

SLOVNÍK NOVOZÁKONNÍ ŘEČTINY

LADISLAV TICHÝ

NAKLADATELSTVÍ BURGET
OLOMOUC 2001

Slovník novozákonní řečtiny je řecko-český slovník k Novému zákonu středního rozsahu se zaměřením na jazykovou stránku slovní zásoby Nového zákona. Měl by umožnit těm, kdo mají aslespoň základní znalosti mluvnice novozákonní řečtiny, číst bez problémů řecký Nový zákon. U nás už po několik desetiletí slouží *Řecko-český slovník k Novému zákonu*, zpracovaný původně J. B. Součkem, který vyšel v r. 1997 už v pátém vydání. Jedná se nepochybně o znamenité a v mnohém ohledu osvědčené dílo. Součkův slovník vznikl ovšem v určité době a snažil se pokrýt potřeby tehdejších studentů. Je to např. částečná náhrada konkordance k Septuagintě. Má i některé další specifické rysy. K nim patří např. rozdělení hesláře do tří oddělených částí (slova obecná, vlastní jména, obtížné tvary) nebo uvádění slovesných hesel ve tvaru infinitivu. Naproti tomu náš slovník se věnuje více jazykové stránce novozákonní slovní zásoby a snaží se svou podobou přiblížit většině existujících slovníků novozákonní řečtiny. Je jisté také prospěšné, existuje-li větší nabídka slovníků, aby si uživatel mohl vybrat ten, který mu lépe vyhovuje.

SNŘ si neklade přehnané cíle. Pro požadavky exegetické práce bude samozřejmě zapotřebí užít podrobnějších a specializovanějších slovníků. Ovšem i exegetovi by mohl *SNŘ* posloužit alespoň pro část jeho práce, nemá-li např. momentálně po ruce slovník obsáhlejší. Při koncepci a zpracování slovníku byly inspirací, podnětem a příkladem (nejen v přednostech, ale i v nedostacích) nejrůznější slovníky zahraniční. Údaje Součkova slovníku byly úmyslně srovnávány až po vypracování hrubého textu. V seznamu literatury jsou zachyceny ty slovníky a mluvnice, které byly nějakým způsobem nápomocné při sestavování *SNŘ*. Gramatiky sloužily hlavně pro kontrolu odlišení významů tzv. gramatických slov (předložek, spojek, částic). Obecné slovníky řečtiny pomáhaly vidět slovní zásobu řečtiny Nového zákona v širší souvislosti. Seznam literatury nepředstavuje v žádném případě úplnou bibliografii z oblasti novozákonní řečtiny, nicméně uživatel s hlubším zájmem zde může najít užitečné informace pro další studium.

Autor by si přál, aby se uživateli pracovalo s tímto slovníkem co

nejlépe. Spolu s jednotlivými hesly jsou abecedně řazeny i obtížnější a nepravidelné tvary, které jsou zvlášť označeny (zvýšenou tečkou), aby jejich vyhledání bylo snazší a celková orientace ve slovníku byla rychlejší.

SNŘ se snaží zachytit především vazby a obraty, které jsou z hlediska českého uživatele obtížněji dešifrovatelné. Nemůže ovšem zachytit celou frazeologii novozákonní řečtiny. To by vyžadovalo slovník několikanásobně většího rozsahu. Slovní zásoba našeho slovníku není vymezena jen dnes standardním vydáním kritického textu Nového zákona (Nestle-Aland), ale snaží se zachytit i slova, jež jsou pouze ve variantách rukopisů. Slovník by tak mohl sloužit i pro práci s jinými vydáními řeckého Nového zákona, ať už staršími či případnými budoucími.

Autorovi zabrala práce na slovníku více než osm let volného času. Je velmi vděčen všem, kteří mu nějakým způsobem pomohli, především při korekturách textu. I přes vynaloženou námahu se samozřejmě jedná o nedokonalé dílo. Jak učí zkušenost, práce na slovnících nikdy nekončí! Za všechny nedostatky nese pochopitelně zodpovědnost sám autor, který bude samozřejmě vděčný za připomínky ke koncepci slovníku i za upozornění na jeho nedostatky.

Autorovým přáním je, aby *SNŘ* rozšířil počet těch, kteří budou číst Nový zákon v originále. Stručně vyjádřeno, práce vynaložená při sestavování slovníku nebyla marná, jestliže na něj bude možné aplikovat jeho poslední základní heslo, tj. bude-li opravdu *ὠφέλιμος* — užitečný, a to především pro ty, kdo chtějí četbou Nového zákona v originále objevovat bohatství a hloubku Božího slova.

V Olomouci 5. července 2001

Autor

1. Všechna hesla slovníku jsou řazena abecedně. Týká se to nejen základních hesel, která zahrnují jména obecná i vlastní, ale také obtížnější určitelných tvarů. Ty jsou pro jejich rychlejší vyhledání odlišeny zvýšenou tečkou před slovem (např. *·δοθησομαι*). Uživatel, který si není zcela jist, do které skupiny daný tvar patří, by měl ovšem hledat v celém souboru hesel.

2. Na konci každého základního hesla je v hranatých závorkách uveden počet výskytů slova v řeckém Novém zákoně (*Novum Testamentum Graece*, post Eb. et Erw. Nestle ed. B. et K. Aland, 26. vyd. 1979, 27. vyd. 1993, a *The Greek New Testament*, ed. K. Aland, M. Black, C. M. Martini et al., 3. vyd. 1975, 4. vyd. 1992). Oproti údajům konkordance H. Bachmanna a W. A. Slabého (viz seznam literatury) byly provedeny korekce podle Neirynckovy a Segbroeckovy příručky (*New Testament Vocabulary*) i na základě zjištění vlastních (velmi dobrým pomocníkem zde byl program BibleWorks). Zvlášť jsou registrovány výskytů v tzv. krátkém (nekanonickém) závěru Markova evangelia. Např. údaj [1+1] znamená, že se dané slovo vyskytuje v uvedených edicích (v tzv. současném standardním textu Nového zákona = ST) dvakrát, z toho ovšem jednou v krátkém Markově závěru. Slova, která se nacházejí pouze v kritickém aparátu, jsou pochopitelně opatřena údajem [0]. Pravopis hesel se řídí vydáními ST. Rozdíly mezi vydáními Nestle-Aland a GNT jsou v interpunkci, pokud jde o pravopisné rozlišení slov, týká se (jak se podařilo zjistit) pouze jednoho slova: *μήτι γε* (1 K 6,3) je psáno v GNT dohromady. Slovník zachycuje v omezeném počtu také pravopisné varianty, které jsou v jiných vydáních řeckého NZ.

3. Podstatná jména jsou uvedena (až na několik výjimek, jejichž základní tvar je v plurálu) ve tvaru nominativu singuláru. Dále je připojeno zakončení genitivu a rod, vyznačený členem (i u vlastních jmen). U nesklonných substantiv je tato skutečnost uvedena až za členem (zkratkou: neskl.).

4. U přídavných jmen trojvýchodných a dvojvýchodných jsou uvedeny všechny tvary nominativu singuláru. Jednovýchodná mají připojen ještě tvar genitivu. Slovní druh adjektiv není zvlášť vyznačen, protože ho lze vždy snadno poznat podle tvarů českých ekvivalentů.

5. Slovesa jsou uvedena (jak je v řeckých slovnících obvyklé) v základním tvaru 1. osoby singuláru přítomného aktiva. Tzv. kontrahovaná (stažená) slovesa mají v heslech slovníku tvar nestažený, tj. zakončený v aktivu na *-ᾶω, -έω, -όω*. U sloves, která se (z pohledu Nového zákona) vyskytují jen ve tvarech mediopasivních, má heslo tvar zakončený na *-(ο)μαι*. Jen malý počet sloves, která — opět z pohledu Nového zákona — fungují pouze jako slovesa neosobní, má tvar hesla

v 3. osobě singuláru. Za heslem vytištěným tučně jsou v závorce uvedeny další základní tvary, popř. někdy i tvary zcela specifické. Jsou uvedeny jen ty základní tvary, které lze odůvodněně doložit jako součást jazyka Nového zákona. Jejich pořadí je sice pravidelné, ale pro rychlou orientaci je přesto každý tvar identifikován. Přitom se ovšem např. kategorie času, je-li u následujícího tvaru stejná, neopakuje. Totéž platí také (je-li to zapotřebí) o kategorii slovesného rodu. Tvary označené jako pf. pas. (= perfektum pasivní) jsou shodné s tvary perfekta mediálního. Tyto druhé tvary jsou však v NZ mnohem řidší. Oznamovací způsob (indikativ) a přítomný čas jsou normálně uváděny bez poznámky. Tyto dvě kategorie se obvykle, není-li to pro jednoznačnost nutné, neuvádějí ani při určení zvláštních tvarů (odlišených pomocí zvýšené tečky na začátku). U imperativu se jako základní předpokládá 2. osoba singuláru.

6. *SNŘ* se dívá na slovní zásobu Nového zákona synchronním pohledem, tzn. nesnaží se řadit významy podle chronologie vzniku nebo jejich vzájemného odvození. Jen výjimečně se někdy v závorce hned za heslem uvádí původ nebo původní význam slova, pokud to může uživateli pomoci k pochopení významů vyskytujících se v NZ.

České ekvivalenty řeckých hesel jsou odděleny čárkou, při větším významovém rozdílu středníkem. Zvláště delší hesla mívají také rozlišení významů pomocí tučných arabských číslic. Je však třeba upozornit na to, že u kratších hesel může být stejně velký sémantický rozdíl, který rozlišují u delších hesel číslice, vyznačen pouze středníkem mezi ekvivalenty. Především u předložek pojících se s více než jedním pádem je heslo rozčleněno ještě pomocí římských číslic (I., II. atd.). V rámci tohoto rozdělení je pak další členění (pomocí arabských číslic atd.). Významy pasivních tvarů jsou uváděny samostatně zpravidla jen tehdy, pokud se u vhodných českých ekvivalentů nejedná pouze o složené pasivum (např. být nesen), ale o slovesné tvary zvrtné nebo aktivní, popř. je pasivní vazba rozvitější (sr. např. hesla γαμίζω, ἐλαττώω nebo εὐχαριστέω).

V češtině neexistuje jednotná podoba biblických jmen. Proto jsou nezdědky u vlastních jmen osob i jmen zeměpisných uvedeny dvě nebo výjimečně i tři české tvary téhož jména. Ani tím ovšem není řečeno, že dané jméno nemůže mít v češtině i jinou podobu.

Protože na mnoha místech NZ není přesný ekvivalent řeckého slova jednoznačný, byla zachovávána poměrně velká zdrženlivost při ztotožnění významů s určitými místy NZ. Uživatel slovníku by měl být schopen vybrat z nabízených ekvivalentů alespoň jeden, který odpovídá danému kontextu v NZ. Obtížnější místa jsou však překládána podle konkrétního řeckého textu NZ. Tyto citace jsou uváděny po dvojité kolmici (||), a to pro jednotlivé významy pod tučnými číslicemi vždy zvlášť. Příslušné místo v NZ je uvedeno hned za řeckým citátem a teprve potom je uveden český překlad. Ten je třeba chápat — pokud se vztahuje na doslovný, byť zkrácený, citát — podle souvislosti řeckého textu. I když jsou

uvedeny někdy dvě, popř. výjimečně i tři varianty překladu, neznámá to, že jsou tím všechny možnosti překladu vyčerpány. Za dvojitou kolmicí bývají uváděna i typická spojení (většinou bez udání místa) a rovněž užití hesla v jiném slovním druhu. Další příklady i citáty následují po jednoduché kolmici (!).

Jestliže jsou mezi ekvivalenty sloves silně zastoupeny infinitivy v dokonavém vidu, je to proto, že u těchto ekvivalentů se nejedná o přesný překlad hesla (např. u ἔρχομαι by v tomto případě mělo být „přicházím“), ale o slovníkový ekvivalent (už tvar infinitivu představuje rozdíl!) a dokonavý vid se mnohdy jevil jako výstižnější, často totiž odpovídá tvarům, které jsou vhodné pro překlad daného novozákonního textu. Jeho tvary také bývají kratší. Snaha zachovat důsledně nedokonavý vid, který samozřejmě běžně odpovídá řeckému přítomnému času, by mohla vést k uvádění neživých až komických tvarů (např. „skvrnit“).

7. U každého hesla, které obsahuje řecké slovo vyskytující se v řeckém Novém zákoně (ST) pouze jednou, je vždy uvedena citace příslušného místa. U dvou výskytů jsou místa uvedena tehdy, nacházejí-li se v jedné novozákonní knize. Tři výskyty jsou identifikovány v případě, že se jedná o výskyt v rámci jedné kapitoly určité knihy NZ. Ostatní citace míst NZ jsou uvedeny podle vhodnosti. Jsou-li příslušná místa (jedno či více) uvedena na konci hesla před údajem o frekvenci slova v hranatých závorkách, je třeba mít na paměti, že se nemusejí vztahovat jen k bezprostředně předcházejícím významům v poslední části členěného hesla.

Zkratky

Pro citaci novozákonních míst je užito zkratk, které odpovídají zkratkám v českém ekumenickém překladu (*Bible*, Praha 1985). Jsou to (podle běžného pořadí knih): Mt Mk L J Sk Ř 1K 2K Ga Ef Fp Ko 1Te 2Te 1Tm 2Tm Tl Fm Žd Jk 1Pt 2Pt 1J 2J 3J Ju Zj.

Další zkratky:

abs.	absolutně (tj. bez vyjádření něho předmětu)	intr.	Intransitivní / nepřechodné sloveso
adj.	adjektivum, přídavné jméno	jedn.	Jednoduchý
adv.	adverbium, příslovce	jm.	Jméno
aj.	a jiný / jiná místa	klas.	klasický tvar / význam
ak.	akuzativ	komp.	komparativ
akt.	aktivum, aktivní	konj.	konjunktiv
aor.	aorist	křesť.	křesťanský
ap.	apoštol	lat.	latinský, latinsky
apod.	a podobně	m	maskulinum
aram.	araméjský	med.	mediální tvar / význam
atd.	a tak dále	n	neutrum, střední rod
část.	částice	NA	nebo
čisl.	číslovka		26. a 27. vydání řeckého NZ Nestle-Aland
dat.	dativ	náb.	náboženský
dep.	deponentní, deponentium	např.	například
dosl.	doslovný, doslovně	násl.	následující (heslo)
enkl.	enklitický	někt.	někteří
f	femininum	neos.	neosobní
fut.	futurum, budoucí čas	oepr.	nepravidelný
gen.	genitiv	nepř.	nepřímý
GNT	<i>The Greek New Testament</i>	neskl.	nesklonný tvar
hebr.	hebrejský	nom.	nominativ
hl.	hlavně, hlavní	NZ	Nový zákon
hrom.	hromadný význam	nz.	novozákonní
imp.	imperativ	obv.	obvykle
impf.	imperfektum	odp.	odpovídat, odpovídající
ind.	indikativ, oznamovací způsob	os.	osobní, osoba
inf.	infinitiv	opt.	optativ
instr.	instrumentál	ot.	otázka, -y
		part.	participium

partit.	partitivní	sr.	srovnej
pf.	perfektum	ST	standardní text
pas.	pasivum, pasivní	subst.	substantivum, podstatné jméno
pej.	pejorativní, -ně		
pl.	plurál, množné číslo	superl.	superlativ
plpf.	plusquamperfektum	SZ	Starý zákon
préz.	prézens, přítomný čas	sz.	starozákonní
předch.	předcházející (heslo)	š. sm.	širší smysl
předl.	předložka	tr.	transitivní / přechodné sloveso
překl.	překlad		
přen.	přeneseně, v přeneseném významu	t.t.	terminus technicus
		tzv.	tak zvaný
přivl.	přivlastňovací	úč.	účelový, finální
pův.	původně, původní význam	var.	varianta
resp.	respektive	vedl.	vedlejší
rkp.	rukopis(y)	verb.	verbální, slovesný
samohl.	samohláska	vl.	vlastně
sc.	scilicet, rozuměj, doplň	v.l.	varia lectio, různěčtení
semit.	semitismus	vok.	vokativ
sg.	singulár, jednotné číslo	vých.	východní
sl.	sloveso / -a, slovesný	význ.	význam
sm.	smysl	zájm.	zájmeno
sp.	spojka	záp.	západní
spec.	speciálně	zprav.	zpravidla
spoj.	spojení	zř.	zřídka
spr.	správný, správně	žid.	židovský

- ABBOTT-SMITH, G., *A Manual Greek Lexicon of the New Testament*, 3. vyd., Edinburgh: T. & T. Clark, 1991.
- BACHMANN, H. — SLABY, W. A., *Konkordanz zum Novum Testamentum Graece von Nestle-Aland, 26. Auflage, und zum Greek New Testament*, 3. vyd., Berlin / New York: de Gruyter, 1987.
- BAILLY, A., *Dictionnaire grec-français*, édition revue par L. Séchan et P. Chantraine, Paris: Hachette, b. r. (= 26. vyd. 1963).
- BALZ, H. — SCHNEIDER, G. (Hrsg.), *Exegetisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, I—III, Stuttgart etc.: Kohlhammer, 1980—83.
- BAUER, W., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur*, 6. völlig neu bearb. Aufl. im Inst. für Neutestamentl. Textforschung, Münster, unter bes. Mitw. von V. Reichmann hg. von K. Aland u. B. Aland, Berlin / New York: de Gruyter, 1988.
- BURTON, E. D., *Syntax of the Moods and Tenses in New Testament Greek*, 3. vyd., Edinburgh: T. & T. Clark, 1987 (= 1898).
- CARREZ, M., *Grammaire grecque du Nouveau Testament (avec exercices et plan de travail)*, 6. vyd., Genève: Labor et Fides, 1996.
- CARREZ, M. — MOREL, F., *Dictionnaire grec-français du Nouveau Testament*, 4e éd. revue et corrigée, Genève / Villiers-le-Bel: Labor et Fides / Société biblique française, 1992.
- DANKER, F. W. (rev. and ed.), *A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature*, 3rd ed., Chicago: The University of Chicago Press, 2000.
- HAUBECK, W. — SIEBENTHAL, H. von, *Neuer sprachlicher Schlüssel zum griechischen Neuen Testament: Römer bis Offenbarung*, Giessen: Brunnen, 1994.
- HAUBECK, W. — SIEBENTHAL, H. von, *Neuer sprachlicher Schlüssel zum griechischen Neuen Testament: Matthäus bis Apostelgeschichte*, Giessen: Brunnen, 1997.
- HOFFMANN, E. G. — SIEBENTHAL, H. von, *Griechische Grammatik zum Neuen Testament*, 2., durchges. u. ergänzte Aufl., Riehen (CH): Immanuel-Verlag, 1990.
- KASSÜHLKE, R., *Kleines Wörterbuch zum Neuen Testament: Griechisch-deutsch*, Stuttgart: Deutsche Bibelges., 1997.
- LOW, J. P. — NIDA, E. A., *Greek-English Lexicon of the New Testament Based on Semantic Domains*, 2nd ed., 2 vol., New York: United Bible societies, 1989.

- LUST, J. — EYNIKEL, E. — HAUSPIE(OVÁ), K., *A Greek-English Lexicon of the Septuagint*, Part I: A—I, Part II: K—Ω, Stuttgart: Deutsche Bibelges., 1992 a 1996.
- MONTANARI, F. et al., *Vocabolario della lingua greca*, Torino: Loescher, 1995.
- MOULE, C. F. D., *An Idiom Book of New Testament Greek*, 2. vyd., Cambridge: Cambridge University Press, 1982 (= 1959).
- MOULTON, J. H., *A Grammar of New Testament Greek*, vol. III, *Syntax*, by N. TURNER, Edinburgh: T. & T. Clark, 1993 (= 1963).
- MOUNCE, W. D., *The Analytical Lexicon to the Greek New Testament*, Grand Rapids: Zondervan, 1993.
- NEIRYNCK, F. — SEGBROECK, F. van, *New Testament Vocabulary. A Companion Volume to the Concordance*, BETHL LXV, Leuven: Leuven University Press, 1984.
- NEWMAN, B. M., Jr., *A Concise Greek-English Dictionary of the New Testament*, London: United Bible Societies, 1971.
- PREUSCHEN, E., *Griechisch-deutsches Taschenwörterbuch zum Neuen Testament*, 6. Aufl., Berlin / New York: de Gruyter, 1976.
- SCHULTE, A., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zum Neuen Testamente*, Limburg a. L.: Steffen, 1918.
- SOUČEK, J. B., *Řecko-český slovník k Novému zákonu*, 2. dopln. vyd. připravili J. Heller a P. Pokorný, Praha: ÚCN, Kalich, 1973.
- SPICQ, C., *Lexique théologique du Nouveau Testament*, Fribourg: Editions Universitaires, 1991.
- STEYER, G., *Satzlehre des neutestamentlichen Griechisch*, 3. vyd., Berlin: Evang. Verl.-Anst., 1980.
- ZERWICK, M., *Biblical Greek, Illustrated by Examples*, 5th reprint, Roma: PIB, 1990 (= 1963).
- ZERWICK, M., *Graecitas biblica Novi Testamenti exemplis illustratur*, ed. quinta aucta et emendata, Roma: PIB, 1966.
- ZERWICK, M. — GROSVENOR(OVÁ), M., *A Grammatical Analysis of the Greek New Testament*, 4th rev. ed., Roma: PIB, 1993.
- ZORELL, F., *Lexicon Graecum Novi Testamenti*, Editio quarta typis editionis alterius expressa novaque appendice bibliographica aucta, Roma: PIB, 1990.

Α α

α *alfa* (první písmeno řecké abecedy) ||

α' (= πρώτη) *první* (v pořadí listů) [0]

Ἀαρών, ὁ (neskl.) *Árón, Aron* (Mojžíšův bratr) [5]

Ἀβαδδών, ὁ (hebr.; nesk.) *Abaddon* (Zhoubee, Ničitel: Zj 9,11) [1]

Ἀβαρής, ἐς *neobtěžující, nezatěžující* (druhý), *ne(j)soucí břemenem, ne(j)soucí na obtíž* (2 K 11,9) [1]

αββα n. Ἀββᾶ n. Ἀββά (aram. ܐܒܒܐ = „Otče!“) *Abba* [3]

Ἀβελ, ὁ (neskl.) *Ábel* [4]

Ἀβιά, ὁ (neskl.) *Abia, Abijáh, Abjáš* (1. osoba v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,7b; 2. zakladatel kněžské třídy: L 1,5) [3]

Ἀβιαθάρ, ὁ (neskl.) *Abiatar* (velekněz: Mk 2,26) [1]

Ἀβιληνῆ, ἡς, ἡ *Abilēna* (území na úpatí Antilibanonu: L 3,1) [1]

Ἀβιούδ, ὁ (neskl.) *Abiud* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,13b) [2]

Ἀβραάμ, ὁ (neskl.) *Abrahám, Abraham* (praotec Izraele) [73]

ἄβυσσος, οὐ, ἡ 1. *propast, hlubina* 2. *podsvětí; peklo* [9]

Ἀγαβος, οὐ, ὁ *Agabos, Agabus* (křesťanský prorok: Sk 11,28; 21,10) [2]

ἀγαγεῖν inf. aor. od ἄγω

ἀγαθοεργέω *konat dobro* (1 Tm 6,18) [1]

ἀγαθοεργός, οὐ *konající dobro* (v.1. Ř 13,3) [0]

ἀγαθοποιέω (aor. ἡγαθοποίησα) *konat dobro, činiť dobře; jednat správně* [9]

ἀγαθοποιΐα, ας, ἡ *konání dobra* (1 Pt 4,19) [1]

ἀγαθοποιός, οὐ, ὁ *ten, kdo koná dobro / jedná dobře; poctivec* (1 Pt 2,14) [1]

ἀγαθός, ἡ, ὅν (o osobách i věcech)

dobrý; užitečný; zdání || ἀγαθόν *něco dobrého, dobro* | τὸ ἀγαθόν *dobro; dobrý skutek; to, co je dobré / užitečné* | (τὰ) ἀγαθὰ *dobré věci; hodnoty; statky, majetek; dobré skutky* | ἀγαθὰ λαλεῖν *mluvit dobře, říkat dobré věci* [102]

ἀγαθοεργέω (sr. ἀγαθοεργέω) *prokazovat / konat dobro* (Sk 14,17) [1]

ἀγαθωσύνη, ἡς ἡ *dobrota, poctivost* [4]

ἀγαλλίασις, εως ἡ *jásot, veselí, velká radost* [5]

ἀγαλλιάω i ἀγαλλιάομαι (aor. ἡγαλλίασα, ἡγαλλιασάμην i -ιάθην) *jásat* (ἐπὶ τῷ θεῷ v Bohu), *radovat se* (ἐν τινί z čeho, ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ v Duchu svatém) [11]

ἄγαμος, οὐ, ὁ a ἡ 1. (m) *svobodný; neženatý* 2. (f) *svobodná; neprovdaná* [4]

ἀγανακτέω (aor. ἡγανακτήσα) *býti vzrušen, býti rozhořčen, hněvat se, zlobit se* (περὶ τινος na koho) [7]

ἀγανάκτησις, εως, ἡ *nazlobenost, nevole, rozhořčení* (2 K 7,11) [1]

ἀγαπάω (aor. ἡγάπησα, pf. ἡγάπηκα) *milovat* (τὴν ἀγάπην *láskou*), *mít rád; pocítili sympatie* (τινὰ ke komu), *oblíbit si* [143]

ἀγάπη, ἡς, ἡ 1. *láska* (τοῦ θεοῦ *Boží* [např. Ř 5,5] i k Bohu [např. L 11,42]) 2. *hod(y) / hostina lásky* [116]

ἀγαπητός, ἡ, ὅν 1. *milovaný, milý, oblíbený, nejdražší* 2. *jediný* (syn) [61]

Ἀγάρ, ἡ (neskl.) *Hagar* (Ga 4,24.25) [2]

ἄγγαρεύω (fut. ἀγγαρεύσω, aor. ἡγγάρευσα) *vyvádět (tinvá ti na kom co), nu- tit* (k nějaké službě) [3]

ἀγγεῖον, οὐ, τό *nádoba; nádobka* (na olej: Mt 25,4) [1]

ἀγγελία, ας, ἡ *poselsnī, zvěsti; příkaz* (1 J 1,5; 3,11) [2]

ἀγγέλλω (aor. ἡγγειλα) *oznámit, zvěstovat* (J 20,18) [1]

ἄγγελος, ου, ὁ 1. *vyslanec, posel* 2. *anděl* (i přen.) [175]

ἄγγος, ους, τό *nádoba* (na ryby; Mt 13,48) [1]

ἄγε (imp. od ἄγω ve význ. *cltosť*.) *nuže!* (Jk 4,13; 5,1) [2]

ἀγέλη, ης, ἡ *stádo* (i *verřu*) [7]

ἀγενεαλόγητος, ον (*jsoucí*) *bez rodokmenu, bez předků* (Žd 7,3) [1]

ἀγενής, ἐς *neušlechtilý, neurozený; nepatrný, bezvýznamný* (1 K 1,28) [1]

ἀγιάζω (aor. ἡγίασα, pf. pas. ἡγιάσμαι, aor. pas. ἡγιάσθην) *světiti, zasvětit, posvětit* (věci i osoby) || ἀγιάζω *ἐμαυτόν* (J 17,19) *zasvěcuji se, obětuji se* [28]

ἀγιασμός, οὔ, ὁ *posvěcení, zasvěcení* [10]

ἅγιος, α, ον *svatý, zasvěcený, posvátný* || οἱ ἅγιοι *svatí, křesťané; svatí, andělé* || τὸ ἅγιον *svatá věc; svatyně* || τὰ ἅγια *svatyně*, (podle kontextu i *ž:*) *velesvatyně* || Ἄγια Ἄγιων *velesvatyně* || (superl.) ἀγιώτατος (Ju 20) *nejsvětější, přesvatý* [233]

ἀγιότης, ητος, ἡ *svatost* (Žd 12,10) [1]

ἀγιωσύνη, ης, ἡ *svatost, zasvěcení, posvěcení* [3]

ἀγκάλῃ, ης, ἡ *paže* || δέξασθαι εἰς τὰς ἄ. *vziť do náruží* (L 2,28) [1]

ἄγκιστρον, ου, τό *háček na udici, udice* (Mt 17,27) [1]

ἄγκυρα, ας, ἡ *kořina* (i přen.) [4]

ἄγνωφος, ον *nesepraný, nový* || ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου (Mk 2,21) *kus neseprané látky / nový kus látky* [2]

ἀγνεία, ας, ἡ (*mravní*) *čistota* (1 Tm 4,12; 5,2) [2]

ἀγνίσκος (aor. ἡγνισα, pf. ἡγνισκα, pas. ἡγνισμαι, aor. pas. ἡγνισθην) 1. (*kultovní*) *očistiti, zasvětit* 2. (pas.) *očistiti se, zasvětit se* [7]

ἀγνισμός, οὔ, ὁ (*kultovní*) *očištění* (Sk

21,26) [1]

ἀγνοέω (aor. ἡγνόησα) *neznat, nepoznávat, nevědět; ne(ro)rozumět* (ti čemu); (Žd 5,2) *proviniti se* || ἀγνοῶν *ἐποίησα* (1 Tm 1,13) *jednal jsem v nevědomosti* [22]

ἀγνόημα, τος, τό *hřích / provinění z nevědomosti* (Žd 9,7) [1]

ἄγνοια, ας, ἡ *nevědomost, neznalost* [4]

ἄγνός, ἡ, ὅν *čistý, svatý, nevinný* [8]

ἀγνότης, ητος, ἡ *čistota, nevinnost* (2 K 6,6; 11,3) [2]

ἀγνώς (adv.) *čistě, ryze, upřímně, s čistým úmyslem* (Fp 1,17) [1]

ἀγνωσία, ας, ἡ *neznalost, nevědomost* [2]

ἄγνωστος, ον *neznámý* (Sk 17,23) [1]

ἀγορά, ἄς, ἡ *tržiště, trh; náměstí* [11]

ἀγοράζω (aor. ἡγόρασα, pas. ἡγοράσθην) *kupovat, (na)koupiť* (τινός / *čk* *τινός* *zač*; *παρά* *τινός* *od koho*); (přen.) *vykoupiť* [30]

ἀγοραῖος, ον *patřící k tržišti* || οἱ ἀγοραῖοι *oboduvé, lůza* || (a) ἀγοραῖοι (sc. *ἡμέραι* n. *σύνδοχοι*) *soudní shromáždění / zasedání* (konaná na agoře) || ἀγοραῖοι *ἀγονται* *soudní shromáždění se konají* (Sk 17,5; 19,38) [2]

ἄγρα, ας, ἡ *lov, úlovek* (ryb: L 5,4,9) [2]

ἀγράμματος, ον *nevzdělaný, nevyučенý* (Sk 4,13) [1]

ἀγραυλέω *žít / nocovat venku n. pod širým nebem* (L 2,8) [1]

ἀγρεύω (aor. ἡγρευσα) *chytit, polapit* (λόγῳ *za slovo*; Mk 12,13) [1]

ἀγριέλαιος, ου, ἡ *planý olivovník, planá oliva* (Ř 11,17,24) [2]

ἄγριος, ἰα, ον 1. *divoký, planý* || μέλι ἄ. *med divokých včel* 2. (Ju 13) *bouřlivý, rozbouřený* [3]

Ἀγρίππας, α, ὁ Agrippa (Herodes Agrippa II.; Sk 25 a 26) [11]

ἄγρός, οὔ, ὁ 1. *pole* (volná krajina i obdělávaný pozemek); *venkov* 2. (v pl.) *dvory, dvorce, (malé) vesnice* [36]

ἀγρουπνέω *být bdělý, bdít* (ὕπέρ *τινός* *nad čím*), *dávat pozor* (εἴς *τι* *nač*) [4]

ἀγρουπνία, ας, ἡ *bdění, probdělá noc* (2 K 6,5; 11,27) [2]

ἄγω (fut. ἄξω, aor. ἡγαγον, inf. ἀγαγεῖν, aor. pas. ἡχθην, fut. pas. ἀχθήσομαι) 1. *vést; přivést* (πρός *τινα* *ke komu*), *πρί- νέσι, přivézt, zavézt*; (přen.) *hnát, strhávat* 2. *odvést, zatkout* 3. *trvat* || *τρίτην* *ταύτην* *ἡμέραν* *ἀγεί* (L 24,21) *už je to třetí den* 4. *jíti, odejít* || *ἀγωμεν* *ποῖμε!* 5. *strávit* (čas) (μοῦνά *tak* L 24,21; *pak* *ἵεβα* *doplnit podmět*: Ἰησοῦς (sr. 3.) 6. *slavit, konat* || ἀγοραῖοι *ἀγονται* *viz* ἀγοραῖος 7. (pas.) *nechat se vést; řídit se* (πνεύματι *Duchem*) [67]

ἀγωγή, ης, ἡ *způsob života, jednání* (2 Tm 3,10) [1]

ἄγων, ὠνος, ὁ *boj, zápas; závod; úsilí, nasazení* [6]

ἄγωνία, ας, ἡ *úzkost, strach, hrůza* (L 22,44) [1]

ἀγωνίζομαι (aor. ἡγωνισάμην) 1. *bojovat, zápasit* (ὅπέρ *τινός* *o koho, za koho*); *συνεῖμι, závodit* 2. (velmi) *se snažit* (+ inf.) [8]

Ἀδάμ, ὁ (neskl.) Adam (první člověk, praotec lidstva) [9]

ἄδαπανος, ον *bezplatný, (jsoucí) zdarma* (1 K 9,18) [1]

Ἀδοί, ὁ (neskl.) Ad(d)i (v Ježíšově rodokmenu: L 3,28) [1]

ἀδελφή, ης, ἡ *sestra* (i přen.); *příbuzná* — sr. násl. [26]

ἀδελφός, οὔ, ὁ *bratr* (i přen.); *příbuzný, soukmenovec* || ἀδελφοί *může znamenat také bratři a sestry n. sourozenci* (tak zřejmě L 21,16) [343]

ἀδελφότης, ητος, ἡ *bratrství, společenství* (věřících); (kolektivně:) *bratři* (1 Pt 2,17; 5,9) [2]

ἄδελος, ον 1. *neznatelný, neviditelný* 2. *nejasný, nezřetelný* [2]

ἀδελότης, ητος, ἡ *nejistota* (πλούτου *bohatství*; 1 Tm 6,17) [1]

ἀδήλως (adv.) *nejistě, bez cíle, jen tak* (1 K 9,26) [1]

ἀδημονέω *být úzkostlivý / přepaden úzkostí; být ve strachu; být znepokojen / neklidný* [3]

ἄδης, ου, ὁ *hades, podsvětí; peklo* [10]

ἀδιάκριτος, ον *nestranný, nedělající rozdíly, (jsoucí) bez předsudků; neváhající, nerozkolísaný* (Jk 3,17) [1]

ἀδιάλειπτος, ον *neustálý, ustavičný, stálý, trvalý* [2]

ἀδιαλείπτως (adv.) *neustále, ustavičně, stále* [4]

ἀδιαφορία, ας, ἡ *čistota, ryze* (v.l. Tt 2,7) [0]

ἀδικέω (aor. ἡδίκησα) 1. (inr.) *dělat zlo, působit bezpráví; být vinen* 2. (tr.) *špatně zacházet* (τινά *s kým*), *poškodit; ublížit, křivdit* (τινά *ti komu* v čem) 3. (pas.) *zakusit bezpráví, utrpět škodu* || ἀδικούμενοι *μισθὸν ἀδικίας* (2 Pt 2,13) *když zakusí trest jako odplatu za svou špatnost* [28]

ἀδικία, τος, τό 1. *bezpráví, křivda* 2. *provinění* [3]

ἀδικία, ας, ἡ 1. *bezpráví; špatnost* 2. *nespravedlnost* [25]

ἀδικοκρίτης, ου, ὁ *nespravedlivý soudce* (v.l. Tt 1,9) [0]

ἄδικος, ον *nespravedlivý, nepoctivý* [12]

ἀδίκως (adv.) *nespravedlivě, nezaslouženě* (1 Pt 2,19) [1]

Ἀδμίν, ὁ (neskl.) Admin (v Ježíšově rodokmenu: L 3,33) [1]

ἀδόκιμος, ον *neosvědčený; nepotřebný, bezcenný; neschopný* (πρός *τι* *čeho*) [8]

ἄδολος, ον *nefalšovaný, ryzí* (1 Pt 2,2) [1]

Ἀδραμυττηνός, ἡ, ὅν (*jsoucí*) z Adramytia / Adramyteia (přístavu v Egejském moři: Sk 27,2) [1]

Ἀδρίας, ου, ὁ Adria, Jaderské moře (Sk 27,27) [1]

ἀδρότης, ητος, ἡ *hojnost; bohatý dar; plná síla* (2 K 8,20) [1]

ἀδυνατέω (fut. ἀδυνατήσω) *být nemožný* (παρά *τινός* *u koho, pro koho*) [2]

ἀδύνατος, ον 1. *slabý, neschopný* || ὁ ἄ.

slabý (ve víře) (Ř 15,1) 2. nemocný (τοῖς ποσίν na nohy) 3. nemožný || τὸ ἀ. τοῦ νόμου (Ř 8,3) *co zákon nemohl* [10]
ἀδυσβάστακτος, *on lehce snesitelný* (v.1. Ml 23,4) [0]
ἄδω *zpívat* [5]
ἀέι (adv.) *stále, pořád, neustále; odjakživa; vždycky* [7]
ἀετός, *oṡ, ὁ 1. orel 2. sup* [5]
ἄζυμος, *on nekvašený* (i přen.) || τὰ ἄζυμα *nekvašené chleby; svátky nekvašených chlebů* [9]
Ἀζώρ, *ὁ* (neskl.) Azor, Azór (v Ježíšově rodokmenu: Ml 1,13n.) [2]
Ἀζωτος, *ou, ἡ* Azot, Azót, Aždod (jedno z pěti filištánských měst: Sk 8,40) [1]
ἀηδία, *as, ἡ* nevole, nelibost; zášť (v.1. L 23,12) [0]
ἄηρ, *έρος, ὁ* vzduch [7]
ἀθανασία, *as, ἡ* nesmrtnost [3]
ἀθάνατος, *on nesmrtný* (v.1. 1 Tm 1,17; Zj 6,8) [0]
ἀθέμιτος, *on nedovolený, nezákonný; nepřístojný, odporný* [2]
ἄθεος, *on bezbožný, (jsoucí) bez Boha* (Ef 2,12) [1]
ἄθεσμος, *ou, ὁ* ničemník, prostopášník (2 Pt 2,7; 3,17) [2]
ἀθετέω (fut. ἀθετήσω, aor. ἠθέτησα) 1. vyřadit, zrušit, prohlásit za neplatné; porušit 2. přehlížeť, nedbat (ti nač), pohrdat (tiná kým) 3. odmítnout, neuznat [16]
ἀθέτησις, *ewas, ἡ* zrušení; anulace, prohlášení neplatnosti; odstranění (Žd 7,18; 9,26) [2]
Ἀθῆναι, *ῶν, αἱ* Athény [4]
Ἀθηναῖος, *a, on* athénský || ὁ Ἀ. Athénan (Sk 17,21.22) [2]
ἀθλέω (aor. ἤθλησα) *zápasit, bojovat* (2 Tm 2,5bis) [2]
ἄθλησις, *ewas, ἡ* zápas (Žd 10,32) [1]
ἄθροίζω (aor. ἤθροισα, pf. pas. ἤθροισμαι) *shromáždit* (L 24,33) [1]
ἀθυμέω *být bez odvahy, ztratit odvahu* (Ko 3,21) [1]

ἀθῶος, *on nevinný* || ἄ. εἶναι *být nevinný* (ἀπό τινος čim) (Ml 27,4.24) [2]
αἰγίος, *εία, εἰον* *kozi* (Žd 11,37) [1]
αἰγιαλός, *οṡ, ὁ* břeh, pobřeží; pláž [6]
Αἰγύπτιος, *ία, on* egyptský || ὁ Α. Egyptan [5]
Αἰγυπτος, *ou, ἡ* Egypt [25]
αἰδίδιος, *on věčný, trvalý* [2]
αἰδώς, *οṡς, ἡ* stud, ostych; bázeň; úcta (1 Tm 2,9) [1]
Αἰθίοψ, *οπος, ὁ* Etiopan (Sk 8,27bis) [2]
αἶμα, *τος, τό* *krev* (i přen.); *zabití* || σὰρξ καὶ αἶμα (Ml 16,17 aj.) n. αἶμα κ. σὰρξ „*tělo a krev*“ = (slabý/smrtný) člověk i αἶματα *krev* (jako prvek plození), *přirozený původ* [97]
αἵματεκχυσία, *as, ἡ* prolití krve (Žd 9,22) [1]
αἰμορροέω *trpět krvácením* (Ml 9,20) [1]
Αἰνέας, *ου, ὁ* Eneás (Sk 9,33n.) [2]
αἴνεσις, *ewas, ἡ* chvála (Žd 13,15) [1]
αἰνέω *chválit, velebit* (tiná n. tiví koho, ἐπὶ τινι n. περί τινος zač) [8]
αἰνίγμα, *τος, τό* hádanka, záhada || ἐν αἰνίγματι *nejasně, mlhavě; nepřímě* (1 K 13,12) [1]
αἶνος, *ou, ὁ* chvála, čest [2]
Αἰνών, *ἡ* (neskl.) Aínon (místo pobytu Jana Křtitele: J 3,23) [1]
αἶξ, *αἰγός, ἡ* n. ὁ *koza* (f); *kozel* (m; v.1. L 15,29) [0]
αἰρέομαι (fut. αἰρήσομαι, aor. εἰλάμην n. εἰλόμην, part. ἐλόμενος) *vybrať (si), zvolit (si); dát přednost* (ti čemu; + inf. aby) [3]
αἰρεσις, *ewas, ἡ* strana, (názorová) skupina, škola; sekta [9]
αἰρετίζω (aor. ἠρέτισα) *vyvolit (si)* (Ml 12,18) [1]
αἰρετικός, *ἡ, ὁ* *rozkoľný, bludařský, bludný, heretický* (Tl 3,10) [1]
αἶρω (fut. ἄρῶ, aor. ἤρα, imp. ἄρον, pf. ἤρκα, pas. ἤρμαι, aor. pas. ἤρθην, fut. pas. ἄρθήσομαι) 1. *zvednout, pozvednout; sebrat, posbírat; vybrat* (peníze) 2. *nést;*

odnést, uchopit, vzít (si); vzít na sebe; odejmout; odězet; zničit; zrušit 3. *odstranit; zabít, popraviti* || αἶρε τοῦτον (L 23,18) *pryč s ním!* || ἄρον, ἄρον (J 19,15) *pryč, pryč (s ním)!* 4. (Sk 27,13) *zvednout kotvu, odplov* 5. *držet v napětí* || τὴν ψυχὴν τινος αἶρειν *držet koho v napětí/nejistotě* 6. (pas.) *být odňat; zvednout se* [101]
αἰσθάνομαι (konj. aor. αἴσθωμαι) *rozumět, chápat* (L 9,45) [1]
αἴσθησις, *ewas, ἡ* *vnímavost, vnímání, (jemný) úsudek, schopnost rozumět, chápat* (Fp 1,9) [1]
αἰσθητήριον, *ou, τό* *vnímavost, smysl* (Žd 5,14) [1]
αἰσχροκερδής, *ές* *ziskuchtivý, hamižný, lakotný* [2]
αἰσχροκερδῶς (adv.) *ziskuchtivě, hamižně* (1 Pt 5,2) [1]
αἰσχρολογία, *as, ἡ* *hanobící/pomlouvavá řeč* (Ko 3,8) [1]
αἰσχρός, *ἄ, ὁ* *hanebný, neslušný, (mravně) špinavý* [4]
αἰσχροτής, *ητος, ἡ* *hanebnost; hanebná řeč* (Ef 5,4) [1]
αἰσχύνη, *ης, ἡ* 1. *stud, stydlivost, ostych* 2. *hanba, zahanbení* 3. *hanebnost, hanebný čin* [6]
αἰσχύνομαι (fut. αἰσχυνοθήσομαι, aor. ἠσχύνοθην) 1. (akt. význ.) *stydět se, ostýchat se* 2. (pas. význ., např. 2 K 10,8) *být zahanben, dojíti hanby* (ἀπό τινος před kým / u koho) [5]
αἰτέω (fut. αἰτήσω, aor. ἤτησα, pf. ἤτηκα) 1. *prosít, žádat* (tiná ti od koho co / koho oč; ti ἀπό / παρά τινος co od koho) 2. (med., rozdíl oproti akt. není příliš patrný) *žádat (+ ak. s inf.), prosit (pro sebe); vyprositi si, vyžádat si* [70]
αἶτημα, *τος, τό* *prosba, žádost* [3]
αἰτία, *as, ἡ* 1. *příčina, důvod* || δι' ἣν αἰτίαν z toho(το) důvodu, proto 2. *měr, vztah* (Ml 19,10) 3. *provinění, vina* 4. *obvinění, obžaloba* [20]

αἰτιάομαι (aor. ἠτιόσασθαι) *obvinít, obžalovat* (v.1. Ř 3,9) [0]
αἴτιον, *ou, τό* *vina, provinění* || αἴ. θανάτου *vina zasluhující smrti* [4]
αἴτιος, *ou, ὁ* *původce, příčina, zdroj* (Žd 5,9) [1]
αἰτίωμα, *τος, τό* *obvinění* (Sk 25,7) [1]
αἰφνίδιος, *on náhlý, neočekávaný* [2]
αἰχμαλωσία, *as, ἡ* *zajetí* (ve válce); (váleční) *zajatci* (i přen.) [3]
αἰχμαλωτεύω *zajmout, uvřhnout do zajetí* (i přen.; Ef 4,8) [1]
αἰχμαλωτίζω (aor. pas. ἠχμαλωτίσθην) 1. *zajmout, uvřhnout do zajetí* (i přen.) || αἰχμαλωτίζοντες *pán vóhma eis tήν ὑπακοήν* (2 K 10,5) *uvádíme každou myšlenku do poslušnosti* 2. (přen.) *zachytit* (γυναικάρια *ženštiny*), *svést* [4]
αἰχμάλωτος, *ou, ὁ* *zajatec, vězeň, uvězněný* (L 4,18) [1]
αἰών, *ῶνος, ὁ* 1. *dávnověk, minulost; budoucnost, věčnost* 2. *doba světa; svět; věk* || eis (tón) αἰ. n. eis touds αἰ. (tῶν αἰ.) *na věky, navždy* 3. (pl.) *věky; světy, vesmír* 4. (zosobněný) *alón, eón* (jako zlá síla) [122]
αἰώνιος, *on* (f někdy -ia) *věčný; (pra-)dávný* [70+1]
ἀκαθαρσία, *as, ἡ* 1. *špína, nečistota* 2. *špatnost, nemravnost, neřest* [10]
ἀκάθαρτος, *on* 1. *nečistý* (morálně n. kulturně) || τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον *nečistý/zlý duch* 2. *neřestný, smilný, chlípový* [32]
ἀκαιρέομαι *nemít čas/příležitost* (Fp 4,10) [1]
ἀκαίρως (adv.) *nevhod, v nepravý čas* (2 Tm 4,2) [1]
ἄκακος, *on* (jsoucí) *bez falše, bezelstný; nevinný* [2]
ἄκανθα, *ης, ἡ* *bodlák, trnitý keř*; (zvl. pl.) *bodláč, trní* [14]
ἀκάνθινος, *η, on* *trnitý* || ἄ. στέφανος *trnová koruna* [2]
ἄκαριος, *on* 1. *nežijetelný, neplodný* 2. *ne-*

úrodný (i přen.) [7]
 ἀκατάγνωστος, ον nenapadnuteľný, (jsoucí) bez výtky (Tt 2,8) [1]
 ἀκατακάλυπτος, ον nezahalený, nepokrytý, nezakrytý (1 K 11,5.13) [2]
 ἀκατάκριτος, ον neodsouzený (Sk 16,37; 22,25) [2]
 ἀκατάλυτος, ον nezničitelný, věčný (Žd 7,16) [1]
 ἀκατάπαυστος, ον nenasytný (v.l. 2 Pt 2,14) [0]
 ἀκατάπαυστος, ον neklidný, neustávající; nenasytný || ἀ. ἀμαρτίας stále hřešící (2 Pt 2,14) [1]
 ἀκαταστασία, ας, ἡ 1. nepokoje, neklid; vzbouření 2. nepořádek, zmatek [5]
 ἀκατάστατος, ον nestálý, vrtavý, kolísavý; neklidný, nedávající si pokoj (Jk 1,8; 3,8) [2]
 ἀκατάσχετος, ον nespoutaný, neovládatelný (v.l. Jk 3,8) [0]
 Ἀκελδαμάχ (neskl.; aram. „Pole krve“) Hakeldama(ch) (Sk 1,19) [1]
 ἀκέραιος, ον (v.l. „nesmíšený“) čistý, nezkažený, nevinný; bezelstný [3]
 ἀκήκοα pf. od ἀκούω
 ἀκηδεμονέω býti úzkostlivý/úzkostný (v.l. Mk 14,33) [0]
 ἀκλινής, ἐς neměnný, neotřesitelný, pevný (Žd 10,23) [1]
 ἀκμάζω (aor. ἤκμασα) uzráti, být zralý (Zj 14,18) [1]
 ἀκμή (adv.) ještě, dosud (Mt 15,16) [1]
 ἀκοή, ἥς, ἡ 1. sluch; ucho; slyšení || ἀκοῇ ἀκούετε jistě uslyšíte 2. zpráva, pověst (Ἰησοῦ οὗ Ἰησοῦ); kázání, zvěst [24]
 ἀκολουθεῖω (fut. ἀκολουθήσω, aor. ἠκολούθησα, pf. ἠκολούθηκα) následovat (τινί i ὀπίσω τινός n. μετά τινος koho; i přen.), sledovat, jít za (τινί kým), jít v zádu [90]
 ἀκούω (fut. ἀκούσω n. ἀκούσομαι, aor. ἤκουσα, pf. ἀκήκοα, aor. pas. ἠκούσθην) 1. (u)slyší (τινός/τι co; τινός koho; τινά o kom; τί τινος / παρά τινος

i από τινος co od koho), naslouchat (τινός komu); poslechnout si (τινός περί τινος koho o čem); poslouchat; vyslyšet 2. rozumět, chápat [428]
 ἀκρασία, ας, ἡ nevážanost, nezdrženlivost, nezřízenost, nestřídmost [2]
 ἀκρατής, ἐς neovládající se, nevázaný (2 Tm 3,3) [1]
 ἄκρατος, ον nemíšený, nezředěný (Zj 14,10) [1]
 ἀκρίβεια, ας, ἡ přesnost (Sk 22,3) [1]
 ἀκριβέστερον komp. od ἀκριβῶς
 ἀκριβής, ἐς přesný, přesný i (superl.) ἀκριβέστατος nejpresněji (ἀρεσις škola, směr, strana: Sk 26,5) [1]
 ἀκριβῶς (aor. ἠκρίβωσα) důkladně / přesně se vyptávat (Mt 2,7.16) [2]
 ἀκριβῶς (adv.; komp. ἀκριβέστερον) přesně, pečlivě, důkladně [9]
 ἀκρίς, ἴδος, ἡ kobylka [4]
 ἀκροατήριον, ον, τό soudní místnost, soudní sál (Sk 25,23) [1]
 ἀκροατής, οὔ, ὁ posluchač [4]
 ἀκροβυστία, ας, ἡ 1. předkožka 2. neobřezanost 3. neobřezání, pohané, pohanokřesťané || ἀκροβυστίαν ἔχειν (sr. Sk 11,3) býti neobřezaný [20]
 ἀκρογωνιαίος, α, ον úhelný, rohový (kámen) || ὁ ἀ. nárožní kvádr, základní kámen [2]
 ἀκροθίνιον, ον, τό prvotina; (nejlepší) kořisti (Žd 7,4) [1]
 ἄκρον, ον, τό vrchol, špička; konec [6]
 Ἀκύλας, ὁ (ak. -av) Akvila (manžel Prisky / Priscilly, přítel a spolupracovník apoštola Pavla) [6]
 ἀκυρόω (aor. ἠκύρωσα) činiti neplatným, zneplatnit, zrušit [3]
 ἀκωλύτως (adv.) bez zábran, bez překážek (Sk 28,31) [1]
 ἄκων, ἄκουσα, ἄκον neochotný, nedobrovolný, nucený (adj. tvar v adverbialním význ.: 1 K 9,17) [1]
 ἀλάβαστρος, ον, ὁ n. ἡ, (rovněž:) ἀλάβαστρον, τό alabastr; alabastrová ná-

doba (na vonnou mast) [4]
 ἀλαζονεία, ας, ἡ chvástivost, vychloubačnost; okázalost, honosnost [2]
 ἀλαζών, ονος, ὁ chlubil, chlubič [2]
 ἀλαλάζω hlasitě křičet, nařikat; ječet, řinčet (Mk 5,38; 1 K 13,1) [2]
 ἀλάλητος, ον nevyslovitelný, nevýslovný; nehlasný (Ř 8,26) [1]
 ἄλαλος, ον němý, bezhlasý (Mk 7,37; 9,17.25) [3]
 ἄλας, ατος, τό sůl [8]
 Ἀλασσα místo Λασαία (v.l. Sk 27,8; místo na Krétě) [0]
 ἄλειψ (nepr.) pl. od ἄλειψ
 ἄλειψω (aor. ἤλειψα, pas. ἤλειφθην) mazat [9]
 ἀλεκτοροφωνία, ας, ἡ kuropení (Mk 13,35; v.l. Mt 26,34) [1]
 ἀλέκτωρ, ορος, ὁ kohout [12]
 Ἀλεξανδρεὺς, ἑως, ὁ obyvatel Alexandrie (v Egyptě), Alexandřan (Sk 6,9; 18,24) [2]
 Ἀλεξανδρίνος, η, ον alexandrijský (Sk 27,6; 28,11) [2]
 Ἀλέξανδρος, ον, ὁ Alexandr (i. přístupník velekněžského rodu: Sk 4,6; 2. Žid z Efesu: Sk 19,33; 3. odpadlík, kovář: 1 Tm 1,20; 2 Tm 4,14; 4. syn Šimona z Kyrény: Mk 15,21) [6]
 ἄλευρον, ον, τό (pšeničná) mouka [2]
 ἀλήθεια, ας, ἡ pravda; skutečnost; pravdivost, spolehlivost, upřímnost || ἐν ἀληθείᾳ v pravdě; skutečně, opravdu; (ve význ. instr.) pravdou i ἀληθείᾳ pravdivě, upřímně; skutečně i ἐπ' ἀληθείας skutečně, pravdivě, správně [109]
 ἀληθεύω říkat pravdu; býti pravdivý [2]
 ἀληθής, ἐς pravdivý; pravý, skutečný; upřímný [26]
 ἀληθινός, ἡ, ὄν skutečný, pravý; pravdivý, věrohodný; spolehlivý [28]
 ἀλήθω (aor. ἤλεσα) mlít [2]
 ἀληθῶς (adv.) opravdu, skutečně, vpravdě, vskutku [18]
 ἄλιεύς, ἑως, ὁ rybář [5]

ἀλιεύω chytat / lovit ryby (J 21,3) [1]
 ἀλίζω (aor. pas. ἠλίσθην) solit, osolit (i přen.) [2]
 ἀλισγέω (aor. pas. ἠλισγήθην) poskvrnit (v.l. Mk 9,49) [0]
 ἀλίσγημα, τος, τό poskvrnění, poskvrněná věc (Sk 15,20) [1]
 ἀλίσθησμαι fut. pas. od ἀλίζω
 ἄλλος pl. n od ἄλλος
 ἄλλὰ, před samohl. většinou ἄλλ' (sp.) ale, spíše naopak, (a) však; nýbrž; přece; nebo (např. Mt 11,8); ba, dokonce || ἄλλὰ γε ale přece, ale rozhodně, přece aspoň i ἄλλὰ γε καὶ ale dokonce, a navíc i ἄλλ' ἢ (po záporu) ale, nýbrž, než [638]
 ἀλλάσσω (fut. ἀλλάξω, aor. ἥλλαξα, fut. pas. ἀλλαγῆσμαι) 1. změnit, přeměnit, proměnit 2. zaměnit, vyměnit (τι ἐν τι co zač) [6]
 ἀλλαχόθεν (adv.) odjinud; na jiném místě, jinudy (J 10,1) [1]
 ἀλλαχού (adv.) jinače (Mk 1,38) [1]
 ἀλληγορέω mluvit obrazně / alegoricky (Ga 4,24) [1]
 ἀλληλουϊά (hebr. „chvalte Hospodina“) (h)alleluja (Zj 19,1.3.4.6) [4]
 ἀλλήλων (gen. pl.), (dat. -οις, ak. -ους) (zájm. vzájemnosti) navzájem, vzájemně; se, si || ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους říkali si navzájem i ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις (J 13,35) buďte-li mi navzájemnou láskou [100]
 ἀλλογενής, οὗς, ὁ cizinec (L 17,18) [1]
 ἄλλομαι (aor. ἤλαμην) 1. skákat; vyskočit 2. (o vodě) tryskat, pramenit [3]
 ἄλλος, η, ο jiný, druhý, další || ἄλλος ... ἄλλος jeden ... druhý [155]
 ἀλλοτριεπισκοπος, ον, ὁ štoural, kdo strká nos do cizích věcí (význ. není zcela jistý, protože první výskyt je právě i Pt 4,15) [1]
 ἀλλότριος, ἰα, ον cizí; nepřátelský || ὁ ἀ. cizinec i τὸ ἀ. (L 16,12) cizí majetek [14]
 ἀλλόφυλος, ον (jsoucí) z cizího kmene || ὁ ἀ. pohan (Sk 10,28) [1]

ἄλλως (adv.) jinak || τὰ ἄ. ἔχοντά (1 Tm 5,25) (skutky) odlišného / jiného druhu, vyjadřující jinak [1]
 ἄλμει, ὁ (neskl.) Almi (v.l. L 3,33) [0]
 ἄλοά *mláti* (oblií) [3]
 ἄλογος, ὁ *nerozumný; nesmyslný, nelogický* [3]
 ἄλῳ, ἡ *aloe* (rostlina; J 19,39) [1]
 ἄλς, ἄλός, ὁ *sůl* (v.l. Mk 9,49) [0]
 ἄλυκός, ἡ, ὁ *slaný* (Jk 3,12) [1]
 ἄλυπος, α, ὁ *komp. ἀλυπότερος bezstarostný* (Fr 2,28) [1]
 ἄλυσις, εως, ἡ 1. *Feiz 2. (přen.) poua, vězení* [11]
 ἄλυσιτελής, ἔς *zbytečný, (jsoucí) bez užtku* (Žd 13,7) [1]
 ἄλφα, τό (neskl.) *alfa* (první písmeno řecké abecedy, t. počátek) [3]
 Ἀλφαῖος, οὐ, ὁ *Alfeus* (asi 2 osoby: 1. otec celníka Leviho; Mk 2,14; 2. otec apoštola Jakuba; Mk 3,18 par.) [5]
 ἄλων, ος, ἡ *mla* [2]
 ἄλώπηξ, εκος, ἡ *liška* (1 přen.) [3]
 ἄλωσις, εως, ἡ *chylání, lov* (2 Pt 2,12) [1]
 ἄμα I. (adv.) 1. *současně, zároveň 2. společně* (σὺν τινι s kým); *všichni (dohromady)* II. (předl. s dat.) *spolu s(e)* || ἄμα *první* (Mt 20,1) *hned ráno* [10]
 ἀμαθής, ἔς *neznalý, nepoučený, nevyučený* (2 Pt 3,16) [1]
 ἀμαράντινος, η, ὁ *nevadnoucí, nepomíjivý* (1 Pt 5,4) [1]
 ἀμάραντος, ὁ *nevadnoucí, nepomíjivý* (1 Pt 1,4) [1]
 ἀμαρτάνω (fut. ἀμαρτήσω, aor. ἡμαρτον n. ἡμαρτησα, pf. ἡμαρτηκα) *hřeší* (εἰς τινα / ἐνώπιόν τινος proti komu; ti čím, v čem), *proviní se, chybovat* || ἄ. ἀμαρτίαν *dopouští se hříchu* [43]
 ἀμαρτημα, τος, τό *provinění, hřích* [4]
 ἀμαρτία, ας, ἡ *hřích, provinění* || (τὸ, τὰ) *περὶ ἀμαρτίας obět / oběti za hřích(y)* [173]
 ἀμαρτυρος, ὁ *nedosvědčený, (jsoucí) bez svědectví* (Sk 14,17) [1]

ἀμαρτωλός, ὁ *hříšný* || ὁ ἄ. *hříšník* || ἡ ἄ. *hříšnice* [47]
 ἄμαχος, ὁ *pokojný, mírumilovný* [2]
 ἀμάω (aor. ἡμησα) (*požnout, poséci, sklidi*) (Jk 5,4) [1]
 ἀμέθυστος, οὐ, ὁ n. ἡ *ametysti* (v.l. Zj 21,20) [0]
 ἀμεθόστινος, ὁ *(jsoucí) z ametystu* (v.l. Zj 21,20) [0]
 ἀμέθυστος, οὐ, ὁ n. ἡ *ametysti* (drahý kámen, asi flalové barvy; Zj 21,20) [1]
 ἀμελέω (aor. ἡμέλησα) *nestarat se* (τινός o), *zanedbávat* (τινός co), *nedbat* [4]
 ἄμεμπτος, ὁ *bezvadný, bezchybný, bezúhonný* [5]
 ἀμέμπτως (adv.) *bezchybně, bez výtky* (1 Te 2,10; 5,23) [2]
 ἀμέριμος, ὁ *bezstarostný, (jsoucí) bez starosti* [2]
 ἀμετάθετος, ὁ *nezměnitelný* || τὸ ἄ. *nezměnitelnost* (Žd 6,17.18) [2]
 ἀμετακίνητος, ὁ *neochvějný, neotřesitelný* (1 K 15,58) [1]
 ἀμεταμέλητος, ὁ *(jsoucí) bez lítosti, jehož netřeba litovat; neodvolatelný* [2]
 ἀμετανόητος, ὁ *nekařicný, zatvrzelý* (Ř 2,5) [1]
 ἄμετρος, ὁ *nezměrný, (jsoucí) bez míry* || εἰς τὰ ἄ. *přesahující hranice* (2 K 10,13.15) [2]
 ἀμήν (hebr. אָמֵן z אָמַן „být pevný / pravdivý“; liturgická formule, sloužící také k potvrzení výroku) *amen, vpravdě, skutečně* || (také): τὸ ἄ. (1 K 14,6; 2 K 1,20) || ὁ ἄ. (Zj 3,14) [128+1]
 ἀμήτωρ, gen. ορος (*jsoucí) bez matky* (Žd 7,3) [1]
 ἀμίαντος, ὁ *neposkvrněný, bezvadný* [4]
 Ἀμιναδάβ, ὁ (neskl.) *Aminadab* (v Ježíšově rodokmenu; Mt 1,4bis; L 3,33) [3]
 ἄμμος, οὐ, τό *písek* (v.l. Ř 4,18) [0]
 ἄμμος, οὐ, ἡ *písek* [5]
 ἄμνός, οὐ, ὁ *beránek* [4]
 ἀμοιβή, ἡς, ἡ *odměna; dík, vděk* (1 Tm 5,4) [1]

ἄμορφος, ὁ *ošklivý, znetvořený* (v.l. 1 K 12,2) [0]
 ἄμπελος, οὐ, ἡ *vinný kmen* [9]
 ἄμπελουργός, οὐ, ὁ *vinař* (L 13,7) [1]
 ἄμπελών, ὠνος, ὁ *vinice* [23]
 Ἀμπλιᾶτος, οὐ, ὁ *Ampliat* (římský křesťan; Ř 16,8) [1]
 ἀμύνομαι (aor. ἡμυνάμην) *pomáhat, přispět na pomoc* (Sk 7,24) [1]
 ἀμφιάζω = ἀμφιέζω
 ἀμφιβάλλω *rozvažovat (sít)* (Mk 1,16) [1]
 ἀμφίβληστρον, οὐ, τό (*kruhová*) *sít* (Mt 4,18) [1]
 ἀμφιέζω *oblékat, odívát* (L 12,28) [1]
 ἀμφιέννυμι (pf. pas. ἡμφίεσμαι) *oblékat, odívát* [3]
 Ἀμφίπολις, εως, ἡ *Amfipolis* (město v Makedonii; Sk 17,1) [1]
 ἄμφοδον, οὐ, τό *ulice* (Mk 11,4) [1]
 ἀμφοτέροι, αἱ, α *oba, obě; všichni* [14]
 ἀμώμητος, ὁ *bezvadný, bezchybný* (2 Pt 3,14) [1]
 ἄμωμον, οὐ, τό *amomum, kardanom* (blíže neurčitelné koření z Indie; Zj 18,13) [1]
 ἄμωμος, ὁ *bezvadný, bezúhonný* [8]
 Ἀμών, ὁ (neskl.) *Amon* (v.l. Mt 1,10) [0]
 Ἀμός, ὁ (neskl.) *Amos* (v Ježíšově rodokmenu; Mt 1,10bis; L 3,25) [3]
 ἄν I. (část. s význ. nahodilosti a všeobecnosti) 1. (s ind. impf., aor. n. plpf. v apodosis podmínekových souvětí vyjadřuje ireálnost) *by* || Χριστοῦ δοῦλος *očeká* ἄν ἡμην (Ga 1,10) *nebyl bych Kristův služebník* 2. (s ind. aor. n. impf. ve vztažných n. časových větách vyjadřuje případný opakovaný děj) *ἔσσι* ἄν ἦσαν αὐτοῦ (Mk 6,56) (*všichni*) *kdo se ho dotkl* || καθότι ἄν τις χρεῖαν εἶχεν (Sk 2,45; 4,35) *jak kdo / každý potřeboval* 3. (s konj., zř. ind., ve vedlejších větách časových, podmínkových, přípustkových, srovnávacích, účelových a vztažných) *vyjadřuje možnost n. zevšeobecnění* *ἔς δ' ἄν φωνέουσι* (Mt

5,21) *kdo by zabil / kdo(koli) zabije* || *ἔς δ' ἄν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ* (Mk 8,35) *kdo však svůj život ztratí* || *ἔως ἄν / ἄχρι οὗ ἄν dokud (ne)* || *ἡνίκα ἄν (pokaždé) když, kdykoli* 4. (s opt. v hlavních i vedlejších větách vyjadřuje možnost, nejistotu) *πῶς γὰρ ἄν δυνάμην* (Sk 8,31) *jak bych mohl* || *τί ἄν θέλοι* (Sk 17,18) *co by chtěl / co(pak) chce* II. = ἔάν || ἄν τι αἰτήσητε (J 16,23) *jestliže o něco poprosíte* [166]
 ἀνά (předl. s ak.; puv. význ. „vzhůru na“) 1. (distributivně) *po* || ἀνά δύο (L 10,1) *po dvou* || ἀνά πενήκοντα (L 9,14) *po padesáti* || ἀνά μέρος (1 K 14,27) *po řadě / po pořádku* 2. (místně) *ἀνά μέσον* *mezi* (kam?) (Mt 13,25; Mk 7,31) *kde?* [1 K 6,5] 3. (jako adv.) *ἀνά εἰς* *každý* *τῶν πυλώνων* (Zj 21,21) *každá brána* (jednotlivě) [13]
 ἀνάβα imp. aor. od ἀναβαίνω (vedle ἀνάβηθι)
 ἀναβαθμός, οὐ, ὁ *schod* (Sk 21,35.40) [2]
 ἀναβαίνω (fut. ἀναβήσομαι, aor. ἀνέβην, pf. ἀναβέβηκα) 1. *vystoupit, (vy)jít nahoru; cestovat* (do Jeruzaléma); *dostát se nahoru*; (o rybě) *chytit se* 2. (o rostlinách) *vzejít* 3. *vyvstat* (v mysl), *napadnout, přijít* (na mysl) [82]
 ἀναβάλλομαι (aor. ἀνεβαλόμην) *odložit, odročit, odkázat na pozdější dobu* (τινά koho; Sk 24,22) [1]
 ἀναβιάζω (aor. ἀνεβίβασα) *vytáhnout* (sít na břeh; Mt 13,48) [1]
 ἀναβλέπω (aor. ἀνέβλεψα) 1. *vzhlednout* (nahoru) 2. *prohlédnout, opět vidět, nabýt zraku* [25]
 ἀνάβλεψις, εως, ἡ *navrácení zraku, prohlédnutí* (L 4,18) [1]
 ἀναβοάω (aor. ἀνεβόησα) *zvolat* (Mt 27,46) [1]
 ἀναβολή, ἡς, ἡ *odklad, odložení, zdržení* || ἄ. *μηδεμίαν ποιησάμενος* (Sk 25,17) *bez prodlení* [1]
 ἀνάγειον, οὐ, τό *horní místnost* [2]

ἀναγγέλλω (fut. ἀναγγεῖλω, aor. ἀνήγγειλα, inf. ἀναγγεῖλαι, pas. ἀνηγγέλην) *podat zprávu, oznámit, povědět; zněst*; *vyzněti* [14]
 ἀναγεννάω (aor. ἀνεγέννησα, pf. pas. ἀναγεγέννημαι) 1. *znovu zrodit/zplodit* 2. (pas.) *znovu se narodit* (1 Pt 1,3.23) [2]
 ἀναγινώσκω (fut. ἀναγινήσμαι, aor. ἀνέγνω, inf. ἀναγνῶναι, part. ἀναγνούς, inf. aor. pas. ἀναγνωσθήναι) *číst, předčítat* [32]
 ἀναγκάζω (aor. ἠνάγκασα, pas. ἠνάγκασθην) *nutit; přimět* (+ ak. s inf.) [9]
 ἀναγκαῖος, α, ον 1. *nutný, nezbytný, naléhavý* 2. (Sk 10,24) *blízký, nejbližší* [8]
 ἀναγκαστῶς (adv.) *nuceně* (1 Pt 5,2) [1]
 ἀνάγκη, ης, ἡ 1. *nucení, nátlak, povinnost* || *ἐξ ἧς* ἂν *z nutnosti, z povinnosti; nutně* || *κατὰ ἂν* *z donucení* || ἀνάγκη (ἐστὶ) *je nezbytné* 2. *pouze, třeba* [17]
 ἀναγνωρίζω (aor. pas. ἀνεγνωρίσθην) *rozpoznat, znovu poznat* (Sk 7,13) [1]
 ἀνάγνωσις, εως, ἡ *čtení, čtení, předčítání* [3]
 ἀνάγω (aor. ἀνήγαγον, pas. ἀνήχθην, inf. ἀναχθῆναι) 1. *vyvést (nahoru)* 2. *přinášet* (obět) 3. *předvést* (tíni před koho) 4. (pas.) *vyplout, odpout* [23]
 ἀναδείκνυμι (aor. ἀνέδειξα) 1. *vyjevit, (jasně) ukázat* (Sk 1,24) 2. *ustanovit, určit* (L 10,1) [2]
 ἀνάδειξις, εως, ἡ *ustanovení, pověření* (L 1,80) [1]
 ἀναδέχομαι (aor. ἀνεδεξάμην) 1. *přivítat; přijmout* 2. *dostat, obdržet* [2]
 ἀναδίδωμι (part. aor. ἀναδοῦς) *předat, odevzdat* (Sk 23,33) [1]
 ἀναζάω (aor. ἀνέζησα) (znovu) *ožít, vrátit se k životu* (i přen.) [2]
 ἀναζητέω (aor. ἀνεζήτησα) (vy)hledat; pátrat (tinvá po kom) [3]
 ἀναζώννυμι (part. aor. med. ἀναζωσάμενος) *opásat, přepásat; (med.) opásat se, přepásat se/si* (i přen.) || ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας (1 Pt 1,13)

když jste připravili svou mysl = buďte připraveni [1]
 ἀναζωπυρέω (aor. ἀνεζωπύρησα) *roz-níit, oživit* (2 Tm 1,6) [1]
 ἀναθάλλω (aor. ἀνέθαλον) *nechat (znovu) rozkvést, oživit* (Fr 4,10) [1]
 ἀνάθεμα, τος, τό 1. *prokletí, kleba* || ἀνάθεμα ἔστω *buď proklet* 2. (v.l. L 21,5) *zásvětný dar* [6]
 ἀναθεματίζω (aor. ἀνεθεμάτισα) 1. *proklínat* || ἀναθέματι ἂν *ἐαυτὸν zavázal se pod klebou/přísahou* (Sk 23,14) 2. *klít, zaklínat se* [4]
 ἀναθεωρέω *přesně se dívat, prohlížet si, pozorovat* [2]
 ἀνάθημα, τος, τό *zásvětný/votivní dar* (L 21,5) [1]
 ἀναίδεια, ας, ἡ *neodbytnost, bezostyšnost, nestydatost* (L 11,8) [1]
 ἀναίρεσις, εως, ἡ *zavraždění, zabití* (Sk 8,1) [1]
 ἀναιρέω (fut. ἀνελῶ, aor. ἀνέλα, konj. ἀνέλω, inf. ἀνελεῖν, opt. 3. sg. ἀνέλοι, aor. pas. ἀνηρέθην) 1. (akt.) *odstranit, zrušit; vzít; sprovodit ze světa, zabít* 2. (med.) *vzít si, přijmout* [24]
 ἀναίτιος, ον *neviný* (Mt 12,5.7) [2]
 ἀνακαθίζω (aor. ἀνεκάθισα) *parfímít se, posadit se (z polohy vleže)* [2]
 ἀνακαίνιζω *obnovit* (Žd 6,6) [1]
 ἀνακαίνω *obnovovat, obnovit* [2]
 ἀνακαίνωσις, εως, ἡ *obnova* [2]
 ἀνακαλύπτω (pf. pas. ἀνακεκάλυμμαι) *odhalit, sejmout (roušku)* (2 K 3,14.18) [2]
 ἀνακάμπτω (fut. ἀνακάμψω, aor. ἀνέκαμψα) *vrátit se (i přen.)* [4]
 ἀνάκειμαι *ležet u stolu, stolovat* [14]
 ἀνακεφαλαίω (aor. ἀνεκεφαλαίωσα) *shrnout, vystihnout, sjednotit; uvést pod jednu hlavu* [2]
 ἀνακλίνω (fut. -νῶ, aor. ἀνέκλινα, pas. ἀνεκλίθην) 1. (akt.) *uložit, položit* 2. (pas.) *lehnout si, usednout k jídlu* [6]
 ἀνακόπτω (aor. ἀνέκοψα) *zadržet; zabránit* (tinvá komu; v.l. Ga 5,7) [0]

ἀνακράζω (aor. ἀνέκραξα n. ἀνέκραγον) *vykřiknout, zvolat* [5]
 ἀνακρίνω (aor. ἀνέκρινα, pas. ἀνεκρίσθην) 1. *vyptávat se, dotazovat se, vyšetřovat* 2. *zkoumat, zkoušet, posuzovat* [16]
 ἀνάκρισις, εως, ἡ *výslech, vyšetřování* (Sk 25,26) [1]
 ἀνακυλίω (pf. pas. ἀνακεκύλισμαι) *odvalit* (v.l. Mk 16,4) [0]
 ἀνακύπτω (aor. ἀνέκυψα) *parfímít se, vzpřímít se* [4]
 ἀναλαμβάνω (aor. ἀνέλαβον, pas. ἀνελήμην) 1. *vzít vzhůru (do nebe)* 2. *vzít, odnést; vzít k sobě, přibrat* 3. *vzít na sebe; nosit s sebou* [13]
 ἀνάληψις, εως, ἡ *vzešel (vzhůru, do nebe); (?) smrt* (L 9,51) [1]
 ἀναλίσκω n. ἀναλώω (fut. ἀναλώσω, aor. ἀνήλωσα, pas. ἀνηλώθην) *spotřebovat, strávit, pohltit* (i přen.) [2]
 ἀνάλλομαι (aor. ἀνηλάμην) *vyskočit* (v.l. Sk 14,10) [0]
 ἀναλογία, ας, ἡ *souhlas, přiměřenost* || *κατὰ τὴν ἂν* (Ř 12,6) *v souhlase, ve shodě, podle* [1]
 ἀναλογίζομαι (aor. ἀνελογισάμην) (důkladně) *uvažovat, přemýšlet* (tinvá o kom) (Žd 12,3) [1]
 ἀναλοῖ opt. aor. (?) 3. sg. od ἀναλίσκω
 ἀναλος, ον *neslaný, (jsoucí) bez soli* (Mk 9,50) [1]
 ἀναλόω viz ἀναλίσκω
 ἀνάλυσις, εως, ἡ *odchod; (eufemismus pro:) smrt* (2 Tm 4,6) [1]
 ἀναλύω (aor. ἀνέλυσα, pas. ἀνελύθην) 1. *vrátit se, odejít; (Fr 1,23) odejít ze světa, zemřít* 2. (pas.) *uvolnit se* [2]
 ἀναλώσει fut. 3. sg. od ἀναλίσκω
 ἀναμάρτητος, ον (jsoucí) *bez hříchu* (J 8,7) [1]
 ἀναμένω *čekat* (ti nač), *očekávat, vyčkávat* (1 Te 1,10) [1]
 ἀναμνήσκω (fut. ἀναμνήσω, aor. pas. ἀνεμνήσθην) 1. *připomínat* (tinvá ti komu co; inf. aby) 2. (pas.) *vzpomenout si*

(ti nač) [6]
 ἀνάμνησις, εως, ἡ *vzpomínka* (tinvós nač), *pomátka* [4]
 ἀνανεόω *obnovovat* (Ef 4,23) [1]
 ἀνανήφω *dojít/vrátit se ke střízlivému uvažování* (2 Tm 2,26) [1]
 Ἀνανίας, ου, ὁ *Ananiáš* (I. křesťan v Jeruzalémě: Sk 5,1.3.5; 2. křesťan v Damasku: Sk 9,10 a.; 3. velekněz: Sk 23,2; 24,1) [11]
 ἀναντίρρητος, ον *nepopíratelný, neprosprávný* (Sk 19,36) [1]
 ἀναντιρρήτως (adv.) *bez námitek, bez váhání* (Sk 10,29) [1]
 ἀνάξιος, ον *nehodný* (1 K 6,2) [1]
 ἀναξίως (adv.) *nehodně, nedůstojně, nepatřičně* (1 K 11,27) [1]
 ἀνάπαυσις, εως, ἡ 1. *odpočinek* 2. *místo odpočinku* 3. *ukončení, skončení, ustání* || ἂν *οὐκ ἔχειν býti bez ustání* [5]
 ἀναπαύω (aor. ἀνέπαυσα, fut. pas. ἀναπαήσομαι) 1. (tr.) *nechat odpočinout; občerstvit* 2. (med. a pas.) *odpočinout si* (ἐκ τινος od čeho); *spočívat* (ἐπὶ τινι na kom) [12]
 ἀναπεύθω (aor. pas. ἀνεπεύσθην) *přemlouvat, svádět* (Sk 18,13) [1]
 ἀνάπειρος, ον *zmrzačený* || ὁ ἂν *mrzák* (L 14,13.21) [2]
 ἀναπέμπω (aor. ἀνέπεμψα) *poslat, odeslat; poslat zpět* [5]
 ἀναπηδάω (aor. ἀνεπήδησα) *vyskočit* (Mk 10,50) [1]
 ἀνάπηρος, ον = ἀνάπειρος
 ἀναπίπτω (aor. ἀνέπεσον) 1. *položit se, uložit se* (k jídlu), *posadit se ke stolu* 2. (J 13,25; 21,20) *opřít se (dozadu)* [12]
 ἀναπληρόω (aor. ἀνεπλήρωσα) 1. *naplnit, doplnit* (míru) 2. *spínit, vyplnit* (příkaz, slib); *pínit, zachovávat* 3. *vyplnit* (mezeru); *být na místě* (tinvós koho) [6]
 ἀναπολόγητος, ον (jsoucí) *bez omluvy* (Ř 1,20; 2,1) [2]
 ἀναπράσσω (aor. ἀνέπραξα) *vyžádat, vybrat* (peníze) (v.l. L 19,23) [0]

ἀναπτύσσω (aor. ἀνέπτυξα) rozvinouti (svitek: L 4,17) [1]
 ἀνάπτω (aor. ἀνήψα, pas. ἀνήφθην) 1. zažehnout, zapálit 2. (pas.) být zapálen, hořet [2]
 ἀναριθμητός, ον nespočetný, nesčítelný (Žd 11,12) [1]
 ἀνασειώ (aor. ἀνέσεισα) podníti, rozlít, poštít [2]
 ἀνασκάπτω (pf. pas. ἀνέσκαμμαι) strhnout, ztláči (v.l. Sk 15,16) [0]
 ἀνασκευάζω znepekoiit, porlést, rozrušit (Sk 15,24) [1]
 ἀνασπάω (fut. ἀνασπάσω, aor. pas. ἀνεσπάσθην) vytráhnout, natáhnout [2]
 ἀνάστα imp. aor. 2 od ἀνίστημι
 ἀναστάς part. aor. 2 od ἀνίστημι
 ἀνάστασις, εως, ή 1. povstání || πτώσις καὶ ἄ. (L 2,34) pád a povstání 2. vzkříšení, zmrtvýchvstání [42]
 ἀναστατόω (aor. ἀνεστάτωσα) rozvířit, znepekoiit, zneklidnit [3]
 ἀνασταυρόω ukřižovat, křižovat znovu (Žd 6,6) [1]
 ἀναστενάζω (aor. ἀνεστενάξα) vzdychat, povzdechovat (si) (Mk 8,12) [1]
 ἀνάστηθι imp. aor. 2 od ἀνίστημι
 ἀναστήναι inf. aor. 2 od ἀνίστημι
 ἀναστήσας part. aor. 1 od ἀνίστημι
 ἀναστήσω fut. od ἀνίστημι
 ἀναστρέφω (fut. ἀναστρέψω, aor. ἀνέστρεψα, pas. ἀνεστρέφην) 1. převrátit 2. vrátit se, navrátit se 3. (pas.) chovat se, jednat, žít; zdržovat se (někde) [9]
 ἀναστροφή, ης, ή jednání, chování, způsob života; život [13]
 ἀναστῶ konj. aor. 2 od ἀνίστημι
 ἀνασφύζω zachránit (v.l. Žd 10,14) [0]
 ἀνατάσσομαι (aor. ἀνεταξάμην) sestavit, sepsat (L 1,1) [1]
 ἀνατέλλω (aor. ἀνέτειλα, pf. ἀνατέταλκα) 1. (tr.) nechat vycházet (o slunci) 2. (intr.) vycházet; pocházet [9]
 ἀνατίθεμαι (aor. ἀνεθέμην) vyložit, sdělit, předložit (tí čemu komu) [2]

ἀνατολή, ης, ή 1. východ (slunce); roz-břesk, úsvit 2. východ; Východ, Orient 3. (L 1,78) vycházející hvězda/slunce; (?) výhonek [10+1]
 ἀνατολικός, ή, όν ležící na východě, východní (v.l. Sk 19,1) [0]
 ἀνατρέπω (aor. ἀνέτρεψα) převrátit, zřevracet, zničit [3]
 ἀνατρέφω (aor. ἀνέθρεψα, pf. pas. ἀνατέθραμαι, aor. pas. ἀνετράφην) vyživit, vychovat [3]
 ἀναφαίνω (part. aor. ἀναφάνας) 1. spáti, zpozorovat, uvidět (Sk 21,3) 2. (pas.) ukázat se, objevit se (L 19,11) [2]
 ἀναφέρω (aor. ἀνήνεγκον, inf. ἀνενέγκαι i ἀνενεγκεῖν) 1. vynést, vyvést (nahoru) 2. přinést (oběť), obětovat 3. nést, vzít na sebe [10]
 ἀναφωνέω (aor. ἀνεφώνησα) (hlasitě) zvolat (L 1,42) [1]
 ἀναχθῆναι inf. aor. pas. od ἀνάγω
 ἀνάχυσις, εως, ή proud, záplava (i přen.; 1 Pt 4,4) [1]
 ἀναχωρέω (aor. ἀνεχώρησα) 1. odejít; vzdáti se 2. vrátit se 3. odejít stranou, stáhnout se; uchýlit se [14]
 ἀνάψυξις, εως, ή klid, odpočinek; osvěžení (Sk 3,20) [1]
 ἀναψύχω (aor. ἀνέψυξα) občerstvit, povzbudit, dodat odvahy (tinvá komu) (2 Tm 1,16) [1]
 ἀνδροποδοιστής, οῦ, ό οτροκάτ, obchodník s lidmi, zotročovatel svobodných lidí (1 Tm 1,10) [1]
 Ἀνδρέας, ον, ό Ondřej (bratr Šimona Petra) [13]
 ἀνδρίζομαι zachovat se mužně, být statečný (1 K 16,13) [1]
 Ἀνδρόνικος, ον, ό Andronikos (římský křesťan: Ř 16,7) [1]
 ἀνδροφόνος, οῦ, ό vrah (1 Tm 1,9) [1]
 ἀνεβαλόμεν aor. od ἀναβάλλομαι
 ἀνέβην aor. od ἀναβαίνω
 ἀνεγκλησία, ας, ή nevinost, bezúhonnost (v.l. Fp 3,14) [0]

ἀνέγκλητος, ον neobviněný, bezúhonný, (jsouci) bez vady [5]
 ἀνέγνω aor. od ἀναγινώσκω
 ἀνέδειξα aor. od ἀναδείκνυμι
 ἀνέθαλον aor. od ἀναθάλλω
 ἀνέθεμην aor. od ἀνατίθεμαι
 ἀνέθην aor. pas. od ἀνίημι
 ἀνεθρέψατο aor. med. 3. sg. od ἀνατρέφω
 ἀνέτλα aor. od ἀνατρέω
 ἀνέτλον aor. od ἀνατρέω
 ἀνείς part. aor. od ἀνίημι
 ἀνειχόμεν impf. od ἀνέχομαι
 ἀνεκδήγητος, ον nepopsatelný, nevyslovný (2 K 9,15) [1]
 ἀνεκλάητος, ον nevýslovný, nepopsatelný (1 Pt 1,8) [1]
 ἀνέκλειπτος, ον nevyčerpatečný (L 12,33) [1]
 ἀνεκρίθην aor. pas. od ἀνακρίνω
 ἀνεκτός, όν (komp. ἀνεκτότερος) nesitelný || ἀνεκτότερον ἔσται τινί bude lehčeji / lépe pro koho [5]
 ἀνέλαβον aor. od ἀναλαμβάνω
 ἀνελεήμων, ον nemilosrdný (Ř 1,31) [1]
 ἀνελεῖ fut. 3. sg. od ἀνατρέω
 ἀνελεῖν inf. aor. od ἀνατρέω
 ἀνέλεος, ον nemilosrdný, (jsouci) bez slitování (Jk 2,13) [1]
 ἀνελημφθην aor. pas. od ἀναλαμβάνω
 ἀνέλοι opt. aor. 3. sg. od ἀνατρέω
 ἀνέλω konj. aor. od ἀνατρέω
 ἀνέλω fut. od ἀνατρέω
 ἀνεμίζομαι (pas.) být zmíán větrem (Jk 1,6) [1]
 ἀνεμνήσθην aor. pas. od ἀναμνησκω
 ἄνεμος, οῦ, ό vítr (i přen.) || ἕκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων (Mt 24,31) ze všech (světových) stran [31]
 ἀνένδεκτος, ον nemožný (L 17,1) [1]
 ἀνενέγκαι i ἀνενεγκεῖν inf. aor. od ἀναφέρω
 ἀνεξεραύνητος, ον neprobádatečný, neprozkoumatelný (Ř 11,33) [1]
 ἀνεξίκακος, ον trpělivě snášející přikoři,

trpělivý (2 Tm 2,24) [1]
 ἀνεξιχνίαστος, ον nevyslopatelný, nepochopitelný, neprozkoumatelný [2]
 ἀνεπαίσχυντος, ον nemuzející se hanbou (2 Tm 2,15) [1]
 ἀνέπεσον aor. od ἀναπίπτω
 ἀνεπίλημptos, ον bezvadný, (jsouci) bez hany (1 Tm 3,2; 5,7; 6,14) [3]
 ἀνέρχομαι (aor. ἀνήλθον) (vy)jít nahoru, vysoupi [3]
 ἄνεσις, εως, ή 1. ulehčení, úleva; zmírnění (vazby), lehčí vazba 2. odpočinek, zotavení; klid [5]
 ἀνέστην aor. 2 od ἀνίστημι
 ἀνέστησα aor. 1 od ἀνίστημι
 ἀνεστρέφην aor. pas. od ἀναστρέφω
 ἀνεσχόμεν aor. od ἀνέχομαι
 ἀνετάζω vyslýchat (i mučením) (Sk 22,24,29) [2]
 ἀνέτειλα aor. od ἀνατέλλω
 ἄνευ (předl. s gen.) bez [3]
 ἀνεύθετος, ον nevhodný, nevhodný, nevhodně položený (Sk 27,12) [1]
 ἀνευρίσκω (aor. ἀνεῦρον i -ρα) objevit, nalézt [2]
 ἀνέχομαι (impf. ἀνειχόμεν, fut. ἀνέξομαι, aor. ἀνεσχόμεν) 1. vydržet, snést, strpět (tinvós koho) 2. nechat si líbit, (blahovolně) přijmout (tinvós co) [15]
 ἀνεψιός, οῦ, ό bratranec; synovec (Ko 4,10) [1]
 ἀνέωγα pf. od ἀνοίγω
 ἀνέωγμα pf. pas. od ἀνοίγω
 ἀνέωξα aor. od ἀνοίγω
 ἀνέωχθην aor. pas. od ἀνοίγω
 ἀνήγαγον aor. od ἀνάγω
 ἀνήγγειλα aor. od ἀναγγέλλω
 ἀνηγγέλην aor. pas. od ἀναγγέλλω
 ἄνηθον, οῦ, τό kopř (Mt 23,23) [1]
 ἀνήκω vztahovat se, příslušet, hodit se || (neos) ἀνήκει sluší se | τὸ ἀνήκον το, co se sluší; povinnost [3]
 ἀνήλθον aor. od ἀνέρχομαι
 ἀνηλώθην aor. pas. od ἀναλίσκω
 ἀνήλωσα aor. od ἀναλίσκω

ἀνήμερος, ον *divoký, násilný, hrubý, nepoužitelný* (2 Tm 3,3) [1]
 ἀνήνεγκον aor. od ἀναφέρω
 ἀνὴρ, ἀνδρός, ὁ 1. (dospělý) muž; manžel
 || γινώσκω ἄνδρα *žiji s mužem* | ἄνδρες
 ἀδελφοί (*vážení*) bratři 2. někdo, člověk;
 (pl.) některí, lidé || ἀνὴρ Αἰθίοψ (Sk
 8,27) *jeden Etiopan* [216]
 ἀνηρέθην aor. pas. od ἀναιρέω
 ἀνήφθην aor. pas. od ἀνάπτω
 ἀνήχθην aor. pas. od ἀνάγω
 ἀνθέξομαι fut. od ἀντέχομαι
 ἀνθίστημι (aor. ἀντέστην, pf. ἀνθέστη-
 κα, aor. pas. ἀντεστάθην) (akl i med.)
postavil se proti, vzdorovat (tinví komu,
 čemu), *odporovat* [14]
 ἀνθρομολογέομαι *velebí, chválí, oslavovat*
 (tinví koho); *děkovat* (L 2,38) [1]
 ἄνθος, ους, τό *květ, květina* [4]
 ἀνθρακία, ἄς, ἡ *ohně* (s uhlíky; J 18,18;
 21,9) [2]
 ἄνθαξ, ακος, ὁ *uhlí* || ἄ. πυρός
žhavé / řeřavé uhlí (Ř 12,20) [1]
 ἀνθρωπάρεσκος, ον *snažící se líbit li-
 dem, podlézavý* [2]
 ἀνθρώπινος, η, ον *lidský* || ἄ-ον λέγω (Ř
 6,19) *mluvím po lidsku* | ἄ. ἡμέρα (1 K
 4,3) *lidský soud* [7]
 ἀνθρωποκτόνος, ου, ὁ *vrah* [3]
 ἄνθρωπος, ου, ὁ 1. *člověk* || κατὰ ἄ-ν
podle lidských měřítek, po lidsku 2. muž,
 manžel 3. někdo || τίς ἐστιν ἐξ ὧν ἄ.
 (Mt 7,9) *je mezi vámi někdo / kdo z vás je*
takový [550]
 ἀνθρωπατεύω *být prokonzulem* (v.l. Sk
 18,12) [0]
 ἀνθύπατος, ου, ὁ *prokonzul* [5]
 ἀνίημι (part. přez. ἀνιείς, aor. ἀνῆκα,
 konj. ἀνῶ, part. aor. ἀνείς, aor. pas.
 ἀνέθην) 1. *uvolnit* 2. *opustit* 3. *upustit,*
zanechat (ti čeho) 4. (pas.) *uvolnit se* [4]
 ἀνίλω, gen. ω *nemilosrdný, nelítostný*
 (v.l. Jk 2,13) [0]
 ἄνιπτος, ον *nemyý, neumytý* [2]
 ἀνίστημι (fut. ἀναστήσω, aor. 1 ἀν-

έστησα, part. ἀναστήσας, aor. 2 ἀν-
 έστην, konj. ἀναστῶ, imp. ἀνάστα a
 ἀνάστηθι, inf. ἀναστήναι, part. aor. 2
 ἀναστής) 1. (tr.: přez. a fut. akt., aor. 1)
 1. *probudit, vzkřísit; napřímít, po-
 zdvihnout* (i přen.) || ἄ. σπέρμα τῷ
 ἀδελφῷ αὐτοῦ *vzbudit bratrovi po-
 tomstvo* 2. *nechat se objevit, povolát* II.
 (intr.: med. a aor. 2) 1. *vstát, vstát z mri-
 vých* 2. *vystoupit, objevit se, předstoupit;*
ponstati (ἐπί τινα proti komu) [108]
 Ἄννα, ας, ἡ *Anna* (protokyně v Jeruza-
 léme; L 2,36) [1]
 Ἄννας, α, ὁ *Annás* (velekněz) [4]
 ἀνόητος, ον *nerozumný, pošetilý* [6]
 ἄνοια, ας, ἡ *nerozum; zlost, zuřivost* [2]
 ἀνοίγω (aor. ἀνέωξα n. ἠνέωξα n.
 ἡνοιξα, pf. ἀνέωγα, pas. ἀνέωγμαι i
 ἡνέωγμαι, aor. pas. ἀνέωχθην n.
 ἡνέωχθην n. ἡνοιχθην n. ἡνοιγην) 1.
otevřít || ἄ. τὸ στόμα *otevřít ústa* (vlastní
 n. druhému); *začít mluvit* 2. (intr.; jen
 v pf.) *otevřít se, rozevřít se* || part. pf.
 ἀνεωγώς *otevřený se, otevřený* 3. (pas.)
otevřít se; být otevřen [77]
 ἀνοικοδομέω (znovu) *vybudovat, opět po-
 stavít* (Sk 15,16b) [2]
 ἄνοιξις, εως, ἡ *otevření* (Ef 6,19) [1]
 ἀνομία, ας, ἡ *nezákonnost, protizákonný*
čin, nepravost || ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνο-
 μίας (2 Te 2,3) *člověk (veskrze) nezákon-
 ný / hříšný* [15]
 ἄνομος, ον *nezákonný, protizákonný; žijící*
bez zákona; bezbožný || ὁ ἄ. nežid, pohan,
 bezbožník, zloduch [9]
 ἀνόμως (adv.) *bez zákona* (Ř 12,12b) [2]
 ἀνόνητος, ον *neužitečný, zbytečný* (v.l. 1
 Tm 6,9) [0]
 ἀνορθώω (aor. ἀνώρθωσα) 1. *narovnat,*
znovu postavít, obnovit 2. (pas.) *napřímít*
se [3]
 ἀνόσιος, ον *nesvatý, bezbožný, bohapustý,*
zlý [2]
 ἀνοχή, ῆς, ἡ *trpělivost, zdrženlivost, ohle-
 duplnost* (Ř 2,4; 3,26) [2]

ἀνταγωνίζομαι *bojovat* (πρός τι proti
 čemu) (Žd 12,4) [1]
 ἀντάλλαγμα, τος, τό *protihodnota, cena,*
výkupné, náhrada [2]
 ἀνταναπληρώω *doplňovat, naplnit* (za
 koho / zač), *přispívat* (svým podílem)
k odstranění (ti čeho) (Ko 1,24) [1]
 ἀνταποδίδωμι (fut. ἀνταποδώσω, inf.
 aor. ἀνταποδοῦναι, fut. pas. ἀνταποδο-
 θήσομαι) *zaplatit, vynahradiť; odplatit*
 (kladně i záporně) [7]
 ἀνταπόδομα, τος, τό *odměna; odplata,*
tresť [2]
 ἀνταπόδοσις, εως, ἡ *odměna, mzda* (Ko
 3,24) [1]
 ἀνταποκρίνομαι (aor. ἀνταπεκρίθην)
odpovědět, odvětit, oponovat [2]
 ἀντεῖπον aor. od ἀντιλέγω
 ἀντελαβόμεν aor. od ἀντιλαμβάνομαι
 ἀντέχομαι (fut. ἀνθέξομαι) 1. *držet se*
 (tinvós koho, čeho), *lnout* (tinvós ke
 komu) 2. *ujmout se* (tinvós koho) [4]
 ἀντί (předl. s gen.) 1. *místo, za; jako* ||
 ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου (Mt
 2,22) *místo sněho otce Heroda* | χάριν
 ἀντὶ χάριτος (J 1,16) *milost za milostí* ||
 ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου (1 K 11,15)
vlasť jako závoj 2. *za, pro, ve prospěch* ||
 ἀντὶ τούτου *proto* | ἀνθ' ὧν (= ἀντὶ
 τούτων ὅτι) *proto, že; protože* 3. *vzhle-*
dem k(e), kvůli || ἀντὶ τῆς — χαρᾶς (Žd
 12,2) *kvůli radosti* (někdy však chápou ve
 sm. 1.) [22]
 ἀντιβάλλω *probírat, vyměňovat* || ἄ. λό-
 γους *vést rozhovor, diskutovat, rozmlouvat*
 (πρός ἀλλήλους navzájem, mezi sebou;
 L 24,17) [1]
 ἀντιδιατίθεμαι *postavít se proti, být od-*
půrcem || ὁ ἀντιδιατιθέμενος *ten, kdo se*
staví proti, odpůrce (2 Tm 2,25) [1]
 ἀντίδικος, ου, ὁ *odpůrce, protivník, ne-*
přítel [5]
 ἀντίθεσις, εως, ἡ *rozpor, protiklad, roz-*
poruplná nauka (1 Tm 6,20) [1]
 ἀντικαθίσταμαι (intr.; aor. ἀντικατέ-

στην) *klást odpor, vzdorovat* (πρός τι
 čemu) (Žd 12,4) [1]
 ἀντικαλέω *rozvát znovu / také, rozvát na*
oplátku (L 14,12) [1]
 ἀντίκειμαι *být ve sporu* (tinví s kým, čím)
 || ὁ ἀντικείμενος *odpůrce, nepřítel* [8]
 ἀντικρὺς (předl. s gen.) *proti, naproti* (Sk
 20,15) [1]
 ἀντιλαμβάνομαι (aor. ἀντελαβόμεν) 1.
ujmout se (tinvós koho) 2. *věnovat se* (ti-
 νός čemu), *starat se* (tinvós oč) 3. *mít*
prospěch (tinvós z čeho) [3]
 ἀντιλέγω (aor. ἀντεῖπον) 1. *protiřečít,*
odporovat, namítat; mluvit proti, popírat ||
 οἱ ἀντιλέγοντες *ἀνάστασιν μὴ εἶναι*
 (L 20,27) *kteří říkají, že vzkříšení není* 2.
odmítat; vzdorovat; odvětit (tinví proti ko-
 mu); *stavenť se* (tinví proti komu) || ἀντι-
 λέγων *vzpourný, nepoddajný* 3. (pas.) *na-*
rážet na odpor [11]
 ἀντίλημψις, εως, ἡ *pomoc, služba po-*
moci (1 K 12,28) [1]
 ἀντιλογία, ας, ἡ *namítka, spor, rozpor;*
vzpouza, vzbouření se; nepřátelsví || χω-
 ρίς πάσης ἀντιλογίας *je (naprosto) ne-*
sporné [4]
 ἀντιλοιδορέω *hanobit na oplátku, od-*
povídat nadávkami / zlořečením (1 Pt
 2,23) [1]
 ἀντίλυτρον, ου, τό *výkupné* (ὅπερ τινος
 za koho) (1 Tm 2,6) [1]
 ἀντιμετρέω *vyměřít na oplátku, odplatit*
 (L 6,38) [1]
 ἀντιμυσθία, ας, ἡ 1. *odměna* || τὴν αὐτὴν
 ἄ. πλατύνθητε (2 K 6,13) *ukažte stejnou*
otevřenost (srdce) 2. *odplata* [2]
 Ἀντιόχεια, ας, ἡ *Antiochie* (2 města: 1.
 A. v Sýrii; 2. A. v Pisidii) [18]
 Ἀντιοχεύς, έως, ὁ *obyvatel Antiochie*
 (Sk 6,5) [1]
 ἀντιπαρέρχομαι (aor. ἀντιπαρήλθον)
přejiť kolem (na protější straně cesty,
 obloukem; L 10,31,32) [2]
 Ἀντιπᾶς, ᾱ, ὁ *Antipās* (mučedník v Per-
 gamonu; 2 J 2,13) [1]

Ἀντιπατρίς, ἰδος, ἡ *Antipatris, Antipatrida* (mesto v Judsku: Sk 23,31) [1]

ἀντιπέρα (adv. a priedl. s gen.) *naproti, na protější straně, na protějším břehu* (L 8,26) [1]

ἀντιπίπτω *vzdorovat, vzpírat se* (τινί komu; Sk 7,51) [1]

ἀντιστῆναι inf. aor. od ἀντίστημι

ἀντιστρατεύομαι *vytáhnout do boje, bojovat* (τινί proti komu; Ř 7,23) [1]

ἀντιτάσσομαι *vzpírat se, stavět se* (τινί proti komu), *klást odpor* [5]

ἀντίτυπος, ον *odpovídající, doplnkový* (obraz) || τὸ ἄ. *předobraz* [2]

ἀντίχριστος, ου, ὁ *antikrist* [5]

ἀντλέω (aor. ἤντλησα, part. pf. ἤντληκώς) *načerpát, nabrat* (τὸ ὕδωρ vodu, i bez předmětu), *naplnit (vodou)* [4]

ἄντλημα, τος, τό *vědro, okov, nádoba na čerpání vody* (J 4,11) [1]

ἀντοφθαλμέω *hledět do tváře, vzdorovat, želit, směřovat proti* (v. 1. u: Sk 27,15) [1]

ἄνυδρος, ον *bezvodý, vyschlý, suchý* [4]

ἀνυπόκριτος, ον *nepředstíraný* [6]

ἀνυπότακτος, ον 1. *nepodřízený, nezávislý 2. nepodrobený, vzdorovitý, vzpurný; neposlušný* [4]

ἄνω (adv.) 1. *nahoře* || ἡ ἄ. *Jerousalým nebeský Jeruzalém* | τὰ ἄ. *co je nahoře; nebe* 2. *nahoru* || ἔως ἄνω (J 2,7) *až po okraj* [9]

ἄνω konj. aor. od ἀνίημι

ἄνωθεν (adv.) 1. *shůry, z nebe; odshora* || ἀπ' ἄνωθεν *odshora* 2. *od začátku; od / z dřívějšíka* 3. *znovu, opět, znovu, zase* [13]

ἄνωτερικός, ἡ, ὅν *horní* || τὰ ἄ. *měrň* (Sk 19,1) *vnitrozemské kraje* [1]

ἄνώτερον (adv.) 1. *nahoru, výš(e)* 2. *dříve, předtím* (v textu) [2]

ἄνωφελής, ἔς 1. *zbytečný, neužitečný 2. škodlivý* [2]

ἄξινη, ης, ἡ *sekyra* [2]

ἄξιος, α, ον 1. *přiměřený, odpovídající; mající právo* (τινός něč), *zasluhující* (τι-

νός co) || ἄξιόν ἐστιν *je vhodné, sluší se* 2. *důstojný, hodný* [41]

ἄξιόω (aor. ἤξιωσα, fut. pas. ἄξιωθήσομαι) 1. *pokládat za hodného* (τινά τινος koho čeho) 2. *pokládat za správné* (+ inf.); *požadovat, žádat, přát si* 3. *učinil hodným n. schopným* (τινά τινος koho čeho) [7]

ἄξιος (adv.) *důstojně, hodně* (τινός koho, čeho), *přiměřeně* [6]

ἄόρατος, ον *neviditelný* [5]

Ἀουλία var. tvar místo Ἰουλία (v. 1. Ř 16,15) [0]

ἀπαγγέλλω (fut. ἀπαγγελῶ, aor. ἀπήγγειλα, opt. aor. 3. sg. ἀπαγγείλοι, aor. pas. ἀπηγγέλην) 1. *hlásit, oznámit, povědět* 2. *hlásat, zněsionat, ohlašovat* [45]

ἀπάγχομαι (aor. ἀπηγάμην) *oběsit se* (Mt 27,5) [1]

ἀπάγω (aor. ἀπήγαγον, inf. aor. pas. ἀπαχθῆναι) 1. *odvést, předvést; vyvést, vytrhnout; strhnout; táhnout* (někam), *přitahovat* 2. (o cestě) *vést* [15]

ἀπαίδευτος, ον *nevzdělaný, nerozumný, pošetilý, nesmyslný* (2 Tm 2,23) [1]

ἀπαίρω (aor. pas. ἀπήρην, konj. ἀπαρθῶ) *odejmout, vzít* (ἀπό τινος komu), *vytrhnout* [3]

ἀπαιτέω *žádat, pžet; vyžadovat, požadovat* (L 6,30; 12,20) [2]

ἀπαλγέω (pf. ἀπήληκα) *znecitlivět, otupět, ochabnout* (Ef 4,19) [1]

ἀπαλλάσσω (aor. ἀπῆλλαξα, pf. pas. ἀπῆλλαγαί, inf. ἀπῆλλάχθαι) 1. *osvobodit, propustit* 2. (pas.) *být zbaven* (ἀπό τινος koho, čeho); *být odsíraněn; zbavit se* (ἀπό τινος koho, čeho); *ustoupit; dohodnout se* (ἀπό τινος s kým) 3. [3]

ἀπαλλοτριόομαι (part. pf. ἀπαλλοτριωμένος) *být odcizen* (τινός čemu), *být cizincem* [3]

ἀπαλός, ἡ, ὅν *jemný, měkký, poddajný, svěží, čerstvý; (vítěv) rašící* [2]

ἀπαντάω (aor. ἀπήνησα) *jít naproti / vsříc, setkat se* (τινί s kým) [2]

ἀπάντησις, εως, ἡ *setkání* || εἰς ἄ. *naproti, vsříc* (τινός n. τινί komu) [3]

ἄπαξ (adv.) *jednou; jednou provždy* || ἄ. *kai* *dvakrát* [14]

ἀπαράβατος, ον *nepomíjivý, neměnný, trvalý* (Žd 7,24) [1]

ἀπαρσκεύαστος, ον *nepřipravený* (2 K 9,4) [1]

ἀπαρθῶ konj. aor. pas. od ἀπαίρω

ἀπαρνήσομαι (fut. ἀπαρνήσομαι, aor. ἀπαρνήσομαι, pf. ἀπήρνημαι, fut. pas. ἀπαρνήθησομαι) *zapřít, popřít, zřici se* (τινά koho) [11]

ἀπαρτί (adv.) *přesně, bezpěně* (konjekturna místo ἀπ' ἄρτι) viz ἄρτι

ἀπάρτι = ἀπ' ἄρτι — viz ἄρτι

ἀπαρτισμός, οῦ, ὁ *dokončení* (např. stavby; L 14,28) [1]

ἀπαρχή, ης, ἡ 1. *prvotina* 2. *počátek, zádavek* 3. (o liděch) *ten, kdo je první / na počátku* [9]

ἄπας, ασα, αν, gen. ἅπαντος, ἁπάσης 1. *všechn, celý* 2. (pl.) *všichni (dohromady); (n pl.) všechno* [34]

ἀπασπάζομαι (aor. ἀπασπασάμην) *rozloučit se* (τινά s kým) (Sk 21,6) [1]

ἀπατάω (aor. pas. ἡπατήθην) *klamat, podvádět, svést* [3]

ἀπάτη, ης, ἡ 1. *klam, podvod; svádění, svod; lákáni* 2. *lákadlo; pořízení, rozkoš, chůl* [7]

ἀπάτωρ, gen. ὄρος (jsoucí) *bez otce* (Žd 7,3) [1]

ἀπαύγασμα, τος, τό *jas, záře; odlesk* (Žd 1,3) [1]

ἀπαφρίζω *odpěnit, sebrat kal / špinu* (v. 1. Ju 13) [0]

ἀπαχθῆναι inf. aor. pas. od ἀπάγω

ἀπέβαλον aor. od ἀποβάλλω

ἀπέβην aor. od ἀποβαίνω

ἀπέδειξα aor. od ἀποδείκνυμι

ἀπέδετο aor. med. 3. sg. od ἀποδίδωμι

ἀπεδίδουν impf. od ἀποδίδωμι

ἀπεδόμην aor. med. od ἀποδίδωμι

ἀπέθανον aor. od ἀποθνήσκω

ἀπεθέμην aor. med. od ἀποτίθημι

ἀπειθεία, ας, ἡ *neposlušnost* || οἱ υἱοὶ τῆς ἀπειθείας *neposlušní; ti, kdo vzdorují* [7]

ἀπειθέω (aor. ἡπειθήσα) *být neposlušný* (τινί vůči komu), *neposlouchat, vzdorovat* (ve víře) [14]

ἀπειθής, ἔς *neposlušný* (τινί koho / vůči komu) [6]

ἀπειλέω (aor. ἡπειλήσα) (akt. 1 med.) *hrozit, s hrozbou zakázat* [2]

ἀπειλή, ης, ἡ *hrozba, výhrůžka* [3]

ἄπειμι I (od εἶμι; part. ἀπών) *být nepřítomen, být daleko* [7]

ἄπειμι II (od εἶμι; impf. 3. pl. ἀπήσαν) *odejít* (Sk 17,10) [1]

ἀπείπον (aor., bez prez.; aor. med. ἀπειπάμην) (med.) *zřici se* (τι čeho) || ἀπειπάμεθα *zřekli jsme se* (2 K 4,2) [1]

ἀπειραστος, ον *neschopný pokušení / být pokoušen* (τινός k čemu n. čím); (jsoucí) *bez pokušení* (Jk 1,13) [1]

ἄπειρος, ον *nezkušený* (τινός v čem), *neschopný* (Žd 5,13) [1]

ἀπεκαλύφθην aor. pas. od ἀποκαλύπτω

ἀπεκατεστάθην aor. pas. od ἀποκαθίστημι

ἀπεκατέστην aor. od ἀποκαθίστημι

ἀπεκδέχομαι (impf. ἀπεξεδέχομην) *očekávat* [8]

ἀπεκδύομαι (aor. ἀπεδεδυσάμην) 1. *svléci* 2. *odzbrojit* [2]

ἀπέκδυσις, εως, ἡ *svlečení, odložení* (Ko 2,11) [1]

ἀπεκριθείς var. místo spr. ἀποκριθείς

ἀπεκρίθην aor. (pas.) od ἀποκρίνομαι

ἀπεκράνθην aor. pas. od ἀποκτείνω

ἀπέκτεινα aor. od ἀποκτείνω

ἀπέλαβον aor. od ἀπολαμβάνω

ἀπελάυνω (aor. ἀπῆλασα) *odehnat* (Sk 18,16) [1]

ἀπελεγμός, οῦ, ὁ *špárná pověst, ztráta dobré pověsti, vážná kritika* (Sk 19,27) [1]

ἀπελεύθερος, ου, ὁ *propuštěný otrok, propuštěnec* (1 pñen.; 1 K 7,22) [1]

ἀπελεύσομαι fut. od ἀπερχομαι

ἀπελήλυθα pf. od ἀπέρχομαι
 ἀπέλιπον aor. od ἀπολείπω
 Ἀπελλῆς, οὐ, ὁ *Apelles* (fímský křesťan: Ř 16,10) [1]
 ἀπελπίζω (part. pf. ἀπηλικώς) 1. *zoufat si* 2. *očekávat zprávu* (L 6,35) [1]
 ἀπέναντι (předl. s gen.) 1. *naproti, před* 2. *proti* (tῶν δογμάτων *nařizením/zákonom*) [5]
 ἀπενεγκεῖν inf. aor. od ἀποφέρειν
 ἀπενεχθῆναι inf. aor. pas. od ἀποφέρειν
 ἀπέπεσα aor. od ἀποκίπτω
 ἀπέπλευσα aor. od ἀποπλέω
 ἀπεπνίγην aor. pas. od ἀποπνίγω
 ἀπερριπτόντων, ον *neokonečný, (jsoucí) bez konce* (1 Tm 1,4) [1]
 ἀπερισπάστως (adv.) *nerušeně, bez narušení* (1 K 7,35) [1]
 ἀπερίτμητος, ον *neobřezaný* (1 přen.: Sk 7,51) [1]
 ἀπέρχομαι (fut. ἀπελεύσομαι, aor. ἀπῆλθον, pf. ἀπελήλυθα) 1. *jít, odejít; následovat* (ὅπισθεν τινός *koho*) || ἄ. ὅπισθεν *σαρκὸς ἐτέρας* (Ju 7) *propadnout proti-přirozenému smýslu n. smílni s bytostmi jiného druhu* (tj. anděly) 2. *vycházet, rozšiřovat se* 3. *pominout, ustoupit* [117]
 ἀπεστάλην aor. pas. od ἀποστέλλω
 ἀπέσταλκα pf. od ἀποστέλλω
 ἀπέστειλα aor. od ἀποστέλλω
 ἀπέστην aor. od ἀφίστημι
 ἀπέστησα aor. od ἀφίστημι
 ἀπεστράφην aor. pas. od ἀποστρέφω
 ἀπείρω 1. (akt.) *mít* (po obřizení), *mít dost; být vzdálen* || ἀπέχει (Mk 14,41 *snad neos.:*) *to (už) stačí, (jiné řešení) je zapláceno* 2. (med.) *zdržovat se* (τινός *n. ἀπὸ τινος* *čeho*) [19]
 ἀπήγαγον aor. od ἀπάγω
 ἀπηγάμην aor. od ἀπάγχομαι
 ἀπήρσαν impf. 3. pl. od ἀπείμι II
 ἀπήλασα aor. od ἀπελαύνω
 ἀπηλλαγκώς part. pf. od ἀπαλλάγω
 ἀπήλθον aor. od ἀπέρχομαι
 ἀπηλλάχθαι inf. pf. pas. od ἀπαλ-

λάσσω
 ἀπήνεγκα aor. od ἀποφέρω
 ἀπήρθη aor. pas. od ἀπαίρω
 ἀπιστέω (aor. ἡπίστησα) 1. *být nevěřící, nevěřit* 2. *být nevěrný* [8]
 ἀπιστία, ας, ἡ 1. *nevěra* 2. *nevěrnost, věrolomnost* [11]
 ἄπιστος, ον 1. *nevěřící; nevěrný* 2. *nevěrohodný, neuvěřitelný* [23]
 ἀπλότης, ητος, ἡ 1. *prosťota, upřímnost* || ἡ ἀπλότης ἡ εἰς τὸν Χριστὸν *upřímná oddanost Kristu* 2. *šidřlost* [8]
 ἀπλοῦς, ῃ, οὖν *prostý, ryzí, čistý, nezakalený* [2]
 ἀπλῶς (adv.) *prostě, upřímně* (Jk 1,5) [1]
 ἀπὸ (předl. s gen.; před samohl. jen v časťších spojeních ἀπ', ἀφ') 1. (místo, zdroj, východiště) *od, z(e)* || ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας *z Galileje* | βάλε ἀπὸ σοῦ (Mt 5,29n.) *odhod' od sebe* | ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτοῦς (Mt 7,16. 20) *poznáte je po jejich ovoci* 2. (čas) *od* || ἀπὸ τότε *od té chvíle/doby* | ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα (L 8,43) *(už) dvanáct let* | ἀπὸ μῆος πάντες (L 14,18) *všichni stejní* | *jeden po druhém* | ἀφ' οὗ ἂν (+ konj.) *jakmile, když, roztomil co* | ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας *vltz téταρτος* 3. (důvod) *kvůli, pro* || ἀπὸ τοῦ ὄχλου (L 19,3) *kvůli zástupu* | ἀπὸ τῆς εὐλαβείας (Žd 5,7) *pro úctu k Bohu* 4. (původce děje) *od, 7. pád* || οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ τῶν πνευμάτων ἀκαθάρτων (L 6,18) *ti, kteří byli sužováni nečistými duchy* [644+2]
 ἀποβαίνω (fut. ἀποβήσομαι, aor. ἀπέβην) 1. *odejít; vystoupit* (z lodí) 2. (Fr 1,19) *výsiti* (εἷς *ti do čeho*), *prospěti, sloužit* (εἷς *ti k čemu*) [4]
 ἀποβάλλω (aor. ἀπέβαλον) 1. *odložit, odhodit* 2. (přen.) *ztratit* [2]
 ἀποβλέπω *podívat se, pohledět* (εἷς *ti na*) (Žd 11,26) [1]
 ἀπόβλητος, ον *zavržený, zavrženíhodný* (1 Tm 4,4) [1]
 ἀποβολή, ης, ἡ 1. *zavržení* 2. *ztráta* [2]

ἀπογίνομαι (part. aor. ἀπογενόμενος) *zemřít* (přen.: 1 Pt 2,24) [1]
 ἀπογραφή, ης, ἡ *soupis, sčítání (lidu)* [2]
 ἀπογράφω (aor. med. ἀπεγραψάμην, pf. pas. ἀπογέγραμμαι) 1. *zapsat (do seznamu; 1 přen.)* 2. (med.) *nechat se zapsat* [4]
 ἀποδείκνυμι (aor. ἀπέδειξα, pf. pas. ἀποδέδειγμα) 1. *učinil, ustanovit, postavil* 2. *ukázat, prokázat, dokázat* [4]
 ἀποδείξω, εως, ἡ *důkaz, dokazování* (1 K 2,4) [1]
 ἀποδεκατεῦω *odvádět desátek* (v.l. L 18,12) [0]
 ἀποδεκατόω 1. *odvádět desátek* (τι *z čeho*) 2. *ukládat desátek* (τινὰ *komu*) [4]
 ἀπόδεκτος, ον *přijemný, milý* (1 Tm 2,3; 5,4) [2]
 ἀποδέχομαι (aor. ἀπεδεξάμην, pas. ἀπεδέχην) 1. *přijmout* (laskavě, souhlasně); *přivítat* 2. *uznat, chválit* [7]
 ἀποδημέω (aor. ἀπεδήμησα) *odcestovat* || ἀποδημῶν (Mt 25,14) *chystající se odcestovat* [6]
 ἀπόδημος, ον (jsoucí) *na cestách, nepřítomný* (Mk 13,34) [1]
 ἀποδίδωμι (part. ἀποδιδούς, n. ἀποδιδούν, impf. ἀπεδίδουν [= 1 3. pl.], konj. aor. 2. sg. ἀποδῶς, 3. sg. ἀπόδῳ a ἀποδοῖ, imp. ἀπόδος, inf. ἀποδοῦναι, part. ἀποδούς, aor. med. ἀπεδόμην, inf. aor. pas. ἀποδοθῆναι) 1. *odevzdat, vrátit; vydat* || ἄ. λόγον *vydat počít* | ἄ. τὸ μαρτύριον *τινους vydávat svědectví* o čem 2. *dát* (co *je kdo povinen*); *odplatit* (τι *proti* *čemu* *čím za*), *splatit; zaplatit; nahradit; vyplatit* (mzdu); *nést* (plody); *splnit* (povinnost) 3. (med.) *prodat* (τι *proti* *čemu* *co za*), *vydat* [48]
 ἀποδιορίζω *oddělovat, působit roztržky* (Ju 19) [1]
 ἀποδοκιμάζω (aor. ἀπεδοκίμασα, pf. pas. ἀποδοκιμάσμαι, aor. pas. ἀπεδοκιμάσθην) *odhodit, zavrhnout, odmítnout* (jako nepotřebné) [9]
 ἀποδοχή, ης, ἡ *přijetí, souhlas* (1 Tm

1,15; 4,9) [2]
 ἀποθανοῦμαι fut. od ἀποθνήσκω
 ἀποθήμενος part. aor. od ἀποτίθημι
 ἀποθέσθαι inf. aor. med. od ἀποτίθημι
 ἀπόθεσθε imp. aor. med. pl. od ἀποτίθημι
 ἀπόθεσις, εως, ἡ *odložení, odstranění* || ἄ. τοῦ σκηνώματος (2 Pt 1,14) *o. (pozemské) přebývání, tj. smrt* [2]
 ἀποθήκη, ης, ἡ *stodola, sýpka* [6]
 ἀποθησαυρίζω *sířadat, nashromáždit, nahromadit* (1 Tm 6,19) [1]
 ἀποθλίβω *tisnit, tlačit se* (τινὰ *na koho*), *stírat* (τινὰ *do koho*) (L 8,45) [1]
 ἀποθνήσκω (fut. ἀποθανοῦμαι, aor. ἀπέθανον) *zemřít, umřít* (i přen.); *zahynout* [111]
 ἀποθῶμαι konj. aor. med. od ἀποτίθημι
 ἀποτίσω fut. od ἀποφέρω
 ἀποκαθίστημι n. ἀποκαθιστάνω (fut. ἀποκαταστήσω, aor. ἀπεκατέστην, pas. ἀπεκατεστάην) 1. *uvést do původního stavu, dát do pořádku; obnovit; uzdravit* 2. (intr. a pas.) *být uzdraven, být vyléčen* 3. *navrátit* [8]
 ἀποκαλύπτω (aor. ἀπεκάλυψα, pas. ἀπεκαλύφην) 1. *odhalit, zjevit* 2. (pas.) *zjevit se, ukázat se; být zjeven* [26]
 ἀποκάλυψις, εως, ἡ *zjevení* (κυρίου *Páně* / *od Pána*); *odhalení* [18]
 ἀποκαρδοκία, ας, ἡ *loužebné očekávání* (Ř 8,19; Fr 1,20) [2]
 ἀποκαταλλάσσω (aor. ἀποκατήλλαξα, pas. ἀποκατηλλάγην) *smířit* (τινὰ *τινι koho s kým*) [3]
 ἀποκατάστασις, εως, ἡ *znovuobnovení; (i bez prvku opakování) skutečnění, naplnění* (Sk 3,21) [1]
 ἀποκαταστήσω fut. od ἀποκαθίστημι
 ἀποκείμαι *být uschován/uložen; být připraven / přichystán* || (neos.) *ἀποκεῖται* (Žd 9,27) *je určeno* [4]
 ἀποκεφαλίζω (aor. ἀπεκεφάλισα) *stít, popravit mečem* [4]
 ἀποκλείω (aor. ἀπέκλεισα) (u) *zavřít* (τὴν θύραν *dveře*: L 13,25) [1]

ἀποκόπτω (fut. ἀποκόψω, aor. ἀπέκοψα) 1. *odseknouti, useknouti, uhnouti; přeseknouti* 2. (med.) *nechat se vykastrovat / vyřezat* [6]

ἀποκρίμαι, τος, τό *rozhodnutí; rozsudek* (2 K 1,9) [1]

ἀποκρίνομαι (fut. ἀποκριθήσομαι, aor. ἀπεκρινάμην n. ἀπεκρίθην, part. aor. ἀποκριθείς) 1. *odpovědět* (τινί n. πρὸς τινα komu; πρὸς τι nač) || ἀποκριθείς εἶπεν n. ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν (podle hebr.) *odpověděl* (part. aor. se poji i s jinými časy sl. λέγω) 2. *prokřesťovat* (v rozhovoru); *promluvit, říci, prohlásit; oslovit* (τινί komu) [231]

ἀπόκρισις, εως, ἡ *odpověď* [4]

ἀποκρύπτω (aor. ἀπέκρυψα, pf. pas. ἀποκέκρυμμαι) *skrýt* (τι ἀπό τινος co před kým), *zatajit, zamlčet* [4]

ἀπόκρυφος, ον *skrýlý, tajný* [3]

ἀποκτείνω n. ἀποκτένω, -νύω (fut. ἀποκτενῶ, aor. ἀπέκτεινα, pas. ἀπεκτέανθην) *zabít, usmrtní* (1 přen.); (přen.) *ukončit, odstranit* [74]

ἀποκυνέω, -ύω (aor. ἀπεκύνεω) *zrodit, porodit* (1 přen.; Jk 1,15.18) [2]

ἀποκυλίω (fut. ἀποκυλίσω, aor. ἀπεκύλισα, pf. pas. ἀποκεκύλισμαι) *odvalit* (τὸν λίθον kámen) [4]

ἀπολαλέω *volně honořit, promlouvat* (v.l. Sk 18,25) [0]

ἀπολαμβάνω (fut. ἀπολή(μ)ψομαι, aor. ἀπέλαβον) 1. *přijmout, obdržet, dostat* (zpr.); (přátelsky) *přijmout, přivítat* 2. (med.) *vzít (si) stranou* [10]

ἀπόλαυσις, εως, ἡ *rožitek, potěšení* [2]

ἀπολέγω viz ἀπειπον

ἀπολείπω (aor. ἀπέλιπον, part. ἀπολιπών) 1. *opustit; zanechat* 2. (pas.) *zbyť, zůstat* [7]

ἀπολείπεται fut. med. 3. sg. od ἀπόλλυμι

ἀπολείχω *olizovat* (v.l. L 16,21) [0]

ἀπολέσαι inf. aor. od ἀπόλλυμι

ἀπόλλυμι (fut. ἀπολέσω l ἀπολώ, aor. ἀπόλεσα, konj. 3. sg. ἀπολέσῃ, inf.

ἀπολέσαι, pf. ἀπόλωλα, part. ἀπολώλως, fut. med. ἀπολοῦμαι, aor. med. ἀπωλόμην) 1. (akt.) *zničit, zahubit; ztratit; přijít* (τι οὐ) || part. pf. ἀπολώλως πᾶ νύζν, med. = *ztracený* 2. (med.) *zahynouti, zničit se, ztratit se* || ol ἀπολλύμενοι *ti, kdo jdou k zahubě* l ἀπόλετο ἀπὸ σοῦ (Zj 18,14) *pozbyl jsi* (sc. onocce) [90]

Ἀπολλύων, ονος, ὁ *Zhoubce, Ničitel* (překlad jména Ἀβαδδὼν: Zj 9,11) [1]

Ἀπολλωνία, ας, ἡ *Apol(l)onia* (město v Makedonii: Sk 17,1) [1]

Ἀπολλώνιος, ου, ὁ *Apollonios* (v.l. Sk 18,24 místo nás.) [0]

Ἀπολλῶς, ῶ, ὁ *Apollo* (misionář v Efesu a v Korintě) [10]

ἀπολογέομαι (aor. ἀπελογησάμην) *bránit se* (τι εἰμι; ἐπὶ τινος n. τινί před kým), *říkat na svou obranu, mluvit ve svůj prospěch* [10]

ἀπολογία, ας, ἡ (slovní) *obrana, obhajoba* (τινί n. πρὸς τινα před kým); *odpověď* (jako obrana) [8]

ἀπολούομαι (aor. ἀπελουσάμην) *omýt se, nechat se obmýť* [2]

ἀπολύτρωσις, εως, ἡ 1. *vykoupení* 2. *propuštění, osvobození* [10]

ἀπολύω (fut. ἀπολύσω, aor. ἀπέλυσα, pf. pas. ἀπολέλυμαι, aor. pas. ἀπελύθην) 1. *odvázat, uvolnit* 2. *propustit, rozpuštit* (shromáždění); *odeslat* 3. *zbavit, osvobodit* (τινά τινος / ἀπὸ τινος koho od čeho); *odpustit* 4. (med.) *odejít* [66]

ἀπολώλως part. pf. od ἀπόλλυμι

ἀπομάσσομαι *otřít si, setřást si* (prach: L 10,11) [1]

ἀπομένω *zůstat* (pozadu) (v.l. L 2,43) [0]

ἀπονέμω *prokázat, projevit* (τιμήν účtu) (1 Pt 3,7) [1]

ἀπονίπτω (aor. med. ἀπενίψαμην) *umýt; (med.) umýt se, umýt si* (τὰς χεῖρας ruce: Mt 27,24) [1]

ἀποπέμπω (aor. ἀπέπεμψα) *vyslat, poslat* (v.l. J 17,3) [0]

ἀποπίπτω (aor. ἀπέπεσα) *odpadnout, spadnout* (Sk 9,18) [1]

ἀποπλανάω 1. *zmást, svést* 2. (pas.) *zatlouat se, zbloudit* (1 přen.) [2]

ἀποπλέω (aor. ἀπέπλευσα) *odplout, odjet* (lodí) [4]

ἀποπληρόω (fut. ἀποπληρώσω) *naplnit, splnit* (v.l. Ga 6,2) [0]

ἀποπλύνω (aor. ἀπέπλυνα) *vyprát* (v.l. L 5,2) [0]

ἀποπνίγω (aor. ἀπέπνιξα, pas. ἀπεπνίγην) 1. *udusit* 2. (pas.) *utopit se* [2]

ἀπορέω (akt. l med.) *být na rozpacích, být nejistý* (τι n. περί τινος v čem, ohledně čeho), *nevědět si rady* (ἐν τινι s kým) [6]

ἀπορία, ας, ἡ *bezradnost* (τινός nad čím), *úzkost, nejistota* (L 21,25) [1]

ἀπορίπτω (aor. ἀπέριψα) (intr.) *vrhnout se* (přes palubu: Sk 27,43) [1]

ἀπορφανίζω (aor. pas. ἀπορφανίσθην) *učinít siročkem, odloučit* (ἀπὸ τινος od koho: 1 Te 2,17) [1]

ἀποσκίασμα, τος, τό *zastínění, z(a)tmnění* (Jk 1,17) [1]

ἀποσπάω (aor. ἀπέσπασα, pas. ἀπεσπάθην) 1. *táhnout, přitáhnout, strhnout* (ὀπίσω τινός za kým) 2. *vytáhnout, tasil* (τὴν μάχαιραν μετ') 3. (pas.) *odtrhnout se, vzdálit se, odloučit se* [4]

ἀποστάς part. aor. od ἀφίστημι

ἀποστασία, ας, ἡ *odpadnutí* [2]

ἀποστάσιον, ου, τό 1. *rozvod, rozluka* || βιβλίον ἀποστασίου *rozlučkový list* 2. *rozlučkový list* [3]

ἀπόστασις, εως, ἡ *vzdání se* (πραγμάτων věcí; v.l. Žd 11,1) [0]

ἀποστάτης, ου, ὁ *odpadlík* (τοῦ νόμου od zákona) (v.l. Jk 2,11) [0]

ἀποστεγάζω (aor. ἀπεστέγασα) *odkrýti* (střechu: Mk 2,4) [1]

ἀποστέλλω (fut. ἀποστελῶ, aor. ἀπέστειλα, konj. ἀποστείλω, pf. ἀπέσταλκα, aor. pas. ἀπεστάλην) 1. *poslat, rozeslat, odeslat, vyslat* 2. *nechat, dáti* || ἀποστείλας ἐκράτησεν (Mk 6,17) *dal zat-*

knout [132]

ἀποστερέω (aor. ἀπεστέρησα, pf. pas. ἀπεστέρημαι) 1. *oloupiť* (τινά τινος koho oč), *ošidit; škodit; zadržet, odepřít* (τινά τινος komu co) || ἀπεστερημένος *zbavený* (τῆς ἀληθείας pravdy) l ὁ μισθός ... ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὧν (Jk 5,4) *mzda ... kterou jste zadrželi / o kterou jste ošidili* 2. *odtahovat se, vzdalovat se* (v manželském životě: 1 K 7,5) 3. (pas.) *nechat se oloupiť / ošidit, snést škodu* [6]

ἀποστήναι inf. aor. od ἀφίστημι

ἀποστήσομαι fut. med. od ἀφίστημι

ἀπόστητε imp. aor. 2. pl. od ἀφίστημι

ἀποστολή, ἡς, ἡ *poslání, apoštolát, služba apoštola* [4]

ἀπόστολος, ου, ὁ 1. *apoštol; misionář* 2. *posel* (lidský n. Boží), *vyslanec* [80]

ἀποστοματίζω *sledovat řeč; klást nepřátelské otázky* (τινά komu), *vyptávat se, chytat za slovo* (L 11,53) [1]

ἀποστρέφω (aor. ἀπέστρεψα, pas. ἀπεστράφη) 1. (tr.) *odvrátit, odstranit; vrátit, dát zpět* (τὴν μάχαιραν μετ'); *podněcovat* (k odporu), *podbízet* 2. (intr.) *odvrátit se* (ἀπὸ τινος od koho, čeho) 3. (med./pas.) *zavrhnout, odvrátit se* (τινά, τι od koho, čeho), *opustit; vrátit se* [9]

ἀποσυγέω *hnusit si, protivit si, nenávidět* (Ř 12,9) [1]

ἀποσυνάγωγος, ον *vyloučený ze synagogy* [3]

ἀποτάσσομαι (aor. ἀπεταξάμην) 1. *rozloučit se* (τινί s kým), *odloučit se* (τινί od koho) 2. *zřít se* (τινί čeho) [6]

ἀποτελέω (aor. pas. ἀπετελέσθην) 1. *dokončit, vykonat* 2. (pas.) *dojít cíle, dospět k cíli* [2]

ἀποτίθημι (aor. med. ἀπεθέμην, konj. ἀποθῶμαι, imp. aor. med. 2. pl. ἀπόθεοθε, inf. ἀποθέσθαι, part. ἀποθέμενος) 1. *odložit* 2. (med.) *odložit (si), svléci* (1 přen.); (přen.) *odvrhnout, zbavit se* (τι čeho) || ἀποθέσθαι ἐν φυλακῇ

uvrhnout do vězení [9]

ἀποτινάσσω (aor. ἀπετίναξα) setřepat, setřást [2]

ἀποτίνω (fut. ἀποτίσω) nahradit (škodit: Fm 19) [1]

ἀποτολμάω odvážet se || ἀποτολμῶ καὶ λέγει odvažuje se řici (Ř 10,20) [1]

ἀποτομία, ας, ἡ přisnosit (Ř 11,22bis) [2]

ἀποτόμως (adv.) přisně [2]

ἀποτρέπομαι odvrátit se (tinvá od koho), vyhýbat se (tinvá komu) (2 Tm 3,5) [1]

ἀπουσία, ας, ἡ nepřítomnost (Fp 2,12) [1]

ἀποφέρω (fut. ἀποφέρω, aor. ἀπήνεγκα, Inf. ἀπενεγκεῖν, Inf. aor. pas. ἀπενεχθήναι) 1. odvést (hl. násilím); odnést 2. přinést, donést [6]

ἀποφεύγω (part. aor. ἀποφυγών) uprchnout, uniknout (tinvá / ti i tinvós před kým, čím) (2 Pt 1,4; 2,18.20) [3]

ἀποφθέγγομαι (aor. ἀπεφθεγγάμην) promlouvat (tinvá ke komu), pronášet, (s nadšením) prohlásit [3]

ἀποφορτίζομαι vyložit (tinvá γόμον náklad: Sk 21,3) [1]

ἀπόχρησις, εως, ἡ spotřeba (o pokrmech: Ko 2,22) [1]

ἀποχωρέω (aor. ἀπεχώρησα) odejít, odloučit se (ἀπό tinvós od koho), ustoupit; opustit (ἀπό tinvós koho) [3]

ἀποχωρίζομαι (aor. ἀπεχωρίσθην) oddělit se, odloučit se; zmizet [2]

ἀποψύχω omdlit; vypustit duši, zemřít (i pfen.); zmírat (L 21,26) [1]

Ἀππίου φόρον, ου, τό Forum Appii, Appiovo forum / tržiště (lokalita asi 62 km od Říma: Sk 28,15) [1]

ἀπρόδοτος, ον nepřístupný (o Bohu: 1 Tm 6,16) [1]

ἀπρόσκοπος, ον 1. neposkvrněný, bezúhonný, bezvadný 2. nedávající pohoršení, nepohoršující [3]

ἀπροσωπολήπτως (adv.) nestranně, bez ohledu na osobu (1 Pt 1,17) [1]

ἄπταιστος, ον (jsoucí) bez kolísání / klopýtání || φυλάξει ὁμᾶς ἀπταίστους (Ju

24) uchráníti vás před klopýtnutím n. pádem [1]

ἄπτω (aor. ἤψα, part. ἄψας, aor. med. ἤψαμην) 1. (akt.) zažehnout (λύχνον svítilnu), zapálit 2. (med.) dotýkat se (tinvós koho, čeho); ublížit (tinvós komu) || μή μου ἄπτου (J 20,17) (už) se mě nedotýkej, (n. lépe podle kontextu: nezadržuj mě! [39])

Ἀπφία, ας, ἡ Apfia (křesťanka snad v Kolosách: Fm 2) [1]

ἀπωθέομαι (aor. ἀπωσάμην) 1. odrazit, odehnat 2. vzpírat se, zavrhnout, odmítat [6]

ἀπώλεια, ας, ἡ zkáza, záhuba; ztráta [18]

ἀπώλεσα aor. od ἀπόλλυμι

ἀπωλόμην aor. med. od ἀπόλλυμι

ἀπωσάμην aor. od ἀπωθέομαι

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἄρα (část.) 1. tedy, tudíž, (a) proto || ἄρα οὖν proto tedy, nuže tedy | ἄρα γε proto, tedy, a tak apod. 2. (v oiačkách:) snad, asi, pak (někdy jen zvyšuje důraz na oiačku) || τίς / τί ἄρα kdo / co vlastně! asi / tedy / jen / potom (apod. podle kontextu) [49]

ἀργυροκόπος, ου, ὁ střibrotepec (Sk 19,24) [1]

ἄργυρος, ου, ὁ 1. střebro 2. (stříbrné) peníze [5]

ἄργυρος, ᾧ, οὖν střibrný [3]

ἄρειος πάγος (I Π-), ὁ Areopag (pahorek v Aténách, kde se konaly soudy, ale později také označení radního shromáždění: Sk 17,19.22) [2]

Ἀρεοπαγίτης, ου, ὁ Areopagita (člen rady [na] Areopagu: Sk 17,34) [1]

ἀρεσκεία, ας, ἡ snaha zalíbit se; zalíbení (Ko 1,10) [1]

ἀρέσκω (fut. ἀρέσω, aor. ἤρεσα, Inf. ἀρέσαι) 1. snažit se zalíbit (tinvá komu) || ἂ. εὐατῶ žít (jen) pro sebe, myslet jen na sebe 2. líbit se, zalíbit se [17]

ἀρεστός, ἡ, ὅν přijemný, milý, libý || οὐκ ἀρεστόν ἐστιν (Sk 6,2) není vhodné [4]

Ἀρέτας, α, ὁ Aretas (nabatejský král: 2 K 11,32) [1]

ἀρετή, ἡς, ἡ 1. ctnost, (mravní) zdatnost, správné jednání 2. div, projev Boží moci, Boží moc [5]

Ἀρηί vlt Ἀρνί (ἀρήν), ἀρνός, ὁ (nom. neužívaný, ak. pl. ἄρνας) beránek, ovce (L 10,3) [1]

ἀρθέομαι fut. pas. od αἶρω

ἀριθμέω (aor. ἡρίμηναι, pf. pas. ἡρίμηναι) počítat [3]

ἀριθμός, ου, ὁ počet; číslo [18]

Ἀριμαθαία, ας, ἡ Arimatea (judské město) [4]

Ἀρίσταρχος, ου, ὁ Aristarchos (společník apoštola Pavla) [5]

ἀριστάω (aor. ἡρίστησα) 1. sníst 2. obědovat, večeřet; jíst (denní jídlo) [3]

ἀριστερός, ᾧ, ὅν 1. levý; sloužící k obraně || ἐξ ἀριστερῶν po levici | ὁπλα ἂ. (2 K 6,7) zbraně k obraně 2. ἡ ἂ. (sc. χεῖρ) levice [4]

Ἀριστόβουλος, ου, ὁ Aristobulos (fímský křesťan: Ř 16,10) [1]

ἄριστον, ου, τό (první ze dvou hlavních jídel dne:) snídaně; oběd; (popř. obec-

ně:) jídlo [3]

ἀρετός, ἡ, ὅν dostatečný, dostačující, odpovídající [3]

ἀρκέω (aor. ἤρκεσα, pas. ἤρκεσθην) 1. (akt.) stačit, dostačovat, vystačit 2. (pas.) spokojit se (tinvá / ἐπὶ tinvá s čím) [8]

ἄρκος, ου, ὁ a ἡ 1. m medvěd 2. f medvědice (Zj 13,2) [1]

ἄρκτος, ου, ὁ a ἡ = předch.

ἄρμα, τος, τό vůz, válečný vůz [4]

Ἀρμαγεδών (neskl.) Harmagedon (tajuplné místo: Zj 16,16) [1]

Ἀρμίν var. k Ἀδμίν

ἀρμόζομαι (aor. ἡρμοσάμην) zasnoubit (tinvá tinvá koho s kým; v tomio význ. bēzēnēl akt.); dát do manželství (přen.: 2 K 11,2) [1]

ἄρμος, ου, ὁ kloub (Žd 4,12) [1]

ἄρνας ak. pl. od ἀρήν

ἀρνέομαι (fut. ἀρνήσομαι, aor. ἡρνήσάμην, pas. ἡρνήσθην) zapřít (εὐατῶν sebe), zřít (tinvá, tinvá koho, čeho); odmítat; popřít [33]

Ἀρνί, ὁ (neskl.) Arni (v Ježíšově rodokmenu: L 3,33) [1]

ἀρνίον, ου, τό beránek; ovečka, ovce; (?) beran [30]

ἀροτριάω orať || ὁ ἀροτριῶν orač [3]

ἀροτρον, ου, τό pluh (L 9,62) [1]

ἀρπαγείς part. aor. pas. od ἀρπάζω

ἀρπαγή, ἡς, ἡ 1. loupež, (u)loupení, puštění 2. uloupená věc, lup, kořist 3. (L 11,39) louha loupit, hrabivost [3]

ἀρπαγμός, ου, ὁ loupež; lup, kořist; zisk, šťastný nález (Fp 2,6) [1]

ἀρπάζω (fut. ἀρπάσω, aor. ἤρπασα, pas. ἤρπάσθην n. ἤρπάγην, part. ἀρπαγείς, fut. pas. ἀρπαγήσομαι) 1. loupit, uloupit 2. vytrhnout (i pfen.), uchvátit; odvést, zmocnit se (tinvá koho) [14]

ἄρπαξ, gen. ἀγος lupičský, loupežný; dravý || ὁ ἂ. lupič [5]

ἄρραβών, ὄνος, ὁ záloha, závdavek, záruka (1 pfen.) [3]

ἄρρητος, ον nevyslovitelný (2 K 12,4) [1]

ἀρρωστέω *churavět, být nemocen* (v. l. Mt 14,14) [0]

ἀρρωστος, ον (vl. „nemající sílu“) *slabý, nemocný, churavý* [5]

ἀρσενικοίτης, ου, ὁ *chlapcomilec, pedera-
st, (aktivní) homosexuál* [2]

ἄρσεν, εν, γεν. ενος *mužský* || τὸ ἄρσεν *muž, chlapec* | οἱ ἄρσενες *muži* [9]

Ἄρτεμας, ἄ, ὁ *Artemas* (řecký křesťan: Tt 3,12) [1]

Ἄρτεμις, ἰδος, ἡ *Artemis* (řecká bohyně) [5]

ἀρτέμων, ωνος, ὁ *přední plachta* (lodi) (Sk 27,40) [1]

ἄρτι (adv.) 1. *nyní, teď* || ἀπ' ἄρτι *od nynějška* | ἕως ἄ. *až dosud, až do nynějška* 2. *právě, právě teď* 3. *hned, ihned* [36]

ἀρτιγέννητος, ον *nově/právě narozený, novorozený* (1 Pt 2,2) [1]

ἄρτιος, α, ον *schopný, připravený, dokonatý* (2 Tm 3,17) [1]

ἄρτος, ου, ὁ 1. *chléb* (jako látka i jako jednotlivý kus, tj. bochník; i přen.) || ἄ. τῆς προθέσεως *předkladný chléb* 2. *pokrm, jídlo* || ἐσθιειν ἄρτον *jíst jídlo, obědovat, večeřet* [97]

ἀρτύω (pf. pas. ἤρτυμαι) *ochutit, okořenit, osolit* (i přen.) [3]

Ἄρφαξάδ, ὁ (neskl.) *Arfaxad* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,36) [1]

ἀρχάγγελος, ου, ὁ *archanděl* (1 Te 4,16; Ju 9) [2]

ἀρχαῖος, α, ον *starý; starobylý, dřívější, (prajdávňý; (jsoucí) už dlouho* || οἱ ἀρχαῖοι *předkové, otcové* | τὰ ἀρχαῖα (2 K 5,17) *to staré/dřívější věci* | ἄ. μαθητῆς *učedník/křesťan z první doby* [11]

Ἀρχέλαος, ου, ὁ *Archelaos, Archelaus* (etnarcha nad Judeou, Idumeou a Samařskem v letech 4 př. Kr.—6 po Kr.: Mt 2,22) [1]

ἀρχή, ἡς, ἡ 1. *začátek, počátek* || ἐν ἀρχῇ *na začátku, nejprve* | κατ' ἀρχαῖς *na počátku* | τὴν ἄ. ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν (J 8,25) *co vám od začátku říkám n. proč*

s vámi ještě mluvím? 2. *úřad, vrchnost* 3. *cíp (látky)* 4. (andělská) *mocnost* [55]

ἀρχηγός, ου, ὁ 1. *vůdce, vládce* 2. *původce, zakladatel* [4]

ἀρχιερατικός, ὅν *velekněžský* (γένος *rod*; Sk 4,6) [1]

ἀρχιερεὺς, ἑως, ὁ *velekněz* (předsedající Sanhedrinu; přen. o Kristu); (v pl.) *velekněží* (jistí členové Sanhedrinu z velekněžských rodů), *vrchní kněží* [122]

ἀρχιληστής, ου, ὁ *vůdce lupičů* (v. l. J 18,40) [0]

ἀρχιποίμην, ενος, ὁ *vrchní/nejvyšší pastýř* (1 Pt 5,4) [1]

Ἀρχιππος, ου, ὁ *Archippos* (křesťan asi v Kolosách: Ko 4,17; Fm 2) [2]

ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ *představený synagogy* [9]

ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ *staviel* (1 K 3,10) — sr. τέκτων [1]

ἀρχιτελώνης, ου, ὁ *vrchní celník* (L 19,2) [1]

ἀρχιτρίκλινος, ου, ὁ *správce hostiny/svačby* (J 2,8,9bis) [3]

ἄρχω (fut. ἄρξω, aor. ἤρξα) 1. (akt.) *vládnout, panovat* (τινός *nad kým*) 2. (med.) *začínat* || (někdy nadbytečně): ἄρξεσθε ἕξω *éstánai* καὶ κρούειν τὴν θύραν (L 13,25) *zůstanete (stát) venku a budete tlouci na dveře* [86]

ἄρχων, οντος, ὁ 1. *vládce; pán; kníže; představený (synagogy); předák, přední muž* || ἄ. τῶν Ἰουδαίων (J 3,1) *člen židovské velenosti* 2. *úřad, soud* [37]

ἄρωμα, τος, τό (jen v pl.) *koření, vonné látky, vonné masti* [4]

Ἀσά viz Ἀσάφ

ἀσάλευτος, ον 1. *nehybný, nepohyblivý* 2. *neotřesitelný* [2]

Ἀσάφ, ὁ (neskl.) *Asaf* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,7,8) [2]

ἄσβεστος, ον *neuhasitelný* [3]

ἀσέβεια, ας, ἡ *bezbožnost* [6]

ἀσεβέω (aor. ἡσέβησα) *jednat n. žít bezbožně* [2]

ἀσεβής, ἑς *bezbožný* || ὁ ἄ. *bezbožník* [9]

ἀσέλγεια, ας, ἡ *bezuzdnost, prostopášnost, nevázanost* [10]

ἄσημος, ον *nevýrazný, nevýznamný, bezvýznamný* (Sk 21,39) [1]

Ἀσθήρ, ὁ (neskl.) *Aser, Ašer* (syn Jákobův — sr. Gn 30,13) [2]

ἀσθένεια, ας, ἡ 1. *slabost* (tělesná i morální) 2. *nemoc* || πνεῦμα ἀσθενείας (L 13,11) *duch způsobující nemoc* [24]

ἀσθενέω (aor. ἡσθένησα, pf. ἡσθένηκα) 1. *být nemocen* || ἀσθενούντες *nemocní* 2. *být slabý* (i přen.) 3. *být nuzný/potřebný/v nouzi* [33]

ἀσθενημα, τος, τό *slabost* (i přen.) (Ř 15,1) [1]

ἀσθενής, ἑς 1. *slabý* (i přen.) || τὸ ἀσθενές *slabost, slabá věc* 2. *nemocný, churavý* 3. *bezmocný* [26]

Ἀσία, ας, ἡ *Asie* (římská provincie s hl. městem Efes) [18]

Ἀσιανός, ου, ὁ *Asiat, Asijec* (obyvatel římské provincie Asie: Sk 20,4) [1]

Ἀσιάρχης, ου, ὁ *asiarch* (vysoký představitel z římské provincie Asie: Sk 19,31) [1]

ἀσιτία, ας, ἡ *nechutenství, nechut k jídlu* (Sk 27,21) [1]

ἄσιτος, ον *lačný, (jsoucí) bez jídla* (Sk 27,33) [1]

ἀσκέω *namáhat se, snažit se* (co nejlépe) (Sk 24,16) [1]

ἀσκόος, ου, ὁ *měch* (např. na víno) [12]

ἀσπένως (adv.) *rád, radostně, ochotně* (Sk 21,17) [1]

ἄσσοφος, ον *nemoudrý, pošetilý* || ὁ ἄ. *pošetilec* (Ef 5,15) [1]

ἀσπάζομαι (aor. ἡσπασάμην) 1. (po)zdravít, přivítat 2. *rozloučit se* [59]

ἀσπασμός, ου, ὁ *pozdrav* (ústní i písemný), *přivítání* [10]

ἄσπιλος, ον *neposkvrněný, čistý, bezvadný, bezúhonný* [4]

ἀσπίς, ἰδος, ἡ (pův. „štit“, v NZ jen:) *(jedovatý) had* (Ř 3,13) [1]

ἄσπονδος, ον *nesmířitelný, nemilosrdný* (2 Tm 3,3) [1]

Ἀσπὶς viz Ἀσάφ

ἀσπρίον, ου, τό *as* (drobná římská mince, šestnáctina denáru) [2]

Ἀσπάρων, ωνος, ὁ v. l. místo Σαρών

ἄσπον (adv.; komp. od ἄσπι) *blíže, co nejblíže; velmi blízko, těsně* (Sk 27,13) [1]

Ἄσπος, ου, ὁ *Assos* (město na pobřeží Mysie) (Sk 20,13,14) [2]

ἀστατέω *býti nestálý(stálé) v pohybu, býti bez domova* (1 K 4,11) [1]

ἀστεῖος, α, ον (vl. „městský“) *jemný, hezký, pěkný, pohledný* [2]

ἀστήρ, ἑρος, ὁ *hvězda* (i přen.) [24]

ἀστήρικτος, ον *neupevněný, slabý; nepřimný* (2 Pt 2,14; 3,16) [2]

ἄστοργος, ον (jsoucí) *bez lásky* (k přibuzným), *nemající lásku/srdce, nelaskavý, nelidský, krutý* [2]

ἀστοχέω (aor. ἡστόχησα) *zabloudit, sejít z cesty; zbloudit* (περὶ τι v čem); *zřít se* (τινός čeho) [3]

ἀστραπή, ἡς, ἡ *blesk* [9]

ἀστράπτω (aor. ἡστραψα) *zablesknout se, (o blesku) vyšlehnout; bleskat se, třpytit se* [2]

ἄστρον, ου, τό *souhvězdí; hvězda* [4]

Ἀσύγκριτος, ου, ὁ *Asynkritus* (římský křesťan: Ř 16,14) [1]

ἀσύμφωνος, ον *nejednotný, (jsoucí) v neshodě* (Sk 28,25) [1]

ἀσύνετος, ον *nerozumný, nechápavý, pošetilý* [5]

ἀσύνθετος, ον *nevěrný, věrolomný, nepřímý* *závazky* (Ř 1,31) [1]

ἀσφάλεια, ας, ἡ 1. *pevnost; důkladnost, pečlivost* 2. *spolehlivost, hodnověrnost; jistota* 3. *bezpečí, zajištěnost* [3]

ἀσφαλής, ἑς 1. *pevný* 2. *spolehlivý, pravdivý* || τὸ ἄ. *pravda* 3. *bezpečný, jistý* [5]

ἀσφαλίζομαι (aor. ἡσφαλίσαμεν, pas. ἡσφαλίσθην) *zajistit, zabezpečit; sevřít; sřezit* [4]

ἀσφαλῶς (adv.) *bezpečně; jistě* [3]

ἀσχημονέω *jednat nesprávně / nevhodně; dělat, co se nepatří* (1 K 7,36; 13,5) [2]
 ἀσχημοσύνη, ης, ἡ 1. *hanebnost, hanebný skutek, nestoudnost* 2. *hanba* (tj. ohanbí), *nahota* [2]
 ἀσχήμων, ον *neslušný, budící stud* (1 K 12,23) [1]
 ἀσωτία, ας, ἡ *rozmařilost, prostopášnost, neukázněnost* [3]
 ἀσώτως (adv.) *rozmařile, prostopášně* (L 15,13) [1]
 ἀτακτέω (aor. ἡτάκτησα) *vést nespořádaný život, zahálet, lenožit* (2 Te 3,7) [1]
 ἀτακτος, ον *nespořádaný* (v živoťe), *neukázněný, lenivý* (1 Te 5,14) [1]
 ἀτάκτως (adv.) *nespořádaně, neukázněně, lenivě, zahálčivě* (2 Te 3,6,11) [2]
 ἄτεκνος, ον *bezdětný* (L 20,28,29) [2]
 ἀτενίζω (aor. ἡτένισα) *upřeně se dívat, hledět (přímě)* (τινί / τινά / εἰς τινα, τι na koho, nač) [14]
 ἄτερ (předl. s gen.) *bez* (L 22,6,35) [2]
 ἀτιμάζω (aor. ἡτιμάσα, pas. ἡτιμάσθην) 1. *zneucit; jednat pohrdlivě* (τινά s kým) 2. (pas.) *zakusit příkoří; být hanoben; hanobit si* (τὰ σώματα ἡτλα) [7]
 ἀτιμάω (aor. ἡτίμησα) *jednat pohrdlivě; zneucit* (v.l. Mk 12,4) [0]
 ἀτιμία, ας, ἡ *neúcta, pohanění, pohrdání; hanba* [7]
 ἄτιμος, ον 1. *nevážený, nectěný, pohrdaný* 2. *méně významný / důležitý, méně užitečný* [4]
 ἀτιμώ (part. pf. pas. ἡτιμωμένος) *zneucit, pohanět* (v.l. Mk 12,4) [0]
 ἀτιμίς, ἰδος, ἡ *pára, mlha, dým, opar* (i přen.) || ἀτιμίς καπνοῦ *kouřový opar, oblaka dýmu* [2]
 ἄτομος, ον *nedělitelný* || ἐν ἀτόμῳ (1 K 15,52) *v mžiku* [1]
 ἄτοπος, ον *nepatřičný, nemístný, nevhodný; neobvyklý; zlý, špatný* [4]
 Ἀττάλεια, ας, ἡ *Attalia* (přístav v Pamfylíi: Sk 14,25) [1]
 αὐγάζω (aor. ἡύγασα) 1. (tr.) *vidět* 2.

(Intr.) *zazářit, rozsvítit se, rozbřesknout se* (2 K 4,4) [1]
 αὐγή, ης, ἡ *ranní červánky, svítání, úsvit, rozbřesk* (Sk 20,11) [1]
 Αὐγουστος, ον, ὁ *Augustus* (titul prvního římského císaře: L 2,1) [1]
 αὐθάδης, ες *samolibý, bezohledný; povýšenecký* [2]
 αὐθαίρετος, ον *dobrovolný, svobodný, (jednající) sám od sebe* (2 K 8,3,17) [2]
 αὐθεντέω *vládnout, panovat* (τινός nad kým) (1 Tm 2,12) [1]
 αὐλέω (aor. ἡύλησα) *hrát na flétnu, hrát k tanci* || τὸ αὐλούμενον (1 K 14,7) *to, co se hraje na flétnu* [3]
 αὐλή, ης, ἡ 1. *dvůr* 2. *dvorec* 3. *nádvoří* (chrámu) 4. *venkovní ohrada, ovčinec* 5. (panovnícký) *dvůr, palác* [12]
 αὐλητής, οῦ, ὁ *hráč na flétnu* [2]
 αὐλίζομαι (aor. ἡύλισθην) *přenocovat* (Mt 21,17; L 21,37) [2]
 αὐλός, οῦ, ὁ *flétna* (1 K 14,7) [1]
 αὐξάνω 1. αὐξω (fut. αὐξήσω, aor. ἡύξησα, pas. ἡύχθην) 1. (akt.; tr.) *rozmnožit, nechat růst* 2. (akt. / pas.; Intr.) *růst, přibývat, šířit se, množit se, rozhojnit se* [23]
 αὕξισις, εως, ἡ *růst, vzrůst* [2]
 αὕριον (adv.) 1. *zítra* || ἡ αὕριον (sc. ἡμέρα) *zítek, následující den* || τὸ τῆς αὕριον *co patří k zítřejšímu dni / co bude zítra* 2. *brzy, po krátké době* [14]
 αὐστηρός, ὁ, ὄν *nelaskavý, přísný* (L 19,21,22) [2]
 αὐτάρκεια, ας, ἡ *spokojenost (se sebou), soběstačnost; skromnost, nenáročnost* [2]
 αὐτάρκης, ες *spokojený* (se sebou, se svým majetkem), *soběstačný, nezávislý* (Fr 4,11) [1]
 αὐτόθι (adv.) = αὐτοῦ
 αὐτοκατάκριτος, ον *odsouzený sám sebou* (Ti 3,11) [1]
 αὐτόματος, η, ον *samočinný, (působící) sám od sebe* [2]
 αὐτόπτης, οῦ, ὁ *očitý svědek* (L 1,2) [1]
 αὐτός, ἡ, ὁ (zájmené adj.) 1. *sám, sa-*

moíný || αὐτὰ τὰ ἔργα *samy skutky* || ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ (L 3,1) *právě v té době / právě tehdy* || ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ (L 24,13) *stejněho / téhož dne* 2. *on, ona, ono* || (v gen. jako přív. zájm.) αὐτοῦ, ἡς *jeho, její* || (podle hebr. někdy nadbytečně:) οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ (Mt 3,12) *v jeho(ž) ruce je lopata* 3. (se členem v přívlastkovém postavení) ὁ αὐτός ἰσὺς, *tenýž* || τὸ αὐτό (adv.) *stejně* || ἐπὶ τὸ αὐτό *na totéž místo, na téže místě, dohromady, společně* || κατὰ τὸ αὐτό *stejně, stejným způsobem* 4. (jako zvrátané zájm.) *se* || ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλεῖα (Zj 9,11) *mají nad sebou krále* [5595+2]
 αὐτοῦ (adv.) *zde; tam* [4] — jlnak viz αὐτός
 αὐτόφωρος, ον *pañící k vlastnímu trestnému činu* (pův. ke „krádeži“) || ἐπ' αὐτοφώρῳ *při činu* (J 8,4) [1]
 αὐτόχειρ, gen. ρος (provádějící [něco]) *vlastníma rukama* (Sk 27,19) [1]
 αὐχέω *chlubit se* (τι čím) (Jk 3,5) [1]
 αὐχμηρός, ὁ, ὄν *temný, vyprahlý, divoký* (2 Pt 1,19) [1]
 ἀφαιρέω (fut. ἀφελῶ, aor. ἀφείλον, inf. ἀφελεῖν, konj. aor. med. ἀφέλωμαι, fut. pas. ἀφαιρεθήσομαι) 1. (akt. / med.) *odejmout, vzít* (τί τινος n. τι ἀπὸ τινος co komu); *snímat; useknout* 2. (pas.) *být odňat* [10]
 ἀφανής, ἐς *neviditelný, skrytý* (ἐνὸν πόντον τινος před kým) (Žd 4,13) [1]
 ἀφανίζω (aor. pas. ἡφανίσθην) 1. (akt.) *činit neznatelným, zastiřat; znetvořit; ničit, kazit* 2. (pas.) *zmizet; zahynout* [5]
 ἀφανισμός, οῦ, ὁ *zničení, zánik, zkáza* (Žd 8,13) [1]
 ἄφαντος, ον *neviditelný* || ἄ. ἐγένετο *zmizel* (L 24,31) [1]
 ἀφεδρών, ὠνος, ὁ *stoka, hnůž, záchod* [2]
 ἀφέθην aor. pas. od ἀφίημι
 ἀφεθήσομαι fut. pas. od ἀφίημι
 ἀφειδία, ας, ἡ *nešetrnost, tvrdost, přísnost*

(τινός vůči čemu: Ko 2,23) [1]
 ἀφείλον aor. od ἀφαιρέω
 ἀφείναι inf. aor. od ἀφίημι
 ἀφείς part. aor. od ἀφίημι
 ἀφεῖς přez. 2. sg. od ἀφίημι
 ἀφελεῖν inf. aor. od ἀφαιρέω
 ἀφελότης, ητος, ἡ *prostota, pokora* (Sk 2,46) [1]
 ἀφελῶ fut. od ἀφαιρέω
 ἀφέλωμαι konj. aor. med. od ἀφαιρέω
 ἄφες, ἄφετε imp. aor. 2. sg. a pl. od ἀφίημι
 ἄφεις, εως, ἡ 1. *propuštění* (na svobodě) 2. *odpuštění* (τῶν ἁμαρτιῶν ἡρίχῃ), *prominutí* [17]
 ἀφέωνται pf. pas. 3. pl. od ἀφίημι
 ἀφή, ης, ἡ *spojení, vazivo, kloub* [2]
 ἀφήκα aor. od ἀφίημι
 ἀφήσω fut. od ἀφίημι
 ἀφθαρσία, ας, ἡ *nepomíjivost, nezničitelnost, nesmrtnost* [7]
 ἀφθαρτος, ον *nepomíjivý, nepomíjející, nezničitelný* [7+1]
 ἀφθονία, ας, ἡ *ochota, připravenost, nezištnost* (v.l. Ti 2,7) [0]
 ἀφθορία, ας, ἡ *nezkaženost, upřímnost* (Ti 2,7) [1]
 ἀφίδω konj. aor. ἀφοράω
 ἀφίημι (πρέζ. 2. sg. také ἀφεῖς, 1. pl. také ἀφίμεν, 3. pl. také ἀφίουσιν, inf. ἀφίεναι, impf. 3. sg. ἡφιεῖν, fut. ἀφήσω, aor. ἀφήκα, imp. ἄφες, 2. pl. ἄφετε, inf. ἀφείναι, konj. aor. ἀφῶ, part. ἀφείς, aor. pas. ἀφέθην, fut. pas. ἀφεθήσομαι, pf. pas. 3. pl. ἀφέωνται) 1. *propustit, odeslat* || ἀφίηκεν τὸ πνεῦμα (Mt 27,50) *vyпустиť / odevzdat ducha* 2. *odpustit, prominout* (vlnu, dluh) 3. *zanechat, opustit*; (pas.) *žít* 4. *opomíjet* 5. *nechat, dovoliť, připustit* || ἄφες ἴδωμεν *nech nás podívat / podívejme se* [143]
 ἀφικνέομαι (aor. ἀφικόμην) *dospět, dostat se* (εἰς τινα ke komu); *stát se známým* (εἰς τινα komu: Ř 16,19) [1]
 ἀφιλάγαθος, ον *nemilující dobro n. dobré*

lidi (2 Tm 3,3) [1]
ἀφιλάργυρος, *ον* *nemilující peníze, nezávistý na penězích, nezištný* [2]
ἀφίλετο *var. aor. med. 3. sg. od ἀφαιρέω*
ἀφιζεις, *εως, ή* *příchod*; (v NZ spíše vřak:) *odchod, odjezd* (Sk 20,29) [1]
ἀφίουσιν 3. pl. *od ἀφίημι*
ἀφίστημι (*aor. ἀπέστησα a ἀπέστην*, *Imp. 2. pl. ἀπόστητε, inf. aor. ἀποστήναι, part. aor. ἀποστάς, přez. med. ἀφίσταμαι, Impf. med. 3. sg. ἀφίστατο, fut. med. ἀποστήσομαι*) 1. (tr.; *aor. ἀπέστησα*) *svádět / navádět k revolci, strhnutí* (ἀπίσω αὐτοῦ za sebou) 2. (intr.; *med., aor. ἀπέστην*) *a) odejít, vzdálit se; vyhýbat se* (ἀπό τινος čemu) *b) odpadnout* (ἀπό θεοῦ od Boha, τῆς πίστεως od víry) *c) upustit, zanechat* (ἀπό τινος čeho) [14]
ἄφνω (*adv.*) *náhle, najednou* [3]
ἀφόβως (*adv.*) *nebojácně, beze strachu* [4]
ἀφομοιόω (*part. pf. pas. ἀφομοιωμένος*) *připodobnit, přirovnat* (Žd 7,3) [1]
ἀφορώω (*aor. ἀπεῖδον, konj. ἀφίδω n. ἀπιδώ*) 1. *upřít oči, zahledět se, vzhlížet* (*s důvěrou*) (εἷς τινα ke komu: Žd 12,2) 2. *mít přehled, vidět dopředu; dozvědět se* (Fr 2,23) [2]
ἀφορίζω (*fut. ἀφοριῶ i ἀφορίσω, aor. ἀφώρισα*) 1. *oddělit, odloučit; vyloučit* 2. *vyvolit, vybrat, určit* (εἷς τι k čemu) [10]
ἀφορμή, *ῆς, ή* *východisko, příležitost; záminka* [7]
ἀφορίζω *pěnit, mít pěnu* (u úst) (Mk 9,18.20) [2]
ἀφρός, *οὔ, ό* *pěna* (L 9,39) [1]
ἀφροσύνη, *ῆς, ή* *nerozum, pošetilost, nemoudrost* [4]
ἄφρων, *ον*, *gen. ονος* *nerozumný, pošetilý* 1 *ó* *č. pošetilec, blázen* [11]
ἀφυπνώω (*aor. ἀφύπνωσα*) *usnout* (L 8,23) [1]

ἀφυστερέω (*part. pf. pas. ἀφυστερημένος*) *zadržovat, nevydávat* (v.1. Jk 5,4) [0]
ἄφω *konj. aor. od ἀφίημι*
ἄφωνος, *ον* 1. *němý, nemluvíci, neschopný se vyjádřit* 2. *nesrozumitelný; (jsoucí) bez významu* [4]
Ἀχάζ, *ό* (*neskl.*) *Achaz* (judský král: Mt 1,9bis) [2]
Ἀχαΐα, *ας, ή* *Achaja* (římská provincie v jižní části Řecka) [10]
Ἀχαιῖκος, *οὔ, ό* *Achaikos* (korintský křesťan: 1 K 16,17) [1]
ἀχάριστος, *ον* *nevděčný* [2]
ἀχειροποιήτος, *ον* *neučiněný (lidskýma) rukama* [3]
ἀχθήσομαι *fut. pas. od ἄγω*
Ἀχίμ, *ό* (*neskl.*) *Achim* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,14bis) [2]
ἀχλὺς, *ός, ή* *temnota; mlhavost, miznosta* (Sk 13,11) [1]
ἀχρείομαι (*aor. ἤχρεώθη*) *zkazit se, stát se bezcenným* (Ř 3,12) [1]
ἀχρεῖος, *ον* *zbytečný, neužitečný, (jsoucí) k ničemu* [2]
ἀχρεόδομαι = *ἀχρείομαι*
ἄχρηστος, *ον* *neužitečný, zbytečný* (Fm 11) [1]
ἄχρι(ς) 1. (*předl. s gen.*) *až do, až k* || ἄ. Πάφου *až k Pafu* || ἄχρι καὶ ὧν (2 K 10,13n.) *až k vám* || ἄ. καιροῦ (L 4,13) *až do stanovené doby, na určitou dobu* || ἄ. τοῦ δεῦρο *až do dneška* 2. (*sp. s οἷ*) *bez něho* || *až, dokud (ne)* || ἄχρι(ς) οὔ ἂν ἤξω (Zj 2,25) *dokud nepřijdu* || ἄ. οὔ πληρωθῶσιν (L 21,24) *dokud se nenaplní* [48+1]
ἄχυρον, *ον*, *τό* *pleva, plevy* [2]
ἄψας *part. aor. od ἄπτω*
ἄψευδής, *ές* *pravdivý, pravdomluvný, neklamný* (Ti 1,2) [1]
ἄψινθος, *ον*, *ό* *pelyněk* (Zj 8,11bis) [2]
ἄψυχος, *ον* *neživý, bezduchý* (o hudebních nástrojích: 1 K 14,7) [1]

Β β

β' (číslice 2; v nadpisích listů: 2 K, 2 Te, 2 Tm, 2 Pt, 2 J) *druhý* [0]
Βάαλ, *ή* (*pův. vlastně maskulinum; neskl.*) *Baal, Bál* (Ř 11,4) [1]
Βαβυλών, *ώνος, ή* *Babylon* (město, země, i přen.) [12]
βαθέως *gen. od βαθύς, βαθύ*
βαθμός, *οὔ, ό* *schod, stupeň; postavení, vážnost* (1 Tm 3,13) [1]
βάθος, *ους, τό* 1. *hloubka, hlubina* (i přen.) 2. (*přen.*) *velikost, hojnost, plnost* || *ή κατά βάθος* *ptochie* (2 K 8,2) *obrovská chudoba* [8]
βαθύω (*aor. ἐβάθυνα*) *vyhloubit; jít do hloubky* (při kopání: L 6,48) [1]
βαθύς, *εῖα, ύ* *hluboký* (i přen.) || *ὄρθρου* *βαθέως* (L 24,1) *časné zrána* [4]
βαῖον, *ου, τό* *palmová větev / ratolest* (J 12,13) [1]
Βαλαάμ, *ό* (*neskl.*) *Bileam, Balám* [3]
Βαλάκ, *ό* (*neskl.*) *Balák* (moabitský král: Zj 2,14) [1]
βαλλάντιον, *ου, τό* *měšec* (na peníze), *peněženka* [4]
βάλλω (*fut. βαλῶ, aor. ἐβαλον, pf. βέβληκα, aor. pas. ἐβλήην, fut. pas. βληθήσομαι, pf. pas. βέβλημαι, plpf. pas. ἐβεβλήμην*) 1. *házet, vrhat; odhodit; položit; vložit* (i přen.); *uvrhnout* (εἰς φυλακὴν *do vězení*); *přinést, uvést* (εἰς ῥήνην *pokoř*); *uložit* (peníze); *nalít* (vodu); *metat* (κλήρον *los*) 2. (*intr.*) *vanout* || *ἐβαλεν ἄνεμος* (Sk 27,14) *přihnal se vítr* 3. (*pas.*) *být hozen, být uvržen* (εἰς τὴν φυλακὴν *do vězení*); *vrhnout se; ležet* || *βέβληται* *leží* (*nemocen*) || *βεβλημένον* *ἐπὶ τὴν κλίνην* (Mk 7,30; *dítě*) *ležící na lůžku* [122]

βαπτίζω (*fut. βαπτίσω, aor. ἐβάπτισα, pf. pas. βεβάπτισμαι, aor. pas. ἐβαπτίσθην*) 1. *ponořit; omýti; křtít* (εἰς τὸ ὄνομα *ve / na jméno*; ἐν τῷ ὀνόματι *ve jménu*; ἐπὶ τῷ ὀνόματι *na jméno, ve jménu*) (i přen.) 2. (*med.*) *umýt se; nechat se pokřtít* 3. (*pas.*) *umýt se* (i obřadně); *být pokřtěn* (i přen.) [77]
βάπτισμα, *τος, τό* *křest* (i přen. o mučedníkovi) [19]
βαπτισμός, *οὔ, ό* *omývání* (potahování pohárů); *ponoření, křest* [4]
βαπτιστής, *οὔ, ό* *křtítel* (o Janovi) [12]
βάπτω (*fut. βάψω, aor. ἔβαψα, pf. pas. βέβαμμαι*) *ponořit, namočit, omočit* (ὕδατος *ve vodě*), *zbarvit* || *βεβαμμένος* *αἵματι* (Zj 19,13) *zbarvený krví* [4]
Βαρ (*aram.*) *Bar, syn* (v.1. Mt 16,17) [0]
Βαραββᾶς, *ᾱ, ό* *Barabás* (i. vězeň propuštěný Pilátem; 2. [v.1. Sk 15,22] *Pavlův a Barnabášův společník*) [11]
Βαράκ, *ό* (*neskl.*) *Barák* (izraelský vůdce: Žd 11,32) [1]
Βαραχίας, *ου, ό* *Barachias* (Mt 23,35) [1]
βάρβαρος, *ον* *mluvící nesrozumitelně / cizí řečí* || *ό β.* *Neřek, barbar; cizinec; domorodec* [6]
βαρέω (*pf. pas. βεβάρημαι, aor. pas. ἐβαρήθην*) *zatižt, obtěžkat, stísnit, unavit* [6]
βαρέως (*adv.*) *těžce, obtížně* [2]
Βαρθολομαῖος, *ου, ό* *Bartoloměj* (jeden z Dvanácti) [4]
Βαρισοῦ(ς), *οὔ, ό* *Barjesus, Barjesus* (falešný prorok: Sk 13,6) [1]
Βαριωνᾶ n. **Βαριωνᾶς**, *ᾱ, ό* *Barjona, syn Jonášův* (Mt 16,17) [1]
Βαρναβᾶς, *ᾱ, ό* *Barnabás* (*Pavlův průvodce a spolupracovník*) [28]

βάρος, ους, τό 1. břemeno, zálež, tíha; váha (1 přen.) 2. vážnost, důležitosti || εν βάρει εἶναι trvat na vlastní důležitosti / moci 3. hojnost, plnost [6]

Βαρσαββᾶς, ᾱ, ὁ Barsabas, Barsabás (I. Josef B.; Sk 1,23; 2. Juda B.; Sk 15,22) [2]

Βαρτιμαῖος, ου, ὁ Bartimaios, Bartimeus (slepý žebrák: Mk 10,46) [1]

βαρύς, εἷς, ὁ (komp. βαρύτερος) 1. těžký, hmotný 2. obtížný 3. významný, důležitý 4. dravý, divoký [6]

βαρύτιμος, ον velmi cenný, drahocenný (o masti: Mt 26,7) [1]

βασανίζω (aor. ἐβασάνισα, pas. ἐβασανίσθην) 1. trápi, týrat, mučit; nechati trápi || ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν (2 Pt 2,8) nezákonnými činy (které viděl a slyšel) připravoval své spravedlivé duši trápení = bezbožné činy trápi || jeho spravedlivou duši 2. zmáhati 3. (pas.) býti trápen, trápi se; býti zmáhan, námáhati se; býti zmítán [12]

βασανισμός, οὐ, ὁ trápení, sužování, mučení; bolest; bodnutí [6]

βασανιστής, οὐ, ὁ mučitel, bič, žalářník (Mt 18,34) [1]

βάσανος, ου, ἡ mučení, muka, trápení; bolest [3]

βασίλεια, ας, ἡ království (jako moc, důstojnost i říše; v NZ převážně v teologickém smyslu o království Božím n. Kristově), kralování, královská vláda [162]

βασιλεις, ον královský || τὰ βασιλεια královský palác [2]

βασιλεύς, ἑως, ὁ král (1 přen.) [115]

βασιλεύω (aor. ἐβασίλευσα) kralovat, vládnout (τινός / επί τινος n. επί τινα, τι nad kým, čím); (v aor. také:) ὑμῶν se (královské) vlády || οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμῶς (L 19,14) nechceme toho (to) žít za krále [21]

βασιλικός, ἡ, ὁν královský (1 přen.) || ὁ β. královský úředník [5]

βασιλίσκος, ου, ὁ malý král (v.l. J

4,46.49) [0]

βασίλισσα, ης, ἡ královna [4]

βάσις, εως, ἡ 1. krok 2. noha (Sk 3,7) [1]

βασκαῖνος (aor. ἐβάσκανα) (tr.) okouzlit, ušarovat (τινά komu) (Ga 3,1) [1]

βαστάζω (aor. ἐβάστασα) 1. nést; nosit (i dítě v lůně; také přen.) || β. τὸ κρίμα neujít soudu 2. přinést 3. snést, vydržet 4. zvednout; vzít, odnést 5. krást, zpronevřít [27]

βάτος I, ου, ὁ i ἡ (ἱρνίς) keř, trní [5]

βάτος II, ου, ὁ bai (duté míra: asi 35 l), vědro (L 16,6) [1]

βάτραχος, ου, ὁ žába (Zj 16,13) [1]

βατταλογέω (aor. ἐβατταλόγησα) žvanit, brebentit, žvástat, býti mnohomluvný (Mt 6,7) [1]

βαττολογέω var. k βατταλογέω [0]

βδέλυγμα, τος, τό ohavnost || τὸ β. τῆς ἐρημώσεως ohavnost zrušení [6]

βδελυκτός, ἡ, ὁν ohavný (Ti 1,16) [1]

βδελύσσομαι (part. pf. pas. ἐβδελυγμένος) ohavnit si, odmítat s odporem || ὁ ἐβδελυγμένος ohava, zvrhlík [2]

βέβαιος, α, ον (komp. βεβαιότερος) pevný, silný; spolehlivý; jistý [8]

βεβαιώω (fut. βεβαιώσω, aor. ἐβεβαίωσα, pas. ἐβεβαιώθην) upevnit, posílit, utvrdit; potvrdit [8]

βεβαιώσις, εως, ἡ posílení, upevnění; potvrzení [2]

·βέβαιμαι pf. pas. od βάπτω

βέβηλος, ον („všem přístupný“) bezbožný, světský, svěťácký [5]

βεβηλός (aor. ἐβεβήλωσα) znesvětit [2]

·βέβληκα pf. od βάλλω

·βεβρωκώς part. pf. od βιβρωσκω

Βεελ Ζεβουλ viz násil.

Βεελζεβούλ, ὁ (neskl.) Belzebul, Belzebub (kníže démonů) [7]

Βελιάρ, ὁ (neskl.) Beliar, Belial (šábel: 2 K 6,15) [1]

βελόνη, ης, ἡ Jehla (L 18,25) [1]

βέλος, ους, τό šíp, střela (Ef 6,16) [1]

βελτίων, ον (komp. od ἀγαθός) lepší ||

βέλτιον (ak. n jako adv.) velmi dobře, nejlépe (2 Tm 1,18) [1]

Βενιαμ(ε)ίν, ὁ (neskl.) Benjamin (Izraelský kmen) [4]

Βερνίκη, ης, ἡ Berniké, Berenike (sestra krále Agrippy II.: Sk 25,13.23; 26,30) [3]

Βέρροια, ας, ἡ Beroja (město v Makedonii: Sk 17,10.13) [2]

Βεροιαῖος, α, ον pocházející z Beroje (Sk 20,4) [1]

Βεωροσόρ var. k Βεώρ

Βεώρ, ὁ (neskl.) Beor (otec Bileamův: v.l. 2 Pt 2,15) [0]

Βηθαβαρά, ἡ (neskl.) Bethabara (místní název, zavedený Origenem místo Betánie v J 1,28) [0]

Βηθανία, ας, ἡ Betánie (I. B. u Olivové hory; 2. B. za Jordánem) [12]

Βηθεσδά, ἡ (neskl.) Bethesda (v.l. J 5,2) [0]

Βηθζαθά, ἡ (neskl.) Bethzatha (rybník na severu Jeruzaléma: J 5,2) [1]

Βηθλέμ, ἡ (neskl.) Betlém (město v Judsku) [8]

Βηθσαιδά(ν), ἡ (neskl.) Betsaida (I. lokality u Genezaretského jezera; 2. v.l. J 5,2) [7]

Βηθφαγή, ἡ (neskl.) Betfage (místo na Olivové hoře) [3]

βῆμα, τος, τό 1. krok || β. ποδός kousek / stopa (země) 2. tribuna; soudcovská stolice 3. (tribunál) soud [12]

Βηρέος, εως, ὁ Bereus (v.l. Ř 16,15) [0]

βήρυλλος, ου, ὁ beryl (drahý kámen namodralé n. zelené barvy: Zj 21,20) [1]

βία, ας, ἡ síla, násilí; tlak, nápor [4]

βιάζομαι 1. (med.) uplatňovat násilí, násilně vnikat 2. (pas.) býti předmětem násilí, zakoušet násilí [2]

βίαιος, α, ον násilný, prudký (Sk 2,2) [1]

βιαστής, οὐ, ὁ násilník (Mt 11,12) [1]

βιβλαρίδιον, ου, τό knížka, malý svitek (Zj 10,2.9.10) [3]

βιβλίον, ου, τό 1. kniha, knížka; svitek 2. listina, potvrzení || β. ἀποστασίον rozlu-

kový list [34]

βίβλος, ου, ἡ kniha (věštinou posvátná; i přen.), svitek [10]

βιβρωσκω (part. pf. βεβρωκώς) jíst (J 6,13) [1]

Βιθυνία, ας, ἡ Bithýnie (kraj v severní části Malé Asie) [2]

βίος, ου, ὁ 1. život, způsob života 2. živobytí; majetek [10]

βιώω (inf. aor. βιώσαι) žít (1 Pt 4,2) [1]

βίωσις, εως, ἡ způsob života (Sk 26,4) [1]

βιωτικός, ἡ, ὁν patřící k životu; všední, pozemský, světský [3]

βλαβερός, ᾱ, ὁν škodlivý (1 Tm 6,9) [1]

βλάβη (aor. ἐβλάψα) škodit (τινά komu) [2]

βλαστάνω a βλαστᾶω (aor. ἐβλάστησα) 1. (intr.) rašit, pučet, růst 2. nechati (vyhlásit; (o zemi) vydat / přinést (τὸν καρπὸν plod / -y) [4]

Βλάστος, ου, ὁ Blastus (komoří krále Agrippy I.: Sk 12,20) [1]

βλασφημέω (aor. ἐβλασφήμησα) 1. pomlouvat, hanobit, urážet, mluvit špatně (τινά o kom) 2. rouhat se (τινά komu) [34]

βλασφημία, ας, ἡ 1. pomluva, hanobení, urážka 2. rouhání || ἡ τοῦ πνεύματος β. (Mt 12,31) rouhání proti Duchu i domněnky bláznivosti (Zj 13,1) rouhání jména [18]

βλάσφημος, ον rouhavý, hanlivý, znevažující, urážlivý [4]

βλέμμα, τος, τό pohled, dívání se (2 Pt 2,8) [1]

βλέπω (fut. βλέψω, aor. ἔβλεψα) 1. dívat se (τινά / εἰς τινα na koho); přihlížet (τι n. εἰς τι k čemu) || οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων (Mk 12,14) nedíváš se totiž na vnějšek lidí n. nehledíš t. na to, co kdo je 2. vidět || εἰ τι βλέπεις; (Mk 8,23) vidíš něco? 3. mít se na pozoru (ἀπό τινος před kým), dávat (si) pozor 4. (o přístavu) směřovat, býti otevřený (κατὰ λίβα na jihozápad) [132]

βληθήσομαι fut. pas. od βάλλω
 βλητέος, α, ον (sl. adj. — jediné v NZ
 na -τέος — od βάλλω) mající býti na-
 plněn (L 5,38) [1]
 βοανηργές (aram.; neskl.) Boanerges (po-
 jmenování dané Ježíšem synům Zebe-
 deovým; Mk 3,17) [1]
 βοάω (aor. ἐβόησα) volat, křičet [12]
 Βόας, ὁ (neskl.) Boaz (v Ježíšově rodo-
 kmenu; Mt 1,5b1s) [2]
 βοή, ἡς, ἡ křik, volání (Jk 5,4) [1]
 βοήθεια, ας, ἡ 1. pomoc 2. pomůcka; (pl.)
 (pomocná) lana (lodní t.l.) [2]
 βοηθέω (aor. ἐβοήθησα) pomáhat (tinv
 komu) [8]
 βοηθός, οὔ, ὁ pomocník (Žd 13,6) [1]
 βόθυνος, ου, ὁ jáma [3]
 βολή, ἡς, ἡ hod || ὥσει λίθου βολήν (L
 22,41) co by kamenem dohodil [1]
 βολίζω (aor. ἐβόλισα) měřiti olovnicí
 (hloubku vody; Sk 27,28b1s) [2]
 βολίς, ἴδος, ἡ síť, šíp, oštep (v.l. Žd
 12,20) [0]
 Βόοζ, ὁ (neskl.) Boaz (v.l.) [0]
 Βόος, ὁ (neskl.) Boaz (v Ježíšově rodo-
 kmenu; L 3,32) [1]
 βόρβορος, ου, ὁ močůvka, hnůj; bláto,
 bahno (2 Pt 2,22) [1]
 βορρᾶς, α, ὁ sever [2]
 βόσκω 1. (akt.) pásť (i přen.) || ὁ βόσκων
 pastýř 2. (pas.) pásť se [9]
 Βοσόρ, ὁ (neskl.) Bosor (otec kouzelníka
 Bileama; 2 Pt 2,15) [1]
 βοτάνη, ἡς, ἡ porost, rostlina; plodina
 (Žd 6,7) [1]
 βότρως, υος, ὁ hrozen (Zj 14,18) [1]
 βουλευομαι (aor. ἐβουλευσάμην) 1. uvá-
 žet, zvážiti 2. rozhodnouti (se), usnést se (ti
 o čem; ἴνα ζή; + Inf.); chci [6]
 βουλευτής, οὔ, ὁ radní; člen velerady [2]
 βουλή, ἡς, ἡ 1. úmysl, vůle 2. rozhodnutí,
 usnesení [12]
 βούλημα, τος, τό vůle, úmysl, záměr [3]
 βούλομαι (2. sg. [L 22,42] βούλει, aor.
 ἐβουλῆσθην) chci, zamýšlet, přát si ||

ἐβουλόμεν ... τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι
 (Sk 25,22) chci bych si toho člověka po-
 slechnouti [37]
 βουνός, οὔ, ὁ pahorek, výšina (L 3,5;
 23,30) [2]
 βοῦς, βόός, ὁ α ἡ 1. m vůl, býk 2. f kráva
 3. (m pl.) dobytek [8]
 βραβεῖον, ου, τό cena (za vítězství), od-
 měna [2]
 βραβεύω býti rozhodčím; vládnouti, říditi,
 míti (hlavní) slovo (Ko 3,15) [1]
 βραδύνω váhat, otálet (tinv s čim); odda-
 lovat (tinv co) [2]
 βραδυπλοεῖω plout pomalu, uplout málo
 (Sk 27,7) [1]
 βραδύς, εἷα, ὁ pomalý, váhavý, těžko-
 pádný [3]
 βραδύτης, ητος, ἡ váhavost, otálení (2 Pt
 3,9) [1]
 βραχίων, ονος, ὁ paže, rámě; (přen.) moc
 (Boží) [3]
 βραχύς, εια, ὁ krátký, malý || βραχύ (τι)
 trochu, něco málo | μετὰ βραχύ krátce po-
 tom | διὰ βραχείων (Žd 13,22) krátce,
 stručně [7]
 βρέφος, ους, τό dítě, kojeneček, nemluvně;
 (lidský) plod [8]
 βρέχω (aor. ἔβρεξα) 1. zavlažiti, pokropiti,
 smáčet 2. nechat pršet, seslat déšť 3.
 (neos.) pršet [7]
 βρειμάμαι (aor. ἐβριμῆσάμην) vzrušiti se
 (v.l. J 11,33) [0]
 βροντή, ἡς, ἡ hrom, hromobiti [12]
 βροχή, ἡς, ἡ déšť (Mt 7,25,27) [2]
 βρόχος, ου, ὁ smyčka (1 K 7,35) [1]
 βρυγμός, οὔ, ὁ skřípání (τῶν ὀδόντων
 zubů) [7]
 βρύχω skřípat (τοὺς ὀδόντας zuby; Sk
 7,54) [1]
 βρύω nechat pršet, vydávat (vodu) (Jk
 3,11) [1]
 βρώμα, τος, τό pokrm, potravina [17]
 βρώσιμος, ον jedlý, (jsoucí) k jídlu (L
 24,41) [1]
 βρώσις, εως, ἡ 1. jídlo, jedení 2. pokrm

3. rez, koroze; (?) hmyz [11]
 βυθίζω (aor. pas. ἐβυθίσθην) 1. ponořit,
 potopit; (přen.) uvrhnout, dostat (eīs ὄλε-
 θρον do zkázy) 2. (pas.) ponořit se, po-
 tápět se [2]
 βυθός, οὔ, ὁ hloubka, hlubina; širé moře (2
 K 11,25) [1]

βυρσεός, ἑως, ὁ koželuh (křesťan Šimon;
 Sk 9,43; 10,6,32) [3]
 βύσσινος, η, ον (jsoucí) z jemného plátna,
 z kmenu [5]
 βύσσιος, ου, ἡ jemné plátno (L 16,19) [1]
 βωμός, οὔ, ὁ vyvýšené místo; (pohanský)
 oltář (Sk 17,23) [1]

Γ γ

γ' (číslo) třetí (v pořadí listů) [0]
 Γαββαθα (-ά, -α), ἡ (aram.; neskl.) Gab-
 batha (místo v Jeruzalémě; J 19,13) [1]
 Γαβριήλ, ὁ (neskl.) Gabriel (anděl; L
 1,19,26) [2]
 γάγγραινα, ἡς, ἡ sněť; (přen.) (rakovi-
 nový) nádor, rakovina (2 Tm 2,17) [1]
 Γάδ, ὁ (neskl.) Gad (jeden z izraelských
 kmenů; Zj 7,5) [1]
 Γαδαρηνός, ἡ, ὁν pocházející z Gadary
 (města na východním břehu Jordánu) ||
 ὁ Γ. Gadareňan (Mt 8,28) [1]
 Γάζα, ἡς, ἡ Gaza (filistánské město; Sk
 8,26) [1]
 γάζα, ἡς, ἡ poklad, (královská) pokladna
 (Sk 8,27) [1]
 γαζοφυλάκιον, ου, τό pokladnice [5]
 Γάιος, ου, ὁ Gaios, Gaius (jméno něko-
 lika postav; 1. Jistý Makedoňan; Sk
 19,29; 2. G. z Derbe; Sk 20,4; 3.
 Korinťan pokřtěný Pavlem; 1 K 1,14; Ř
 16,23; 4. adresát 3 J) [5]
 γάλα, γάλακτος, τό 1. mléko 2. (přen.)
 základní křesť., poučení [5]
 Γαλάτης, ου, ὁ Galatan (obyvatel Galá-
 cie v Malé Asii; Ga 3,1) [1]

Γαλατία, ας, ἡ 1. Galácie (maloasijský
 region n. provincie) 2. (?) Galie (2 Tm
 4,10) [4]
 Γαλατικός, ἡ, ὁν galatský (Sk 16,6;
 18,23) [2]
 γαλήνη, ἡς, ἡ klid, bezvětří na moři,
 klidné moře [3]
 Γαλιλαία, ας, ἡ Galilea (území v se-
 verní části Palestiny) [61]
 Γαλιλαῖος, α, ον galilejský || ὁ Γ.
 Galilejec [11]
 Γαλλία, ας, ἡ Galie (v.l. 2 Tm 4,10) [0]
 Γαλλίων, ωνος, ὁ Gallio (bratr filozofa
 Seneky, prokonzul v Acháji asi r.
 51/52; Sk 18,12,14,17) [3]
 Γαμαλιήλ, ὁ (neskl.) Gamaliel (Rabban
 G., slavný učitel zákona v Jeruzalémě;
 Sk 5,34; 22,3) [2]
 γαμέω (aor. ἔγημα n. ἐγάμησα, konj. aor.
 γήμω, part. γήμας, aor. pas. ἐγαμήσθην)
 1. oženiti se (tinv s kým), vdáti se (tinv za
 koho) 2. (pas.) nechat se provdat, provdat
 se (tinv za koho) [28]
 γαμίζω 1. (akt.) provdat (dceru); (snad
 také = γαμέω, tj.: oženit se (tinv s kým)
 2. (pas.) nechat se provdat, vdáti se [7]

γαμίσκω (= γαμίζω) 1. *provdai* 2. (pas.) *vdai se* (L 20,34) [1]

γάμος, ου, ὁ 1. (sg. n. pl.) *svatba; svatební hostina* 2. *svatební sál* 3. (Žd 13,4) *manželsví; manželský život* [16]

γάρ (části, jednotlivé výz. se na mnohých místech překrývají) 1. (zdůvodňující n. vysvětlující) *neboť, totiž, vždyť; protože* || ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων (Mk 1,22) *protože je učil jako ten, kdo má moc n. učil je totiž ...* | αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ (Mt 1,21) *on totiž spasí svůj lid* 2. (dovozující; v otázkách, odpovědích a zvoláních) *tedy, přece; pak* || τί γὰρ ἐστιν εὐκοπώτερον (Mt 9,5) *co je (tedy)/vždyť co je snadnější?* | τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; (Mt 27,23) *copak udělal špatného?* | καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γὰρ (Sk 16,37) *a teď nás chižji potají poslat pryč? To (přece) ne!* 3. (navazující) *však, ovšem* || ὅπερ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ (Ř 5,7) *ale za dobrého (člověka)* 4. (proivzující) *vskutku, opravdu, zajisté* || ὅμοις γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν (1 Te 2,20) *ano, vy jste naše sláva* 5. καὶ γὰρ *neboť také, vždyť i, totiž* (slučovací výz. a je zde někdy oslaben) [1041]

γαστήρ, τρός, ὁ 1. *břicho* 2. (přen.) *žrout* 3. *lůno, (mateřský) život* || ἐν γαστρὶ συλλαβεῖν ποῖόν (dítě) | ἐν γαστρὶ ἔχειν *být těhotná* [9]

γέ (enkl. část zdůrazňující předcházející slovo) 1. (často se nepřekládá) 2. *aspoň* || διὰ γε τὴν ἀναιδείαν αὐτοῦ (L 11,8) *(aspoň) pro jeho neodbytnost 3. dokonce, přece* || εἰ δὲ μή γε *jinak, v opačném případě* 4. *ἄρα* γε viz ἄρα | ἄρα γε viz ἄρα [26 n. 25]

·γένονα a γεγέννημαι pf. od γίνομαι

·γένονει plpf. 3. sg. od γίνομαι

·γέγραπται pf. pas. 3. sg. od γράφω

·γέγραφα pf. od γράφω

Γεδεών, ὁ (neskl.) *Gedeon* (Žd 11,32) [1]

γέννα, ης, ἡ *Gehenna* (údolí na jih od Jeruzaléma jako místo budoucího soudu); *peklo* [12]

Γεθσημανί (neskl.) *Gethsemane, Getsemany* (pozemek a zahrada na úpatí Olivové hory) [2]

γείτων, ονος, ὁ a ἡ 1. m *soused* 2. f *sousedka* [4]

γελάω (fut. γελάσω) *smát se* (i přen.; L 6,21.25) [2]

γέλως, ωτος, ὁ *smích* (Jk 4,9) [1]

γεμίζω (aor. ἐγέμισα, pas. ἐγεμίσθην) 1. (na)plnit (τί τινος n. τι ἀπό / ἔκ τινος co čím) 2. (pas.) (na)plnit se [8]

γέμω *být plný* (τινός / ἔκ τινος i τι čeho) [11]

γενεά, ας, ἡ 1. *rod, pokolení, kmen; potomstvo* 2. (lidský) věk 3. (?) *původ* [43]

γενεαλογέω 1. *odvozovat původ* (τινά ko ho, či) 2. (pas.) *pocházet, mít původ* (Žd 7,6) [1]

γενεαλογία, ας, ἡ *rodokmen* [2]

·γενέσθαι inf. aor. od γίνομαι

γενέθλια, ἰων, τά *slavení narozenin* (v. l. Mk 6,21) [0]

γενέσια, ων, τά *narozeniny, oslava narozenin* [2]

γένεσις, εως, ἡ 1. *narození, zrození; původ* 2. *bytí, přirozenost* || τὸ πρόσωπον τῆς γ. (Jk 1,23) *vlastní (přirozený) vzhled* 3. *životní běh, život* [5]

γενετή, ης, ἡ *narození* (J 9,1) [1]

·γεννηθήτω imp. aor. 3. sg. od γίνομαι

γένημα, τος, τό *výnos, výžitek; plod* (i přen.) [4]

·γενήσομαι fut. od γίνομαι

γεννάω (aor. ἐγέννησα, pf. γεγέννηκα, pas. γεγέννημαι, aor. pas. ἐγεννήθην) 1. *zrodit* (i přen.); (o muži) *zplodit*; (o ženě) *porodit* 2. *vyvolat, vzbudit* 3. (pas.) *narodit se* || ποῦ δὲ χριστὸς γεννᾶται (Mt 2,4) *kde se má Mesiáš narodit* [97]

γέννημα, τος, τό *plod; potomek; pokolení* || γ. ἐχιδνῶν *pokolení zmijí* [4]

Γεννησαρέτ, ἡ (neskl.) *Genezare* (kra-

jina na západ od Galilejského n. také Genezaretského jezera) [3]

γέννησις, εως, ἡ *narození* (v. l. Mt 1,18; L 1,14; J 5,18) [0]

γεννητός, ἡ, ὄν *zplozený, narozený* || ἐν γεννητοῖς γυναικῶν *mezi lidmi* [2]

·γένοιτο opt. aor. 3. sg. od γίνομαι

γένος, ους, τό 1. *původ, rod* || τῷ γένει *rodem, původem* 2. *potomstvo, příbuzenstvo, rod* || ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ z *velekněžského rodu* 3. *národ* 4. *druh* [20]

Γερασηνός, ἡ, ὄν *(pocházející) z Gerazy* (města v Pereji) [3]

Γεργεσηνός, ἡ, ὄν *(pocházející z Gergezy* (města u Galilejského jezera: v. l. Mt 8,28 aid.) [0]

γερουσία, ας, ἡ *rada starších, velerada, synedrion* (Sk 5,21) [1]

γέρων, οντος, ὁ *starzec, starý člověk* (J 3,4) [1]

γεδομαι (fut. γευσόμαι, aor. ἐγευσάμην) 1. *ochutnat* (τινός i τι co), *okusit* (i přen.) 2. (přen.) *poznat* [15]

γεωργέω *obdělávat půdu* (Žd 6,7) [1]

γεώργιον, ου, τό (obdělání) *pole* (1 K 3,9) [1]

γεωργός, ου, ὁ 1. *rolník, zemědělec* 2. *vinař* [19]

γῆ, γῆς, ἡ 1. *země, půda* 2. *pozemek* 3. *krajina, území* 4. *země, pevnina; Země* (= její obyvatelé), *lidé; svět* || ἔως ἐσχάτου τῆς τῆς (Sk 1,8) *až na konec země/světa* [250]

γῆρας, ως n. ους, τό (dat. γῆρει) *stařecký věk, stáří* (L 1,36) [1]

γηράσκω (aor. ἐγήρασα) 1. (ze)stárnout 2. *zastarat* [2]

·γίνομαι (fut. γενήσομαι, aor. ἐγενόμην a ἐγενήθην, opt. aor. 3. sg. γένοιτο, inf. aor. γενέσθαι, part. γένόμενος, pf. γέγονα a γεγένημαι, imp. aor. 3. sg. γεννηθήτω, plpf. 3. sg. ἐγεγόνει i γεγόνει) 1. *stát(a) se* || ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας (Mt 21,42) *stal se kamenem nárožním* 2. *narodit se*.

vzniknout 3. *nastat, udát se, přihodit se* || καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ (L 2,6) *(a stalo se), když tam byli* | μὴ γένοιτο *vůbec ne, v žádném případě (ať není!)* 4. *být svinou/eni* || (θεοὶ) διὰ χειρῶν γινόμενοι (Sk 19,26) *(bohové) dělání/vyrábění lidskýma rukama* 5. *přijít, dostat se* (εἰς Ἱεροσόλυμα *do Jeruzaléma*); (δο)παδναι (ἐπὶ τινα na koho) || ὡς ἐγένετο ἡ φωνή (L 1,44) *jakmile zazněl hlas* 6. (místo tvarů sl. εἶμι) *být; existovat; žít; pobýti, zdržet se, zůstat* || ἔδαν γέννηται τινι ἀνθρώπῳ (Mt 18,12) *bude-li někdo mít/má-li někdo* | μὴ γίνεσθε *nebudte!* | ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ... μαθητῶν (Sk 9,18) *pobyl s učedníky* 7. *chovat se, jednat* || ὡς ὁσίως ... ἐγενήθημεν (1 Te 2,10) *jak jsme se chovali svatě/náležitě* [669]

γινώσκω (fut. γνώσομαι, aor. ἔγνων, imp. γνῶθι, 3. sg. γνῶτω, konj. 3. sg. γνῶθι n. γνοῖ, inf. aor. γνῶναι, part. γνοῦς, pf. ἔγνωνκα, 3. pl. ἔγνωνκαν, pas. ἔγνωσμαι, plpf. ἔγνώκειν, aor. pas. ἔγνωσθην, fut. pas. γνωσθήσομαι) 1. *poznat, dovědět se, seznámit se* (τινά s kým) 2. *rozumět, chápat, vnímat; pozorovat, tušit* 3. *vědět, znát; umět* || Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; (Sk 21,37) *umíš řecky?* 4. (podle hebr. שָׁרָה) (tělesně) *poznávat, mít intimní styk* 5. *uznat* 6. (o Bohu) *vyvolit si, zamilovat si* 7. (pas.) *být poznán, dát se poznat* || ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς (L 24,35) *jak se jim dal poznat/jak ho poznali* [222]

γλεῦκος, ους, τό *mošt, mladé víno* (Sk 2,13) [1]

γλυκύς, εἶα, ὁ *sladký* || τὸ γλυκὺ *sladkost, sladká voda* [4]

γλῶσσα, ης, ἡ 1. *jazyk (orgán)* 2. *jazyk, řeč* 3. *dar jazyka, glossolalie* [50]

γλωσσόκομον, ου, τό *šchránka, pokladna* (J 12,6; 13,29) [2]

γναφεύς, εως, ὁ *valchář, bělič* (prádla) (Mk 9,3) [1]

γνήσιος, α, ον *pravý, ryzí, opravdový*: (dítě) *legitimní, vlasní* (i přen.) || τὸ γνήσιον *opravdovost, ryzost* [4]
 γνήσιως (adv.) *upřímně, opravdově* (Fr 2,20) [1]
 γνῶναι n. γνῶναι konj. aor. 3. sg. od γινώσκω
 γνούς, γνόντος part. aor. od γινώσκω
 γνόφος, ου, ὁ *temnota* (Žd 12,18) [1]
 γνῶθι imp. aor. od γινώσκω
 γνῶτω imp. aor. 3. sg. od γινώσκω
 γνώμη, ης, ἡ 1. *mysl, smýšlení* 2. *názor, mínění* 3. *souhlas, svolení* 4. *rozhodnutí, úmysl* || ἐγένετο γνώμης (Sk 20,3) *rozhodl se* 5. *rada* [9]
 γνῶναι inf. aor. od γινώσκω
 γνωρίζω (aor. ἐγνώρισα, pas. ἐγνωρίσθην) 1. *oznámít, sdělit; vyprávět* (περὶ τινος o čem) 2. *vědět, znát* [25]
 γνωσθήσομαι fut. pas. od γινώσκω
 γνωρίζω, ον *známý* (v.l. J 18,16) [0]
 γνώσις, εως, ἡ *poznání* (přirozené, křesťanské i „vyšší“, t.j. gnostické) [29]
 γνῶσομαι fut. od γινώσκω
 γνώστης, ου, ὁ *znalec* (παντῶν všeho), *odborník* (Sk 26,3) [1]
 γνωστός, ἡ, ὅν 1. *známý* 2. *poznatelný; zřejmý* || τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ (Ř 1,19) *co je poznatelné o Bohu* [15]
 γογγύζω (aor. ἐγόγγυσα) 1. *reptat* (κατὰ / περί τινος proti komu, čemu, nač) 2. *šuškat si* [8]
 γογγυσμός, οὔ, ὁ 1. *reptání, nevole* 2. *šuškáni* [4]
 γογγυστής, οὔ, ὁ *reptat, odmítavě* (Ju 16) [1]
 γόης, ητος, ὁ *kouzelník; podvodník* (2 Tm 3,13) [1]
 Γολγοθᾶ i -θα, ἡ (?) (ak. [?] -ᾱν) *Golgota* (místo Ježíšova ukřižování) [3]
 Γόμορρα, ας, ἡ a ων, τὰ *Gomora* (jméno zaniklého města) [4]
 γόμος, ου, ὁ *náklad* (lodí); *zboží; záležitost* [3]
 γονεύς, εως, ὁ *rodíč* || (v NZ jen v pl.) οἱ γονεῖς, ἑών *rodíče* [20]
 γόνυ, γόνατος, τό *koleno* || τίθημι τὰ γό-

νατα (πο)κλεκάμ — viz i κάμπτω [12]
 γονυπετέω (aor. ἐγονυπέτησα) *padnout na kolena, pokleknout* (τινὰ n. ἔμπροσθέν τινος před kým) [4]
 γράμμα, τος, τό 1. *písmeno, litera* (i přen.) 2. *spis, listina; úpis; dopis* || τὰ (ιερά) γράμματα *Písmo (svaté)* 3. (pl.) *vědění, znalosti* [14]
 γραμματεὺς, εως, ὁ 1. *tajemník, písař* 2. *znalec / učitel* (židovského) *zákonu, zákonník* 3. (křesťanský) *učitel zákona* [63]
 γραπτός, ἡ, ὅν (sl. adj.) *napsaný, zapsaný* (Ř 2,15) [1]
 γραφή, ης, ἡ 1. (sg. i pl.) *Písmo (svaté)* 2. *místo v Písmu* [50]
 γράφω (fut. γράψω, aor. ἔγραψα, pf. γέγραφα, pas. 3. sg. γέγραπται, aor. pas. ἔγραπην) 1. *psát* (περὶ τινος / ἐπὶ τινι i τινὰ o kom) || γέγραπται n. γεγραμμένον *est* je psáno (v Písmu) 2. *popsat, sepsat, napsat* [19]
 γραῶδης, ες *hodič se pro staré báby, babský, starček, pošelilý* (1 Tm 4,7) [1]
 γρηγορέω (aor. ἐγρηγόρησα) *být (i přen.); být bdělý; být naživu* [22]
 γυμνάζω (pf. pas. γεγύμνασμαι) 1. *cvičit* (τινὰ πρὸς τι koho v čem), *vzdělávat* 2. (med. a pas.) *cvičit se* || γεγυμνασμένος *vyčvičený* (τινός v čem), *procvičený, prozkoušený* (διὰ τινος čím) [4]
 γυμνασία, ας, ἡ *cvičení* (1 Tm 4,8) [1]
 γυμνιτεύω *být špatně oblečen, nemít do čeho se obléci* (1 K 4,11) [1]
 γυμνός, ἡ, ὅν 1. *nahý (i přen.), neoblečený, svlečený; špatně / nedostatečně oblečený* || ἐπὶ γυμνοῦ (Mk 14,51) *přes holé ižlo* 2. *pouhý* [15]
 γυμνότης, ητος, ἡ 1. *nahota* 2. *nouze* [3]
 γύναι vok. sg. od γυνή
 γυναικάριον, ου, τό (pej. slovo) *ženuška; ženská, ženština* (2 Tm 3,6) [1]
 γυναικεῖος, α, ον *ženský* || σκευὸς γ. (1 Pt 3,7) *žena, manželka* [1]
 γυνή, αἰκός, ἡ (vok. γύναι) 1. *žena; manželka* 2. *nevěsta* [215]

Γῶγ, ὁ (neskl.) *Gog* (symbolické jméno — vedle Magog — Kristova nepřitele: Zj 20,8) [1]

γωνία, ας, ἡ 1. *roh* (stavby; i přen.) || κεφαλὴ γωνίας *rohový / úhelný kámen* 2. *kout, zapadlé místo* [9]

Δ δ

δαιμονίζομαι (aor. ἐδαιμονίσθην) *být posedlý (zlým duchem)* [13]
 δαιμόνιον, ου, τό 1. *démon, zlý duch* 2. *božstvo* (Sk 17,18) [63]
 δαιμονιώδης, ες *dábelský, démonský* (Jk 3,15) [1]
 δαίμων, ονος, ὁ *démon, zlý duch* (Mt 8,31) [1]
 δάκνω *kousat* (i přen.; Ga 5,15) [1]
 δάκρυον, ου, τό (dat. pl. δάκρυσιν) *slza; (pl.) slzy, pláč* [10]
 δακρύω (aor. ἐδάκρυσα) (tiše) *plakat, slzeť* (J 11,35) [1]
 δακτύλιος, ου, ὁ *prsten* (L 15,22) [1]
 δάκτυλος, ου, ὁ *prst* (i přen. = *moc*) [8]
 Δαλμανουθά, ἡ (neskl.) *Dalmanutha* (místo nejisté lokalizace, asi u Genezaretského jezera: Mk 8,10) [1]
 Δαλματία, ας, ἡ *Dalmácie* (součástí Ilýrie; 2 Tm 4,10) [1]
 δαμάζω (aor. ἐδάμασα, pf. pas. δεδάμασμαι) *zkrotit, spoutat* [4]
 δάμαλις, εως, ἡ *mladá kráva, jalovice* (Žd 9,13) [1]
 Δάμαρις, ιδος, ἡ *Damaris* (athénská žena: Sk 17,34) [1]
 Δαμασκηνός, ἡ, ὅν *damašský* || ὁ Δ. (pocházející) z *Damašku* (2 K 11,32) [1]
 Δαμασκός, οὔ, ἡ *Damašek* (místo v Zabajdžánsku) [15]

Δάν, ὁ (neskl.) *Dan* (izraelský kmen; v.l. Zj 7,5) [0]
 δαν(ε)ίζω (aor. ἐδάνισα) 1. *půjčovat* (peníze) 2. (med.) *půjčovat si* [4]
 δάνειον, ου, τό *půjčka*; (podle sm. i:) *dluh* (Mt 18,27) [1]
 δανίζω viz δαν(ε)ίζω
 Δανιήλ, ὁ (neskl.) *Daniel* (prorok: Mt 24,15) [1]
 δανιστής, οὔ, ὁ *věřitel; ten, kdo půjčuje* (L 7,41) [1]
 δαπανᾶω (fut. δαπανήσω, aor. ἐδαπάνησα) *vydat, vynaložit* (ὅπερ τινος pro / za koho); *zaplatit* (ἐπὶ τινι za koho, zač); *utratit* (πάντα všechno), *rozházet, rozplývat* (ἐν τινι nač) [5]
 δαπάνη, ης, ἡ *vydání, výdaje, náklady* (L 14,28) [1]
 δαρήσομαι fut. pas. od δέρω
 Δαυίδ, ὁ (neskl.; psáno i Δαυείδ n. Δαβίδ) *David* (izraelský král) [59]
 δέ (část.) 1. (mírný protiklad) *ale, avšak, však* || πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί (Mt 22,14) *mnoho je totiž povoláných, ale málo vyvolených* 2. (přechod a napojení bez protikladu) *a, pak*; (někdy není třeba překládat) || ὁ δὲ εἶπεν *on pak / však* n. *a on řekl* 3. (vysvětlení, se slabým protikladem) *totiž, a to* || μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ

(Fr 2,8) *až k smrti, a to k smrti na kříži* 4. (ve spojení s jinými část.) *δέ καί ale i, ale také* || *μέν ... δέ viz mén | και ... δέ a také* [2790+2]

δέδεκται pf. 3. sg. od δέχομαι

δέδεκώς part. pf. od δέω

δέδεμαι pf. pas. od δέω

δέδομαι pf. pas. od δίδωμι

δέδωκα pf. od δίδωμι

δέδωκεν plpf. od δίδωμι

δέη konj. k δεῖ

δέηθητι imp. aor. pas. od δέομαι

δέησις, εως, ή *prosba, modlitba* [18]

δεθῆναι inf. aor. pas. od δέω

δεῖ (neos, konj. δέη, inf. δεῖν, part. δέον, impf. ἔδει) *je třeba, je nutné* (obvykle ak. s inf.) || *οὐχί ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν; (L 24,26) copak to (vše) nemusel Kristus/Mesiáš vytrpět? | δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν (J 3,7) musíte se znovu narodit | οὕτως δεῖ γενέσθαι (Mt 26,54) tak se musí stát | οὐ δεῖ není dovoleno, nesmí se | δέον ἐστίν = δεῖ | τὰ μὴ δέοντα (= ἃ οὐ δεῖ) co se nepatří [101]*

δείγμα, τος, τό (varovný) *příklad, varování* (Jn 7) [1]

δείγματιζω (aor. ἐδείγματισα) *vystavím na posměch / na pohanu / na odív* [2]

δείκνυμι i δεικνύω (fut. δείξω, aor. ἔδειξα, imp. δείξον, part. aor. pas. δειχθείς) 1. *ukázat; odkázat, uvést; naznačit; poučít* 2. *dokázat, prokázat* (ti *ἐκ* tinos co čím / z čeho) [33]

δεικνύω viz δεικνυμι

δειλία, ας, ή *zbabělost, bázlivosť, ustrašenost* (2 Tm 1,7) [1]

δειλιάω býti *zbabělý / bojácný, báu se* (J 14,27) [1]

δειλινόν, οὔ, τό (jako adv.) *navečer, odpoledne* (v.l. Sk 3,1) [0]

δειλός, ή, όν *zbabělý, bázlivý, vystrašený, ustrašený* [3]

δεῖνα, ό, ή, τό (gen. δεινός, dat. δεινί, ak. δεινα) *někdo, kdosi, jistý člověk, ten a ten* (Mt 26,18) [1]

δεινός, ή, όν *hrozný, strašný* (v.l. Mk 16,14) [0]

δεινός (adv.) *strašně, hrozně* [2]

δειπνέω (fut. δειπνήσω, aor. ἐδείκνησα) *večeřet, obědovat, jíst* [4]

δειπνοκλήτωρ, ορος, ό *hostitel* (v.l. Mt 20,28) [0]

δειπνον, ου, τό 1. (hlavní jídlo dne, převážně:) *večeře* 2. (obecně:) *hostina* [16]

δειπνος, ου, ό = δειπνον (v.l.) [0]

δείρας part. aor. od δέρω

δεισιδαιμονία, ας, ή *náboženství* (Sk 25,19) [1]

δεισιδαίμων, ον (gen. -ονος; komp. δεισιδαιμονέστερος [ve význam. elativu]) *nábožný, zbožný* (Sk 17,22) [1]

δειχθείς part. aor. pas. od δεικνυμι

δέκα (čisl.) *deset* [25]

δεκαδύο (čisl.) *dvánáct* (v.l.) [0]

δεκακαριοκτώ (čisl.; v GNT i NA psáno zvlášť) *osmnáct* (v.l. L 13,16) [0]

δεκαοκτώ (čisl.) *osmnáct* (L 13,4.11) [2]

δεκαπέντε (čisl.) *patnáct* [3]

Δεκάπολις, εως, ή *Dekapolis, Dekapole, Desetiměstí* (městský svaz na východ od Jordánu) [3]

δεκατέσσαρες (čisl.) *čtrnáct* [5]

δεκάτη, ης, ή *desátka* (Žd 7,2.4.8.9) [4]

δέκατος, ης, όν *desátý* || *τό δ. desetina* [3]

δεκατῶ (pf. δεδεκάτωκα, pas. δεδεκάτωμαι) 1. *vybírat / dostávat desátky* (tinvá od koho) 2. (pas.) *dávat / platit desátky* (Žd 7,6.9) [2]

δεκτός, ή, όν 1. *příjemný, milý* 2. *přihodný, vhodný* [5]

δελεάζω *lákat, vábit, vnařit; (přen.) lapat, chytat* [3]

δένδρον, ου, τό *strom* [25]

δεξιοβόλος, ου, ό *asi stejný význam jako násl.* (v.l. Sk 23,23) [0]

δεξιολάβος, ου, ό (přesný význam. není znám, asi:) *lehkoodětec n. kopiník n. lučišník* (Sk 23,23) [1]

δεξιός, ά, όν *pravý* (opak: levý) || *ή δεξιά*

pravice (ruka) || *τὰ δεξιά pravá strana* || *ἐν δεξιῇ / ἐκ δεξιῶν po pravé straně, vpravo, po pravici* [54]

δέομαι (impf. 3. sg. ἔδεῖτο, fut. δεήσομαι, aor. ἐδέηθη, imp. δεήθητι) 1. *prosít* (tinos *τι* koho *οδ*) || *δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ* (2 K 5,20) *na místě Kristově / jménem Kristovým prosíme* 2. *modlit se* (toῦ θεοῦ k Bohu; περί / ὑπὲρ tinos za koho) [22]

δέον part. n od δεῖ

δέος, ους, τό *bázeň, úcta* (Žd 12,28) [1]

Δερβαῖος, α, ον (pocházející) z Derbe || *ό Δ. obyvatel Derbe* (Sk 20,4) [1]

Δέρβη, ης, ή *Derbe* (město v Lykaonii, na území římské provincie Galatia) [3]

δέρμα, τος, τό (stažená) *kůže* (jako oděv: Žd 11,37) [1]

δερμάτινος, ης, όν *kožený* [2]

δέρρις, εως, ή *kůže, kožená přikrývka* (v.l. Mk 1,6) [0]

δέρω (aor. ἔδριρα, part. δέρας, aor. pas. ἔδάρην, fut. pas. δαρήσομαι — v.l. „stahovat kůži“) *tlouci, bít, udeřít* || *δέρεσθαι* *πολλάς* (sc. *πληγὰς*) *dostat mnoho ran, býti velmi bit* [15]

δεσμεύω *poutat, svazovat; přivazovat* [3]

δεσμέω *poutat* (v.l. L 8,29) [0]

δέσμη, ης, ή *svazek, oáypka, snopek* (Mt 13,30) [1]

δέσμιος, ου, ό *vězeň, zajatec* (l přen.) [16]

δεσμός, οὔ, ό (pl. δεσμά i δεσμοί) *pouto; (v pl. také:) vězení, uvěznění* (toῦ εὐαγγελίου *pro evangelium*) [18]

δεσμοφύλαξ, ακος, ό (vězeňský) *dozorce, žalářník* (Sk 16,23.27.36) [3]

δεσποτήριον, ου, τό *vězení* [4]

δεσμώντης, ου, ό *zajatec, vězeň* (Sk 27,1.42) [2]

δεσπότης, ου, ό (vok. δέσποτα) 1. *pán; majitel; vládce* 2. *Pán, Velitel* (o Bohu n. Kristu) [10]

δεῦρο (adv.) 1. *sem; nuže; pojď sem!* || *δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι přijď a následuj mě* 2. *dosud, posud* || *ἄχρι τοῦ δεῦρο* (Ř

1,13) *(až) doposud* [9]

δεῦτε (adv.) *pojdte sem! nuže!* || *δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν* (Mt 21,38 / Mk 12,7) *pojdte, zabijme ho* [12]

δευτεραῖος, α, ον (jsoucí) *druhého dne* (Sk 28,13) [1]

δευτερόπρωτος, ον *druhoprvní* (přesný význam. není znám; v.l. L 6,1) [0]

δεύτερος, α, ον *druhý* || *τὸ δεύτερον, ἐκ δευτέρου podruhé, potom* || *δεύτερον za druhé, na druhém místě; podruhé* [43]

δέχομαι (aor. ἔδεξάμην, pf. δέδεγμαι) 1. *přijmout; dostat; vzít* 2. *pochopit* 3. *připustit, dovolit; zamilovat si; snést* [56]

δέω (fut. δήσω, aor. ἔδησα, pf. δέδεκα, pas. δέδεμαι, inf. aor. pas. δεθῆναι) 1. *vázati, poutati, svazovat* (l přen.); *zavázati* 2. *přivázati* 3. (pf. pas.) *býti přivázán; býti vázán* (tinvé ke komu) [43]

δή (část. v postpozici) 1. (stvrující) *pak, opravdu, vskutku, nepochybně* n. se nepřekládá (Mt 13,23) 2. (zesilující pobídka) *přece, tedy* [5]

δηλαυγῶς (adv.) *zcela jasně / zřetelně* (v.l. Mk 8,25) [0]

δηλος, ης, όν *zjevný, zřejmý* || *δηλον ποιειν* *prozrazovat* [3]

δηλώω (aor. ἐδήλωσα) 1. *oznámit, sdělit* 2. *vysvětlit, ozřejmit; odhalit* 3. *poučít* (tinvé koho) [7]

Δημᾶς, ᾱ, ό *Démas* (Pavlův průvodce) [3]

δημηγορέω *promlouvat, (veřejně) řečnit* (πρός τινα *ke komu*; Sk 12,21) [1]

Δημήτριος, ου, ό *Demetrios* (l. jistý křesťan: 3 J 12; 2. konoitepec v Efesu: Sk 19,24.38) [3]

δημιουργός, οὔ, ό *řemeslník, tvůrce* (Žd 11,10) [1]

δημος, ου, ό *lid, množství* (lidu), *shromáždění* (lidu) [4]

δημόσιος, α, ον *státní, veřejný* || *δημοσίως veřejně* [4]

δηνάριον, ου, τό *denár* (lat. *denarius*, stříbrný římský peníz, odpovídající asi denní mzdě) [16]

δήποτε (adv.) *jednou, někdy*; (se vztažným zájm.) *-koli* (v.1. J 5,4) [0]

δήπου (adv.) *ovšem, přece* (Žd 2,16) [1]

·δήσω (fut. a konj. aor. od δέω)

διά (předl.) I. (s gen.) 1. (prostor) *skrze, přes; prostřednictvím* || δι' ἀνδρῶν τόπων (Mt 12,43) *po suchých/pustých místech* | διὰ τρυπήματος ῥαφίδος (Mt 19,24) *uchem jehly* | διὰ πνεύματος ἁγίου (Ř 5,5) *skrze Duchu svatého* 2. (čas) *při, za, během, v(e); po, za* || διὰ παντός *stále, pořád* | δι' ὅλης νυκτός *celou noc* | δι' ἡμερῶν *po několika dnech* II. (s ak.) 1. *skrze* (L 17,11) 2. *kvůli, pro* || διὰ τί; *proč?* | διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινῶν (L 9,7) *protože někteří říkali* || διὰ τοῦτο *proto* | ζῶ διὰ τὸν πατέρα (J 6,57) *žiji z Otce* [666+1]

·Δία ak. od Ζεύς

διαβαίνω (aor. διέβην, part. διαβάς) *překročit, přejít, projít; přepravit se* [3]

διαβάλλω (aor. pas. διεβλήθην) *obvinit* (I nespravedlivě), *pomlouvat* (tívat tinv koho u koho; L 16,1) [1]

διαβεβαίνομαι *zduřazňovat, tvrdit; do-
svědčovat* (περί τινος co) [2]

διαβλέπω (fut. διαβλέψω, aor. διέβλεψα) *prohlédnout; (začít) vidět osířel/jasně/správně* (I přen.) [3]

διάβολος, ον *pomlouvačný, klevetivý* || ὁ δ. *ďábel, pokušitel* [37]

διαγγέλλω (konj. aor. pas. διαγγελλῶ) *oznámít; prohlásit; rozhlásit* [3]

διαγίνομαι (aor. διεγενόμην) (o době) *proběhnout, uplynout* [3]

διαγινώσκω (fut. διαγινώσκωμαι) 1. *důkladně vyšetřit* 2. *rozhodnout* (τὰ καθ' ὅμας váš případ) (Sk 23,15; 24,22) [2]

διαγινώριζω (aor. διεγινώρισσα) (přesně) *informovat* (v.1. L 2,17) [0]

διάγνωσις, εως, ή *rozhodnutí* (τοῦ Σεβαστοῦ císaře: Sk 25,21) [1]

διαγογγύζω *siěžovat si*, (hlasitě) *reptat* (L 15,2; 19,7) [2]

διαγρηγορέω (aor. διεγρηγόρησα) *zůstat*

vzhůru, (pro)bdít; (možná i:) (plně) procitnout (L 9,32) [1]

διάγω *trávit* (život), *žít* [2]

διαδέχομαι (aor. διεδεξάμην) *převzít* (jak o dědicině n. nástupnictví: Sk 7,45) [1]

διάδημα, τος, τό *čelenka, diadém* [3]

διαδίδωμι (aor. διέδωκα, part. διάδοσ, impf. pas. 3. sg. διεδίδετο) *rozdat, dát* [4]

διάδοχος, ου, ὁ *nástupce* (Sk 24,27) [1]

διαζώννυμι (aor. διέζωσα, med. διεζωσάμην, part. pf. διεζωσμένος) 1. *přepásat* 2. (med.) *přepásat se* [3]

·διαθέμενος part. aor. od διατίθεμαι

διαθήκη, ης, ή 1. *záněť, (poslední) pořízení, poslední vůle* 2. (Boží) *ustanovení, nařízení* 3. *smlouva* [33]

·διαθήσομαι fut. od διατίθεμαι

διαίρεσις, εως, ή 1. *rozdělení, přidělení; rozmanitost* 2. *rozdíl* (I K 12,4.5.6) [3]

διαίρέω (aor. διέτλον) *rozdělit, přidělit, udelet* [2]

διακαθαίρω (aor. διεκάθαρα) (pro)čistit (L 3,17) [1]

·διακαθαίρω inf. aor. od διακαθαίρω

διακαθαρίζω (fut. διακαθαριζῶ) (pro)čistit, vyčistit (Mt 3,12) [1]

διακατελέγχωμαι (plně) *vyvrátit* (argument), (naprosto) *usvědčit* (z nesprávnosti) (tinv koho) (Sk 18,28) [1]

διακελεύω *rozkázat, přikázat* (+ inf.; v.1. J 8,5) [0]

διακονέω (fut. διακονήσω, aor. διηκόνησα, pas. διηκονήθην) 1. *přisluhovat u stolu, obsluhovat* (tinv koho) 2. *přisluhovat; sloužit* (ti [s] čím / v čem); *pečovat* (tinv o koho, oč); *pomáhat* || διακονεῖν *trápěcí* (Sk 6,2) *věnovat se službě u stolu* (tj. asi starat se o finance, sr. trapéza 3.) 3. *vyhovovat, obstarat* 4. (I Tm 3,10.13) *působit jako jáhen* 5. (osobní pas.) *být obsluhován, nechat si sloužit* [37]

διακονία, ας, ή 1. *služba* 2. (světená) *služba, úřad* 3. *podpora, pomoc* (ežs tinv komu) 4. *jáhensství, diakonát* [34]

διάκονος, ου, ὁ a ή I. m 1. *služebník* 2. *posláník* 3. *diakon, jáhen* II. f 1. *služebnice* 2. *jáhenska* [29]

διακόσιοι, αι, α (čís.) *dvě stě* || διακοσίων *denarů* ἄρτοι (J 6,7) *chléb/chleby za dvě stě denarů* [8]

διακούω (fut. διακούσομαι) *vyslýchat* (tinv koho; Sk 23,35) [1]

διακρίνω (aor. διέκρινα, pas. διεκρίθην) 1. (akt.) *rozlišovat; posuzovat; rozhodnout* 2. (med. a pas.) *přít se* (tinv s kým); *pochybovat, kolísat* [19]

διακρίσις, εως, ή 1. *rozlišování, rozdělování; posuzování* 2. *spor, pře* [3]

διακωλύω (za)bránit (tinv komu; Mt 3,14) [1]

διαλαλέω *rozmlouvat, povídat, domlouvat* (křos άλλήλους se) (L 1,65; 6,11) [2]

διαλέγομαι (aor. διελέξαμην n. διελέχθην) *rozmlouvat, honořit; bavit se, přít se* (tinv n. křos tinv s kým); *promlouvat* (tinv n. křos tinv ke komu) [13]

διαλείπω (aor. διέλιπον) *přestat* (+ part. přez.; L 7,45) [1]

διάλεκτος, ου, ή *mluva; způsob vyjadřování; jazyk* [6]

διαλιμπάνω *přestat* (v.1.) [0]

διαλλάσσομαι (imp. aor. διαλλάγηθι) *smířit se* (tinv s kým; Mt 5,24) [1]

διαλογίζομαι 1. *uvažovat, přemýšlet* (ti n. περί τινος o čem) 2. *rozmíouvat, honořit* (křos tinv s kým) [16]

διαλογισμός, οὔ, ὁ 1. *myšlenka, uvažování, myšlení, smýšlení* 2. *pochybnost, obava* [14]

διαλύω (aor. pas. διελύθην) *rozptýlit, rozprášt* (Sk 5,36) [1]

διαμαρτύρομαι (aor. διεμαρτυράμην) 1. *zapřísahat; nabádat* (tinv ti koho k čemu), *napomínat, varovat* (tinv koho) 2. (slavnostně) *dosvědčovat* [15]

διαμάχομαι *přít se, hádat se, vehementně namítat* (Sk 23,9) [1]

διαμένω (aor. διέμεινα, pf. διαμεμένηκα) *zůstat, setrvat, vytrvat* [5]

διαμερίζω (aor. διεμέρισσα, pf. pas. διαμερίσμαι) 1. *rozdělit* (ežs εαυτούς mezi sebou) 2. (med.) *rozdělit si* (mezi sebou) 3. (pas.) *být rozpolcen/rozdělen* (επί τινι / tinv proti komu), *být ve sporu* [11]

διαμερισμός, οὔ, ὁ *rozdvížení, rozdělení, nejdnoita* (L 12,51) [1]

διανέμω (aor. pas. διενεμήθην) 1. *rozdílet; šířit* 2. (pas.) *rozšířit se* (Sk 4,17) [1]

διανεύω *dávat znamení, kývat* (tinv na koho; L 1,22) [1]

διανόημα, τος, τό *myšlenka* (L 11,17) [1]

διάνοια, ας, ή 1. *rozum* 2. *smýšlení; mysl* 3. (pl.) *(zlé) myšlenky, smysly* [12]

διανοίγω (aor. διήνοιξα, pf. pas. διήνοιγμαι, aor. pas. διηνοιχθην) 1. *otvírat* 2. *odkrývat, vysvětlit, vyložit* 3. (pas.) *otevřít se* [8]

διανυκτερεύω *strávit noc, přenocovat* (L 6,12) [1]

διανύω (aor. διήνυσσα) *dokončit, ukončit* (Sk 21,7) [1]

διαπατριβή, ης, ή (neustálá) *třenice/hádka* (I Tm 6,5) [1]

διαπεράω (aor. διεπέρασα) *přeplout, přeplavit se, přepravit se, přejet* [6]

διαπλέω (aor. διέπλευσα) *proplovat, přeplout* (tr.; Sk 27,5) [1]

διαπονέομαι *být rozhořčen, vidět s odpořem, nelibě nést* (Sk 4,2; 16,18) [2]

διαπορεύομαι *procházet* (ti/diá tinv co/čim; κατὰ πόλεις od města k městu), *projít* [5]

διαπορέω (impf. διηπόρουν) *být bezradný/v nejistotě/v rozpacích/zaražen; nevědět si rady* [4]

διαπραγματεύομαι (aor. διεπραγματεύσμαι) (obchodem) *získat, vydělat* (L 19,15) [1]

διαπρίω 1. *rozřezat* 2. (pas.; přen.) *rozřezat se* (ταῖς καρδίαις v srdcích/v duchu), *velmi se rozhněvat* (Sk 5,33; 7,54) [2]

διαρρήσσω viz δια(ρ)ρήγνυμι

διαρθρώ *artikulovat* (řeč), *uvolnit* (jazyk;

v.l. L 1,64) [0]

διαρπάζω (fut. διαρπάσω, aor. διήρπασα) *vylourpi, ulourpi* (Mt 12,29; Mk 3,27bis) [3]

δια(ρ)ρήγνυμι α **διαρήσσω** (aor. διέ(ρ)-ρηξα, pas. διερ(ρ)άγην) 1. *roztrhat, rozbit* 2. (pas.) *trhat se* [5]

διασαφένω (aor. διεσάφησα) 1. *vysvětliti, vyložit* 2. *vyprávěti, vyličit* (Mt 13,36; 18,31) [2]

διασειώ (aor. διέσεισα) (*násilně*) *vymáhati* (L 3,14) [1]

διασκορπίζω (aor. διεσκόρπισα, pf. pas. διεσκόρπισμαι, aor. pas. διεσκόρπισθην) 1. *rozptýlit, rozházet* (1 přen.); *promrhat, rozsypat* 2. (pas.) *rozptýlit se, rozprchnout se* [9]

διασπάρω (pf. pas. διέσπασμαι, aor. pas. διεσπάρσθην) *roztrhat, rozsápat* [2]

διασπείρω (aor. pas. διεσπάρην) 1. *rozptýlit* 2. (pas.) *rozprchnout se* (Sk 8,1,4; 11,19) [3]

διασκορρά, ἄς, ἡ *rozptýlení, diaspora* [3]

διασπάρω παρ. aor. od διίστημι

διαστελλόμενοι (aor. διαστελλάμενοι) *naříditi, přikázat, poručiti* || τὸ διαστελλόμενον *nařizení, příkaz* [8]

διάστημα, τος, τό *interval, mezinárodní doba* (Sk 5,7) [1]

διαστήσας παρ. aor. od διίστημι

διαστολή, ἡς, ἡ *rozdíl, rozlišení* || δ. Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνων *rozdíl mezi Židem a Řekem / Nežidem / pohanem* [3]

διαστρέφω (aor. διέστρεψα, pf. pas. διέστρεψμαι) 1. *překroužit, převrátit; zvrátit* (1 přen.) 2. *odvrátit; rozvrátit; svést, přivést k odpadu* [7]

διασώζω (aor. διέσωσα, pas. διεσώθην) *zachrániti, vysvoboditi, zachovat; bezpečně dopravit* (πρός τινα ke komu) [8]

διαταγή, ἡς, ἡ *nařizení, příkaz* || εἰς διαταγὰς ἀγγέλων (Sk 7,53) z *příkazu* n. za *účasti andělů* [2]

διάταγμα, τος, τό *nařizení, příkaz, výnos* (Žd 11,23) [1]

διαταράσσω (aor. pas. διαταράχθην) 1. *zmásti* 2. (pas.) *zneklidnit se, uleknout se* (L 1,29) [1]

διατάσσω (fut. διατάξω, aor. διέταξα, pf. pas. διατέταγμαι, παρ. aor. pas. διαταχθεὶς n. διαταγείς) *přikázat, naříditi* (τινὶ komu, 1 ak. s inf.), *poručiti* [16]

διατελέω *vydržet, vytrvat* (Sk 27,33) [1]

διατηρέω *uchovávat; chránit* (τινὰ ἔκ τινος koho před čím) [2]

διατίθεμαι (fut. διαθήσομαι, aor. διεθέμην) 1. *naříditi, stanovit* 2. *uzavřít* (διαθήκην *smlouvu*) (τινὶ s kým; πρὸς τινα s kým / pro koho) 3. *odevzdat* 4. *odkázat, učiniti pořízení, sestavit závěť* || δὲ διαθέμενος *zůstavitel, testátor, ten, kdo ustanovil závěť* (1 přen.) [7]

διατρίβω (aor. διέτριψα) *pobývat, setrhnout, zdržovat se* (někde) [9]

διατροφή, ἡς, ἡ *živobytí; (pl.) potravina, jídlo* (1 Tm 6,8) [1]

διαυγάζω *prozařovat; (o dni) rozbřesk-nout se* (2 Pt 1,19) [1]

διαυγής, ἑς *průhledný, čistý* (Zj 21,21) [1]

διαφανής, ἑς *průhledný* (v.l. Zj 21,21) [0]

διαφέρω (konj. aor. διενέγκω) 1. (tr.) *pronést* (τι διὰ τινος co čím) 2. (intr.) *li-žiti se* (τινός od koho); *vynikat, převyšovat* (τινός koho); *mít větší cenu* || οὐδέν μοι διαφέρει (Ga 2,6) *něc mi na tom nezáleží, je mi to jedno* || τὰ διαφέροντα *na čem záleží, co je podstatné / lepší / nejlepší* 3. (pas.) *žít se; být zmítán / hnán sem a tam* [13]

διαφεύγω (konj. aor. διαφύγω) *uniknout, uprchnout* (Sk 27,42) [1]

διαφημίζω (aor. διεφήμισα, pas. διεφημίσθην) 1. *žít / rozšiřovat* (τινὰ *ponést o kom*), *rozhlásit* 2. (pas.) *rozšířiti se* [3]

διαφθείρω (aor. διέφθειρα, pf. pas. διέφθαρμαι, aor. pas. διεφθάρην) 1. *ničit, hubit; rozežrat* 2. *zkažit, pokaziti* (mravy) || διεφθαμένους τὸν νοῦν *mající zkaženou / zvrácenou mysl* 3. (pas.) *být ničen, hynout, chátrat* [6]

διαφθορά, ἄς, ἡ *zničení, zánik, zkáza, záhuba; rozklad* (mravněho řádu) [6]

διάφορος, ον (komp. διαφορώτερος) 1. *různý, rozdílný, rozlišný* 2. *význačný, znamenitý* [4]

διαφυλάσσω (aor. διεφύλαξα) *střežit, chránit* (L 4,10) [1]

διαχειρίζομαι (aor. διεχειρισάμην) *vziáhnout ruku* (τινὰ na koho); *zabit, zavraždit* (Sk 5,30; 26,21) [2]

διαχλευάζω *vysmívat se* (Sk 2,13) [1]

διαχωρίζομαι (aor. διεχωρίσθην) *oddělit se, vzdálit se* (L 9,33) [1]

διγαμία, ἄς, ἡ *druhé manželství* (v.l. Ti 1,9) [0]

δίγαμος, ον *podruhé / dvakrát ženatý* (v.l. Ti 1,9) [0]

διδασκτικός, ἡ, ὄν *schopný / nadaný k vyučování* [2]

διδασκός, ἡ, ὄν *poučený, naučený, vyučený* (θεοῦ od Boha) [3]

διδασκαλία, ἄς, ἡ 1. *vyučování, poučování; poučení* 2. *učení, nauka* [21]

διδάσκαλος, ον, ὁ *učitel, mistr* [59]

διδάσκω (fut. διδάξω, aor. ἐδίδαξα, pas. ἐδιδάχθην) *učit* (τινὰ 1. τινὶ ti koho čemu / co), *vyučovat; poučovat* [97]

διδασκία, ἡς, ἡ 1. *poučování, vyučování* 2. *nauka, učení* || δὲ κατὰ τὴν διδασκίαν *pišící slovo* (sr. Ti 1,9) *spolehlivé slovo odpovídající (správné) nauce* [30]

δίδραχμον, ον, τό *dvoudrachma* (mínce o hodnotě dvou drachem = 1 statér: Mt 17,24bis) [2]

Δίδυμος, ον, ὁ *Dvojče, Didymos* (fecké jméno apoštola Tomáše) [3]

διδῶ viz *νάσι*.

δίδωμι 1 *διδῶ* (Zj 3,9) (3. pl. *διδόσιν*, imp. *δίδου*, inf. *διδόναι*, part. *διδούς*, impf. 3. sg. *ἐδίδου*, 3. pl. *ἐδίδουν* 1 *ἐδίδοσαν*; fut. *δώσω*, aor. *έδωκα*, konj. *δῶ*, 2. sg. *δῶς*, 3. sg. *δῶ* n. *δοῖ* n. *δῶη*, opt. 3. sg. *δῶη*, imp. *δός*, inf. *δοῦναι*, part. *δούς*, pf. *δέδωκα*, pas. *δέδομαι*, plpf. *(ἐ)δεδώκειν*, aor. pas. *ἐδόθην*, part.

δοθεὶς, fut. pas. *δοθήσομαι*) 1. *dát, darovat; odevzdat, předat, přenechat, vydat; svěřit; vrátit; přinést* (θυσίαν *obět*) || δ. *ἐαυτόν* (Sk 19,31) *vydat se, odvážit se, odebrat se* 2. *ustanovit, určit* 3. *dovolit, nechat; zpusobit* (τέρατα *divy*) || δ. *τόπον* *uvolnit místo, dát příležitost* [415]

-διέβην aor. od διαβαίνω

διεγείρω (aor. διήγειρα, part. διεγερεθείς) 1. (akt.) *probudit; (přen.) oživit, vyburcovat* 2. (pas.) *probudit se* [6]

-διέζωσα aor. od διαζώννυμι

-διεθέμην aor. od διατίθεμαι

-διεῖλον aor. od διαιρέω

-διελεύσομαι fut. od διέρχομαι

-διελέχθην aor. (pas.) od διαλέγομαι

-διεληλυθώς part. pf. od διέρχομαι

-διελθεῖν inf. aor. διέρχομαι

-διέλιπον aor. od διαλείπω

-διενέγκω konj. aor. od διαφέρω

διενθυμέομαι *přemýšlet, uvažovat* (Sk 10,19) [1]

διεξέρχομαι (aor. διεξήλθον) *vyjít* (v.l. Sk 28,3) [0]

διέξοδος, ον, ἡ *východ (cesty); cíl, hranice* || αἱ διέξοδοι τῶν ὁδῶν *křizovatky cest, rozcestí* (Mt 22,9) [1]

διερμηνεία, ἄς, ἡ *výklad, překlad* (v.l. 1 K 12,10) [0]

διερμηνευτής, οῦ, ὁ *vykladač, překladatel* (1 K 14,28) [1]

διερμηνεύω (aor. διερμήνευσα) 1. *vysvětlit, vykládat* 2. *překládat* [6]

διέρχομαι (fut. διελεύσομαι, aor. διήλθον, inf. *διελθεῖν*, pf. *διελήλυθα*, part. pf. *διεληλυθώς*) 1. *projít* (τι n. διὰ τινος co / čím); *procestovat; chodit* (sem a tam) 2. *přejít, dospět, přijít; proniknout* (1 přen.), *dosáhnout* 3. *rozšířit se; rozejít se, rozptýlit se* [43]

διερωτάω (aor. διηρώτησα) *doptat se* (τι nač), *vyptat se* (Sk 10,17) [1]

-διεσπάρην aor. pas. od διασπείρω

-διεστελλάμεν aor. od διαστελλόμεν

-διέστην aor. 2 od διίστημι

·διέστραμμαι pf. pas. od διαστρέφω
·διεταράχθην aor. pas. od διαταράσσω
·διετής, ἐς *dvoutetý*, (*jsoucí*) ve věku dvou let (Mt 2,16) [1]
·διετία, ας, ἡ *dvoutetí*, doba dvou let (Sk 24,27; 28,30) [2]
·διεφθάρην aor. pas. od διαφθείρω
·διέφθαρμαι pf. pas. od διαφθείρω
·διήγειρα aor. od διεγείρω
·διηγέομαι (fut. διηγέομαι, aor. διηγέομαι) *vyprávěti, líči*, *popisati* || τὴν γενεάν αὐτοῦ τίς διηγέσεται; (Sk 8,33) *kdo popíše / spočítá jeho potomky? n. kdo vyličí / popíše jeho současníky?* (tj. Ježíš zlobu) [8]
·διήγησις, εως, ἡ *vyprávění* (L 1,1) [1]
·διήλθον aor. od διέρχομαι
·διηνεκής, ἐς *stálý, trvalý, věčný* || εἰς τὸ διηνεκές *navěky, navždy* [4]
·διηνοίχθην aor. pas. od διανοίγω
·διθάλασσοι, ον *omývaný dvěma moři* (tj. z obou stran mořem) || τόπος δ. *písčité nános v moři n. měřina* (Sk 27,41) [1]
·διϊκνέομαι *vnikať, pronikať* (Žd 4,12) [1]
·διίστημι (aor. 1 διέστησα, aor. 2 διέστην, k nim part. διαστήσας a διαστάς) 1. *oddělu se, vzdáti se, odejít*; (o čase) *uplynout* 2. (tr.; aor. 1) *plout dál* (?) || βραχὺ δὲ διαστήσαντες (Sk 27,28) *když kousek upluli n. za chvíli (potom)* [3]
·διϊστορέω *pozorně prohlížeti* (v.l. Sk 17,23) [0]
·διΐσχυρίζομαι (*houževnatě*) *tvrdit* (+ ak. s inf.) [2]
·δικάζω *soudit* (v.l. L 6,37) [0]
·δικαιοκρισία, ας, ἡ *spravedlivý soud* (Ř 2,5) [1]
·δικαίος, αἴα, ον 1. (o osobách) *spravedlivý; poctivý* 2. (o věcech) *správný, řádný, spravedlivý* [79]
·δικαιοσύνη, ης, ἡ 1. *spravedlnost* (v různém chápání: lidská, věcí; Boží: na člo- věku [= *ospravedlnění*] i s., jakou má Bůh) 2. *žádost* [92]
·δικαίω (fut. δικαίωσω, aor. ἐδικαίωσα,

pf. pas. δεδικαίωμα, aor. pas. ἐδικαί- ωθην) 1. *učinil spravedlivým; osprave- dlnit; pokládat za nevinného* 2. *uznat, dát za pravdu* 3. *očistit (od viny), osvobodit (od hříchu)* [39]
·δικαίωμα, τος, τό 1. *požadavek práva, příkazání, ustanovení* 2. *právní / správný čin* 3. (Ř 5,16) *ospravedlnění* [10]
·δικαίως (adv.) 1. *spravedlivě; právem, po právu, oprávněně* 2. *správně, pořádně, poctivě* [5]
·δικαίωσις, εως, ἡ *ospravedlnění* (Ř 4,25; 5,18) [2]
·δικαστής, οῦ, ὁ *soudce* (Sk 7,27.35) [2]
·δίκη, ης, ἡ 1. *trest* 2. *Spravedlnost* (jako bohyň: Sk 28,4) [3]
·δίκτυον, ον, τό *síť* [12]
·δίλογος, ον *dvojazyčný; obojaký v řeči, neupřímný, pokrytecký* (1 Tm 3,8) [1]
·διό (sp.) *proto, tedy, uduž* [53]
·διοδεύω (aor. διώδευσα) *procestovat, pro- jít*; (Intr.) *cestovat, chodit* (κατὰ πόλιν καὶ κώμην [L 8,1] *po městech a vesni- cích*) [2]
·Διονύσιος, οῦ, ὁ *Dionysios, Diviš* (Athé- ňan: Sk 17,34) [1]
·διόπερ (sp.) *právě proto, proto tedy* (1 K 8,13; 10,14) [2]
·διοπετής, ἐς *spadlý z nebe* || τὸ διοπετές (sc. ἄγαμα) *obraz* (Diany Efeské) *spa- dlý z nebe* (Sk 19,35) [1]
·διόρθωμα, τος, τό *zlepšení, náprava* (Sk 24,2) [1]
·διόρθωσις, εως, ἡ *správný řád, obnova* (Žd 9,10) [1]
·διορύσσω (aor. pas. διορύχθην) 1. *proko- pat (se)* 2. (pas.) *prokopat se, proniknout, vjímat se* (ti do čeho) [4]
·Διός gen. od Ζεύς
·Διόσκουροι, ων, οἱ *Dioskurové* (hvězdy Kastor a Pollux: Sk 28,11) [1]
·διότι (sp.; = διὰ τοῦτο ὅτι = *proto – pro- tože*) 1. *protože; neboť* || διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ (1 K 15,9) *protože jsem pronásledoval Boží církev* 2.

(= διὰ τοῦτο) *proto* [23]
·Διοτρέφης, οὗς, ὁ *Diotrefés, Diotrefes* (křesťan: 3 J 9) [1]
·διπλοῦς, ἡ, οὖν (komp. διπλότερος) *dvojitý, dvojnásobný* [4]
·διπλώ (aor. ἐδίπλωσα) *zdvojnásobit, zdvojit* || δ. τὰ διπλὰ *odplatit dvojnásob- ně* (Zj 18,6) [1]
·δίς (adv.) *dvakrát* || ἅπασι καὶ δίς *víc než jednou, opakovaně* [6]
·δισμυρίας, ἄδος, ἡ *dvě myriady, dvacet tisíc* (Zj 9,16) [1]
·διστάζω (aor. ἐδίστασα) *pochybovat, vá- hat* (Mt 14,31; 28,17) [2]
·δίστομος, ον *dvoježný* [3]
·δισχίλιοι, αι, α (čisl.) *dva tisíce* (Mk 5,13) [1]
·διυλίξω *odstranit, cezením, (vy)cedit* (Mt 23,24) [1]
·διχάζω (aor. ἐδίχασα) *rozdvíjet, postavit* (τινὰ κατὰ τινος *koho proti komu*: Mt 10,35) [1]
·διχοστασία, ας, ἡ *rozštěpení, rozrůzka, spor, svár* [2]
·διχοτομέω 1. *rozřeznout (uprostřed), roz- sekati (na kusy)* 2. (přen.) *přísně potrestat* (Mt 24,51; L 12,46) [2]
·διψάω (fut. διψήσω, aor. ἐδίψησα) 1. *žíz- nít* (i přen.), *mít žízeň* 2. *toužit, dychtit* (ti po čem) [16]
·δίψος, οὗς, τό *žízeň* (2 K 11,27) [1]
·δίψυχος, ον *nerozhodný, váhavý, pochybu- jící* (Jk 1,8; 4,8) [2]
·διωγμός, οῦ, ὁ *pronásledování* [10]
·διώκτης, οῦ, ὁ *pronásledovatel* (1 Tm 1,13) [1]
·διώκω (fut. διώξω, aor. ἐδίωξα, pf. pas. δεδιώγμαι, aor. pas. ἐδιώχθην) 1. *spě- chat, pospíchat, běžet* (κατὰ σκοπόν *k cí- li*), *jít* (τινὰ *za kým*) 2. *pronásledovat* 3. *vyhnat, zapudit* 4. *usilovat* (τι *oč*) [45]
·δόγμα, τος, τό 1. *nařízení, příkaz* 2. *usta- novení, výnos, zákon* [5]
·δογματίζομαι *přijmout ustanovení, nechat si dát příkazy* (Ko 2,20) [1]

·δοθείς part. aor. pas. od δίδωμι
·δοθήσομαι fut. pas. od δίδωμι
·δοῖ κοῖ, aor. 3. sg. od δίδωμι
·δοκέω (fut. δόξω, aor. ἔδοξα) 1. *domnívat se, myslet, mít za to* (+ inf. n. ὅτι) 2. *zdát se, jevit se, budit dojem* || (+ inf.) *ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι* (Sk 17,18) *zdá se, že je to hlasatel cizích božstev* | οἱ δοκοῦντες *ti, kteří něco zna- menají* 3. (neos.) *δοκεῖ μοι zdá se mi, pokládám za správné; rozhoduji (se)* [62]
·δοκιμάζω (fut. δοκιμάσω, aor. ἐδοκίμα- σα, pf. pas. δεδοκίμασμαι, aor. pas. ἐδο- κίμασθην) 1. *zkoumat, zkoušet; iřbiti; osvědčit, uznat* 2. *pokládat za vhodné* [22]
·δοκιμασία, ας, ἡ *zkouška; pokoušení* (Žd 3,9) [1]
·δοκιμή, ης, ἡ 1. *vyzkoušenost, osvědčenost* 2. *důkaz* [7]
·δοκίμιον, οῦ, τό 1. *zkoušební prostředek; zkouška, vyzkoušení, osvědčení* 2. *pravost, ryzeť* (τῆς πίστεως *věry*) [2]
·δόκιμος, ον 1. *vyzkoušený, osvědčený* 2. *uznávaný, vážný* (τοῖς ἀνθρώποις *u li- di*) [7]
·δοκός, οῦ, ἡ *kláda, trám* [6]
·δόλιος, α, ον *lsivý, zákeřný; podvodný* (2 K 11,13) [1]
·δολίω (impf. 3. pl. ἐδολιούσαν) *podvá- dět, klamat* (Ř 3,13) [1]
·δόλος, οῦ, ὁ *podvod, lest* [11]
·δολώω (2) *falšovat* (2 K 4,2) [1]
·δόμα, ατος, τό *dar* [4]
·δόξα, ης, ἡ 1. *sláva, chvála, čest; dobrá pověst* 2. *lesk, nádhera; vznešenost; chloub- ba* 3. *αἰ δόξαι* (2 Pt 2,10; Ju 8) *nebeské bytosti, andělé* [166]
·δοξάζω (fut. δοξάσω, aor. ἐδοξασα, pf. pas. δεδόξασμαι, aor. pas. ἐδοξάσθην) 1. *velebít, chválit, ctít, oslavovat* 2. *oslovit, uvést do slávy* [61]
·Δορκάς, ἄδος, ἡ *Dorkas, Srnka* (překlad jména Ταβιθά: Sk 9,36.39) [2]
·δός imp. aor. od δίδωμι
·δόσις, εως, ἡ 1. *dar* 2. *darování, výdaj* [2]

δότης, ου, ὁ *dárce* (2 K 9,7) [1]
 Δουβέριος, α, ον (*jsoucí*) z *Derbe* (v.l. Sk 20,4) [0]
 δουλαγωγέω *podrobovat*, *uvádět do podřízenosti*, *ovládat* (1 K 9,27) [1]
 δουλεία, ας, ἡ *otročín* (i přen.) [5]
 δουλεύω (fut. δουλεύσω, aor. ἐδούλευσα, pf. δεδούλευκα) 1. *být otrokem, otro-
 čiti* (i přen.) 2. *sloužit, být oddán* [25]
 δούλη, ης, ἡ *služebnice, otrokyně* [3]
 δοῦλος, η, ον *služebný, otrocký, podřízený* (Ř 6,19bis) [2]
 δοῦλος, ου, ὁ *otrok, služebník* (i přen.) [124]
 δουλώω (fut. δουλώσω, aor. ἐδούλωσα, pf. pas. δεδούλωμαι, aor. pas. ἐδουλώθην) 1. *zotročiti, podrobiť, podříditi* 2. (pas.) *býti učiňen otrokem, státi se otrokem, být vázán (jako otrok)* [8]
 ·δοῦναι inf. aor. od δίδωμι
 ·δούς part. aor. od δίδωμι
 δοχή, ης, ἡ *hostina, recepcie* (L 5,29; 14,13) [2]
 δράκων, οντος, ὁ *drak, had* (ve Zj) [13]
 ·δραμών part. aor. od τρέχω
 δράσσομαι *chytit, polapit, přisihnout* (1 K 3,19) [1]
 δραχμή, ης, ἡ *drachma* (stříbrná mince: L 15,8bis.9) [3]
 δρέπανον, ου, τό *srp* [8]
 δρόμος, ου, ὁ 1. *běh, zánod* 2. *běh života, posláni, činnost* [3]
 Δρούσιλλα, ης, ἡ *Drusilla* (dcera Heroda Agrippy 1: Sk 24,24) [1]
 δύναιμι (2. sg. δύνῃ n. δύνασαι, opt. δυνάμην, impf. ἐδυνάμην a ἡδυνάμην, fut. δυνήσομαι, aor. ἡδυνήθην a ἡδυνάσθην) 1. *moci, být schopn* 2. *smět, mít právo* [210]
 δυνάμεις, εως, ἡ 1. *síla, moc; schopnost; moc uzdravovat* 2. *mocný čin, zázrak* 3. *význam, smysl* 4. *mocnost* (anděle) [119]
 δυναμόω (aor. pas. ἐδυναμώθη) *posilovat, dodávat sílu* (τινά komu) [2]
 δυνάστης, ου, ὁ 1. *mocnář, panovník,*

vládce; mocný (člověk) 2. *dvorní úředník; hodnostář* [3]
 δυνατέα, ης, ἡ *silný; mít moc; moci, být schopn* [3]
 δυνατός, ἡ, ὁ *mocný* (ἐν τινι čim), *silný; možný* (τινί/παρά τινι pro/u koho); *schopný* || τὸ δυνατόν *moc* [32]
 δύνω (aor. ἔδυν 1 ἔδυσσα) (ο slunci) *zapadat* [2]
 δύο (čisl.; nom., gen., ak. δύο dat. δυοῖν) *dva, dvě* || ἂν δύο /κατὰ δύο/ δύο *dvo po dvou* || εἰς δύο *ve dvě* [135]
 δυσβάστακτος, ον *těžký k nesení, neúnosný* (i přen.) [2]
 δυσεντέριον, ου, τό *průjem, úplavice* (Sk 28,8) [1]
 δυσερμήνευτος, ον *těžko vysvětlitelný, nejasný* (Žd 5,11) [1]
 δύσις, εως, ἡ *západ* (svět. strana) (Mk 16,8: *krátký zánod*) [0+1]
 δύσκολος, ον *obtížný, těžký* (+ inf.: Mk 10,24) [1]
 δυσκόλως (adv.) *obtížně, těžko, siřší* [3]
 δυσμή, ης, ἡ (hl. v pl.) *západ* (svět. strana) || ἀπὸ δυσμῶν *od západu* || na západě || ἐπὶ δυσμῶν *na západě* [5]
 δυσνόητος, ον *těžko srozumitelný* (2 Pt 3,16) [1]
 δυσφημέω *hanobit, tupit* (1 K 4,13) [1]
 δυσφημία, ας, ἡ *hanobení, potupa; pomluva, urážka* (2 K 6,8) [1]
 ·δῶ konj. aor. 3. sg. od δίδωμι
 δώδεκα (čisl.) *dvanáct* || ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα (Mk 5,42) *bylo jí totiž dvanáct let* [75]
 δωδέκατος, η, ον *dvanáctý* (Zj 21,20) [1]
 δωδεκάφυλον, ου, τό (*lid/národ*) *dvanáct(i) kmenů* (Sk 26,7) [1]
 ·δῶ konj. aor. 3. sg. od δίδωμι
 ·δῶη opt. aor. 3. sg. od δίδωμι
 δῶμα, τος, τό *střecha* [7]
 δωρεά, ας, ἡ *dar* [11]
 δωρεάν (adv.; ak. od δωρεᾶ) 1. *zadarmo, zdarma, darem* 2. *nezaslouženě; bez přičiny* 3. *zbytečně, nadarmo* [9]

δωρέομαι (aor. ἐδωρησάμην, pf. δεδώρημαι) *darovat* [3]
 δῶρημα, τος, τό *dar* [2]
 δῶρον, ου, τό 1. *dar* (obecně) 2. *obětní dar* [19]

δωροφορία, ας, ἡ *přinášení darů* (v.l. Ř 15,31) [0]
 ·δῶση konj. aor. 3. sg. od δίδωμι
 ·δῶσιν konj. aor. 3. pl. od δίδωμι

Ε ε

ε' (čisl.) 5 (v.l. Zj 19,9) [0]
 εα (clitosl. vyjadřující údiv n. nevolí) *ó!; á! ach!; aj! n. se nepřekládá* (L 4,34) [1]
 εαν (sp. a časí; většinou s konj.) 1. *když, jestliže* || εαν τις ὑμῖν εἴπῃ *když vám někdo řekne* || εαν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν μόνον (Mt 5,47) *jestliže pozdravujete jen své bratry* || εαν οἴδαμεν (1 J 5,15) *jestliže víme* || εαν καὶ i *když* || εαν μή *jestliže ne* || οὐ ... εαν μή *ne ... leč, jen, pouze* || εαν τε ... εαν τε *ať ... ať* 2. (= ἂν; ve vztažných aj. větách) *-koli* || όπου εαν ἀπέρχῃ (Mt 8,19) *kamkoli půjdeš* [333]
 εανπερ (sp.) *když jen, když; jestliže vůbec, když jinak; pokud* (Žd 3,6.14; 6,3) [3]
 εαυτοῦ, ης, οῦ 1. (zvratné zájm.; bez nom.; užívané nejvíce ve 3. os. sg. a pl., ale také v 1. a 2. os. pl.) *se, sebe; si, sobě* || εαυτοὺς *pejračete* (2 K 13,5) *zkoušejte sami sebe* || ἀφ' εαυτῶν *sami od sebe* || ἐν εαυτοῖς (= i ἐν ἡμῖν *autοῖς* n. ἐν ὑμῖν *autοῖς*) *u sebe, v nitru* || καθ' εαυτὸν *sám* (pro sebe) || παρ' εαυτῶ *u sebe, stranou, zvlášť* || κοινὸν δι' εαυτοῦ (Ř 14,14) *nečistě samo o sobě* || *sobě* (= lat. *per se*) 2. (zájm. reciproční) *se, si, navzájem* || ἐν εαυτοῖς *mezi sebou, navzájem*

(pro 3., ale i 1. a 2. os.) 3. (zájm. přivl.) *svůj* || τὸ εαυτοῦ σῶμα (Ř 4,19) *své tělo* n. (přl. překl. vedl. větou) *jeho* (tj. Abrahámonovo) *tělo* [319]
 εάω (part. εἶων, imp. 2. pl. εἴτε, impf. εἴων, fut. εἴσω, aor. εἴασα) 1. *nechat, dovolit* (τινά komu + inf.), *připustit* 2. *vynechat; uvolnit; odhodit* (τὸς ἀγκύρας *kojny*); *odložit* 3. *přestat* || εἴτε ἕως τούτου (L 22,51) *dostl, přestaňte!* [11]
 ·εβαλον aor. od βάλλω
 εβδομήκοντα (čisl.) *sedmdesát* [5]
 εβδομηκοντάκις (čisl. adv.) *sedmdesátkrát* || ε. ἐπτά *sedmdesát sedmkrát* (= ε. ἐπτάκις) n. (pravděpodobně) *sedmasedmdesátkrát* (Mt 18,22) [1]
 εβδομος, η, ον *sedmý* || ἡ εβδόμη (sc. ἡμέρα) *sedmý den* [9]
 ·εβραῖον part. aor. 3. sg. od βάλλω
 ·εβραῖος, ὁ (neskl.) *Heber* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,35) [1]
 ·εβλήθη aor. pas. od βάλλω
 εβραϊκός, ἡ, ὁ *hebrejský* (διάλεκτος *ja-zyk*; v.l. L 23,38) [0]
 ἑβραῖος, ου, ὁ *Hebrej* [4]
 ἑβραῖς, ἰδος f. adj. *hebrejský* || ἡ ἑ. διάλεκτος *hebrejský* (asi také:) *araméjský jazyk* [3]

Εβραϊστί (adv.) *hebrejsky*, (pravděpodobně také:) *aramějsky* [7]
 ἐγγίζω (fut. ἐγγιῶ, aor. ἤγγισα, pf. ἤγγικα) *blíží se, přiblíží se* (τινί ke komu / čemu; εἰς τι i μέχρις τίνος k čemu; ἐπί τινα ke komu); *přistoupit; být blízko* [42]
 ἐγγράφω (pf. pas. ἐγγέγραμμαι) *zapsat, vepsat, zaznamenat* [3]
 ἔγγυος, ου, ὁ *ručitel* (Žd 7,22) [1]
 ἐγγύς (adv.; komp. ἐγγύτερον) *blízko* (místně i časově: τίνος komu, čemu / koho, čeho); *brzy* [31]
 ἐγείρω (fut. ἐγερῶ, aor. ἤγειρα, pf. pas. ἐγήγεμαι, aor. pas. ἤγερθην, fut. pas. ἐγερθήσομαι) 1. (akt.) *probudit, vzbudit* (i přen.); *pozvednout; vzkřísit*; (znovu) *postavit* || (imp.) *ἐγείρε vstaň, postav se!* 2. (pas.) *vzbudit se, probudit se, vstát* (ze země, z lože), *postavit se, povstat* (ἐπί τινα proti komu); *být vzkříšen, vstát* (z mrtvých) [144]
 ἐγενήθην aor. od γίνομαι
 ἐγενόμην aor. od γίνομαι
 ἔγερσις, εως, ἡ *vzkříšení, zmrtvýchvstání* (Mt 27,53) [1]
 ἔγημα aor. od γαμέω
 ἐγκάθετος, ου, ὁ *špeh, zvěd, slídlil* (L 20,20) [1]
 ἐγκαίνια, ἰών, τά (svátek) *posvěcení chrámu, chanuka* (J 10,22) [1]
 ἐγκαίνιζω (aor. ἐνεκαίνισα) *obnovit; otevřít, zahájit; zasvětit* (jako něco nového), *uvést v platnost* (Žd 9,18; 10,20) [2]
 ἐγκακέω (konj. aor. ἐγκακήσω) 1. *unavit se, ochabnout, polevít* 2. *ztráct odvahu / naději* [6]
 ἐγκαλέω (fut. ἐγκαλέσω) *obvinít, obžalovat* (τινί τινος n. περί τινος koho z čeho); *vystoupit s obžalobou / jako žalobce* (κατά τινος proti komu) [7]
 ἐγκαταλείπω (fut. ἐγκαταλείψω, aor. ἐγκατέλιπον, pas. ἐγκατελείφην) *opustit; ponechat, zanechat; přenechat*.

odevzat [10]
 ἐγκατοικέω *bydlít, přebývat* (ἐν αὐτοῖς mezi nimi; 2 Pt 2,8) [1]
 ἐγκανυχάομαι *chlubit se* (ἐν τινι čím; 2 Te 1,4) [1]
 ἐγκεντρίζω (aor. ἐνεκέντρισα, pas. ἐνεκεντρίσθην) *roubovat, očkovat* (i přen.; εἰς τι n. ἐν τινι na; Ř 11,17-24) [6]
 ἐγκλείω (pf. pas. ἐγκέκλειμαι) *uzavřít* (v.i. L 3,20) [0]
 ἐγκλημα, τος, τό *obžaloba, obvinění*, (jako skutková podstata) *zločin* (Sk 23,29; 25,16) [2]
 ἐγκομβόομαι (aor. ἐνεκομβώσάμην) *obléci si, opásat se* (τι čím; 1 Pt 5,5) [1]
 ἐγκοπή, ἥς, ἡ *překážka, zábrana* (1 K 9,12) [1]
 ἐγκόπτω (aor. ἐνέκοψα) *bránit* (τινά komu); *zdržovat, obdržovat* [5]
 ἐγκράτεια, ας, ἡ *sebeovládání, zdrženlivost* [4]
 ἐγκρατεύομαι *ovládat se, být zdrženlivý* (τι v čem; 1 K 7,9; 9,25) [2]
 ἐγκρατής, ἐς *zdrženlivý* (Ti 1,8) [1]
 ἐγκρίνω (aor. ἐνέκρινα) *přihadit* (τινά τινι koho ke komu), *postavit do stejné řady* (2 K 10,12) [1]
 ἐγκρύπτω (aor. ἐνέκρυψα) *schovat, skrýti; vložit, vmístit* (εἰς τι do čeho) [2]
 ἔγκυος, (ον) *ižhojná* (L 2,5) [1]
 ἐγνώκειν plpf. od γινώσκω
 ἐγνων aor. od γινώσκω
 ἐγνωκα pf. od γινώσκω
 ἐγνώσθην aor. pas. od γινώσκω
 ἐγχαρίω (aor. ἐνέχρισα) *potřít, pomazat* (Zj 3,18) [1]
 ἐγώ (zájm.; gen. ἐμοῦ, μου, dat. ἐμοί, μοι, ak. ἐμέ, με) 1. *já* (v nom. jen při důrazu) || *īdou* ἐγώ (Sk 9,10) *zde jsem n.* (viz 2.) *ano, Pane* | ἐγώ εἰμι *já jsem (to)* | μου ὑπὸ τὴν στέγην (Mt 8,8) *pod mou střechu* 2. (Mt 21,30) *ano* [1718]
 ἔδαφίζω (fut. ἔδαφιῶ) *srovnat se zemí* (L 19,44) [1]
 ἔδαφος, ους, τό *země, půda* (Sk 22,7) [1]

ἐδεδώκειν plpf. od δίδωμι
 ἐδεήθην aor. od δέομαι
 ἐδειξα aor. od δείκνυμι
 ἐδειρα aor. od δέρω
 ἐδιδάχθην aor. pas. od διδάσκω
 ἐδίδοσαν impf. 3. pl. od δίδωμι
 ἐδίδου impf. 3. sg. od δίδωμι
 ἐδίδουν impf. 3. pl. od δίδωμι
 ἐδόθην aor. pas. od δίδωμι
 ἐδολιοῦσαν impf. (!) 3. pl. od δολιόω
 ἐδοξα aor. od δοκέω
 ἐδραῖος, α, ον *nepřesedavý, stálý, pevný, neochnějný* [3]
 ἐδραῖωμα, τος, τό *opora, základ* (1 Tm 3,15) [1]
 ἐδραμον aor. od τρέχω
 ἐδυν aor. od δύνω
 ἐδωκα aor. od δίδωμι
 Ἐζεκίας, ου, ὁ *Ezechiáš, Chizkiáš* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,9,10) [2]
 ἔζην impf. od ζάω
 ἐθελοθρησκία, ας, ἡ *vlastní náboženství, náboženství podle svých představ* (Ko 2,23) [1]
 ἐθεντο aor. med. 3. pl. od τίθημι
 ἐθηκα aor. od τίθημι
 ἐθίζω (pf. pas. ἐθήσμαι) 1. *navykat, přivykat* 2. (pas.) *navykat si, mít ve zvyku, dodržovat obyčej* || τὸ εἰθισμένον *co je obvyklé, obyčej* (L 2,27) [1]
 ἐθνάρχης, ου, ὁ *einarcha, místodržitel, vládce* (2 K 11,32) [1]
 ἐθνικός, ἡ, ὄν *pohanský* || ὁ ἔ. *pohan* [4]
 ἐθνικῶς (adv.) *pohanský* (Ga 2,14) [1]
 ἔθνος, ους, τό 1. *národ* || τὰ ἔθνη (pohanské) *národy, pohané* 2. *lid* 3. (lidský) *rod, pokolení* [162]
 ἔθος, ους, τό 1. *zvyk, obyčej, mrav* 2. *zákon* [12]
 ἔθου aor. med. 2. sg. od τίθημι
 ἔθρεψα aor. od τρέφω
 εἰ (části. a sp.) 1. (sp. podmínková) *jestliže, když, -li* || εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ (Mt 4,3) *jsi-li syn Boží* | εἰ ἦν προφήτης (L 7,39) *kdyby (to) byl prorok* (překl. se řídí po-

dle apodose) 2. (v nepřímých otázkách) *zda, jestli, zdali* || ἐπηρώτησεν εἰ ... Γαλιλαῖος ἔστιν (L 23,6) *zeptal se, zda – je Galilejec* 3. v přímých otázkách *odpovídá otázce* část. n. „“ a nepřekládá se: εἰ τι βλέπεις; (Mk 8,23) *vidíš něco?* 4. (po slovesech citového hnutí, vůle) *že, aby* || Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν (Mk 15,44) *Pilát se podivil, že už umřel* | διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω (Fr 3,12) *ale snažím se, abych i dosáhl* 5. (podle hebr. נא) *zajisté ne* || εἰ δοθήσεται (Mk 8,12) (určitě) *nebude dáno* 6. (s dalšími částmi:) εἰ μὴ (po záporu) *vyjma, kromě, leč, nýbrž, jen*; (zř. bez záporu) *ale, nicméně* | εἰ καὶ n. καὶ εἰ i *když, i třebaže* | εἴτε ... εἴτε viz εἴτε | εἰ δὲ μὴ (γε) *když ne, jinak* | εἰ γε *jen když, pokud však* 7. εἰ μὴν (Žd 6,14) *jistě, určitě, zajisté* [502]
 εἶα impf. 3. sg. od εἶω
 εἶσα aor. od εἶω
 εἶδα aor. k ὁράω
 εἶδεα, ας, ἡ *vzhled, zjev, vzezření, podoba* (Mt 28,3) [1]
 εἶδέναι inf. od οἶδα
 εἶδήσω fut. od οἶδα
 εἶδον aor. k ὁράω
 εἶδος var. k εἶδώς
 εἶδος, ους, τό 1. *podoba, vzhled, vzezření, výraz* (τινάθε) 2. *pohled, dívání se* 3. *způsob, druh* [5]
 εἶδωτα (gen. -δούτης) part. f od οἶδα
 εἶδω konj. od οἶδα
 εἰδωλεῖτον, ου, τό *pohanský chrám* (1 K 8,10) [1]
 εἰδωλόθυτον, ου, τό *maso z pohanských obětí* [9]
 εἰδωλολάτρης, ου, ὁ *modloslužebník, modlář* [7]
 εἰδωλολατρία, ας, ἡ *modloslužba* [4]
 εἶδωλον, ου, τό *modla, bůžek* [11]
 εἶδώς part. m od οἶδα
 εἴθισμαι pf. pas. od ἐθίζω
 εἰκῆ (adv.) 1. *zbytečně, nadarmo* 2. *bezdu-*

vodně [6]
εἵκοσι (čisl.) *dvacet* || εἵκοσι πέντε *dvacet pět* | εἵκοσι τέσσαρες *dvacet čtyři* | εἵκοσι τρεῖς *dvacet tři* [11]
εἰκοσιπέντε (čisl.) *dvacet pět* (NA i GNT mají odděleně: J 6,19) [0]
εἰκοσιτέσσαρες (čisl.) *dvacet čtyři* (v.l.; NA i GNT mají odděleně) [0]
εἰκοσιτρεῖς (čisl.) *dvacet tři* (NA i GNT mají odděleně: 1 K 10,8) [0]
εἰκών (aor. εἶξα) *ustoupit* (Ga 2,5) [1]
εἰκὼν, ὄνος, ἡ 1. obraz, zobrazení 2. podobnost, vzezření [23]
εἰλάμην aor. od αἰρέομαι
εἰλευθέρωσεν periphr. aor. 3. sg. od ἐλευθερώω
εἰληπται pf. pas. 3. sg. od λαμβάνω
εἰληπα pf. od λαμβάνω
εἰλικρίνεια, ας, ἡ *čistota, ryznost, upřímnost* [3]
εἰλικρινής, ἑς *čistý, upřímný* [2]
εἰλκων impf. od ἔλκω
εἰλκυσσα aor. od ἔλκω
εἰλκωμαι pf. od ἔλκωμαι
εἰμί (imp. ἴσθι, 3. sg. ἔστω a ἦτω, 3. pl. ἔστωσαν, inf. εἶναι, impf. ἦμην, 2. sg. ἦσθα i ἦς, fut. ἔσομαι, ostatní tvary viz gramatiku) 1. (plnovýzn. sl.) *být, existovat; pocházet; stát se*; (s dat. osob) *mít; být možný* (Žd 9,5) || οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον (L 1,7) *neměli děti* | ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ (L 1,45) *uskutečnění / splnění se, co jí bylo řečeno* | ἦν γὰρ ἑτῶν δώδεκα (Mk 5,42) *bylo jí totiž dvanact let* 2. (jako sprona) *být, znamenat* || οὐ γὰρ ἐστὶν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς (1 K 14,32) *Bůh přece není Bohem zmatku* 3. jako součást opisných tvarů (někdy obtížně odlišit od význ. 2.) || ἦν διδάσκων *učil* [2462]
εἵνεκεν (předl. s gen.) *kvůli, pro* || οὐ εἵνεκεν (L 4,18) *proto; protože* — (viz i ἕνεκα) [3]
εἶξα aor. od εἶκω
εἶπα aor. k λέγω

εἶπερ (sp.) *jestliže skutečně, jestliže tedy; poněvadž* || καὶ εἶπερ *i když (tedy)* [6]
εἶπον aor. k λέγω
εἰργασάμην aor. od ἐργάζομαι
εἰργασμαι pf. od ἐργάζομαι
εἶρηκα pf. od λέγω
εἰρήκειν plpf. od λέγω
εἰρηνεύω (aor. εἰρήνευσα) *žít v pokoji, zachovávat pokoj* (μετὰ τινος s kým) [4]
εἰρήνη, ης, ἡ 1. *pokoj, mír* || ἐρωτᾷν τὰ πρὸς εἰρήνην *žádat o mír / jednat o podmínkách míru* | ἔχειν εἰρήνην *průstředek* || εἰρήνην *žít v pokoji s Bohem* 2. *spása, blaho; požehnání* [92]
εἰρηνικός, ἡ, ὁν *pokojný* [2]
εἰρηνοποιέω *vytvářet pokoj / smír* (Ko 1,20) [1]
εἰρηνοποιός, ου, ὁ *žiritel / tvůrce pokoje* (Mt 5,9) [1]
εἰς (předl. s ak.) 1. (místo) *do, na, mezi, k(e)* || ἐγγίζειν εἰς *blíží se k Jerichu* 2. (čas) *do, až do, na* || εἰς τὸ μεταξύ σάββατον (Sk 13,42) *přibližně sobotu* 3. (určení, vztah) *na, pro, vůči; proti; ohledně; vzhledem k(e); pro; při* (u přísahy); *téměř dat. || εἰς μνημόσυνον αὐτῆς* (Mk 14,9) *na její památku* | *εἰς οὐδὲν ἰσχύει* (Mt 5,13) *k ničemu se nehodí* | *εἰς πάντα τὰ ἔθνη* (Mk 13,10) *všem národům* | *εἰς τό + inf.* (s ak.) = *věta účelová n. důsledková*, popř. *předmětná*: *εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον* (Ř 8,29) *aby byl prvorozný* | *εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους* (Ř 1,20) *takže nemají omluvu* | *ἐπίστευσεν εἰς τὸ γένεσθαι αὐτὸν πατέρα* (Ř 4,18) *uvěřil, že se stane otcem* | *εἰς τί k čemu, proč* | *εἰς τοῦτο k tomu, proto* 4. (se subst. v přísudku může odpovídat přísudku nom. n. instr.) *kai* *ἔσσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν* (Mt 19,5) *a ti dva budou jedním tělem / jednou tělo* 5. (místo ἔν) *v(e)* || ἐπεσχεν ... *εἰς τὴν Ἀσίαν* (Sk 19,22) *zůstal v Asii* | ὅπαγε *εἰς εἰρήνην* *jdí v pokoji* [1767]

εἰς, μία, ἕν, gen. ἑνός, μιᾶς, ἑνός 1. (čisl.) *jeden; první* || τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων (Mk 16,2) *prvního dne v týdnu* 2. *jediný, samotný; jeden a týž* 3. (ve funkci neurč. zájm. n. skoro neurčitěho číslu) *nějaký, kdosi, jeden* || *εἰς ... εἰς jeden ... druhý* | *εἰς τις = τις* | *εἰς τὸν ἕνα jeden druhého, navzájem* | *καθ' εἰς / καθ' ἕνα po jednom, jednotlivě* | *εἰς κατὰ εἰς jeden po druhém* | *ἀπὸ μιᾶς* (L 14,18) *jeden po druhém, všichni* [345]
εἰσάγω (aor. εἰσήγαγον) *uvést (kam), přivést, zavést* (εἰς do); *přinést* [11]
εἰσακούω (fut. εἰσακούσομαι, aor. pas. εἰσηκούσθην) 1. *slyšet, vyslyšet* 2. *poslechnout* (τινός koho) [5]
εἰσδέχομαι (fut. εἰσδέξομαι) *přijmout* (2 K 6,17) [1]
εἰσδραμοῦσα part. aor. f od εἰστρέχω
εἴσειμι (od εἴμι) *jiť*; 3. pl. εἰσίσιν, impf. 3. sg. εἰσῇ) *vejít, vstoupit* [4]
εἰσενεγκεῖν inf. aor. od εἰσφέρω
εἰσέρχομαι (fut. εἰσελεύσομαι, aor. εἰσηλθον, pf. εἰσελήλυθα) 1. *vejít, vstoupit* 2. (přen.) *vejít, mít účast, mít podíl* (εἰς τι na čem); *vzejít, vzniknout* (o myšlence, oiaze) | *ὁμεις εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε* (J 4,38) *vy jste vstoupili do jejich námahy / práce* n. *vy sklízíte ovoce jejich práce* [194]
εἰσήγαγον aor. od εἰσάγω
εἰσήνεγκον aor. od εἰσφέρω
εἰσιέναι inf. od εἴσειμι
εἰσκαλέομαι (aor. εἰσεκαλεσάμην) *pozvat, uvést (dovnitř)* (Sk 10,23) [1]
εἴσοδος, ου, ἡ *vstup, příchod, vystoupení; přijetí* || *εἴσοδον* *εἶχε* *hý přijat, dostal se přijetí* [5]
εἰσπηδάω (aor. εἰσπέδησα) *vběhnout (dovnitř), vskočit* (Sk 16,29) [1]
εἰσπορεύομαι *vejít, vstoupit, dostavit se; přijít* [18]
εἰστήκειν plpf. od ἵστημι
εἰστρέχω (aor. εἰσδραμον) *vběhnout (dovnitř)* (Sk 12,14) [1]

εἰσφέρω (aor. εἰσήνεγκον n. -ήνεγκα, inf. εἰσενεγκεῖν) *vnést, přivést; uvést* (někam), *přivést* || εἰς εἰς τὰς ἀκοάς τινος (Sk 17,20) *přednášet komu* [8]
εἴτα (adv.) 1. *pak, potom, nato* 2. *dále, posléze* [15]
εἴτε (části rozlučovací, někdy s význ. slučovacím) *εἴτε ... εἴτε at ... či, jak ... tak; zda ... nebo*; (1 K 14,27 jednočlenně:) *počkej, když* [65]
εἴτεν = *εἴτα* (v.l. Mk 4,28) [0]
εἴχον impf. od ἔχω
εἴωθα (vl. pf. od ἔθω, part. n. εἰωθός ve význ. substantiva) *mít ve zvyku, obvykle dělat* || *κατὰ τὸ εἰωθός αὐτῷ* (L 4,16) *podle svého zvyku* [4]
εἰωθός viz *εἴωθα*
εἴων impf. 3. pl. od εἶω
ἐκ, před samohl. *z* (předl. s gen.) 1. *od* (oddělení, směr, východisko, počátek), *z(e); podle, po; na základě* || (gen. partit. jako podmět) *ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ* (J 16,17) *některí z jeho učedníků* | (předmět) *ἐκ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε* (Mt 23,34) *některé z nich zabijete* | *ἡμέραν ἐξ ἡμέρας* (2 Pt 2,8) *den co den, den ze dne* | *ὁ / οἱ ἐκ πίστεως ἑλὼν / lidé víry, věřící* | *οἱ ἐκ ἐριθείας* *lidé sobežní* | *ἐγένετο ... ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου* *μετὰ Ἰουδαίου* (J 3,25) *došlo ke sporu mezi Janovými učedníky (= některými z Janových uč.) a jedním židem n. ze strany Janových uč. došlo ke sporu ...* 2. *kvůli, pro* || *ἐκ τοῦ πόνου* (Zj 16,10) *kvůli bolesti* 3. (cena) *za* || *ἡγόρασεν ἐξ αὐτῶν* (Mt 27,7) *koupil za ně* [914]
ἐκάστος, η, ον *každý* (jednotlivě) || ὁμὴν ἐκάστω (Zj 2,23) *každému z vás* | *καὶ ἐπορεύθησαν ἑκάστος* (J 7,53) *a každý odešel / všichni odešli* [82]
ἐκάστοτε (adv.) *kdykoliv, v každou dobu* (2 Pt 1,15) [1]
ἐκατέστησας aor. 2. sg. od καθίστημι
ἐκατόν (čisl.) *sto* || *κατὰ ἑκατόν po stu* | *ἐ. εἵκοσι sto dvacet* [17]

ἑκατονταετής, ἐς *stoletý* (Ř 4,19) [1]
 ἑκατονταπλασίον, *on stonásobný* [3]
 ἑκατοντάρχης, *ου, ὁ centurio, setník*
 (pův. velitel asi stovky vojáků) [13]
 ἑκατόνταρχος, *ου, ὁ centurio, setník* [7]
 ἐκβαίνω (αορ. ἐξέβην) *vyjít* (Žd 11,15) [1]
 ἐκβάλλω (fut. ἐκβαλῶ, αορ. ἐξέβαλον,
 pf. ἐκβέβληκα, pfp. ἐκβεβλήκειν, αορ.
 pas. ἐξεβλήθη, fut. pas. ἐκβληθήσομαι)
 1. *vyhodit, vyhnat, vypudit, vykázat*;
poslat veni / pryč 2. *poslat, rozestlat; pro-*
pusit, nechat odejít 3. *rozhlásit, rozšířit* 4.
vyjmut, vyndat; vytáhnout; vynést, vydat;
odstranit; vynechat, nedbat (τι παρ) || ἔ.
 εἰς νῆκος τὴν κρίσιν (Mt 12,20) *přivést*
právo k vložení 5. (med.) *vyhodit, odho-*
dít (ve vlastním zájmu) [81]
 ἔκβασις, *εως, ἡ východ; konec, výsledek,*
výtěžek (1 přen.) [2]
 ἐκβλαστάνω (αορ. ἐξεβλάστησα) *vy-*
klíčit, vyrašit (v.l. Mk 4,5) [0]
 ἐκβολή, *ἡς, ἡ vyhození (části nákladu),*
odlehčení (lodi) (Sk 27,18) [1]
 ἐκγαμίζω 1. *provdat* 2. (pas.) *vdát se* (jen
 v.l.) [0]
 ἔκγονος, *ον zrozený, pocházející (z)* || τὰ
 ἔ. *potomci, vnučata* (1 Tm 5,4) [1]
 ἐκδαπανάω (fut. pas. ἐκδαπανηθήσομαι)
 1. *vyčerpát, vydat* 2. (pas.) *být vydan,*
vyčerpát se, obětovat se (ὕπερ τινος pro
 koho; 2 K 12,15) [1]
 ἐκδέχομαι *očekávat, vyčkávat; čekat* (τινά
 na koho) [6]
 ἔκδηλος, *ον (zcela) zjevný* (2 Tm 3,9) [1]
 ἐκδημέω (αορ. ἐξεδήμησα) 1. *odejít* 2. *být*
v cizině, být vzdálen / daleko (1 přen.; 2 K
 5,6.8.9) [3]
 ἐκδίδομαι (fut. ἐκδώσομαι, αορ. ἐξεδό-
μην) pronajmout, propachtovat [4]
 ἐκδιηγέομαι (podrobně) *vyprávět, vysvět-*
lovat (Sk 13,41; 15,3) [2]
 ἐκδικέω (αορ. ἐξεδίκησα) 1. *pomstít; za-*
stát se (τινά από τινος koho proti ko-
 mu), *dopomoci k právu* 2. *odplatit, pomstít*
 (τι co); *potrestat* (τι από / ἔκ τινος co

na kom; τι ἔκ χειρός τινος co na kom)
 || ἔ. *čemuž se mstím se* [6]
 ἐκδίκησις, *εως, ἡ msta, pomsta; trest, po-*
trestání [9]
 ἔκδικος, *ου, ὁ mstitel, odplatitel* [2]
 ἐκδιώκω (fut. ἐκδιώξω, αορ. ἐξεδίωξα)
 (*silně*) *pronásledovat* (1 Te 2,15) [1]
 ἔκδοτος, *ον vydaný, vystavený* (něčemu
 zlému) (Sk 2,23) [1]
 ἐκδοχή, *ἡς, ἡ očkánání* (Žd 10,27) [1]
 ἐκδύω (αορ. ἐξέδυσα) 1. *svléknout* (τινά τι
 komu co) 2. (med.) *svléknout se* [6]
 ἐκδώσομαι fut. od ἐκδίδομαι
 ἐκεῖ (adv.) *tam* (kde? i kam?) || οἱ ἐκεῖ
 (ti), *kdo tam jsou / byli atd.* [95]
 ἐκεῖθεν (adv.) *odtud, odtamtud* [27]
 ἐκεῖνος, *ἡ, ο (zájm.; samostatně i v při-*
vlastku) onen, ten; on || ἐκεῖνης (sc. τῆς
 ὁδοῦ) (L 19,4) *tudy, tam* (tou cestou)
 [243]
 ἐκεῖσε (adv.) 1. *tam* (na to místo; Sk 21,3)
 2. *tam* (na tom místě; Sk 22,5) [2]
 ἐκέκραξα αορ. od κράζω
 ἐκέρασα αορ. od κεράννυμι
 ἐκέρδησα αορ. od κερδαίνω
 ἐκζητέω (αορ. ἐξεζήτησα) 1. *hledat, pái-*
rat; zkoumat (περί τινος co) 2. *požado-*
vát, vyžadovat; (L 11,50n.) *pomstít* (τι
 από τινος co na kom), *přičítat vinu* [7]
 ἐκζήτησις, *εως, ἡ hloubání, mudrování,*
spekulace (1 Tm 1,4) [1]
 ἐκθαμβέομαι (αορ. ἐξεθαμβήθη) *užas-*
nout; být přepaden hrůzou; děsit se, lekat
se; být velmi rozrušen [4]
 ἐκθαμβος, *ον užaslý, zděšený* (Sk 3,11) [1]
 ἐκθαυμάζω *velmi se divit* (Mk 12,17) [1]
 ἔκθετος, *ον (o dítěti) odložený, opuštěný*
 (Sk 7,19) [1]
 ἐκκαθαίρω (αορ. ἐξεκάθαρα) *očistit, vy-*
čistit, odstranit [2]
 ἐκκαίωμαι (αορ. ἐξεκαύθη) *vzplanout*
 (πρην.; Ř 1,27) [1]
 ἐκκακέω (místo ἐγκακέω) *ztratit odvahu*
 (jen v.l.) [0]
 ἐκκεντέω (αορ. ἐξεκέντησα) *probodnout*

(τινά koho) [2]
 ἐκκέχυμαι pf. pas. od ἐκχέω
 ἐκκλάω (αορ. pas. ἐξεκλάσθη) *uřadit,*
odlomit (Ř 11,17.19.20) [3]
 ἐκκλείω (αορ. ἐξέκλεισα, pas. ἐξεκλεί-
σθη) vyloučit [2]
 ἐκκλησία, *ας, ἡ 1. shromáždění 2. cír-*
kevní obec, (místní) církev || κατ' ἐκκλη-
σίαν (Sk 14,23) *v každé církevní obci* 3.
církev [114]
 ἐκκλίνω (αορ. ἐξέκλινα) *odbočit, odchýlit*
se; odvrátit se (ἀπό τινος od koho, če-
 ho) [3]
 ἐκκολυμβάω (αορ. ἐξεκολύμνησα) *unik-*
nout plaváním, uplavit, odplavat (Sk
 27,42) [1]
 ἐκκομίζω *vyvádět* (L 7,12) [1]
 ἐκκοπή, *ἡς, ἡ odřiznutí; překážka* (v.l. 1
 K 9,12) [0]
 ἐκκόπτω (αορ. ἐξέκοψα, pas. ἐξεκόπη),
 fut. pas. ἐκκοπήσομαι) 1. *porazit, skácel*
 2. *odřiznout, useknout, uřadit, odstranit;*
odejmout (1 přen.) [10]
 ἐκκρέμαμαι (impf. ἐξεκρεμάμην) *viset*
 (πρην.; τινός na kom; L 19,48) [1]
 ἐκκλαέω (αορ. ἐξεκλάω) *rozněst (mlu-*
vením), rozšířit, rozhlásit (Sk 23,22) [1]
 ἐκλάμπω (αορ. ἐξέλαμψα) *zazářit* (Mt
 13,43) [1]
 ἐκλανθάνομαι (pf. ἐκλέλημαι) *(zcela)*
zapomenout (τινός παρ), *nepamatovat si*
 (τινός co) (Žd 12,5) [1]
 ἐκκλαυσα αορ. od κλαίω
 ἐκλέγομαι (αορ. ἐξελέγμην, pf. ἐκ-
λέλεγμαι) 1. vybrat (si), vyvolit (si) 2.
sbírat, sklízet [22]
 ἐκλείπω (fut. ἐκλείψω, αορ. ἐξέλιπον)
upustit (τι od čeho); *přestat, skončit; ze-*
mřít; zaniknout; (o slunci) *zajmět se* [4]
 ἐκλεκτός, *ἡ, ὅν 1. vyvolený 2. vybraný;*
znamení, vážený [22]
 ἐκλέλημαι pf. od ἐκλανθάνομαι
 ἐκλήθη αορ. pas. od καλέω
 ἐκλογή, *ἡς, ἡ 1. vyvolení 2. výběr,*
nejlepší část [7]

ἐκλύομαι (αορ. ἐξελύθη) *ochabnout, ztra-*
tit odvahu; zemdlet [5]
 ἐκμάσσω (αορ. ἐξέμαξα) *seřít, uřít; osu-*
žit [5]
 ἐκμυκτηρίζω *posmívat se* (τινά ko-
 mu), *zesměšňovat* (L 16,14; 23,35) [2]
 ἐκνεύω (αορ. ἐξένευσα) *vzdát se, odejít,*
perozorovaně se ztratit (J 5,13) [1]
 ἐκνήφω (αορ. ἐξένηψα) *vysřizlivět* (πρην.;
 1 K 15,34) [1]
 ἐκούσιος, *α, ὁν dobrovolný* (Fm 14) [1]
 ἐκουσίως (adv.) *dobrovolně* [2]
 ἐκπαλαι (adv.) *už dlouho / dávno* (2 Pt 2,3;
 3,5) [2]
 ἐκπειράζω (αορ. ἐξεπείρασα) *pokoušet,*
zkoušet [4]
 ἐκπέπω (αορ. ἐξέπεψα, pas. ἐξεπέμ-
φθη) vyslat, rozestlat (Sk 13,4; 17,10) [2]
 ἐκπερισσῶς (adv.) *důrazně, opakovaně*
 (Mk 14,31) [1]
 ἐκπετάννυμι (αορ. ἐξεπέτασα) *vztáhnout,*
rozpřáhnout (ruce) (Ř 10,21) [1]
 ἐκπηδάω (αορ. ἐξεπήδησα) *vyskočit;*
vběhnout (εις mezi) (Sk 14,14) [1]
 ἐκπίπτω (αορ. ἐξέπεσον i -σα, inf. ἐκπε-
σεῖν, pf. ἐκπέπτωκα) 1. vypadnout (i
 přen.; τινός z čeho); *spadnout; (o kněti)*
opadnout, uvadnout 2. (o lodi) *být zahán*
(eīs τι παρ) 3. ochabnout, přestat 4. *po-*
zbýt (τινός co) [10]
 ἐκπλέω (αορ. ἐξέπλευσα) *vyplout, od-*
plout; odcestovat [3]
 ἐκπληρώω (pf. ἐκπεπλήρωκα) *splnit, vy-*
plnit (Sk 13,33) [1]
 ἐκπλήρωσις, *εως, ἡ naplnění; dovršení,*
konec (Sk 21,26) [1]
 ἐκπλήσσομαι (αορ. ἐξεπλάσθη) *být ohro-*
men, být bez sebe (ὕψασα, hrůzou apod.);
žasnout (ἐπὶ τινι nad čím) [13]
 ἐκπνεύω (αορ. ἐξέπνευσα) *vydechnout, ze-*
mřít [3]
 ἐκπορεύομαι (fut. ἐκπορεύσομαι) 1. *vy-*
jít, vycházet (1 přen.); *vytékat; odejít; po-*
cházet 2. *žít se* [33]
 ἐκπορνεύω (αορ. ἐξεπόρνευσα) *žít nečes-*

ně / nemravně (Ju 7) [1]
 ἐκπτώω (aor. ἐξέπτυσσα) vyplivnou;
 (přen.) odmítnout (Ga 4,14) [1]
 ἐκπυρρῶ (fut. pas. ἐκπυρρωθήσομαι) za-
 páli (konjekтура 2 Pt 3,10) [0]
 ἐκριζώω (aor. ἐξερίζωσα, pas. ἐξερίζω-
 θην) vykořenit, vyvrátit s kořeny, vytrhat
 (s kořeny) [4]
 ἐκρίθην aor. pas. od κρίνω
 ἐκρύβην aor. pas. od κρύπτω
 ἐκστασις, εως, ἡ 1. zděšení, zmatení;
 úžas 2. vytržení (mysl) [7]
 ἐκστρέφομαι (pf. ἐξέστραμμαι) být zvrá-
 cený, být zkažený (Ti 3,11) [1]
 ἐκσώζω (inf. aor. ἐκσῶσαι) přivést do
 bezpečí, zachránit (v.1. Sk 27,39) [0]
 ἐκταράσσω pobuřovat, vyvolávat nepokoj
 (Sk 16,20) [1]
 ἐκτεθεῖς part. aor. pas. od ἐκτίθημι
 ἐκτείνω (fut. ἐκτενῶ, aor. ἐξέτεινα)
 (hlavně o rukách); vztáhnout, rozptá-
 nou; rozláhnout; vyhodit, spustit (kotvu)
 [16]
 ἐκτελέω (aor. ἐξετέλεσα) ukončit, dokon-
 čit (L 14,29,30) [2]
 ἐκτένεια, ας, ἡ vytrvalost; horlivost (Sk
 26,7) [1]
 ἐκτενέστερον komp. od ἐκτενῶς
 ἐκτενής, ἐς vytrvalý; horlivý (1 Pt 4,8) [1]
 ἐκτενῶς (adv.) vytrvale, naléhavě [3]
 ἐκτίθημι (aor. med. ἐξεθέμην, pas. ἐξετέ-
 θην, part. aor. pas. ἐκτεθείς) 1. odložit
 (sc. dítě) 2. (med.) vyložit, vysvětlit, vy-
 právnit [4]
 ἐκτινάσσω (aor. ἐξετίναξα) 1. setřást, vy-
 třást (tí tinos co z čeho), vyřezat 2.
 (med.) vyřezat si (tí tinos co z čeho), vy-
 řezat si (tá ἱμάτια šaty) [4]
 ἐκτός 1. (adv.) mimo, venku || τὸ ἐκτός
 vnějšek | ἐκτός εἰ μή jen když, ledaže
 (by), jestliže ne 2. (předl. s gen.) mimo,
 kromě, vyjma [8]
 ἔκτος, η, ον ἔστος [14]
 ἐκτρέπομαι (fut. ἐκτραπήσομαι, aor. ἐξ-
 ετραπήν) odvrátit se, vyhýbat se (ti če-

mu); vymknout se [5]
 ἐκτρέφω (aor. ἐξέθρεψα) živit; vychová-
 vat (Ef 5,29; 6,4) [2]
 ἔκτρομος, ον ἱεσουσί se, chvějící se (v.1.
 Žd 12,21) [0]
 ἔκτρωμα, τος, τό poirai, nedochůdce (1
 K 15,8) [1]
 ἐκφέρω (fut. ἐξοίσω, aor. ἐξήνεγκα, inf.
 ἐξενεγκεῖν) 1. vynést, odnést; přinést
 (ven) 2. rodit, vydat (plody) [8]
 ἐκφεύγω (fut. ἐκφεύξομαι, aor. ἐξέφυ-
 γον, inf. ἐκφυγεῖν, pf. ἐκπέφευγα) 1.
 uprchnout, utéci 2. uniknout, vyhnout se (ti
 čemu) [8]
 ἐκφοβέω nahnat strach (tinvá komu), za-
 strašit (2 K 10,9) [1]
 ἔκφοβος, ον vyděšený, vystrašený; pole-
 kaný [2]
 ἐκφύω (konj. 3. sg. ἐκφύη) nechati růst, vy-
 hánět, nasazovat (tá φύλλα listy) [2]
 ἐκφωνέω (aor. ἐξεφώνησα) zvolat (v.1. L
 16,24) [0]
 ἐκχέω, pro přez. také ἐκχύνω (fut. ἐκ-
 χέω, aor. ἐξέχεα, inf. ἐκχεῖν, pf. pas.
 ἐκκέχυμαι, aor. pas. ἐξεχύθην, fut. pas.
 ἐκχυθήσομαι) 1. vyliť; prolít (krev); vy-
 sypat 2. (přen.) vyliť, (hojně) udělit 3.
 (pas.) vyliť se; zcela se oddat (tinvá čemu);
 (vnitřnosti) vyžeznout [27]
 ἐκχωρέω (aor. ἐξεχώρησα) vyjít, odejít.
 odcestovat (L 21,21) [1]
 ἐκψύχω (aor. ἐξεψύξα) vydechnout, vy-
 pustit duši, zemřít [3]
 ἐκών, οὔσα, ὄν dobrovolný, rád, ochotný ||
 (v překl. lépe adv.) dobrovolně [2]
 ἐλαθον aor. od λαμβάνω
 ἐλαία, ας, ἡ 1. (strom) oliva, olivovník ||
 τὸ ὄρος τῶν Ἑλαίων Olivoná hora 2.
 (plod) oliva [13]
 ἔλαιον, ου, τό (olivoný) olej [11]
 ἐλαίων, ὠνος, ὁ olivoná zahrada; (místní
 jm.) Olivoná hora [3]
 Ἑλαμίτης, ου, ὁ Elamitan, Elamita (oby-
 vatel kraje v Persii; Sk 2,9) [1]
 ἐλάσσων n. ἐλάττων, ἔλασσον n.

ἐλαττον, gen. ονος (komp. k μικρός)
 menší, horší, mladší || ἐλαττον (adv.)
 méně [4]
 ἐλαττονέω (aor. ἐλαττόνησα) strádat,
 mít nedostatek (2 K 8,15) [1]
 ἐλαττώω (aor. ἐλάττωσα, pf. pas. ἐλάτ-
 τωμαι) 1. zmenšit, ponížít 2. (pas.) zmen-
 šit se, ponížít se; mít nedostatek [3]
 ἐλαύνω (pf. ἐλήλακα) 1. hnát, porohánět
 2. veslovat [5]
 ἐλαφρία, ας, ἡ lehkost, lehkost, lehkost
 (2 K 1,17) [1]
 ἐλαφρός, ὁ, ὄν lehký (váhou; i přen.) ||
 τὸ ἐλαφρόν lehkost, lehká váha [2]
 ἐλάχιστος, η, ον (superl. k μικρός) 1.
 nejmenší 2. velmi malý, nepatrný, bezvý-
 znamý 3. (poný komp.) elachistoteros
 nejmenší (ze všech) [14]
 ἔλαχον aor. od λαγχάνω
 Ἑλεάζαρ, ὁ (neskl.) Eleazar (v Ježíšově
 rodokmenu: Mt 1,15bis) [2]
 ἐλεᾶω (poný přez. k ἐλεῶ) smilovat se
 (tinvá nad kým), být milosrdný [3]
 ἐλεγμός, οὔ, ὁ pokárání, usvědčování
 (2 Tm 3,16) [1]
 ἐλεγξίς, εως, ἡ pokárání || ἐλεγξιν ἔ-
 σχεν (2 Pt 2,16) býti pokárán [1]
 ἐλεγχος, ου, ὁ důkaz; (pevně) přesvědčení
 (Žd 11,1) [1]
 ἐλέγχω (fut. ἐλέγξω, aor. ἤλεγξα, pas.
 ἤλέγχθην) 1. usvědčit (peří tinos z če-
 ho) 2. kárat (tinvá tinos koho kvůli
 komu, čemu); napomínat; potrestat 3. od-
 krýt, odhalit, vynést na světlo [17]
 ἐλεεινός, ἡ, ὄν ubohý, žalostný, zasluhu-
 jící soucit [2]
 ἐλεῶ (fut. ἐλεήσω, aor. ἤλεησα, pf. pas.
 ἤλέημαι, aor. pas. ἤλεήθην) 1. smilovat
 se (tinvá nad kým) 2. (pas.) nalézt milo-
 srdství, dojit milosrdství [29]
 ἐλεημοσύνη, ης, ἡ almužna, skutek milo-
 srdství [13]
 ἐλεήμων, ον, gen. ονος milosrdný, sou-
 citný [2]
 ἔλεος, ους, τό smilování, slůvnání, milosr-

denství [27]
 ἐλευθερία, ας, ἡ svoboda [11]
 ἐλεύθερος, ἔρα, ον 1. svobodný, volný 2.
 nevázaný (tinvá čim), nezávislý [23]
 ἐλευθερώω (fut. ἐλευθερώσω, aor. ἤλευ-
 θέρωσα) osvobodit (tῇ ἐλευθερίᾳ ke svo-
 bodě, pro svobodu), učinit svobodným [7]
 ἐλεύκανα aor. od λευκαίνω
 ἔλευσις, εως, ἡ příchod (Sk 7,52) [1]
 ἐλεύσομαι fut. od ἔρχομαι
 ἐλεφάντινος, η, ον (jsoucí) ze slonoviny
 (Zj 18,12) [1]
 ἐλήλακα pf. od ἐλαύνω
 ἐλήλυθα pf. od ἔρχομαι
 ἐλθεῖν inf. aor. od ἔρχομαι
 Ἑλιακίμ, ὁ (neskl.) Eliakim, Eljakim
 (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,13bis; L
 3,30) [3]
 ἔλιγμα, τος, τό svitek, svinutá / smotaná
 věc, klubko (v.1. J 19,39) [0]
 Ἑλιέζερ, ὁ (neskl.) Eliezer (v Ježíšově
 rodokmenu: L 3,29) [1]
 Ἑλιούδ, ὁ (neskl.) Eliud (v Ježíšově ro-
 dokmenu: Mt 1,14,15) [2]
 Ἑλισάβετ, ἡ (neskl.) Alžběta (matka
 Jana Křtitele) [9]
 Ἑλισαῖος, ου, ὁ Elizeus (izraelský pro-
 rok: L 4,27) [1]
 ἐλίσσω (fut. ἐλίξω) svinout [2]
 ἐλκόομαι (pf. ἐλκῶμαι) být postižen vře-
 dy, mít vředy (L 16,20) [1]
 ἔλκος, ους, τό vřed [3]
 ἐλκύω = násil.
 ἔλκω (impf. ἐλκων, fut. ἐλκύσω, aor.
 ἐλκυσσα) táhnout, přitahovat, vléci; tasit
 (meč) [8]
 Ἑλλάς, ἄδος, ἡ Řecko (Sk 20,2) [1]
 Ἑλλην, ηνος, ὁ 1. Řek 2. Nežid, pohan,
 (1 ve sm.) proselyta [25]
 Ἑλληνικός, ἡ, ὄν řecký || ἐν τῇ Ἑ. řecky
 (Zj 9,11) [1]
 Ἑλληνίς, ἰδος, ἡ 1. Řekyně; pohanka 2.
 (jako adj.) řecká (žena) [2]
 Ἑλληνιστής, οὔ, ὁ helénista, řecky mlu-
 vící žid n. křesťan [3]

Ἑλληνιστί (adv.) řecky [2]

ἐλλογάω viz násl.

ἐλλογέω n. ἐλλογάω připsat na účet, připočítat [2]

Ἑλμαδάμ, ὁ (neskl.) Elmadam (v Ježíšově rodokmenu: L 3,28) [1]

ἐλόμενος part. aor. od αἰρέομαι

ἐλπίζω (fut. ἐλπιῶ, aor. ἤλπισα, pf. ἤλπισκα) doufat (ἐπὶ τινί / τινά, ti v koho, co; ἐν τινί n. εἰς τινά, ti n. tinví v koho, co), vkládat naději (εἰς τινά do koho) || ἐλπίζω ... εὐθέως σε ἰδεῖν (3 J 14) doufám, že tě brzy uvidím | πάντα ἐλπίζει (1 K 13,7) ve vše n. ve všem, tj. vždycky doufá [31]

ἐλπίς, ἰδος, ἡ naděje; očekávání || ἐπ' ἐλπίδι n. ἐφ' ἐλπίδι (!) v naději, s nadějí, na základě naděje | παρ' ἐλπίδα mimo naději, proti naději | ἔ. δικαιосύνης naděje na spravedlnost / ospravedlnění n. vyistoužená spravedlnost n. sprav., která je naší nadějí n. (abstractum pro concreto) naděje spravedlivých [53]

Ἑλύμας, α, ὁ Elymas (kouzelník z Kyp-ru: Sk 13,8) [1]

ἐλωί i ἐλωί (aram. „můj Bože!“) Eloí! (Mk 15,34bis) [2]

ἔμαθον aor. od μανθάνω

ἐμαυτοῦ, ἡς, dat. ᾧ, ᾧ, ak. ὅν, ἣν (zájm. zvrátné 1. sg.) 1. se, sebe atd. 2. svůj [37]

ἐμβαίνει (aor. ἐνέβην, part. ἐμβάς, inf. ἐμβῆναι) vstoupit; nastoupit, nasednout (na loď) [16]

ἐμβάλλω (inf. aor. ἐμβαλεῖν) vhodit, uvrhnout (εἰς do) (L 12,5) [1]

ἐμβαπτίζω ponořit (v.l. Mk 14,20) [0]

ἐμβάπτω (part. aor. ἐμβάψας) ponořit, namáčet, smáčet, omáčet [2]

ἐμβατεύω vstoupit, vniknout; prozkoumat; být uveden (ti do čeho) (Ko 2,18: sm. je sporný, snad se myslí na uvádění do mystérií) [1]

ἐμβιβάζω (aor. ἐνεβίβασα) nechat nastoupit (na loď), nalodit (Sk 27,6) [1]

ἐμβλέπω (aor. ἐνέβλεψα) 1. zaměřit po-

hled, podívat se, pohlédnout (tinví na koho, εἰς ti nač); pozorovat, dívat se 2. vidět (jasně) [12]

ἐμβριμάομαι (aor. ἐνεβριμήσαμην i ἐνεβριμήθην) 1. osopit se (tinví na koho), obořit se, (přísně) pokárat (tinví koho) 2. být pohnut, zachvát se (τῷ πνεύματι v duchu) [5]

ἔμεινα aor. od μένω

ἐμέω (aor. ἤμεσα) vyzvrátit, vyplínout, vyvrhnout (Zj 3,16) [1]

ἐμμαίνομαι zuřit (tinví proti komu: Sk 26,11) [1]

Ἑμμανουήλ, ὁ (neskl.) Emanuel, Immanuel (Mt 1,23) [1]

Ἑμμαουῶς, ἡ (neskl.) Emauzy (lokalita v Judsku: L 24,13) [1]

ἐμμένω (aor. ἐνέμεινα) zůstat, setrvat, vytrvat (tinví / ἐν τινί v čem) [4]

Ἑμμώρ, ὁ (neskl.) Hemor, Emor (praotec Hemoritů: Sk 7,16) [1]

ἐμνήσθην aor. od μνησκόμαι

ἐμός, ἡ, ὅν můj, moje || τὸ ἐμόν / τὰ ἐμά moje vlastnictví [76]

ἐμπαιγμονή, ἡς, ἡ posměch, zesměšnění (2 Pt 3,3) [1]

ἐμπαιγμός, οὗ, ὁ zesměšnění, výsměch, posměch (Žd 11,36) [1]

ἐμπαίζω (fut. ἐμπαίξω, aor. ἐνέπαιξα, pas. ἐνεπαίχθην) 1. posmívat se, zesměšňovat (tinví koho) 2. podvést 3. (pas.) setkat se s posměchem; být podveden [13]

ἐμπαίκτης, οὗ, ὁ posměvač [2]

ἐμπέμπω (aor. ἐνέπεμψα) poslat (v.l. L 19,14) [0]

ἐμπεριπατέω (fut. ἐμπεριπατήσω) procházet se, chodit (přen.: 2 K 6,16) [1]

ἐμπί(μ)πρημι n. ἐμπί(μ)πλάω (aor. ἐνέπλησα, pf. pas. ἐμπέπλησμαι, aor. pas. ἐνεπλήσθην) 1. naplnit (ti tinos co čím) 2. sytít (tinvá tinos koho čím) 3. (pas.) nasytít se; požívat (tinvós čeho), těžit se (tinvós kým) [5]

ἐμπί(μ)πρημι (aor. ἐνέπρησα) zapálit, vypálit (Mt 22,7) [1]

ἐμπίπτω (fut. ἐμπεσοῦμαι, aor. ἐνέπεσον) 1. padnout (εἰς bůhvonn do jámy), vpadnout 2. upadnout (εἰς ti do čeho), octnout se (εἰς ti v čem, εἰς τοὺς ληστὰς mezi lupiči) [7]

ἐμπλέκομαι (aor. ἐνεπλάκην) zamotat se, zaplést se (tinví do čeho) [2]

ἐμπλοκή, ἡς, ἡ spletení (vlasů) || ἐμπλοκή τριχῶν účes ze spletených vlasů, nákladný účes (1 Pt 3,3) [1]

ἐμπνέω dýchat; sopit (tinvós čím; εἰς tinvá proti komu; Sk 9,1) [1]

ἐμπορεύομαι (fut. ἐμπορεύσομαι) 1. obchodovat, nakupovat 2. (tr.) koupit; využít, zneužít [2]

ἐμπορία, ας, ἡ obchod (Mt 22,5) [1]

ἐμπορίον, οὗ, τό tržiště || οἶκος ἐμπορίου tržiště (J 2,16) [1]

ἐμπορος, οὗ, ὁ obchodník (obchodující ve velkém) [5]

ἐμπροσθεν 1. (adv.) vpředu; dopředu, vpřed, napřed || τὰ ἔ. (sc. ὄντα) co je vpředu 2. (předl. s gen.) před (místně, i přen.) || ἐμπροσθέν μου (J 1,15) přede mnou (pokud jde o důstojnost n. i časově) [48]

ἐμπτύω (fut. ἐμπτύσω, aor. ἐνέπτυσσα, fut. pas. ἐμπτυσθήσομαι) plivat (tinví / εἰς τινά, ti na koho, co), poplivat (εἰς τινά koho) [6]

ἐμφανής, ἔς viditelný, zjevný || ἔ. γενέσθαι zjevit se, dát se poznat [2]

ἐμφανίζω (fut. ἐμφανίσω, aor. ἐνεφάνισα, pas. ἐνεφανίσθην) 1. zjevit 2. oznámit, ohlásit (ti předs tinvá n. tí tinví co komu); obvinít, obžalovat (tinví u koho), podat žalobu (κατά / περί tinos proti komu, na koho) 3. (pas.) zjevit se [10]

ἐμφοβος, οὗ, ὁ ustrašený, vylekaný [5]

ἐμφυσάω (aor. ἐνεφύσησα) dýchat; dýchnout, dechnout (tinví na koho, nač) (J 20,22) [1]

ἐμφυτος, οὗ, ὁ zasazený, naroubovaný (Jk 1,21) [1]

ἐμφωνέω (důrazně) říci (v.l. L 16,24) [0]

ἐν (předl. s dat.) 1. (místo; i přen.) v(e), na; mezi: u; do (= εἰς; před; v přítomnosti; (přisahání) při || ἐν ἡμῖν v nás; mezi námi | ἐν ἡμοῖς ve mně; na mně; v mých očích (v.l. 4.) | ἐν Ἡλίας (Ř 11,2) (ve vyprávění) o Eliášovi | ἐν τῷ Ἰωάννῃ τῷ προφήτῃ (Mk 1,2) u proroka Izaiáše 2. (čas) během, za, v(e), při || ἐν τῷ (sc. χρόνῳ) zatímco, když 3. (nástroj a přístroj) s (pomocí), pro, skrze; na základě; = instr. || ἐν δόλῳ (Mk 14,1) lsí | ἐν τούτῳ πιστεύομεν (J 16,30) proto věříme | ἐν χαρῇ s radostí 4. někdy jen podtrhuje dat.: δεδομένον ἐν ἀνθρώποις (Sk 4,12) dané lidem | ἐν ἡμοῖς mně, pro mne; skrze mne (sr. 1.) [2752]

ἐναγκαλιζομαι (part. aor. ἐναγκαλισάμενος) brát / vzít do náruče (Mk 9,36; 10,16) [2]

ἐνάλιος, οὗ, ὁ mořský, (jsoucí) v moři || τὰ ἐνάλια (Jk 3,7) mořští živočichové [1]

ἐνάλλομαι vrhnout se (εἰς τινά na koho, v.l. Sk 19,16) [0]

ἐνανθρωπέω (part. aor. ἐνανθρωπήσας) přijmout / dostat lidskou podobu (v.l. 1 J 4,17) [0]

ἐναντί (adv. a předl. s gen.) před, před tváří: v očích, podle soudu || ἔ. τοῦ θεοῦ před Bohem, v Božích očích [2]

ἐναντίον (předl. s gen.) před, před očima; v očích || ἔ. τοῦ θεοῦ před Bohem [5]

ἐναντιόομαι vzdorovat, stavět se na odpor (v.l. Sk 13,45) [0]

ἐναντίος, α, οὗ protilehlý, protikladný; nepřátelský || ἔξ ἐναντίας naproti | ὁ ἔξ ἐναντίας protivník [8]

ἐναργής, ἔς zřetelný, viditelný (v.l. Žd 4,12) [0]

ἐνάρχομαι (aor. ἐνηρξάμην) začít [2]

ἐνατος, η, οὗ devátý || ἡ ἐνάτη (ώρα) devátá hodina (tj. asi 15 hodin), (Sk 10,30 možná: modlitba o deváté hodině (tj. později „nona“) [10]

ἐνγ- viz ἐγγ-

ἐναφίημι nechat, dovolit (v.l. Mk 7,12) [0]

ἐνδεής, ἐς *pořeční, chudý, nuzný* (Sk 4,34) [1]
 ἐνδειγμα, *τος, τό znamení, poukaz; důkaz* (2 Te 1,5) [1]
 ἐνδείκνυμαι (fut. ἐνδείξομαι, aor. ἐνδείξαμην) 1. *ukázat, prokázat, dokázat; podat* (ἐνδείξιν *důkaz*) 2. *způsobit* (πολλὰ κακά *mnogo zlého*) [11]
 ἐνδείξις, *εως, ή 1. důkaz 2. příznak, projev, (jasná) známka, znamení* [4]
 ἐνδεκα (ἐίσι.) *jedenácti* [6]
 ἐνδέκατος, *η, ον jedenáctý* || ή ἐνδεκάτη (ώρα) *jedenáctá hodina* (tj. našich asl 17 hodin) [3]
 ἐνδέχομαι *dovolit* || ἐνδέχεται *je možné, lze* | οὐκ ἐνδέχεται *není možné* (+ ak. s inf. aby) (L 13,33) [1]
 ἐνδημέω (inf. aor. ἐνδημῆσαι) *mít domov, býti doma* (2 K 5,6.8.9) [3]
 ἐνδιδύσκω 1. *obléci, odít* (τινά τι *koho čím*) 2. (med.) *obléci si / se* (τι *co / do čeho*) [2]
 ἐνδικος, *ον spravedlivý, zasloužený* [2]
 ἐνδοξάζομαι (aor. ἐνδοξάσθην) *dosáhnout slávy, býti oslaven* (2 Te 1,10.12) [2]
 ἐνδοξος, *ον 1. slavný, vznešený 2. nádherný, skvělý, skvoucí se* [4]
 ἐνδυμα, *τος, τό oděv, oblečení, šat, roucho* (i přen.) [8]
 ἐνδυναμόω (aor. ἐνδυνάμωσα, pas. ἐνδυναμώθη) 1. *posilovat, dávat sílu* 2. (pas.) *zesílit, posílit se, zotavit se* [7]
 ἐνδύνω *vniknout, veříti se* (2 Tm 3,6) [1]
 ἐνδυσις, *εως, ή oblečení, oblékání* (ἱματίων *šatů*: 1 Pt 3,3) [1]
 ἐνδύω (aor. ἐνέδυσαι, pf. pas. ἐνέδυσμαι, aor. med. ἐνέδυσσάμην) 1. (akt.) *obléci, odít* (τινά τι *koho čím / do čeho*) 2. (med.) *obléci si / se* (τι *co / do čeho*; přen.: Χριστόν *v Krista*) [27]
 ἐνδύωμις, *εως, ή vestavba; základy; stavivo* (není zcela jasné, který význ. je Z) 21,18) [1]
 ἐνέβην aor. od ἐμβαίνω
 ἐνέγκαι inf. aor. od φέρω

ἐνέγκας part. aor. od φέρω
 ἐνεγκεῖν inf. aor. od φέρω
 ἐνδειξάμην aor. od ἐνδείκνυμαι
 ἐνέδρα, *ας, ή 1. zátoka, říhaná 2. úklady* (Sk 23,16; 25,3) [2]
 ἐνεδρεύω *strojí úklady* (τινά *komu*); *čítat* (τινά *na koho*) [2]
 ἐνείλῃω (aor. ἐνείλησα) (*πενή*) *zabalit, zamořit, zavinit* (Mk 15,46) [1]
 ἐνεμι *být uvnitř* || τὰ ἐνόντα (L 11,41) *to, co je uvnitř* [1]
 ἐνεῖχον impf. od ἐνέχω
 ἐνεκα a ἐνεκεν (viz i εἴνεκεν) (předl. (zř. za jm.) s gen.) *kvůli, pro* [4] a [19]
 ἐνέκρυσαι aor. od ἐγκρύπτω
 ἐνέμεινα aor. od ἐμμένω
 ἐνένευον impf. 3. pl. (a 1. sg.) od ἐννεύω
 ἐνενήκοντα (ἐίσι.) *devadesát* [4]
 ἐνεός, *ά, όν němý, (jsoucí) bez řeči, neschopný slova* (Sk 9,7) [1]
 ἐνέπαιξα aor. od ἐμπαίζω
 ἐνέπαίχθην aor. pas. od ἐμπαίζω
 ἐνέπεσον aor. od ἐμπίπτω
 ἐνέπλησα aor. od ἐμπίμπλημι
 ἐνέπλησθην aor. pas. od ἐμπίμπλημι
 ἐνέπρησα aor. od ἐμπίμπρημι
 ἐνέργεια, *ας, ή 1. účinnost, působnost 2. zásah; síla, moc* [8]
 ἐνεργέω (aor. ἐνήργησα) 1. (inr., akt. i med.) *působit, býti účinný, projevenat se* 2. (tr.) *způsobit* [21]
 ἐνέργημα, *τος, τό působení, projev* (jako výsledek působení) (1 K 12,6.10) [2]
 ἐνεργής, *ές účinný, působivý* [3]
 ἐνεστηκώς part. pf. od ἐνίστημι
 ἐνέστηκα pf. od ἐνίστημι
 ἐνεστώς part. pf. od ἐνίστημι
 ἐνετείλαμην aor. od ἐντέλλομαι
 ἐνετράπην aor. pas. od ἐντρέπω
 ἐνέτυχον aor. od ἐντυγχάνω
 ἐνευλογέω (fut. pas. ἐνευλογηθήσονται) *žehnat, požehnat* [2]
 ἐνεχθεῖς part. aor. pas. od φέρω
 ἐνέχω (impf. ἐνεῖχον) 1. *mít zášť, chovat se nepřátelsky* (τινί *vůči / proti komu*)

2. (pas.) *být podroben* (τινί *čemu*), *nechat se sevřít* (τινί *do čeho*) [3]
 ἐνθάδε (adv.) 1. *zde 2. sem* [8]
 ἐνθεν (adv.) *odtud* [2]
 ἐνθυμέομαι (aor. ἐνεθυμήθην) *uvažovat, přemýšlet* (τι *o čem*: Mt 1,20; 9,4) [2]
 ἐνθύμησις, *εως, ή uvažování, myšlení; myšlenka* [4]
 ἐνι (= ἐνεστιν, v NZ pouze:) *odk* ἐνι *není* (+ nom.) [6]
 ἐνιαυτός, *οὔ, ό rok; milostivý rok* (u židů) || κατ' ἐνιαυτόν *každoročně* [14]
 ἐνίστημι (aor. ἐνέστην, pf. ἐνέστηκα, part. ἐνεστηκώς n. ἐνεστώς, fut. med. ἐνστήσομαι) 1. *být uvnitř / v(e), býti přítomen* || ἐνεστῶτα *přítomné věci, přítomnost* 2. *nastávat, blížit se* [7]
 ἐνισχύω (aor. ἐνίσχυσα) 1. *nabýt sílu* 2. (tr.) *posílit* [2]
 ἐνκ- viz ἐγκ-
 ἐννέα (ἐίσι.) *devět* [5]
 ἐννεύω *dávat znamení, naznačovat* (posunkem) (L 1,62) [1]
 ἐννοια, *ας, ή myšlenka, smýšlení, úmysl; náhled* [2]
 ἐννομος, *ον (jsoucí) v zákoně, zákonný, (jsoucí) podle zákona* [2]
 ἐννόμως (adv.) *pod zákonem* (místo ἐν νόμῳ v. l. Ř 2,12) [0]
 ἐννυχια (adv. z adj. ἐννυχος *noční*) v *nocí* (Mk 1,35) [1]
 ἐνοικέω (aor. ἐνώκησα) *přebývat* (ἐν *τινι* v *kom, čem*), *bydlet* (ἐν *τινι* i *ti* v *čem*; i přen.) [5]
 ἐνορκίζω *zapřísahat* (τινά *ti koho při čem*; 1 Te 5,27) [1]
 ἐνότης, *ητος, ή jednota* (Ef 4,3.13) [2]
 ἐνοχλέω *trápit, obtěžovat, sužovat* [2]
 ἐνοχος, *ον vinný* (τινός *čím*); *podrobený, propadlý* (τινί / *ěs* *čemu*); *zasluhující* (τινός *co*) [10]
 ἐνπ- viz ἐμπ-
 ἐνστήσομαι fut. med. od ἐνίστημι
 ἐνταλμα, *τος, τό příkaz, příkazání* [3]
 ἐνταφιάζω (aor. ἐνεταφίασα) *pohřbí,*

pochovat [2]
 ἐνταφιασμός, *οὔ, ό pohřeb* [2]
 ἐντέλλομαι (fut. ἐντελοῦμαι, aor. ἐνετείλαμην, pf. ἐντέταλμαι) *přikázat, poručit, rozkázat, naříditi* (τινί *ti komu co*); *uzavřít* (τὴν διαθήκην *směnovu*) [15]
 ἐντεῦθεν (adv.) 1. *odtud* || ἐ. καὶ ἐ. *z obou stran* 2. *proto* [10]
 ἐντευξίς, *εως, ή modlitba, prosba* (1 Tm 2,1; 4,5) [2]
 ἐντίθημι (part. aor. ἐντιθεῖς) *vložit, (přen.) vsadit* (v. l. Sk 18,4) [0]
 ἐντιμος, *ον* (komp. ἐντιμότερος) 1. *cenný, drahocenný 2. cizí, vážený* || ἐντιμον *žádné mít koho v úctě* [5]
 ἐντολή, *ης, ή 1. příkaz, příkazání 2. pokyn; výnos; nařízení; předpis 3. nauka; zákon* [67]
 ἐντόπιος, *ου, ό místní obyvatel, domorodec* (Sk 21,12) [1]
 ἐντός (adv.; i jako předl. s gen.) *uvnitř*; (?) *mezi* || τὸ ἐ. *vnitřek* [2]
 ἐντρέπω (aor. pas. ἐντρέπην, fut. pas. ἐντραπήσομαι) 1. *zahanbít 2. (pas.) (za)sydět se, býti zahanben, mít úctu / ohled* (τινά *před kým*) [9]
 ἐντρέφομαι *žít se* (τινί *čím*), *žít* (τινί *z čeho*; 1 Tm 4,6) [1]
 ἐντρομος, *ον* *trousící se, vystrašený* [3]
 ἐντροπή, *ης, ή zahanbení, hanba; pokorenění* (1 K 6,5; 15,34) [2]
 ἐντροφέω *hýti, hodovat* (2 Pt 2,13) [1]
 ἐντυγχάνω (aor. ἐνέτυχον) *setkat se; obrátit se s* *prosbou* (τινί *na koho*); *obžalovat* (τινί *katá* *tinος* *u koho koho*); *přimlouvat se* (ὅπερ *tinος* *za koho*) [5]
 ἐντυλίσσω (aor. ἐνετύλιξα, pf. pas. ἐνετετύλιγμα) 1. *svinout, zavinit 2. zabalit, zavinit* (τί *τινι* n. *ti* *ἐν* *τινι* *co čím / do čeho*) [3]
 ἐντυπώω (pf. pas. ἐνετύπωμαι) *vytesat* (ἐν *γράφμασι písmeny, literamí*), *vrýt, vepsat* (λίθοις *do kamene*) (2 K 3,7) [1]
 ἐνυβρίζω (aor. ἐνύβρισα) *pohrdat* (τινά *kým*), *urpít, urážet* (Žd 10,29) [1]

·ἐνυξά aor. od výssow

ἐνυπνιάζομαι *mít sen / viděni* [2]ἐνυπνιον, ου, τό *sen, viděni* (Sk 2,17) [1]

ἐνφ- vltz ἐμφ-

·ἐνών part. préz. od ἐνεμι

ἐνώπιον (předl. s gen.) *před, před* iná-
ří / očíma, v pohledu (τινός koho) || ἁ-
μαρτανεῖν ἔ. τινος *hřešiti proti komu*
[94]·Ἐνός, ὁ (neskl.) *Enós, Enós* (v Ježíšově
rodokmenu: L 3,38) [1]ἐνωτίζομαι (aor. ἐνωτισάμην) *dávati po-
zor* (τι nač); (rozorně) *naslouchati* (τι če-
mu) (Sk 2,14) [1]·Ἐνώχ, ὁ (neskl.) *Henoch* [3]

ἔξ = ἐκ před samohl.

ἔξ (čisl.) *žest* [13]ἐξαγγέλλω (aor. ἐξηγγείλα) *zněstovai,
rozhláštovai* (1 Pt 2,9) [1+1]ἐξαγοράζω (aor. ἐξηγόρασα) 1. *odkoupiti,
vykoupiti*; *vysvoboditi* 2. (1 med.) *využiti* [4]ἐξάγω (aor. ἐξήγαγον) *vyvésti* [12]ἐξαίρεω (aor. ἐξείλον, imp. ἔξελε, aor.
med. ἐξειλάμην, inf. ἐξελέσθαι) 1. *vy-
jmouti, vyloupsouti* 2. (med.) *zachrániti,
osvoboditi*; *vyvoliti* (si) [8]ἐξαίρω (aor. ἐξήρα, imp. 2. pl. ἐξάρατε)
odstraniti (1 K 5,13) [1]ἐξαιτέομαι (aor. ἐξητησάμην) *vyprositi si,
vyžádati si* (L 22,31) [1]ἐξαίφνης (adv.) *náhle, najednou* [5]ἐξακολουθεῖω (fut. ἐξακολουθήσω, aor.
ἐξεκολούθησα) 1. *vyhoněti* 2. *sledovati,
následovati* (τινί koho, co) [3]ἐξάκοσοι, αι, α (čisl.) *žest set* (Zj 13,18;
14,20) [2]ἐξαλείφω (fut. ἐξαλείψω, aor. ἐξήλειψα,
pas. ἐξηλείφην) *seřiti, vymazati; odstra-
niti, zničiti* (1 pñen.) [5]ἐξάλλομαι *vyskočiti* (Sk 3,8) [1]ἐξανάστασις, εως, ή *vzkříšení, zmri-
výchvstání* (Fr 3,11) [1]ἐξαντέλλω (aor. ἐξανέτειλα) *vzejíti, vy-
klíči, vyrašiti* [2]

ἐξανίστημι (aor. ἐξανέστησα [tr.], ἐξαν-

έστην [intr.]) 1. (tr.) *nechat povstat, vzbuditi; zploditi* 2. (intr.) *vstát, povstat* [3]ἐξανοίγω (aor. ἐξήνοιξα) *otevřiti* (v.l. Sk
12,16) [0]ἐξαπατάω (aor. ἐξηπάτησα, pas. ἐξηπα-
τήθην) *oklamati, podvésti* [6]ἐξάπινα (adv.; = ἐξαίφνης) *náhle, najed-
nou* (Mk 9,8) [1]ἐξαπορέομαι (aor. ἐξηπορήθην) *býti zou-
falý* (τοῦ ζῆν nad životem), *nevědět si*
(naprosio) *radý* (2 K 1,8; 4,8) [2]ἐξαποστέλλω (fut. ἐξαποστελῶ, aor. ἐξ-
απέστειλα, pas. ἐξαπεστάλην) *poslati,
odeslati, vyslati* [12+1]

·ἐξάρατε imp. aor. 2. pl. od ἐξαίρω

ἐξαρχάω *odvléci* (v.l. Sk 23,25) [0]ἐξαρχίζω (aor. ἐξήρτισα, pf. pas. ἐξήρ-
τισμαι) 1. *dokončiti* 2. (plně) *vybaviti* [2]ἐξαστράπτω *blýžiti se, zazářiti, zaskvíti se*
(L 9,29) [1]ἐξαυτῆς (adv.) *ihned, hned* [6]

·ἐξέβαλον aor. od ἐκβάλλω

·ἐξέβην aor. od ἐκβαίνω

·ἐξεβλήθην aor. pas. od ἐκβάλλω

ἐξεγείρω (fut. ἐξεγερωῖ, aor. ἐξήγειρα) 1.
probuditi, vzbuditi; vzkřísiti 2. *ustanovit, do-
sadi* (k moci) [2]

·ἐξεδόμην aor. od ἐκδίδωμαι

·ἐξεῖλον aor. od ἐξαίρεω

ἔξειμι (od εἶμι; inf. ἐξίεναι, part. préz.
ἐξιών, impf. 3. pl. ἐξήσαν) *vyjít, ode-
jít; opustiti* [4]

·ἐξεκαύθην aor. od ἐκκαίωμαι

·ἐξεκόπην aor. pas. od ἐκκόπτω

·ἐξεκρεμάμην impf. od ἐκκρέμαμαι

·ἔξελε imp. aor. od ἐξαίρεω

·ἐξελέξω aor. 2. sg. od ἐκλέγομαι

·ἐξελέσθαι inf. aor. med. od ἐξαίρεω

·ἐξελεύσομαι fut. od ἐξέρχομαι

·ἐξελέλυθα pf. od ἐξέρχομαι

ἐξελέγχω *uvědčiti* (v.l. Ju 15) [0]ἐξέλκω *střhnouti, přitáhnouti, (při)vábiti* (Jk
1,14) [1]

·ἐξέμαξα aor. od ἐκμάσσω

·ἐξενεγκεῖν inf. aor. od ἐκφέρω

·ἐξέπεσον aor. od ἐκπίπτω

·ἐξεπέτασα aor. od ἐκπετάσσωμαι

·ἐξεπλάγην aor. od ἐκπλήσσομαι

·ἐξέπλευσα aor. od ἐκπλέω

·ἐξέπνευσα aor. od ἐκπνέω

ἐξέραμα, τοσ, τό *zvrátek, co bylo vyzvrá-
ceno* (u psů: 2 Pt 2,22) [1]ἐξεραινώ 1 -ρευ- (aor. ἐξηραύνησα)
vyšeřiti, zjisti, prozkoumat (1 Pt 1,10) [1]ἐξέρχομαι (fut. ἐξελεύσομαι, aor. ἐξῆλ-
θον, pf. ἐξελέλυθα) 1. *vyjít* (ven; i
pñen.), *odejít, uniknouti* 2. *rozněsti se, roz-
šířiti se* 3. *skončiti, zajíti, zaniknouti* [218]

·ἐξεστακέναι inf. pf. od ἐξίστημι

·ἐξέστην aor. od ἐξίστημι

·ἐξέστησα aor. od ἐξίστημι

ἔξεστι(v) (part. ἐξόν) (neos.) *je dovoleno,
je možné* [31]

·ἐξέστραμμαι pf. od ἐκστρέφομαι

ἐξετάζω (aor. ἐξήτασα) *zkoumat, pátrat*
(περί τινος po kom); *vyptávat se, dotazo-
vat se* (τινά koho) [3]

·ἐξετέθην aor. pas. od ἐκτίθωμαι

·ἐξετράπην aor. od ἐκτρέπομαι

·ἐξέφυγον aor. od ἐκφεύγω

·ἐξέχεα aor. od ἐκχέω

·ἐξεχύθην aor. pas. od ἐκχέω

ἐξέχω *vynikati, býti významný* (v.l. Mt
20,28) [0]

·ἐξέωσα aor. od ἐξωθέω

·ἐξήγαγον aor. od ἐξάγω

·ἐξήγγειλα aor. od ἐξαγγέλλω

·ἐξήγειρα aor. od ἐξεγείρω

ἐξηγέομαι (aor. ἐξηγησάμην) *vyprávěti,
podati zprávu; vyloužiti, vysvětliti* [6]

·ἐξήσαν impf. 3. pl. od ἔξειμι

ἐξήκοντα (čisl.) *žedesát* [9]

·ἐξῆλθον aor. od ἐξέρχομαι

·ἐξήνεγκα aor. od ἐκφέρω

·ἐξήραμμαι pf. pas. od ἐξηραίνω

·ἐξήρανα aor. od ἐξηραίνω

·ἐξηράνθην aor. pas. od ἐξηραίνω

ἐξῆς (adv.) *dále, následovně* || (ἐν) τῇ ἔ.
(ἡμέρῃ) *následujícího dne* | ἐν τῷ ἔ. *nato,
dále, potom* [5]

·ἐξητησάμην aor. od ἐξαιτέομαι

ἐξηχέομαι (pf. ἐξήχημαι) *zazníti, doleh-
nouti* (o zvuku, zprávně), *dostat se* (o zprá-
vě) (1 Te 1,8) [1]

·ἐξίεναι inf. od ἔξειμι

ἔξις, εως, ή *nánvk, zběhlosti, užívaní* (Žd
5,14) [1]ἐξίστημι n. ἐξιστάνω, 1 -στάω (aor. 1
ἐξέστησα, aor. 2 ἐξέστην, inf. pf. ἐξ-
εστακέναι, impf. med. ἐξιστάμην) 1.
(tr.; aor. 1) *zmást, rozrušiti; uvést v úžas* 2.
(intr.; aor. 2, pf. a med.) *žasnouti, diviti se;
býti bez sebe* (údivem či mentálně), *po-
mást se* (na rozumu) [177]ἐξισχύω (aor. ἐξίσχυσα) *býti schopen, mo-
ci, býti s i* (Ef 3,18) [1]

·ἐξιών part. préz. od ἔξειμι

ἔξοδος, ου, ή 1. *východ, vyjítí* (z Egypta)
2. *konec, smrt* [3]

·ἐξοίσω fut. od ἐκφέρω

ἐξολεθερεύω (aor. pas. ἐξωλεθερεύθην) *vy-
pleniti, zničiti, vyhubiti* (Sk 3,23) [1]ἐξομολογέω (aor. ἐξωμολόγησα) 1. (aki.)
slíbiti 2. (med.) *vyznati* (tās ἁμαρτίας
hříchů; řci že; velebiti, chváliti [10])

·ἐξόν part. préz. od ἔξεστι

ἐξορκίζω *zapřísahati* (τινά κατά τινος n.
τινά τινά koho při kom) (Mt 26,63) [1]ἐξορκιστής, ου, ὁ *zaklínač, vymítač, vy-
háněč* (zlých duchů) (Sk 19,13) [1]ἐξορύσσω (aor. ἐξόρυξα) *vykopati, vyhra-
bat, vyloupsouti* [2]ἐξουθενέω 1 -θενώω (aor. pas. ἐξουθενή-
θην n. -νώθην) 1. *zacházeti pohrdavě*
(τινά s kým) 2. (pas.) *býti odmítán / zavr-
žen* (Mk 9,12) [1]ἐξουθενέω 1 -νώω (aor. ἐξουθενήσα, pas.
ἐξουθενήθην n. -νώθην) 1. *pokládati za
nic, pohrdati* (τινά kým); *zacházeti pohrdavě*
(τινά s kým) || ἐξουθενήμενος (part.
pf. pas.) *zastluhující pohrdání, ubohý; ne-
znamenaající nic, mající malý význam* 2.
odmítati [11]ἐξουσία, ας, ή 1. *moc* (τινός / ἐπὶ τι-
νος / ἐπάνω τινός / περί τινος / ἐπὶ τι-

να nad kým), síla; (?) znamení moci / důstojnosti 2. svoboda, volnost; schopnost / právo (něco dělat) 3. pravomoc; vláda 4. (andělská) mocnost 5. nositel moci, mocný, vladař [102]

ἐξουσιάζω (aor. pas. ἐξουσιάζσθην) 1. mít právo / moc, vládnout (τινός nad kým) 2. (pas.) nechat se ovládat (ὅπό τινος kým / od koho) [4]

ἐξουσιαστικός, ἡ, ὄν vybavený mocí (v.l. Mk 1,27) [0]

ἐξοχή, ἡς, ἡ přednost || ἄνδρες οἱ κατ' ἐξοχὴν (Sk 25,23) přední / vážení muži, prominenti [1]

ἐξυπνίζω (aor. ἐξυπνισα) probudit, vzbudit (J 11,11) [1]

ἐξυπνος, ὃν bdělý, probuzený || ἔ. γενέσθαι probudit se (Sk 16,27) [1]

ἔξω 1. (adv.) venku, ven || ὅ ἔ. vnější, (jsoucí) mimo | ὅ ἔ. ἄνθρωπος vnější člověk, iělo 2. (předl. s gen.) mimo (na otázku kde? i kam?), z(e) [63]

ἔξωθεν 1. (adv.) z venku, zvenčí; venku; ven; (v přivlastku) vnější || τὸ ἔ. vnějšek | οἱ ἔ. lidé venku, nekřesťané 2. (předl. s gen.) mimo (kde? i kam?), z(e) [13]

ἐξωθέω (aor. ἐξῶσα | ἐξέωσα, inf. ἐξῶσαι) 1. vyhnat, vypudit (Sk 7,45) 2. nechat přistát (lodě) (Sk 27,39) [2]

ἐξῶσαι inf. aor. od ἐξωθέω

ἐξώτερος, α, ὃν vnější, krajní; (jsoucí) venku [3]

ἔοικα (v.l. pf. od εἶκω) rovnat se, podobat se (Jk 1,6,23) [2]

ἐόρρακα pf. od ὁράω

ἐορτάζω slavít (svátky) (1 K 5,8) [1]

ἐορτή, ἡς, ἡ svátek, slavnost; svátky; (konkrétně podle sm.) Velikonoce, pascha; svátek stánků || κατὰ ἐορτὴν (každoročně) o svátcích [26]

ἐπαγγελία, ας, ἡ příslib, příslibení; to, co bylo příslibeno [52]

ἐπαγγέλλομαι (aor. ἐπηγγελάμην, pf. ἐπήγγελμαι) 1. slíbit, příslibit 2. vyznávat, hlásit se (ti k čemu) [15]

ἐπάγγελμα, τος, τό slib; slíbená věc (2 Pt 1,4; 3,13) [2]

ἐπάγω (inf. aor. ἐπαγαγεῖν, part. aor. ἐπάξας) přivodit (κόσμος na svět), přivolat (ti ἐπί τινι co na koho), zpřisobit (poirestání) [3]

ἐπαγωνίζομαι bojovat (τινί zač), hájiti (τινί co) (Ju 3) [1]

ἐπαθον aor. od πάσχω

ἐπαθροίζομαι přibýti (o davu), (dodatečně) se shromáždit (L 11,29) [1]

ἑπαίνετος, ου, ὁ Epainetos (římský křesťan: Ř 16,5) [1]

ἐπαινέσω konj. aor. (jinak i fut.) od násl.

ἐπαινέω (aor. ἐπήνεσα) chváliti, velebit [6]

ἐπαινος, ου, ὁ chvála, pochvala; uznání, vyznamenání [11]

ἐπαίρω (aor. ἐπήρα, inf. ἐπαῖραι, part. ἐπάρας, pf. ἐπήρακα, aor. pas. ἐπήρησθην) 1. (akt.) zvednout, pozvednout, vztyčiti, vyváhnout (lodní plachtu) 2. (pas.) býti zdvižen, vystoupiti (nahoru; κατὰ τινος proti komu); zvednout se; vychloubat se, vynázeť se [19]

ἐπαισχύνομαι (fut. ἐπαισχυνθήσομαι, aor. ἐπαισχύνθην a ἐπαισχύνθην) stydět se (τινά, τι / ἐπί τινι za koho, zač) [11]

ἐπαιτέω žebrat (L 16,3; 18,35) [2]

ἐπακολουθεῖω (aor. ἐπηκολουθήσα) sledovat, následovat, provázet, jít za (τινί kým); věnovat se (τινί čemu) [4]

ἐπακούω (aor. ἐπήκουσα) vyslyšet (τινός koho: 2 K 6,2) [1]

ἐπακροάομαι (impf. ἐπακροώμην) naslouchat (τινός komu: Sk 16,25) [1]

ἐπάν (sp. časová, s konj.) jakmile, když, až || ἐπάν νικήσῃ αὐτόν když / až ho přemůže [3]

ἐπαναγαγεῖν inf. aor. od ἐπανάγω

ἐπαναγκες (adv.) nutně, nezbytně || τὰ ἔ. nezbytné věci (Sk 15,28) [1]

ἐπανάγω (aor. ἐπανήγαγον) 1. vyjet (lodí), odraziti (od břehu) 2. vrátit se [3]

ἐπαναμινύσκω (aor. pas. ἐπανεμνή-

σθην) opřít připomenouti (τινά komu) (Ř 15,15) [1]

ἐπαναπαύομαι (fut. ἐπαναπαύσομαι) spočinout (ἐπί τινι na komu); zůstat; opřít se (τινί oč), spolehnout se (τινί nač) [2]

ἐπανέρχομαι (aor. ἐπανήλθον) vrátit se (L 10,35; 19,15) [2]

ἐνανίσταμαι (fut. ἐπαναστήσομαι) povstát, zvednout se, vzbouřiti se (ἐπί τινι proti komu) [2]

ἐπανόρθωσις, εως, ἡ polepšení, zlepšení; napravnování (2 Tm 3,16) [1]

ἐπάνω 1. (adv.) nahoře; víc než || ἔ. πεντακοστοίς ἀδελφοῖς (1 K 15,6) více než pěti stům bratrům 2. (předl. s gen.) na, nad || ἔ. οὐ (Mt 2,9) nad tím (místem), kde [19]

ἐπάξας part. aor. od ἐπάγω

ἐπαῖραι inf. aor. od ἐπαίρω

ἐπάρας part. aor. od ἐπαίρω

ἐπάρατος, ὃν prokletý (J 7,49) [1]

ἐπαρκέω (aor. ἐπήρκεσα) pomoci, přispěti (1 Tm 5,10,16bis) [3]

ἐπαρχεία, ας, ἡ provincie (Sk 23,34; 25,1) [2]

ἐπάρχειος, ὃν patřící eparchovi; týkající se provincie || ἡ ἐπάρχειος (sc. χώρα) provincie (v.l. Sk 25,1) [0]

ἐπαυλις, εως, ἡ statek, (venkovský) dům; obydlí (Sk 1,20) [1]

ἐπαύριον (adv.) zítra, další den || τῇ ἔ. (sc. ἡμέρᾳ) následující den, druhého dne, nazítří [17]

ἑπαφρᾶς, ᾧ, ὁ Epafras (zakladatel koloské církevní obce) [3]

ἐπαφρίζω vypršeti, vypuštěti jako pěnu (Ju 13) [1]

ἑπαφροδίτος, ου, ὁ Epafroditos (křesťan z Filip(p): Fp 2,25; 4,18) [2]

ἐπέβαλον aor. od ἐπιβάλλω

ἐπέβην aor. od ἐπιβαίνω

ἐπεγείρω (aor. ἐπήγειρα) podníti, povstati, vyvolat (Sk 13,50; 14,2) [2]

ἐπέγνωκα pf. od ἐπιγινώσκω

ἐπέγνωα aor. od ἐπιγινώσκω

ἐπεγνώσθην aor. pas. od ἐπιγινώσκω

ἐπεδίδου impf. 3. sg. od ἐπιδίδωμι

ἐπεδόθην aor. pas. od ἐπιδίδωμι

ἐπέδωκα aor. od ἐπιδίδωμι

ἐπεθέμην aor. med. od ἐπιτίθημι

ἐπέθηκα aor. od ἐπιτίθημι

ἐπεῖ (sp.) 1. když, jakmile 2. protože, poněvadž; neboť (jinak) [26]

ἐπειδή (sp.) 1. když, jakmile 2. protože, poněvadž [10]

ἐπειδήπερ (sp.) když tedy; poněvadž (tedy) (L 1,1) [1]

ἐπειδὴ aor. od ἐφοράω

ἐπειμι (part. ἐπιών, -ιούσα, -ιόν) následovat, nastávat || τῇ ἐπιούσῃ (ἡμέρᾳ) následujícího dne [5]

ἐπεῖπερ (sp.) poněvadž (tedy), vzhledem k tomu že (v.l. Ř 3,30) [0]

ἐπεισα aor. od πείθω

ἐπεισαγωγή, ἡς, ἡ zavedení, uvedení (něčeho nového) (Žd 7,19) [1]

ἐπεισερχομαι (fut. ἐπεισελεύσομαι) (náhle) vniknout, (náhle) přijít (ἐπί τινι na koho: L 21,35) [1]

ἐπειτα (adv.) potom, pak [16]

ἐπέκειλα aor. od ἐπικέλλω

ἐπέκεινα (adv.) na druhé straně; (jako předl. s gen.) za (Sk 7,43) [1]

ἐπεκεκλήμην plpf. pas. od ἐπικαλέω

ἐπεκλήθη aor. pas. od ἐπικαλέω

ἐπεκτείνομαι natahovat se (τινί po čem), upírat se (τινί k čemu) (Fp 3,13) [1]

ἐπελαβόμην aor. od ἐπιλαμβάνομαι

ἐπελαθόμην aor. od ἐπιλανθάνομαι

ἐπέλθοι opt. aor. 3. sg. od ἐπερχομαι

ἐπενδύομαι (aor. ἐπενδυσάμην) (dodatečně / navrch) si obléci, odlt se (ti čim; přen.: 2 K 5,2,4) [2]

ἐπενδύτης, ου, ὁ vrchní oděvní (J 21,7) [1]

ἐπενεγκεῖν inf. aor. od ἐπιφέρω

ἐπεποίθειν plpf. od πείθω

ἐπέρχομαι (fut. ἐπελεύσομαι, aor. ἐπήλθον, part. ἐπελθών, opt. 3. sg. ἐπέλθοι) 1. (neočekávaně) přijít 2. nastávat, přijít (τινί nač); přepadnout (τινί koho); se-

σιουρί (ἐπί τινα na koho) [9]

ἐπερωτάω (fut. ἐπερωτήσω, aor. ἐπηρώ-
τησα, pas. ἐπηρώτηθην) 1. πῶς se (τινὰ
τι / περί τινος koho nač) 2. žádat, prosit
(+ ak. s Inf.) [56]

ἐπερώτημα, τος, τό oiaška, prosba; (n.)
závazek, sľub (1 Pt 3,21) [1]

ἔπευσα aor. od πίπτω

ἔπεσον aor. od πίπτω

ἐπέστειλα aor. od ἐπιστέλλω

ἐπέστην aor. od ἐφίστημι

ἐπεστράφην aor. pas. od ἐπιστρέφω

ἐπετίθεσαν impf. 3. pl. od ἐπιτίθημι

ἐπετρέπην aor. pas. od ἐπιτρέπω

ἐπέτυχον aor. od ἐπιτυγχάνω

ἐπεφάνην aor. pas. od ἐπιφαίνω

ἐπέχω (impf. ἐπέχων, aor. ἐπέσχον) 1.
(tr.) drží (pevně) 2. (intr.) pozorovat, dá-
vat pozor (τινί na koho); meškat, zdržet
se, zůstať [5]

ἐπηγγελιάμην aor. od ἐπαγγέλλομαι

ἐπηγγέλλμαι pf. od ἐπαγγέλλομαι

ἐπηγεῖρα aor. od ἐπεγεῖρω

ἐπηλθον aor. od ἐπέρχομαι

ἐπήνεσα aor. od ἐπαινέω

ἐπηξα aor. od ἐπώνυμι

ἐπηρα aor. od ἐπαίρω

ἐπηρεάζω hanobit, tupit; ubližovat (τινὰ
komu) [2]

ἐπήρην aor. pas. od ἐπαίρω

ἐπί, před ostrým přídechem ἐφ' (předl.)

I. (s gen.) 1. (místo: poloha i směr; i
přen.) na, nad; u, při, v(e); před; (před-
mět hovorů) o, ohledně; na základě || ἐπ'
ἀληθείας podle pravdy, pravdivě 2. (čas)
během, za, při || ἐπ' ἑλισσίου του προ-
φήτου (L 4,27) za proroka Eliše II.
(s dat.) 1. (místo: poloha; i přen.) na,
nad; u, při; o, ohledně; kvůli, pro; na
základě; k(e); vůči, proti || ἐφ' ὧ (= ἐπὶ
τοῦτω ὧτι) protože n. (= τοῦτο ἐφ' ὧ) to,
k čemu; a k tomu i ἐπ' ἄρτω ζῆν žít chle-
bem / z chleba || οὐ γὰρ συνῆκαν ἐ. τοῖς
ἄρτοις (Mk 6,52) nepochopili totiž, co
znamenal ty chleby (= rozmnožení chle-

bů) 2. (čas) v(e), při, během || ἐπὶ συντε-
λεῖς τῶν αἰώνων (Žd 9,26) na konci
věků III. (s ak.) 1. (místo: směr; i přen.)
nad, na; do; přes; k(e); proti; v(e); až (do)
|| ἐπὶ τὸ αὐτὸ rohomadě, společně, na
jednom místě i ἐφ' ὅσον nalik i ἐπὶ
τρίσι iškři i ἐπὶ τὸ χεῖρον k horšimu i
ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον (Sk
9,42) mnozí uvěřili v Pána 2. (čas) během,
za, po || ἐπὶ ἑτῇ τρία (L 4,25) na tři roky
[890]

ἐπιβαίνω (aor. ἐπέβην, pf. ἐπιβέβηκα)
vystoupit, jít nahoru; nasednout (na
koně); vstoupit (plouť na loď), nalodit se;
přijít (tῇ ἐπαρχείᾳ do provincie) [6]

ἐπιβάλλω (fut. ἐπιβαλῶ, aor. ἐπέβαλον)
1. (tr.) položit, vložit, nalozit (τί τινι co
na koho; τι ἐπὶ τινα, τι co na ko-
ho, nač) 2. (intr.) dorážet, valit se (ἐῖς τι
nač); připadat, náleží (τινί komu);
propuknout || ἐπιβαλὼν ἐκλαίεν (Mk
14,72: obličný ieti, možný překlad);
propukl v pláč, dal se do pláče n. (když se
zamyslel.) začal plakat [18]

ἐπιβαρέω (aor. ἐπεβάρησα) zatížit, obě-
žovat; (2 K 2,5 možná: přehánět) [3]

ἐπιβάς part. aor. od ἐπιβαίνω

ἐπιβέβηκα pf. od ἐπιβαίνω

ἐπιβιβάζω (aor. ἐπεβίβασα) nechat na-
stoupit, nechat nasednout, posadit (na ko-
ně apod.) [3]

ἐπιβλέπω (aor. ἐπέβλεψα) pohlednout
(ἐπὶ τινα na koho); starat se (ἐπὶ τινα
o koho) [3]

ἐπίβλημα, τος, τό záplata [4]

ἐπιβοάω volat hlasitě (v.l. Sk 25,24) [0]

ἐπιβουλή, ἡς, ἡ spiknutí, nástřah, úklady
(ἐῖς τινα n. τινί proti komu) [4]

ἐπιγαμβρεύω (fut. ἐπιγαμβρεύσω) oženit
se (podle levitátního zákona) (τινὰ s kým;
Mt 22,24) [1]

ἐπίγειος, ον pozemský || οἱ ἐπίγειοι po-
zemšťané [7]

ἐπιγίνομαι (part. aor. ἐπιγενόμενος)
vzniknout; zvednout se, začít vát (o větru:

Sk 28,13) [1]

ἐπιγινώσκω (fut. ἐπιγινώσομαι, aor. ἐπ-
έγνων, part. ἐπιγινούς, pf. ἐπέγνωκα,
aor. pas. ἐπεγνώσθην) 1. (důkladně)
poznat, rozeznat; uznat, projevit uznání
(τινὰ vůči komu), ocenit 2. vědět, chápat
3. donědtě se 4. (pas.) být uznán, být
známý [44]

ἐπίγνωσις, εως, ἡ (hlubší) poznání [20]

ἐπιγινώσομαι fut. od ἐπιγινώσκω

ἐπιγραφῆ, ἡς, ἡ nápis (na minci, na ta-
bulce na křesť.) [5]

ἐπιγράφω (pf. pas. ἐπιγέγραμμαι, aor.
pas. ἐπεγράφη) 1. napsat, zapsat, popsat
2. versat, viisknout [5]

ἔπιδε imp. aor. od ἐφοράω

ἐπιδείκνυμι (part. ἐπιδεικνύς, aor. ἐπέ-
δειξα) 1. ukázat; (med.) ukázat (na sobě)
2. prokázat, dokázat [7]

ἐπιδέχομαι přijímat, uvítat; uznávat (3 J
9,10) [2]

ἐπιδημέω přebývat / zdržovat se (někde)
(jako cizinec) (Sk 2,10; 17,21) [2]

ἐπιδιατάσσομαι opatřít dodatkem (τινί
co), přidat (τί τινι co k čemu) (právní
i.; Ga 3,15) [1]

ἐπιδίδωμι (impf. 3. sg. ἐπεδίδου, fut. ἐπι-
δώσω, aor. ἐπέδωκα, part. ἐπιδούς,
konj. 3. sg. ἐπιδῶ, aor. pas. ἐπεδόθη) 1.
odevzat, předat; dát, podat (τί τινι co
komu) 2. vydat se, odevzdat se; pustit
(loď) || ἐπιδόντες εφερόμεθα (Sk 27,15)
(pustili jsme loď a) byli jsme unášeni [9]

ἐπιδιορθόω (aor. ἐπεδίορθωσα) (akt. i
med.) uvést / dát do pořádku (Tt 1,5) [1]

ἐπιδιορθώση konj. aor. med. 2. sg. od
πředch.

ἐπιδύω zapadat (ἐπὶ τινι nad čím) (Ef
4,26) [1]

ἐπεικεία, ας, ἡ shovínavost, mírnost,
ohleduplnost; spravedlnost [2]

ἐπεικικός, ἑς mírný, dobrotivý, ohleduplný,
laskavý, zadržlivý (v uplatňování zá-
kona) || τὸ ἐπεικές = ἡ ἐπεικεία [5]

ἐπιζητέω (aor. ἐπεζήτησα) 1. hledat, vy-

hledat 2. usilovat (τι oč), shánět se (τι po
čem), požadovat, přát si; toužít, dychtít (τι
po čem) [13]

ἐπιθανάτιος, ον určený / odsouzený na
smrti (1 K 4,9) [1]

ἐπιθεῖναι inf. aor. od ἐπιτίθημι

ἐπιθείς part. aor. od ἐπιτίθημι

ἐπίθεσις imp. aor. od ἐπιτίθημι

ἐπίθεσις, εως, ἡ vkládání, vzkládání (tu-
kou) [4]

ἐπιθήσω fut. od ἐπιτίθημι

ἐπιθυμέω (fut. ἐπιθυμήσω, aor. ἐπεθύμη-
σα) žádat, toužít (τινὰ, τι / τινός po
kom, po čem; + inf.), dychtit, přát si, být
žádostivý [16]

ἐπιθυμητής, οῦ, ὁ ten, kdo touží (τινός
po čem); žádostivec (1 K 10,6) [1]

ἐπιθυμία, ας, ἡ touha; žádost, žádostivost;
přání || τὴν ἐ. ἔχειν eis τὸ + inf. mít
touhu + inf. i ἐπιθυμία ἐπεθύμησα (L
22,15) velmi / toužebně jsem si přál [38]

ἐπιθύω obětovat (v.l. Sk 14,13) [0]

ἐπιθῶ konj. aor. od ἐπιτίθημι

ἐπικαθίζω (aor. ἐπεκάθισα) posadit se
(ἐπάνω τινός nač; Mt 21,7) [1]

ἐπικαλέω (aor. ἐπεκάλεσα, pf. pas. ἐπι-
κέκλημαι, plpf. pas. ἐπεκεκλήμην, aor.
pas. ἐπεκλήθην) 1. (akt.) nazvat, pojme-
novat; vyvolat 2. (med.) přivolávat, vzý-
vat; odvolávat se (τινὰ na koho), dovolá-
vat se (τινὰ μάρτυρα koho za svědka) 3.
(pas.) být nazván / vzýván; jmenovat se
[30]

ἐπικάλυμμα, τος, τό přikrývka; (přen.)
zástěrka, plášť (1 Pt 2,16) [1]

ἐπικαλύπτω (aor. pas. ἐπεκαλύφθην)
přikrývat; (přen.) odpustit (Ř 4,7) [1]

ἐπικατάρτος, ον proklelý (Ga 3,10.13;
v.l. L 6,4) [2]

ἐπικείμει 1. ležet (ἐπὶ τινι na čem) 2. být
uložen 3. naléhat, tlačit se (τινί na koho),
obtěžovat, sužovat [7]

ἐπικέλλω (aor. ἐπέκειλα) nechat najet
(τὴν ναὺν loď) na břeh (Sk 27,41) [1]

ἐπικερδαίνω vyžít / navíc (v.l. Mt

25,20,22) [0]
 ἐπι κεφάλαιον, ου, τό *daň na hlavu* (v.l. Mk 12,14) [0]
 Ἐπικουρείος, ου, ὁ *epikurejec* (Sk 17,18) [1]
 ἐπικουρία, ας, ἡ *pomoc* (Sk 26,22) [1]
 ἐπικράνθη αορ. pas. od πικραίνω
 ἐπικράζω *výhružně křičet* (v.l. Sk 16,39; 28,19) [0]
 ἐπικρίνω (αορ. ἐπέκρινα) *rozhodnout* (ak. s Inf.: L 23,24) [1]
 ἐπιλαμβάνομαι (αορ. ἐπελάβομαι) 1. *uchopit, chytit* (τινός/τινά, τι koho, co; τινός τινος koho zač/při čem; i přen.), *chopit se* (τινός koho), *vzít* || ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου (L 20,20) *aby ho chytili za slovo* 2. *ujmout se* (τινός koho) 3. *zmocnit se, dosáhnout* (τινός čeho), *získat* (τινός co) [19]
 ἐπιλάμπω (αορ. ἐπέλαμψα) *zazářit* (v.l. Sk 12,7) [0]
 ἐπιλανθάνομαι (αορ. ἐπελαθόμην, pf. ἐπιέλησμαι, part. ἐπιελησμένος [L 12,6 je význ. pas.]) 1. *zapomínat* (τινός nač) 2. *přehlédnout, zanedbat* (τινός co), *nestarat se* (τινός oč) [8]
 ἐπιλέγω (αορ. med. ἐπελεξάμην) 1. *nazývat, pojmenovat* 2. (med.) *vybrat si* 3. (pas.) *jmenovat se, nazývat se* [2]
 ἐπιλείπω (fut. -ψω) *nedostávat se, chybět* (τινά komu) || ἐπιλείψει (= fut.) με ὁ χρόνος (Žd 11,32) *chyběl by mi čas* [1]
 ἐπιλείχω *olizovat* (L 16,21) [1]
 ἐπιλέλυσμαι pf. (pas.) od ἐπιλανθάνομαι
 ἐπιλησμονή, ἥς, ἡ *zapomnětlivost* || ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς (Jk 1,25) *zapomnětlivý posluchač* [1]
 ἐπίλοιπος, ον *zbývajících, zbylých* || τὰ ἐπίλοιπα *zbytek* (1 Pt 4,2) [1]
 ἐπίλυσις, εως, ἡ *vysvětlení, výklad* (2 Pt 1,20) [1]
 ἐπιλύω (fut. pas. ἐπιλυθήσομαι) *vysvětlovat, vykládat; vyjasnit, rozuzlit* [2]
 ἐπιμαρτυρέω *dosvědčít* (1 Pt 5,12) [1]

ἐπιμέλεια, ας, ἡ *starost, péče, zaopatření* (všim potřebným) (Sk 27,3) [1]
 ἐπιμελέομαι (αορ. ἐπεμελήθην) *pečovat, starat se* (τινός oč) [3]
 ἐπιμελῶς (adv.) *pečlivě, důkladně* (hledat: L 15,8) [1]
 ἐπιμένω (fut. ἐπιμενῶ, αορ. ἐπέμεινα, inf. ἐπιμεῖναι) *zůstat; setrvat* (τῇ ἀμαρτίᾳ *ve hříchu*), *vytrvat, nepřestat* || ὡς δὲ ἐπέμενον ἑρωτῶντες αὐτόν (J 8,7) *když se ho nadále tázali/ho dále zahrnovali otázkami* [17]
 ἐπινεύω (αορ. ἐπένευσα) *přikývnout, souhlasit* (Sk 18,20) [1]
 ἐπίνοια, ας, ἡ *myšlenka, nápad, úmysl* (Sk 8,22) [1]
 ἔπιον αορ. od πίνω
 ἐπιορκέω (fut. ἐπιορκήσω) *poruší přísahu; křivě přísahal* (Mt 5,33) [1]
 ἐπίορκος, ου *křivopřisežný* || ὁ ἔ. *křivopřisežník* (1 Tm 1,10) [1]
 ἐπιούσα, ἥς, ἡ *viz* ἔπειμι
 ἐπιούσιος, ον (adj. sporného význ., jako snad nejvíce oprávněný význ. v souvislosti modlitby Páně se jeví: *nyní, nezbytný*; — (jiná řešení: *(jsoucí) pro zítřek; dnešní, (jsoucí) pro dnešek; každodenní*; (tradice: *vezdejší* (Mt 6,11; L 11,3) [2]
 ἐπιπίπτω (αορ. ἐπέπεσον i ἐπέπεσα, pf. ἐπιπέπτωκα) 1. (i přen.) *padnout* (ἐπὶ τινα na koho), *vrhnout se* (τινὶ / ἐπὶ τινα na koho), *hrnout se* (τινὶ ke komu); (Sk 20,10 možná: *sklonit se* (τινὶ nad kým) || ἔ. ἐπὶ τὸν τράχηλον *padnout kolem krku* 2. (i přen.) *spočinout; sestoupit* (ἐπὶ τινα na koho) [11]
 ἐπιπλήσσω (αορ. ἐπέπληξα) *plísňit, hrubě kárat* (τινὶ koho) (1 Tm 5,1) [1]
 ἐπιποθέω (αορ. ἐπεπόθησα) *toužít, dychtit* (τι, τινὰ po čem, kom) [9]
 ἐπιπόθησις, εως, ἡ *touha, tužba* (2 K 7,7,11) [2]
 ἐπιπόθητος, ον *vytoužený, žádaný* (Fr 4,1) [1]

ἐπιποθία, ας, ἡ *touha, tužba* (Ř 15,23) [1]
 ἐπιπορεύομαι *jít, odejít, přijít, zamířít* (πρός τινα ke komu) (L 8,4) [1]
 ἐπιράπτω *přísít* (Mk 2,21) [1]
 ἐπιρίπτω (αορ. ἐπέριψα) *hodit* (ἐπὶ τι nač), *položít* [2]
 ἐπισείω (part. aor. nom. pl. m ἐπισείσαντες) *požít* (v.l. Sk 14,19) [0]
 ἐπίσημος, ον 1. *vynikající, význačný, proslavený* 2. *pověstný* [2]
 ἐπισιτομός, οῦ, ὁ *poživatelný, potraviny, proviant* (L 9,12) [1]
 ἐπισκέπτομαι (fut. ἐπισκέψομαι, αορ. ἐπεσκεψάμην) 1. *rozhlížet se* (τινὰ po kom; za účelem výběru) 2. (o Bohu) *shlídnout, pohlédnout, navštívit*; (s Inf.) *milostivě rozhodnout* 3. *navštívit, vyhledat* (za účelem pomoci), *postarat se* (τινὰ o koho) [11]
 ἐπισκευάζομαι (αορ. ἐπεσκευασάμην) *připravít se* (Sk 21,15) [1]
 ἐπισκηγνῶ (αορ. ἐπεσκήνωσα) *usídlit se, spočinout* (ἐπὶ τινα, τι na kom, čem) (2 K 12,9) [1]
 ἐπισκιάζω (fut. ἐπισκιάσω, αορ. ἐπεσκίασα) *zasíňit* (τινὶ / τινὰ koho); *pokryt, zakryt* (stínem); (o stínu) *(do)padnout* [5]
 ἐπισκοπεύω var. k násli.
 ἐπισκοπέω 1. *střežit, hlídat, dohlížet* (τι nač); *dávat pozor* (μὴ aby ne) 2. *pečovat, starat se* (τι oč) [2]
 ἐπισκοπή, ἥς, ἡ 1. (Boží) *navštívení* 2. *dozor, služba* (obecně), *úkol; služba představeného / biskupa* [4]
 ἐπίσκοπος, ου, ὁ 1. *dozorce, strážce* 2. *představený, biskup* [5]
 ἐπισπάομαι *natáhnout si, přetáhnout si* (1 K 7,18 *doplň; předkožku*) [1]
 ἐπισπείρω (αορ. ἐπέσπειρα) *nasít / zasít* (ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου *mezi pšenici*; Mt 13,25) [1]
 ἐπίσταμαι (part. ἐπιστάμενος) 1. *rozumět, chápat* 2. *vědět, znát* [14]
 ἐπιστάς part. aor. od ἐφίστημι
 ἐπίστασις, εως, ἡ 1. *nával, slačnice; sro-*

cení 2. *starost, zodpovědnost* [2]
 ἐπιστάτης, ου, ὁ *představený, vedoucí* || (v NZ jen ve vok.) *ἐπιστάτα mistry!* [7]
 ἐπιστέλλω (αορ. ἐπέστειλα, inf. ἐπιστέλλαι) *poslat* (dopisem), *napsat; uložit* (písemně) [3]
 ἐπιστῆ konj. aor. 3. sg. od ἐφίστημι
 ἐπίστηθι imp. aor. od ἐφίστημι
 ἐπιστήμη, ἥς, ἡ *vědění, chápání* (v.l. Fr 4,8) [0]
 ἐπιστήμων, ον, gen. ονος *zkušený, znalý, školený, vzdělaný* (Jk 3,13) [1]
 ἐπιστηρίζω (αορ. ἐπεστήριξα) *posilovat, uvrzovat* [4]
 ἐπιστολή, ἥς, ἡ *dopis, list*; (1 sm.) *pověřující / doporučující list* [24]
 ἐπιστοιμίζω *zacpat ústa* (τινὰ komu; Tt 1,11) [1]
 ἐπιστρέφω (fut. ἐπιστρέψω, αορ. ἐπέστρεψα, pas. ἐπεστράφη, part. ἐπιστραφεὶς) 1. (akt.) a) (tr.) *obrátit, otočit; přivést zpět* b) (intr.) *obrátit se, vrátit se* (ἐπὶ τι k čemu) || ἐπέστρεψα βλέπειν (Zj 1,12) *obrátil jsem se, abych viděl* 2. (pas.) *otočit se; obrátit se* (i přen.); *vrátit se* [36]
 ἐπιστροφή, ἥς, ἡ *obrácení* (Sk 15,3) [1]
 ἐπισυνάγω (inf. aor. ἐπισυναγαγεῖν n. ἐπισυνάξει, pf. pas. ἐπισυνήγαμαι, αορ. pas. ἐπισυνήχθην, fut. pas. ἐπισυναχθήσομαι) 1. *shromáždit* 2. (pas.) *shromáždit se* [8]
 ἐπισυναγωγή, ἥς, ἡ *shromáždění, shromáždování* [2]
 ἐπισυντρέχω *seběhnout se* (Mk 9,25) [1]
 ἐπισύστασις, εως, ἡ *srocení, vzpoura; nával* (v.l. Sk 24,12; v.l. 2 K 11,28) [0]
 ἐπισφαλής, ἔς *nebezpečný* (Sk 27,9) [1]
 ἐπισχύω *být silný; posílit; naléhat* || ἐπισχυον λέγοντες (L 23,5) *(ještě více) naléhat* [1]
 ἐπισωρεύω (fut. ἐπισωρεύσω) *nakupit, nahromadit, sehnat* (2 Tm 4,3) [1]
 ἐπιταγή, ἥς, ἡ *rozkaz, příkaz, nařízení* || μετὰ πάσης ἐπιταγῆς (Tt 2,15) *se všim*

dúrazem [7]
 ἐπιτάσσω (aor. ἐπέταξα, pf. pas. ἐπιτέταμαι) *přikázat, naříditi* [10]
 ἐπιτελέω (fut. ἐπιτελέσω, aor. ἐπετέλεσα) 1. *ukončit, skončit, dokončit, dovršit; vykonat, uskutečnit* 2. *uložit* (τινί τι komu co) 3. (med.) *končit* [10]
 ἐπιτήδειος, α, ον *vhodný; nutný, nezbytný* || τὰ ἐπιτήδεια *nutné věci pro život, živobytí* (Jk 2,16) [1]
 ἐπιτίθημι (imp. ἐπιτίθει, impf. 3. pl. ἐπιτίθεσαν, fut. ἐπιθήσω, aor. ἐπέθηκα n. ἐπέθην, imp. ἐπίθεε, konj. aor. ἐπιθῶ, part. ἐπιθείς, fut. med. ἐπιθήσονται, aor. med. ἐπεθέμην) 1. (akt.) *položit, vložit* (τί τινι n. τι ἐπὶ τινος / τίνα co na koho); *přiložit, pořídit; dát* (δῶμα *jméno*) || ἐ. πληγὰς *vysáže rány, zbit* 2. (med.) *dát* (τὰ πρὸς τὰς χρείας [Sk 28,10] *co jsme potřebovali*), *odevzdat; napadnout* (τινί koho), *ubližiti* [39]
 ἐπιτιμάω (aor. ἐπετίμησα) 1. *kárat, domlouvat, napomínat* (τινί koho); *okřikovat* (τινί koho) 2. *pohrozit*, (přísně) *přikázat; vystoupit* (τινί proti komu); *zakázat* (τίνα μή aby [ne]) [29]
 ἐπιτιμία, ας, ἡ *potrestání, trest* (ὅπό τινος od koho / uložený kým: 2 K 2,6) [1]
 ἐπιτρέπω (aor. ἐπέτρεψα, pas. ἐπετράπη) *dovolit; připustit* || ἐπιτρέπεται σοι *je ti dovoleno* [18]
 ἐπιτροπέω *být prokurátorem / místodržitelem* (v.l. L 3,1) [10]
 ἐπιτροπή, ἡς, ἡ *dovolení; plná moc* (Sk 26,12) [1]
 ἐπίτροπος, ου, ὁ 1. *dozorce, správce* 2. *poručník* [3]
 ἐπιτυγχάνω (aor. ἐπέτυχον) *dosáhnout* (τινός / τι čeho), *dostat se* (τινός k čemu), *obdržet* [5]
 ἐπιφαίνω (aor. ἐπέφανα, pas. ἐπεφάνην) (akt. 1 pas.) *ukázat se, zjevit se, projevit se; zazářit* [4]
 ἐπιφάνεια, ας, ἡ *zjevení, ukázání se, objevení se*; (Křistův) *příchod* [6]

ἐπιφανής, ἐς *nádherný, skvělý; slavný* (Sk 2,20) [1]
 ἐπιφαύσκω (fut. ἐπιφαύσω) *zazářit; osvitit* (τινί koho; Ef 5,14) [1]
 ἐπιφέρω (aor. ἐπήνεγκον) *uložit, vyhlásit; přednést* (obvinění) [2]
 ἐπιφωνέω *volat, zavolat* (τινί na koho); (hlasitě) *křičet* [4]
 ἐπιφώσκω *rozběsknout se*; (o dni:) *začínat* [2]
 ἐπιχειρέω (aor. ἐπεχείρησα) *pokusit se, pustit se* (+ inf. do čeho) [3]
 ἐπιχειρήσεις, εως, ἡ *útok, napadení* (v.l. Sk 12,3) [10]
 ἐπιχέω *nalít* (τι nač: L 10,34) [1]
 ἐπιχορηγέω (aor. ἐπεχορήγησα, fut. pas. ἐπιχορηγηθήσονται) *věnovat; udělit, darovat, poskytnout; postarat se* (τι oč); *podporovat; připojit* (τινί τι k čemu co) [5]
 ἐπιχορηγία, ας, ἡ *podpora, výživa; pomoc* [2]
 ἐπιχρίω (aor. ἐπέχρισα) *potázat, poříti* (J 9,6,11) [2]
 ἐπιψαύω (fut. ἐπιψαύσω) *dotknout se, dospět* (τινός ke komu; v.l. Ef 5,14) [10]
 ἐπλάσθην aor. pas. od πλάσσω
 ἐπλήγην aor. pas. od πλήσσω
 ἐπλησα aor. od πίμπλημι
 ἐπλήσθην aor. pas. od πίμπλημι
 ἐπνευσά aor. od πνέω
 ἐποικοδομέω (aor. ἐποικοδόμησα, aor. ἐποικοδομήθην) *budovat / stavět* (ἐπὶ τινα / τι na čem), *stavět dál* [7]
 ἐποκέλλω (aor. ἐπώκειλα) *nechat ztroskotat* (v.l. Sk 27,41) [10]
 ἐπονομάζομαι *jménovat se, nechat se nazývat* (Ř 2,17) [1]
 ἐποπτεύω (aor. ἐπόπτευσα) *pozorovat, nahlížet* (τι nač; 1 Pt 2,12; 3,2) [2]
 ἐπόπτης, ου, ὁ *pozorovatel, (očí) svědek* (2 Pt 1,16) [1]
 ἔπος, ους, τό *slovo* || ὡς ἔπος εἶπεῖν (Žd 7,9) *abych tak řekl, takřka* [1]
 ἐπουράνιος, ον *nebeský* || τὰ ἐπουράνια *nebe; nebeské věci* | οἱ ἐπουράνιοι *nebe-*

ζῆανέ [19]
 ἐπράθην aor. pas. od πειράσκω
 ἐπρίσθησαν aor. pas. 3. pl. od πρίζω
 ἐπτά (čisl.) *sedm* [88]
 ἐπτάκις (čisl.) *sedmkrát* [4]
 ἐπτακισχίλιοι, αι, α (čisl.) *sedm tisíc* (Ř 11,4) [1]
 ἐπταπλασίον, ον, gen. ονος *sedminásobný, sedmkrát tak velký* || n. pl. *sedminásobek* (v.l. L 18,30) [10]
 ἐπυθόμην aor. od πυθάνομαι
 Ἐραστος, ου, ὁ *Erastos* (1. křesťan v Korintě: Ř 16,23; 2. spolupracovník ap. Pavla: Sk 19,22; 2 Tm 4,20) [3]
 ἐραυνάω (aor. ἤραυνησα) (pro)zkoumat, pátrat, hledat; znát [6]
 ἐργάζομαι (impf. ἤργαζόμην i εἰργ-, aor. εἰργασάμην i ἤρ-, pf. ἐῤργασμαι) 1. (infr.) *pracovat, být činný* (εἰς τίνα pro koho), *namáhat se* 2. (tr.) *udělat, způsobit, vykonat; usilovat* (τι oč); *vyzískat, vydělat* || ἐ. τὴν θάλασσαν (Z) 18,17) *pracovat / obchodovat na moři* [41]
 ἐργασία, ας, ἡ 1. *zaměstnání; práce; provádění* (τινός čeho) 2. *obchod* 3. *námaha* || ἐργασίαν διδόναι *snažit se, dát si práci* 4. *výdělek, zisk* [6]
 ἐργάτης, ου, ὁ 1. *dělník* 2. *činitel, pachatel* [16]
 ἔργον, ου, τό 1. *čin, skutek* || τὰ ἔ. τοῦ νόμου *skutky zákona* (1). *přikázané zákony* 2. *práce, úkol; činnost* 3. *dílo, výsledek práce* 4. *věc, záležitost* || τὸ ἔργον τοῦ νόμου (Ř 2,15) *požadavek / obsah zákona* [169]
 ἐρεθίζω (aor. ἤρεθισα) 1. *dráždit, provokovat, popouzet* 2. *podnítit, povzbudit* [2]
 ἐρεῖδω (aor. ἤρεισα) *zabíjet se, uvíznout* (Sk 27,41) [1]
 ἐρεύγομαι (fut. ἐρεύξομαι) *pronést, vyslovit, zvěstovat* (Mt 13,35) [1]
 ἐρευνάω var. k ἐραυνάω
 ἐρημία, ας, ἡ *pustina, pusté místo, neobydlený kraj, poušť* [4]
 ἐρημόομαι (pf. ἐρήμωμαι, aor. ἤρημώ-

θην) *pustinout, být pustošen* [5]
 ἔρημος, ον *pustý, opuštěný, osamělý* || ἡ ἔρημος (sc. χώρα) *poušť, pustina* | αἱ ἔρημοι *osamělá místa; poušť* [48]
 ἐρήμωσις, εως, ἡ *pustošení, vylidnění* || v.l.z. βδέλυγμα [3]
 ἐρίζω (fut. ἐρίσω, aor. ἤρισα) *hádat se, přit se* (Mt 12,19) [1]
 ἐριθεία, ας, ἡ (i pl. může mít význ. sg.) *sobeciví, ciizádost; pikle, pletichy; straniciví; fevnivost, hádavost; nepřejčnost* (?) *nepřátelsví — překrytí význ. s ἔρις nelze vyloučit* (ale sr. Ga 5,20, kde jsou oba termíny) [7]
 ἔριον, ου, τό (ovčí) *vlna* [2]
 ἔρις, ιδος, ἡ (ak. ἔριν) *hádky, spor, pře; nesvár; fevnivost* [9]
 ἐρίφιον, ου, τό *kůzlátko*, (i bez význ. *zdrobnělina*) *kozel* (Mt 25,33) [1]
 ἔριφος, ου, ὁ *kozel, kůzle* [2]
 ἔριψα aor. od ῥίπτω
 Ἐρμάς, ᾱ, ὁ *Hermas* (římský křesťan: Ř 16,14) [1]
 ἐρμηνεία, ας, ἡ *tlumočení, překlad; výklad, vykládání* (1 K 12,10; 14,26) [2]
 ἐρμηνευτής, ου, ὁ *překladatel, tlumočník* (v.l. 1 K 14,28) [10]
 ἐρμηνεύω (aor. ἤρμήνευσα) *překládat, vykládat* [3]
 Ἐρμῆς, ου, ὁ *Hermes* (1. řecký bůh: Sk 14,12; 2. římský křesťan: Ř 16,14) [2]
 Ἐρμογένης, ους, ὁ *Hermogenes* (křesťan z Asie: 2 Tm 1,15) [1]
 ἐρπετόν, ου, τό *plaz* [4]
 ἔρραμαι pf. pas. od ῥαίνω
 ἐρραντισμένος part. pf. pas. od ῥαντίζω
 ἐρέβηην aor. pas. k λέγω
 ἔρρηξα aor. od ῥήγνυμι
 ἐρρίζωμαι pf. od ῥιζόομαι
 ἔρριμαι pf. pas. od ῥίπτω
 ἔρρυσάμην aor. od ῥύομαι
 ἔρρυσθην aor. pas. od ῥύομαι
 ἔρρωσο imp. pf. od ῥώννυμαι
 ἔρρωσθε imp. pf. 2. pl. od ῥώννυμαι
 ἐρυθρός, ᾱ, ὁν *červený, rudý* || ἡ Ἐρυθρά

θάλασσα *Rudé moře* [2]

ἔρχομαι (Impf. ἤρχομην, fut. ἐλεύσομαι, aor. ἦλθον i ἦλθα, inf. ἔλθεῖν, pf. ἐλήλυθα) 1. (i o čase) *přijít* (πρός τινα i τινί ke komu); *dosíť se, přejít* (εἰς τι k čemu); *výjít* (εἰς φανερόν najevo) || ὁ ἐρχόμενος *ten, který má přijít* (i. j. Mesias) || ὁ αἰὼν ὁ ἐρχόμενος *budoucí věk* 2. *jít* (εἰς εαυτόν *do sebe*), *chodit*; *být* (εἰς προκοπὴν *k prospěchu*) || ὁπίσω τινός *ἐλθεῖν následovat koho, jít za kým* i εἰς τὸ χειρὸν ἔ. *horšit se, dařit se* (komu) *hůře* 3. *být přinesen* [632]

ἔρω fut. k λέγω

ἔρωτάω (Impf. ἠρώτουν, fut. ἐρωτήσω, aor. ἠρώτησα) 1. *ptát se* (τινὰ περί τινος n. τινὰ τι koho nač) 2. *prosít, žádat* (τινὰ περί τινος koho oč; ak. s inf. / ἵνα / ὅπως / εἰς τό + inf. aby) [63]

ἔσβησα aor. od σβέννυμι

ἔσθιμα aor. od σμαίνω

ἔσθής, ἦτος, ἡ *žary, oděv; oblékání* [8]

ἔσθῃσιν dat. pl. od ἔσθής

ἔσθιω i ἔσθω (fut. φάγομαι, 2. sg. φάγεσαι, aor. ἔφαγον, pf. βέβρωκα) 1. *jíst; žrát* 2. (o ohni) *strávit, sežehnout, spálit* [158]

ἔσकुμαι pf. pas. od σκύλλω

Ἑσλί, ὁ (neskl.) *Hesli, Esli* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,25) [1]

ἔσόμενος, η, ον par. fut. od εἶμι

ἔσοπτρον, ου, τό *zrcadlo* || δι' ἐσόπτρου (1 K 13,12) v *zrcadle; nepřímě* [2]

ἔσπαρμαι pf. pas. od σπείρω

ἔσπερα, ας, ἡ *večer* [3]ἔσπερινός, ἡ, ὅν *večerní* (v. l. L 12,38) [0]Ἑσρώμ, ὁ (neskl.) *Hesrom, Esrom* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,3bis; L 3,33) [3]

ἔσσόμαι (aor. ἡσώθην) *přijít zkrátka, být zkrácen* (τι ὑπέρ τινα oč oproti komu), *být zneřhodněn* (τι ὑπέρ τινα v čem vůči komu; 2 K 12,13) [1]

ἔσταθην aor. pas. od ἵστημι

ἑστάναι inf. pf. od ἵστημι

ἑστηκα pf. od ἵστημι

ἑστηκεν (v. l. J 8,44) impf. 3. sg. od στήκω n. (asi spíše) *mladší inar k ἑστηκεν*

ἑστηκώς a ἑστώς par. pf. od ἵστημι

ἑστην aor. (Impf.) od ἵστημι

ἑστησα aor. (tr.) od ἵστημι

ἑστράφην aor. pas. od στρέφω

ἑστρωμένος par. pf. od στρώννυμι

ἑστρωσα aor. od στρώννυμι

ἑστω imp. 3. sg. od εἶμι

ἑσχατος, η, ον 1. *poslední, konečný, krajní* || τὸ ἑσχατον *konec* i ἑσχατον (adv.) *nakonec* 2. *nejmenší, nejnepatrnější* [52]

ἑσχάτως (adv.) *nakonec* || ἔ. ἔχειν *být v koncích* (života) (Mk 5,23) [1]

ἑσχήκα pf. od ἔχω

ἑσχον aor. od ἔχω

ἔσω (adv.) 1. *dovniř* || ἔ. τῆς αὐλῆς (Mk 15,16) *do dvora / paláce* 2. *uvniř* || ὁ ἔσω ἄνθρωπος *uvniřní člověk* i οἱ ἔσω (1 K 5,12) *ti, kdo patří k obci věřících*, i. j. *křesťané* [9]

ἔσωθεν (adv.) 1. *zvně*, z *vně* 2. *uvniř* || τὸ ἔ. *vně*, *co je vně* [12]

ἑσώτερος, α, ον (komp. k ἔσω) *vnější; (jako superl.) nejvnější, nejhlubší* || τὸ ἑσώτερον τοῦ καταπετάσματος (Žd 6,19) *co je (uvniř, tj.) za oponou (= velestatyně)* [2]

ἑταῖρος, ου, ὁ *přítel, druh* [3]

ἑταράχην aor. pas. od ταράσσω

ἑτάφην aor. pas. od θάπτω

ἑτέθην aor. pas. od τίθημι

ἑτεκον aor. od τίκτω

ἑτερόγλωσσος, ον *mluvící v cizích / neznámých jazycích* (1 K 14,21) [1]ἑτεροδιδασκαλέω *šitit cizí* (t. j. *nepravě*) *učení* (1 Tm 1,3; 6,3) [2]

ἑτεροζυγέω *spojuj se* (τινί s kým) *pod jedno jho, spolupracovat s někým cizím* (2 K 6,14) [1]

ἑτερος, α, ον *druhý* (ze dvou); *jiný* (z více), *odlišný; další; cizí* (jazyk) || ὁ ἑτερος *bližní* i τῇ ἑτέρῃ (sc. *ἡμέρῃ*) *druhého*

dne, další / přísti den [98]

ἑτέρως (adv.) *jinak, jiným způsobem* (Fr 3,15) [1]

ἑτέχθην aor. pas. od τίκτω

ἔτι (adv.) *ještě; už; přece, přesio* || ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ (L 1,15) *už od mateřského života / už od narození n.* (podle L 1,41,44) *ještě / už v mateřském životě* i οὐκ ἔτι *už ne* i οὐδὲ ἔτι *vůn ani teď ještě ne* [93]

ἑτίθει impf. 3. sg. od τίθημι

ἑτίθεσαν a ἑτίθουν impf. 3. pl. od τίθημι

ἑτοιμάζω (fut. ἐτοιμάσω, aor. ἠτοίμασα, pf. ἠτοίμακα, pas. ἠτοίμασμαι, aor. pas. ἠτοιμάσθην) *připravít, určit* (Bohem); (spec.) *připravít noclech* (τινί pro koho); *nashromáždit* || ἠτοιμασμένος εἰς πόλεμον (sr. Zj 9,7) *vystrojený do války* [40]

ἑτοιμασία, ας, ἡ *připravenost, pohotovost* (Ef 6,15) [1]

ἑτοιμας viz ἑλύμας (v. l. Sk 13,8) [0]

ἑτοιμος, η, ον *připravený* (πρός / εἰς τι nač, k čemu), *ochotný, pohotový* || ἑτοιμά ἐστιν (všechno) *je připraveno* i ἐν ἐτοίμῳ ἔχειν *být připraven* [17]

ἑτοιμώς (adv.) *připraveně, ochotně* || ἔ. ἔχω *jsem připraven / ochoten* [3]ἑτος, ους, τό *rok* || κατ' ἑτος *každoročně* [49]

ἑτύθην aor. pas. od θύω

εὖ (adv.) *dobře, správně, znamenitě* || εὖ ποιεῖν *dobře činit, konat dobro* i εὖ πράσσειν *mít štěstí; správně jednat* [5]

Εὐα, ας, ἡ *Eva* (pramatka lidstva) [2]

εὐαγγελίζω (aor. εὐηγγέλισα, pf. pas. εὐηγγέλισμαι, aor. pas. εὐηγγελίσθην)

1. (akt. i med.) *zvěstovat, hlásat* (τί τινί i τινα, τι ἐπὶ τινα co komu); *hlásat radostnou zvěst / evangelium* 2. (pas.) *být zvěstován; slyšet hlásání evangelia* || πτωχοὶ εὐαγγελίζονται (L 7,22) *chudým se zvěstuje radostná zvěst* [54]

εὐαγγέλιον, ου, τό *dobrá zpráva, radostná zvěst, evangelium; poselství* (i ne pro

všechny radostné) [76]

εὐαγγελιστής, ου, ὁ *kazatel evangelia, hlásatel radostné zvěsti, evangelista* [3]

εὐαρεστέω (aor. εὐηρέστησα, pf. εὐηρέστηκα i εὐαρέστηκα) 1. *líbit se* (τινί komu) 2. (pas.) *nacházet / mít zalíbení* (τινί v čem), *být spokojen* (τινί s čím) [3]

εὐάρεστος, ον *milý, příjemný* [9]εὐαρέστως (adv.) *se zalíbením, milým způsobem* (Žd 12,28) [1]Εὐβουλος, ου, ὁ *Eubulos* (křesťan v Římě: 2 Tm 4,21) [1]εὖγε (adv., i jako citosl.) *výborně!, zname-*

nitě! (L 19,17) [1]

εὐγενής, ἔς 1. *urozený, vznešený* 2. *ušlech-*

ilý [3]

εὐγλωττία, ας, ἡ *výmluvnost* (v. l. Ř 16,18) [0]εὐδία, ας, ἡ *jasné / hezké / pěkné počasí* (Mt 16,2) [1]

εὐδοκέω (aor. εὐδόκησα i ηὐδόκησα) 1. *mít / nacházet zalíbení* (ἐν τινί / εἰς τινα v kom; τινὰ, τι v kom, v čem); *být spokojen; pokládat za správné, chtít, souhlasit* (τινί s čím), *schválit* 2. *rozhodnout (se)* (+ inf.) [21]

εὐδοκία, ας, ἡ 1. *dobrá vůle* 2. *zalíbení; dobrota, přízeň, blahosklonnost* 3. *přání, žádost, touha* (τινός po čem) [9]

εὐεργασία, ας, ἡ *dobrodiní, dobrý skutek; dobročinnost* [2]εὐεργετέω *konat dobro* (Sk 10,38) [1]εὐεργέτης, ου, ὁ *dobrodinec* (L 22,25) [1]εὐθετος, ον *vhodný, užitečný* (τινί / εἰς τι k čemu) [3]εὐθέως (adv.) *hned, ihned* [36]εὐθυδρομέω (aor. εὐθυδρόμησα) *jet přímo (dál)* (Sk 16,11; 21,1) [2]εὐθυμέω *být dobré mysli* [3]εὐθυμος, ον *veselý, (jsoucí) dobré mysli* (Sk 27,36) [1]εὐθύμως (adv.) *s dobrou myslí, s důvěrou* (Sk 24,10) [1]εὐθύνω (aor. εὐθύνα) 1. *urovnat, vyrovnat* 2. *řídít* || ὁ εὐθύνων *kormidelník* [2]

εὐθύς, εἶα, ὅ, gen. ἑως, εἰας 1. *přímý, rovný* 2. *upřímý* [8]
 εὐθύς (adv.) *hněd, ihned*; (u Mk často spíše jako konektor:) *pak* [51]
 εὐθύτης, ητος, ἡ *přímost, poctivost, spravedlnost* (Žd 1,8) [1]
 εὐκαιρέω (aor. εὐκαίρησα) *mít příležitost, mít čas* [3]
 εὐκαιρία, ας, ἡ *vhodná příležitost* [2]
 εὐκαιρος, ον *vhodný, příhodný, včasný* [2]
 εὐκαίρως (adv.) *vhodně, při vhodné příležitosti* [2]
 εὐκοπώτερος, α, ον (komp. od εὐκοπος) *lehčí, snadnější* [7]
 εὐλάβεια, ας, ἡ *ostych, bázeň, úcta, pokora, zbožnost* (Žd 5,7; 12,28) [2]
 εὐλαβέομαι (aor. εὐλαβήην) *mít strach / bázeň / pokoru* (Žd 11,7) [1]
 εὐλαβής, ἐς *zbožný, bohabojný, uctivý* [4]
 εὐλογέω (fut. εὐλογήσω, aor. εὐλόγησα, 1 ηὐλόγησα, pf. εὐλόγηκα, aor. pas. εὐλογήην) 1. *chválit, velebit* 2. *žehnat* (τινά, τι komu, čemu/co) 3. *zahrnout požehnáním* [41]
 εὐλογητός, ἡ, ὅν *požehnaný, velebený, pochválen(ý)* [8]
 εὐλογία, ας, ἡ 1. *chvála, velebení* 2. *požehnání* (úkon i obdarování); *zasvěcení* || ἐπ' εὐλογίαις *požehnaně, s požehnáním* 3. *žitý dar* 4. *lahodná řeč, lichocení* [16]
 εὐμετάδοτος, ον *žitý* (1 Tm 6,18) [1]
 Εὐνίκη, ης, ἡ *Euniké* (Timoteova matka: 2 Tm 1,5) [1]
 εὐνοέω *být přátelský* (Mt 5,25) [1]
 εὐνοια, ας, ἡ *dobrá vůle, ochota; horlivost* (Ef 6,7) [1]
 εὐνουχίζω (aor. εὐνουχισα) *vyklestit, učinit neschopným pro manželství* (Mt 19,12bis) [2]
 εὐνοῦχος, ου, ὁ *eunuch, kleštěnec; svobodný (muž); (?) komoří* [8]
 εὐξαίμην opt. aor. od εὐχομαι
 Εὐδία, ας, ἡ *Evodia* (křesťanka z Filp: Fr 4,2) [1]
 εὐδοῶμαι (fut. εὐδοθήσεται) 1. *prosperovat, mít úspěch, dařit se* (os. podmět) 2. (o věci) *moci postrádat* [4]
 εὐπάρεδρος, ον *vytrvalý, stálý, věrný* (1 K 7,35) [1]
 εὐπειθής, ἐς *poslušný, ochotný, povolný* (Jk 3,17) [1]
 εὐπερίσπαστος, ον *snadno odiažitelný; (přen.) snadno rozptýlující / odvádějící* (v.l. Žd 12,1) [0]
 εὐπερίστατος, ον (snadno) *napadající / obklopující / zachvacující* (o hřích: Žd 12,1) [1]
 εὐποιία, ας, ἡ *dobročinnost, konání dobra* (Žd 13,16) [1]
 εὐπορέομαι (impf. εὐπορούμην) *být majetný, mít majetek* (Sk 11,29) [1]
 εὐπορία, ας, ἡ *blahobyť* (Sk 19,25) [1]
 εὐπρέπεια, ας, ἡ *krása* (Jk 1,11) [1]
 εὐπρόσδεκτος, ον 1. *přiznivý, příhodný* 2. *přijemný, vítaný* [5]
 εὐπρόσεδρος, ον *vytrvalý, stálý* (v.l. 1 K 7,35) [0]
 εὐπροσωπείω (aor. εὐπροσώπησα) *vyvádět hezky, dělat dojem, být důležitý* (Ga 6,12) [1]
 εὐρακῶν, ωνος, ὁ *severovýchodní vítr* (Sk 27,14) [1]
 εὐρίσκω (impf. εὕρισκον 1 ηῦ-, fut. εὕρησω, aor. εὕρον, med. εὕραμην, pf. εὕρηκα, aor. pas. εὕρέην, fut. pas. εὕρεθήσεται) 1. *najít, objevit; shledat, poznat* 2. *získat, dosáhnout* 3. (med.) *získat* (pro sebe) 4. (pas.) *být nalezen, být shledán; nacházet se; ukázat se* [176]
 εὐροκλύδων, ωνος, ὁ *jihovýchodní vítr* (v.l. Sk 27,14) [0]
 εὐρύχωρος, ον *široký, prostorný* (Mt 7,13) [1]
 εὐσέβεια, ας, ἡ 1. *zbožnost, bohabojnost* 2. *víra, náboženská* [15]
 εὐσεβέω 1. *uctívat, ctít* 2. *chovat se uctivě* || τὸν Ἰδιον οἶκον εὐ. (1 Tm 5,4) *plnit povinnosti vůči svým příbuzným* [2]
 εὐσεβής, ἐς *zbožný, bohabojný* [3]
 εὐσεβῶς (adv.) *zbožně* [2]

εὐσημος, ον *zřetelný, srozumitelný* (1 K 14,9) [1]
 εὐσπλαγχνος, ον *milosrdný, shovívavý, slitovný* [2]
 εὐσχημονέω *chovat se důstojně* (v.l. 1 K 13,5) [0]
 εὐσχημόνως (adv.) *slušně, počestně* [3]
 εὐσχημοσύνη, ης, ἡ *počestnost, slušnost, dekorum, přijatelnost, přitažlivost* (1 K 12,23) [1]
 εὐσχήμων, ον, gen. ονος 1. *slušný, počestný* 2. *vážený, vznešený; vlivný* [5]
 εὐτόνως (adv.) *prudce, silně, urputně* [2]
 εὐτραπελία, ας, ἡ *vůprkovaní, nestlušná řeč* (Ef 5,4) [1]
 Εὐτυχος, ου, ὁ *Eutychos* (učedník v Troadě: Sk 20,9) [1]
 εὐφημία, ας, ἡ *dobrá pověst, čest* (2 K 6,8) [1]
 εὐφημος, ον *sloužící ke cti / dobré pověsti, chvályhodný* (Fr 4,8) [1]
 εὐφορέω (aor. εὐφόρησα) *být plodný / úrodný, přinést (hojnou) úrodu* (L 12,16) [1]
 εὐφραίνω (aor. pas. ηὐφράνθην) 1. (akt.) *(po)těšit* 2. (pas.) *radovat se, jásat, veselit se* (ἐν τινι / ἐπὶ τινι nad čím); *hodovat, slavit* [14]
 Εὐφράτης, ου, ὁ *Eufrai* (řeka v Mezopotámii: Zj 9,14; 16,12) [2]
 εὐφροσύνη, ης, ἡ *radost, potěšení* (Sk 2,28; 14,17) [2]
 εὐχαριστέω (aor. εὐχαρίστησα) 1. *děkovat, vzdávat díky* (τινί komu, ὑπέρ τι nos / περί τι nos za koho, ἐν / ἐπὶ τινι i [bez předl.] ti zač), *být vděčný* 2. (pas.) *být přijímán s vděčností* [38]
 εὐχαριστία, ας, ἡ 1. *vděčnost* 2. *díkůvzdání; děkovná modlitba* [15]
 εὐχάριστος, ον *vděčný; (?) žitý* (Ko 3,15) [1]
 εὐχή, ης, ἡ 1. *modlitba* 2. *slib* [3]
 εὐχομαι (impf. ηὔχομην i εὐ-, aor. εὐξάμην, opt. εὐξαίμην) 1. *modlit se* (τῷ θεῷ / πρὸς τὸν θεόν k Bohu) 2. *přát si*

(+ ak. s inf. aby) [7]
 εὐχρηστος, ον *užitečný, použitelný, vhodný* [3]
 εὐψυχέω *být dobré mysli* (Fr 2,19) [1]
 εὐωδία, ας, ἡ *libá / příjemná vůně* [3]
 εὐώνυμος, ον *levý* [9]
 εὐωχία, ας, ἡ *hostina* (v.l. Ju 12) [0]
 ἔφαγον aor. k ἐσθίω
 ἐφάλλομαι (aor. ἐφαλόμην) *skočit, vrhnout se* (ἐπὶ τινι na koho) (Sk 19,16) [1]
 ἐφάνην aor. pas. od φαίνω
 ἐφάπαξ (adv.) 1. *jednou (pro vždy)* 2. *najednou* [5]
 Ἐφεσίος, α, ον *efeský* || οἱ Ἐφεσίοι *Efesané* [5]
 Ἐφεσος, ου, ἡ *Efes* (město v Malé Asii, hl. město provincie Asia) [16]
 ἐφέστηκε aor. od ἐφίστημι
 ἐφεστώς part. pf. od ἐφίστημι
 ἐφευρετής, ου, ὁ *vynálezce, osnovatel* (Ř 1,30) [1]
 ἔφη impf. 3. sg. (i za aor.) od φημί
 ἐφημερία, ας, ἡ *kněžská třída* (pro týdenní službu v chrámě: L 1,5,8) [2]
 ἐφήμερος, ον *denní, (jsoucí) pro jeden den* (Jk 2,15) [1]
 ἐφικνέομαι (aor. ἐφικόμην) *přijít, dospět* (2 K 10,13,14) [2]
 ἔφιππος, ου, ὁ *jezdec* (v.l. Zj 19,14) [0]
 ἐφίστημι (aor. ἐπέστην, konj. ἐπιστώ, imp. ἐπίστηθι, part. ἐπιστάς, pf. ἐφέστηκε, part. ἐφεστώς) 1. (přez. med. a aor.) *přistoupit, přijít* (τινί ke komu, ἐπὶ τινι na koho), *postavit se (vedle), předstoupit* 2. (pf.) *být zde, být blízko, nastat; (o dešti) spustit se* [21]
 ἐφοράω (aor. ἐπεῖδον) *všimnout si, pohlednout* (ἐπὶ τι nač); *postarat se* (+ inf. aby) [2]
 Ἐφραϊμ, ὁ (neskl.) *Efraim* (město na Jih od Jeruzaléma: J 11,54) [1]
 ἔφυγον aor. od φεύγω
 εφραθα, εφραθά (aram.) *effatha!* (= otevři se!; Mk 7,34) [1]
 ἐχάρην aor. od χαίρω

ἐχθρός (adv.) včera [3]

ἐχθρός, ας, ἡ nepřátelství [6]

ἐχθρός, ἡ, ὅν 1. nenáviděný, (jsoucí) v nepříteli 2. nepřátelský || ἔ. ἄνθρωπος (Mt 13,28) nepřátelský člověk n. jeden nepřítel || ὁ ἐχθρός nepřítel [32]

ἐχθρὸν, ας, ἡ zmijs, (jedovatý) had [5]

ἐχθρὸν (impf. εἶχον, fut. ἔξω, aor. ἔσχον, konj. σχω, pf. ἔσχηκα) 1. (akt., tr.) mít, vlastnit; držet; uchovat, zachovat; (strach) zmocnit se, ovládnout; pokládat (tinvá tiva n. tinvá eἰς tiva koho za koho); mít (povinnost), muset || τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει (Ř 1,28) poznávat / uznávat Boha | (ve vazbách s ak., např.) μείναν ἔχειν pamatovat (si) | ἀνάγκην ἔ. pokládat za nutné 2. (akt., intr.) mít se, dařit se; chovat se; býti; (= ἀπέχω) býti vzdálen || καλῶς ἔ. býti zdráv | πῶς ἔχουσιν (Sk 15,36) jak se jim vede | τὸ νῦν ἔχον (Sk

24,25) pro ienokrát 3. (med.) následovat, navazovat (tinvós nač); patřit (tinvós k čemu); sousedit || ἐχόμενα σωτηρίας (Žd 6,9) co patří / směřuje ke spáse | τῇ ἐχομένη (sc. ἡμέρῃ) přišel den [708]

ἐχθρὸν part. od ἔαω

ἐχθρὰ pf. od ὁράω

ἐχθρὸν impf. 3. pl. od ὁράω

ἔως 1. (sp.) až, když; (jen s prez.) dokud, pokud, zatímco; (s ind. n. konj. + ἄν) dokud (ne) || ἔως ἡμέρα ἐστίν (J 9,4) dokud je den | ἔως ἔρχομαι (J 21,22) až přijdu / dokud nepřijdu | ἔως οὗ n. ἔως οὗ dokud (ne) 2. (předl. s gen.) až do, až k(e) || ἔως τῆς πεντηκοστῆς (1 K 16,8) až do letnic | ἔως ὧδε až sem | ἔως ἐνός (Ř 3,12) ani jeden | ἔως πότε dokdy?, jak dlouho? [146]

ἔωσφόρος, ου, ὁ jitřenka, denice (v.l. 2 Pt 1,19) [0]

Ζ ζ

ζ' (číslice) 7 (v.l. Sk 12,10) [0]

Ζαβουλών, ὁ (neskl.) Zabulon (jeden z izraelských kmenů) [3]

Ζαχαῖος, ου, ὁ Zacheus (vrchní celník z Jericha: L 19,2,5,8) [3]

Ζάρα, ὁ (neskl.) Zara (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,3) [1]

ζαφθάνι (hebr. místo σαβαθανι) opustit jsi mě (v.l. Mt 27,46; Mk 15,34) [0]

Ζαχαρίας, ου, ὁ Zachariáš (1. otec Jana Křtitele; 2. zavražděný prorok: Mt 23,35; L 11,51) [11]

ζάω (v textu: ζῶ; inf. ζῆν, impf. ἔζων n.

ἔζην, fut. ζήσω | ζήσομαι, aor. ἔζησα) žít (v dosl. i přen. smyslu), být na živu; ožít, vrátit se k životu, být (znovu) živ || τὸ ζῆν ζῆναι | ὁ ζῶν πατήρ (J 6,57) živý Otec | ἐλπὶς ζωῆς živá naděje [140]

ζβέννυμι = οβέννυμι

Ζεβεδαῖος, ου, ὁ Zebedeus (otec apoštolů Jana a Jakuba) [12]

ζεστός, ἡ, ὅν horký (i přen.; Zj 3,15b,16) [3]

ζεύγνυμι (aor. ἔζευξα) spojit (v.l. Mk 10,9) [0]

ζεύγος, ους, τό 1. jatmo, jho, pár (do-

býti pod jedním jhem) (L 14,19) 2. pár (dvojice) (L 2,24) [2]

ζευκτηρία, ας, ἡ lano, provaz (lodní l.: Sk 27,40) [1]

Ζεύς, Διός, ὁ (ak. Δία) Zeus (řecký bůh: Sk 14,12,13) [2]

ζέω (kontrakce jen u εἰ) vařit, vřít; (přen.) plát || ζέων τῷ πνεύματι (Sk 18,25) s planoucí / velkým nadšením n. planoucí / proniknutý Duchem [2]

ζηλεύω býti horlivý (Zj 3,19) [1]

ζῆλος, ου, ὁ | ζήλος, ους, τό 1. horlivost (tinvós i υπέρ τινος pro koho, proč) 2. žárlivost; závist [16]

ζηλοῦτε ind., imp. i konj. (! — místo ζηλῶτε) prez. 2. pl. od ζηλόω

ζηλόω (konj. 2. pl. i ζηλοῦτε, aor. ἐζήλωσα) 1. horlit, horlivě se snažit (tinvá o koho); (pas.) býti předmětem horlivého úsilí 2. žárlit (tinvá na koho); závidět (tinvá komu) [11]

ζηλωτής, ου, ὁ 1. horlivec, horlivec 2. zelota [8]

ζημία, ας, ἡ ztráta, škoda [4]

ζημιόομαι (aor. ἐζημιώην) 1. utrpět škodu (ti na čem); nechat se zbavit (ti čeho), ztratit 2. býti potrestán [6]

Ζηνᾶς, ᾱ, ὁ (ak. -ᾱν) Zénas (křesťan: Tt 3,13) [1]

Ζήνων, ωνος, ὁ Zénón (syn Akvilův: v.l. 1 Tm 4,19) [0]

ζητέω (fut. ζητήσω, aor. ἐζήτησα) 1. hledat (τὰ / τὸ ἑαυτοῦ snáť prospěch) 2. zkoumat; dohadovat se (περί τινος

o čem) 3. usilovat (τι οἷ), snažit se 4. přáti si; žádat, požadovat, očekávat [117]

ζήτημα, τος, τό sporná otázka (περί τινος n. tinvós o čem) [5]

ζήτησις, εως, ἡ 1. sporný bod, sporná otázka; spor (περί τινος οἷ) 2. vyšetřování; projednávání [7]

ζιζάνιον, ου, τό jilek (pravděpodobně: lolium temulentum), (traditně:) koukol, (obecně:) plevel (Mt 13,25-40) [8]

Ζοροβαβέλ, ὁ (neskl.) Zorobabel (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,12,13; L 3,27) [3]

ζόφος, ου, ὁ temnota, temné peklo [5]

ζυγός, ου, ὁ 1. jho, jatmo (i přen.) 2. váha (na vážení), váha [6]

ζύμη, ης, ἡ kvas (i přen.) [13]

ζυμός (aor. pas. ἐζυμώην) 1. nechat kvasit, prokvasit 2. (pas.) býti prokvašen; prokvasit se [4]

ζῶ viz ζάω

ζωγρέω (aor. ἐζώγησα) chytat / lovit (za živa) [2]

ζωή, ης, ἡ život (tělesný i duchovní) || ψυχὴ ζωῆς živá bytost [135]

ζώνη, ης, ἡ pás, opasek [8]

ζώννυμι i ζωννύω (fut. ζώσω, aor. med. ἐζωσάμην) 1. opásat, přepásat 2. (med.) opásat se [3]

ζωογονέω (fut. ζωογονήσω) oživit, uchovat při životě, zachránit [3]

ζῶον, ου, τό živočich, zvíře; bytost [23]

ζωοποιέω (fut. ζωοποιήσω, aor. ἐζωποίησα, fut. pas. ζωοποιηθήσομαι) oživit, naplnit životem [11]

Η η

ή (časť.) 1. (ve funkcí sp.) *nebo, či*, (po záporu) *ani*; ή ... ή *bud ... nebo, at ... at* 2. (při srovnání) *než* || πριν ή *dříve než* | καλόν σοί έστιν ... ή (Mt 18,8n.) *je pro tebe lépe ... než* | άλλ' ή *ale spíše* | ή γάρ (v.l. L 18,14) *spíše než* [343]
ή (adv.) *opravdu, zajiště* (v.l. Žd 6,14) [0]
ήγαγον aor. od άγω
ήγγειλα aor. od άγγέλλω
ήγεμονεύω *býti vládcem, vládnouti*; *býti místodržitelem* (římské provincie) (L 2,2; 3,1) [2]
ήγεμονία, ας, ή *vláda* (i císaře: L 3,1) [1]
ήγεμών, όνος, ό 1. *kníže*; (přen.) *kníže* / *přední místo* 2. *místodržitel*; (obecně:) *vladař* [20]
ήγέομαι (aor. ήγησάμην, pf. ήγημαι) 1. *vést, řídit, vládnouti* || ό ήγούμενος *vládc*, *vedoucí, vládce, správce*; *představený* | ήγούμενος τοῦ λόγου *hlavní mluví* 2. *myslet, domnívat se, pokládat* (tina tina n. ως τινά, τι koho za koho, zač) [28]
ήγέρθη aor. pas. od ήγείρω
ήδεν plpf. od οἶδα
ήδέως (adv.) *rád, ochotně* | (superl.) ήδιστα *nejraději, velmi rád* [5]
ήδη (adv.) *již, už* || ήδη ποτέ *už konečně*; *opět zase* [61]
ήδιστα superl. od ήδέως
ήδονή, ής, ή *rozkoš, potěšení; chutí* [5]
ήδυνάσθην n. ήδυνήθην aor. od δύναι
ήδύοσμον, ου, τό *máta* (*mentha longifolia* či *hortensis*) [2]
ήθέλησα aor. od θέλω
ήθελον impf. od θέλω
ήθος, ους, τό *zvyk, obyčej, mrav* (I K 15,33) [1]
ήκω (3. pl. ήκασιν, fut. ήξω, aor. ήξα)

přijít (pf. význ., 1j. „býti přítel“); *pasai*; *býti přítomen, být zde* || οὐπω ήκει ή ώρα μου (J 2,4) *ještě nepřišla má hodina* [26]
ήλάμην aor. od έλλομαι
ήλθα | ήλθον aor. od έρχομαι
ήλί, ηλι (podle hebr.) *Eli!*, *můj Bože!* (Mt 27,46bis) [2]
ήλί, ό (neskl.) *Eli* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,23) [1]
ήλίας, ου, ό *Eliáš* (prorok) [29]
ήλικία, ας, ή 1. *stáří, věk* 2. *dospělost, zralost* || ήλικίαν έχειν *býti dospělý* 3. (tělesná) *velikost, postava* [8]
ήλίκος, η, ον *jaký; jak* (relativně) *velký* || ήλίκον κύρ ήλικην ύλην άνάπτει (Jk 3,5) *jak malý oheň zapálí i velký les* [3]
ήλιος, ου, ό *slunce; sluneční světlo, sluneční zář* [32]
ήλος, ου, ό *hřeb, hřebík* (J 20,25bis) [2]
ήλπικα pf. od έλπίζω
ήλπισα aor. od έλπίζω
ήμάρτεκα pf. od άμαρτάνω
ήμάρτεσα aor. od άμαρτάνω
ήμαρτον aor. od άμαρτάνω
ήμεῖς (zájm. os.; gen. ήμῶν, dat. ήμῖν, ak. ήμᾶς) 1. *my* (někdy i za sg.) || και ήμεῖς i *my* | κράζει όπισθεν ήμῶν (Mt 15,23) *za námi křičí* 2. (v gen.) *náš* || τό έθνος ήμῶν (L 7,5) *náš národ* | ήνα άντοιγῶσιν οἱ όφθαλμοί ήμῶν (Mt 20,33) *at se nám otevrou oči* [865]
ήμελλον impf. od μέλλω
ήμέρα, ας, ή 1. *den* (od východu do západu slunce) 2. *den* (v délce 24 hodin) || ήμέρα και ήμέρα *den co den, den ze dne* | καθ' ήμέραν *každý den, každodenně* 3. (stanovený) *den; (úřední, soudní) den, soud* || άνθρωπίνη ή. (I K 4,3) *lidský soud* | ή έσχάτη ήμέρα *poslední den* 4.

(i pl.) *doba* [389]
ήμέτερος, α, ον (zájm.) *náš* || οἱ ήμέτεροι (Τι 3,14) *naši lidé, křesťané* [7]
ήμιθανής, ές *polomrtvý* (L 10,30) [1]
ήμισυς, εια, υ, gen. (m/n) *ήμισους* *poloviční* || τό ήμισυ *polovina* [5]
ήμῳριον, ου, τό (i ήμῳρον) *půlhodina* (Zj 8,1) [1]
ήμυνάμην aor. od άμύνομαι
ήμφίεσμαι pf. pas. od άμφιέννυμι
ήνεγκα aor. od φέρω
ήνέχθην aor. pas. od φέρω
ήνέγωμαι pf. pas. od άνοίγω
ήνέωξα n. ήνοίξα aor. od άνοίγω
ήνέωχθην n. ήνοίχην n. ήνοίχθην aor. pas. od άνοίγω
ήνίκα (vztažné adv.) *kdy(ž)* || ή. άν / έάν (+ konj.) *kdykoli* (2 K 3,15.16) [2]
ήντληκώς part. pf. od άντλέω
ήπερ (zesíleně ή) *než* (J 12,43) [1]
ήπιος, α, ον *milný, přívětivý, laskavý* (2 Tm 2,24; v.l. I Te 2,7) [1]
ήρ, ό (neskl.) *Er* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,28) [1]
ήρα, ήρθην aor. akt. a pas. od αἶρω
ήργασάμην aor. od εργάζομαι
ήρεμος, ον *pokojný, tichý* (I Tm 2,2) [1]
ήρεσα aor. od άρέσκω
ήρεμένος part. pf. pas. od αἶρω
ήρεπάγην aor. pas. od άρπάζω
ήρχόμην impf. od έρχομαι
ήρχοντο impf. 3. pl. od έρχομαι
ήρώδης, ου, ό *Herodes* (I. H. Veliký [vládl (40)/37 až 4 př. Kr.]; 2. H. Antipas [tetrarcha Galileje a Pereje 4 př. až 39 po Kr.]; 3. H. Agrippa I. [král nad Palestínou 41—44 po Kr.]) [43]
ήρωδιανοί, ών, οἱ *herodiáni, herodovci*.

Herodovi přívrženci [3]
ήρωδιάς, άδος, ή *Herodias* (vnučka Heroda Velikého) [6]
ήρωδίων, ωνος, ό *Herodion* (židokřesťan v Římě: Ř 16,11) [1]
ήσαίας, ου, ό *Izaiáš, Izajáš* (velký sz. prorok) [22]
ήσαῦ, ό (neskl.) *Ezau* [3]
ήσσάομαι viz ήττάομαι
ήσσων, ον, gen. ονος (komp. ke κακός) *slabší, menší, horší* || εις τό ήσσον *ke škodě* | ήσσον (adv.) *méně* [2]
ήσυχάζω (aor. ήσύχασα) 1. *zachováti klid, odpočívati; vésti klidný život, být klidný* 2. *mlčet* [5]
ήσυχία, ας, ή *klid, klidný život; mlčení* || έν ήσυχία *klidně, mlčky, v pokoji* [4]
ήσύχιος, ον *klidný, tichý* [2]
ήτοι: ήτοι ... ή *bud ... nebo* (Ř 6,16) [1]
ήττάομαι (pf. ήττημαι, aor. ήττήθην) *býti poražen, podlehnouti, utrpěti porážku* (tini od koho); *býti znevyhodněn* (ti όπέρ τινα v čem vůči komu; 2 Pt 2,19.20) [2]
ήττημα, τος, τό *porážka* [2]
ήτω imp. 3. sg. od είμί
ήυξανεν impf. 3. sg. od αυξάνω
ήυξήθην aor. pas. od αυξάνω
ήυξησα aor. od αυξάνω
ήυφράνθην aor. pas. od ευφραίνω
ήφιεν impf. 3. sg. od άφίημι
ήχέω (aor. ήχησα) *znít, zvuchet; hlučet; hučet* (I K 13,1) [1]
ήχηθην aor. pas. od άγω
ήχος, ου, ό 1. *zvuk, hluk* 2. *pověst, zvěst, zpráva* [3]
ήχος, ους, τό *zvuk, hukot* (L 21,25) [1]
ήχω, οῦς, ή *zvuk, hukot* (v.l. L 21,25) [0]
ήψάμην aor. med. od άπτω

θα (aram. „prijď!“) *tha* (1 K 16,22) [1]
 Θαδαῖος viz Θαδδαῖος
 Θαδδαῖος, ου, ὁ *Tadeáš* (apoštol: Mt 10,3 a Mk 3,18) [2]
 θάλασσα, ης, ἡ 1. *moře* 2. *jezero* || θ. τῆς Τιβεριάδος *Tiberiadské moře / jezero* [91]
 θάλλω *chovat, hýčkat* [2]
 Θαμάρ, ἡ (neskl.) *Tamar, Tamar* (žena v Ježišově rodokmenu: Mt 1,3) [1]
 θαμβέομαι (aor. ἐθαμβήθη) *leknu se, děsím se; žasnout* [3]
 θάμβος, ους, τό *údiv, úžas, úlek, úděs* [3]
 θανάσιμος, ον *smrtný, usmrčující, smrtící* (Mk 16,18) [1]
 θανατηφόρος, ον *smrtonosný, smrtelný* (Jk 3,8) [1]
 θάνατος, ου, ὁ *smrt* (tělesná i duchovní) || θανάτω τελευτάτω (Mt 15,4; podle hebr. inf. abs.) *musí (bezpodmínečně) zemřít / propadne trestu smrti* [120]
 θανατόω (aor. ἐθανάτωσα, pas. ἐθανάτωθη) *usmrtit, zabít, vydat na smrt* (i přen.) [11]
 θάπτω (aor. ἔθαψα, pas. ἐτάφη) *pohřbít, pochovat* [11]
 Θάρα, ὁ (neskl.) *Tare* (Abrahámův otec v Ježišově rodokmenu: L 3,34) [1]
 θαρρέω (aor. ἐθάρρησα) *mít odvahu, být dobré mysli, mít důvěru* [6]
 θαρσέω (var. k předch., v NZ jen v i-arech imp. přez.; jinak aor. ἐθάρρησα) *být dobré mysli, mít důvěru; vzmužit se, vzchopit se* [7]
 θάρσος, ους, τό *odvaha* (Sk 28,15) [1]
 θαῦμα, τος, τό *údiv; div; podivuhodná věc* || καὶ οὐ θαῦμα (2 K 11,14) *a není divu* || ἐθαύμασα ... θ. μέγα (Zj 17,6) *velmi jsem se podivil* [2]
 θαυμάζω (aor. ἐθαύμασα, pas. ἐθαυμά-

σθην, fut. pas. θαυμασθήσομαι) 1. *divit se* (ἐπὶ τινι / περί τινος / διὰ τι čemu) 2. (tr.) *obdivovat, divit se* (τι čemu) || θ. πρόσωπα (podle hebr.) *lichotit (lidem)* 3. (pas.) *být obdivován; divit se* || θαυμάζεσθαι ὁπίσω τινός *dívat se s podivem za kým / čím* [43]
 θαυμάσιος, α, ον *podivuhodný* || τὰ θαυμάσια *podivuhodné věci, divy, zázraky* (Mt 21,15) [1]
 θαυμαστός, ἡ, ὄν *podivuhodný, obdivuhodný; divný* [6]
 θεά, ᾧς, ἡ *bohyně* (Sk 19,27: Artemis) [1]
 θεάομαι (aor. ἐθεασάμην, pf. τεθέαμαι, aor. pas. ἐθεάθη) 1. *dívat se, patřit* (τι nač), *vidět* || θεαθῆναι τινι *ukazovat se komu, být viděn kým* 2. *podívat se* (τινὰ na koho), *navštívit* [22]
 θεατριζώ *stavět na odív / veřejnosti* || ὁλίγεσιν θεατριζόμενοι (Žd 10,33) *veřejně utiskováni* [1]
 θέατρον, ου, τό 1. *divadlo* 2. *podívaná* [3]
 -θεῖναι inf. aor. od τίθημι
 θεῖον, ου, τό *síra* [7]
 θεῖος, α, ον *božský* || τὸ θεῖον *božství, božská přirozenost* [3]
 θεϊότης, ητος, ἡ *božství, božská přirozenost* (Ř 1,20) [1]
 -θεῖς part. aor. od τίθημι
 θειώδης, ες *sírný, sirnatý* (Zj 9,17) [1]
 Θέκλα, ης, ἡ *Tekla* (v.1. 2 Tm 3,11) [0]
 θέλημα, τος, τό *vůle* (úkon i předmět); *zálibení, přání; rozhodnutí* || ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ (Ř 1,10) *podle Boží vůle, je-li to vůle Boží* [62]
 θέλησις, εως, ἡ *vůle, chťení* (Žd 2,4) [1]
 θέλω (impf. ἤθελον, fut. θελήσω, aor. ἠθέλησα) 1. *chci; přát si; žádat; tvrdit; mít v úmyslu; rozhodnout* || τί θέλει

τοῦτο εἶναι; (Sk 2,12) *co to má znamenat? 2. mít rád, mít zálibu* || τῶν θελόντων περικατεῖν (L 20,46) *kieři rádi chodí* [208]
 θεμέλιον, ου, τό *základ* (Sk 16,26) [1]
 θεμέλιος, ου, ὁ *základ, základy; základní kámen* [15]
 θεμελιώω (fut. θεμελιώσω, aor. ἐθεμελίωσα, pf. pas. τεθεμελιώμαι) *položit základy; založit; upevniť* [5]
 θεοδιδάκτος, ον *vyučený Bohem* (1 Te 4,9) [1]
 θεομαχέω *bojovat / stavět se proti Bohu* (v.1. Sk 23,9) [0]
 θεομάχος, ον *bojující s Bohem / proti Bohu* (Sk 5,39) [1]
 θεόπνευστος, ον *vdechnutý Bohem* (2 Tm 3,16) [1]
 θεός, οὔ, ὁ (pro f viz 3.; vok. ὁ θεός, θεέ Jen Mt 27,46) 1. (se členem i bez členu) (pravý) *Bůh* || τὰ τοῦ θεοῦ *co je Božího, co je v Bohu* || τῷ θεῷ (Sk 7,20) *u Boha, v Božích očích, mimořádně* 2. *bůh* (i přen.) || ὡς ὁ θεός ἡ κοιλία (Fr 3,19) *jejichž bohem je břícho* 3. ἡ θεός *bohyně* [1317]
 θεοσέβεια, ας, ἡ *zbožnost, bohoslovia, bohabojnost* (1 Tm 2,10) [1]
 θεοσεβής, ες *zbožný, bohabojný, uctívající Boha* (J 9,31) [1]
 θεοστυγής, ες *nenávidící Boha, pohrdající Bohem* (Ř 1,30) [1]
 θεότης, ητος, ἡ *božství* (Ko 2,9) [1]
 Θεόφιλος, ου, ὁ *T(h)eofil* (vážený křesťan: L 1,3; Sk 1,1) [2]
 θεραπεία, ας, ἡ 1. *uzdravení* 2. *služba; služebnictvo* [3]
 θεραπεύω (fut. θεραπεύσω, aor. ἐθεράπευσα, pf. pas. τεθεράπευμαι, aor. pas. ἐθεραπεύθη) 1. *sloužit* (τινὰ komu — někomu vznešenému, zvl. Bohu) 2. *léčit, uzdravovat* (τινὰ ἀπό τινος koho z čeho, τι co) [43]
 θεράπων, οντος, ὁ (svobodný) *služebník* (Žd 3,5) [1]
 θερίζω (fut. θερίσω, aor. ἐθέρισα, aor.

pas. ἐθερίσθην) *sklízeti, žnout* (i přen.) || ὁ θερίζων *ten, kdo žne; žnec* [21]
 θερισμός, οὔ, ὁ *sklizeň, žně, úroda* (i přen.) [13]
 θεριστής, οὔ, ὁ *žnec, sekáč, dělník při žních* (Mt 13,30,39) [2]
 θερμαίνομαι *ohřívati se* [6]
 Θέρμη, ης, ἡ *horko* (Sk 28,3) [1]
 θέρος, ους, τό *léto* [3]
 -θέσθε imp. aor. med. 2. pl. od τίθημι
 Θεσσαλία, ας, ἡ *Thessalie* (krajina v Řecku: v.1. Sk 17,15) [0]
 Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ *Soluňan, T(h)essaloníčan* [4]
 Θεσσαλονίκη, ης, ἡ *Thessalonika, Soluň* (hl. město Makedonie) [5]
 -θέτε imp. aor. 2. pl. od τίθημι
 Θευδᾶς, ᾧ, ὁ *Theudas* (Sk 5,36) [1]
 θεωρέω (aor. ἐθεώρησα) 1. *hledět, patřit, dívat se* (τινὰ na koho); *přihlížet; vidět; pozorovat*; (myslí) *uvážit* 2. *zažít, zakusit, okusit* (θάνατον *smrti*) [58]
 θεωρία, ας, ἡ *podívaná* (L 23,48) [1]
 θήκη, ης, ἡ *pochva* (pro meč: J 18,11) [1]
 θηλάζω (aor. ἐθήλασα) 1. *kojit* || αἱ θηλάζουσαι *kojící ženy / matky* 2. (o dítěti) *sát* || οἱ θηλάζοντες *kojenci, malé děti* [5]
 θήλυς, εια, ὡ *ženský* || ἡ θήλεια *žena* || τὸ θήλυ *žena* [5]
 θήρα, ας, ἡ (obvykle „lov“, ale také:) *sít, past, léčka* (Ř 11,9) [1]
 θηρεύω (aor. ἐθήρευσα) *lovit, chytat; polapit* (L 11,54) [1]
 θηριομαχέω (aor. ἐθηριομάχησα) *bojovat se šelmami / divokými zvířaty* (1 K 15,32) [1]
 θηρίον, ου, τό (*divoké*) *zvíře, šelma* (i přen.); *živočich* [46]
 θηρομαρτίζω (aor. ἐθηρομάρισα, pf. pas. τεθηρομαρτίσθην) 1. *shromažďovat, hromadit* 2. *sířdat, žetřit; uchovat, zachovat* (i přen.) [8]
 θησαυρός, οὔ, ὁ 1. *pokladnice; zásobárna* 2. *poklad* [17]
 -θήσω fut. od τίθημι

θιγγάνω (aor. ἔθιγον) *doiýkat se* (tinvós koho, čeho) [3]

θλίβω (pf. pas. τέθλιμμαι, aor. pas. ἐθλίβην) 1. *tladžu se* (tinvá na koho), *mačkat se* 2. *zúžit* || τεθλιμμένος *úzký* 3. *sužovat*, *trápení* 4. (pas.) *být trápen*; *trápiu se*, *mít soužení* [10]

θλίψις, εως, ἡ *soužení, trápení; utrpení; bída* [45]

θνήσκω (pf. τέθνηκα) *zemřít, umřít*; (pf.) *být mrtev* (i přen.) [9]

θνητός, ἡ, ὅν *smrtelný* || τὸ θνητόν *to, co je smrtelné* [6]

θορυβάω *znepokojuvat, zneklidňovat*; (pas.) *zneklidňovat se* (περί τινος [nad] čím; L 10,41) [1]

θορυβέω 1. (akt.) *vzbouřít, rozhouřít, podnítit* 2. (pas.) *vzrušovat se; hlučeti* [4]

θόρυβος, ου, ὁ 1. *vřava, rozruch* 2. *vzpou-ra, vzbouření* [7]

θραυματίζω *rozbit* (v.l. L 4,18) [0]

θραύω (pari. pf. pas. τεθραυσμένος) *utlačovat, depřít; rozbit* (L 4,18) [1]

θρέμμα, τος, τό (domáci) *zvíře, dobytce*; (pl.) *stáda* (J 4,12) [1]

θρηνέω (fut. θρηνήσω, aor. ἐθρήνησα) 1. (inir.) *nařikat, bēdovat, truchliti* 2. (ir.) *opлакάνα, nařikat* (tinvá nad kým) [4]

θρήνος, ου, ὁ *nářek, pláč*; *žalozpěv* (v.l. Mt 2,18) [0]

θρησκεία, ας, ἡ *bohopocta, uctívání; nábožnost, zbožnost; náboženství* [4]

θρησκός, ὅν *nábožný, zbožný* (Jk 1,26) [1]

θριαμβεύω (aor. ἐθριάμβευσα) 1. *vést* (jako zajatce) *ve vítězném průvodu, triumfovat*, (úplně) *zvítěziti* (tinvá nad kým); *užinit nápadným/známým, upoutat pozornost* (tinvá na koho) 2. (?) *nechat triumfovat, přivést k vítězství* [2]

θρίξ, τριχός, ἡ 1. *vlas*; (pl.) *vlasý* 2. *chlup*; (pl.) *srst* [15]

θροέομαι (aor. ἐθροήθη) *lekat se, děsit se* || μη θροεῖσθε *nelekejte se* [3]

θρόμβος, ου, ὁ *kapka* (L 22,44) [1]

θρόνος, ου, ὁ 1. *trůn* (i přen.) 2. (pl.) (ne-

beské) *trůny* (o andělech) [62]

θρύπτω *rozetřít, rozdrtit, rozbit na kusy* (v.l. 1 K 11,24) [0]

θυάτειρα, ων, τὰ *T(h)yatiry* (město v Lydi) [4]

θυγάτηρ, τρός, ἡ (vok. θύγατερ) *dcera* || θ. Σιών *Sionská dcera* (= obyvatelé Jeruzaléma) [28]

θυγάτριον, ου, τό *dcera, dceruška* (Mk 5,23; 7,25) [2]

θύελλα, ης, ἡ (větrná) *bouře, vichřice* (Žd 12,18) [1]

θύϊνος, η, ον (pocházející) z cirusovníku (ξύλον *dřevo*), *újový; drahocenný* (Zj 18,12) [1]

θυμίαμα, τος, τό 1. *kadidlo* || θυμιάματα *πολλά mnoho kadidlá* | τὸ θυσιαστήριον *toῦ θυμιάματος kadidlový oltář* 2. *kadidlová oběť* [6]

θυμιατήριον, ου, τό *nádoba na kadidlo, kadidelnice; kadidlový oltář* (tak asi: Žd 9,4) [1]

θυμιάω (aor. ἐθυμίασα) *přinášet kadidlo-vou oběť* (L 1,9) [1]

θυμομαχέω *být (velmi) rozhněván* (tinvá na koho); *být v hněvém sporu* (tinvá s kým; Sk 12,20) [1]

θυμόομαι (aor. ἐθυμώθη) *rozhněvat se* (Mt 2,16) [1]

θυμός, ου, ὁ *vášeň, vášnivá touha; vznětlivost; hněv, zlost* || θυμοί *vášně, projevy hněvu* [18]

θύρα, ας, ἡ *dveře, vstup, (dveřní/vstupní) oivor; brána* (i přen.) || ἐπὶ θύραις/πρὸ τῶν θυρῶν *u dveří, přede dveřmi* (přen. = blízko) [39]

θυρεός, ου, ὁ *žít* (Ef 6,16) [1]

θυρίς, ἰδος, ἡ *okno* [2]

θυρωρός, ου, ὁ α ἡ 1. *m vrátný* 2. *f vrátná* [4]

θυσία, ας, ἡ *oběť* (i přen.); *obětní dar; obětní úkon, obětování* [28]

θυσιαστήριον, ου, τό *oltář* [23]

θύω (aor. ἔθυσα, pf. pas. τέθυμαι, aor. pas. ἔθύην) *obětovat, přinést oběť*;

(obřadně i profánně) *porazit, zabít* || ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα (L 22,7) (den, kdy) *se měl obětovat/zabít velikonoční beránek* [14]

·θῶ konj. aor. od τίθημι

Θωμᾶς, ᾱ, ὁ *Tomáš* (jeden z Dvanácti; spojení aram. slova s význ. „dvojče“ a řeckého jména, sr. Δίδυμος) [11]

θώραξ, ακος, ὁ 1. *hrudní pancíř* 2. *hrud, prsa* [5]

I i

Ἰάϊρος, ου, ὁ *Jairos, Jair* (představený synagogy; Mk 5,22; L 8,41) [2]

Ἰακώβ, ὁ (neskl.) *Jákob, Jakub* (1. patriarcha SZ; 2. otec Josefův v Ježíšově rodokmenu; Mt 1,15n.) [27]

Ἰάκωβος, ου, ὁ *Jakub* (zřejmě se musí rozlišit: 1. syn Zebedeův; 2. Jakub Alfeův; 3. Jakub, „bratr Páně“; 4. otec [méně pravděpodobně: bratr] apoštola Judy; L 6,16; Sk 1,13) [42]

Ἰάμα, τος, τό *uzdravení, uzdravování* (1 K 12,9.28.30) [3]

Ἰαμβρῆς, ὁ (neskl.) *Jambres* (egyptský kouzelník; 2 Tm 3,8) [1]

Ἰανναί, ὁ (neskl.) *Janai, Janaj* (v Ježíšově rodokmenu; L 3,24) [1]

Ἰάννης, ὁ (neskl.) *Jannes* (egyptský kouzelník; 2 Tm 3,8) [1]

ἰάομαι (impf. ἰώμην, fut. ἰάσομαι, aor. ἰασάμην, pf. pas. ἴαμαι, aor. pas. ἴαθην, fut. pas. ἰαθήσομαι) 1. *uzdraviti* (tinvá από τινος koho z čeho), *vyléčiti* (i duchovně) 2. (pas.) *být uzdraven, uzdravit se* [26]

Ἰάρετ, ὁ (neskl.) *Jared* (v Ježíšově rodokmenu; L 3,37) [1]

ἱασις, εως, ἡ *uzdravení, uzdravování* [3]

ἱασπις, ἰδος, ἡ *jaspis* (drahý kámen asi

zelené barvy, širší význ. než dnes) [4]

Ἰάσων, ονος, ὁ *Jáson* (J. J. ze Soluně; Sk 17,5.6.7.9; 2. soukmenovec Pavlův; Ř 16,21) [5]

ἱατρός, ου, ὁ *lékař* [7]

Ἰαχίν, ὁ (neskl.) *Jachin* (v.l. L 3,23) [0]

ἰβ' (číslo) 12 (v.l. Sk 1,26) [0]

ἴδε (část. z imp. aor. k ὁράω) 1. *hle!*, *hleďte!* 2. *tady (je)* || ἴδε ὁ τόπος (Mk 16,6) *zde je místo* | ἴδε ἔχεις τὸ σόν (Mt 25,25) *tady máš, co ti patří* 3. (sl. význ. může být víceméně zachován:) *pohled, pohledte* || ἴδε τὰς χεῖράς μου (J 20,27) *pohled na mé ruce* [34]

ἰδεῖν inf. aor. k ὁράω

ἴδετε imp. aor. 2. pl. k ὁράω

ἰδέα, ας, ἡ *vzezření, vzhled* (v.l. Mt 28,3; L 9,29) [0]

ἴδιος, α, ον *vlastní; svůj* || τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο (Ř 8,32) *(svého) vlastního Syna neušetřil* | οἱ ἴδιοι *vlastní (lidé)*, *učedníci* | τὰ ἴδια (vlastní) *dům, majetek*; *své (vlastní) úkoly/povinnosti* | κατ' ἴδιον *o samotě, pro sebe* | ἴδιᾱ (adv.) *zvlášť, jednotlivě* [114]

ἰδιώτης, ου, ὁ *neodborník, laik, amatér; nevzdělaný člověk, člověk nepoučený* [5]

ἰδοῦ (část. z imp. aor. med. ἰδοῦ) 1. *hle!*

hledte! 2. *tady je, to je!* jsou; *na!*, *tady máš!*; viz, například Ἰδοὺ ἐγὼ zde jsem 3. (na zdůraznění před čísl.) *už* Ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτώ ἔτη (L 13,16) *plných osmácti let* [200]

Ἰδουμαία, ας, ἡ *Idumea* (území na jih od Judska: Mk 3,8) [1]

ἰδρῶς, ὦτος, ὁ *pot* (L 22,44) [1]

ἰδὼν part. aor. k ὁράω

Ἰεζάβελ, ἡ (neskl.) *Jezabel* (žena v Tyatirách: Zj 2,20) [1]

Ἱεράπολις, εως, ἡ *Hierapolis* (město ve Frýgii: Ko 4,13) [1]

ἱερατεία, ας, ἡ *kněžství, kněžský úřad* [2]

ἱεράτευμα, τος, τό 1. *kněžstvo* 2. *kněžství* (1 Pt 2,5,9) [2]

ἱερατεύω *konat kněžskou službu* (L 1,8) [1]

Ἱερεμίας, ου, ὁ *Jeremiáš* (prorok) [3]

ἱερεὺς, ἑως, ὁ *kněz* (1 přen.) [31]

Ἱεριχώ, ἡ (neskl.) *Jericho* (město v Judsku) [7]

ἱερόθυτος, ον *pocházející z (pohanských) obětí* ἢ τὸ ἱερόθυτον *maso z (pohanských) obětí* (1 K 10,28) [1]

ἱερόν, οὐ, τό *svatyně* (v š. sm., sr. ναός), *chrám* (pohanský i židovský) [71]

ἱεροπρεπής, ἑς *(dostatečně) svatý, ctihodný, důstojný* (Ti 2,3) [1]

ἱερός, ἅ, ὅν *svatý, posvátný* ἢ τὰ ἱερά *posvátné věci / obřady* [2+1]

Ἱεροσόλυμα, ων, τά 1 (Mt 2,3 a 3,5) ἡ *Jeruzalém* [62]

Ἱεροσολυμίτης, ου, ὁ *obyvatel Jeruzaléma* [2]

ἱεροσυλέω *vykrást chrám; dopusit se svatokrádeže* (R 2,22) [1]

ἱερόσυλος, ου, ὁ *zloděj ve chrámu, svatokrádezník* (Sk 19,37) [1]

ἱεροουργεῖν *sloužiti jako kněz* (τὸ εὐαγγέλιον *evangelium*: Ř 15,16) [1]

Ἱερουσαλήμ, ἡ (neskl.) *Jeruzalém* ἢ ἡ ἄνω Ἱ. *nebeský Jeruzalém* [77]

ἱερωσύνη, ης, ἡ *kněžství, kněžská služba* (Žd 7,11.12.24) [3]

Ἱεσσαί, ὁ (neskl.) *Jesse* (otec Davidův) ἢ

ἡ ρίζα τοῦ Ἱ. (Ř 15,12) *výhonek z kořene Jesse (= Mesiáš)* [5]

Ἱεφθάς, ὁ (neskl.) *Jefte* (izraelský soudce: Žd 11,32) [1]

Ἱεχονίας, ου, ὁ *Jechoniáš* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,11.12) [2]

Ἱησοῦς, οὐ, ὁ (dat. -οῦ, ak. -οῦν, vok. -οῦν) 1. *Ježíš* (Nazaretský) 2. *Jozue* 3. *Ježíš* (v rodokmenu Ježíše Krista: L 3,29); 4. *Ježíš* (židokřesťan s příjmením Justus: Ko 4,11) 5. *Ježíš* (Barabáš: Mt 27,16n.) [916+1]

ἱκανός, ἡ, ὅν 1. *dostatečný; značný; mnohý, četný* ἢ τὸ ἱκανὸν *poříšai* (Mk 15,15) *vyhovět* ἢ ἔξ ἱκανῶν *χρόνων* n. ἔξ ἱκανοῦ *už dlouho / dávno* ἢ ἔφ' ἱκανόν (Sk 20,11) *dlouho* ἢ τὸ ἱκανόν (Sk 17,9) *záruka, zástava, kauce* 2. *schopný, zdatný; vhodný; hodný, hoďen, zasluhující si* [39]

ἱκανότης, ητος, ἡ *schopnost, zdatnost* (2 K 3,5) [1]

ἱκανῶς (aor. ἱκάνωσα) *učinil schopným, dal schopnost, dal oprávnění* ἢ ἱκάνωσεν ἡμᾶς *diakónous* (2 K 3,6) *učinil nás schopnými sloužit* [2]

ἱκετηρία, ας, ἡ *naléhavá / úpěnlivá prosba* (Žd 5,7) [1]

ἱκμάς, ἁδος, ἡ *vlhkost, vláha* (L 8,6) [1]

Ἱκόνιον, ου, τό *Ikonium* (město ve Frýgii) [6]

ἱλαρός, ἅ, ὅν *veselý, radostný* (δότης *dárce*: 2 K 9,7) [1]

ἱλαρότης, ητος, ἡ *radost, veselí, přívětivost* (Ř 12,8) [1]

ἱλάσκομαι 1. (aor. ἱλασάμην) *smířiti, usmířiti* 2. (aor. ἱλάσθην) *smířiti se* ἢ ἱλάσθητί μοι (L 18,13) *smiluj se nade mnou* (dosl. „smil se se mnou“) [2]

ἱλασμός, οῦ, ὁ *smíření, usmíření, smír* (1 J 2,2; 4,10) [2]

ἱλαστήριον, ου, τό 1. *víko archy úmluvy, místo smíření* (Žd 9,5) 2. *prostředek smíření* (Ř 3,25) [2]

Ἰλεως, ων *milostivý* ἢ Ἰλεῶς σοι (Mt 16,22) *buď ti milostiv* (Bůh) n. (podle

hebr.) *buď uchráněn, Bůh chraň* [2]

Ἰλλυρικόν, οῦ, τό *Illyrikum* (území u vých. pobřeží Jadrana: Ř 15,19) [1]

ἱμάς, ἄντος, ὁ *femen, fémínek* [4]

ἱματίζω (pf. pas. ἱματίσμαι) *obléci, odít* ἢ ἱματισμένος *oblečený* [2]

ἱμάτιον, ου, τό *oděv*, (i v pl.) *šaty; roucho; plášť* [60]

ἱματισμός, οῦ, ὁ *oděv, oblečení, šaty* [5]

ἱμείρομαι *iouzi* (τινός *po kom; v.l. i Te* 2,8) [0]

ἴνα (sp. účelová n. výsledková, někdy není rozdíl jasně patrný; většinou se pojí s konj., někdy s ind. fut.) 1. *aby* ἢ ἕμὸν βρῶμά ἐστιν ἴνα *pojímω* (J 4,34) *mým pokrmem je plnit / abych plnil* ἢ ἴνα ἔλθῶν ἐπιθῆς τὰς χεῖρας αὐτῇ (Mk 5,23) *pojď a vlož na ni ruce* 2. *že, takže; (totiž) že* ἢ ἴνα *tuφλός γεννηθῇ* (J 9,2) *že se narodil slepý* ἢ *meiζονα* *taύτης ἀγάπην* *οὐδεὶς ἔχει, ἴνα τις* (J 15,13) *větší lásku nemá nikdo než ten, kdo* ἢ ἔρχεται ὥρα ἴνα (J 16,2) *přichází hodina, kdy* [663]

ἵνατί (tázací adv.) *proč?, k čemu?* [6]

Ἰνδία, ας, ἡ *Indie* (v.l. Sk 2,9) [0]

Ἰόππη, ης, ἡ *Joppe* (přístav severozápadně od Jeruzaléma) [10]

Ἰορδάνης, ου, ὁ *Jordán* (řeka) [15]

ἰός, οῦ, ὁ 1. *jed 2. rez; měděnka* [3]

Ἰουδαία, ας, ἡ 1. *Judea, Judsko* (jižní část Palestiny) 2. *Judea* (v š. sm. = Palestina) [43]

Ἰουδαῖζω *žít židovsky* (Ga 2,14) [1]

Ἰουδαϊκός, ἡ, ὅν *židovský* (Ti 1,14) [1]

Ἰουδαϊκῶς (adv.) *židovsky* (Ga 2,14) [1]

Ἰουδαῖος, ἱα, ὅν 1. *židovský* ἢ ὁ Ἰουδαῖος *žid, Žid* ἢ οἱ Ἰουδαῖοι *židé, Židé; židokřesťané 2. judský* [195]

Ἰουδαῖσμός, οῦ, ὁ *židovství, židovské náboženství* (Ga 1,13.14) [2]

Ἰούδας, α, ὁ 1. *Juda* (l. syn sz. patriarchy Jáкова; 2. apoštol: L 6,16; J 14,22; Sk 1,13; 3. Ježíšův „bratr“: Mk 6,3; 4. J., nazývaný Barsabáš: Sk 15; 5. J. v Je-

žíšově rodokmenu: L 3,30; 6. J. Galilejský: Sk 5,37; 7. J. z Damašku: Sk 9,11) 2. *Jidáš* (Iškariotský) [44]

Ἰουλία, ας, ἡ *Julia* (římská křesťanka: Ř 16,15) [1]

Ἰούλιος, ου, ὁ *Julius* (setník císařské kohorty: Sk 27,1,3) [2]

Ἰουνία, ας, ἡ *Junia* (římská křesťanka: v.l. Ř 16,7) [0]

Ἰουνιᾶς, ἁ, ὁ *Junias* (římský křesťan: Ř 16,7) — mužský tvar Ἰουνιᾶς nebyl dosud jako jméno doložen [1]

Ἰουστός, ου, ὁ *Justus* (l. Josef Barsabáš: Sk 1,23; 2. Titus J.: Sk 18,7; 3. židokřesťan: Ko 4,11) [3]

ἰππεύς, ἑως, ὁ *jezdec* (Sk 23,23.32) [2]

ἰππικός, ἡ, ὅν *jezdecký, jízdní* ἢ τὸ ἰππικόν *jezdectvo, jezdci* (Zj 9,16) [1]

ἵππος, ου, ὁ *kůň* [17]

ἴρις, ἰδος, ἡ 1. *duha* 2. *kruh barevných paprsků* (Zj 4,3; 10,1) [2]

Ἰσαάκ, ὁ (neskl.) *Izák* (praotec) [20]

ἰσαγγελός, ον *rovný andělu, jako andělé* (L 20,36) [1]

Ἰσσαί 3. pl. (klas.) *od oἶδα*

Ἰσθι imp. *od eimi*

Ἰσκαριώθ, ὁ (neskl.) n. Ἰσκαριώτης, ου, ὁ *Iškariotský* (příjmení Jidášovo) [3, resp. 8]

ἴσος, η, ὅν *stejný, rovný, rovnocenný* ἢ ἴσα (n pl. jako adv.): τὸ εἶναι ἴσα *θεῷ* (Fp 2,6) *být rovný Bohu* [8]

ἰσότης, ητος, ἡ 1. *rovnost* ἢ ἔξ ἰσότητος *na základě rovnosti* 2. *spravedlnost, co se sluší* [3]

ἰσότημος, ον *rovnocenný, stejný, stejnohodnotný* (2 Pt 1,1) [1]

ἰσόψυχος, ον (jsoucí) *stejného ducha, stejně smýšlející* (Fp 2,20) [1]

Ἰσραήλ, ὁ (neskl.) *Israel* (l. = Jákov; 2. národ, lid, tj. většinou židé, ale řasi Ga 6,16) ἢ *křesťané* [68]

Ἰσραηλίτης, ου, ὁ *Israelita* ἢ ἄνδρες Ἰσραηλίται (Sk 2,22) *mužové israelští, Israelité* [9]

Ἰσαχάρ, ὁ (neskl.) *Isachar* (syn Jákobův: Zj 7,7) [1]

ἴστε ind. (klas.) a imp. 2. pl. od οἶδα

ἴστημι i ἱσάνω (fut. στήσω, aor. 1 ἔστησα, aor. 2 ἔστην, imp. στήθι, inf. στήναι, part. στάς, pf. ἔστηκα, inf. ἐστάναι, part. ἐστηκώς a ἐστώς, plpf. ἐστήκειν, fut. med. στήσομαι, aor. pas. ἐστάθην, inf. σταθῆναι, part. σταθείς, fut. pas. σταθήσομαι) 1. (tr.; aor. 1) *postavit; položit; dát; stanovit; přičíst; nabídnout; poivrdu* || δυνατεῖ ... στήσαι αὐτόν (Ř 14,4) *může ho udržet / ochránit* 2. (intr.; aor. 2; pf., plpf., med. a pas.) *stát; postavit se; zastavit se; ustat; povstat; vzdorovat; čelit* (πρός τι čemu); *obstát; zůstat* || στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου (Sk 26,16) *postav se na nohy* | ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε (Mk 13,9) *budete staněni před vladaře a krále n. budete stát před vladaři a králi* | ὁ δοκῶν ἐστάναι (1 K 10,12) *kdo si myslí, že stojí* [154]

ἱστίον, ου, τό (todní) *plachta* (pl.: v.l. Sk 27,15) [0]

ἱστορέω (aor. ἱστόρησα) *navštívit; poznat* (Ga 1,18) [1]

ἱστός, οὔ, ὁ *sožár* (konjektura pro Sk 27,38) [0]

ἱσχυρός, ἄ, ὄν (komp. ἱσχυρότερος) *silný; mocný; pevný; prudký (vítr); velký (hlad)* || ὁ ἰ. *silák* | τὰ ἱσχυρά *co je silné / mocné* [29]

ἱσχύς, ὅς, ἡ *сила, moc* [10]

ἱσχύω (fut. ἱσχύσω, aor. ἱσχυσα) 1. *být zdravý* || οἱ ἱσχύοντες *zdraví (lidé)* 2. *moci, být schopen, umět, zmocí, přemoci* (κατά τινος koho); *obstát; mít moc, být mocný* 3. *platiť, znamenat; hodit se* (εἰς τι k čemu) [28]

ἴσως (adv.) *snad, možná* (L 20,13) [1]

Ἰταλία, ας, ἡ *Itálie* [4]

Ἰταλικός, ἡ, ὄν *italský, italský* (kohorta: Sk 10,1) [1]

Ἰτουραῖος, α, ον *iurejský, (pocházející)*

z Itureje (území u pohoří Libanon) (L 3,1) [1]

ἰχθύδιον, ου, τό *malá ryba, rybička*, (možná i:) *ryba* [2]

ἰχθύς, ὅς, ὁ (ak. pl. ἰχθυῶς) *ryba* [20]

ἰχνος, ους, τό *stopa, šlépěj* (i přen.) [3]

Ἰωαθάμ, ὁ (neskl.) *Jotam, Jótam* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,9bis) [2]

Ἰωακίμ, ὁ (neskl.) *Joakim* (v.l. Mt 1,8 a L 3,23-31) [0]

Ἰωανάν, ὁ (neskl.) *Jo(h)anan* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,27) [1]

Ἰωάννα, ας, ἡ *Jana, Johana* (Ježíšova průvodkyně: L 8,3; 24,10) [2]

Ἰωαννᾶς a Ἰωανᾶς, ᾱ viz Ἰωάννης

Ἰωάννης, ου, ὁ *Jan* (vice postav: 1. Jan Křtitel; 2. Syn Zebedeův, jeden z Dvanácti; 3. autor Zjevení; 4. Jan Marek; 5. otec apoštolů Petra a Ondřeje [J 1,42]; 6. člen židovské velerady: Sk 4,6) [135]

Ἰωᾶς, ὁ (neskl.) *Joaš* (judský král: v.l. Mt 1,8; L 3,23-31) [0]

Ἰώβ, ὁ (neskl.) *Job* (Jk 5,11) [1]

Ἰωβῆδ, ὁ (neskl.) *Obéd* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,5bis; L 3,32) [3]

Ἰωδά, ὁ (neskl.) *Joda* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,26) [1]

Ἰωήλ, ὁ (neskl.) *Joel, Jól* (sz. prorok: Sk 2,16) [1]

Ἰωναθᾶς, ου, ὁ *Jonas* (v.l. Sk 4,6) [0]

Ἰωνάμ, ὁ (neskl.) *Jonam* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,30) [1]

Ἰωνᾶς, ᾱ, ὁ *Jonás* (sz. prorok) [9]

Ἰωράμ, ὁ (neskl.) *Jóram, Jórám* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,8) [2]

Ἰωρίμ, ὁ (neskl.) *Jorim* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,29) [1]

Ἰωσαφάτ, ὁ (neskl.) *Josafat, Jósafat* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,8bis) [2]

Ἰωσήφ, ἡ n. ἡτος, ὁ *Joses* (Ježíšův „bratr“: Mk 6,3; je sporné, zda Mk 15,40.47 je týž) [3]

Ἰωσήφ, ὁ (neskl.) *Josef* (vice osob: 1. sz. patriarcha: J 4,5; 2. Ježíšův zákonný otec; 3. Ježíšův „bratr“: Mt 13,55; 4.

osoby v Ježíšově rodokmenu: L 3,24,30; 5. J. z Arimatie: Mt 27,57par.; 6. syn jistě Marie: Mt 27,56; 7. J. Barsabáš: Sk 1,23; 8. J. Barnabáš: Sk 4,36) [35]

Ἰωσήφ, ὁ (neskl.) *Josech* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,26) [1]

Ἰωσίας, ου, ὁ *Joziáš, Jošijáh* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,10.11) [2]

ἰῶτα, τό (neskl.) (písmeno) *jota* (= jod, tj. nejmenší písmeno v hebr. abecedě: Mt 5,18) [1]

Κ κ

κάβος, ου, ὁ *kab* (dutá míra pro obilí: v.l. L 16,6) [0]

κάγῳ (= καὶ ἐγώ; dat. καμοί, ak. καμέ) *také já, i já; a já; právě já* [84]

κάδος, ου, ὁ *džbán* (v.l. L 10,6) [0]

καθά (z καθ' ἃ) *podle toho, jak; tak, jak; jak* (Mt 27,10) [1]

καθαίρεις, εως, ἡ *stržení, zboření, zbourání, zničení* (2 K 10,4.8; 13,10) [3]

καθαίρειν (fut. καθεῖλω, aor. καθεῖλον, part. καθελῶν) 1. *sejmout, sundat; svrhnout* 2. *sirhnout, zbořit, zničit; vyhubit* (i přen.) 3. (pas.; Sk 19,27) *pozbyť, ztratit* (τινός co) [9]

καθαίρω (aor. ἐκάθαρα, pf. pas. κεκάθαμαι) *čistit, očistit* (J 15,2) [1]

καθάπερ (sp. n. adv.) *tak, jako; jak; (stejně) jako* [13]

καθάπτω (aor. καθῆψα) *přichytit se* (τινός čeho), *zakousnout se* (τινός do čeho; Sk 28,3) [1]

καθαρίζω (fut. καθαριῶ, aor. ἐκαθάρισα, pas. ἐκαθαρίσθην, part. pf. pas. κεκαθαρισμένος) 1. *očistit* (ἀπό τινος od čeho; fyzicky i morálně) 2. *prohlásit za čisté* [31]

καθαρισμός, οὔ, ὁ *očistění, očištění* [7]

κάθαυμα, ατος, τό *špina, odpad* (v.l. 1 K 4,13) [0]

καθαρός, ἄ, ὄν *čistý* (ve vl. sm., kulticky i duchovně) [27]

καθαρότης, ητος, ἡ *čistota* (kultovní: Žd 9,13) [1]

καθέδρα, ας, ἡ *sedadlo, lavice; stolec* (soudcovský, učitelský) [3]

καθέζομαι (aor. ἐκαθέσθην) 1. *sedět; zůstat* 2. *posadit se* [7]

καθεῖλον aor. od καθαίρειν

καθεῖλω fut. od καθαίρειν

καθελῶν part. aor. od καθαίρειν

καθεῖς (adv.) *po řadě, postupně, souvisle* || οἱ κ. *následující, další* | ἐν τῷ κ. (sc. χρόνῳ) *krátce nato* [5]

καθεύδω (impf. ἐκαθευδον) *spát* (i přen.), *být ospalý; být zesnulý* [22]

καθηγητής, οὔ, ὁ *učitel* (Mt 23,10bis) — sr. διδάσκαλος [2]

καθηῖν aor. od καθίημι

καθίημι *přislužet, hodit se* || τὰ μὴ καθίηκοντα (Ř 1,28) *co se nepatří* | (neos. + ak. s inf.) οὐ γὰρ καθίηκεν αὐτὸν ζῆν (Sk 22,22) *nesmi (= neměl by) zůstat na živu* [2]

κάθημαι (2. sg. κάθη, imp. κάθου, impf.

ἐκαθήμην, fut. καθήσομαι) 1. *sedět; pobývat, zdržovat se; trůnit* 2. *posadit se, sednout si* [91]

καθημερινός, ἡ, ὅν *denní, každodenní* (Sk 6,1) [1]

·**καθήψα** aor. od καθάπτω

καθαίς (fut. καθίσω l καθιῶ, aor. ἐκάθισα, pf. κεκάθισα) 1. (tr.) *posadit, usadit; (přen.) dosadit, ustanovit* 2. (intr.) a) (i med.) *sednout si, usednout b) pobývat, zůstat* [46]

καθήμι (part. pas. καθήμενος, aor. καθῆκα) *spustit (dolů)* [4]

καθιστάνω viz násl.

καθίστημι l **καθιστάνω** (fut. καταστήσω, aor. κατέστησα, přez. pas. καθίσταμαι, aor. pas. κατεστάθην, fut. pas. κατασταθήσομαι) 1. *dosadit, ustanovit* (τινὰ ἐπὶ τινος / τινι / ti koho nad čím); *postavit* 2. *učinit, zpřístupnit* 3. *doprovodit* 4. (pas.) *stávat se* (ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ [Jk 4,4] nepřítel Boží); *být* [21]

καθό (adv.) *tak (jako), jako, jak; v té míře, jak* [4]

καθολικός, ἡ, ὅν *všeobecný* (v.l. Jk nadpis) [0]

καθόλου (adv.) *vůbec, zcela* || κ. μή *vůbec ne* (Sk 4,18) [1]

καθοπλίζω (pf. pas. καθώπλισμαι) *vyzbrojit, ozbrojit* (L 11,21) [1]

καθοράω *nahlížet, pozorovat*, (zřetelně) *vnímat*; (pas.) *být vnímán, dá se pozorovat* (Ř 1,20) [1]

καθότι (sp.) 1. (do té míry) *jak; (podle toho) jak; pokud* || καθότι ἄν τις χρεῖαν εἶχεν *jak / kdykoliv kdo potřeboval* 2. (proto) *protože; neboť* [6]

·**κάθου** imp. od κάθημαι

καθώς (adv. a sp.) 1. (právě tak) *jako; podle toho, jak; jak* || καθὼς γέγραπται *jak je psáno* 2. *protože (totiž); neboť* 3. *když, zatímco* [182]

καθώσπερ (adv.) (právě tak) *jako* (Žd 5,4) [1]

καί (sp., adv.) 1. (sp.) a, i; *ale, avšak; a*

sice; a zejména; (v otázkách) pak, tedy; (někdy i ve význ. sp. podřadící) aby, iakže aj. || ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἑσταύρωσαν αὐτόν (Mk 15,25) *byla třetí hodina, když ho ukřižovali* l καὶ ... καὶ *jak ... tak* 2. *také, i, rovněž, dokonce* 3. (ve spojení) *καί γε a sice, a dokonce* l καὶ γὰρ *neboť* l ὥς ... καὶ *jak ... tak* l τε ... καὶ (těsně spojení) a (rovněž) [9015+3]

Καϊάφας, α, ὁ *Kaifás* (velekněz) [9]

Καῖν, ὁ (neskl.) *Kain* (syn Adamův) [3]

Καῖνām, ὁ (neskl.) *Kainan* (dvě postavy v Ježíšově rodokmenu: L 3,36.37) [2]

καινοποιέω *činit nové* (v.l. Zj 21,5) [0]

καινός, ἡ, ὅν *nový* (přev. ve sm. nepoužitý, čerstvý, dosud neznámý, ale nelze všude najít zřetelný rozdíl oproti νέος) || τι καινότερον (komp. = superl.) *něco zcela nového* l *καινὰ καὶ παλαιά* (Mt 13,52) *věci nové i staré* [42]

καινότης, ητος, ἡ *novost* (Ř 6,4; 7,6) [2]

καίπερ (časť. s parl.) *ačkoliv, iřebaže, i když* [5]

καιρός, οὔ, ὁ 1. čas (časový úsek, časový okamžik), (příhodná, výhodná) *doba, příležitost* || πρὸ καιροῦ (Mt 8,29) *před stanoveným časem, dříve než nastal čas* l ἐν καιρῷ *v pravý čas, včas* l τῷ καιρῷ (Mk 12,2) *v určený čas* l ἄχρη καιροῦ *po určený čas, dočasně* l πρὸς καιρόν *na (určitý) čas* l κατὰ καιρόν *ve správný čas, čas od času* 2. *období; rok* (tak asi Zj 12,14) [85]

Καῖσαρ, ος, ὁ *Caesar; císař* [29]

Καيسάρεια, ας, ἡ *Césarea, Cesarea* (v NZ jména dvou měst: 1. *Caesarea Philippi* [na úpatí Hermonu, u pramenů Jordánu]; 2. *C. Palaestinae* [také: Přímořská]) [17]

καίτοι (sp. s určitým sl. tvarem n. s part.) a *přece; ačkoliv* [2]

καίτοιγε (jako předch.) *ačkoliv, iřebaže; a přece* (J 4,2) [1]

καίω (aor. ἔκαυσα, pf. pas. κέκαυμαι, aor. pas. ἐκαύθην, fut. pas. καυθήσομαι

l καυθήσομαι) 1. *zapálit, zažehnout; páliť* 2. (pas.) *být pálen; hořet* (l přen.) || καιόμενος *hořící* (κυρί *ohněm*) [11]

κάκεϊ (= καὶ ἐκεῖ) a *tam; i tam, také tam* [10]

κάκεϊθεν (= καὶ ἐκεῖθεν) 1. a *odtud, i odtud* 2. a *potom* [10]

κάκεϊνος, η, ο (= καὶ ἐκεῖνος) 1. a *onen, i onen; i ten* 2. a *on, i on* [22]

κακία, ας, ἡ 1. *špatnost; neřest* 2. *neštestí, pohroma; trápení* [11]

κακοήθεια, ας, ἡ *zlomovnost, zloba* (Ř 1,29) [1]

κακολογέω (aor. ἐκακολόγησα) *mluvit špatně* (τινὰ ο *komu*); *hanobit, urpít* (τινὰ *koho*) [4]

κακοπάθεια, ας, ἡ = *κακοπαθία*

κακοπαθία (aor. ἐκακοπάθησα) *trpět, být postižen neštěstím; snášet neštěstí / utrpení* [3]

κακοπαθία, ας, ἡ *utrpení, neštěstí; snášení utrpení* || τῆς κ. καὶ τῆς μακροθυμίας (Jk 5,10; asi hendiatyoini) *trpělivosti / vytrvalosti v utrpení* [1]

κακοποιέω (aor. ἐκακοποίησα) 1. *konat zlo, jednat špatně, hřešit* 2. *škodit; poškodit, ublížit* [4]

κακοποιός, οὔ, ὁ *zločinec, ten, kdo koná zlo; zlovolník* (1 Pt 2,12.14; 4,15) [3]

κακός, ἡ, ὅν *zlý, špatný; nebezpečný* || τὸ κακόν *zlo; neřest; utrpení* [50]

κακοῦργος, ου, ὁ *zločinec* [4]

κακουχέω 1. *trápit, sužovat; špatně zacházet* (τινὰ s *kým*) 2. (pas.) *zakoušet soužení / útlak* (Žd 11,37; 13,3) [2]

κακῶς (fut. κακῶσω, aor. ἐκάκωσα) 1. *jednat špatně* (τινὰ s *kým*), *trápit, ubližovat, ubližovat* (τινὰ *komu*) 2. *vyvolat zlé pocíty, podrážditi, poštvat, popuditi* [6]

κακῶς (adv.) *zle, špatně* (v mravním i fyzickém smyslu) || κακῶς ἔχειν *být nemocen* [16]

κάκωσις, εως, ἡ *špatné zacházení, týrání* (Sk 7,34) [1]

καλάμη, ης, ἡ *stěblo slámy, sláma* (1 K

3,12) [1]

κάλαμος, ου, ὁ 1. *rákos; třtina* 2. *rákosová hál* (na měření); *měřidlo* 3. (rákosové) *pero* (na psaní) [12]

καλέω (fut. καλέσω, aor. ἐκάλεσα, pf. κέκληκα, aor. pas. ἐκλήθην, fut. pas. κληθήσομαι) 1. *volat* 2. *nazvat, pojmenovat* (τινὰ τι [ak.] *ἐπὶ τῷ ὀνόματι* *τινος koho jak po komu*); (pas.) *být nazýván, jmenován se; nechat se nazývat* 3. *po- volat* (εἰς τι k čemu), *zavolat; pozvat* [148]

καλλιέλαιος, ου, ὁ (*pěstěný*) *olivovník, (ušlechtilá) oliva* (Ř 11,24) [1]

κάλλιον viz καλῶς

καλοδιδάσκαλος, ον *učící dobré věci; příkladný* (1 Ti 2,3) [1]

Καλοὶ λιμένες (gen. Καλῶν λιμένων) *Dobré přístavy, Dobrý přístav* (jméno zátoky na Jihu Kréty: Sk 27,8) [1]

καλοκαγαθία, ας, ἡ *ušlechtilost, znamenitost* (v.l. Jk 5,10) [0]

καλοποιέω *konat dobro, činit dobře* (2 Te 3,13) [1]

καλός, ἡ, ὅν 1. *krásný* 2. *dobrý* (fyzicky i morálně); *správný; znamenitý; vhodný* || καλόν (*εἶστιν*) *je dobře / lépe, je dobré / správně* l τὸ καλόν *dobro, co je dobré / správně* l τὰ κάλλιστα (superl.; v.l. Mt 13,48) *co je skutečně dobré* [100]

κάλυμμα, τος, τό *závoj, rouška, pokrývka* (jen v 2 K 3,13-16) [4]

καλύπτω (aor. ἐκάλυψα, pf. pas. κεκάλυμαι, aor. pas. ἐκαλύφθην) *zakrýt, pokrýt, přikrýt; zahaliti; skrýt* [8]

καλῶς (adv.) *krásně; dobře; znamenitě, správně; příjemně* || οὐ καλῶς *ne dobře* l (komp.) *κάλλιον* *lépe; nejlépe; znamenitě, velmi dobře* [37]

κάμηλος, ου, ὁ n. ἡ *velbloud* [6]

κάμιλος, ου, ὁ (*lodní*) *lano* (v.l. Mt 19,24; Mk 10,25; L 18,25) [0]

κάμινος, ου, ἡ *pec* [4]

καμύω (aor. ἐκάμυσα) *zavříti* (τοῦς ὀφθαλμούς *oči*, i. *nechít chápat*) [2]

κάμνω (αορ. ἔκαμον, πφ. κέκηκα) 1. *unavni se, ochabnouti* 2. *churavět, být nemočen* || δ κάμνων *netomný* [2]

κάμπω (fut. κάμψω, αορ. ἔκαμψα) *ohnout, sklonit (koleno); (intr.) ohnout se, sklonit se (τινί před kým) || κ. γόνυ / τὰ γόνατα pokleknout, klekat (πρός τινα, τινί před kým)* [4]

κᾶν 1. (= καὶ ἂν, sp. s konj.) *a/i když; a/i kdyby* || κᾶν ... κᾶν *a/i když ... nebo* 2. (= καὶ ἂν, část.) *aspoň* [17]

Κανά, ἡ (neskl.) *Kána* (místo v Galileji), jehož poloha je sporná [4]

Καναανῖος, ου, ὁ *Kananejec, Kananejský* (označení druhého Šimona mezi apoštoly: Mt 10,4 a Mk 3,18) [2]

Κανανίτης, ου, ὁ *Kananejec, Kananejský* (v.J. Mt 10,4; v.J. Mk 3,18) [0]

Κανδάκη, ης, ἡ *Kandaké* (titul etropské královny: Sk 8,27) [1]

κανών, ὁνος, ὁ 1. *pravidlo* 2. *oblast (působení n. činnosti)* [4]

Καπερναούμ, ἡ (neskl.) *Kafarnaum* (v.J. Mt 4,13) [0]

καπηλεύω *obchodovat* (v malém, ale se snažou o co nejvíce zisk), *kupčít, kramářit* (2 K 2,17) [1]

καπνός, ου, ὁ *kouř, dým* || ἀτμίς *καπνοῦ viz ἀτμός* [13]

Καππαδοκία, ας, ἡ *Kap(p)adokie* (kraji-
na v nitru Malé Asie) [2]

καρὰδόκεια, ας, ἡ *loužeňné očekávání* (v.J. Fr 1,20) [0]

καρδία, ας, ἡ *srdce* (jako orgán i jako sídlo myšlení, chytění i lásky); *nitro* (tj. *γῆς země; mysl; svědomí* || ἔθεντο ... ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν (L 1,66) *vzali si k srdci n. zapamatovali si (to) n. uvažovali (u sebe)* [156]

καρδιογνώστης, ου, ὁ *znalec lidských srdcí* (Sk 1,24; 15,8) [2]

καρπός, ου, ὁ 1. *plod, ovoce* (i přen.) || κ. τῆς ὁσφύς *potomek* 2. *zisk, užitek* [66]

Κάρπος, ου, ὁ *Karpos, Karpus* (neznámý křesťan: 2 Tm 4,13) [1]

καρποφορέω (fut. καρποφορήσω, αορ. ἔκαρποφόρησα) *nésti ovoce, přinášet plod, být plodný* (i přen.); (med.) *nésti ovoce (ze sebe)* [8]

καρποφόρος, ον *plodný, úrodný* (Sk 14,17) [1]

καρτερέω (αορ. ἔκαρτέρησα) *být vytrvalý / silný / pevný, vytrvat* (Žd 11,27) [1]

κάρφος, ους, τό *tríska* [6]

κατά (předl.) I. (s gen.) 1. s, z (povrchu dolů) 2. po (povrchu) 3. *přes; do; (dolů) na* || ἡ κατά βάθους *πτωχεία krajní* (tj. do hloubky sahající) *chudoba* 4. (pří-
saha) *při* (toῦ θεοῦ *Bohu*) 5. *proti; v roz-*
poru s(e) II. (s ak.) 1. *přes; po; do, na, k(e); mezi; před* (ināfi) || κατ' οἶκον *po domech* | κατά τὰ ἔθνη (Sk 21,21) *mezi rohamy* | κατ' ὀφθαλμούς *před očima* | οἱ κατά πόλιν *lidé z(e) všech* *měst* 2. (čas) *během; o, v(e), při; kolem* || κατ' ἔτος (každoročně) | κατά τὸ μεσονύκτιον / κ. μέσον τῆς νυκτός *kolem půlnoci* 3. (dis-
tributivně s čísly) *každ' ένα / každ' εἷς po jednom, jednotlivě* 4. *pro, k(e); na základě* || κατ' ἀτιμίαν *λέγω* (2 K 11,22) *říkám (to) s hanbou / ke své hanbě* | κατά πᾶσαν αἰτίαν (Mt 19,3) *z jakékoli příčiny* | κατά πίστιν *na základě víry, s vírou* 5. *podle* || τὰ κ. τὸν νόμον *co odpovídá zákonu* | (v nadpisech evangelií: κατά Μάρκον *podle Marka* (sr. i 6.) 6. (opis gen.) *tě, kať* ἡμέ *próthymon* (Ř 1,15) *moje přání* | τὰ κ. Ἰουδαίους *žith* (Sk 26,3) *zvyky židů* 7. *vzhledem k(e)* || κατά πάντα *v každém ohledu* [473]

καταβαίνω (fut. καταβήσομαι, αορ. κατέβην, imp. κατάβηθι | κατάβα, inf. αορ. καταβῆναι, part. καταβάς, pf. καταβέβηκα) 1. *sestoupit, sejít (dolů); vystoupit* (ἀπὸ τοῦ πλοίου *z lodí*); (děl. bouře atd.) *spadnout, spustit se* || κατέβη ... εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ (L 18,14) *vrátil se domů* 2. *být uvřazen, klesnout* (ἔως ἔδου *až do pekla*) [81]

καταβάλλω (αορ. pas. κατεβλήθην) 1.

svrhnout; srazit (k zemi) 2. (med.) *založit, položit (základy)* [2]

καταβαρέω (αορ. κατεβάρησα) *zatižit, být břemenem* (2 K 12,16) [1]

καταβαρύνω *zatižit, obtěžkat* || ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι *zavírající se oči* (Mk 14,40) [1]

κατάβασις, εως, ἡ *svah, úpatí (hory)* (L 19,37) [1]

καταβιβάζω (fut. pas. καταβιβασθήσομαι) *svrhnout, shodit (v.l.)* [0]

καταβοάω *siěžovat si, nadávat* (v.l. Sk 18,13) [0]

καταβολή, ης, ἡ *založení* (κόσμου *světa*), *počátek* || καταβολή σπέρματος *počítí, oplodnění* [11]

καταβραβεύω *rozhodnout v neprospěch* (τινά *koho*), *nepřiznat / upřít (odměnu)* (Ko 2,18) [1]

καταγαγεῖν inf. αορ. od κατάγω

καταγγελεύω, εως, ὁ *hlasatel, zvěstovatel* (Sk 17,18) [1]

καταγγέλλω (αορ. κατήγγειλα, pf. κατήγγελλα, pas. κατηγγέλην) *zvěstovat, ohlašovat; honořit (pochvalně)* (ti o čem); *hlásat, kázat* [18]

καταγελᾶω (impf. κατεγέλων, αορ. κατεγέλασα) *vysmívat se* (τινός *komu*), *zesměšnit* [3]

καταγινώσκω (pf. pas. κατέγνωσμαι) *odsoudit, uznat vinným; vyčítat* (τινός *ti komu co*) [3]

κατάγνυμι (fut. κατεάξω, αορ. κατέαξα, pas. κατεάγην, konj. αορ. pas. 3. pl. κατεαγῶσιν) *zlomit, rozlomit; přerazit* [4]

καταγράφω *psát; kreslit* (J 8,6) [1]

κατάγω (αορ. κατήγαγον, inf. καταγαγεῖν, αορ. pas. κατήχην, part. καταχθεῖς) 1. *přivádět, dovést* (dolů, k břehu); *vést, přivést, dovést* (dolů, na nižší místo); *předvést* (před soud) 2. (pas.) *přistát* (εἰς Σιδῶνα *v Sidónu*), *připlout* [9]

καταγωνίζομαι (αορ. κατηγωνισάμην) *dobýt, porazit, zvítězit* (τινά *nad kým*) (Žd 11,33) [1]

καταδέω (αορ. κατέδησα) *zanázat, ob-
vázat* (L 10,34) [1]

κατάδηλος, ον (zcela) *zřejmý, zřetelný* (Žd 7,15) [1]

καταδικάζω (αορ. κατέδικασα, fut. pas. καταδικασθήσομαι) *odsoudit* [5]

καταδίκη, ης, ἡ *odsouzení, rozsudek* (Sk 25,15) [1]

καταδιώκω (αορ. κατέδιωξα) *pustit se, vydat se, spěchat, běžet* (τινά *za kým*) (Mk 1,36) [1]

καταδουλώω (fut. καταδουλώσω) *učinil otrokem, ztotožnit* [2]

καταδυναστεύω *vládnout, chovat se tyranicky* (τινός *ke komu*), *držet v moci* [2]

κατάθεμα, τος, τό (sr. ἀνάθεμα) *io, co bylo vydáno zkáze; prokleťá věc, prokleť* (Zj 22,3) [1]

καταθεματίζω *proklínat, klít; zaklínat* (se) (Mt 26,74) [1]

καταθέσθαι inf. αορ. med. od κατατί-
θηναι

καταισχύνω (αορ. κατήσυχνα, pas. κατησχύνην, fut. pas. καταισχυνθήσομαι) 1. *zahanbít* 2. *hanobit* 3. *nechat zahanbít, nechati dojít hanby, klamat* 4. (pas.) *být zahanben; stydět se* [13]

κατακαίω (fut. κατακαύσω, αορ. κατέκαυσα, pas. κατεκάην, fut. pas. κατακαύσομαι n. κατακαυθήσομαι) *pálit, vypálit, spálit* [12]

κατακαλύπτω *zahalit, přikrýt; (med.) zahalit si / se* (1 K 11,6bis.7) [3]

κατακαυχάομαι (2. sg. κατακαυχᾶσαι, imp. κατακαυχῶ) *chlubit se, vychloubat se* (τινός *proti komu, čemu*), *ponyžovat se* (τινός *nad koho*); *mít navrch, vítězit* (τινός *nad čím*) [4]

κατάκειμαι (impf. κατεκείμεν) 1. *ležet* (πυρεσσουσα *v horečce*) 2. *ležet u stolu, stolovat* [12]

κατακλάω (αορ. κατέκλασα) *lámat, rozlámat* [2]

κατακλείω (αορ. κατέκλεισα) *uzavřít, zavřít* (ἐν τῇ φυλακῇ *do vězení*; L 3,20;

- Sk 26,10) [2]
κατακληροδοτέω rozdělit jako dědicině (v.l. Sk 13,19) [0]
κατακληρονομέω (aor. κατεκληρονόμησα) odevzdai jako dědicině, dáti do vlastnictví (Sk 13,19) [1]
κατακλίνω (aor. κατέκλινα, pas. κατεκλίθην) 1. uložiti, nechat lehnouti; usadi 2. (pas.) ulehnouti; zasednouti (ke stolu), sednout si; státnouti, býti u stolu [5]
κατακλύζω (aor. pas. κατεκλύσθην) zaplaviti (ὕδατι vodou: 2 Pi 3,6) [1]
κατακλυσμός, οὗ, ὃ záplava; potopa [4]
κατακολουθέω (aor. κατηκολουθήσα) následovat (τινί koho) [2]
κατακόπτω bíti, tlouci (Mk 5,5) [1]
κατακρημνίζω (aor. κατεκρημνισα) svrhnouti (ze svahu: L 4,29) [1]
κατάκριμα, τος, τό odsouzení, potrestání, zavržení [3]
κατακρίνω (fut. κατακρινῶ, aor. κατέκρινα, pf. pas. κατακέκριμαι, aor. pas. κατεκρίθην) odsouditi (θανάτῳ k smrti); vynésti rozsudek (+ ak. s inf. že) [18]
κατάκρισις, εως, ἡ odsouzení (2 K 3,9; 7,3) [2]
κατακύπτω (aor. κατέκυψα) skloniti se, sehnouti se (J 8,8) [1]
κατακυριεύω (aor. κατεκυρίευσα) 1. zmocniti se (τινός koho, čeho), přemoci 2. vládnouti, panovati (τινός nad kým) [4]
καταλαλέω pomlouvat, mluviti špatně (τινός o kom) [5]
καταλαλιά, ἄς, ἡ pomluva [2]
κατάλαλος, ον pomlounačský (Ř 1,30) [1]
καταλαμβάνω (aor. κατέλαβον, pf. κατέληφα, pas. κατέλημμαι, aor. pas. κατελήμην) 1. uchopiti, zachyti, zastihnouti, přistižnouti, překvapiti; uchnáti; získa; pohlti 2. (med.) pojímati, pochopiti, poznati [15]
καταλέγω vybrati, zapsati (do seznamu) (1 Tm 5,9) [1]
κατάλειμμα, τος, τό zbytek (v.l. Ř 9,27 místo ὑπόλειμμα) [0]

- καταλείπω** (fut. καταλείψω, aor. κατέλιπον 1 κατέλειψα, pf. pas. καταλείμμαι, aor. pas. κατελείφθην) 1. opustiti, zanechat, nechat, ponechat, pomítnouti; zanedbat 2. (pas.) býti ponechán, zůstat, zbýti [24]
καταλιθάζω (fut. καταλιθάσω) (u)kamenovat (L 20,6) [1]
καταλίπων part. aor. od καταλείπω
καταλλαγή, ἥς, ἡ směření [4]
καταλλάσσω (aor. κατήλλαξα, pas. κατηλλάγην) 1. (u)směřiti (τινὰ τινι koho s kým) 2. (pas.) býti směřen: směřti se (τινί s kým), nechat se směřiti [6]
κατάλοιπος, ον zbývajících, zbýlých; (pl.) ostatní (Sk 15,17) [1]
κατάλυμα, τος, τό přístřeží (pro cestující), útulek; mistnost (pro hosty) [3]
καταλύω (fut. καταλύσω, aor. κατέλυσα, pas. κατελύθην, fut. pas. καταλυθήσεται) 1. uvolňiti; zničit; zrušiti, zneplatňiti 2. vyprázdnouti (iažně zvíře); udeřiti zastávku, zastaviti se, zdržeti se; odpočinouti si, přenocovati [17]
καταμανθάνω (aor. κατέμαθον) pozorovati, poučiti se (τι z čeho) (Mt 6,28) [1]
καταμαρτυρέω svědčeti, vypravěditi (τι τινός co proti komu) [3]
καταμένω (fut. καταμενῶ) přebývati, zdržeti se, zůstat (Sk 1,13) [1]
κατανάθεμα, τος, τό (viz κατάθεμα) co bylo odevzdáno jako prokletí, prokletí (v.l. Zj 22,3) [0]
καταναθεματίζω proklínati (se) (v.l. Mt 26,74) [0]
καταναλίσκω strávenati (o ohni: Žd 12,29) [1]
καταναρκάω (fut. καταναρκήσω, aor. κατενάρκησα) státi se záježí, obězovat (τινός koho; 2 K 11,9; 12,13. 14) [3]
κατανεύω (aor. κατένευσα) (po)kynouti, dáti znamení (L 5,7) [1]
κατανοέω (aor. κατενόησα) 1. pozorovati, zkoumati, všimnouti si; (po)dívat se (τι nač); prohlédnouti, rozpoznati 2. zvážiti,

- uvážiti [14]
καταντάω (fut. καταντήσω, aor. κατήντησα, pf. κατήντηκα) přijít, dospěti; přispěchat; dosáhnouti (εἰς τι čeho) [13]
κατάνυξις, εως, ἡ omámení, otupení (Ř 11,8) [1]
κατανύσσομαι (aor. κατενύσθην) býti probodnuti; býti zasažen bolestí (tὴν καρδίαν v srdci: Sk 2,37) [1]
καταξιόω (aor. κατηξίωσα, pas. κατηξιώθην) oceniti, ohodnotiti, pokládati za hodna; (pas.) státi se hodným, býti pokládán za hodného (τινός čeho) [3]
καταπατέω (fut. καταπατήσω, aor. κατεπάτησα, pas. κατεπατήθην) 1. rozšlapati, pošlapati (1 přen.); zneuciti 2. ilačiti se (ἀλλήλους na sebe navzájem), (málem) se ušlapati [5]
κατάπαυσις, εως, ἡ odpočinek, odpočinek; místo odpočinku; obydlí [9]
καταπαύω (aor. κατέπαυσα) 1. skončiti, přestat, ustáti, odpočinouti si (ἀπὸ τινός od čeho) 2. ukončiti, odvésti (τινός od čeho), zabrániti (τινός v čem) 3. přivésti na místo odpočinku [4]
καταπέτασμα, τος, τό opona, záněs [6]
καταπίμπρημι (aor. κατέπρησα) spáliti (v.l. 2 Pi 2,6) [0]
καταπίνω (aor. κατέπιον, inf. καταπιεῖν n. καταπεῖν i καταπίν, konj. 3. sg. καταπίει n. καταπίη, aor. pas. κατεπόθη, konj. καταποθῶ) (vy)pit; pohltiti, spolknouti, strávit (1 přen.); přemoci (εἰς νῆκος vítězství), zničit [7]
καταπίπτω (aor. κατέπεσον, part. καταπεσών) padnouti, upadnouti [3]
καταπλέω (aor. κατέπλευσα) připlouti (L 8,26) [1]
καταπονέω vyčerpávati, sužovati, trápeni 1. ὁ καταπονόμενος uiskovaný, sužovaný (ἐλονέω) [2]
καταποντίζομαι (aor. κατεποντίσθη) topiti se, utopiti se, býti potopen (Mt 14,30; 18,6) [2]
κατάρα, ας, ἡ kletba, prokletí; proklí-

- nání; prokletá věc [6]
καταράσσομαι (aor. καταρασάμην, pf. pas. κατήραμαι) proklínati 1. κατηραμένος prokletý [5]
καταργέω (fut. καταργήσω, aor. κατήργησα, pf. κατήρηκα, pas. κατήρημαι, aor. pas. κατηργήθη, fut. pas. καταργήθησεται) 1. vyřaditi, učiniti neúčinným, zničit; zrušiti; zbaviti moci, zahubiti; odložit; (zbytně) zabírat, vysávaní (půdu) 2. (pas.) býti odstraněn/zrušen; zaniknouti, ztratiti moc, přestat; přerušiti spojení, nemít nic společného (ἀπὸ τινός s kým) 1. καταργούμενος přechodný, pomíjivý [27]
καταριθμέω (pf. pas. κατηρίθμηναι) (při)počítati (ἐν τινι ke komu); (pas.) patiti (ἐν τινι ke komu) (Sk 1,17) [1]
καταρτίζω (fut. καταρτίσω, aor. κατήρτισα, med. κατηρτισάμην, pf. pas. κατήρτισμαι) 1. opravit, napraviti, spravit, uvést do pořádku, dáti dohromady; (pas.) nechat se napravovat 2. uspořádati, uvořiti, připraviti; (med.) připraviti si, připraviti (τί τινι co komu) 1. σώμα δὲ κατηρτίσω μοι (Žd 10,5) ale připravils mi ielo 3. vybaviti, zdokonaliti 1. κατηρτισμένος plně vyzbrojený; zralý, dokonalý [13]
κατάρτισις, εως, ἡ zdokonalení, dovržení (2 K 13,9) [1]
καταρτισμός, οὗ, ὁ zdokonalení, vybavení, připravení (Ef 4,12) [1]
κατασειώ (aor. κατέσεισα) zamávaní, pokynouti, dáti znamení (τὴν χεῖρα n. τὴν χεῖρί rukou) [4]
κατασκάπτω (aor. κατέσκαψα, pf. pas. κατέσκαμμαι) strhnouti, zbořiti 1. τὰ κατεσκαμμένα trosky [2]
κατασκευάζω (fut. κατασκευάσω, aor. κατεσκεύασα, pf. pas. κατεσκεύασμαι, aor. pas. κατεσκεύασθη) 1. připraviti 1. λαός κατεσκευασμένος (L 1,17) připravený/pohotový/ochotný lid 2. zbudovati, postaviti; zařiditi [11]
κατασκηνόω (fut. κατασκηνώσω, aor.

κατεσκήνωσα) *usadit se, usídlit se; přebývat*, (ο πιάσις) *hnízdit* [4]
κατασκήνωσις, εως, ἢ *přebývání, přibývek, obydlí; hnízdo* [2]
κατασκήνωσις *zastínit, zakrýt, přikrýt* (Žd 9,5) [1]
κατασκοπέω (αορ. κατεσκοπήσα) *slíditi, špěhovat* (Ga 2,4) [1]
κατάσκοπος, ου, ὁ *vyzvědač, špěh* (Žd 11,31) [1]
κατασοφίζομαι (αορ. κατεσοφισάμην) *přelstít, lstivě/zákeřně vystupovat* (τινά proti komu: Sk 7,19) [1]
κατασταθήσομαι fut. pas. od καθίστημι
καταστέλλω (αορ. κατέστειλα, pf. pas. κατέσταλμαι) *uklidnit, upokojit; zvládnouti* (dav) (Sk 19,35,36) [2]
κατάστημα, τος, τό *postoj, chování* (Ti 2,3) [1]
καταστήσω fut. od καθίστημι
καταστολή, ἥς, ἡ *postoj; způsob oblékání* (1 Tm 2,9) [1]
καταστρέφω (αορ. κατέστρεψα) *převrátit, převrhnout* [2]
καταστρηνιάω (αορ. κατεστρηνίασα) *být ovládnut smyslovými žádostmi, nechati se ovládat smysl. žádostmi* (τοῦ Χριστοῦ proti Kristu, k odpadu od Krista: 1 Tm 5,11) [1]
καταστροφή, ἥς, ἡ *zničení, zánik, zkáza* (i přen.) [2]
καταστρώννυμι (αορ. κατέστρωσα, pas. κατεστρώθην) *skolit, srazit, zabít, pobít* (1 K 10,5) [1]
κατασύρω *odvléci, přivléci* (πρὸς τὸν κρίτην k soudci: L 12,58) [1]
κατασφάζω (αορ. κατέσφαξα) *zabít, pobít* (L 19,27) [1]
κατασφραγίζω (pf. pas. κατεσφράγισμαι) *zapečetit, označit pečeti* (Zj 5,1) [1]
κατάσχεσις, εως, ἢ *zabrání/získání/zmocnění se majetku*: (zabraný, získaný) *majetek* (Sk 7,5,45) [2]
κατάσχω konj. aor. od κατέχω

κατατίθωμι (αορ. κατέθηκα, inf. aor. med. καταθέσθαι) 1. *složit, uložit* (ἐν μνήματι do hrobu) 2. (med.) *prokázat, učinit* (χάριν n. χάριτα *laskavost*, i. zavděčit se: Sk 24,27; 25,9) [2]
κατατομή, ἥς, ἡ *vyřezání, výřez; rozřezání* (tj. zničení; sarkastické označení obřizky: Fp 3,2) [1]
κατατοξεύω (fut. pas. κατατοξευθήσομαι) *sesířelit* (šípem), *probodnout* (v.l. Žd 12,20) [0]
κατατρέχω (αορ. κατέδραμον) *seběhnout, přiběhnout* (Sk 21,32) [1]
καταυγάζω (inf. aor. καταυγάσαι) *zářiti, svítiti* (v.l. 2 K 4,4) [0]
καταφάγομαι fut. od κατεσθίω
καταφέρω (αορ. κατήνεγκα, part. aor. pas. κατενεχθείς) 1. (akt.) *snést* (dolů); *vznést* (obvlnění), *odevzdat* (ψῆφον hlas), *vysloviti se* (při hlasování: τινός proti komu) 2. (pas.) *ponořit se, upadnout* (ἐπὶ βαθεῖ do hlubokého spánku: Sk 20,9), *být přemožen* (ἀπὸ τοῦ ἔθνους spánkem) [4]
καταφεύγω (αορ. κατέφυγον, part. καταφυγών) *uprchnout, utéci* (se), *najít útočiště* [2]
καταφθείρω (pf. pas. κατέφθαρμαι, aor. pas. κατεφθάρην) *zkazit, pokazit*; (pas.) *být pokazen* (ti v čem), *zahynout* (2 Tm 3,8) [1]
καταφιλέω (αορ. κατεφίλησα) *políbit* [6]
καταφρονέω (fut. καταφρονήσω, aor. κατεφρόνησα) 1. *pohrdat* (τινός kým) 2. *nedbat* (τινός na koho, co), *nestarat se* (τινός o) [9]
καταφρονήτης, ου, ὁ *pohrdač, pohrdající* (ἐλιονέκ) (Sk 13,41) [1]
καταφωνέω (impf. κατεφώνουν) (*hlasiť*) *volat* (v.l. Sk 22,24) [0]
καταχέω (αορ. κατέχεα) *vylít* (τινός n. ἐπὶ τινος na) [2]
καταχθείς part. aor. pas. od κατάγω
καταχθόνιος, ον *podzemní*, (*jsoucí*) *v podsvětí* (Fp 2,10) [1]

καταχράομαι (αορ. κατεχρησάμην) *využíti*, (v plnosti) *užívat* (τινί čeho) (1 K 7,31; 9,18) [2]
καταψηφίζομαι (αορ. κατεψηφίσθην) *býti připočítán* (v.l. Sk 1,26) [0]
καταψύχω (αορ. κατέψυξα) *zchladit, obžerstvit, svlažit* (jazyk: L 16,24) [1]
καταΰνην aor. pas. od κατάγνυμι
κατεαγῶσιν konj. aor. pas. 3. pl. od κατάγνυμι
κατέαξα aor. od κατάγνυμι
κατέαζω fut. od κατάγνυμι
κατέβην aor. od καταβαίνω
κατεγέλων impf. od καταγελάω
κατέγνωσμαι pf. pas. od καταγινώσκω
κατέδραμον aor. od κατατρέχω
κατέβηκα aor. od κατατίθωμι
κατέιδωλος, ον *plný model* (Sk 17,16) [1]
κατέιλημαι pf. pas. od καταλαμβάνω
κατέιληφα pf. od καταλαμβάνω
κατεκάην aor. pas. od κατακαίω
κατεκρίθην aor. pas. od κατακρίνω
κατέλαβον aor. καταλαμβάνω
κατελήμφθην aor. pas. od καταλαμβάνω
κατελθεῖν inf. aor. od κατέρχομαι
κατέλιπον aor. od καταλείπω
κατέναντι 1. (adv.) *naproti* || ὁ/ἡ κ. *jsoucí naproti, proti* 2. (předl. s gen.) *naproti; před* (tináři) [8]
κατενεχθείς part. aor. pas. od καταφέρω
κατενύγην aor. od κατανύσσομαι
κατενώπιον (předl. s gen.) *před, vůči* [3]
κατεξουσιάζω *zneužít moci* (τινός proti komu) [2]
κατέπεσον aor. od καταπίπτω
κατεπέστησαν aor. 3. pl. od κατεφίσταμαι
κατέπιον aor. od καταπίνω
κατέπλευσα aor. od καταπλέω
κατεπόθην aor. pas. od καταπίνω
κατεργάζομαι (αορ. κατεργασάμην, pf. κατείργασμαι, aor. pas. κατειργάσθην)

působiti, konat; pracovat (τι na čem); *páchat; vyvolat, plodit; připraviti, určit; zvládnout, přemoci; dokončiti, dovršiti, plnit* [22]
κατέρχομαι (αορ. κατήλθον, inf. κατελθεῖν) 1. *sejít, sestoupit* 2. *přijít, připlout; přistát* (εἰς Τύρον v Tyru) [16]
κατεσθίω i **κατέσθω** (fut. καταφάγομαι, aor. κατέφαγον) *sníst, strávit, projíst; vyjít; požírat; spolknout, pohltit* (i přen.) [14]
κατεστάθην aor. pas. od καθίστημι
κατέσταλμαι pf. pas. od καταστέλλω
κατέστησα aor. od καθίστημι
κατεστρώθην aor. pas. od καταστρώννυμι
κατευθύνω (αορ. κατεύθυνα, inf. aor. κατευθύναι, opt. aor. 3. sg. κατευθύναι) *vésti* (přimo), *směřovat, řídit* [3]
κατευλογέω *žehnat* (τινά komu) (Mk 10,16) [1]
κατέφαγον aor. od κατεσθίω
κατέφθαρμαι pf. pas. od καταφθείρω
κατεφίσταμαι (αορ. κατέπεστην) *pozvednout se, povstati* (τινί proti komu) (Sk 18,12) [1]
κατέφυγον aor. od καταφεύγω
κατέχεεν aor. 3. sg. od καταχέω
κατέχω (αορ. κατέσχον) 1. (tr.; i přen.) *držet; držet se* (τι čeho); *zadržet, pozdržet, ponechat* (si); *zaujmout* (místo); (o nemoci) *posílnout, sužovat*; (o zákonu) *vázat; potlačiti; uchovat* (si); *vlastnit, mít* 2. (inir.) *plout, směřovat* (εἰς τὸν αἰγιαλὸν k břehu) [17]
κατήγαγον aor. od κατάγω
κατήγγεila aor. od καταγγέλλω
κατηγγέλην aor. pas. od καταγγέλλω
κατηγορέω (fut. κατηγορήσω, aor. κατηγόρησα) *obviniti, obžalovat* (τινός ti/katá τινός ti koho z čeho, τινός περί τινος koho z čeho) [23]
κατηγορία, ας, ἡ *obvinění, obžaloba* [3]
κατήγορος, ου, ὁ *žalobce, žalobník* [5]
κατήγωρ, ορος, ὁ *žalobce, žalobník* (Zj

12,10) [1]
 •κατηλλάγην aor. pas. od καταλλάσσω
 •κατήνεγκα aor. od καταφέρω
 •κατήραμαι pf. od καταράομαι
 •κατηράσω aor. 2. sg. od καταράομαι
 •κατήφεια, ας, ή *zármutek, smutek, sklíče-nosti* (Jk 4,9) [1]
 •κατηχήω (aor. κατήχησα, pf. pas. κατήχημαι, aor. pas. κατήχηθην) 1. *poučiti, vyučiti* (τινά κοῦο; τι / περί τινος v čem) 2. (pas.) *být vyučen; doznědět se* [8]
 •κατήχθην aor. pas. od κατάγω
 •κατιόομαι (pf. pas. κατιώομαι) *rezavěti* (i přen.: Jk 5,3) [1]
 •κατισχύω (fui. κατισχύσω, aor. κατίσχυσα) 1. *moci, být schopen* (+ inf.); *převládnout, prosadit se* 2. *přemoci* (τινός koῦο, co) [3]
 •κατοικέω (aor. κατώκησα) 1. (intr.) *bydlet, přebývat; usídlit se, usadit se* (εις πόλιν *ve městě*) 2. (tr.) *obývat* || οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν (Sk 2,9) *obyvatelé Mezopotámie* [44]
 •κατοίκησης, εως, ή *přebývání, bydlení, přibýtek* (Mk 5,3) [1]
 •κατοικητήριον, ου, ό *bydlení; přibýtek, obydlí* [2]
 •κατοικία, ας, ή *přebývání; přibýtek, bydliště* (Sk 17,26) [1]
 •κατοικίζω (aor. κατώκησα) *usídlit, nechat přebývat* (ἐν ἡμῖν v nás); *umístit, vložit* (ἐν ἡμῖν do nás) (Jk 4,5) [1]
 •κατοπτρίζομαι *vidět (jako) v zrcadle*; (možná: *zrcadlit* (2 K 3,18) [1]
 •κατόρθωμα, ατος, τό *dobrý výsledek, uspořádaný stav* (v.l. Sk 24,2) [0]
 •κάτω (adv.) 1. *dole* 2. *dolů* [9]
 •κατώτερος, α, ον (komp. od κάτω) *nižší, nejnižší* || τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς (Ef 4,9) *spodní části / nižší země, tj. země jako taková* (na rozdíl od nebe) [1]
 •κατωτέρω (adv.) *níže*; (u čísel: *méně než, pod* (Mt 2,16) [1]
 •Καῦδα, ή (neskl.) *Kauda* (malý ostrov na jih od Kréty: Sk 27,16) [1]

•καυθήσομαι fui. pas. od καίω
 •καυθήσονται konj. (?) fui. pas. od καίω
 •καῦμα, τος, τό *žár, horko* (Zj 7,16; 16,9; viz též násl.) [2]
 •καυματίζω (aor. ἐκαυμάτισα, pas. ἐκαυμάσθην) *spálit* (καῦμα μέγα [= ak. vnějšího předmětu] *velkým žárem, sežehnout* [4]
 •καυματόω *spálit, sežehnout* (*velkým žárem*) (v.l. Mt 13,6) [0]
 •καῦσις, εως, ή *hoření, spálení, vypálení* (Žd 6,8) [1]
 •καυσόομαι *být straven / zaniknout žárem* (2 Pt 3,10,12) [2]
 •καυστηριάζω (pf. pas. κεκαυστηρίσμαι) *vypálit* (*žhavým železem*) || κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνειδήσιν (1 Tm 4,2) *mající(ch) vypálené* (tj. *necitlivé*) *svědomí, odmítající(ch) naslouchat svému svědomí* [1]
 •καυτηριάζω = καυστηριάζω
 •καῦσων, ωνος, ό *žár, horko* [3]
 •καυχάομαι (fui. καυχήσομαι, aor. ἐκαυχόμην, pf. κεκαύχημαι) 1. (intr.) *chlubit se, vychloubat se* (ἐν τινι / ἐπὶ τινι / ὑπέρ τινος *kým, čím; εις τι vzhledem k čemu, čím; jásat* 2. (tr.) *chlubit se* (τι čím), *být pyšný* (τι nač); *vyzvedat, chválit* (τί τινι ὑπέρ τινος *co před kým / vzhledem ke komu*) [37]
 •καύχημα, τος, τό 1. *chlubení, vychloubatí, chloubat* 2. *sláva, pycha* [11]
 •καύχησις, εως, ή 1. *chlubení, chloubat, předmět chlouby* 2. *sláva* [11]
 •Καφαρναούμ, ή (neskl.) *Kafarnaum* (místo u Genezaretského jezera) [16]
 •Κεγχρεαί, ὦν, αἱ *Kenchreje* (přístav u Saronského zálivu, na východ od Korintu) [2]
 •κέδρος, ου, ή *cedr* (v.l. J 18,1) [0]
 •Κεδρών, ό (neskl.) *Kedron, Cedron* (potok a údolí u Jeruzaléma: J 18,1) [1]
 •κεῖμαι (part. κείμενος, impf. 3. sg. ἔκειτο) *ležet, být položen, spočívat, rozkládat se, nacházet se*; (přen.) *platit, existovat*;

být určen, být ustanoven; podléhat (τινί komu) [24]
 •κειμήλιον, ου, τό *poklad* (konjektura 1 Tm 6,19) [0]
 •κειρία, ας, ή *obvaz, obinadlo, pruh plátna* (J 11,44) [1]
 •κεῖρω (aor. ἔκειρα, med. ἐκειράμην) *stříhat* (ovce, vlny); (med.) *nechat se ostříhat, nechat si ostříhat* (τὴν κεφαλὴν *hlavu, tj. vlasy*) || ἐνάντιον τοῦ κείραντος αὐτόν (Sk 8,32) *před tím, kdo ho stříhá* (part. aor. zde vyjadřuje současnost) [4]
 •κέκαυμαι pf. pas. od καίω
 •κεκέρασμαι pf. pas. od κεράννυμι
 •κέκκληκα pf. od καλέω
 •κέκλικα pf. od κλίνω
 •κεκόρεσμαι pf. pas. od κορέννυμι
 •κέκραγα pf. od κράζω
 •κέκρικα pf. od κρίνω
 •κέκρυμμαι pf. pas. od κρύπτω
 •κέλευσμα, τος, τό *příkaz, повел* (1 Te 4,16) [1]
 •κελεύω (aor. ἐκέλευσα) *přikázat* (τινί komu; ak. s inf.), *rozkázat, poručit, naříditi* || ἐκέλευσεν αὐτόν ό κύριος *πραθῆναι* (Mt 18,35) *pán ho rozkázal prodat* [25]
 •κενοδοξία, ας, ή *louha po slávě, snaha vychloubat se* (Fr 2,3) [1]
 •κενόδοξος, ον *chlubivý, vychloubačný, bažící po slávě* (Ga 5,26) [1]
 •κενός, ή, όν *prázdný* (i přen.), *marný, zbytečný, neúspěšný, jalový; ješitný; bláhový, pošetilý* || εις κενόν *naprázdno, zbytečně* | κενά *marnosti, marné věci / plány* [18]
 •κενοφωνία, ας, ή *prázdne mluvení, plané povídání, žvanění* [2]
 •κενώω (fui. κενώσω, aor. ἐκένωσα, pf. pas. κεκένωμαι, aor. pas. ἐκενώθην) *vyprázdnit, zmařit, zbavit síly, učinit bezvýznamným* [5]
 •κέντρον, ου, τό *bodec* (na pohánění dobytka); *osten, žihadlo* [4]
 •κεντυρίων, ωνος, ό *centurio, setník* (Mk 15,39.44.45) [3]

κενώω (adv.) *nadarmo, zbytečně, naprázdno* (Jk 4,5) [1]
 •κεραία, ας, ή *lah* (u písmene), *čárka, znaménko* [2]
 •κεραμεύς, έως, ό *hlněč* [3]
 •κεραμικός, ή, όν *hlněný* (Zj 2,27) [1]
 •κεράμιον, ου, τό (*hlněný*) *džbán* [2]
 •κέραμος, ου, ό *hlína; keramická síťeň* *krytina, lažka* (L 5,19) [1]
 •κεράννυμι (aor. ἐκέρασα, pf. pas. κεκέρασμαι, aor. pas. ἐκράθην) (*na)míchati; připraviti, nalít* (τι ἐν τινι *co do čeho*) (Zj 14,10; 18,6b) [3]
 •κέρας, ατος, τό (*zvířecí roh*; (přen.) *síla, moc* [11]
 •κεράτιον, ου, τό (vl. „rožek“) *lusk* (svatojánského chleba) (L 15,16) [1]
 •κερδαίνω (fui. κερδήσω n. κερδανώ, aor. ἐκέρδησα n. ἐκέρδανα, konj. κερδήσω n. κερδάνω, inf. κερδήσαι, fui. pas. κερδηθήσομαι) 1. *získat, dosáhnouti* (τι čeho) 2. (jde-li o něco negativního) *vyhnout se* (τι čemu), *být ušetřen* (τι čeho), *ušetřiti* si [17]
 •κέρδος, ους, τό *zisk* [3]
 •κέρμα, τος, τό (*drobná mince, drobné* (J 2,15) [1]
 •κερματιστής, ου, ό *penězoměnec, směnárník* (J 2,14) [1]
 •κεφάλαιον, ου, τό 1. *hlavní věc* 2. *kapitál, suma* (peněz), *obnos* [2]
 •κεφαλαιόω (aor. ἐκεφαλαίωσα) *bít do hlavy* (v.l. Mk 12,4) [0]
 •κεφαλή, ης, ή *hlava* (i přen.) || κατὰ κεφαλῆς ἔχειν (1 K 11,4, asi: *mít na hlavě, mít pokrytí hlavu* | κεφαλὴ γωνίας *rohový / úhelný kámen*) [75]
 •κεφαλιόω (aor. ἐκεφαλίωσα) *bít do hlavy, rozbít hlavu* (τινά komu); (?) *srazit hlavu* (Mk 12,4) [1]
 •κεφαλῆς, ίδος, ή *snůlek* (βιβλίου *knihy*: Žd 10,7) [1]
 •κηδεύω (aor. ἐκήδευσα) *postarat se* (ο *mrtného*), *pohřbít* (v.l. Mk 6,29) [0]
 •κημόω (fui. κημώσω) *nasadit náhubek* (ti

νά κομῶ) (1 K 9,9) [1]
κῆνσος, ου, ὁ (z lat. *census*) *daň* [4]
κῆπος, ου, ὁ *zahrada* [5]
κηπουρός, οὔ, ὁ *zahradník* (J 20,15) [1]
κηρίον, ου, τό *plástev / plásti medu* (v.l. L 24,42) [0]
κήρυγμα, τος, τό *hlásání, zvěstování, kázání; zvěst* [8+1]
κήρυξ, υκος, ὁ *hlásatel, zvěstovatel* [3]
κηρύσσω (fut. κηρύξω, aor. ἐκήρυξα, pas. ἐκηρύχην, fut. pas. κηρυχθήσομαι) *hlásat, zvěstovat, kázat; oznámit* || Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι (1 K 15,12) *káže se o Kristu, že p. k. se, že Kristus* [61]
κῆτος, ους, τό *mořská stvára, velká ryba* (Mt 12,40) [1]
Κηφᾶς, ᾱ, ὁ *Kéfas* (aram. podoba jména apoštola Petra = „Skála“) [9]
κιβώριον, ου, τό *nádobka* (pův. zhotovená ze semenné schránky egyptského lekninu) (v.l. Sk 19,24) [0]
κιβωτός, οὔ, ἡ 1. *archa, truhla, schránka* (τῆς διαθήκης *smílovny*) 2. *archa* (Noemova) [6]
κιθάρα, ας, ἡ *citera, harfa* [4]
κιθαρίζω *hrát na citeru n. na harfu* [2]
κιθαρωδός, οὔ, ὁ *hráč na citeru, harfeník* (doprovádějící hru zpěvem) (Zj 14,2; 18,22) [2]
Κιλικία, ας, ἡ *Kilikie, Cilicie* (provincie v jihových. části Malé Asie s hlavním městem Tarsos) [8]
Κίλιξ, ικος, ὁ *obyvatel Kilikie* (v.l. Sk 23,34) [0]
κινδυνεύω *být v nebezpečí, ocitnou se v nebezpečí; být nebezpečí(m), hrozit* [4]
κίνδυνος, ου, ὁ *nebezpečí* (τινός / ἔκ τινος od koho) [9]
κινέω (fut. κινήσω, aor. ἐκίνησα, pas. ἐκινήθην) 1. *hýbat, pohybovat* (τι εἰς); *kývat, pořádat* (τὰς κεφαλὰς *hlavou*); *uvést do pohybu; odstranit* 2. *vyvolat, podníti* 3. (pas.) *hýbat se, pohybovat se; vzrušit se* [8]
κίνησις, εως, ἡ *pohyb* (v.l. J 5,3) [0]

κιννάμων, ου, τό *skořice* (koření) (Zj 18,13) [1]
Κίς, ὁ (neskl.) *Kiš, Kiš* (Saulův otec: Sk 13,21) [1]
κίχρημι (aor. ἔχρησα, imp. χρῆσον) *půjčít (soukromě)* (L 11,5) [1]
κλάδος, ου, ὁ *větev* [11]
κλαίω (fut. κλαύσω, aor. ἔκλαυσα) 1. (intr.) *naříkat, plakat* (ἐπὶ τινι / τινι nad kým) 2. (tr.) *opлакάναι* [40]
κλάσις, εως, ἡ *lámaní* (τοῦ ἄρτου *chleba*) (L 24,35; Sk 2,42) [2]
κλάσμα, τος, τό *ústek, drobet, kousek* (chleba) [9]
Κλαῦδα, ἡ (neskl.) *Klauda* (v.l. Sk 27,16 místo Καῦδα) [0]
Κλαυδία, ας, ἡ *Klaudie* (křesťanka: 2 Tm 4,21) [1]
Κλαύδιος, ου, ὁ *Klaudius* (1. římský císař Claudius Drusus Nero Germanicus [41–54]; 2. římský vojevůdce Claudius Lysias) [3]
κλαυθμός, οὔ, ὁ *nářek, pláč* [9]
κλάω (aor. ἔκλασα, pas. ἐκλάσθην) *lámat, rozlámat* (v NZ jen o chlebu) [14]
κλείς, κλειδός, ἡ (ak. sg. κλεῖν n. κλεῖν δα, ak. pl. κλεῖς n. κλεῖδας) *klíč* (i přen.) (τῆς γνώσεως *k poznání*) [6]
κλείω (aor. ἐκλείσα, pf. pas. ἐκλείσμαι, aor. pas. ἐκλείσθην) *zavřít, uzavřít, (u-)zamknout* (i přen.); (pas.) *být uzavřen, zavřít se* [16]
κλέμμα, τος, τό *krádež* (Zj 9,21) [1]
Κλεοπᾶς, ᾱ, ὁ *Kleopas, Kleofáš* (jeden z emauzských učedníků: L 24,18) [1]
κλέος, ους, τό *sláva, prostulost, pověst* (1 Pt 2,20) [1]
κλέπτω, ου, ὁ *zloděj* [16]
κλέπτω (fut. κλέψω, aor. ἔκλεψα) *krást, ukrást* [13]
κληθήσομαι fut. pas. od καλέω
κλήμα, τος, τό *výhonek, větev, ratolesť* (J 15,2.4.5.6) [4]
Κλήμης, εντος, ὁ *Clemens, Klement* (křesťan ve Filipech: Fp 4,3) [1]

κληρονομέω (fut. κληρονομήσω, aor. ἐκληρονόμησα, pf. κεκληρονόμηκα) 1. *dědit* (μετά τινος [spolu] s kým), *být dědicem* 2. *zdědit, dostat* (jako dědicí) (τι co); *získat* [18]
κληρονομία, ας, ἡ *dědictví* (i přen.); *podíl; majetek* [14]
κληρονόμος, ου, ὁ *dědic* (i přen.) [15]
κλήρος, ου, ὁ 1. *los* || *βάλλειν κλήρον / κλήρους μεταί los, losovat* 2. *vylosovaná věc; podíl, nárok; úděl* [11]
κληρώω (aor. pas. ἐκληρώθην) 1. *losovat, určíť losem; vyvolat* 2. (pas.) *být dědicem, být vyvolen; dostat jako dědicí podíl* (Ef 1,11) [1]
κλήσις, εως, ἡ *pozvání* (jako proces i jako slavní); *pozvání* [11]
κλητός, ἡ, ὁ 1. *pozvaný* 2. *pozvaný* [10]
κλίβανος, ου, ὁ *pec* [2]
κλίμα, τος, τό *území, (pás) země, končina* || τὰ κλίματα τῆς Συρίας (Ga 1,21) *syřské kraje, syřský kraj* [3]
κλινάριον, ου, τό *lůžko, postel, lehátko* (Sk 5,15) [1]
κλίνη, ης, ἡ *lůžko, postel, lehátko* (i ke stolování); *nosítka* [9]
κλινίδιον, ου, τό *lůžko, lehátko; nosítka* (L 5,19.24) [2]
κλίνω (aor. ἐκλίνα, pf. κέκλικα, aor. pas. ἐκλίθην) 1. (tr.) *sklonit, naklonit, sehnout; složit* (hlavu); *zahnat na útek* (vojsko) 2. (intr.) *naklánět se, sklánět se; končit* [7]
κλισία, ας, ἡ *společnost / skupina* (u stolu / při jídle) (L 9,14) [1]
κλοπή, ης, ἡ *krádež* [2]
κλύδων, ωνος, ὁ *vinobití, příboj* (τῆς θαλάσσης *moře*) [2]
κλυδωνίζομαι *být zmítán vlnami* (i přen.; Ef 4,14) [1]
Κλωπᾶς, ᾱ, ὁ *Kleopas, Kleofáš* (muž Marie, jedné z žen pod křížem: J 19,25) [1]
κνήθω *lechat*; (pas.) *nechat si lechat* (τὴν ἀκοήν *uchu*: 2 Tm 4,3) [1]
Κνίδος, ου, ἡ *Knidos* (ostrov u jihozá-

padního pobřeží Malé Asie: Sk 27,7) [1]
κοδράντης, ου, ὁ (*quadrans* = římská měděná mince, žitvina asu) *kvadrans, drobná mince* [2]
κοιλία, ας, ἡ *břicho, žaludek; lůno, žito; nitro* || ἔκ κ. μητρός *od mateřského lůna, tj. od narození* [22]
κοιμάομαι (aor. ἐκομήθην, pf. κεκοίμημαι) *spát, usnout*; (přen.) *zemřít, zesnout* [18]
κοίμησις, εως, ἡ *spaní, spánek* || ἡ κ. τοῦ ὕπνου *přirozený / skutečný spánek* (J 11,13) [1]
κοινός, ἡ, ὁ 1. *společný* 2. *obyčejný, všední, světský; nečistý, poskvrněný* [14]
κοινῶ (aor. ἐκοίνωσα, pf. κεκοίνωκα, pas. κεκοινώμαι) 1. *účinit obecným / nečistým, poskvrnit, znečistit* || κεκοινωμένος *nečistý, poskvrněný* 2. *prohlásit za nečistý* [14]
κοινωνέω (aor. ἐκοινωνήσα, pf. κεκοινωνήκα) 1. *mít podíl* (τινός / τινί na čem), *účastnit se; mít společné* (τινός co); *připojit se* (τινί k čemu), *ujmout se* (τινί čeho) 2. *přenechat podíl* (τινί ἔν τινι komu na čem), *dát účast; podporovat* [8]
κοινωνία, ας, ἡ 1. *společenství* 2. *účast, podíl* (τινός na čem) 3. *sdílení, odevzdání, ochota dělit se; sbírka* [19]
κοινωνικός, ἡ, ὁ 1. *ochotný se dělit, štedrý* (1 Tm 6,18) [1]
κοινωνός, οὔ, ὁ *účastník; podílník; společník, druh* [10]
κοινῶς (adv.) *společně; v obecné řeči* (v.l. Mk 3,17) [0]
κοίτη, ης, ἡ 1. *lůžko, lože, postel* || εἰς τὴν κοίτην (L 11,7) *na lůžko* 2. *manželské lože; manželský život; počátek člověka, potomek; pohlavní nezřízenost* [4]
κοιτών, ὠνος, ὁ *ložnice* || ὁ ἐπὶ τοῦ κοιτώνος (Sk 12,20) *komorník* [1]
κόκκινος, η, ὁ 1. *nachově červený, nachový, šarlátový* [6]
κόκκος, ου, ὁ *zrno, jádro* || κ. σιτάπεως *hořčičné zrno* | κ. σίτου *pšeničné zrno* [7]

κολάζω (aor. med. ἐκολασάμην) *potrestat*; (med.) *(nechat) potrestat* [2]
κολακεία, ας, ἡ *lichocení* (1 Te 2,5) [1]
κόλασις, εως, ἡ *potrestání, trest; trápení* || εἰς κ. αἰώνιον *do věčných muk* [2]
κολαφίζω (aor. ἐκολάφισα) *udeřit (přes-
 tí), bít; zneucit, potupit, ublížit* (τινά κο-
 μυ) [5]
κολλάομαι (aor. ἐκολλήθην, fut. κολ-
 ληθήσομαι) *přilnout* (τινί k čemu), *při-
 držet se, přichytit se* (τινί čeho), *připojit se* (τινί ke komu, čemu), *uchytit se* (τινί
 u koho), *přilepít se; spojit se* (sexuálně)
 (τινί s kým) [12]
κολλούριον, ου, τό *oční mast, mast na oči*
 (přen.: Zj 3,18) [1]
κολλυβιστής, ου, ὁ *penězomětec* [3]
κολλύριον, ου, τό = *κολλούριον*
κολοβῶσα (aor. ἐκολόβωσα, pas. ἐκολο-
 βώθην) *zkrátit, zmenšit* [4]
Κολοσσαεύς, εως, ὁ *Kolosan* (v.l.: nad-
 pis Ko) [0]
Κολοσσαί, ὦν, αἱ *Kolo(s)sy* (město ve
 Frýgii: Ko 1,2) [1]
κόλπος, ου, ὁ 1. *prsa, hrud; náruč; klín* (i
 přen.) 2. *záliv* [6]
κολυμβάω *plavat* (Sk 27,43) [1]
κολυμβήθρα, ας, ἡ *rybník* [3]
κολωνία, ας, ἡ *(fímská) kolonie, osídlení,
 osada* (jejíž obyvatelé měli zvláštní
 práva) (Sk 16,12) [1]
κομάω *mít/nosit dlouhé vlasy* (1 K
 11,14,15) [2]
κόμη, ης, ἡ *(přestované) vlasy, účes* (s dlou-
 hými vlasy) (1 K 11,15) [1]
κομίζω (aor. ἐκόμισα, fut. med. κομίσο-
 μαι i κομιοῦμαι) 1. (akt.) *přinést* 2.
 (med.) *održet, dostat (zpět), získat, dosáhnout*
 (τι čeho) [10]
κομψότερον (adv.; komp.) *lépe* || κ. ἔχω
mám se lépe, daří se mi lépe (J 4,52) [1]
κονιάω (pf. pas. κεκονίαμαι) *vybílít, obí-
 lit* || κεκονιαμένος *obílený* [2]
κονιορτός, ου, ὁ *prach* [5]
κοπάζω (aor. ἐκόπασα) *polevit, ustat, uti-*

žit se, přestat [3]
κοπετός, ου, ὁ *nařikání, nářek* (ἐπί τινι
 nad kým; Sk 8,2) [1]
κοπή, ἡς, ἡ *porážka, zabíjení, vybití* (Žd
 7,1) [1]
κοπιάω (aor. ἐκοπίασα, pf. κεκοπίακα)
 1. *unavit se, vyčerpát se* 2. *namáhat se*
 (εἰς τινα pro koho), *trápit se; pracovat*
 (usilovně) [23]
κόπος, ου, ὁ 1. *námaha, úsilí; obtíž* || κό-
 πον / κόπους *παρέχειν nepenchat na po-
 koji, trápit, obtěžovat* (τινί koho) 2. *prá-
 ce; služba* [18]
κοπρία, ας, ἡ *hnojistič* (L 14,35) [1]
κόπριον, ου, ὁ *hnůj* (L 13,8) || κ. βάλλειν
hnojit [1]
κόπρος, ου, ἡ *hnůj* (v.l. L 13,8) [0]
κόπτω (aor. ἔκοψα, fut. med. κόψομαι,
 aor. med. ἐκοψάμην) 1. (akt.) *sekat, ut-
 nou, useknout* 2. (med.) *truchlit, (truchli-
 vě) nařikat* (ἐπί τινι nad kým); (tr.)
oplakávat, nařikat (τινά nad kým) [8]
κόραξ, ακος, ὁ *krkavec, havran* (pro židy
 nečistý pták; L 12,24) [1]
κοράσιον, ου, τό *děvčátko, dívka* [8]
κορβάν, ὁ (neskl.; hebr.) *korban, dar* (pro
 Boha) (Mk 7,11) [1]
κορβανᾶς, ᾱ, ὁ *chrámový poklad* (Mt
 27,6) [1]
Κόρε, ὁ (neskl.) *Kore* (vůdce povstání
 proti Mojžíšovi: Ju 11) [1]
κορέννυμι (pf. pas. κεκόρεσμαι, aor. pas.
 ἐκορέσθην) *nasytit; (pas.) nasytit se, být
 nasycen* (τινός čím) [2]
Κορίνθιος, ου, ὁ *Korinťan, obyvatel Ko-
 rintu; křesťan z Korintu* [2]
Κόρινθος, ου, ἡ *Korint* (hl. město pro-
 vincie Acháje) [6]
Κορνήλιος, ου, ὁ *Kornélius* (římský set-
 ník v Césareji) [8]
κόρος, ου, ὁ (duť míra) *kor* (asi 390 li-
 trů) (L 16,7) [1]
κοσμέω (aor. ἐκόσμησα, pf. pas. κεκό-
 σμημαι) 1. *upravit, připravit* 2. *vyzdobit,
 zkrášlit* (i přen.) 3. *sloužit k ozdobě / ke*

ci, dčlat čest (τι čemu) [10]
κοσμικός, ἡ, ὁν *pozemský; světský* [2]
κόσμιος, ον *čestný, slušný, spořádaný* (1
 Tm 2,9; 3,2) [2]
κοσμίως (adv.) *slušně, spořádaně* (v.l.
 1 Tm 2,9) [0]
κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ *vládce světa* (Ef
 6,12) [1]
κόσμος, ου, ὁ 1. *šperk, ozdoba* 2. *svět, ves-
 mír* 3. *země, (pozemský) svět* 4. *lidstvo,
 lidé* || ὁ κόσμος *ὅπισω αὐτοῦ ἀπῆλθεν*
 (J 12,19) *(celý) svět se dal za ním, všichni*
 (lidé) *za ním jdou* 5. *(hříšný) svět, proti-
 božská oblasť* 6. *souhrn* [186]
Κούαρτος, ου, ὁ *Quartus, Kvartus*
 (křesťan: Ř 16,23) [1]
κουμ (aram. „vstaň!“) *kum!* (Mk 5,41) [1]
κουστωδία, ας, ἡ (z lat. custodia) *hlídka,
 stráž* [3]
κουφίζω *odlehčít* (ἐλυν, loď: Sk 27,38) [1]
κόφινος, ου, ὁ (větší) *koš* (není jisté, zda
 větší než σφυρίς) [6]
κράβατος, ου, ὁ (přenosné) *lůžko, le-
 hátko; rohož, matrace; nosítka* [11]
κράζω (fut. κράζω i κεκράζομαι, aor. ἔ-
 κραξα i [Sk 24,21] *ἐκέκραξα*, pf. κέ-
 κραγα) 1. *křičet, volat* (τινί na koho);
řvát 2. *provolávat, prohlašovat* [55]
κραιπάλη, ης, ἡ *opojení, opilost; hýření;
 kocovina* (L 21,34) [1]
κρανίον, ου, τό *lebka* [4]
κράσπεδον, ου, τό 1. *okraj, lem* (šatů) 2.
tráseň, síťavec [5]
κραταιόδομαι (aor. ἐκραταιώθην) *zesílit,
 stát se* (tělesně n. duchovně) *silným* [4]
κραταιός, ᾱ, ὁν *silný, zdatný; mocný* (1 Pt
 5,6) [1]
κρατέω (fut. κρατήσω, aor. ἐκράτησα,
 pf. κεκράτηκα, pas. κεκράτημαι, aor.
 pas. ἐκρατήθην) 1. *uchopit, chytit* (τι-
 νός / τινά, τι koho, co); *zmocnit se* (τινά
 koho); *provést* (τινός co), *dosáhnout* ||
*δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέ-
 ναι* (Sk 27,13) *domnívali se, že svůj
 záměr mají v moci n. že jejich záměr*

vyjde 2. *držet, zadržet, podržet; neod-
 pustit; uchovat, zachovat; držet se* (τινά,
 τι koho, čeho) [47]
κράτιστος, η, ον (superl. k ἀγαθός)
(vele)nážený, vznešený, slavný [4]
κράτος, ους, τό 1. *síla, moc; vláda* ||
κατὰ κράτος *mocně* 2. *mocný čin* [12]
κραυγάζω (fut. κραυγάσω, aor. ἐκραυ-
 γασα) *volat, křičet; provolávat* [9]
κραυγή, ἡς, ἡ *křik, (hlasitě) volání; ná-
 řek; hlas* [6]
κρέας, κρέατος n. κρέως, τό (nom./ak.
 pl. κρέα) *maso* [2]
κρεῖττων i *κρείσσω*, ον, gen. ονος
 (komp. k ἀγαθός) *lepší, znamenitější,
 cennější, významnější; užitečnější, výhod-
 nější* || (adv.) *κρεῖττον* i *κρεῖττον* *lépe* i
τὸ κρεῖττον *užitek, prospěch* [19]
κρεμάννυμι (préz. také κρεμάζω, med./
 pas. κρέμαμαι, aor. akt. ἐκρέμασα, pas.
 ἐκρεμάσθην) 1. *pověsit, zavěsit* 2.
 (med./pas.) *být pověšen; viset; záviset*
 (ἐν τινι na čem), *spočínat* (ἐν τινι
 v čem) || *κρεμάνεος* *pověšený, visící* [7]
κρημνός, ου, ὁ *svah, úbočí; sráz* [3]
Κρήνη, ἡς, ἡ *Krétan, obyvatel Kréty* [2]
Κρήσκης, εντος, ὁ *Crescens, Krescens*
 (Pavlův průvodce: 2 Tm 4,10) [1]
Κρήτη, ης, ἡ *Krétia* (ostrov) [5]
κριθή, ης, ἡ *ječmen* (Zj 6,6) [1]
κριθίσομαι fut. pas. od κρίνω
κριθινός, η, ον *ječný* (J 6,9,13) [2]
κρίμα, τος, τό 1. *soud, soudní proces* 2.
rozhodnutí, usnesení; rozlišení 3. *rozsudek*
 4. *odsouzení, trest* 5. *úsudek, soud* (ἐλονέ-
 κα) [27]
κρίνη konj. prez. n. aor. 3. sg. od κρίνω
κρίνον, ου, τό *krásná květina, lilie* [2]
κρίνω (fut. κρινῶ, aor. ἐκρίνα, pf. κέκρι-
 κα, pf. pas. κέκριμαι, aor. pas. ἐκρίθην,
 fut. pas. κριθέσομαι) 1. *rozlišit, oddělit;
 rozhodnout* 2. *dát přednost* (τι παρὰ τι
 čemu před čím) 3. *usuzovat; rozhodnout se,
 pokládat* (τινά πιστόν koho za
 věřícího) 4. *soudit, odsoudit; vykonat* (τὸ

κρίμα *rozsudok*) || κρίνεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὁμῶν ἐξ αὐτῆς (Ζ' 18,20) *Bůh vykoná váš rozsudek na něm (= městě)* 5. posuzovat, kritizovat 6. (med.) soudit se (ἐπὶ τινος před kým) 7. (pas.) býti souzen; soudit se (τινὶ s kým) [114]

κρίσις, εως, ἡ 1. soud (τοῦ κόσμου nad světem); (soudní) jednání; soud (= soudní budova) 2. odsouzení, rozsudek; trest 3. právo, spravedlnost [47]

Κρίσπος, ου, ὁ *Krispos, Krispus* (πρόεδρος synagogy v Korintu: Sk 18,8; 1 K 1,14) [2]

κριτήριον, ου, τό 1. soudní dvůr, soud 2. (možná:) (soudní) případ [3]

κριτής, ου, ὁ soudce [19]

κριτικός, ἡ, ὁν schopný soudit (τινός ko-ho / o kom, čem) (Žd 4,12) [1]

κρούω (aor. ἔκρουσα) *tlouci, (za)klepat* (τὴν θύραν na dveře) [9]

κρυβήναι inf. aor. pas. od κρύπτω

κρύπτη, ης, ἡ skrytí, (temný) kou (L 11,33) [1]

κρυπτός, ἡ, ὁν skrytý, tajný || τὸ κρυπτόν co je skryté, skrytosti; tajemství || ὁ κρυπτός τῆς καρδίας ἄνθρωπος (1 Pt 3,4) *skrytý člověk, tj. srdce n. skrytý člověk, který se řídí srdcem* [17]

κρύπτω (aor. ἔκρυψα, pf. pas. κέκρυμαι, aor. pas. ἐκρύβην, inf. κρυβήναι) *skrýti, schovat, zakrýti, přikrýti; zatajit*; (se ztátným zájm. n. v pas.) *skrýti se* || κεκρυμμένος *skrytý, tajný* [18]

κρυσταλλίζω *ιᾱρυτι se jako křišťál, blýskat se* (Ζ' 21,11) [1]

κρύσταλλος, ου, ὁ křišťál; led (Ζ' 4,6; 22,1) [2]

κρυφαῖος, α, ον skrytý (Mt 6,18b) [2]

κρυφή (adv.) *tajně, potají* (Ef 5,12) [1]

κρύφιος, ἰα, ἰον tajný, skrytý (v.l. Mt 6,18) [0]

κτάσμαι (fut. κτήσομαι, aor. ἐκτησάμην, pf. pas. κέκτημαι) *získat, opatřit si; (v pf.) vlastnit* || τὸ ἑαυτοῦ σκευός κτάσθαι (1 Te 4,4) *získat si manželku n. věst*

manželský život n. ovládat své tělo [7]

κτημα, τος, τό 1. majetek, vlastnictví 2. pozemek [4]

κτηνός, ους, τό (pl.) dobytek; (sg.) dobytec, (chovné n. tažné) zvíře [4]

κτητήρ, ορος, ὁ majitel, vlastník (Sk 4,34) [1]

κτίζω (aor. ἔκτισα, pf. pas. ἔκτισμαι, aor. pas. ἐκτίσθην) (s)tvoriti, vytvořit || ὁ κτίσας *ten, kdo stvořil, tvůrce, Tvůrce* [15]

κτίσις, εως, ἡ 1. stvoření (jako činnost) 2. stvoření, tvor, tvorstvo 3. řád, ustanovení, zřízení [19]

κτίσμα, τος, τό tvor, stvořená věc [4]

κτίστης, ου, ὁ tvůrce; Tvůrce, Stvořitel (1 Pt 4,19) [1]

κυβεία, ας, ἡ hra v kostky; (potom:) *podvodná hra, vychytralost, prohranost, podvod* (Ef 4,14) [1]

κυβέρνησις, εως, ἡ řízení, vedení (druhých) (1 K 12,28) [1]

κυβερνήτης, ου, ὁ kormidelník [2]

κυκλεύω (aor. ἐκύκλευσα) *obklopiti, obehnat, obklížit* (Ζ' 20,9) [1]

κυκλόθεν 1. (adv.) *dokola, kolem, ze všech stran* 2. (předl. s gen.) *kolem* (Ζ' 4,3,4,8; v.l. Ζ' 5,11) [3]

κυκλώω (aor. ἐκύκλωσα, pas. ἐκυκλώθην) *obejít; obklopiti; obklopiti, obehnat; obklížit* [4]

κύκλω 1. (adv.) *kolem, dokola* 2. (předl. s gen.) *kolem* [8]

κυλίω (aor. pas. ἐκυλίσθην) *valit; (pas.) valit se, válet se* (Mk 9,20) [1]

κυλισμός, ου, ὁ (vy)válení (se) (βορβόρου v blátě; 2 Pt 2,22) [1]

κυλλός, ἡ, ὁν zmrzačený, znetvořený [4]

κύμα, τος, τό (vodní) vlna [5]

κύμβαλον, ου, τό (hudební nástroj) činel, puklice (1 K 13,1) [1]

κύμινον, ου, τό kmín (Mt 23,23) [1]

κυνάριον, ου, τό psík, (l. bez význ. zdrobněliny:) pes [4]

Κύπριος, ου, ὁ *Kyprian, obyvatel Kypru* || ἄνηρ K. *Kyprian* [3]

Κύπρος, ου, ἡ *Kypr* (osíron ve Středozemním moři) [5]

κύπτω (aor. ἔκυψα) *sklonit se, sehnout se* (κάτω [k zemi]) [2]

Κυρηναῖος, ου, ὁ *Kyrenan, obyvatel Kyreny* (města v severní Africe) [6]

Κυρήνη, ης, ἡ *Kyrene, Kyréné* (hl. město severoafrické provincie) (Sk 2,10) [1]

Κυρήνιος, ου, ὁ *Quirinius, Kvirinius* (římský místodržitel v Sýrii: L 2,2) [1]

κυρία, ας, ἡ paní (l. přen.; 2 J 1,5) [2]

κυριακός, ἡ, ὁν *patřící Pánu, Pánův, Páně* [2]

κυριεύω (fut. κυριεύσω, aor. ἐκυρίευσα) *vládnout, panovat* (τινός nad kým, čím), *být pánem* [7]

κύριος, ου, ὁ 1. *pán* (τοῦ σαββάτου nad sobotou); *vládce; velitel; majitel* || (vok.) *κύριοι pánové!* 2. (o Bohu n. Kristu) *Hospodin, Pán* [717]

κυριότης, ητος, ἡ *panství, vláda; (o andělech) panstvo* [4]

κυρώω (aor. ἐκύρωσα, pf. pas. κεκύρωμαι) 1. *potvrdit, prohlásit za platné* 2. *rozhodnout se* (τι proč), *uplatňovat* [2]

κύων, κυνός, ὁ (dat. pl. κυσί) *pes* (ve vl. sm. i jako nadávka) [5]

κῶλον, ου, τό (přen. „úd“) *mrtevota* (Žd 3,17) [1]

κωλύω (aor. ἐκόλυσα, pas. ἐκωλύθην) *zabránit* (τινὰ τινος komu v čem; τὸ λαλῆσαι γλώσσας *mluvení jazyky*), *zamezit; zakázat; překážet; odepřít* (τι ἀπὸ τινος co komu) [23]

κώμη, ης, ἡ *vesnice, městys, městečko* [27]

κωμόπολις, εως, ἡ *městečko, městys* (Mk 1,38) [1]

κῶμος, ου, ὁ *piťka, hýření* [3]

κῶνωψ, ωπος, ὁ *komár* (Mt 23,24) [1]

Κῶς, Κῶ, ἡ (ak. Κῶ) *Kós* (osíron v Egejském moři: Sk 21,1) [1]

Κωσάμ, ὁ (neskl.) *Kosan, Kósam* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,28) [1]

κωφός, ἡ, ὁν 1. *hluchý* 2. *němý* [14]

Λ λ

λαβεῖν inf. aor. od λαμβάνω

λαβών part. aor. od λαμβάνω

λάβοι opt. aor. 3. sg. od λαμβάνω

λαγχάνω (aor. ἔλαχον, part. λαχών) 1. *přijmout, dostat, obdržet* 2. *býti vylosován, býti určen losem* 3. *losovat, melet los* (περὶ τινος oč) [4]

Λάζαρος, ου, ὁ *Lazar* (l. Ježíšův přítel, bratr Marie a Marty; 2. žebrák z podobství: L 16,20-25) [15]

λαθεῖν inf. aor. od λαμβάνω

λάθρα (adv.) *tajně, skrytě* [4]

λαῖλαψ, απος, ἡ *bouře, vichřice, smršť* || λ. *ἀνέμου větrná smršť* / *bouře* [3]

λακάω n. *λακέω* (aor. ἐλάκησα) *puknout, prasknout* (Sk 1,18) [1]

λακτίζω (aor. ἐλάκτισα) (o vzdorném zvířeti; l. přen.) *kopat* (Sk 26,14) [1]

λαλέω (fut. λαλήσω, aor. ἐλάλησα, pf. λελάληκα, pas. λελάλημαι, fut. pas. λαλήσομαι) 1. *mluvit* (τινὶ / *pros* tina n. *metá* tinos s kým, *ke* komu), *hovořit, ro-*

vidat; vydávat zvuky 2. (tr.) říci; přednést, proslovit; sdělit, zněti, hlásat; slibit 3. (pas.) být řečen / vyprávěn; říkat se, vyprávět se || 8 έποίησεν αυτή λαληθήσεται (Mk 14,9) bude se ... vyprávět o tom, co vykonala [296]

λαλιά, ἄς, ἡ řeč: mluva, způsob řeči [3]

λαμά v.l. místo lema [0]

λαμβάνω (fut. λή(μ)ψομαι, aor. έλαβον, inf. λαβεῖν, part. λαβών, opt. 3. sg. λάβοι, pf. έλληφα, pas. έλλημμαι, 3. sg. έλληπται, aor. pas. έλήμφθην) 1. brát (si), vzít (si); chytiť; zmocnit se (ti čeho) || (často jen jako funkční sl., např.) κρίμα λ. býi odsouzen / potrestán / úpóμνησιν λ. vzpomínat si / έκστασις έλαβεν έκπαντας (L 5,26) všechny pojál úžas 2. přijmout, dostat; získat [258]

Λάμεχ, ὁ (neskl.) Lámech (otec Noemův v Ježíšově rodokmenu: L 3,36) [1]

λαμπάς, ἄδους, ἡ 1. pochodň 2. lampa, svítilna [9]

λαμπρός, ἄ, ὁν zářivý, lesklý, světlý, iřpytivý; skvělý, nádherný [9]

λαμπρότης, ητος, ἡ lesk, iřpyť, jas (Sk 26,13) [1]

λαμπρῶς (adv.) nádherně, skvěle, velkolepě (L 16,19) [1]

λάμπω (fut. λάμψω, aor. έλαμψα) (za)zářit, svítit; nechat zazářit (i přen.) [7]

λανθάνω (aor. έλαθον, inf. λαθεῖν) 1. býi skrytý, býi neznámý; uniknout (ti tina co komu) || έν δέ τοῦτο μή λανθανέτω ὑμᾶς (2 Pt 3,8) toto jediné však ať vám neunikne n. toto jediné však nesmíte přehlédnout 2. býi v nevědomosti, nevědět || έλαθόν τινες ξενίσαντες άγγέλους (Žd 13,2) někteří přijali jako hosty anděly, aniž to věděli [6]

λαξευτός, ἡ, ὁν vytesaný ve skále (hrob: L 23,53) [1]

Λαοδίκεια, ἄς, ἡ Laodikeia, Laodicea (město ve Frýgii na řece Lykos) [6]

Λαοδικεύς, ἔως, ὁ Laodicean, obyvatel Laodiceje (Ko 4,16) [1]

λαός, οὔ, ὁ lid: lidé, zástup, dav; národ: (Boží) lid || σὺν ... λαοῖς Ἰσραήλ (Sk 4,27) s izraelským lidem n. lidmi z Izraele [142]

λάρυγξ, γγος, ὁ hrdlo (Ř 3,13) [1]

Λασαία, ἄς, ἡ Lasaia (město na Krétě: Sk 27,8) [1]

λατομέω (aor. έλατόμησα, pf. pas. λατομήμαι) vytesat (v kameni, ve skále apod.) [2]

λατρεία, ἄς, ἡ bohoslužba, bohoslužba [5]

λατρεύω (fut. λατρεύσω, aor. έλάτρευσα) sloužit (θεῷ Bohu); (i abs.) sloužit Bohu, konat bohoslužbu [21]

λάχανον, ου, τό zelenina, zahradní rostlina [4]

·λάχω konj. aor. od λαγχάνω

·λαχών part. aor. od λαγχάνω

Λεββαῖος, ου, ὁ Lebeus (v.l. Mt 10,3; Mk 3,18) [0]

Λεββεβαῖος, ου, ὁ vltz předch. (v.l. Mt 10,3) [0]

λεγιών, ὠνος, ἡ legie, pluk [4]

λέγω (fut. έρῶ, aor. έἶπον n. έἶπα, inf. εἰπεῖν, pf. εἶρηκα, plpf. εἰρήκειν, pf. pas. εἶρημαι, aor. pas. έρρέθην, part. ῥηθείς) 1. říci (tinv / přós tina komu, περί τινος n. εἰς / přός / επί tina o kom), praviti || τὸ ῥηθέν n. τὸ εἰρημένον co bylo řečeno, výrok 2. tvrdit; myslet, mínit 3. odpovědět 4. zeptat se 5. přikázat 6. vyprávět 7. pojmenovat, nazvat || ὁ λεγόμενος ζανύ, nazývaný 8. přeložit || λέγεται znamená, překládá se [2353]

λεῖμμα, τος, τό zbytek (Ř 11,5) [1]

λεῖτος, α, ον rovný, hladký (L 3,5) [1]

λείπω (aor. έλιπον / έλειψα) 1. chybět, scházet || τὰ λείποντα το, co schází 2. (pas.) zůstat (έν τινι v čem), mít nedostatek (tinv v čem, čeho), potřebovat (tinvós) [6]

λειτουργέω (aor. έλειτουργῃσα) vykonávat službu, sloužit, konat bohoslužbu [3]

λειτουργία, ἄς, ἡ služba, bohoslužba [6]

λειτουργικός, ἡ, ὁν sloužící, služební

(Žd 1,14) [1]

λειτουργός, οὔ, ὁ služebník (Boží), kněz; pomocník [5]

λείχω λίζαι (v.l. L 16,21) [0]

Λέκτρα, ἄς, ἡ Lektra (Oneziforova žena: v.l. 2 Tm 4,19) [0]

λεμα, λεμά (aram. „proč?“) lema [2]

λέντιον, ου, τό (z lat. linteum) lněná plátina, zástěra (J 13,4,5) [2]

λεπίς, ίδος, ἡ slupka, šupina (Sk 9,18) [1]

λέπρα, ἄς, ἡ malomocenství (ale patrně v širším sm. o kožních chorobách) [4]

λεπρός, ἄ, ὁν malomocný || ὁ λ. malomocný (žloutek) [9]

λεπτόν, ου, τό drobná mince, haléř [3]

Λευί, ὁ (neskl.) Levi (syn patriarchy Já-koba: Žd 7,5,9) [2]

Λευ(ε)ῖ n. Λευίς, ὁ (ak. (ε)ίv) Levi (častěji židovské jméno) [6]

Λευίτης, ου, ὁ levita [3]

Λευιτικός, ἡ, ὁν levitský (Žd 7,11) [1]

λευκαῖνα (aor. έλευκανα, inf. λευκαῖναι) vyběliti, vyběliti [2]

λευκοβύσσινος, η, ον (jsoucí) z jemného bílého plátna (v.l. Zj 19,14) [0]

λευκός, ἡ, ὁν bílý; bělostný; lesklý, zářivý, iřpytivý [25]

λέων, οντος, ὁ lev (i přen.) [9]

λήθη, ης, ἡ zapomenutí || λήθηv λαβεῖν tinvós zapomenout nač (2 Pt 1,9) [1]

λήμψις, ἔως, ἡ přijím (Fr 4,15) [1]

·λή(μ)ψομαι fut. od λαμβάνω

ληνός, οὔ, ὁ lis (na víno) [5]

ληρός, ου, ὁ povídání, prázdné řeči, žvást (L 24,11) [1]

ληστής, οὔ, ὁ lupič, bandita; zločinec [15]

ληψις = λήμψις

λίαν (adv.; většípou v postpozici) velmi, velice; zcela || λ. εκ περισσοῦ úplně [12]

·λίβα ak. sg. od λίψ

λίβανος, ου, ὁ kadidlo [2]

λιβανωτός, οὔ, ὁ kadidelnice, nádoba s kadidlem (Zj 8,3,5) [2]

Λιβερτίνος, ου, ὁ (z lat. libertinus) libertinec, propuštěnec (příslušník skupiny

židů v Jeruzalémě: Sk 6,9) [1]

Λιβύη, ης, ἡ Libye (území v severní Africe: Sk 2,10) [1]

λιθάζω (aor. έλίθασα, pas. έλιθάσθην) kamenovat [9]

λίθινος, η, ον kamenný [3]

λιθοβολέω (aor. έλιθοβόλησα, fut. pas. λιθοβοληθήσομαι) házet kameny, kamenovat [7]

λίθος, ου, ὁ kámen (i přen.); drahý kámen, drahokam [59]

λιθοστρωτον, ου, τό dláždění, dlažba, mozaika (J 19,13: možné chápat i jako adj. λιθοστρωτος, ον) [1]

λικμάω (fut. λικμήσω) rozdrtit, roztlouci, rozmačkat [2]

λιμήν, ένος, ὁ přístav (Sk 27,8,12bis) [3]

λίμνη, ης, ἡ 1. jezero 2. močál [11]

λιμός, οὔ, ὁ 1. hlad; hladomor || λιμοὶ καὶ λοιμοὶ hlad a mor [12]

λίον, ου, τό 1. kno 2. lněná plátina; lněný žat [2]

Λίνος, ου, ὁ Linus (neznámý křesťan: 2 Tm 4,21; podle tradice nástupce apoštola Petra v Římě) [1]

λιπαρός, ἄ, ὁν drahocenný (Zj 18,14) [1]

λίτρα, ἄς, ἡ libra (váhová jednotka: asi 328 g) (J 12,3; 19,39) [2]

λίψ, λιβός, ὁ (ak. λίβα) jihozápad (Sk 27,12) [1]

λογεία, ἄς, ἡ sbírka (1 K 16,1,2) [2]

λογίζομαι (aor. έλογισάμην, pas. έλογίσθην, fut. pas. λογισθήσομαι) 1. počítat, sročítat; připočítat (μετά τινος ke komu; εἰς ti jako co, k čemu), započítat (τί τινι co komu) || μετὰ ἀνδρῶν έλογίσθη (L 22,37) byl připočítán k zločincům 2. pokládat, považovat (εἰς ti zač, tinv. ὡς tina koho za koho), hodnotit (εἰς ti jako co) || λογίσεσθε έαυτοῦς εἶναι νεκρούς (Ř 6,11) považujte se za mrtvé 3. zvažovat; uvažovat, přemýšlet; zamýšlet 4. domnívat se (+ ak. s inf., ὅτι že), myslet, mít za to [40]

λογικός, ἡ, ὁν 1. promyšlený, rozumný;

duševní 2. duchovní; pravý [2]
λόγιον, ου, τό (v NZ jen pl. λόγια) výrok, slovo [4]
λόγιος, ία, ιον výmluvný, učený, vzdělaný (Sk 18,24) [1]
λογισμός, ου, ό *υναζονάνι, myšlenka; záměr, nápad* [2]
λογομαχέω vést slovní potyčky, přit se (2 Tm 2,14) [1]
λογομαχία, ας, ή slovní přehádky (1 Tm 6,4) [1]
λόγος, ου, ό 1. *slovo* || δια λόγου ústně | μόνον είπε λόγω (Mt 8,8) *Fekni jen slovo* (sr. 1 významy pod 2.) 2. („slovo“ jako:) výrok; řeč; kázání; příkaz, přikázání; prorocíní; vyprávění; zvěst; kniha, dílo; pověst (περί τινος o kom); otázka; předmět (honoru), záležitost, věc; stížnost, obvinění, případ || πᾶς δς ἐρεῖ λόγον εις τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου (L 12,10) *každému, kdo řekne slovo/něco proti Synu člověka 3. účel, poče; zúčtování; poměr, vztah* || δοῦναι n. ἀποδοῦναι (τὸν) λόγον vydat poče (tinvos n. περί τινος z čeho) 4. *důvod, příčina* || κατὰ λόγον οδύνοδνῆν, právem i tinv λόγω; proč? 5. *Slovo, Logos* (i). v pozdější terminologii: druhá božská osoba [330]
λόγχη, ης, ή kopí (J 19,34) [1]
λοιδορέω (aor. ἐλοιδορήσα) urážet, tupit, hanbit; osopit se (tinvá na koho) [4]
λοιδορία, ας, ή nadávka, urážka, pomluva; tupení, rouha [3]
λοιδορος, ου, ό pomlouvač, rouhač (1 K 5,11; 6,10) [2]
λοιμός, ου, ό mor, (nakažlivá) nemoc (i přen.); (o člověku): škůdce [2]
λοιμός, ή, όν zbývajcí, zbylý; jiný, druhý; (v pl.) ostatní || (jako adv.) (τό) λοιπόν *ostaně; nadále, napříště; proto* i τοῦ λοιποῦ *nadále, pro budoucnost, konečně, posléze* [55]
Λουκάς, ᾱ, ό Lukáš (Pav)ův spolupracovník [3]
Λούκιος, ου, ό Lukios, Lucius (I. L. z Ky-

rény: Sk 13,1; 2. neznámý křesťan: Ř 16,21) [2]
λουτρόν, ου, τό koupel (i přen.) [2]
λούω (aor. ἔλουσα, pf. pas. ἔλουμαι i ἔλουσμαι) 1. (ο)μύε, (ν)γκουπαι (i přen.) || ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν (Sk 16,33) *vytřel rány (od krve)* 2. (med.) *koupai se, umýt se* [5]
Λύδδα, ας, ή (ak. Λύδδα) Lydda (město na cestě z Joppe do Jeruzaléma: Sk 9,32.35.38) [3]
Λυδία, ας, ή Lydie, Lydie (obchodnice s nachevými látkami: Sk 16,14.40) [2]
Λυκαονία, ας, ή Lykaonie (území uprostřed Malé Asie: Sk 14,6) [1]
Λυκαονιστί (adv.) lykaonsky (místní dialekt: Sk 14,11) [1]
Λυκία, ας, ή Lykie, Lycie (pobřeží území Malé Asie: Sk 27,5) [1]
λύκος, ου, ό vlk (i přen.) [6]
λυμαίνομαι ničit, pustošit (Sk 8,3) [1]
λυπέω (aor. ἔλυπησα, pf. ἔελυπηκα, aor. pas. ἔλυπηθην) 1. (akt.) *zarmoutit se* 2. (pas.) *být zarmoutěn, zarmoutit se, zesmutnět, posmutnět* || (přez.) *λυπεῖσθαι* *být smutný* i (aor.) *λυπηθῆναι* *stát se smutným, zesmutnět* [26]
λύπη, ης, ή zármutek, smutek; soužení || λύπην ἐπὶ λύπην (Fr 2,27) *zármutek na zármutek* [16]
Λυσανίας, ου, ό Lysaniás, Lyzaniás (tetrarcha Abilény: L 3,1) [1]
Λυσίας, ου, ό Lysias (vellitel: Sk 23,26; 24,22) [2]
λύσις, εως, ή odloučení; (v manželství): rozvod, rozluka (1 K 7,27) [1]
λυσιτελέω prospívat || (neos.) *λυσιτελεῖ* *prospívá, je užitečný, je lepší* (L 17,2) [1]
Λύστρα, ή n. τά (dat. Λύστροις, ak. Λύστραν n. Λύστρα) Lystra (město v Lykaonii) [6]
λύτρον, ου, τό výkupné [2]
λυτρώομαι (aor. ἔλυτρωσάμην, pas. ἔλυτρώθην) *vykoupit* (ἀπὸ / ἐκ τινος z čeho); *osvobodit, zachránit* [3]

λύτρωσις, εως, ή *vykoupení; osvobození* || ποιέω λύτρωσιν = *λυτρώομαι* [3]
λυτρωτής, ου, ό *vykupitel, zachránce* (Sk 7,35) [1]
λυχνία, ας, ή *svícen; podstavec* (pro lampu) [12]
λύχνος, ου, ό *lampa, svítilna* (i přen.) [14]
λύω (aor. ἔλυσα, pf. pas. ἔλυμαι, aor. pas. ἔλύθην, fut. pas. λυθήσομαι) 1.

uvolnit, rozvázat, odvázat (i přen.) 2. *osvobodit, propustit* 3. *zrušit* (ἐντολήν *přikázání*); *zničit, zbořit* (i přen.) 4. (pas.) (o shromáždění) *rozpustit se, rozéjit se; bortit se* [42]
Λωίς, ίδος, ή Lois (Timotejova babička: 2 Tm 1,5) [1]
Λώτ, ό (neskl.) Lot (Abrahámův synovec, příklad spravedlivého) [4]

Μ μ

μ' (číslice): 40 (v.l. Sk 10,41) [0]
Μάαθ, ό (neskl.) Mahai (v Ježíšově rodokmenu: L 3,26) [1]
Μαγαδάν, ή (neskl.) Magadan (místo u Genezaretského jezera: Mt 15,39) [1]
Μαγδαλά, ή (neskl.) Magdala (v.l. Mt 15,39) [0]
Μαγδαληνή, ης, ή Magdalénská, Magdalena, z Magdaly (přívlastek Marie, pocházející zřejmě z Magdaly u Genezaretského jezera) [12]
Μαγεδάλ viz Μαγδαλά
μαγεία, ας, ή *žarodějství, kouzelnictví*; (pl.) *kouzla, čary* (Sk 8,11) [1]
μαγεύω *provádět kouzla* (Sk 8,9) [1]
μάγος, ου, ό 1. *mág, mudrc, (perský) astrolog* 2. *kouzelník* [6]
Μαγώγ, ό (neskl.) Magóg (jméno národa nepřátelského Bohu: Zj 20,8) [1]
Μαδιάν, ό (neskl.) Midjan, Madian (arabský národ: Sk 7,29) [1]
μαζός, ου, ό *první bradavka* (u muže); (pl.) *mužská hrud* (v.l. Zj 1,13) [0]
μαθεῖν inf. aor. od μαθάνω

μαθητεύω (aor. ἐμαθήτευσα, pas. ἐμαθήτευθην) 1. *být učedníkem* (tinv koho) 2. (tr.) *získat za učedníka, učinit učedníkem* 3. (pas.) *stát se učedníkem* (tinv koho, čeho); *být vyučen* (tinv v čem) [4]
μαθητής, ου, ό 1. *učedník, žák* 2. *následovník* (Krista); *křesťan* [26!]
μαθήτρια, ας, ή *učednice; křesťanka* (Sk 9,36) [1]
Μαθαῖος, ου, ό Matouš (jeden z apoštolů) [5]
Μαθαῖ, ό (neskl.) Mathai (v Ježíšově rodokmenu: L 3,24.29) [2]
Μαθθίας, ου, ό Matěj, Mathias (zvolený místo Jidáše: Sk 1,23.26) [2]
Μαθουσαλά, ό (neskl.) Meuzalém, Matusalem (dět Noemův v Ježíšově rodokmenu: L 3,37) [1]
μαίνομαι šílet, být šílený / pomatený / blázen / bez rozumu [5]
μακαρίζω (fut. μακαριῶ) *blahoslavit, velebit* [2]
μακάριος, α, ον (komp. μακαριώτερος) *šťastný, blahoslavený, blažený* [50]

μακαρισμός, οὐ, ὁ *blahoslavenství* || λέγειν τὸν μακαρισμὸν τινος *prohlašovať za šťastného / blahoslaviť* (koho) [3]

Μακεδονία, ας, ἡ *Makedonie* (římská provincie v severní části Řecka) [22]

Μακεδών, ὄνος, ὁ *Makedonec, Makedončan* [5]

μάκελλον, ου, τό (*masný*) *trh, (masná) tržnice* (1 K 10,25) [1]

μακράν (adv.) *daleko* (na otázku kde? i kam?) || οἱ εἰς μακράν (sc. ὁδόν) *ti, kteří jsou daleko* [10]

μακρόθεν (adv.) *z dáli, z dálky, z daleka* || ἀπὸ μακρόθεν *z daleka* [14]

μακροθυμέω (aor. ἐμακροθύμησα) *být trpělivý, vyčkávat, čekat; být shovívavý, mít trpělivost* (ἐπὶ τινι s kým); *dávati si na čas* (ἐπὶ τινι u koho), *nechat čekat* (ἐπὶ τινι koho) [10]

μακροθυμία, ας, ἡ 1. *trpělivost, vytrvalost* 2. *shovívavost, velkodušnost* [14]

μακροθύμως (adv.) *trpělivě, klidně* (Sk 26,3) [1]

μακρός, ἄ, ὅν 1. *dlouhý* || μακρά (adv.) *díouho* 2. *vzdálený, daleký* [4]

μακροχρόνιος, ον *díouhověký, žijící dlouho* (Ef 6,3) [1]

μαλακία, ας, ἡ *slabost, choroba, nemoc* (Mt 4,23; 9,35; 10,1) [3]

μαλακός, ἡ, ὅν 1. (o věcech) *měkký; jemný* 2. (člověk) *změkčilý; (pasivně) homosexualní* (tak asl 1 K 6,9) [4]

Μαλελεήλ, ὁ (neskl.) *Maleleel, -lél* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,37) [1]

μάλιστα (adv.; superl. od adv. μάλα, které se v NZ nevyskytuje) *nejvíce; především, nejspíše, zvláště, hlavně* [12]

μᾶλλον (adv.; komp. od μάλα) 1. *více; raději* || πολλῶ μ. *mnohem více* | πόσῳ μ. *čím více / spíše* 2. *spíše; namísto toho* 3. (s kompar.) *ítm* (perišoroteron *více*) || μ. δὲ *ale spíše, přesněji řečeno* | (pleonasticky:) πολλῶ μ. *krejšoson mnohem lepší* [81]

Μάλχος, ου, ὁ *Malchos, Malchus* (vele-

knězův sluha: J 18,10) [1]

μάμη, ης, ἡ (pův. „máma“) *babička* (2 Tm 1,5) [1]

μαμωνᾶς, ᾱ, ὁ (dat. -ᾱ) *vlastnictví, majetek, mamón* [4]

Μαναήν, ὁ (neskl.) *Manahen, Manahem* (jeden z proroků učitelů v Antiochii: Sk 13,1) [1]

Μανασσῆς, ῆ, ὁ (ak. -ῆ) *Manasse* (1. v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,10bis; 2. jeden z Izraelských kmenů: Sk 7,6) [3]

μανθάνω (aor. ἔμαθον, inf. μαθεῖν, pf. μεμάθηκα) 1. *učit se, naučit se* (τι čemu, co); *poučít se* (ἐν τινι na kom) 2. *dozvědět se* 3. *osvojit si, navyknout si* || ἀρχαὶ μανθάνουσιν (1 Tm 5,13; vlož asl εἶναι) *navykají si zahálet* [25]

μανία, ας, ἡ *šílenství* (Sk 26,24) [1]

μάννα, τό (neskl.; z hebr., ale možná ovlivněno řeckým ἡ μάννα „zrnko“) *mana, nebeský pokrm* [4]

μαντεύομαι *věštit, předpovídat, prorokovat* (Sk 16,16) [1]

μαραίνομαι (fut. μαρανθήσομαι) *uvadnout, zahynout, zmizet* (Jk 1,11) [1]

μαράνα θά (aram. „[náš] Pane, přijď!“) *maranatha, přijď, Pane!* (jlné dělení a chápání; μαράν αθά = *náš Pán přijel*) (1 K 16,22) [1]

μαργαρίτης, ου, ὁ *perla* (1 přen.) [9]

Μάρθα, ας, ἡ *Marta* (sestra Mariína [L 10,38nn.] a Lazarova [J 11,1nn.]) [13]

Μαρία, ας, ἡ 1. *Μαριάμ, ἡ* (neskl.) *Maria* (1. matka Ježíšova; 2. M. Magdalena; 3. sestra Marty a Lazara; 4. matka Jana Marka: Sk 12,12; 5. Marie Kleofášova: J 19,25; 6. matka Jakubova a Josesova: Mk 15,40; 7. křesťanka v Římě: Ř 16,6) [27 a 27]

Μάρκος, ου, ὁ *Marek* (Jan M., spolupracovník ap. Pavla i Petra) [8]

μάρμαρος, ου, ὁ *marmor* (Zj 18,12) [1]

μαρτυρέω (fut. μαρτυρήσω, aor. ἐμαρτύρησα, pf. μεμαρτύρηκα, pas. μεμαρτύρημαι, aor. pas. ἐμαρτυρήθην) 1. (aki.)

svědčit, být svědkem; dosvědčit, vydat svědectví, potvrdit; dáti (dobře) vysvědčení, přisvědčit (τινί komu) || μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς (Mt 23,31) *dosvědčujete si* (tj. proti sobě), *sami potvrzujete* 2. (pas.) *být dosvědčen; dostati (dobře) vysvědčení n. uznání, být doporučen* [76]

μαρτυρία, ας, ἡ *svědectví, dosvědčení; vysvědčení, dobrá pověst* [37]

μαρτύριον, ου, τό *svědectví; důkaz* || ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου *stánek svědectví / smílovy* [19]

μαρτύρομαι (aor. ἐμαρτυράμην) 1. *vydat svědectví, dosvědčit; slavnostně prohlásit, ujistit* (τινί komu) 2. *zapřísahat, snažně žádat* [5]

μάρτυς, μάρτυρος, ὁ (dat. pl. μάρτυσιν) 1. *svědek* (πρός τινα před kým) 2. *svědek krve, mučedník* [35]

μασάομαι *kousat, hryzat* || ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν (Zj 16,10) *kousali se do jazyka* [1]

μασθός = *μαστός*

μαστιγῶω (fut. μαστιγώσω, aor. ἐμαστιγώσω) *bičovat, mrskat, šlehat; (přen.) trestat* [7]

μαστιζῶ *bičovat* (Sk 22,25) [1]

μάστιξ, ἰγος, ἡ 1. *bič; (pl.) bičování* 2. (přen. o nemoci) *metla, neduh, utrpení* [6]

μαστός, οὔ, ὁ *prsní bradavka, prs, prsa; (pl.) hruď, prsa* [3]

ματαιολογία, ας, ἡ *prázdňé mluvení, planá řeč* (1 Tm 1,6) [1]

ματαιολόγος, ου, ὁ *mluvka, žvanil* (Tt 1,10) [1]

ματαιόομαι (aor. ἐματαιώθην) *projevit se jako marný, být k ničemu, ukázat se jako pošetilý* (Ř 1,21) [1]

μάταιος, αῖα, ον *marný, prázdňý, zbytečný* [6]

ματαιότης, ητος, ἡ *marnost, pomíjivost, zbytečnost* [3]

μάτην (adv.) *zbytečně, nadarmo* [2]

Μαθ- viz také Μαθθ-

Μαθάν, ὁ (neskl.) *Mat(i)an* (v Ježíšově

rodokmenu: Mt 1,15bis) [2]

Ματθαῖα, ὁ (neskl.) *Matatha, Mattath* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,31) [1]

Ματθαίας, ου, ὁ *Matatías, Matathias* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,25.26) [2]

μάχαιρα, ης, ἡ 1. *meč* (pův. malý, ale i bez tohoto význ.) 2. (přen.) *válka; zabití; moc potrestat, potrestání* || τὴν μ. φορεῖν *nosit meč, mít trestní pravomoc* [29]

μάχη, ης, ἡ *boj; spor, hádka* || μ. νομικαὶ spory / *hádky o zákon* [4]

μάχομαι *bojovat; přit se, být ve sporu* (πρός τινα s kým) [4]

μεγαλαυχέω *vychloubat se* (v.1. Jk 3,5) [0]

μεγαλεῖον, ου, τό *dobrodíni, veliký čin, mocný skutek* (Sk 2,11) [1]

μεγαλειότης, ητος, ἡ *velkolepost, vznešenost, sláva* [3]

μεγαλοπρεπής, ἐς *vznešený, velkolepý* (2 Pt 1,17) [1]

μεγαλύνω (aor. ἐμεγάλυνα, pas. ἐμεγαλύνθην) 1. *zvětšovat* || μ. τὸ ἔλεος *prokázat velké milosrdenství* (μετά τινος komu) 2. *velebit, vyvyšovat* 3. (pas.) *být oslavován; vzrůst, zvětšit se* [8]

μεγάλως (adv.) *velice, velmi* (Fr 4,10) [1]

μεγαλωσύνη, ης, ἡ *vznešenost, velkolepost, velebnost* [3]

μέγας, μεγάλη, μέγα (komp. μείζων i μειζότερος, superl. μέγιστος) *velký; obrovský, značný; dospělý; významný; velkolepý, podivuhodný; vychloubačný, nabubřelý* || ὁ μείζων ὁμῶν *největší z vás* | οἱ μεγάλοι (Mt 20,25) *mocní, panovníci* | οὐ μέγα οὖν (2 K 11,15) *není tedy nic zvláštního* [243]

μέγεθος, ους, τό *velikost* (Ef 1,19) [1]

μεγιστάν, ἄνος, ὁ *významná osoba, hodnostář* (hl. v pl.) [3]

μεγιστός, η, ον *superl. od μέγας*

μεθερμηνεύω *překládat, tlumočit* || ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον *což (v překladu) znamená* [8]

μέθη, ης, ἡ *opilost; (i v pl.) pitka* [3]

μεθιστάνω viz násl.

μεθίστημι i **μεθιστάνω** (aor. μετέστησα, part. μεταστήσας, aor. pas. μεταστάθην, konj. μετασταθῶ) 1. *přemístiti, přenést* (i přen.) 2. *odstranit, zbavit* (ἐκ τῆς οἰκονομίας *spráncovní*) 3. *snést, přivést k odpadu* [5]

μεθοδεία, ας, ἡ *prohnanost; lest, lstivost; (pl.) násrasy* (Ef 4,14; 6,11) [2]

μεθόριον, ου, τό *hranice, hraniční území* (v.l. Mk 7,24) [0]

μεθύσκομαι (aor. ἐμεθύσθην, což něk. spojují s μεθύω) *opít se* (τινί n. ἔκ τινος čim) [5]

μέθυσος, ου, ὁ *opilec, pijan* (1 K 5,11; 6,10) [2]

μεθύω (jen prez. a impf., něk. však sem počítají i tvary aor. ἐμεθύσθην) *být podnapilý, být opojený* [5]

μειγ- viz **μιγ-**

μειζότερος, α, ον var. komp. od μέγας **μείζων**, **μείζον** (gen. μείζονος, ak. μείζω, μείζον) komp. od μέγας

μείναι, **μείνον** inf. a imp. aor. od μένω **μέλας**, **μέλαινα**, **μέλαν**, gen. **ανός**, **αίνης**, **ανός** čerňý || τὸ μέλαν *inkoust* [6]

Μελεά, ὁ (neskl.) *Melea* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,31) [1]

μέλει (neos.; s dat. osobou) *starat se, mít starost* (τινός / περί τινος o koho, oč), *dbát* (περί τινος nač); *vadit* || μή σοι μελέτω *nedělejší si starosti, netrap se* (tím) [10]

μελετάω *přemýšlet, uvažovat; připravovat si* (v myšlenkách); *osnovat* [2]

μέλι, **ιτος**, τό *med* [4]

μελίσιος, ον *včelí* || *μελίσιον* κηρίον *plástev medu* (v.l. L 24,42) [0]

Μελίτη, ης, ἡ *Melite, Malta* (ostrov ve Středomoří) [1]

μέλλω (impf. ἔμελλον i ἤμελλον, fut. μελλήσω) 1. (s inf. prez., aor. n. fut.) *chystat se, hodlat, chít, mít v úmyslu, zamýšlet*, (slouží také k vyjádření budoucího času) || *εἰσήμανεν* ... λυμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι (Sk 11,28)

předponěděl ... že nastane velký hlad i *προσεδόκων* αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι (Sk 28,6) *čekali, že oteče* i *ἤμελλον* τελευταῖν (L 7,2) *byl blízko smrti / umíral* i *τὸ μέλλον* *budoucnost* i *μέλλων*, *οὐσα, ον* *budoucí* 2. *muset, mít povinnost; mít* (co dělat apod.) || *Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι* (Mt 11,14) *Eliáš, který má přijít* 3. *zdráhati se, otálet, váhati* || τί μέλλεις; (Sk 22,16) *co (ještě) váháš?* [109]

μέλος, ους, τό 1. (tělesný) *úd* 2. (osoba) *úd, člen* || ἀλλήλων μέλη (Ř 12,5) *údy vůči sobě navzájem* [34]

Μελχί, ὁ (neskl.) *Melchi* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,24,28) [2]

Μελχισέδεκ, ὁ (neskl.) *Melchisedech, Melchizedech* (král Salemu v Abrahámově době) [8]

μέλω viz **μέλει**

μεμάθηκα pf. od *μανθάνω*

μεμβράνα, ης, ἡ (z lat. *membrana* „blána“) *pergamen* (2 Tm 4,13) [1]

μεμενήκεισαν plpf. 3. pl. od μένω

μεμιάμμαι pf. pas. od *μιαίνω*

μémνημαι pf. od *μηνύσκομαι*

μέμφομαι (aor. ἐμεμψάμην) *kárat* (τινί / τινί koho), *plísniť, hanět, tupať, vytykáť* (τινί n. τινί komu) [2]

μεμψίμοιρος, ον *nespokojený* (Ju 16) [1]

μέμψις, εως, ἡ *důvod stížnosti, výtky* (v.l. Ko 3,13) [0]

μὲν (část.) 1. *opravdu, sice, (často se nepřekládá)* || μὲν ... δέ n. ἀλλά n. πλὴν (n. druhý člen je třeba domyslet) *sice ... ale* i (bez přeložení); *ἐγὼ μὲν εἶμι Παύλου, ἐγὼ δέ Ἀπολλῶ* (1 K 1,12) *já jsem Pavlův, ale* i *Απολῶν* 2. (stojí u prvního členu ve výřku) *ὅς / ὁ μὲν ... ὅς / ὁ δέ jeden ... druhý* i *ὅς μὲν ... καὶ ἄλλος / ἕτερος jeden ... druhý* i *ἄλλος μὲν ... ἄλλος δέ jeden ... druhý* i *τοῦτο μὲν ... τοῦτο δέ jednak ... jednak* i *ὥδε μὲν ... ἐκεῖ δέ zde ... tam, v jednom případě ... v druhém případě* (však) 3. (s jinými část.) μὲν οὖν (shrnuje to, co bylo fe-

čeno n. uvádí něco nového v návaznosti na to, co předchází; zř. protiklad) *tedy, pak; ale, však* n. se nepřekládá [180]

Μεννά, ὁ (neskl.) *Menna* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,31) [1]

μενοῦν (část.) *onšem; ano, spíše; naopak* (L 11,28) [1]

μενοῦνγε (část.) *onšem; nebo spíše* || ἀλλὰ μενοῦνγε (Fp 3,8) *ba ještě víc* [3]

μέντοι (část.) 1. *vskutku, zajisté* 2. *však, avšak, nicméně, přesto* [8]

μένω (fut. μενῶ, aor. ἔμεινα, imp. μεῖνον, inf. μεῖναι, plpf. μεμενήκειν) 1. (intr.) *zůstat, trvat, setrvat; existovat; žít / plavit dál; mít trvání; bydlet* (καθ' ἑαυτὸν [Sk 28,16] *soukromě, sám*) || οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν (Sk 5,4) *cožpak nepatřilo tobě, když jsi ho (= pole) měl* i *zůstávalo neprodáno* 2. (tr.) *očekávat; čekat* (τινὰ na koho) [118]

μερίζω (aor. ἐμέρισα, pf. μεμέρικα, pas. μεμέρισμαι, aor. pas. ἐμερίσθην) 1. *dělit, rozdělit* 2. *udělit, přidělit* [14]

μέριμνα, ης, ἡ *starost* (τινός oč) [6]

μεριμνάω (fut. μεριμνήσω, aor. ἐμερίμνησα) *starat se, mít starost* (τι / τινί / περί τινος oč), *dělat si starosti* [19]

μερίς, ἰδος, ἡ 1. *díl, část; podíl; účasť* || τὴν ἀγαθὴν μερίδα (L 10,42) *lepší podíl / úděl* 2. *oblast, okres* [5]

μερισμός, οὔ, ὁ 1. *rozdělení, dělení* 2. *udělení, přidělení* (Žd 2,4; 4,12) [2]

μεριστής, οὔ, ὁ *rozdělovatel, rozhodčí* (o dědicím podílu: L 12,14) [1]

μέρος, ους, τό 1. *časť*, *díl*, *podíl; kus, kousek* || ἀνὰ μέρος *každý zvlášť* i *ἀπὸ μέρος* *zčásti* i *κατὰ μέρος* *jednotlivě* i *ἐκ μέρος* *časťech, nedokonale; jednotlivě* i *τὸ ἐκ μέρος* *co je nedokonalé* i *μέρος* *ti časťech, zčásti* 2. *podíl, místo; osud; záležitost, věc, případ; obor, řemeslo* || ἐν μέρει *částečně, ohledně / kvůli svátku* 3. *τὸ μέρος* *krajina, území; strana, bok* [42]

μεσάζω *být uprostřed* (v.l. J 7,14) [0]

μεσημβρία, ας, ἡ 1. *poledne* 2. *jih* (Sk 8,6; 22,6) [2]

μεσιτεύω (aor. ἐμεσίτευσα) *být prostředníkem, zprostředkovat; zaručit se* (ὁρκῶ *přisahovat*: Žd 6,17) [1]

μεσίτης, ου, ὁ *prostředník* (θεοῦ καὶ ἀνθρώπων *mezi Bohem a lidmi*) [6]

μεσονύκτιον, ου, τό *půlnoc* [4]

Μεσοποταμία, ας, ἡ *Mezopotámie* (území mezi řekami Eufratem a Tigrisem: Sk 2,9; 7,2) [2]

μέσος, η, ον *prostřední, střední* || μέσος αὐτῶν (L 22,55) *(doprostřed) mezi ně, k nim* i *τὸ μέσον střed; půlka* i *κατὰ μέσον* *těsnoty* (Sk 27,27) *kolem půlnoci, o půlnoci* i ἐν (τῷ) μέσῳ (+ gen.) *uprostřed, před* i εἰς (τὸ) μέσον *doprostřed, mezi* i ἐκ μέσου (+ gen.) *z(e), od* i ἀνὰ μέσον *mezi, uprostřed* i μέσον (adv.) *uprostřed* [58]

μεσότοιχον, ου, τό *dělicí stěna, mezistěna* (Ef 2,14) [1]

μεσουράνημα, τος, τό *střed nebe, vrchol oblohy, zenit* [3]

μεσῶ *být ve středu, dospět do středu* (J 7,14) [1]

Μεσσίας, ου, ὁ *Mesiáš, Pomazaný, Kristus* (J 1,41; 4,25) [2]

μεστός, ἡ, ὅν *plný; naplněný* (τινός čim) || ὁφθαλμοὺς ... μεστοὺς *moichálidos* (2 Pt 2,14) *oči (jen) pro cizoložnici* [9]

μεστῶ (pf. pas. μεμέστωμαι) *naplnit* (τινός čim; Sk 2,13) [1]

μετά (předl.) 1. (s gen.) *s(e), u, při, mezi; vůči, pro*, (instr.), (dat.) || *μετὰ βραχίονος* *dvynalo* (Sk 13,17) *zdvíženou paží, mocným zášahem* i *μετὰ τῶν νεφελῶν* *toῦ οὐρανοῦ* (Mk 14,62) *na nebeských oblacích* i *μετὰ τοῦ προσώπου* *τινός* *před někým* i *ὁ ποιήσας* *τὸ ἔλεος* *μετ' αὐτοῦ* (L 10,37) *ten, který mu prokázal milosrdenství* — sr. σύν 2. (s ak.) *po, za* (čas i místo) || *μετὰ τὸ δειπνῆσαι* *po večeři* i *μετὰ δὲ τὸ δεύτερον* *katapeťasma* (Žd 9,3) *a za druhou o-*

νου [468+1]

μεταβαίνω (fut. μεταβήσομαι, aor. μετέβην, imp. μετάβα 1 μετάβηθι, part. μεταβάς, pf. μεταβέβηκα) 1. *přejít, přemístit se, přesídlit* 2. *odejít* [12]

μεταβάλλομαι (part. aor. μεταβαλόμενος) *změnit názor* (Sk 28,6) [1]

μετάγω (aor. μετήγαγον) *zaměřit jiným směrem, změnit směr; řídit, ovládat* (Jk 3,3,4) [2]

μεταδίδωμι (part. μεταδιδούς, aor. μετέδωκα, konj. μεταδῶ, imp. 3. sg. μεταδότη, inf. μεταδοῦναι) *předit, odevzdat, dát, sdělit* [5]

μετάθεσις, **εως**, **ἡ** *přenesení; přeměnění, změna* [3]

μεταίρω (aor. μετήρα) *odejít* (Mt 13,53; 19,1) [2]

μετακαλέομαι (aor. μετεκάλεσα) *zavolat k sobě, pozvat* [4]

μετακινέω *odstranit, odvést, odvrátit; (pas.) nechat se odvrátit* (Ko 1,23) [1]

μεταλαμβάνω (aor. μετέλαβον, inf. μεταλαβεῖν) *dostati podíl (τινός na čem), účastnit se (τινός čeho); dosáhnouti; obdržet; najít (καιρόν čas) μ. τροφής (πολ-
γίστ [7])*

μετάληψις, **εως**, **ἡ** *účast, podíl; užívání, požívání* (1 Tm 4,3) [1]

μεταλλάσσω (aor. μετήλλαξα) *vyměnit, zaměnit (τι εἷς τι n. τι ἐν τινι co zač)* (Ř 1,25,26) [2]

μεταμέλομαι (aor. μετεμελήθην, fut. μεταμεληθήσομαι) 1. *lítovat (abs.)* 2. *změnit své rozhodnutí* [6]

μεταμορφόομαι (aor. μετεμορφώθην, pf. μεταμεμόρφωμαι) *přeměnit se, změnit se; být změněn, být přetvářen (τι v co); nechat se přetvářet* [4]

μετανοέω (aor. μετενόησα) *změnit smýšlení; konat pokání, obrátit se (ἀπό/ἐκ τινος od čeho), mít lítost (ἐπὶ τινι knůli čemu)* [34]

μετάνοια, **ας**, **ἡ** *pokání, obrácení; odvrácení se (ἀπό τινος od čeho); lítost* [22]

μεταξύ 1. (adv.) *uprostřed; následně* || εἰς τὸ μεταξύ σάββατον (Sk 13,42) *příští sobotu* | ἐν τῷ μεταξύ *mezi* | μ. ἀλλήλων *mezi sebou, navzájem* 2. (předl. s gen.) *mezi; uprostřed* [9]

μεταπέμπομαι (aor. μετεπεμψάμην, imp. μεταπέμψαι, pas. μετεπέμφθην) 1. *poslat (τινά pro koho), nechat přijít* 2. (pas.) *být pozván, být nechtán zavolat* [9]

μετασταθῶ konj. aor. pas. od μεθίστημι

μεταστήσας part. aor. od μεθίστημι

μεταστρέφω (aor. μετέστρεψα, pas. μετεστράφη, fut. pas. μεταστραφήσομαι) 1. *přeměnit; (přen.) převrátit, převroutit* 2. (pas.) *být změněn, změnit se* [2]

μετασχηματίζω (fut. μετασχηματίσω, aor. μετεσχημάτισα) 1. *přetvořit, přeměnit* 2. (v myšlenkách) *přenést, vztáhnouti (εἰς τινά na koho)* 3. (med.) *přetvořovat se, vydávat se (εἰς / ὡς τινά za koho)* [5]

μετατίθημι (aor. μετέθηκα, pas. μετετέθη, fut. pas. μετατίθημι) 1. *přenést (jinam)* 2. *proměnit, přeměnit* 3. (med.) *odvrátit se, odpadnouti* [6]

μετατρέπω (imp. aor. pas. 3. sg. μετατραπήτω) *změnit, obrátit* (Jk 4,9) [1]

μεταφυτεύω *přesadit* (v.l. L 17,6) [0]

μετέβην aor. od μεταβαίνω

μετέπειτα (adv.) *potom, pak; později* (Žd 12,17) [1]

μετέστησα aor. od μεθίστημι

μετέχω (aor. μετέσχον, pf. μετέσχηκα) *mít podíl, podílet se, mít účast (τινός i čeho; podílet se na čem); požívat (τινός co) || πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος (Žd 5,13) každý totiž, kdo pije mléko* [8]

μετεωρίζομαι *být neklidný / úzkostlivý, znepokojovat se* (L 12,29) [1]

μετήλλαξα aor. od μεταλλάσσω

μετήρα aor. od μεταίρω

μετοικεσία, **ας**, **ἡ** *vysídlení, deportace* || μ. Βαβυλῶνος *babylonské zajetí* (Mt 1,11.12.17bis) [4]

μετοικίζω (fut. μετοικίω, aor. μετόικισα) *přesídlit, vysídlit, přestěhovat* (Sk

7,4,43) [2]

μετοχή, **ἡς**, **ἡ** *společensví (τινὶ καὶ τινι čeho s čím), podíl, (společná) účast* (2 K 6,14) [1]

μέτοχος, **ον** *účasten, účastný* || ὁ μ. *účastník, společník, druh* [6]

μετρέω (aor. ἐμέτρησα, fut. pas. μετρηθήσομαι) 1. (z)měřit, vyměřit 2. (přen.) *naměřit, vyměřit, udušit; hodnotit* [11]

μετρητής, **οὔ**, ὁ *míra, metretes* (antická dušá míra = asi 39 l), *vědro* (J 2,6) [1]

μετριοπαθεῖω *být mírný / soucinný (τινὶ vůči komu), mít soucit, spolucítit (τινὶ s kým; Žd 5,2)* [1]

μετρίως (adv.) *mírně* || οὐ μετρίως *nemálo, značně* (Sk 20,12) [1]

μέτρον, **ου**, **τό** *míra; měřítko; měřidlo* || οὐκ ἔκ μέτρου (J 3,34) *bez odměřování, hojně, bez míry* [14]

μετώκισα aor. od μετοικίζω

μέτροπον, **ου**, **τό** *čelo* [8]

μέχρι i (jen před samohl.) **μέχρις** 1. (předl. s gen.) *až do, až k* 2. (spojka) *dokud ne, až* || (větišinou) *μέχρι οὐ (ἄν) dokud ne, až* [17]

μή (záporná část. a sp.) 1. (záporka ve spojení s jiným způsobem než ind.) *ne, ne-* || μὴ γράφε (J 19,21) *nepiš* (i). tak to nemá být) | ὁ μὴ ἔχων *kdo nemá* | ἵνα μὴ κριθῇτε (Mt 7,1) *abyste nebyli (od)souzeni* | (i s ind.) ὅτι μὴ πεπίστευκεν (J 3,18) *protože neuvěřil* 2. (v otázce při očekávání záporné odpovědi) *copak, cožpak* (n. se nepřekládá); (v nepřímé otázce:) *zda ne* || μὴ οὐ vyjadřuje očekávání kladné odpovědi 3. (sp.) *aby ne, (po slovesech obavných také): že* || βλέπετε μὴ τίς θυμῶς πλανήσῃ (Mt 24,4; Mk 13,5) *dávejte si pozor, aby vás někdo nesvedl* | μὴ που *aby nikde; aby nikam* 4. οὐ μὴ (s konj. aor., méně často s ind. fut.) *nikterak, vůbec ne* — viz též οὐ || μὴ γε viz násl. [10,43]

μήγε v NA psáno zvlášť (μὴ γε); jen ve spojení s δὲ μὴ γε *jinak; ne-li* [0]

μηδαμῶς (adv.) *naprosto ne, nikterak, vůbec ne* (Sk 10,14; 11,8) [2]

μηδὲ (sp.) *a ne; ani, ani ne* || μηδὲ ... μηδὲ *ani ... ani* [56]

μηδεὶς, **μηδεμία**, **μηδέν** 1. *žádný* 2. *nikdo, nic* || μηδέν *ařete* εἰς τὴν ὁδόν (L 9,3) *nic si na cestu neberte* 3. (adv.) *μηδέν nikterak, vůbec ne* [89]

μηδέποτε (adv.) *nikdy* (2 Tm 3,7) [1]

μηδέπω *ještě ne* (Žd 11,7) [1]

Μήδος, **ου**, ὁ *Méd* (obyvatel kraje v Malé Asii; Sk 2,9) [1]

μηθέν = **μηδέν** (Sk 27,33) [1]

μηκέτι *už ne* || μηκέτι *ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται* (Mt 21,19) *ať se na tobě už neurodí ovoce* [22]

μήκος, **ους**, **τό** *délka* [3]

μηκύνομαι *prodloužit se, vyrůst (do délky)* (Mk 4,27) [1]

μηλωτή, **ἡς**, **ἡ** *ovčí kůže* (Žd 11,37) [1]

μήν (časť, v NZ jen ve spojení:) *ei mēn zajisté, vskutku* (Žd 6,14) [1]

μήν, **μηνός**, ὁ 1. (kalendářní) *měsíc* || κατὰ μῆνα *ekasťon každý měsíc* 2. (Ga 4,10 možná:) *novoluní* [18]

μηνύω (aor. ἐμήνυσα, pas. ἐμηνύθην) *oznámít, ohlásit; ukázat, naznačit* [4]

μήποτε 1. (sp.; s konj. n. fut.) *aby ne* || μήποτε *ἔσται* (Žd 3,12) *aby nebylo* (sc. srdce) 2. (tázací část.) *zda snad, snad* || μήποτε *αὐτὸς εἶπὶ ὁ Χριστός* (L 3,15) *zda snad on není Mesiáš* 3. *nikdy* || μήποτε *λοχύει* (Žd 9,17) *nemá platinost* [25]

μήπου = **μή που**

μήπω (adv.) *ještě ne* [2]

μήπως = **μή πως**

μηρός, **οὔ**, ὁ *stehno* (Zj 19,16) [1]

μήτε *a ne, ani* || μήτε ... μήτε *ani ... ani* (oproti μηδὲ se jedná o členy podobného rázu) [34]

μήτηρ, **τρος**, **ἡ** *matka* (i přen.) [83]

μήτι 1. (μὴ [2.] + τί) *cožpak?, snad?* n. se nepřekládá; vyjadřuje očekávání záporné odpovědi 2. *ei mēti* (ἄν) *jestliže ne, ledaže* || μήτι γε viz násl. [18]

μήτιγε = μήτι γε (jedno slovo v GNT)
nemlunē o, čim spíše (1 K 6,3) [0 n. 1]
μήτρα, ας, ἡ (mateřské) lůno, (mateřský)
život [2]
μητρολόγας, ου, ὁ vrah matky, matkovrah
(1 Tm 1,9) [1]
μητρόπολις, εως, ἡ hlavní město (sub-
scriptio 1 Tm) [0]
μία νῖξ εἷς, μία, ἓν
μιαίνω (aor. ἐμίανα, pf. pas. μεμίαμαι,
aor. pas. ἐμίανθην) 1. poskvrnit (oárka
iēto), pošpinit (morálně n. kulturně) 2.
(pas.) poskvrnit se, stát se nečistým; být
nakažen, nakazit se [5]
μιάσμα, τος, τό poskvrna, haněbný čin (2
Pt 2,20) [1]
μιασμός, οὔ, ὁ poskvrnění, poskvrna;
(mravní) nečistota (2 Pt 2,10) [1]
μίγμα, τος, τό směs (J 19,39) [1]
μίγνυμι (aor. ἐμίξα, pf. pas. ἐμίγημαι)
smíchat, smísit (μετά τινος i ἔν τινι n.
τινί s čim) [4]
μικρός, ἄ, ὅν malý (i postavou), nepatrný;
mladý, mladší || (τὸ) μικρόν kousek; ma-
ličko; kráice, chvílku, okamžik i μικρόν τι
trochu i (komp.) μικρότερος menší, nej-
menší [46]
Μίλητος, ου, ἡ Milet (město nedaleko
Efesu) [3]
μίλιον, ου, τό míle (římská = asi 1478 m;
Mt 5,41) [1]
μιμέομαι (aor. ἐμίμησα, pf. pas. μεμίσημαι)
následovat (či příklad) [4]
μμητής, οὔ, ὁ napodobovatel, následov-
ník [6]
μιμνήσκομαι (fui. μνησθήσομαι, aor.
ἐμνήσθην, imp. μνήσθητι, pf. ἐμνή-
μαι) 1. vzpomínat si, upamatovat se
(τινός na koho, nač) 2. (pas. význ.)
nebýt zapomenut (ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
před Bohem) [23]
μισέω (impf. ἐμίσουν, fui. μισήσω, aor.
ἐμίσησα, pf. μεμίσηκα, pas. μεμίσημαι)
nenávidět, oškliviti si; (podle hebr.) méně
milovat, klást na druhé místo [40]

μισθαποδοσία, ας, ἡ odplata; odměna,
mzda [3]
μισθαποδότης, ου, ὁ odplatitel; ten, kdo
odměňuje (Žd 11,6) [1]
μισθιος, ου, ὁ nádeník, námezdní dělník
(L 15,17.19) [2]
μισθόομαι (aor. ἐμισθώσαμην) najmout
si, najmout (pro sebe) (Mt 20,1.7) [2]
μισθός, οὔ, ὁ odměna (πολύς hojná), od-
plata; mzda [29]
μισθώμα, τος, τό nájem; najatý byt (Sk
28,30) [1]
μισθωτός, οὔ, ὁ námezdní dělník, náde-
ník; najatý člověk [3]
Μιτυλήνη, ης, ἡ Mitylene, Mitylénē (hl.
město ostrova Lesbos; Sk 20,14) [1]
Μιχαήλ, ὁ (neskl.) Michael (archanděl;
Ju 9; Zj 12,7) [2]
μνᾶ, ἄς, ἡ mina (řecká mince = 100 dra-
chem = 1/60 talentu); (volně:) hřívna (L
19,13-25) [9]
μνάομαι dvojit se ženě || part. pf. μεμνη-
σμένη zasnoubená (v.l. L 1,27) [0]
Μνάσων, ωνος, ὁ Mnason (křesťan z Ky-
pru; Sk 21,16) [1]
μνεία, ας, ἡ vzpomínka (τινός na koho);
(vzpomínka a) zmínka || μνείαν ποιεῖ-
σθαι pamatovat (τινός na koho, nač) [7]
μνήμα, τος, τό hrob [8]
μνημεῖον, ου, τό hrob, náhrobek; pomník,
památník [40]
μνήμη, ης, ἡ vzpomínka, památka || μ. πο-
εῖσθαι připomínat si (τινός co) (2 Pt
1,15) [1]
μνημονεύω (aor. ἐμνημόνευσα) 1. vzpo-
mínat, pamatovat si, myslet (τινός n. tinvá,
ti n. περί τινος na koho, nač) 2. zmínit
se (τινός o kom) [21]
μνημόσυνον, ου, τό vzpomínka, památka
(τινός na koho) || αἱ προσευχαί σου
καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς
μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ (Sk
10,4) iνέ modlitby a almužny vystoupily
jako pamětní oběť k Bohu (podle hebr.
חַבְדִּיחַ n. ... vystoupily k Bohu a on na ně

pamatuje (i. j. přiljal je) [3]
μνησθήσομαι fui. od μμνήσκομαι
μνήσθητι imp. aor. od μμνήσκομαι
μνηστεύομαι (pf. ἐμνήστευμαι n. μεμν-,
aor. ἐμνηστεύην) býti zasnouben (τινί
s kým), stát se nevěstou / snoubenkou [3]
μογιλάλος, ον obtížně mluvící; němý (Mk
7,32) [1]
μόγεις (adv.) stěží, obtížně, sotva (L 9,39) —
sr. μόλις [1]
μόδιος, ου, ὁ nádoba, vědro, modius (míra
na obilí = asi 8,7 l) [3]
μοιχαλῖς, ἰδος, ἡ cizoložnice; (přen.) ne-
věrnost || (jako adj.) μοιχαλῖς, ἰ γενεᾷ
μοιχαλῖς pokolení nevěrné [7]
μοιχάομαι cizoložit, dopustit se cizoložství
(ἐπὶ τινι vůči komu) [4]
μοιχεία, ας, ἡ cizoložství [3]
μοιχεύω (fui. μοιχεύσω, aor. ἐμοίχευσα,
pas. ἐμοίχευθην) 1. dopustit se cizolož-
ství, cizoložit (τινὰ n. μετά τινος s kým;
i přen.) 2. (pas., o ženě:) býti svedena
k cizoložství, cizoložit [15]
μοιχός, οὔ, ὁ cizoložník (i přen.) [3]
μόλις (adv.) stěží, obtížně, sotva [6]
Μόλοχ i Μολόχ, ὁ (neskl.) Moloch (ka-
nanejsko-fénické božstvo; Sk 7,43) [1]
μολύνω (aor. ἐμόλυνα, pas. ἐμόλυνθην)
1. pošpinit, poskvrnit (i přen.) 2. (pas.)
poskvrnit se [3]
μολυσμός, οὔ, ὁ poskvrna, poskvrnění (2
K 7,1) [1]
μομφή, ης, ἡ stížnost, výka (Ko 3,13) [1]
μονή, ης, ἡ přibytost, obydlí; přebývání (J
14,2.23) [2]
μονογενής, ἑς jednorozený; jediný [9]
μονόομαι (pf. μεμόνωμαι) býti bez přibuz-
ných, žít osamoceně || μεμονωμένη osa-
mocená, osamělá (1 Tm 5,5) [1]
μόνος, η, ον 1. jediný, samotný, osamo-
cený, sám || κατὰ μόνας sám, osamocen i
τὰ ὁμόνια μόνα (L 24,12) jen pruky
plátna 2.μόνον (n. jako adv.) jenom, je-
dině, pouze i οὐ / μήμόνον ... ἀλλὰ καὶ
nejen ... ale i [115]

μονόφθαλμος, ον jednooký [2]
μορφή, ης, ἡ podoba, tvar, vzhled; způsob
bytí; (?) přirozenost [3]
μορφώω (aor. pas. ἐμορφώθην) uvnějšť,
připodobit || μέχρις οὗ μορφωθῇ Χρι-
στός ἐν ὑμῖν (Ga 4,19) dokud nebudete
připodobněni Kristu n. dokud ve vás
Kristus nenabude podoby [1]
μόρφωσις, εως, ἡ 1. ztělesnění, ztvárnění,
pravý výraz 2. vnější podoba, zdání [2]
μοσχοποιέω (aor. ἐμοσχοποίησα) zho-
viti tele (jako modlu) (Sk 7,41) [1]
μόσχος, ου, ὁ tele, býček [6]
μουσικός, οὔ, ὁ hudebník (Zj 18,22) [1]
μόχθος, ου, ὁ námaha, těžká práce [3]
μυελός, ου, ὁ morek (Žd 4,12) [1]
μυέομαι (pf. μεμύημαι) býti zasnouben, býti
(důvěrně) obeznámen, naučit se (+ inf.)
(Fr 4,12) [1]
μῦθος, ου, ὁ báje, báchorka, povídačka,
smyšlenka [5]
μυκάομαι řvát (Zj 10,3) [1]
μυκτερίζω zesměšňovat, vysmívat se (τι-
νὰ komu); (pas.) nechati se posmívat (Ga
6,7) [1]
μυλῖκός, ἡ, ὅν mlýnský || λίθος μ.
mlýnský kámen (L 17,2) [1]
μύλινος, η, ον mlýnský (Zj 18,21) [1]
μύλος, ου, ὁ 1. mlýn 2. mlýnský kámen || μ.
ὄνικός velký (dosl. „oslí“) mlýnský ká-
men [4]
μυλὼν, ὤνος; ὁ místo, kde je mlýn; mlýn
(v.l. Mt 24,41) [0]
Μύρα, ων, τὰ Myra (město na pobřeží
Lycie; Sk 27,5) [1]
μυριάς, ἄδος, ἡ myriada, deset tisíc;
(obrovské) množství [8]
μυρίζω (aor. ἐμύρισα) pomazati (τὸ σῶμα
iēto) (Mk 14,8) [1]
μύριοι, αι, α deset tisíc (Mt 18,24) [1]
μυρίος, α, ον nesčetný; (v pl. také:) tisíce
(1 K 4,15; 14,19) [2]
μύρον, ου, τὸ vonná mast; vonný olej [14]
Μυσία, ας, ἡ Mysie (kraj v Malé Asii; Sk
16,7.8) [2]

μυστήριον, ου, τό *tajemství; skrytý význam; tajná nauka* || λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ (1 K 2,7) *mluvíme o tajuplné Boží moudrosti n. o tajemství B. moudrosti* [28]

Μυτιλήνη viz Μιτυλήνη

μυωπάζω býti krátkozraký, viděti krátkozrace (i přen.) (2 Pt 1,9) [1]

μῶλωψ, ὠπος, ὁ *podlitina, jizva, rána* (i Pt 2,24) [1]

μωμάομαι (aor. ἐμωμησάμην. pas. ἐμωμήθην) 1. zesměšnit, znevážiti; (možná:) podezřívati 2. (pas.) býti znevážen; ztratiti dobrou pověst (2 K 6,3; 8,20) [2]

μῶμος, ου, ὁ *nedostatek, vada; skvrna, poskvrna* (i přen.; 2 Pt 2,13) [1]

μωραίνω (aor. ἐμώρανα. pas. ἐμωράνην) 1. usvědčiti z pošetilosti, ukázat jako pošetilost 2. pokazit, učiniti nepoživatelným 3. (pas.) stát se pošetilým; ztratiti chuť, stát se nepoživatelným [4]

μωρία, ας, ἡ *pošetilost, bláznovství* [5]

μωρολογία, ας, ἡ *hloupé řeči, pošetilost* (Ef 5,4) [1]

μωρός, ἄ, ὄν *pošetilý, bláznivý, hloupý; nesmyslný* || ὁ μ. blázen [12]

Μωσῆς viz násl.

Μωϋσῆς, ἑως, ὁ *Mojžíš* [80]

N v

Ναασσών, ὁ (neskl.) *Naason, Náson* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,4bis; L 3,32) [3]

Ναγγαί, ὁ (neskl.) *Nagai, Nagai* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,25) [1]

Ναζαρά n. Ναζαρέτ (i -ρέθ), ἡ (neskl.) *Nazaret* (Ježíšův domov) [12]

Ναζαρηνός, οὔ, ὁ *Nazaretský* (Ježíšův přídomek) [6]

Ναζωραῖος, ου, ὁ (pro autory n. knih asi též význ. jako předch.) *Nazorejský, Nazaretský* [13]

Ναθάμ, ὁ (neskl.) *Natham* (Davidův syn v Ježíšově rodokmenu: L 3,31) [1]

Ναθαναήλ, ὁ (neskl.) *Natanael* (Ježíšův učedník) [6]

ναί (část.) *ano; jistě* [33]

Ναϊμάν, ὁ (neskl.) *Náman* (velitel syrského vojska: L 4,27) [1]

Ναῖν, ἡ (neskl.) *Nain, Naim* (místo v Galileji: L 7,11) [1]

ναός, οὔ, ὁ *chrám* (i přen.); *model chrámu*; (vnitřní část chrámu:) *svatyně* [45]

Ναούμ, ὁ (neskl.) *Nahum* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,25) [1]

νάρδος, ου, ἡ *nard, nardový olej* [2]

Νάρκισσος, ου, ὁ *Narcisus* (římský křesťan: Ř 16,11) [1]

ναυαγέω (aor. ἐναυάγησα) *ztroskotati* (s lodí; přen.: *perit* v čem) [2]

ναύκληρος, ου, ὁ *lodář, rejdař, kapitán* (Sk 27,11) [1]

ναῦς, νεώς, ἡ (ak. ναῦν) *loď* (většinou větší; Sk 27,41) [1]

ναύτης, ου, ὁ *lodník, námořník* [3]

Ναχώρ, ὁ (neskl.) *Nachor* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,34) [1]

νεανίας, ου, ὁ *mladý muž, mladík* [3]

νεανίσκος, ου, ὁ 1. *mladík, mladý muž* 2. *sluha, služebník* [11]

Νέα Πόλις (skloňuje se souběžně) *Neapolis, Neapol* (mesto na pobřeží Makedonie: Sk 16,11) [1]

νεῖκος, ους, τό viz νῖκος

νεκρός, ἄ, ὄν *mrtvý* (i přen.) || ὁ νεκρός *mrtvý člověk, mrtvý* | ἐπὶ νεκροῖς *v případě smrti, po smrti* | ζωὴ ἐκ νεκρῶν (Ř 11,15) *život ze smrti, oživení mrtvých* [128]

νεκρόω (aor. ἐνέκρωσα, part. pf. pas. νεκρωμένος) *umrtvovat, usmrcovat* (i přen.) [3]

νέκρωσις, εως, ἡ 1. *umírání, odumírání* (i přen.); *odumření* 2. *neplodnost* [2]

νεομηνία, ας, ἡ *nový měsíc, novoluní* (Ko 2,16) [1]

νέος, α, ον (komp. νεώτερος) *nový; čerstvý; mladý* || ὁ νέος *mládenec, mladík, nováček* | αἱ νέαι *mladé ženy* | ὁ νεώτερος *mladší syn* | οἱ νεώτεροι *mladí muži, mladíci* | ὁ νεώτερος (L 22,26) *nejmladší, nejmenší* [24]

νεότης, ητος, ἡ *mládí* || ἐκ νεότητος *od mládí* [4]

νεόφυτος, ον („nově zasazený“) *nově obrácený* (na křest. víru) (1 Tm 3,6) [1]

νεύω (aor. ἐνεύσα) *kývat, pokynouti, naznačiti* [2]

νεφέλη, ης, ἡ *mrak, oblak* || ἐγένετο *v. objevil se oblak* [25]

Νεφθαλίμ, ὁ (neskl.) *Nefthalim, -lím* (izraelský kmen) [3]

νέφος, ους, τό *mrak, oblak*; (přen.) *velké množství* (Žd 12,1) [1]

νεφρός, οὔ, ὁ *ledvina*; (přen. o sídle myšlenek) *ledví, svědomí* (Zj 2,23) [1]

νεωκόρος, ου, ὁ *strážce chrámu* (čestný titul; Sk 19,35) [1]

νεωτερικός, ἡ, ὄν *mladistvý, mladý* (2 Tm 2,22) [1]

νή (část. stvrzovací s ak.) *jistě (při), (je to jisté) při, na základě* (1 K 15,31) [1]

νήθω *přísli* [2]

νηπιάζω býti dítětem, býti jako dítě (1 K 14,20) [1]

νήπιος, ἰα, ἰον *nedospělý, malý* || ὁ ν. *dítě* [15]

Νηρεὺς, ἑως, ὁ *Nereus* (římský křesťan: Ř 16,15) [1]

Νηρί, ὁ (neskl.) *Neri* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,27) [1]

νησίον, ου, τό *ostrůvek* (Sk 27,16) [1]

νήσος, ου, ἡ *ostrov* [9]

νηστεία, ας, ἡ *půst* [5]

·νήστεις ak. pl. od νήστις *νηστεύω* (fut. νηστεύσω, aor. ἐνήστευσα) *postit se* [20]

νήστις, gen. ἰος n. ἰδος (ak. pl. νήστεις) *lačný, hladový* [2]

νηφαλέος, η, ον *střízlivý* (v pítí) (v.1. *místio násl.*) [10]

νηφάλιος, α, ον *zdrženlivý v pítí, střídmý, střízlivý* (i přen.) [13]

νήφω (imp. aor. 2. pl. νήψατε) *býti střízlivý* (přen.) [6]

·νήψατε imp. aor. 2. pl. od νήφω

Νίγερ, ὁ (neskl.) *Niger* (přídomek pro roka Simeona: Sk 13,1) [1]

νίθω viz νήθω

Νικάνωρ, ορος, ὁ *Nikanor* (jeden ze sedmi diakonů: Sk 6,5) [1]

νικάω (fut. νικήσω, aor. ἐνίκησα, pf. νίκηκα) 1. (z)vítěziti; *porazit, přemoci* 2. (pas.) *nechat se přemoci* || μη νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ (Ř 12,21) *nenech se přemoci zlem* [28]

νίκη, ης, ἡ *vítězství* (1 J 5,4) [1]

Νικόδημος, ου, ὁ *Nikodém* (člen veleřady) [5]

Νικολαίτης, ου, ὁ *Nikolaia, Mikulášovec* (přivřenec Mikulášův, člen jeho sekty: Zj 2,6,15) [2]

Νικόλαος, ου, ὁ *Mikuláš* (proselyta a jeden ze sedmi diakonů: Sk 6,5) [1]

Νικόπολις, εως, ἡ *Nikopolis, Nikopole* (mesto v Epiru: Tt 3,12) [1]

νῖκος, ους, τό *vítězství* [4]

·νικῶ *préz.* 1. sg. a imp. pas. 2. sg. (< νι-

κά-ου) od vikaw
Νινευή, ἡ (neskl.) *Ninive* (v.l. L 11,32) [0]
Νινευίτης, ου, ὁ *Ninivan*, obyvateľ *Ninive* (hl.) města asyrské říše [3]
νιπτήρ, ἡρος, ὁ *umývadlo* (J 13,5) [1]
νίπτω (aor. ἐνιψα, med. imp. νίψαι) 1. umýt (τοῦς πόδας *nohy*), omýti 2. (med.) umýt se; umýt si (τὰς χεῖρας *ruce*) [17]
νόεω (aor. ἐνόησα, pf. νενόηκα) 1. poznat, rozlišit; chápat, rozumět (τι čemu) 2. uvážit; zamyslet se; myslet, vymyslet; představit si [14]
νόημα, τος, τό 1. myšlenka 2. rozhodnutí, záměr, úmysl [6]
νόθος, η, ον *nemanželský, nezákonný* (i přen.) (Žd 12,8) [1]
νομή, ης, ἡ 1. pasiva 2. zakusování (se) || νομήν ἔχειν (2 Tm 2,17) zakusovat se, šířit se [2]
νομίζω (aor. ἐνόμισα) domnívat se, myslet (+ ak. s inf. že), mít za to; mít ve zvyku || ὡς ἐνομίζετο (L 3,23) jak se mělo za to, jak se lidé domnívali [15]
νομικός, ἡ, ὄν 1. týkající se zákona || μάχαι νομικαὶ spory/hádky o zákon 2. ὁ νομικός znalec zákona, právník; učitel zákona, zákoník [9]
νομίμως (adv.) podle pravidla, podle zákona, zákonně; správně, řádně [2]
νόμισμα, τος, τό mince, peníz (τοῦ κήνσου *daně*; Mt 22,19) [1]
νομοδιδάσκαλος, ου, ὁ učitel zákona, zákoník, vykladač zákona [3]
νομοθεσία, ας, ἡ zákonodárství, zákon (Ř 9,4) [1]
νομοθετέω (pf. pas. νενομοθέτημαι) 1. dát zákon, vydat zákon; naříditi zákonem 2. (pas.) dostati zákon, býti určen zákonem (Žd 7,11; 8,6) [2]
νομοθέτης, ου, ὁ zákonodárce (o Bohu: Jk 4,12) [1]
νόμος, ου, ὁ 1. zákon; (mojišský) Zákon; Písmo 2. pravidlo, princip, zásada [194]
νοσέω býti nemocen; mít nezdorovou touhu (περὶ τι po čem) (1 Tm 6,4) [1]

νόσημα, τος, τό *nemoc* (v.l. J 5,4) [0]
νόσος, ου, ἡ *nemoc, choroba* [11]
νοσσία, ἄς, ἡ (vylíhnutí) hnízdo, líheň; (hromadně:) kuřátka (L 13,34) [1]
νοσσίον, ου, τό mládě; kuře, kuřátko (Mt 23,37) [1]
νοσσός, οὔ, ὁ (< νεοσσός) pláčátko, (pláč) mládě || νοσσοὶ περισσεῶν holoubata (L 2,24) [1]
νοσφίζομαι (aor. ἐνοσφισάμην) zpronevěřit; přivlastnit si, ponechat si (ἀπὸ τῆς τιμῆς něco z výměřku) [3]
νότος, ου, ὁ 1. jižní vítr 2. jih || ἀπὸ νότου od jihu; na jihu, k jihu 3. jižní země [7]
νουθεσία, ας, ἡ napomenutí, varování [3]
νουθετέω (aor. ἐνουθετήσα) napomínat, varovat; poučovat [8]
νουμενία = νεομενία
νουνεχώ (adv.) rozzlobeně (Mk 12,34) [1]
νοῦς, νοός, ὁ (dat. νοί, ak. νοῦν) 1. rozum, chápání; mysl || σαλευθῆναι ἀπὸ τοῦ νοός býti vyveden z míry, nechat si poplést hlavu 2. smýšlení, myšlení; myšlenka, myšlenky [24]
Νύμφα, ας, ἡ *Nymfa* (pozdravovaná křesťanka: Ko 4,15) [1]
Νυμφᾶς, ᾱ, ὁ *Nymfas* (možné mužské jméno místo Νύμφα: Ko 4,15) [0]
νύμφη, ης, ἡ 1. nevěsta 2. snacha [8]
νυμφίος, ου, ὁ ženich [16]
νυμφών, ὠνος, ὁ svatební síň/sál || οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος svatební hosté [3]
νῦν (adv.) 1. nyní, teď; právě || νῦν δέ nyní však, ale nyní 2. nuže, za těchto okolností || νῦν δέ a tak 3. (jako adj.) nynější || ὁ νῦν αἰὼν nynější věk I (subst.) τὸ νῦν přítomný čas, nynějšíek I τὰ νῦν nynější okamžik, nyní [147]
νυνί (zesílená forma νῦν) nyní; nuže; je-li tomu tak || νυνὶ δέ (časově) nyní však; (logicky:) a tak [20]
νύξ, **νυκτός**, ἡ *noc* (i přen.) || νυκτός n. νυκτί n. διὰ (τῆς) νυκτός n. ἐν (τῇ) νυκτί v noci I νύκτα (přes) noc [61]

νύσσω (aor. ἐνύξα, pas. ἐνύγην) *zlouchnout, vrazit* (τι do čeho); (pro)bodnout (J 19,34) [1]
νυστάζω (aor. ἐνύσταξα) 1. podřimovat, býti ospalý 2. býti líný [2]
νυχθήμερον, ου, τό (dosl. „noc a den“)

den a noc (2 K 11,25) [1]
Νῶε, ὁ (neskl.) *Noe, Noé* (sz. patriarcha, typ spravedlivého) [8]
νωθρός, ἄ, ὄν *líný, lenivý*; (přen.) nedoslýchavý (Žd 5,11; 6,12) [2]
νώτος, ου, ὁ *záda* (Ř 11,10) [1]

Ξ ξ

ξαίνω *česat (vlasy)* (v.l. Mt 6,28) [0]
ξενία, ας, ἡ 1. pohostinnost 2. pohostinka, pokoj pro hosty, najatý byt [2]
ξενίζω (aor. ἐξένισα, pas. ἐξενίσθη) 1. přijmout jako hosta, ubytovat 2. udivovat, překvapovat || ξενίζοντά τινα podivně! překvapivě věci 3. (pas.) býti ubytován, bydlet (παρά τινι u koho) 4. (pas.) divit se, býti překvapen (τινὶ n. ἐν τινι čím) [10]
ξενοδοχέω (aor. ἐξενοδόχησα) prokázat pohostinnost, přijmout jako hosta (1 Tm 5,10) [1]
ξένος, η, ον *cizí; neobvyklý* || ὁ ξένος cizinec, poutník; hostitel [14]
ξέστης, ου, ὁ (z lat. *sexarius* = nádoba s obsahem asi 0,5 l) *džbán* (Mk 7,4) [1]
ξηραίνω (aor. ἐξήρανα, pf. pas. ἐξήραμαι, aor. pas. ἐξηράνθη) 1. vysušit, se-

žehnout 2. (pas.) uschnout, vyschnout; dozrát; ochrnout; stát se strnulým, strnout, ztuhnout [15]
ξηρός, ἄ, ὄν 1. suchý, vysušený || ἡ ξηρά souš 2. ochrnulý [8]
ξύλινος, η, ον *dřevěný* [2]
ξύλον, ου, τό 1. dřevo; (dřevěná) hůl, kyj; (břevno) kříž(e) 2. strom [20]
ξύρω n. ξυρέω (pf. pas. ἐξύρημαι, fut. med. ξυρήσομαι, aor. med. ἐξυρησάμην) 1. ostříhat, oholit 2. (med.) nechat si ostříhat/oholit (τὴν κεφαλὴν *hlavu*) 3. (pas.) býti ostříhán; nechat se ostříhat || ἐξυρημένη ostříhaná [3]
·ξύρασθαι inf. aor. med. od ξύρω (v některých edicích v 1 K 11,5)
·ξύρασθαι inf. med./pas. od ξυρέω
ξύρω = ξυρέω

Ο ο

ὁ, ἡ, τό (určítý člen) 1. obecně vyjadřuje určenosti podst. jména a nepřekládá se || τὸ σῶμά μου (Mk 14,22) *moje tělo* | ὁ Ἰησοῦς *Ježíš* 2. někdy vyjadřuje vok. || τὸ κοράσιον, ἔγειρε (Mk 5,41) *děvče, vstaň!* | οἱ ὑπὸ νόμου θέλοντες εἶναι (Ga 4,21) *vy, kteří chcete být pod Zákonem* 3. zpodobňuje i jiné slovní druhy || (adj.) τὸ ἀγαθὸν *dobro* | τὸ ἐντὸς *vnitřek* | οἱ ἔκτε *lidé tam, tamější lidé* | τὰ Καίσαρος *co je císařovo* | ὁ βαπτίζων *křtítel* | (s inf. ve všech pádech) ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν *s nadějí na získání podílu* | τοῦ + inf. odpovídá: a) prostému inf., b) účelové větě (*aby*), c) účelkové větě (*takže, že*) | ἐν τῷ πορεύεσθαι *na cestě, cestou* | εἰς τὸ σταυρῶσαι *ukřižování, aby (ho) ukřižovali* 4. ὁ μὲν ... ὁ δὲ *jeden ... druhý* | ὁ δὲ *on však*; *a on* | (ve funkcí zájm.) τοῦ γὰρ γένος ἐσμέν (Sk 17,28) *jste z jeho rodu* [19857+6]

ὀγδοήκοντα (čisl.) *osmdesát* (L 2,37; 16,7) [2]

ὀγδοος, η, ον *osmý* [5]

ὀγκος, ου, ὁ *zářez*; (přen.) *překážka* (Žd 12,1) [1]

ὀδε, ἥδε, τόδε (zájm. ukazovací) *tento, tato, toto* || εἰς τήνδε τὴν πόλιν (Jk 4,13) *do takového a takového města* [10]

ὀδεύω (aor. ὤδευσα) *cestovat, putovat, jít* (L 10,33) [1]

ὀδηγέω (fut. ὀδηγήσω, aor. ὠδήγησα) *vést, řídit; uvádět* (ἐν τῇ ἀληθείᾳ *do pravdy*) [5]

ὀδηγός, οὔ, ὁ *průvodce, vůdce* [5]

ὀδοιπορέω (aor. ὠδοιπόρησα) *cestovat, být na cestě* (Sk 10,9) [1]

ὀδοιπορία, ας, ἡ *cesta, pouť* [2]

ὀδοποιέω *razit cestu* (v.l. Mk 2,23) [0]

ὁδός, οὔ, ἡ 1. *cesta; chůze* || κατὰ τὴν ὁδόν (L 10,4) *na cestě, cestou* | σαββάτου ὁ *sobotní cesta* (tj. asi 800 m) 2. *způsob života, jednání* 3. (přen.) *směr, cesta, učení, nauka* [101]

ὁδοός, ὁδόντος, ὁ *zub* [12]

ὁδυνάομαι (2. sg. ὁδυνᾷσαι) *pocítovat bolest, trpět (bolestí), trápit se* [4]

ὁδύνη, ης, ἡ *bolest, trápení* [2]

ὁδύνω *pocítovat bolest* (v.l. Ř 8,22) [0]

ὁδυρμός, οὔ, ὁ *naříkání, nářek, pláč* [2]

Ὁζίας, ου, ὁ *Uziah, Uziah* (judský král v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,8,9) [2]

ὀζω *páchnout, zapáchat* (J 11,39) [1]

ὄθεν 1. (zájmené adv.) *odkud; (a) odtud; kde* 2. (sp.) (a) *proto, tudíž* [15]

ὀθόνη, ης, ἡ *plátno, prostěradlo* (Sk 10,11; 11,5) [2]

ὀθόνιον, ου, τό *kus / pruh plátna* [5]

οἶδα (pf. s význ. přez.: 3. pl. οἶδασιν | ἴσασιν, imp. 2. pl. [i také ind.] ἴστε, konj. εἰδῶ, inf. εἰδέναι, part. εἰδώς, εἰδυῖα, plpf. [s význ. impf.] ἤδειν, fut. εἰδήσω) 1. *vědět, znát* || τί οἶδας ... εἰ (1 K 7,16) *víš snad ... zda* 2. *umět, rozumět; rozpoznat, poznat* || οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ὄρεσθαι (2 Pt 2,9) *Pán dovede vysvobodit zbožné ze zkoušky* 3. *uznávat, cítit* [318]

οἰέσθω imp. 3. sg. *od oἶμαι*

οἰκέτος, ου, ὁ *člen (jediné) domácnosti, rodinný příslušník* (i přen.); *společník; (jako adj.) domácí* [3]

οἰκετεία, ας, ἡ *otroci jedné domácnosti, služebnictvo* (Mt 24,45) [1]

οἰκέτης, ου, ὁ *příslušník domácnosti; služebník, otrok* [4]

οἰκέω (aor. ὤκησα) *bydlet, přebývat* (ἐν τινι / τι v čem) [9]

οἶκημα, τος, τό *místnost; (Sk 12,7: eufemismus) vězeňská cela* [1]

οἰκητήριον, ου, τό *bydliště, obydlí, příbytek; sídlo* [2]

οἰκία, ας, ἡ 1. *dům, obydlí* || ἐν (τῇ) οἰκίᾳ *doma, v domě* 2. *společenská (v domě); rodina* [93]

οἰκιακός, οὔ, ὁ *člen domácnosti / rodiny* (v š. sm.), *příbuzný; služebník* || οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ *jeho příbuzní / blízcí / lidé* (Mt 10,25,36) [2]

οἰκοδεσποτέω *vést / spravovat dům* (1 Tm 5,14) [1]

οἰκοδεσπότης, ου, ὁ *hospodář, pán domu* || οἱ τῆς οἰκίας (L 22,11) *hospodář / pán domu* [12]

οἰκοδομέω (fut. οἰκοδομήσω, aor. ὤκοδομησα | οἰκοδομήσα, pas. οἰκοδομήθην n. ὤκοδομήθη) 1. *stavět, budovat* (ἐπὶ τινος / τινι / τι na čem) (i přen.) 2. *posilovat, vzdělávat* [40]

οἰκοδομή, ης, ἡ 1. *stavba, budova* (i přen.) 2. (duchovní) *budování, vzdělávání* [18]

οἰκοδόμος, ου, ὁ *stavitel* (Sk 4,11) [1]

οἰκονομέω *spravovat, být správcem* (L 16,2) [1]

οἰκονομία, ας, ἡ 1. *správa; správcovství* (i přen.) 2. *plán (spásy); výchova / vedení (ke spásě)* [9]

οἰκονόμος, ου, ὁ *správce; úředník* [10]

οἶκος, ου, ὁ 1. *dům, obydlí; palác* || κατ' οἶκον *doma, soukromě, v domě* | κατὰ τοὺς οἴκους *po domech* | ἐν (τῷ) οἴκῳ *doma; v domě* (τινός *koho*) | εἰς οἶκον *domů; domě* 2. *obyvatele domu, rodina* (i přen.) 3. *poimstvo, rod 4. majetek* [114]

οἰκουμένη, ης, ἡ 1. (obydlená) *země, svěť* 2. *lidsko* 3. *římská říše* [15]

οἰκουργός, ὄν *udržující dům, starající se o domácnost* (Tt 2,5; zde lze chápat i jako subst. (= *hospodyně*) s násl. adj. ἀγαθαί) [1]

οἰκτιρήσω fut. *od οἰκτιρῶ*

οἰκουρτός, ὄν *domácí, zůstávající doma;*

střežící dům (v.l. Tt 2,5) [0]

οἰκτιρμός, οὔ, ὁ (i v pl. význ. sg.) *smilování, sliování, soucit; milosrdensví* || σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ *milosrdné / soucitné srdce* [5]

οἰκτιρμών, ον *milosrdný* [3]

οἰκτιρῶ (fut. οἰκτιρήσω) *mí soucit, sliť se* (τινὰ *nad kým*; Ř 9,15 bis) [2]

οἶμαι (nestažené: οἶομαι; imp. 3. sg. οἶέσθω, part. οἶόμενος) *mínit, domnívat se* (+ ak. s inf.) [3]

οἶνοπότης, ου, ὁ *pijan (vína)* [2]

οἶνος, ου, ὁ *víno* (i přen.) [34]

οἰνοφλυγία, ας, ἡ *opilost, pijáctví* (1 Pt 4,3) [1]

οἶομαι vltz οἶμαι

οἶος, α, ον (ve vztažných větách) *jaký* || ὁ αὐτὸς ... οἶος *stejný ... jaký* | οὗχ οἶον *dě* (Tt 9,6) *ale není tomu tak, že* [14]

οἰοσθησοῦν = οἶος *dělout* οὖν *kteřkoli, jakýkoli* (v.l. J 5,4) [0]

οἶσω fut. *od φέρω*

ὀκνέω (aor. ὠκνησα) *váhat* (Sk 9,38) [1]

ὀκνηρός, ὁ, ὄν 1. *líný, lenivý* 2. *nudný, obězující, nepřijemný* [3]

ὀκταήμερος, ον *osmidená, (konající se) osmého dne* (Fr 3,5) [1]

ὀκτώ (čisl.) *osm* [8]

ὀλέθριος, ον *zhoubný* (v.l. 2 Te 1,9) [0]

ὀλεθρος, ου, ὁ *záhuby, záhuby, zhouba, smrt; zničení* [4]

ὀλιγοπιστία, ας, ἡ *malověrnost, malá víra* (Mt 17,20) [1]

ὀλιγόπιστος, ον *malověrný, mající malou víru* [5]

ὀλίγος, η, ον 1. (pl.) *málokterý; málo, několik málo, několik* (+ gen.) 2. *malý, nepatrný; krátký (časově); (sg.) málo, trochu* || (v adverbialních vazbách:) (τὸ) ὀλίγον *trošku, trochu; málo; krátký čas* | ἐν ὀλίγῳ *zkrátka, brzy; skoro, málem; snadno* | καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ (Sk 26,29) *ať dříve či později* | πρὸς ὀλίγον *nakrátko, na krátkou dobu* | δι' ὀλίγων *krátce, stručně* [40]

ὀλιγόψυχος, ον *malomyslný; báziivý* (1 Te 5,14) [1]

ὀλιγοφρέως *zanedbávati, podceňovat* (τινός co) (Žd 12,5) [1]

ὀλίγως (adv.) *sořva* (2 Pt 2,18) [1]

ὀλοθρευτής, οὔ, ὁ *ničitel, zhoube* (1 K 10,10) [1]

ὀλοθρεύω *ničit, hubit* || ὁ ὀλοθρεύων *zhoube* (Žd 11,28) [1]

ὀλοκαύτωμα, τος, τό *zápalná oběť, celopal* [3]

ὀλοκληρία, ας, ἡ *úplnost, celistvost, neporušenost; úplné zdraví* (Sk 3,16) [1]

ὀλόκληρος, ον *úplný, celistvý, neporušený; dokonale* [2]

ὀλολύζω (*hlasiť*) *naříkat* (Jk 5,1) [1]

ὄλος, η, ον (stejný překlad při užití se členem i bez něho) *celý, úplný; všechny, všecek* || ὄλους οἴκους (Τι 1,11) *celé rodiny* | ὄλον τὴν ἡμέραν *celý den* | τοῦτο ὄλον το νῆσχηνο | δι' ὄλον ν celku [109]

ὀλοτελής, ἐς *celistvý, neporušený; (jsoucí/sahající) skrz naskrz/veskrze* (1 Te 5,23) [1]

Ὀλυμπας, ᾧ, ὁ *Olympas* (římský křesťan: Ř 16,15) [1]

ὄλυνθος, ου, ὁ (pozdní, nedozrálý) *fík* (Zj 6,13) [1]

ὄλως (adv.) *všec* [4]

ὄμβρος, ου, ὁ (*silný*) *děšť, liják, bouřka* (L 12,54) [1]

ὀμείρομαι *iouzi* (τινός po kom, čem), *být laskavě nakloněn* (τινός vůči komu) (1 Te 2,8) [1]

ὀμιλέω (aor. ὠμίλησα) *rozmlouvat, bavit se* (τινί s kým, předs. ἀλλήλους *navzájem*); (abs.) *mluvit* [4]

ὀμιλία, ας, ἡ *společenská, soužití, (společenský) styk; rozhovor* (1 K 15,33) [1]

ὀμιλος, ου, ὁ *houf, skupina, zástup* (v.l. Zj 18,17) [0]

ὀμίχλη, ης, ἡ *mlha, mráčka, mrak* (2 Pt 2,17) [1]

ὄμμα, τος, τό *oko* [2]

ὀμνυμι *viz* násl.

ὀμνύω i ὀμνυμι (inf. ὀμνύναι n. ὀμνύειν, aor. ὤμοσα, inf. ὀμόσαι) *přisáhat* (ἐν τινι n. εἰς τι při čem), *odpřísáhnouti, zavázat se přísahou* (πρὸς τινα vůči komu) || ὁρκω ὤμοσεν αὐτῷ (Sk 2,30) *pod přísahou mu (slavnostně) slíbil* (opis hebr. inf. abs.) [26]

ὀμοθυμαδόν (adv.) *jednomyslně, svorně; společně; hromadně* [11]

ὀμοιάζω *být podobný, podobat se* (jen v.l.: Mt 23,27 aj.) [0]

ὀμοιοπαθής, ἐς (*jsoucí*) *stejněho druhu, stejný* (τινί jako kdo) [2]

ὅμοιος, α, ον *stejný, rovný; podobný* (τινί i τινά komu) [45]

ὀμοιότης, ητος, ἡ *rovnost; podobnost* || καθ' ὀμοιότητα *stejně, podobně* (Žd 4,15; 7,15) [2]

ὀμοιώω (fut. ὀμοιώσω, aor. ὠμοίωσα, pas. ὠμοιώθην, fut. pas. ὠμοιωθήσομαι) 1. *svorná* (τινά τι komu s kým, čím), *přirovnávat* 2. (pas.) *rovnat se, podobat se* (τινί komu) || ὠμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ (Mt 13,24) *království nebeské se podobá člověku* (aor. Je zde buď tzv. gnomický n. odpovídá hebr. pf.) [15]

ὀμοίωμα, τος, τό *podobnost; rovnost, stejnost; zobrazení, obraz, podoba* || ἐπὶ τῷ ὀμοιώματι *stejným / podobným způsobem* [6]

ὀμοίως (adv.) *stejně, právě tak; podobně* [30]

ὀμοιώσις, εως, ἡ *podobnost, podoba; soulad* (Jk 3,9) [1]

ὀμολογέω (fut. ὀμολογήσω, aor. ὠμολόγησα) 1. *vyznat, přiznat, doznat; přiznat se* (ἐν τινι ke komu) || ὀμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα (1 J 4,2) *vyznává, že Ježíš Kristus přišel v těle* 2. *přislíbiti, slíbiti* 3. *dověděti, říci otevířeně* 4. *velebti* (τινί co) [26]

ὀμολογία, ας, ἡ *vyznání; vyznávání* (τινός / εἰς τι čeho) [6]

ὀμολογουμένως (adv.) *jednoznačně, po-*

dle úsudku všech, nesporně, nepopíratelně (1 Tm 3,16) [1]

-όμοσαι inf. aor. od ὀμνύω

ὀμός (adv.) *a. stejné místo; pohromadě, současně* (v.l. Sk 20,18) [0]

ὀμότεχνος, ον *vykonávající stejné řemeslo* (Sk 18,3) [1]

ὀμοῦ (adv.) 1. *dohromady, společně, pohromadě* || ἦσαν πάντες ὀμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό (Sk 2,1) *všichni byli pohromadě na jednom místě* 2. *současně* [4]

ὀμόφρων, ον (gen. -φρονος) *svorný, jednomyslný* (1 Pt 3,8) [1]

ὀμως (adv.) *přesto, nicméně; (snad:) právě tak* [3]

-ὀναίμην opt. aor. od ὀνίναμαι

ὄναρ, τό (bez nepřímých pádů) *sen* || κατ' ὄναρ *ve snu* [6]

ὄναριον, ου, τό *oslátko, oslík; osel* (J 12,14) [1]

ὄνειδίζω (aor. ὠνειδίσα) 1. *urážet, tupit* 2. *činit výtku, vyčítat* (τινά τι komu co), *kárat* [9]

ὄνειδισμός, οὔ, ὁ *urážka, potupení, potupa; výtka* [5]

ὄνειδος, ους, τό *potupení, pohana; hanba* (L 1,25) [1]

ὄνησιμος, ου, ὁ *Onezimos, Onezimos* (Filimonův otrok: Ko 4,9; Fm 10) [2]

ὄνησιφορος, ου, ὁ *Onesiforos* (Pavlovův společník: 2 Tm 1,16; 4,19) [2]

ὄνικός, ἡ, ὄν *oslí* || μύλος ὄνικός *mlýnský kámen* (poháněný oslím silou, tj. velký, na rozdíl od kamene u ručního mlýnku) [2]

ὀνίναμαι (aor. ὠνήμην, opt. ὀναίμην) *těžit se, radovat se; mít užitek* (τινός z koho, čeho) (Fm 20) [1]

ὄνομα, τος, τό 1. *jméno; titul, důvod; (přen.) pověst* || ὄνόματι / κατ' ὄ. *jménem* | διὰ τοῦ ὀνόματος τινος *skrze či jméno, skrze koho* | εἰς τὸ ὄ. *ve jméno, na jméno, ve jménu* | ἐν (τῷ) ὀνόματι *ve jménu, jménem* | ἐν ὀνόματι ὁτι Χριστοῦ ἔσται (Mk 9,41) *protože patříte Kris-*

tu / jste Kristovi | ἐπὶ τῷ ὀνόματι *ve jménu, s odvoláním na jméno* | ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος *pro jméno, kvůli jménu* 2. *osoba; (pl.) lidé* [230]

ὀνομάζω (aor. ὠνόμασα, pas. ὠνομάσθην) 1. *nazvat, pojmenovat; jmenovat, zmínit, vyslovovat, pronášet, vzývat* (τὸ ὄνομα *jméno*) 2. (pas.) *být jmenován, být známý; nazývat se, říkat si* [10]

ὄνος, ου, ὁ n. ἡ 1. (m) *osel* 2. (f) *oslice* [5]

ὄντως (adv.) *vskutku, opravdu, skutečně* || ἡ ὄντως ζωὴ *pravý život* [10]

ὄξος, ους, τό *ocet, kyselé víno* [6]

ὄξύς, εἰς, ὅ 1. *ostrý* 2. *rychlý* [8]

ὀπή, ης, ἡ *díra, otvor, trhlina* [2]

ὀπισθεν 1. (adv.) *zezadu; vzadu, na zadní straně* (svitku) 2. (předl. s gen.) *za* (τοῦ Ἰησοῦ *Ježíšem*) [7]

ὀπίσω 1. (adv.) *vzadu; dozadu* || εἰς τὰ ὀ. *zpět, dozadu* 2. (předl. s gen.) *za* (místně; přen.); *po (časově)* || ὀπίσω μου *za mnou, za mne, po mně* | ὀ. *sařkός* *za tělesností* — *viz* též ἀπέρχομαι [35]

ὀπλίζομαι (aor. ὠπλίσάμην) *vyzbrojiti se* (přen.: 1 Pt 4,1) [1]

ὄπλον, ου, τό *násroj; zbraň* (i přen.) [6]

ὀποῖος, α, ον (zájm. korelativní a tázací v nepř. ot.) *jaký, jakého druhu* || τοιοῦτος ... ὁ. *takový ... jaký / jako* [5]

ὀπότε (sp. časová s ind. minulého děje) *když* (v.l. L 6,3) [0]

ὄπου 1. (adv.) *kde, kam* || ὄπου ἄν i ὄπου ἔάν *kdekoli, kamkoli* 2. (sp.) *poněvadž, protože; zatímco, když* [82]

ὀπτάνομαι *ukázat se, zjevit se* (Sk 1,3) [1]

ὀπτασία, ας, ἡ *zjevení, vidění* [4]

ὀπτός, ἡ, ὄν *pečený* (L 24,42) [1]

ὀπώρα, ας, ἡ *ovoce* (Zj 18,14) [1]

ὄπως 1. (adv.) *jak* || ὄπως τε παρέδωκαν αὐτόν (L 24,20) *a jak ho vydali* 2. (sp. ve větách účelových a přacích, v NZ s konj., zř. ὄπως ἄν) *aby* || δεήθητε ... ὄπως ἐργάτας ἐκβάλῃ (L 10,2) *proste ..., aby postal dělníky* [53]

ὄραμα, τος, τό *vidění, zjevení* [12]

οὐδέ, zř. před samohl. οὐδ' (sp.) a ne, také ne, ani; ani ne || οὐδὲ οὕτως (Mk 14,59) ani v tomto případě || οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε (L 6,3) ani to/nikdy jste nečetli [143]

οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν (také: οὐθεῖς, οὐθέν) žádný; nikdo, nic || οὐδεῖς προφήτης (L 4,24) žádný prorok || οὐδεῖς αὐτῶν (L 4,27) žádný z nich || οὐδένα ἤθελεν γινῶναι (Mk 7,24) nechtěl, aby se to někdo dověděl || οὐδέν nic; nikterak, vůbec ne || οὐδέν διαφέρει (Ga 4,1) v ničem se neliší [227]

οὐδέποτε (adv.) nikdy, ještě nikdy [16]
οὐδέπω (adv.) ještě ne || οὐδέπω οὐδεῖς ještě nikdo (předtím) [4]

οὐθεῖς = οὐδεῖς [7]

οὐθέν = οὐδέν — viz οὐδεῖς

οὐκέτι (adv.) už ne, již ne || οὐκέτι οὐ μὴ πῶ (Mk 14,25) už (nikdy) nebudu pít || οὐκέτι οὐδεῖς už nikdo [47]

οὐκοῦν (část.) tedy (přece) (v otázce: J 18,37) [1]

οὖν (část. a sp.) tedy; tudíž, proto; (přávanost:) pak || μὲν οὖν (J 20,30) vsukku, zajisté || οἱ μὲν οὖν συνελθόντες (Sk 1,6) ti, kteří se teď sešli [499]

οὕπω (adv.) ještě ne || οὐδεῖς οὕπω ještě nikdo (předtím) || ὁ ἄλλος οὕπω ἦλθεν (Zj 17,10) druhý ještě nepřišel [26]

οὐρά, ἄς, ἡ ocas [5]

οὐράνιος, ον nebeský, (jsoucí) v nebi, pocházející z nebe [9]

οὐρανόθεν (adv.) z nebe (tj. od Boha, i v š. sm.; Sk 14,17; 26,13) [2]

οὐρανός, οὐ, ὁ nebe (ve význ. fyzickém i teologickém); (také:) nebe = Bůh || (též pl. ve význ. sg.) oí οὐρανοί nebe, nebesa || ἐν (τοῖς) οὐ. v nebi || ἐκ τοῦ οὐ. / z nebe || ἀπ' οὐ. z nebe [273]

Οὐρβανός, οὐ, ὁ Urbanus, Urban (římský křesťan; Ř 16,9) [1]

Οὐρίας, ον, ὁ Uriáš (manžel Batšeby; Mt 1,6) [1]

οὖς, ὠτός, τό ucho; sluch (l přen.); vní-

mání || εἰς τὸ οὖς ἀκοῦειν slyšet (slyšet) / potají [36]

οὐσία, ἄς, ἡ („to, co existuje“) majetek, jmění (L 15,12,13) [2]

οὕτε 1. a ne, ani || οὕτε ... οὕτε ani ... ani || οὕτε ... καὶ ani ... a; (jednak) ne ... a (jednak) 2. (jako v.l.) = οὐδέ [87]

οὕτως, αὕτη, τοῦτο (zájm. ukazovací) ten, tato, to; (oslabeně) ten; (př.) tenhle || τοῦτ' ἔστιν τοῦτο jest, to znamená || αὕτη ἔστιν ἔρημος (Sk 8,26) ta (cesta) je pustá / vede pustinou || ὁ δὲ ὑπομείνας ... οὕτως σωθήσεται (Mk 13,13) kdo (však) vytrvá ... (ten) bude zachráněn || τοῦτο μὲν ... τοῦτο δὲ nejen ... ale i, jednak ... jednak || ὅσα τοῦτο προῖο || τοῦτο αὐτό (2 K 2,3) (přávně) proto [1387]

οὕτως n. οὕτως (adv.) tak, takto; prosí; (také někdy v přísudku ve význ. adj.): takový; (ve význ. toliho) něco takového, taková věc; v tomto případě [208]

οὐχί (zesílená zápornka οὐ) 1. ne, ne- 2. (v otázce, když se očekává kladná odpověď) co(ž)pak ne [54]

ὀφειλέτης, ον, ὁ dlužník; viník, provinilec, hříšník [7]

ὀφειλή, ἡς, ἡ 1. dluh 2. povinnost [3]

ὀφείλημα, τος, τό 1. dluh 2. hřích, provinění, vina [2]

ὀφείλω (impf. ὀφείλον) 1. dlužiti, býti dlužen 2. mít (povinnost), muset; (se zápor-kou) nesmět 3. provinit se, hřešiti (tinví proti komu) [35]

ὀφελον (část. z aor. sl. ὀφείλω) kéž, nechť, kdyby || ὀφελον ψυχρός ἦς (Zj 3,15) kéž bys byl studený [4]

ὀφελος, οὐς, τό užitek, prospěch [3]

ὀφθαλμοδουλία, ἄς, ἡ služba na oko [2]

ὀφθαλμός, οὐ, ὁ oko (l přen.); zrak || κατ' ὀφθαλμούς před očima || ὀφθαλμὸς πο-νηρός zlé oko (tj. morálně nemocné), (proto snad:) závisl [100]

ὀφθαλμοὶ part. aor. pas. od ὄραω

ὀφθησονται fut. pas. od ὄραω

ὄφρις, εως, ὁ had; (přen. také) ďábel [14]

ὄφρις, ὄρος, ἡ (př. „oboch“) okraj (sráž- zu), svah, sráz (L 4,29) [1]

ὄχλος, οὐ, ὁ stoka (v.l. Mk 7,19) [0]

ὄχλῳ τράπισ, ὀβιζῶναι (Sk 5,16) [1]

ὄχλοποιέω (aor. ὄχλοποίησα) dáti dohromady dav, srojit zástup (Sk 17,5) [1]

ὄχλος, ον, ὁ zástup, množství (lidu), dav; lid; (pl.) lidé, obyvatelé || ὄχλοι πολλοὶ velké / četné zástupy [175]

Ὀχοζίας, ον, ὁ Ochoziáš, Achazjáš (jud- ský král) (v.l.) [0]

ὄχυρός, ἄ, ὄν silný, pevný (l o feci; v.l. L 11,15) [0]

ὄχυρῶμα, τος, τό pevnost, opevněné mí-

sto (2 K 10,4) [1]

ὀψάριον, ον, τό ryba (jako pokrm) [5]

ὀψέ 1. (adv.) pozdě; večer 2. (jako předl. s gen.) po (časově) [3]

ὀψία, ἄς, ἡ večer [14]

ὀψιμος, ον, ὁ pozdní; (Jk 5,7 jako subst.) pozdní děšť [1]

ὀψιος, α, ον pozdní, večerní (Mk 11,11) — sr. ὀψία [1]

ὀψις, εως, ἡ 1. vzhled, (vnější) zdání 2. tvář, obličej [3]

ὀψομαι fut. od ὄραω

ὀψώνιον, ον, τό (l v pl.) žold; odměna, mzda; odplata [4]

Π π

παγιδεύω (aor. ἐπαγίδευσα) nastražiti léč- ku, chytit (jako do léčky) (ἐν λόγῳ za slovo: Mt 22,15) [1]

παγίς, ἴδος, ἡ léčka, pasta, smyčka (l přen.) || ὡς π. jako léčka, neočekávaně [5]

παθεῖν inf. aor. od πάσχω

πάγος viz Ἄρειος πάγος

πάθημα, τος, τό 1. utrpení, soužení; ne- štěstí 2. vášeň [16]

παθητός, ἡ, ὄν schopný utrpení, podrobený utrpení (Sk 26,23) [1]

πάθος, οὐς, τό vášeň [3]

παθών, παθοῦσα part. m a f aor. od πά- σχω

παιδαγωγός, οὐ, ὁ (antický) pedagog, vychovatel (byl to zpravidla otrok, který vodil děti a dohlížel na ně, ale dochá- zelo i k přiblížení význ. k παιδευτής, dozorce [3])

παιδάριον, ον, τό chlapec, hoch, mladík, mládenec (J 6,9) [1]

παιδεία, ἄς, ἡ výchova; vzdělávání; kárání; kázeň [6]

παιδευτής, οὐ, ὁ vychovatel, učitel; kara- tel [2]

παιδεύω (aor. ἐπαίδευσα, pf. pas. πεπαί- δευμαι, aor. pas. ἐπαίδευσθην) 1. vychovávat, vzdělávat 2. napravovat, kárat 3. trestat, bičovat 4. (pas.) býti vychováván; učit se [13]

παιδιόθεν (adv.) od mládí, od dětství || ἐκ π. též význam (Mk 9,21) [1]

παιδίον, ον, τό dítě (obojího pohlaví, malé i větší; i přen.) || μὴ παιδία γί- νεσθε ταῖς φρεσίν (1 K 14,20) nebudte (už) jako děti svým uvažováním [52]

παιδίσκη, ἡς, ἡ služka, služebná; otroky- ně [13]

παιδόθεν (adv.) *od dětství* (v.l. Mk 9,21; st. παιδιόθεν) [0]

παίζω (aor. ἔπαιξα) *hrát si, bavit se, tan-covat* (1 K 10,7) [1]

παῖς, παῖδος, ὁ ἢ ἡ I. ὁ παῖς: 1. *chlapec, hoch, mládenec* 2. *syn* 3. *služebník, otkrok; dvořan* II. ἡ παῖς: *dívka, děvče* [24]

παίω (aor. ἔπαισα) *bít, zranit; udeřit; pí-chat, bodat* [5]

Πακατιανός, ἡ, ὃν *pakatiánský* (patřící k části Frýgle; subscipilo 1 Tm) [0]

πάλαι (adv.) 1. *dříve, kdysi, dávno* II αἰ παλαι ἁμαρτίαι *bývalé/minulé/dřívější hříchy* 2. *už dlouho* [7]

παλαιός, ὁ, ὃν *starý* (i přen.) [19]

παλαιότης, ητος, ἡ *stáří; starý způsob* (Ř 7,6) [1]

παλαιόω (pf. πεπαλαίωκα, aor. pas. ἐπαλαίωθη, fut. pas. παλαιωθήσονται) 1. *učinit starým, prohlásit za zastaralé* 2. (pas.) *stárnout, opožděvat se, rozpa-dat se* [4]

πάλη, ης, ἡ *boj, zápas* (Ef 6,12) [1]

παλιγγενεσία, ας, ἡ *znovuzrození* [2]

πάλιν (adv.) 1. *zpět, nazpět* 2. *opět, znovu, zase* II εἰς τὸ πάλιν *zase, znovu* 3. *dále, nadále; také* 4. *na druhé straně, (a) přece* II πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν (1 J 2,8) *a přece vám píšu nové přikázání* [141]

παμπληθεῖ (adv.) *všichni dohromady* (L 23,18) [1]

πάμπoλoς, πόλλη, πολυ *velmi velký* (v.l. Mk 8,1) [0]

Παμφυλία, ας, ἡ *Pamfylie* (kraj na Jihu Malé Asie) [5]

πανδοχεῖον, ου, τό *noclehárna, ubytovna, hostinec* (L 10,34) [1]

πανδοχεύς, ἑως, ὁ *majitel noclehárny, ho-stinský* (L 10,35) [1]

πανήγυρις, εως, ἡ *slavnost, slavnostní shromáždění* (Žd 12,22) [1]

πανοικεῖ n. πανοικί (adv.) *s celým do-mem* (Sk 16,34) [1]

πανοπλία, ας, ἡ (*plná*) *výzbroj* (1 přen.: τοῦ θεοῦ *Boží*) [3]

πανουργία, ας, ἡ *lest, prohnálost, vychy-tralost* [5]

πανουργος, ον *lstivý, vychytrálý, prohna-ný* (2 K 12,16) [1]

πανταχῇ (adv.) *všude* (Sk 21,28) [1]

πανταχόθεν (adv.) *odevšad* (v.l. Mk 1,45; sr. πάντοθεν) [0]

πανταχοῦ (adv.) *všude* (na otázku kde? i kam?) [7]

παντελής, ἑς ὑπλήν, *dokonatý; trvalý, věč-ný* II εἰς τὸ παντελές *navždy, na věky; úplně; vůbec* I μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές (L 13,11) *neschopná se úplně vzpřimít n. vůbec neschopná se vzpřimít* [2]

πάντη (adv.) *všude; každým způsobem, zcela* (Sk 24,3) [1]

πάντοθεν (adv.) *odevšad, ze všech stran; na všech stranách, úplně* [3]

παντοκράτωρ, ορος, ὁ (o Bohu) *Vše-vládny, Věvládce, Všemohoucí* [10]

πάντοτε (adv.) *vždy(cky), stále* [41]

πάντως (adv.) 1. *každopádně, určitě, jistě* 2. *alespoň, vůbec* 3. (se záporkou) *napros-to, vůbec* II οὐ πάντως *vůbec ne* [8]

παρά (předl.) L (s gen.; původ, autorství, příslušnost) *od* II τὰ παρὰ τινος *maje-tek/dary od koho* I ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ (J 6,46) *ten, kdo je od Boha* I ἡ παρ' ἐμοῦ *diatýkē* (Ř 11,26) *moje smlouva* I οἱ παρ' αὐτοῦ *jeho známí/příbuzní* II. (s dat.) 1. *u, při, vedle; mezi; v domě/do domu* (τινός koho) II παρ' ἐαυτοῦ (*u sebe*) *doma* I 2. (přen.) *podle soudu, v očích* (τι-nός koho); *před* II παρὰ Ἰουδαίους (Mt 28,15) *mezi židy* I παρὰ κυρίου (2 P 2,11) *před Pánem* III. (s ak.) 1. *k(e), na; u, při, vedle, na okraj; podél* 2. *proti, na-vzdory* II παρ' ἐλπίδα (Ř 4,18) *proti na-ději* 3. *víc než; (po komp.) ve srovnání s(e), než; přes, za; namísto; jiného druhu než* 4. *méně, bez* 5. *kvůli, pro* II παρὰ τοῦτο *proto* [194]

παραβαίνω (aor. παρέβην) 1. *odstoupit, odejít; opustit* (ἀπό τινος *koho, co*) 2. *zanedbávat; přestupovat* (τὴν ἐντολὴν *přikázání*) [3]

παραβάλλω (aor. παρέβαλον) 1. *srovnat* (v.l. Mk 4,30) 2. (Intr.) *připlout, přistát* (εἰς *v(e)*; Sk 20,15) [1]

παράβασις, εως, ἡ *přestupek, přestou-pení* (τοῦ νόμου *zákona*), *provinění* [7]

παραβάτης, ου, ὁ *přestupník; provinilec, ten, kdo porušuje* (zákon) [5]

παραβιάζομαι (aor. παρεβιάσασθην) *na-léhat* (τινὰ *na koho*), *nutit* [2]

παραβολεύομαι (aor. παρεβολεύσασθην) *vydávat* (v *nebezpečí*), *riskovat, dávat v sázku* (τῇ ψυχῇ *život*; Fr 2,30) [1]

παραβολή, ἡς, ἡ 1. *podobenství; přirov-nání* 2. *přísluví; tajuplný výrok; po(na)-učení* 3. *vzor, typ, předobraz* [50]

παραβουλεύομαι *nedělat si starosti, neza-kládat si* (τινὶ *na čem*) (v.l. Fr 2,30) [0]

παραγγελία, ας, ἡ *přikaz, rozkaz, naří-zení; pokyn, poučování* [5]

παραγγέλλω (aor. παρήγγειλα, part. παραγγείλας, pf. pas. παρηγγέλμαι) *přikázai, naříditi; zakázai* (+ násl. *mě s inf.*) II παραγγελία *π. přísně/výslovně naříditi* [31+1]

παραγίνομαι (aor. παρεγενόμην, konj. παραγένωμαι, plpf. 3. sg. παραγενόει) 1. *přijít, dostavit se; přistoupit; vypravit se* (ἐπὶ *na koho*) 2. *vystoupit, obje-vit se* 3. *potoci, podpořit* (τινὶ *koho*) [37]

παράγω (impf. παρήγον) 1. *jít kolem, přejít; jít dál; pomínout; odejít* 2. (pas.) *promínout, přejít, mizet* [10]

παραδειγματίζω (aor. παρεδειγματίσα) (*vefejně*) *zsměšňu, vystavím posměchu* (Žd 6,6) [1]

παραδείσος, ου, ὁ *ráj, nebe* [3]

παραδέχομαι (aor. παρεδέξασθην, pas. παρεδέχθην) 1. *přijmout, uvítat* 2. *uznat, poctivdit* [6]

παραδιατριβή, ἡς, ἡ *zbytečná zába-va/činnost* (v.l. 1 Tm 6,5) [0]

παραδίδωμι (konj. πρέζ. 3. sg. παραδιδῶ I παραδιδότ, inf. παραδιδόναι, part. παραδιδούς, impf. 3. sg. παρεδίδου, 3. pl. παρεδίδουν I παρεδίδουσιν, fut. πα-ραδώσω, aor. παρέδωκα, 3. pl. πα-ρέδωκαν I παρέδουσιν, konj. 3. sg. πα-ραδῶ I παραδοτ, inf. aor. παραδοῦναι, part. παραδούς, pf. παραδέδωκα, part. παραδεδωκώς, plpf. 3. pl. παραδεδώ-κεισαν, pf. pas. παραδέδομαι, aor. pas. παραδόθην, konj. παραδοθῶ, inf. πα-ραδοθῆναι, part. παραδοθείς, fut. pas. πα-ραδοθήσονται) 1. *odevzdat, předat; nasa-dit* (τὴν ψυχὴν *život*) 2. *zajmout, zaiknout; vydat, zradit* 3. *dát, světit; (zá-vazně) odevzdat, přikázai; učiti* 4. *dovolit, být zralý* II ὅταν δὲ παραδοτ ὁ καρπός (Mk 4,29) *když však plod dovolí / je plod zralý* [119]

παραδόχος, ου, ὁ *neočekávaný, neobvyklý; podivuhodný* (L 5,26) [1]

παραδόσις, εως, ἡ *podání, tradice; (pře-dané) učení* [13]

παραδῶ konj. aor. 3. sg. od παραδίδωμι *παραζηλώω* (fut. παραζηλώσω, aor. πα-ρεζήλωσα) *podníti k závisti/zárlivo-si/hněvu* [4]

παραδολάσιος, α, ὁ *přimořský, ležící u moře* (Mt 4,13) [1]

παραθεῖναι inf. aor. od παρατίθημι *παραθεωρέω* *přehlížet, zanedbávat* (Sk 6,1) [1]

παραθήκη, ης, ἡ *svěšený majetek / po-klad* (přen. o nauce) [3]

παραθήσω fut. od παρατίθημι

παραθύω impf. aor. med. od παρατίθημι

παραινέω (impf. 3. sg. καρήνει) *radit* (τι-νὰ *komu*), *napomenout, povzbudit, vyzvat* (Sk 27,9.22) [2]

παραιτέομαι (impf. παρητούμην, aor. παρητησάμην, pf. παρητήμαι) 1. *vy-prosit si, vyžádat si* 2. *omluvit se* 3. *od-mítat; zdráhat se* [12]

παρακαθέζομαι (aor. παρεκαθέσθην) *posadit se n. sedět* (πρός *ti vedle / u če-*

ho: L 10,39) [1]
παρακαθίζω *sednout si (vedle)* (v.l. L 10,39) [0]
·παρακαλέσαι inf. aor. i opt. aor. 3. sg. od παρακαλέω
παρακαλέω (aor. παρεκάλεσα, pf. pas. παρακέκλημαι, aor. pas. παρεκλήθην, fut. pas. παρακληθήσομαι) 1. *zavolat, přizvat, rozvat* 2. *paromínat, vybízeti* 3. *prosít, žádat, vzývat* || παρεκάλεσα ὁμᾶς ἰδεῖν (Sk 28,20) *přál jsem si vás uvidět* 4. *ponzbuzovat, iěšit* 5. (pas.) *být poštěn; nechati se iěšit; iěšit se, radovat se* [109]
παρακαλύπτω (part. pf. pas. παρακαλυπόμενος) *skrýt, schovat, zahaliti* (ἀπό τι-νος pro koho, komu; L 9,45) [1]
παρακαταθήκη, ης, ή („skrytá věc“) *poklad* (v.l. místo παραθήκη) [0]
παρακείμει *být pohoισε, být po ruce, být* (τινί u/vedle koho) (Ř 7,18,21) [2]
παρακλήσις, εως, ή 1. *paromenutí, povzbuzení* 2. *žádost, prosba* || μετά πολλής παρακλήσεως (2 K 8,4) *s velkou naléhavostí* 3. *útěcha; pomoc* (τοῦ ἁγίου πνεύματος *Ducha svatého*) [29]
παρακλήτος, ου, ό (ο *Duchu sv. n. o Křistu*) *zastánce, pomocník, přimluvec; utěšitel* [5]
παρακοή, ης, ή *neposlušnost, neuposlechnutí* [3]
παρακολουθέω (fut. παρακολουθήσω, aor. παρηκολούθησα, pf. παρηκολούθηκα) 1. *následovat, doprovázet* (τινί koho, co) 2. (*duchem*) *sledovat, chápat; prozkoumávat* (τινί co); *věrně zachovávat* (τινί co) [4]
παρακούω (aor. παρήκουσα) 1. *zaslechnout, (na)hodit* *vyslechnout; přesechnout, nedbat* (τι naě) 2. *neposlechnout* (τινός koho), *odmítat poslušnosti* [3]
παρακύπτω (aor. παρέκυσα) 1. *naklonit se* (dopředu, dovnitř), *sklonit se* 2. *pozorovat, zhlédět se* (εἰς τι do čeho), *nahlédnout* [5]
παραλαμβάνω (fut. παραλήψομαι, aor.

παρέλαβον, 3. pl. παρέλαβον i παρελάβοσαν, imp. παράλαβε, fut. pas. παραλημφθήσομαι) 1. *vzít k sobě, přijmout; vzít (si) stranou* 2. *převzít, dostat* 3. *připustit, přijmout, uznat; přivítat* [49]
παραλέγομαι *oberplout, plout kolem / podél* (τι čeho; Sk 27,8,13) [2]
παράλιος, ου, ή (*mořské*) *robřeží, pobřeží území* (L 6,17) [1]
παραλλαγή, ης, ή *změna, proměna* (Jk 1,17) [1]
παραλογίζομαι (aor. παρελογισάμην) *podvádět, klamat* [2]
παραλυτικός, ή, όν *chromý, ochrnutý* || ό π. *chromý / ochrnutý* (έλονέκ) [10]
παράλυτος, ον *ochromený, chromý* (v.l. Mk 2,9) [0]
παράλυω (pf. pas. παραλύειν) *uvolit (konzistenci údu), ochromit, oslabit* (i přen.) || ό παραλελυμένος *chromý / ochrnutý* (έλονέκ) [5]
παραμηνέω (fut. παραμηνέω, aor. παρέμεινα) *zůstat, vytrvat* (πρός τινα / τινί u koho) [4]
παραμυθεομαι (aor. παρεμυθησάμην) *iěšit, povzbuzovat, pobízet; projevit soustrast* (τινί komu) [4]
παραμυθία, ας, ή *útěcha, povzbuzení* (1 K 14,3) [1]
παραμύθιον, ου, τό *útěcha, povzbuzení* (Fr 2,1) [1]
παράνοια, ας, ή *šilensví, bláznovství* (v.l. 2 Pt 2,16) [0]
παρανομέω *přesloupiť zákon, jednat proti zákonu* (Sk 23,3) [1]
παρανομία, ας, ή *nezákonnost, nezákonný čin, bezpráví, zločin* (2 Pt 2,16) [1]
παραπικραίνω (aor. παρεπύκρυνα) *vzeptít se, vzbouřiti se; být / stát se vzpurným* (Žd 3,16) [1]
παραπικρασμός, ου, ό *vzpouza, vzbouření se* (Žd 3,8,15) [2]
παραπίπτω (aor. παρέπεσον) *padnout, zhrěšit, odpaďnout* (Žd 6,6) [1]
παραπλέω (inf. aor. παραπλεύσαι) *plout*

kolem (τι čeho; Sk 20,16) [1]
παραπλήσιον (adv.; ak. od adj.) *blízko, skoro u* (τινί čeho) || *hřbětně* *παραπλήσιον θανάτῳ* (Fr 2,27) *onemocněl na smrti* [1]
παραπλησίως (adv.) *podobně, právně iak, stejně* (Žd 2,14) [1]
παραπορεύομαι *přejít (kolem), projít* (διά τινος čim) [5]
παράπτωμα, τος, τό *přestupek, provinění, hřích* [19]
παραρρέω (konj. aor. pas. παραρῶ) 1. *obtěci, odtěci; uplatit, uniknout* 2. (pas.) *být stržen proudem, (přen.) minout se (s) cílem* (Žd 2,1) [1]
·παραρῶμεν konj. aor. pas. 1. pl. od παραρρέω
παράσημος, ον *označený (znakem, sochou apod.)* || *tό παράσημον znak* (Sk 28,11) [1]
παρασκευάζω (fut. med. παρασκευάσομαι, pf. pas. παρεσκεύασμαι) 1. *připraviti, přichystati* || *παρασκευαζόντων δέ αὐτῶν* (sc. *δεῖπνον*) (Sk 10,10) *když však připravovali jídlo* 2. (med.) *připraviti se* [4]
παρασκευή, ης, ή *příprava; den přípravy* (před sobotou), *pátek* [6]
παράστατις, εως, ή *pomocnice* (v.l. Ř 16,2) [0]
·παραστήσομαι fut. med. od παρίστημι
·παραστήσω fut. od παρίστημι
·παρασχών part. aor. od παρέχω
παρατείνω (aor. παρέτεινα) *protáhnout, prodloužit* (Sk 20,7) [1]
παρατηρέω (aor. παρετήρησα) 1. *pozorovat, hlídat, dávat pozor* (τινί na koho) 2. (med.) *hlídat, dávat (si) pozor* (τινί na koho); *dodržovat, zachovávat, slavit* (μηνάς měsíce) [6]
παρατήρησις, εως, ή *pozorování* (L 17,20) [1]
παρατίθημι (fut. παραθήσω, aor. παρέθηκα, inf. παραθεῖναι, aor. med. παρεθέμην, imp. παράθου) 1. *předložit* (jíd-

lo; nauku); *vyprávěti* 2. (med.) *odevzdati, svěžit* (τινί koho komu); *ukazovat, dokládat* [19]
παρατυγχάνω (*náhodou*) *být přítomen, být při tom* (Sk 17,17) [1]
παραυτίκα (adv.) *v přítomném okamžiku, bezprostředně* (2 K 4,17) [1]
παράφω (aor. παρήνεγκον i παρήνεγκα, imp. παρένεγκε) 1. *odejmout, vzít, odnést; odtáhnout, odehnat* 2. (pas.) *nechat se strhnout / zmást* [4]
παραφίημι (inf. παραφιέναι) *nechat stranou, zanedbávat* (v.l. L 11,42) [0]
παραφρονέω *šileť, jednat jako pošetilý / nerozumný* (2 K 11,23) [1]
παραφρονία, ας, ή *šilensví; nesmyslné jednání* (2 Pt 2,16) [1]
παραφροσύνη, ης, ή *šilensví* (v.l. 2 Pt 2,16) [0]
παραχειμάζω (aor. παρεχείμασα, pf. παρακεχέμακα) *přezimovat* [4]
παραχειμασία, ας, ή *přezimování* (Sk 27,12) [1]
παραχάρομαι (aor. παρεχρησάμην) *zneužívati* (τι čeho; v.l. 1 K 7,31) [0]
παραχρήμα (adv.) (*i)hněd, okamžitě; na místě* [18]
πάρδαλις, εως, ή *leopard, levhart* (Zj 13,2) [1]
·παρέβαλον aor. od παραβάλλω
·παρέβην aor. od παραβαίνω
·παρεγενόμην aor. od παραγίνομαι
·παρεδίδωσαν impf. 3. pl. od παραδίδωμι
·παρεδίδου impf. 3. sg. od παραδίδωμι
·παρεδίδουν impf. 3. pl. od παραδίδωμι
·παρεδόθην aor. pas. od παραδίδωμι
·παρέδωσαν aor. 3. pl. od παραδίδωμι
παρεδρεύω *sedět* (τινί u čeho / při čem), *věnovat se* (τινί čemu) || *οί τῷ θυσιαστηρίῳ παρεδρέοντες* (1 K 9,13) *ii, kdo vykonávají službu u oltáře* [1]
·παρέδωκα aor. od παραδίδωμι
·παρεθέμην aor. med. od παρατίθημι
·παρέθηκα aor. od παρατίθημι
·παρειμένος part. pf. pas. od παρίημι

πάρειμι (inf. παρῆναι, part. παρών, fut. 3. sg. παρόσται) *být zde / přítomen / při tom, přijít* (ve sm.: být přítel) || *ἐφ' ὃ πάρει* (Mt 26,50) *k tomu jsi přišel?* n. *(uďělej / ať se siane), k čemu jsi přišel?* i *ἔγὼ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα* (2 Pt 1,9) *neboť kdo to nemá / komu to schází?* i τὰ παρόντα *majetek, vlastnictví* i τὸ παρόν *přítomnost* i πρὸς τὸ παρόν *v daném okamžiku* [24]

παρεῖναι inf. aor. od παρίημι a inf. od πάρεμι

παρεισάγω (fut. παρεισάξω) *uvést, zavést, přivodit* (2 Pt 2,1) [1]

παρείσακτος, **ον** (v.l. „propašovaný“) *veřejný, vplíživší se* (Ga 2,4) [1]

παρεισδύ(ν)ω (aor. παρεισέδυσσα) *vplížit se, vloudit se* (Jd 4) [1]

παρεισέρχομαι (aor. παρεισήλθον) *přijít / vsoupit mimo / dodatečně; vplížit se, vloudit se* [2]

παρειστήκειν plpf. od παρίστημι
παρεισφέρω (part. aor. παρεισενέγκας) *vnést / přinést* (navíc) || π. σκουδὴν *vynaložit píli* (2 Pt 1,5) [1]

παρεκλήθην aor. pas. od παρακαλέω
παρεκτός 1. (adv.) *mimo, mimo* || τὰ π. *všechno ostatní* 2. (předl. s gen.) *mimo, kromě, vyjma* [3]

παρέλαβον aor. od παραλαμβάνω
παρελεύσομαι fut. od παρέρχομαι
παρελθούμαι inf. pf. od παρέρχομαι
παρελθούμαι part. pf. od παρέρχομαι
παρελθούμαι inf. aor. od παρέρχομαι
παρεμβάλλω (fut. παρεμβαλῶ) *zřídít, zbudovat* (χάρακά τινι *val proti komu*: L 19,43) [1]

παρεμβολή, **ης**, **ή** 1. (ορενηνός) *tábor; pevnost* 2. *kasárna; posádka* 3. *vojsko* (i přen.) [10]

παρένεγκε imp. aor. od παραφέρω
παρενοχλέω *zperokojit, obtěžovat, zatežovat* (τινί *koho*) (Sk 15,19) [1]

παρέξω fut. med. 2. sg. od παρέχω
παρεπίδημος, **ου**, **ὁ** *cizinec* [3]

παρεπύκρυνα aor. od παραπύκρυνω
παρέρχομαι (fut. παρελεύσομαι, aor. παρήλθον, inf. παρελθῆναι, inf. pf. παρελθούμαι, part. pf. παρελθούς) 1. *přejít* (i přen.); *prominout* (i přen.); *zaniknout*; *z(a)hynout*; *projít* (διὰ τινος *po čem, čím; tinná kolem koho*); (ο *čase*) *uplynout*; *vynechat, zanedbat*; *přestoupit* (ἐντολήν *příkaz*), *neuposlechnout* (τι *čeho, co*) || *παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς* (L 12,37) *bude je obcházej a obsluhovat* i *ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν* (Mt 14,15) *čas už pokročil, už je pozdě* 2. *přijít, přistoupit* || *παρελθὼν ἀνάπεσε* (L 17,7) *pojd' a zasedni ke stolu* [29]

πάρεσις, **εως**, **ή** *odpuštění, prominutí; přehlížení (přestupku), shovínavost* (Ř 3,25) [1]

παρέστηκα pf. od παρίστημι
παρέστην aor. (intr.) od παρίστημι
παρέστησα aor. (tr.) od παρίστημι
παρεστηκώς a **παρεστώς** part. pf. od παρίστημι

παρέχω (impf. παρεῖχον, aor. παρέσχον, part. παρεσχών, impf. med. παρειχόμεν, fut. med. 2. sg. παρέξῃ) 1. *poskytnout, podat* (πίστιν *důkaz*), *prokázat*; *připravít, zajistit*; *nastavit*; *způsobit* || *κόπον / κόπους παρέχειν τινί* *zperkojit / obtěžovat koho* 2. (med.) *poskytnout; vyhovět; ukázat* (ἐαυτὸν *ti se jako co*) [16]

παρήγγειλα aor. od παραγγέλλω
παρηγορία, **ας**, **ή** *útěcha, povzbuzení* (Ko 4,11) [1]

παρήλθον aor. od παρέρχομαι
παρήναι impf. 3. sg. od παραινέω
παρήσαν impf. 3. pl. od πάρεμι

παρητημένος part. pf. od παραιτέομαι
παρητούμην impf. od παραιτέομαι
παρθενία, **ας**, **ή** *panensví* || *ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς* (L 2,36) *od svého / po svém panensví* [1]

παρθένος, **ου**, **ή** i **ὁ** 1. *f panna* (i přen.) 2. *m panic* (i přen.) [15]

Πάρθοι, **ων**, **οί** *Parthové* (Sk 2,9) [1]

παρήμι (inf. aor. παρῆναι, pf. pas. παρεῖμαι, part. παρεμμένος) 1. *vynechat, opomenout, zanedbat* 2. *prominout, ochabnout, polevit* || *παρεμμένος ochablý* [2]

παριστάνω (ονεῖξί *ivar k*;) **παρίστημι** (fut. παραστήσω, aor. 1 [tr.] παρῆστησα, aor. 2 [intr.] παρῆστην, pf. παρῆστηκα, part. παρεστώς i παρεστώκως, plpf. παρειστήκειν, fut. med. παραστήσομαι) 1. (tr.; préz., impf., fut., aor. 1) *připravít; dát k dispozici, poslat; představit, předvést; přinést* (τι *čím, co jako oběť*); *propůjčit*; *učinít* (τινά *čím, kým*); *dokázat* 2. (intr.; aor. 2, pf., plpf. a med.) *přistoupit* (τινί *ke komu*), *předstoupit* (τινί *před koho*), *objevit se* (τινί *před kým*); *pomoci, přispět*; (pf., plpf.) *stát vedle, být přítomen* || *παρῆστηκεν ὁ θερισμός* (Mk 4,29) *nastaly / jsou iady žně* i *παρῆστησαν* (aor. 2) *oí βασιλεῖς τῆς γῆς* (Sk 4,26) *pozvedli se n. (podle hebr. impf.) pozdvihují se králové země* [41]

Παρμενᾶς, **ᾱ**, **ὁ** (ak. -ᾱν) *Parmenas* (Je-den ze sedmi diakonů: Sk 6,5) [1]

πάροδος, **ου**, **ή** *přechod* || *ἐν παρόδῳ* *při přechodu, na cestě, zběžně* (1 K 16,7) [1]

παροικέω (aor. παρώκησα) *bydlet / být v cizině, být cizincem / pouličníkem; přesídlit* (εἰς *do*) [2]

παροιμία, **ας**, **ή** *pobyt v cizině / na cizím místě* (i přen.) [2]

πάροικος, **ου**, **ὁ** *cizinec* (i přen.) || (jako adj.) *πάροικος, on cizí* [4]

παροιμία, **ας**, **ή** 1. *přísloví, řeč* || τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας (2 Pt 2,22) *co říká pravdivé přísloví* 2. *obrazná řeč, podobensví* [5]

πάροινος, **ον** *opilý; milující víno* || **ὁ** π. *píjan* [2]

παροίχομαι (pf. παρώχημαι) *přejít, prominout* (ο *čase*) || *παρωχημένος minulý* (Sk 14,16) [1]

παρομοιάζω *podobat se, rovnat se* (τινί

komu, čemu; Mt 23,27) [1]

παρόμοιος, **ον** *podobný* (Mk 7,13) [1]

παρόν part. n od πάρεμι
παροξύνωμαι *nechat se vzrušit, rozčítit se, rozlobit se* [2]

παροξυσμός, **ου**, **ὁ** 1. *podnět, povzbuzení* (ἀγάπης *k lásce*) 2. *vzrušení; napětí, spor, rozladění* [2]

παροράω (part. aor. παριδών) *přehlížet, nedbat* (v.l. Sk 17,30) [0]

παροργίζω (fut. παροργιῶ) *rozhněvat, rozlobit, popouzet ke hněvu* [2]

παροργισμός, **ου**, **ὁ** *hněv* (Ef 4,26) [1]

παροτρύνω (aor. παώτρυνα) *podnítit, roznábit, posílat* (Sk 13,50) [1]

παρουσία, **ας**, **ή** 1. *přítomnost* 2. *příchod* (τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας *Božího dne*) [24]

παροψίς, **ιδος**, **ή** *miska, mísa* (pro pochutiny); *talíř* (Mt 23,25) [1]

παρησία, **ας**, **ή** 1. *stevenost* (v ústním projevu); *neohroženost*; (blíží se někdy k význ.) *pravomoc* 2. *veřejnost* 3. *svoboda, volnost*; *důvěra* (před Bohem) 4. (ἐν) *παρησίᾳ* *svobodně, bez zábran; neohroženě*, *s důvěrou; veřejně* i *ἐν παρησίᾳ* *εἶναι* *být veřejně známý* i *μετὰ παρησίας* *steveně, s odvahou* [31]

παρησιαίζομαι (aor. ἐπαρησιασάμην) 1. *mluvit neohroženě / bez zábran* (ἐπὶ τῷ κυρίῳ *kvůli Pánu, s důvěrou v Pána*) 2. *odvážít se, dodat si odvahy* [9]

παρών, **παρούσα**, **παρόν** part. od πάρεμι

παρώτρυνα aor. od παοτρύνω

παρώχημαι pf. od παοίχομαι

πᾶς, **πᾶσα**, **πᾶν**, gen. **παντός**, **πάσης**, **παντός** 1. (bez členu) *každý*; (pl.) *všichni* (je zdůrazněn plný počet) || **πᾶν** *děvdrov každý strom* i *πάντα* *všechno* (obecně n. absolutně) i *διὰ παντός* *stále, vždy, neustále* i *πρὸ πάντων* *především, zvláště* i *εἰς πάντα* / *ἐν πᾶσι* / *κατὰ πάντα* *v každém ohledu* i *οὐκ ... πᾶσα* *sárž žádně tělo* (= žádný člověk, nikdo) 2. (se členem n. určeným subst.) *celý*; (pl.)

všichni (je zdůrazněna jednotka) || pása
ή Ἰουδαία celé Judsko | pása Ἰερουσό-
λυμα celý Jeruzalém | pása αἱ γενεαὶ
všechna pokolení (která byla jmenována)
| τὸν πάντα χρόνον (Sk 20,18) celou do-
bu | διὰ παντός τοῦ ζῆν (Žd 2,15) po
celý život | οἱ πάντες ἄνδρες všichni
muži (dohromady) | τὰ πάντα všechno,
vesmír | πᾶς ὁ ἀκούων každý, kdo slyší |
(1 bez čtení) πᾶσα οἰκοδομή (Ef 2,21)
celá stavba [1242+1]

πάσχα, (neskl.) τό 1. pesach, pascha, (ži-
dovské) Velikonoce 2. velikonoční berá-
nek || θύειν τὸ π. zabíjet velikonočního
beránka 3. velikonoční hostina / večeře [29]

πάσχω (aor. ἔπαθον, inf. παθεῖν, part.
παθών, pf. πέπονθα) 1. trpět, vytrpět;
snést 2. zakusit, prožít [42]

Πάταρα, ὠν, τὰ Patara (město v Lycii;
Sk 21,1) [1]

πατάσσω (fut. πατάξω, aor. ἐπάταξα)
bít; udeřít, zasáhnout [10]

πατέω (fut. πατήσω, aor. ἐπάτησα, pas.
ἐπατήην) 1. (tr.) šlapat (ti po čem; τὴν
ληνόν v lisu); rozšlapat, pošlapat; zpus-
tšit 2. (intr.) šlapat, chodit (ἐπάνω τινός
po čem) 3. (pas.) býti pošlapán / šlapán ||
ἐπατήθη ἡ ληνός (Zj 14,20) v lisu se
šlapalo, lisovalo se (ve sm. lisování bylo
provedeno, podle aor.) [5]

πατήρ, πατήρ, ὁ (vok. πάτερ n. ὁ πα-
τήρ) otec (i přen.); (o Bohu) Otec || οἱ
πατέρες rodiče; předkové, otcové [413]

Πάτμος, οὐ, ἡ Patmos (ostrov v Egej-
ském moři; Zj 1,9) [1]

πατριά, ἄς, ἡ kmen; rod; národ [3]

πατριάρχης, οὐ, ὁ praotec [4]

πατρικός, ἡ, ὁν otcovský, (zděděný) po
předcích (Ga 1,14) [1]

πατρίς, ἰδος, ἡ domovina, vlast, domov (i
přen.) [8]

Πατροβᾶς, ἄ, ὁ Patrobas (římský křes-
ťan; Ř 16,14) [1]

πατρολῶας, οὐ, ὁ otcovrah, vrah otce (1
Tm 1,9) [1]

πατροπαράδοτος, οὐ, ὁ zděděný / přejatý
po otci / předcích (1 Pt 1,18) [1]

πατρῴος, α, ὁν otcovský, zděděný / přejá-
tý po otci / předcích [3]

Παῦλος, οὐ, ὁ Paulus, Pavel (1. Pavel
z Tarsu; 2. prokonzul Sergius Paulus [Sk
13,7]) [158]

παύω (aor. ἔπαυσα, med. ἐπαυσάμην,
fut. med. παύσομαι) 1. zastavit, zdržet;
zdržovat (ti από τινος co od čeho),
chránit (ti από τινος co před čím) 2.
(med.) přestat, ustát, skončit (tinós
s čím); uitiš se || (vazba s part.) ἐπαύ-
σαντο τύποντες (Sk 21,32) přestali bít
3. (pas.) býti prostý (tinós čeho) [15]

Πάφος, οὐ, ἡ Pafos (město na záp. ro-
břeží Kypru; Sk 13,6,13) [2]

παχύνομαι (aor. ἐπαχύνθη) ztuhnět,
ztloustnout; otupět, znečišnit (i přen.) [2]

πέδη, ης, ἡ pouz (na nohy) [3]

πεδινός, ἡ, ὁν rovinný, rovinný (L 6,17) [1]

πεζεύω jít pěšky, cestovat po souši (Sk
20,13) [1]

πεζῆ (adv.) po souši, po zemi, pěšky [2]

πεζός, ἡ, ὁν (jdoucí) pěšky / po souši (v.l.
Mt 14,13) [0]

πειθαρχέω (aor. ἐπειθάρχησα) poslou-
chat (tiní koho), býti poslušen [4]

πειθός, ἡ, ὁν přesvědčivý, přesvědčující ||
ἐν πειθοῖς σοφίας λόγοις (1 K 2,4)
přesvědčivými slovy moudrosti [1]

πειθῶ, οὐς, ἡ (dat. πειθοῖ) přesvědčivost,
přesvědčující síla (v.l. 1 K 2,4) [0]

πείθω (fut. πείσω, aor. ἔπεισα, pf. πέποι-
θα, plpf. ἐπειποίθην, pf. pas. πέπεισμαι,
aor. pas. ἐπεισάμην, fut. pas. πείσομαι)
1. (mimo pf. a plpf.) a) (akt.) pře-
svědčovat, přemlouvat (tiná περί τινος
koho o kom, čem); svádět, snažit se zís-
kat; uklidnit, upokojit, ukonejšit || πεί-
σομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν (1 J 3,19)
uklidníme své svědomí b) (pas.) nechati se
přemluvit; věřit, býti přesvědčen; poslou-
chat (tiní koho) || πάντες ὅσοι ἐπειθον-
το αὐτῷ (Sk 5,36) všichni, kdo za ním šli

n. všichni jeho přívrženci 2. (pf. [v přez.
význ.] a plpf.) a) (akt.) důvěřovat, spo-
léhat se (tiní / ἐν τινι / ἐπὶ τινι nač, eš
tina / ἐν τινι / ἐπὶ τινι na koho); býti
přesvědčen, býti si jist (ti v čem) || πέποι-
θεν ἑαυτῷ (2 K 10,7) je o sobě pře-
svědčen, je si jist b) (pas.) býti přesvědčen,
býti si jist || πέπεισμαι jsem přesvědčen,
jsem si jist [52]

Πειλᾶτος, οὐ, ὁ viz Πιλάτος

·πεῖν inf. aor. (místu πεινῶν) od pít
πεινάω (fut. πεινάσω, aor. ἐπεινάσα)
hladovět (i přen.; ti po čem), mít hlad,
(v aor. i též) dostati hlad [23]

πεῖρα, ἄς, ἡ pokus, zkouška, zkušenost ||
πεῖραν λαβεῖν udělat pokus / zkušenost
(tinós s kým, čím) (Žd 11,29,36) [2]

πειράζω (aor. ἐπείρασα, pf. pas. πεπει-
ρασμαι, aor. pas. ἐπειράσθην) 1. zkou-
šet; pokoušet, svádět || ὁ πειράζων poku-
šíte 2. pokoušet se (+ inf.) [38]

πειράομαι pokoušet se, snažit se (Sk
26,21) [1]

πειρασμός, οὐ, ὁ zkouška, pokušení (ak-
tivní i pasivní) [21]

·πεισθήσομαι fut. pas. od πείθω

πεισμονή, ἡς, ἡ přemlouvání, přesvědčo-
vání; získání (přesvědčování); věc, která
přesvědčila (Ga 5,8) [1]

πέλαγος, οὐς, τό (širé) moře; (mořská)
hlubina; (konkrétní) moře [2]

πελεκίζω (pf. pas. πεπελεκίσμαι) stít,
popraviti (stěti) (Zj 20,4) [1]

πεμπατός, α, ὁν pětidenní || ἡλθομεν
πενταταῖοι (v.l. Sk 20,6) přišli jsme za
pět dní [0]

πέμπτος, η, ὁν pátý [4]

πέμπω (fut. πέμψω, aor. ἔπεμψα, aor.
ἐπέμφθην) poslat, odeslat, rozeslat; pro-
pustit || πέμψας ἀπεκεφάλισεν nechati
stít [79]

πένης, ητος, ὁ chudý (žlověk), chudák,
žlověk v nouzi (2 K 9,9) [1]

πενθερά, ἄς, ἡ ichyně [6]

πενθερός, οὐ, ὁ ichán (J 18,13) [1]

πενθέω (aor. ἐπένθησα) 1. truchliti, lkát,
naříkat 2. (tr.) oplakávat, naříkat (ti nad
čím) [10]

πένθος, οὐς, τό nářek, zármutek, pláč [5]

πενιχρός, ἄ, ὁν chudý (L 21,2) [1]

πεντάκις (číselné adv.) pětkrát (2 K
11,24) [1]

πεντακισχίλιοι, αἱ, α (čisl.) pět tisíc [6]

πεντακόσιοι, αἱ, α (čisl.) pět set [2]

πέντε (čisl.) pět [38]

πεντεκαίδεκατος, η, ὁν pátáctý (číslo
rok; L 3,1) [1]

πεντήκοντα (čisl.) padesát || κατὰ π. po
padesáti [7]

πεντηκοστή, ἡς, ἡ (židovský) svátek í-
dná, leinice [3]

·πέπεισμαι pf. pas. od πείθω

·πεπιστεύκεισαν plpf. 3. pl. od πιστεύω

·πεπλατύνται pf. pas. 3. sg. od πλατύνω

·πεποιήκεισαν plpf. 3. pl. od ποιέω

·πέποιθα pf. od πείθω

πεποιήσεις, εως, ἡ důvěra; sebevědomí,
(vnitřní) jistota; důvod důvěry [6]

·πέπονθα pf. od πάσχω

·πέπραγμα pf. pas. od πράσσω

·πέπρακα pf. od πιπράσκω

·πέπραμαι pf. pas. od πιπράσκω

·πέπραχα pf. od πράσσω

·πεπρημένος part. pf. od πίμπραμαι

·πέπτωκα pf. od πίπτω

·πέπωκα pf. od πίνω

Περαία, ἄς, ἡ Perea (území na východ
od Jordánu; v.l. L 6,17) [0]

περαιτέρω (adv.) nadto, navíc, mimoto (Sk
19,39) [1]

πέραν 1. (adv.) na druhé straně || τὸ πέραν
druhý břeh 2. (ve funkcí předl. s gen.)
za (tinós čím / co), přes; na druhou stra-
nu, na druhý břeh; na druhé straně, na
druhém břehu [23]

πέρας, ατος, τό 1. hranice, končina 2. ko-
nec, záněr [4]

Πέργαμος, οὐ, ἡ i Πέργαμον, οὐ, τό
Pergamon (malasijské město; Zj 1,11;
2,12) [2]

Πέρρη, ης, ἡ *Perge* (město v Pamfylli, v jižní části Malé Asie) [3]

περί (předl. se základním význ. „kolem“) 1. (s gen.) o, pokud jde o, ohledně; kvůli, pro, za || π. ἀμαρτίας (smírně) oběť za hřích | τὰ περί τινος záležitosti, okolnosti, skutečnosti (týkající se koho) | τὰ περί ἑμοῦ co je o mně napsáno 2. (s ak.) kolem (místně i časově), dokola; ohledně, co se týče, v(e) | τὰ περί ἑμὲ věci, které se mně týkají / moje věci [332+1]

περιάγω (impf. περιήγων) 1. vodit s sebou, mít u sebe 2. (Intr.) chodit / tápat kolem, obcházet 3. (tr.) obcházet (tās πόλεις πᾶσας v všechny města), chodit (ti po čem) [6]

περιαίρέω (inf. aor. περιελεῖν, part. περιελών) 1. odejmout, odstranit; uvolnit; zbavit (ti čeho), přetnout (tās ἀγκύρας kotvy); (Sk 28,13 možná:) zvednout kotvy, plout dál 2. (pas.) být odňat; ztrácet se, mizet [5]

περιάπτω (aor. περιήψα) zažehnout, zapálit (L 22,55) [1]

περιαστράπτω (aor. περιήστραψα) ozářit (τινά / περί τινα koho), osvětlit; zazářit (τινά / περί τινα kolem koho) (Sk 9,3; 22,6) [2]

·περιβαλεῖται fut. med. 3. sg. od násl.

περιβάλλω (fut. περιβαλῶ, aor. περιέβαλον, pf. pas. περιβέβλημαι) 1. (akl.) obléci (τί τινα co komu, τινά koho), odít; obkličít (τί τινι čim koho) 2. (med.) obléci se (ti do čeho), obléci si; být oblečený || περιβεβλημένος oblečený, oděný (ti / ἐν τινι do čeho, čim) [23]

περιβλέπομαι (aor. περιεβλεψάμην) rozhlížet se (τινά po kom; + inf. aby), dívat se kolem [7]

περιβόλαιον, ου, τό *přikrývka, závoj, plášť; schránka* [2]

περιδέω (pf. pas. περιδέδεσμαι, plpf. pas. 3. sg. περιδέδετο) *οβινάζαι, zavázαι, svázαι* (J 11,44) [1]

·περιέδραμον aor. od περιτρέχω

·περιεζωσμένος part. pf. pas. od περιζώννυμι

·περιέθηκα aor. od περιτίθημι

·περιελεῖν inf. aor. od περιαιρέω

·περιελθών part. aor. od περιέρχομαι

·περιελών part. aor. od περιαιρέω

·περιέπεσον aor. od περιπίπτω

περιεργάζομαι *dělat zbytečnosti, mchat se do nepatřičných věcí* (2 Te 3,11) [1]

περίεργος, ον 1. zvědavý, všetečný 2. týkající se čarodějství || τὰ περίεργα kouzla, čáry [2]

περιέρχομαι (aor. περιήλθον, part. περιελθών) *chodit / plout / bloudit* (ti kolem čeho); *obcházet* [3]

·περιέστησαν aor. 3. pl. od περιίστημι

·περιεστώς part. pf. od περιίστημι

·περιέτεμον aor. od περιτέμνω

·περιετμήθην aor. pas. περιτέμνω

περιέχω (aor. περιέσχον) 1. (o úžasu) pojímat, zachánat 2. (o knize) obsahovat || (neos.) περιέχει ἐν γραφῇ (1 Pt 2,6) v Písmě svojí [2]

περιζώννυμι i περιζωννύω (fut. med. περιζώσομαι, part. aor. med. περιζωσάμενος, part. pf. med. / pas. περιεζωσμένος) 1. opásat, přepásat 2. (med.) přepásat se, opásat se (ti čim); přepásat si (ti co [části těla]) [6]

·περιήλθον aor. od περιέρχομαι

·περιηρέτο impf. pas. 3. sg. od περιαιρέω

·περιθείς part. aor. od περιτίθημι

περίθεσις, εως, ἡ *přivěšení* (o šperku: 1 Pt 3,3) [1]

περιίστημι (aor. [tr.] περιέστησα, [Intr.] περιέστην, imp. prez. med. 2. sg. περιίστασο, part. pf. περιεστώς) 1. (pf.) stát kolem 2. (tr.) obstoupit 3. (med.) postavit se kolem; vyhnout se (ti čemu), stranit se (ti čeho) [4]

περικάθαρμα, τος, τό *smeí, odpad* (1 K 4,13) [1]

περικαθίζω *posadit se kolem* (v.l. L 22,55) [0]

περικαλύπτω (aor. περιέκάλυψα, pf. pas. περιεκέκαλυμαι) *zahalit, přikrýti; zakrýti, zavázati; potáhnouti* [3]

περίκειμαι (odponová pf. k περιτίθεμαι) 1. ležet (τινί kolem čeho); obklopotat (τινί co) 2. nést / nosit / mít na (sobě); být pověšen (περί ti kolem čeho); být podroben (ti čemu) [5]

περικεφαλαία, ας, ἡ *přilba, přilbice* [2]

περικρατής, ἐς *mocný, ovládající* (τινός co; Sk 27,16) [1]

περικρύβω *skrýti, schovat* (L 1,24) [1]

περικυκλώω (fut. περικυκλώσω) *obklopit, obkličít* (L 19,43) [1]

περιλάμπω (aor. περιέλαμψα) *ozářit, zazářit* (τινά kolem koho) [2]

περιλείπομαι *být ponechán, zbývat, přežívat, zůstat* (1 Te 4,15,17) [2]

περιλείχω *olizovat* (v.l. L 16,21) [0]

περίλυπος, ον *velmi smutný / zarmoucený, plný zármutku* [5]

περιμένω (aor. περιμένειν) *očekávat, čekat* (τινά na koho; Sk 1,4) [1]

περίξ (adv.) *okolí, kolem* || αἱ π. πόλεις *okolní města* (Sk 5,16) [1]

περιοικέω *bydlet v okolí, být v sousedství* || οἱ περιοικοῦντες αὐτοῦς *jejich sousedé* (L 1,65) [1]

περιοίκος, ον *bydlící v okolí / sousedství* || οἱ περιοικοὶ *obyvatelé z okolí, sousedé* (L 1,58) [1]

περιούσιος, ον *vyvolený, vybraný; vlastní* (Ti 2,14) [1]

περιοχή, ἡς, ἡ *obsah, (určitý) text; úryvek* (tj. γραφῆς *Písma*) (Sk 8,32) [1]

περιπατέω (fut. περιπατήσω, aor. περιέπατσα) 1. *chodit, procházet se* (μετά τινος s kým), *kráčet* 2. (přen.) *žít (džiov důstojně / hodně), vést život, chovat se* [95]

περιπείρω (aor. περιέπειρα) *probodnout, způsobit zranění* (τινά komu; i přen.) (1 Tm 6,10) [1]

περιπίπτω (aor. περιέπεσον) *padnout* (τινί mezi co), *upadnout* (τινί n. εἰς ti do čeho), *octnout se* (τινί n. εἰς ti

v čem, na čem), *narazit* (εἰς ti nač) [3]

περιποιέομαι (aor. περιεποιήσάμην) 1. *zachovat si, zachránit si* 2. *získat* (ti čemu co pro sebe) [3]

περιποίησις, εως, ἡ 1. *udržení, zachování, záchrana* 2. *získání, zisk; dosažení* 3. *majetek* || λαὸς εἰς περιποίησιν (1 Pt 2,9) *lid, který je jeho (zvláštním) vlastnictvím* [5]

περι(ρ)ραίνω (part. pf. pas. περιφραμμένος) *pokropit (kolem), potřísnit* (v.l. Zj 19,13) [0]

περιρήγνυμι (part. aor. περιρήξας) *střhnout* (τὰ ἱμάτια *žaty*), (porp.) *nechat střhnout* (Sk 16,22) [1]

περισπάομαι *nechat se rozptylovat* (περί ti čim), *být vytržen, být plně zaměstnán* (L 10,40) [1]

περισσεία, ας, ἡ *nadbytek, hojnost, přemíra* [4]

περισσεύμα, τος, τό 1. *nadbytek, hojnost* || ἐκ ... τοῦ περισσεύματος *tj. srdce* (Mt 12,34) *čim srdce přetéká, čeho je srdce plné* 2. *zbytek* || περισσεύματα *klaasmátων* (Mk 8,8) *zbylé kousky, co zbylo* [5]

περισσεύω (fut. περισσεύσω, aor. ἐπερίσσευσα, fut. pas. περισσευθήσομαι) 1. *přebývat, zbývat; být větší* (τινός než kdo, co), *převyšovat* (τινός co); *růst, přibývat* (τῷ ἀριθμῷ *co do počtu*) || τὸ περισσεῖον *tōν κλασμάτων* (Mt 14,20) *zbylé kousky* 2. *mít nadbytek* (τινός čeho), *mít hojnost; být bohatý, opíjet* (ἐν τινι čim) 3. (tr.) *zahrnout* (ti εἰς τινα čim koho), *přidat* (τινί komu); *hojně zásobovat, obohacovat* (τινά τινα koho čim; τι-νός čim); *rozhojnit, nechat vyniknout* 4. (pas.) *být hojně obdarován, mít nadbytek* [39]

περισσός, ἡ, ὅν *přesahující, nadbytečný; zbytečný; mimořádný* || (τὸ) *περισσόν co je navíc, nadbytek; výhoda* || ἐκ *περισσοῦ nadmíru* [6]

περισσότερος, α, ον (komp. od περισ-

σός) *větiši, hojněji; přílišně* (κρίμα *iresti*) || περισσότερον (adv.) *více* (τινός než co); *zřejměji, jasněji* | μάλλον περισσότερον *ím více* | (jako elativ) *zelela jasně* [16]

περισσοτέρως (adv.) 1. *více, hojněji, v mnohem větši míře, mimořádným způsobem* 2. *zvláště, zvláště, nadmíru* [12]

περισσῶς (adv.) 1. *velmi, hojně, nadmíru* 2. (*ještě*) *více* [4]

περιστερά, ἄς, ἡ *holub, holubice* [10]

περισώζω (aor. περιέσωσα) *zachránit* (ze smrti) (v.l. Mk 6,51) [0]

περιτέμνω (aor. περιέτεμον, inf. περιτεμεῖν, pf. pas. περιτέμμαι, aor. pas. περιετέμην) 1. *obřezat* (podle židovského obyčeje; i pŕen.) 2. (pas.) *být obřezán* (i pŕen.); *nechat se obřezat* [17]

περιτίθημι (aor. περιέθηκα, part. aor. περιθείς) *položit / postavit* (τί τινι co kólem čeho), *nasadit* (τί τινι co nač, komu), *přehodit* (τί τινι co komu); (pŕen.) *prokázat* (τιμήν čest) [8]

περιτομή, ἡς, ἡ *obřízka, obřezanost* (i pŕen.) || οἱ ἐκ περιτομῆς *obřezaní* [36]

περιτρέπω *změnit, uvést, přivést* (εἰς μαρίαν *do žilensví*, i. pŕipraví o rozum: Sk 26,24) [1]

περιτρέχω (aor. περιέδραμον) *běhat* (τι *kolem čeho*, po čem) (Mk 6,55) [1]

περιφέρω 1. *nosit* (τι *co kolem, ἐν τῷ σώματι na těle*); *přinášet* 2. (pas.) *nechat se zmítat, být zmítán* [3]

περιφρονέω *přehlížet, podceňovat* (τινός *koho*), *pohrdat* (τινός *kým*) (Tt 2,15) [1]

περίχωρος, ον *sousední* || ἡ περίχωρος *sousedství, sousední krajina, okolí* [9]

περίψημα, τος, τό *špina, odpad* (i pŕen.: 1 K 4,13) [1]

περπερεύομαι *vychloubat se, chvástati se* (1 K 13,4) [1]

Περσίς, ἰδος, ἡ *Persis* (římská *křesťanka*: Ř 16,12) [1]

πέρυσσι (adv.) *loni, minulého roku* || ἀπὸ πέρυσσι *od loňska / minulého roku* (2 K

8,10; 9,2) [2]

·πεσεῖν inf. aor. od πίπτω

·πεσοῦμαι fut. od πίπτω

·πεσών part. aor. od πίπτω

·πετάομαι v.l. místo πέτομαι

·πετεινόν, οὗ, τό *pták* || τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ *nebeští ptáci = ptáci* [14]

·πέτομαι *letět, létat* [5]

πέτρα, ας, ἡ *skála* (i pŕen.); *skalnatá půda* [15]

Πέτρος, ου, ὁ *Petr* (apoštol) [155+1]

·πετρώδης, ες *kamenitý, skalnatý* || τὸ πετρώδες / τὰ πετρώδη *skála* [4]

·πεφύμωσο imp. pf. pas. od φιμόω

·πήγανον, ου, τό *routa* (rostlina *chalepensis*: L 11,42) [1]

πηγή, ἡς, ἡ *pramen, zdroj* (i pŕen.); *studna* || ἡ πηγή τοῦ αἵματος *krvácení, krvotok* [11]

·πήγνυμι (aor. ἔπηξα) *zřít, sestavit, postavit* (Žd 8,2) [1]

·πηδάλιον, ου, τό *kormidelní veslo, kormidlo* [2]

·πηλίκος, η, ον (zájm. *ízáci* v přímých i nepř. otázkách) *jak veliký(?), jak významný(?); jaký(?)* [2]

·πηλός, οὗ, ὁ *hlína; bláto, bahno* [6]

·πήρα, ας, ἡ *taška, mošna* [6]

·πηρώω (aor. ἐπήρωσα, pf. ἐπέρωκα) *ochromit, zaslepit* (i pŕen.; jen v.l. místo *πωρώω*) [0]

·πήρωσις, εως, ἡ *zmrzačení; oslepení, slepota* (i pŕen.) (v.l. Mk 3,5) [0]

·πήχυς, εως, ὁ (gen. pl. *πηχῶν*) 1. *loket* (délková míra = asi 47 cm) 2. (pŕen.) *krátký čas, chvíle* [4]

·πιάζω (aor. ἐπίασα, pas. ἐπιάσθην) *chytit, uchopit* (τῆς *χειρός za ruku*); *lovit; polapit, zatknout* [12]

·πίε imp. aor. od πίνω

·πιέζω (pf. pas. *πεπίεσμαι*) *stlačit, stlačit, natlačit* (i pŕen.: L 6,38) [1]

·πιεῖν inf. aor. od πίνω

·πίεσαι fut. 2. sg. od πίνω

πιθανολογία, ας, ἡ *umění přesvědčovat,*

přesvědčování, přemlouvání (i *falešné*: Ko 2,4) [1]

πιθός = *πειθός*

·πικραίνω (fut. *πικρανῶ*, aor. pas. *ἐπικράνην*) 1. *učinit hořkým* 2. (pas.) *zhořknout; zahořknout, zatřknout* (πρός *τινα* *vůči komu*); *rozhněvat se* (πρός *τινα* *na koho*) [4]

·πικρία, ας, ἡ *hořkost, trpkost; zahořklost, hněv* [4]

·πικρός, ἄ, ὄν *hořký, trpký; zatřklý* (Jk 3,11,14) [2]

·πικρῶς (adv.) *hořce, trpce* [2]

·Πιλᾶτος, ου, ὁ *Pilát* (nomen gentiliū: Pontius; prefekt Judeje v letech 26–36 po Kr.) [55]

·πίμπλημι (aor. ἔπλησα, part. *πλήσας*, pf. pas. *πέπλησμαι*, aor. pas. *ἐπλήσθην*, fut. pas. *πλησθήσομαι*) 1. *plnit, naplnit, vyplnit* (τινός *čím*; i pŕen.) 2. (pas.) *být naplněn* (τινός *čím*); *naplnit se, splnit se; skončit (se)* [24]

·πίμπραμαι (inf. *πίμπρασθαι*) *oíci, naběhnout* (Sk 28,6) [1]

·πινακίδιον, ου, τό (*psací*) *tabulka* (L 1,63) [1]

·πινακίς, ἰδος, ἡ (*psací*) *tabulka* (v.l. L 1,63) [0]

·πίναξ, ακος, ὁ *talíř, misa* [5]

·πίνω (fut. *πίομαι*, 2. sg. *πίσαι*, aor. *ἔπιον*, konj. *πίω*, imp. *πίε*, inf. *πиеῖν* n. *πεῖν*, i *πῖν*, pf. *πέπωκα*) *pit* (τι *n. ἔκ / ἀπό* *τινος* *co, ἔκ* *τινος* *z čeho*), *vy-pit* (i pŕen.) [73]

·πιότης, ητος, ἡ *učenost; žitavost* (rostlin); (pŕen.) *bohatství* (Ř 11,17) [1]

·πιπράσκω (pf. *πέπρακα*, pas. *πέπραμαι*, aor. pas. *ἐπράσθην*) *prodat; zaprodat* || *πεπραμένος* *ὕπὸ τὴν ἁμαρτίαν* (Ř 7,14) *prodán do moci / otroctví hříchu, zaprodaný hříchu* [9]

·πίπτω (fut. *πεσοῦμαι*, aor. *ἔπεσα* i *ἔπεσον*, inf. *πεσεῖν*, pf. *πέπτωκα*, 2. sg. *πέπτωκες*, 3. pl. *πέπτωκαν*) *padnout* (εἰς *n. ἐπὶ τὴν γῆν / ἐπὶ τῆς γῆς* *na zem; pa-*

ra / προς / εις / ἐπὶ *τοὺς* *ποδάς* *k nohám*), *spadnout, zřít se* (i pŕen.); *upadnout; připadnout; propadnout* (*ὕπὸ* *κρίσιν* *soudu*) [90]

Πισιδία, ας, ἡ *Pisidie* (krajina v Malé Asii: 14,24) [1]

Πισίδιος, α, ον *pisidský* (adj. k Πισιδία: Sk 13,14) [1]

·πιστεύω (fut. *πιστεύσω*, aor. *ἐπίστευσα*, pf. *πεπίστευκα*, pas. *πεπίστευμαι*, aor. pas. *ἐπιστεύθην*) 1. *věřit* (τινί *komu*, εἰς / ἐπὶ *τινα* i *ἐπὶ / ἐν* *τινι* *v koho*; εἰς *τι* *v co*; *τινι* *n. τι* i *ἐπὶ* *τινι* *čemu*; ὅτι *n. ak. s* inf. *že*), *uvěřit; důvěřovat; být přesvědčen* || *τίνα* *πᾶς* *ὁ* *πιστεύων* *ἐν αὐτῷ* *ἐχρηζῶν αἰώνιον* (J 3,15) *aby každý, kdo v něho věří, měl žít věčně n. aby každý, kdo věří, měl v něm ž. v. 2. svěřit* (τί *τινι* *co komu*) || *πεπίστευμαι* *bylo / je mi svěřeno* 3. (pas.) *dojít víry, být přijat vírou* [241]

·πιστικός, ἡ, ὄν (*zaručeně*) *pravý, ryzí, nefalšovaný* [2]

·πίστις, εως, ἡ 1. *víra* (εἰς / ἐπὶ / *πρός* (?) *τινα* *n. τινός* *v koho*; *πᾶσι* *chárou* gen. *v Ga 2,16* *aid. jako podmětový*); *důvěra* || *οἱ* *ἐκ πίστεως* *lídé víry, věřící* 2. *věrnost, spolehlivost* 3. *důkaz* (Sk 17,31) 4. *víra* (jako *nauka*), *nauka víry* 5. *věřící* (*křesťané*) [243]

·πιστός, ἡ, ὄν 1. *věrný* (ἐν *τινι*, *ἐπὶ* *τι* *v čem*, *τινί* *komu*), *spolehlivý; věrohodný* 2. *věřící* (εἰς *τινα* i *τινί* *v koho*) [67]

·πιστόω (aor. pas. *ἐπιστώθην*) 1. *učinit věřícím, zavázat vírou* 2. (pas.) *nechat se přesvědčit* (τι *o čem*), *přijmout vírou* (2 Tm 3,14) [1]

·πλανάω (fut. *πλανήσω*, aor. *ἐπλάνησα*, pf. pas. *πεπλάνημαι*, aor. pas. *ἐπλάνηθην*) 1. *klamat, podvádět, svádět* 2. (pas.) *zatlouat se, zabloudit* (i pŕen.); *mýlit se; nechat se klamat; být sveden* [39]

·πλάνη, ης, ἡ *klam, podvod; omyl, blud, roblouzení* [10]

·πλάνης, ητος, ὁ *poutník, bludná hvězda*

(v.l. Ju 13) [0]
πλανήτης, ου, ὁ *rouník, bludná hvězda* || ἀστέρες πλανῆται *planety* (Ju 13) [1]
πλάνος, ον *klamný, klamaný, podvodný* || ὁ π. *podvodník, svůdce* [5]
πλάξ, **πλακός**, ἡ *deska* (Zákona, smíouvy) [3]
πλάσμα, τος, τό *výtvor, tvor, dílo* (Ř 9,20) [1]
πλάσσω (αορ. ἐπλασα, pas. ἐπλάσθην) *ivořiti, vyivořiti, uivořiti* || ὁ πλάσας *tvůrce, výrobce, autor* [2]
πλαστός, ἡ, ὅν *vymyšlený, vybájený* (2 Pt 2,3) [1]
πλατεῖα, ας, ἡ *široká cesta, (široká) ulice; náměstí* [9]
πλάτος, ους, τό *šíře, šířka* || τὸ πλάτος τῆς γῆς (Zj 20,9; význ. ne zcela jistý:) *plocha země, šířka celá země* [4]
πλατύνω (pf. pas. πεπλάτυμαι, aor. pas. ἐπλατύνθην) 1. *rozšířiti, zvětšiti* 2. (pas.) *rozšířiti se, otevírati se* (1 přen.) [3]
πλατύς, εἶα, ὁ *široký* (Mt 7,13) [1]
πλέγμα, τος, τό *pletenec, spletené vlasy, účes* (1 Tm 2,9) [1]
·πλεῖστος, η, ον *superl. od πολὺς*
·πλείων, **πλείον** n. **πλέον**, gen. **ονος** (pl. πλείονες n. πλείους) *kompr. od πολὺς*
πλέκω (αορ. ἐπλεξα, pas. ἐπλάκην) *plést, splétati, vinout* [3]
πλεονάζω (αορ. ἐπλεόνασα, opt. aor. 3. sg. *πλεονάσαι*) 1. *růst, množit se, rozhojnit se; býti v hojnosti; mít víc* 2. (itr.) *roz-množit, rozhojnit; obohaceti* (τινά τινι *koho čím / v čem*) [9]
πλεονεκτέω (αορ. ἐπλεονέκτησα) *pod-vést, přelstít, obelstít; vykořisťovati* [5]
πλεονέκτης, ου, ὁ *hrabivec, chamtivec, la-komec* [4]
πλεονεξία, ας, ἡ *hrabivost, chamtivost, la-komství* [10]
πλευρά, ας, ἡ *strana* (těla), *bok* [5]
πλέω (imprf. ἐπλεον, aor. ἐπλευσα) *plout, plaviti se* (na lodi) || ὁ ἐπὶ τόπον *πλέων*

(Zj 18,17; snad:) *probřežní plavec* [6]
πληγή, ἡς, ἡ 1. *rána* (úder i zranění), *zranění, jizva* || ἐπιτίθεναι *πληγὰς* (z) *bíti* 2. (životní) *rána, neštěstí* [22]
πλήθος, ους, τό 1. *množství, velký počet; zástup, dav; lid* 2. *společenská obec* [31]
πληθύνω (fui. πληθυνῶ, aor. pas. ἐπληθύνθην) 1. *rozmnouti, zvětšiti* 2. (intr.) (vz)růst, *narůst, zvětšiti se, rozmnouti se* 3. (pas.) *zvětšiti se, narůst, rozmociti se* [12]
πλήκτης, ου, ὁ *rváč, násilník* [2]
πλήμυρα, ἡς, ἡ *záplava, povodeň* (L 6,48) [1]
πλήν 1. (sp.) *avšak, však, ale, leč, nicméně* || πλήν *oti jen když / že* 2. (předl. s gen.) *mimo, kromě* [31]
πλήρης, ες (i nesk.: J 1,14 a v.l. Sk 6,5) *plný* (τινός *čeho*), *naplněný* (τινός *čím*); *úplný* [16]
πληροφωρέω (αορ. ἐπληροφόρησα, pf. pas. πεπληροφόρημαι, aor. pas. ἐπληροφορήθην) 1. *splnit, naplnit, dovršiti* 2. (pas.) *naplnit se; udati se; býti naplněn jistotou, býti (plně) přesvědčen* [6]
πληροφορία, ας, ἡ 1. *plnost* 2. *přesvědčení, jistota* [4]
πληρώω (fui. πληρώσω, aor. ἐπλήρωσα, pf. πεπλήρωκα, pas. πεπλήρωμαι, aor. pas. ἐπληρώθην, plpf. 3. sg. πεπλήρωκει) 1. *splnit, vyplnit, naplnit* (τινός / τινί i τι *čím*); *doplnit; dovršiti, dokončiti* || ὥς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον (Sk 13,25) *když pak Jan končil své poslání* 2. (pas.) *býti naplněn; naplnit se* (i přen.), *splnit se*; (o čase též) *uplynout; doplnit počer* || ἐπληρώθη ἡ γραφή *splnilo se Písmo* [86]
πλήρωμα, τος, τό 1. *naplnění, vyplnění; plnost; plný počet* 2. *hojnost, nadbytek* 3. *obsah* || δώδεκα κοφίνων *πληρώματα* (Mk 6,43) *dvanáct plných košů* 4. *záplava, kus látky* [17]
·πλήσας *part. aor. od πίμπλημι*
·πλησθῆναι *inf. aor. pas. od πίμπλημι*
·πλησθίσομαι *fui. pas. od πίμπλημι*

πλησίον 1. (adv.) *blízko* || ὁ πλησίον (neskl.) *blíží* 2. (jako předl. s gen.) *ne-daleko, blízko* [17]
πλησμονή, ἡς, ἡ *nasyčení, ukojení* || πρὸς πλ. τῆς σαρκός (Ko 2,23) *k nasycení n. (spíše) proti uspokojení těla* [1]
πλήσσω (αορ. pas. ἐπλήγην) *tlouci, zasáhnouti* (Zj 8,12) [1]
πλοιάριον, ου, τό *lodka, člun; loď* [5]
πλοῖον, ου, τό *loď, člun* || οἱ ἀπὸ τοῦ πλοίου *lodníci* | τὰ ἀπὸ τοῦ πλοίου *trosky lodi* [67]
πλοκή, ἡς, ἡ *upletená věc, spletenina* (v.l. 1 Pt 3,3) [0]
πλοῦς, **πλοός**, ὁ (ak. πλοῦν) *plavba* (lodí), *cesta po moři* (Sk 21,7; 27,9. 10) [3]
πλούσιος, ἰα, ον *bohatý* (i přen.; ἔν τινι *čím*, v čem, nač) || ὁ κλ. *bohatý člověk, boháč* [28]
πλουσίως (adv.) *bohatě, štědře, hojně* [4]
πλουτέω (αορ. ἐπλούτησα, pf. πεπλούτηκα) *býti bohatý* (ἔν τινι *čím*, ἀπὸ / ἔκ τινος *z čeho*), *mít nadbytek*; (αορ.) *státi se bohatým, zbohatnouti*; (pf.) *býti bohatý* || οἱ πλουτοῦντες *bohatí* [12]
πλουτίζω (αορ. ἐπλούτισα, pas. ἐπλουτίσθην) 1. *učiniti bohatým, obohatiti* 2. (pas.) *býti obohacen, státi se bohatým* (ἐν παντί *ve všem*) [3]
πλοῦτος, ου, ὁ (v nom. a ak. též: τὸ πλοῦτος) *bohatství, hojnost, nadbytek* [22]
πλύνω (αορ. ἐπλυνα) *umýti, vyprat* [3]
πνεῦμα, τος, τό 1. (lidský) *duch; duše* 2. *Duch* (svatý) || ἔκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν (1 J 4,13) *dal nám podíl na svém Duchu* 3. *dech; dech života* 4. *mysl, nitro; smýšlení, postoj* || ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι (Sk 19,21) *Pavel se (v niuru) rozhodl* (někde zde vidí význ. 2.) 5. *vítr* 6. *duchová bytost* (dobrá n. zlá) [379]
πνευματικός, ἡ, ὅν *duchovní* || τὰ πνευματικά *duchovní dary / věci / síly* [26]
πνευματικῶς (adv.) *duchovně* [2]
πνέω (αορ. ἐπνευσα) *vanout, foukat, dout* ||

ἡ πνεύουσα (sc. αὔρα) *vanoucí vítr* [7]
πνίγω (αορ. ἐπνιξα, pas. ἐπνίγην) 1. *škr-titi; dusiti* 2. *utopiti* 3. (pas.) *utopiti se* [3]
πνικτός, ἡ, ὅν *udušený, uškrcený* || τὸ πνικτόν *maso z udušených zvířat, nevykrvácené maso* [3]
πνοή, ἡς, ἡ 1. *vítr, van, vichr* (Sk 2,2) 2. *dech* (Sk 17,25) [2]
ποδῆρης, ες *sahající až dolů k nohám* || ὁ ποδῆρης *dlouhý šat, říza* (Zj 1,13) [1]
ποδονιτήρ, ἥρος, ὁ *umývadlo na nohy* (v.l. J 13,5) [0]
πόθεν (tázací adv. v přímých i nepř. ot.) 1. *odkud* || πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσούτοι ... (Mt 15,33) *kde seženeme na poušti tolik chlebů ...* 2. *proč, jak to?* || πόθεν αὐτοῦ ἐστιν υἱός; (Mk 12,37) *jak to, že je jeho syn? n. jak může býti jeho synem?* [29]
ποιέω (fui. ποιήσω, aor. ἐποίησα, pf. πεποίηκα, plpf. πεποιήκειν) 1. *dělat, činiti, konat; pracovat; zřizovati; postarat se* (τίνα / τοῦ + inf. *aby*); *nechat* (+ ak. s inf.); *sivořiti; ustanoviti; vydělat, vynést; dávat, nést* (καρκὸν *ovoce*); *připraviti* (δεδίπνον *hostinu*), *vystrojiti* (γάμους *svatbu*); *státni* (χρόνον *čas*); *vyvésti* (ἔξω *ven*); *slaviti* (τὸ πάσχα *velikonoční veče-ří*); *vésti* (πόλεμον *válku*); *splnit, vyplnit* 2. *jednat* (καλῶς *dobře*), *postupovat* 3. (med., ale i ak. + ak. subst. často odp. jedn. sl.) *děšiti* *ποιεῖσθαι modlit se* i *μνεῖαν / μνήμην ποιεῖσθαι pamatovat (si)* i *ὁδὸν ποιεῖν jiti cestou n. (snad:) raziti cestu* i *ποσυχὴν ποιεῖσθαι snažiti se, míti v úmyslu* i *ποιεῖν πόλεμον válčiti* (μετά τινος *s kým*) i *ἐκβολὴν ποι-εῖσθαι vyhazovat náklad* (lodi) i *κοπε-τὸν ποιεῖν truchliti* [568]
ποίημα, τος, τό *dílo, výtvor, tvor, co bylo uděláno / sivořeno* [2]
ποίησις, εως, ἡ *činnost, jednání; čin, sku-tek* (Jk 1,25) [1]
ποιητής, οῦ, ὁ 1. *básník* 2. *činitel, vyko-navatel; ten, kdo něco koná* [6]

ποικίλος, η, ον 1. rozmanitý, různý, rozličný, pestrý 2. vřelíjaký, mnohoznačný; nebezpečný [10]

ποιμαίνω (fut. ποιμανῶ, aor. ἐποίμανα) pásť, sřežeti; vést; starat se (tiná o koho), žít [11]

ποιμήν, ένος, ό pastor (i přen.) [18]

ποιμνη, ης, ή siádo (ovci, kozi; i přen.), siádce [5]

ποιμνιον, ου, τό siádo, siádce (i přen. o lidech) [5]

ποῖος, α, ον (tázací zájm.) 1. jaký?, jakého druhu? 2. který? || ποίας (L 5,19; sc. όδοῦ) kudý(?) [33]

πολεμέω (fut. πολεμήσω, aor. ἐπολέμησα) 1. vést válku, váleči 2. být ve sporu [7]

πόλεμος, ου, ό 1. válka, bitva; boj 2. (přen.) spor [18]

πόλις, εως, ή 1. město || κατά πόλιν / πόλεις od města k městu, v jednotlivých městech || κατά τὴν πόλιν (Sk 24,12) ve městě 2. obyvatelé (města) [163]

πολιτάρχης, ου, ό představený / správce města, městský úředník (Sk 17,6,8) [2]

πολιτεία, ας, ή 1. občanství 2. společenská občana, síť [2]

πολιτεύμα, τος, τό síť, obec; vláda (Fr 3,20) [1]

πολιτεύομαι (aor. ἐπολιτεύσάμην, pf. πεπολίτευμαι) vést sný žít jistým způsobem, říditi se určitými pravidly, žít, jednat [2]

πολίτης, ου, ό 1. občan 2. spoluobčan, druh [4]

πολλάκις (adv.) mnohokrát, často, vícekrát [18]

πολλαπλασίων, ον, gen. ονος mnohonásobný, mnohokrát větší || τὰ πολλαπλασίονα mnohem více (větší), mnohem větší (větší) (L 18,30) [1]

πολυεύσπλαγχνος, ον milosrdný, bohatý na milosrdenství (v.l. Jk 5,11) [0]

πολυλογία, ας, ή povídavost, mnohmluvnost (Mt 6,7) [1]

πολυμερῶς (adv.) v mnoha podobách,

mnohokrát (Žd 1,1) [1]

πολυπληθεία, ας, ή velké množství (v.l. Sk 14,7) [0]

πολυποικίλος, ον velmi rozmanitý (Ef 3,10) [1]

πολύς, πολλή, πολύ, gen. πολλοῦ, ἥς, οὔ I. 1. mnohý, mnoho; četný; velký; (o čase, hodině) dlouhý, pozdní, pokročilý 2. (oí) πολλοί mnozí, mnoho (+ gen.); většina || πολλά mnoho (větší) || (adv.) πολύ / (τὰ) πολλά mnoho, velmi; často, stále || ἐπὶ πολύ (už) dlouho || μετ' οὐ πολὺ zanedlouho || πολλῶ μᾶλλον mnohem více II. (komp.) πλείων, πλείον (πλέον), gen. ονος 1. roční, více || (τὸ) πλείον / πλέον více, ve větší míře || ἐπὶ πλείον dále, déle, ve větší míře 2. oí πλείονες / πλείους většina; ostatní, další III. (superl.) πλεῖστος, η, ον 1. velmi početný, přemnohý || οί πλείστοι velmi mnoho, většina 2. τὸ πλεῖστον (adv.) nanejvýš [416]

πολύσπλαγχνος, ον (velmi) soucitný, milosrdný (Jk 5,11) [1]

πολυτελής, ές velmi cenný, drahý, drahocenný [3]

πολύτιμος, ον velmi cenný, drahý, drahocenný [3]

πολυτρόπως (adv.) rozmanitě, mnoha způsoby (Žd 1,1) [1]

πόμα, τος, τό nápoj [2]

πονηρία, ας, ή špatnost, zloba, hříšnost || τὰ πνευματικά της π. zlí duchové [7]

πονηρός, ά, όν zlý, špatný, ničemný; nemocný, zkažený; bolestivý (ělkos vřed), zhoubný || ό πονηρός zlý člověk; Zlý (tj. ďábel) || τὸ πονηρόν zlo, zlá věc / myšlenka [78]

πόνος, ου, ό 1. práce, námaha 2. bolest, trápení, soužení [4]

Ποντικός, ή, όν pocházející z Pontu, pontský (Sk 18,2) [1]

Πόντιος, ου, ό Pontius, Poncius (gentilium místodržitele Piláta) [3]

πόντος, ου, ό (řiré) moře (v.l. místo τό-

πος: Zj 18,17) [0]

Πόντος, ου, ό Pontus (krajina a římská provincie na severním pobřeží Malé Asie) [2]

Πόπλιος, ου, ό Publius (římské jméno představeného na Maltě: Sk 28,7,8) [2]

πορεία, ας, ή 1. cesta, pouť, putování || ποιέομαι πορείαν = πορεύομαι 2. podnikání [2]

πορεύομαι (fut. πορεύσομαι, aor. ἐπορεύθην, pf. πεπόρευμαι) 1. jít, cestovat, putovat; odejít 2. (přen.) kráčet, žít (ἐν ταῖς ἐντολαῖς podle příkázání), jednat; zemřít [153]

πορθέω (aor. ἐπόρθησα) ničit, rozvracet, pustošit [3]

πορισμός, οὔ, ό prořitek / zdroj zisku, zisk, výdělek (1 Tm 6,5,6) [2]

Πόρκιος, ου, ό Porcius (jméno prokurátora Festa: Sk 24,27) [1]

πορνεία, ας, ή smilstvo, smilnění, nemravnost; (přen.) modloslužba, odpad od víry [25]

πορνεύω (aor. ἐπόρνευσα) dopouštět se smilstva, smilnit; (přen.) oddávat se modloslužbě [8]

πόρνη, ης, ή nevěstka, prostitutka, děvka (i přen.) [12]

πόρνος, ου, ό smilník [10]

πόρρω (adv.) daleko || (komp.) πορρώτερον (ještě) dál(e) [4]

πόρρωθεν (adv.) z dálky; opodál [2]

πορρώτερον komp. od πόρρω

πορφύρεα, ας, ή purpurové / nachové roucho [4]

πορφυρέπωλις, ιδος, ή obchodnice s purpurovými / nachovými látkami (Sk 16,14) [1]

πορφυροῦς, ά, οὔν purpurový, nachový || τὸ πορφυροῦν purpurové roucho [4]

ποσάκις (adv.) kolikrát?, jak často? [3]

πόσις, εως, ή pií; nápoj [3]

πόσος, η, ον jak velký?, jak četný?; kolik? (i ve zvolání) || πόσον οφείλεις; kolik dlužíš? || πόσω οέ, žim || πόσω μᾶλλον

žim spíše || πόσον χρόνον; jak dlouho? [27]

ποταμός, οὔ, ό řeka; proud, přítok [17]

ποταμοφόρητος, ον sřežený proudem (řeky) || ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ (Zj 12,15) aby ji proud řeky sřehl [1]

ποταπός, ή, όν jaký?, jakého druhu?, jak velký? (i ve zvolání) [7]

ποταπῶς (adv.) jakým způsobem?, jak? (v.l. Sk 20,18) [0]

πότε (adv. v přímých i nepř. ot.) kdy(?) || ἕως πότε; dokdy?, jak dlouho? [19]

ποτέ (enkl. část.) 1. jednou; kdysi, dříve; kdy || οὔ ... ποτέ nikdy || ἤδη ποτέ už konečně 2. (zvenobecnující) dočasně, jakýkoli [29]

πότερον (tázací adv.) zda || π. ... ἢ zda ... nebo (zda) (J 7,17) [1]

ποτήριον, ου, τό kalich, pohár, číše (i přen.) [31]

ποτίζω (aor. ἐπότισα, pf. πεπότισκα, pas. πεπότισμαι, aor. pas. ἐποτίσθην) 1. dáti pít (tiná ti komu co), napojiti (tiná ti / ěk tinos koho žim) 2. zalévat (i přen.) 3. (pas.) býti napojen (ti žim); pít (i přen.) [15]

Ποτίολοι, ων, οί Puteoli (dnes Pozzuoli, město v Neapolském zálivu, 12 km od Neapole: Sk 28,13) [1]

πότος, ου, ό pií; popíjení, pitka (1 Pt 4,3) [1]

ποῦ (tázací adv. v přímých i nepř. ot.) 1. kde? 2. kam? [48]

που (enkl. adv.) 1. někde || μή που κατά τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν (Sk 27,29) abychom nenarazili někde na útesy 2. skoro, téměř, asi [4]

Πούδης, εντος, ό Pudens (křesťan: 2 Tm 4,21) [1]

πούς, ποδός, ό (dat. pl. ποσίν) noha (srodní část dolní končeviny; i přen.) || κίπτω aj. sl.) παρὰ / πρὸς / ἐπὶ τοῦς πόδας (padnout aid.) k nohám (tinós koho, komu) || παρὰ τοῦς πόδας Γαμαλιήλ (Sk 22,3) u Gamalielových nohou

(coby žák) [93]
πράγμα, τος, τό 1. věc, záležitost 2. skutečnost; událost 3. úkol, plán 4. (soudní) spor (πρός τινα s kým), proces [11]
πραγματεία, ας, ή záležitost; zaměstnání (2 Tm 2,4) [1]
πραγματεύομαι (aor. ἐπραγματεύσασθαι) hospodařiti, prováděti obchody (L 19,13) [1]
πραθέναι part. aor. pas. n od πωράσκω
πραθηναί inf. aor. pas. od πωράσκω
πραιτώριον, ου, τό 1. pretorium, vládní budova 2. císařská garda [8]
πράκτωρ, ορος, ό vykonavatel (soudního nařízení), úředník, zřízenec, biřic (L 12,58bis) [2]
πράξις, εως, ή konání, jednání, činnost, úkol; skutek [6]
πραότης var. k πρᾶτης
πρασιά, ας, ή (πὺν „záhon“) oddíl, skupina || πρασιαὶ πρασιαὶ πο skupinách (Mk 6,40bis) [2]
πράσσω (fut. πράξω, aor. ἐπραξα, pf. πέπραχα, pas. πέπραμαι, aor. pas. ἐπράχθην) 1. konati, činiti, dělati; páchat; podnikati; zabývat se (τι čim); vybrati (σὺν τόκω s úrokem); požadovati 2. (intr.) jednati, chovati se; mít se, dáti se || τί πράσσω (Ef 6,21) jak se mám [39]
πραῦπαθία, ας, ή mírnost, tichost, laskavost (1 Tm 6,11) [1]
πραῦς, πραῖτα, πραῦ iichý, mírný; přívětivý [4]
πραῦτης, ητος, ή tichost, mírnost, jemnost, laskavost [11]
πρέπω hoditi se, slušeti se || (neos.) přepne hodí se, sluší se (τινί pro/na koho, proč, nač) | πρέπον ἐστίν je vhodné, hodí se (+ ak. s inf. aby) [7]
πρεσβεία, ας, ή poselstvo: (hrom.) vyslanci, poslové (L 14,32; 19,14) [2]
πρεσβεύω býti vyslancem, býti poslem (δπέρ τινος koho) [2]
πρεσβύτεριον, ου, τό 1. (židovská) rada/kolegium starších (= συνέδριον) 2.

(křesťanské) kolegium/rada starších/presbyterů/představených [3]
πρεσβύτερος, α, ον (komp. od πρεσβυς) starší (i přen.) || οἱ πρεσβύτεροι předkové; starší | ή πρεσβύτερα starší/stará žena, stařena | ό πρεσβύτερος starší (člen žid. velerady n. představený v církvi), presbyter; stařec [66]
πρεσβύτες, ου, ό stařec, starý muž [3]
πρεσβυτίς, ιδος, ή stařena, stará/starší žena (1 Tm 2,3) [1]
πρηνής, ές, gen. οῦς (jsoucí) s hlavou dopředu, (padající) po hlavě/dopředu/střemhlav; (?) oieklý (Sk 1,18) [1]
πρίζω (aor. pas. ἐπρίσθην) rozřezati (pilou) (Žd 11,37) [1]
πρίν (části. fungující jako časová sp. n. předl. s gen.) dříve než, než; před || πρίν ή συνελθεῖν αὐτοῦς (Mt 1,18) dříve než se sešli | πρίν ἀλέκτορα φωνῆσαι (Mt 26,34 a.) dříve než kohout zakokrhá | πρίν (ή) ἂν ἴδῃ (L 2,26) dříve než by uviděl/uvidí | (s opt. perf. řeči) πρίν ή ό κατηγορούμενος ... ἔχοι (Sk 25,16) dříve než by obžalovaný měl [13]
Πρίσκα, ας, ή Priska (Akvilova manželka) [3]
Πρίσκιλλα, ης, ή Priscilla (zdrobnělina od předch. jména) [3]
πρό (předl. s gen.) před(e) (časově i místně) || πρό καιροῦ (Mt 8,29) předčasně (tj. před dobou soudu) | πρό πάντων přede vším, zvláště [47]
προάγω (fut. προάξω, aor. προήγαγον, inf. προαγαγεῖν) 1. (nechat) předvést, představit (τινά ἐπὶ τινος koho komu); postavit (před soud); vyvést (ἐξω ven) 2. jíti dopředu; jíti před (τινά kým), předejti; jíti dál (i přen.) || προάγουσα ἐντολή předešlé přikázání [20]
προαιρέομαι (pf. προήρημαι) vybrati si, vyvoliti si, předsevzti si, rozhodnout se (τη καρδίη v srdci/nitru) (2 K 9,7) [1]
προαιτιάομαι (aor. προητιόσθην) přede-
 dem/předtím obviniti (Ř 3,9) [1]

προακούω (aor. προήκουσα) slyšeti dříve/předtím (Ko 1,5) [1]
προαμαρτάνω (pf. προμαρτήκα) (už) dříve/v minulosti se dopouštěti hříchu/hřešiti (2 K 12,21; 13,2) [2]
προάυλιον, ου, τό přední dvůr, vstupní nádvoří (Mk 14,68) [1]
προβαίνω (aor. προέβην, pf. προβέβηκα) postoupiti, pokročit (i o věku), jíti dál (i přen.) [5]
προβάλλω (konj. aor. προβάλλω) 1. předhoditi, prolaďiti/poslati/posrčiti dopředu 2. (abs.; o rostlinách) pučet, rašiti, nasazovati (listy) [2]
προβατικός, ή, όν ovčí (J 5,2) [1]
προβάτιον, ου, τό ovečka (v.l.) [0]
πρόβατον, ου, τό ovce (i přen.) [39]
προβέβηκα pf. od προβαίνω
προβιβάζω (aor. προεβίβασα, pas. προεβιβάσθην) vésti/posrčiti dopředu; podníti (Mt 14,8) [1]
προβλέπομαι (aor. προεβλεψάμην) opatřiti, přichystati (τι περί τινος co pro koho) (Žd 11,40) [1]
προγίνομαι (pf. προέγονα) stát se dříve, vzniknouti přede m || προγεγονότα ἁμαρτήματα dřívější hříchy (Ř 3,25) [1]
προγινώσκω (aor. προέγνων, pf. pas. προέγνωσμαι) znáti/věděti/poznat přede m; přede m vyvoliti [5]
πρόγνωσις, εως, ή předzvědění, znalost přede m; prozřetelnost [2]
πρόγονος, ον dříve narozený || οἱ πρόγονοι předkové; (pra)rodíče (i žijící) [2]
προγράφω (aor. προέγραψα, pas. προεγράφη) 1. napsati dříve/přede m 2. dopředu/přede m zaznamenati/zapsati/označiti/určit 3. vykresliti, popsat (κατ' ὀφθαλμούς před očima) [4]
πρόδηλος, ον (naprosto) zjevný, veřejný známý [3]
προδίδωμι (aor. προέδωκα) 1. dáti dříve/přede m (Ř 11,35) 2. zraditi (v.l.) [1]
προδοτής, ου, ό zrádce [3]
προδραμών part. aor. od προτρέχω

πρόδρομος, ου, ό předchůdce; ten, kdo běží v čele (Žd 6,20) [1]
προεγινώσκω aor. od προγινώσκω
προέδρομον aor. od προτρέχω
προέδωκα aor. od προδίδωμι
προεθέμην aor. od προτίθεμαι
προεῖδον aor. od προοράω
προεῖπον aor. od προλέγω
προεῖρηκα pf. od προλέγω
προέλαβον aor. od προλαμβάνω
προελεύσομαι fut. od προέρχομαι
προελεύθην part. aor. od προέρχομαι
προελπίζω (pf. προήλπικα) doufati přede m, mít už dříve naději (Ef 1,12) [1]
προενάρχομαι (aor. προενηρξάμην) začít dříve/předtím (2 K 8,6.10) [2]
προεπαγγέλλομαι (aor. προεπηγγελάμην, pf. pas. προεπηγγέλμαι) slíbiti dopředu/přede m || προεπηγγελέμενος přede m slíbený/ohlášený [2]
προέρχομαι (fut. προελεύσομαι, aor. προήλθον, part. προελθών) předejti (ἐνώπιόν τινος koho), jíti/cestovati napřed, jíti (ἐνώπιόν τινος před kým); jíti dál (δύμνην mίαν jedinou ulici), popojiti || προήρχετο αὐτοῦς (L 22,47) šel v jejich čele [9]
προεστώς part. pf. od προίστημι
προετοιμάζω (aor. προητοίμασα) připraviti přede m/dopředu [2]
προευαγγελίζομαι (aor. προευαγγελισάμην) zvěstovati (radostnou zvěst) přede m (Ga 3,8) [1]
προέχομαι 1. předstírat, vymlouvat se 2. (možná = akt.) vynikati, mít výhodu/nadvrch (Ř 3,9) [1]
προήγαγον aor. od προάγω
προηγέομαι předcházeti, předstihnouti; hodnotiti více (Ř 12,10) [1]
προήλθον aor. od προέρχομαι
προήλπικα pf. od προελπίζω
προημάρτηκα pf. od προαμαρτάνω
προήρημαι pf. od προαιρέομαι
πρόθεσις, εως, ή 1. předložení, vystavení || οἱ ἄρτοι τῆς π. předkladné chleby 2.

záměr, plán, účel; předsevzetí, rozhodnutí || τη προθέσει της καρδίας (Sk 11,23) *s vniřním / pevným rozhodnutím* [12]

προθεσμία, ας, ή stanovený den / okamžik / termín (Ga 4,2) [1]

προθυμία, ας, ή ochota, připravenost, dobrá vůle [5]

πρόθυμος, ον ochotný, připravený || τὸ πρόθυμον *připravenost; přání, touha* [3]

προθύμως (adv.) *ochotně* (1 Pt 5,2) [1]

προϊδών part. aor. od προοράω

πρόϊμος, ον časný, raný || ὁ πρόϊμος *raný děšť* (tj. v Palestině na podzim n. v prosinci či lednu; Jk 5,7) [1]

προϊσταμαι (part. προϊστάμενος, inf. aor. προστῆναι, pf. προέστηκα) 1. býti v čele, vésti (τινός koho), spravovat 2. starat se (τινός o koho) [8]

προκαλέομαι *vynalávat, vyzývat, chovat se vyzývaně* (Ga 5,26) [1]

προκαταγγέλλω (aor. προκατήγγειλα, pf. pas. προκατήγγεμαι) *zvěstovat / ohlásit předem* (Sk 3,18; 7,52) [2]

προκαταρτίζω (aor. προκατήρτισα) *připraviti předem* (2 K 9,5) [1]

προκατέχω *mít přednost / výhodu* (v.l. Ř 3,9) [0]

πρόκειμαι *býti před očíma; býti předložen; býti po ruce / k dispozici* || *προκεῖσθαι* *δεῖγμα sloužiti jako příklad* [5]

προκηρύσσω (aor. προεκήρυξα) *hlásati / zvěstovat / ohlašovat předem* (Sk 13,24) [1]

προκοπή, ἥς, ή pokrok, postup; *prospěch; podpora* [3]

προκόπτω (aor. προέκοψα) 1. (o čase) *posuňovat, ubíhat, pokročit* 2. *dělat pokroky, prospívat* (ἐν τινι v čem), *posuňovat* (ἐπὶ πλετόν *ještě*) *dát; ἐπὶ τὸ χεῖρον k horšímu* [6]

πρόκριμα, τος, τό *předčasný soud, unáhlený úsudek; předsudek* (1 Tm 5,21) [1]

προκυρόω (pf. pas. προκεκύρωμαι) *potvrdit / stanovit předem* (Ga 3,17) [1]

προλαμβάνω (aor. προέλαβον, konj.

aor. pas. προλημφθῶ) 1. *udělat dopředu; brát (si) / jíst předem* || *προέλαβεν* *μυρίσαι* *τὸ σῶμά μου* (Mk 14,8) *předem pomazala své tělo* 2. *jíst, konzumovat* 3. *přistihnout* (ἐν τινι při čem); *strhnout* (ἐν τινι k čemu) [3]

προλέγω (aor. προεῖπον i -εῖπα, pf. προείρηκα) *řici dopředu, předpovědět; zmínit dříve* [15]

προμαρτύρομαι *dosvědčuji předem* (1 Pt 1,11) [1]

προμελετάω *připraviti si předem, rozmýšlet si dopředu* (L 21,14) [1]

προμεριμνάω *starat se předem, dělat si dopředu starosti* (Mk 13,11) [1]

προνοέω (aki. i med.) 1. *starat se* (τινός o koho, oč), *pečovat* 2. (*předem*) *myslet* (τι nač), *dbát* (τι nač); *býti zaměřen* (τι nač) [3]

πρόνοια, ας, ή 1. *péče, starost, starostlivost* (τινός oč) 2. *prozíravost, obezřetnost* [2]

πρόοιδα (part. προειδώς) *vědět předem, předvídat* (v.l. Sk 2,31) [0]

προοράω (part. aor. προῖδών, pf. προεώρακα, impf. med. προορώμην i προωρώμην) 1. *vidět dříve / předem* 2. *vidět dopředu; předvídat* 3. (med.) *vidět před sebou, mít před očima* || *προορώμην* *τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός* (Sk 2,25) *mám (dosl. „měl jsem“) Pána stále před očima* [4]

προορίζω (aor. προώρισα, pas. προωρίσθην) *určuji předem, předurčuji* (+ [dvoj.] ak. n. ak. s inf.) [6]

προπάσχω (part. aor. προπαθών) *utrpět dříve / předem* (1 Te 2,2) [1]

προπάτωρ, ορος, ὁ *předek, praotec* (Ř 4,1) [1]

προπέμπω (aor. προέπεμψα, pas. προεπέμφθην) 1. *doprovodit* 2. *vyslat, vypravit, vydati* (na cestu); *slavnostně se rozloučit* (τινά s kým) [9]

προπετής, ἑς, gen. οὗς *neuvážlivý, unáhlený, lehkovážný* [2]

προπορεύομαι (fut. προπορεύσομαι) *jít vpředu, jít (ἐνώπιον) tinoš před kým), předcházeti* (τινός koho) [2]

πρός (předl.) I. (s gen.) *ve prospěch* || *πρός* *τῆς ὑμετέρας σωτηρίας* (Sk 27,34) *pro vaši záchranu* II. (s dat.) *u, při* || *πρός* *τῇ θύρᾳ u dveří* | *πρός* *τῷ ὄρει* (Mk 5,11) *na svahu hory* III. (s ak.) 1. (směr) *k(e); do; na* || *εἰπεν* *πρός* *αὐτοὺς* *ἔκλινε* | *μήποτε* *προσκόψης* *πρός* *λίθον* *τὸν πόδα σου* (L 4,11) *aby nenarazil nohou o kámen* 2. (poloha) *u, při, vedle, na; před* || *οὐχὶ* *κἄσαι* *πρός* *ἡμᾶς* *εἰσιν;* (Mt 13,56) *cožpak všechny nejsou u nás?* | *τὰ* *πρός* *τὴν θύραν* (*prosior*) *πρὸς* *δύο* *ἑκατὸν* (Ef 3,14) *poklekám před Otcem* 3. (čas) *na; k(e); pro* || *πρός* *ὀλίγας* *ἡμέρας* *na několik dní* 4. *proti; vůči* || *βλασημαί* *πρός* *τὸν θεόν* *rouhámi proti Bohu* 5. *za účelem; vzhledem k(e), kvůli, pro* || *πρός* *τὸ* *θεαθῆναι* *αὐτοῖς* (Mt 23,5) *aby se před nimi ukázali* | *τί ... ἐροῦμεν* *πρός* *ταῦτα;* (Ř 8,31) *co na to řekneme?* | *πρός* *τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν* (Mt 19,8; Mk 10,5) *pro tvrdost vašeho srdce* 6. *podle, v souladu s(e); ve srovnání s(e); pařící k(e)* || *τὰ* *πρός* *τὸν θεόν* *co se týká Boha, před Bohem* | *τί* *πρός* *ἡμᾶς;* (Mt 27,4) *co je nám do toho?* [700]

προσάββατον, ου, τό *den před sobotou / sabatem* (Mk 15,42) [1]

προσαγορεύω (aor. pas. προσήγορεύθην) *pojmenovat, oslovit, označit* (Žd 5,10) [1]

προσάγω (aor. προσήγαγον, pas. προσήχθην) 1. (tr.) *přivést* (τινά τινι koho ke komu) 2. (intr.) *přiblížit se* (τινί ke komu; i o zemi při plavbě, i.): *býti blízko* [4]

προσαγωγή, ἥς, ή *přístup* [3]

προσαιτέω *žebrať* (J 9,8) [1]

προσαιτής, ου, ὁ *žebřák* [2]

προσαναβαίνω (imp. aor. προσανάβηθι)

vystoupit, postoupit výše (L 14,10) [1]

προσαναλαμβάνω *přijmout (spolu)* (v.l. Sk 28,2) [0]

προσαναλίσκω n. **προσαναλῶ** (aor. προσανήλωσα n. προσανάλωσα) *utratit, vynaložit* (*navic*) (τί τινι co na koho) (L 8,43) [1]

προσαναπληρόω (aor. προσανεπλήρωσα) *doplnit, vyplnit* || *τὰ ὑστερήματα* *τινός* *πρ.* *odstranit* *či nedostačky* (2 K 9,12; 11,9) [2]

προσανατίθεμαι (aor. προσανεθέμην) 1. *uložit* *navic* 2. *radit se* (τινί s kým) (Ga 1,16; 2,6) [2]

προσανέχω *přiblížit se* (τινί ke komu; v.l. Sk 27,27) [0]

προσασπείλομαι (aor. προσηπειλησάμην) *připojiť hrozbu, ještě* (*navic*) *pohrozit* (Sk 4,21) [1]

προσαχέω (dórský tvar místo -ηχέω) *zahučeti / zaduněti* (τινί na koho; v.l. B* Sk 27,27) [0]

προσβιάζω *přesvědčuji* (v.l. Mt 14,8) [0]

προσδαπανάω (aor. προσαδαπάνησα) *vynaložit dodatčně / navíc* (L 10,35) [1]

προσδέομαι (part. προσδεόμενος) *potřebovat (dále / navíc), (spíše jen:) potřebovat* (τινός co; Sk 17,25) [1]

προσδέχομαι (aor. προσδεξάμην) 1. (přiznivě) *přijmout* 2. *očekávat, čekat* (τινί na koho), *čekat se* (τι nač) [14]

προσδίδωμι *předat, odevzdat* (v.l. L 24,30) [0]

προσδοκάω (aor. προσεδόκησα) 1. *očekávat, čekat* (τι nač) 2. (intr.) *čekat* [16]

προσδοκία, ας, ή *očekávání* [2]

προσδραμών part. aor. od προστρέχω **προσεάω** *připustit, nechat jet / plout se přiblížit* (Sk 27,7) [1]

προσεγγίζω *přiblížit se* (jen v.l.) [0]

προσεδρεύω *vést se* (τινί čemu; v.l. 1 K 9,13) [0]

προσέθηκα aor. od προστίθημι

προσεκλήθην aor. od προσκλίνομαι

προσέλαβον aor. od προσλαμβάνω

·προσελεύσομαι fut. od προσέρχομαι
·προσελήλυθα pf. od προσέρχομαι
·πρόσελθε imp. aor. od προσέρχομαι
·προσενέγκαι n. προσενεγκεῖν inf. aor. od προσφέρω
·προσένεγκον n. προσένεγκε imp. aor. od προσφέρω
·προσενεχθεῖς part. aor. pas. od προσφέρω
·προσενήνοχα pf. od προσφέρω
·προσέπεσον aor. od προσπίπτω
·προσεργάζομαι (aor. προσεργασάμην) *získat návic, vydělat (si)* (L 19,16) [1]
·προσέρηξα aor. od προσήγγνυμι
·προσέρχομαι (fut. προσελεύσομαι, aor. προσήλθον i προσήλθα, pf. προσελήλυθα) *přistoupit* (τινί / πρὸς τινα ke komu), *přijít, přiblížit se* (τινί ke komu, k čemu); *souhlasit* (τινί s čím), *držet se* (τινί čeho) [86]
·προσέταξα aor. od προστάσσω
·προσετέθην aor. pas. od προστίθημι
·προσευχή, ἡς, ἡ 1. *modlitba* (πρὸς τὸν θεόν i τοῦ θεοῦ k Bohu) 2. *místo modlitby, modlitebna* [36]
·προσεύχομαι (fut. προσεύξομαι, aor. προσευξάμην) 1. *modlit se* (τῷ θεῷ k Bohu; ὑπέρ / περὶ τινος za koho; ἐπὶ τινα nad kým/za koho; τι οὐ) || προσευχή pr. *usilovně/snažně se modlit* 2. *prosít* (τι οὐ), *vyprošovat* [85]
·προσέχω (aor. προσέσχον, pf. προσέσχηκα) 1. *věnovat pozornost* (τινί komu, čemu), *naslouchat; dávat (si) pozor, mít se na pozoru* (ἀπὸ τινος před kým) || προσέχετε ἑαυτοῖς *mějte se na pozoru* 2. *starat se, pečovat* (τινί o koho, oč); *věnovat se* (τινί čemu), *zabývat se* (τινί čím); *mít rád* 3. (med.) *držet se* (τινί čeho; přen.) [24]
·προσηλθον aor. od προσέρχομαι
·προσηλῶ (aor. προσήλωσα) (hřebem) *přibít* (τινί nač; Ko 2,14) [1]
·προσήλυτος, ου, ὁ *proselyta, pohan obrácený na židovství* [4]

·προσηνεγκα aor. od προσφέρω
·προσηνέχθην aor. pas. od προσφέρω
·προσηχθην aor. pas. od προσάγω
·προσθέναι inf. aor. od προστίθημι
·προσθεῖς part. aor. od προστίθημι
·πρόσθεσις imp. aor. od προστίθημι
·πρόσθεσις, εως, ἡ *vystavení, předložení* (chlebu) (v.l.) [0]
·προσθῶ konj. aor. od προστίθημι
·πρόσκαιρος, ον *dočasný, trvající jen krátce, přechodný, nestálý, pomíjivý* [4]
·προσκαλέομαι (aor. προσεκαλεσάμην, pf. προσεκλήμαι) *přivolat, zavolat (si / k sobě); ponolat; nechat předvést* [29]
·προσκαρτερέω (fut. -ρήσω) 1. *setrvat, vytrvat, zůstat* (τινί / εἰς τι v čem, u čeho / při čem), *držet se* (τινί čeho); *stále se zabývat* (τι i εἰς τι čím) 2. *být oddán / k službám* (τινί komu), *být po ruce* (τινί komu, pro koho) [10]
·προσκαρτέρησις, εως, ἡ *vytrvalost* (Ef 6,18) [1]
·προσκεφάλαιον, ου, τό *polštář, poduška* (Mk 4,38) [1]
·προσκληρόομαι (aor. προσεκληρώθην) *přidržit se* (τινί koho), *připojit se* (τινί ke komu) (Sk 17,4) [1]
·πρόσκλησις, εως, ἡ *předvolání, pozvání* (v.l. i Tm 5,21 *místo πρόσκλησις*) [0]
·προσκλίνομαι (aor. προσεκλίθην) *přiklonit se, přidať se* (τινί ke komu; Sk 5,36) [1]
·πρόσκλησις, εως, ἡ *náklonnost, stranic-kost, zaujatost* (1 Tm 5,21) [1]
·προσκολλάομαι (aor. προσεκολλήθην) *pevně přilnout, přidržit se* (πρὸς τινα koho); *být oddán* [2]
·πρόσκομα, τος, τό *překážka, příležiost k pádu; pád, úraz; pohoršení* || ὁ διὰ προσκόματος ἐσθίων (Ř 14,20) *ten, kdo jí a dáva pohoršení / a je příležiostí k pádu / s pohoršením / přes (vnitřní) překážky* [6]
·προσκοπή, ἡς, ἡ *příležiost k pádu, pohoršení* (2 K 6,3) [1]

·προσκοπτω (aor. προσέκοψα) 1. *parazit* (τι πρὸς τι čím nač, co oč; τινί oč); *opřít se, obořít se* (τινί do čeho); *klopýtat* 2. *pohoršit se* (τινί nad čím); *odmítat* (τινί co) [8]
·προσκορούω *narazit* (τινί nač; v.l.) [0]
·προσकुλίω (aor. προσεκύλισα) *přivalit, přisunout* [2]
·προσκυνέω (fut. προσκυνήσω, aor. προσεκύνησα) *klanět se* (τινί n. τινά komu); *vzdát čest, padnout na zem* (τινί n. τινά před kým) [60]
·προσκυνήτης, οῦ, ὁ *ctitel; ten, kdo se klaní* (J 4,23) [1]
·προσλαλέω (aor. προσελάλησα) *oslovit* (τινί koho), *mluvit* (τινί ke komu, s kým) (Sk 13,43; 28,20) [2]
·προσλαμβάνω (aor. προσέλαβον, med. προσελαβόμην, imp. προσλαβοῦ) 1. *pojíst* (τροφῆς *jídlo*) 2. (med.) *vzít (si) stranu, vzít se sebou, přibrat si; přijmout, ujmout se* (τινά koho); *vzít si* (τροφῆς *něco k jídlu*), *jíst* (τι / τινός co) [12]
·προσλέγω *odvětit, říci* (v.l. Mk 16,14) [0]
·πρόσλη(μ)ψις, εως, ἡ *přijetí* (Bohem: Ř 11,15) [1]
·προσμένω (aor. προσέμεινα, inf. προσμεῖναι) 1. *zůstat / pobýti ještě; zůstat, být* (τινί u koho / s kým) 2. *vytrvat, setrvat* (τινί v čem), *zachovat věrnost* [7]
·προσορμίζομαι (aor. προσωρμίσθην) *vplout do přístavu, přistát* (Mk 6,53) [1]
·προσοφείλω *dlužiti navíc, zůstat dlužen* (Fm 19) [1]
·προσοχθίζω (aor. προσώχθισα) *hněvat se* (τινί na koho) (Žd 3,10,17) [2]
·πρόσπενος, ον *hladový* (Sk 10,10) [1]
·προσπλήννυμι (aor. προσέπληξα) *připevnit, přibít* (na křiž) (Sk 2,23) [1]
·προσπίπτω (aor. προσέπεσον i προσέπεσα) 1. *padnout* (τινί před kým; πρὸς τοὺς πόδας τινός n. τοῖς γόνασιν τινος komu k nohám) 2. *udeřit, obořít se* (τινί nač) [8]
·προσποιέομαι (aor. προσεποιήσάμην)

tváří se jako, předstírat, dělat jako (+ inf.: L 24,28) [1]
·προσπορεύομαι *přistoupit, přijít* (τινί ke komu; Mk 10,35) [1]
·προσρήγνυμι i προσρήσω (aor. προσέρηξα) *narazit, přivalit se* (τινί nač) (L 6,48,49) [2]
·προστάσσω (aor. προσέταξα, pf. pas. προστέταγμαi) *naříditi, přikázat; uložit, určíti, stanovit* [7]
·προστάτης, ιδος, ἡ *ochránkyň, patronka; pomocnice* (Ř 16,2) [1]
·προστήναι inf. aor. od προϊσταμαι
·προστίθημι (impf. 3. sg. προσετίθει, aor. προσέθηκα, inf. προσθεῖναι, part. προσθεῖς, konj. προσθῶ, aor. med. προσεθέμην, pas. προσετέθην, inf. aor. pas. προστεθῆναι, fut. pas. προστεθήσομαι) 1. (akt. i med.) *připojit* (τινά τινι koho ke komu), *přidať* (τί τινι n. τι πρὸς / ἐπὶ τι i τι ἐπὶ τινι co k čemu); *rozmnožit; přidělit, propůjčit, udělit, opatřit* 2. (podle hebr. pro opis adv.) *dále, ještě (také), navíc* || προσθεῖς εἶπεν (L 19,11) *poněděl ještě i προσέθετο ... kémpai* (L 20,11) *dále poslal* 3. (pas.) *být přidán; být připojen* (τινί ke komu), *být získán* (τινί pro koho), *připojit se* [18]
·προστρέχω (part. aor. προσδραμών) *přiběhnout* [3]
·προσφάγιον, ου, τό („příkrm“) *ryba* (J 21,5) [1]
·πρόσφατος, ον *nový* (dosud neexistující) (Žd 10,20) [1]
·προσφάτως (adv.) *nedávno* (Sk 18,2) [1]
·προσφέρω (aor. προσήνεγκα, imp. προσένεγκον n. προσένεγκε, inf. προσενέγκαι n. προσενεγκεῖν, pf. προσενήνοχα, aor. pas. προσηνέχθην) 1. *přinést, přivést, představit; podat; nabídnout; přednášet* (δεήσεις *modlitby*) 2. *obětovat, přinést oběť* (περὶ τοῦ καθαρισμού *za očistění*) 3. (pas.) *být přinesen / obětován; obětovat se; zacházet* (τινί s kým), *chovat se* (τινί vůči komu), *setká-*

vat se (τινὶ s kým) [47]
 προσφιλής, ἔς oblibený, přijemný, milý (Fr 4,8) [1]
 προσφορά, ἄς, ἡ 1. obětní dar, oběť 2. obětování, přinášení oběti [9]
 προσφωνέω (aor. προσεφώνησα) volat (τινὶ na koho); promlouvat (τινὶ ke komu); přivolat, zavolat (τινὶ koho) [7]
 προσχαίρω iēšit se, radovat se (v.l. Mk 9,15) [0]
 πρόσχυσις, εως, ἡ pokropení (τοῦ αἵματος krvi; Žd 11,28) [1]
 προσψαύω doíknout se (τινὶ čeho; L 11,46) [1]
 προσωπολημπτέω přilhlzet k osobě, být stranický, soudit podle tváře (Jk 2,9) [1]
 προσωπολήμπτης, ου, ὁ ten, kdo posuzuje podle zevnějšku/tváře; ten, kdo je stranický (Sk 10,34) [1]
 προσωποληψία, ας, ἡ stranickost, stranicství, ohled na zevnějšek osoby [4]
 πρόσωπον, ου, τό 1. tvář, obličej 2. vnějšek, vzhled; povrch (τῆς γῆς země) 3. přítomnost 4. osoba 5. (význ. podle hebr.) katá πρόσωπον do tváře; osobně; v přítomnosti i ἐν προσώπῳ navenek, v přítomnosti i ἀπὸ προσώπου (+ gen.) od i πρὸ προσώπου (+ gen.) před i εἰς πρόσωπον do tváře, před (očíma) i πρ. εἰς πρόσωπον tváři v tváři i μετὰ τοῦ πρ. (+ gen.) před i λαμβάνειν πρόσωπον hledět na zevnějšek, být stranický [76]
 προτάσσω (pf. pas. προτέταγμαi) předurčit, předem stanovit (v.l. Sk 17,26) [0]
 προτείνω (aor. προέτεινα) naláhnout, přitáhnout; svázat (τοῖς ἰμασίν řemeny n. pro řemeny, tj. k bičování; Sk 22,25) [1]
 πρότερος, α, ον 1. dřívější, předcházející, dosavadní; první 2. (adv.) (τὸ) πρότερον dříve, kdysi, předtím; nejdříve, nejprve; poprvé [11]
 προτίθεμαι (aor. προέθημην) 1. předem stanovit; veřejně vystavit / ukázat; určit 2. předsevzt si [3]
 προτρέπομαι (aor. προετρέψαμην) po-

vzbudit; vyzvat (Sk 18,27) [1]
 προτρέχω (aor. προέδραμον) běžet napřed / vpředu i προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου (J 20,4) běžel rychleji než Petr, předběhl Petra [2]
 προϋπάρχω být / působit / žít dříve i προϋπάρχον γὰρ ἐν ἔχθρῳ ὄντες (L 23,12) dříve totiž byli nepřáteli [2]
 πρόφασις, εως, ἡ 1. omluva 2. výmluva, záminka i προφάσει pod záminkou; okázale, na odiv [6]
 προφέρω vynést, vyndat (L 6,45bis) [2]
 προφητεία, ας, ἡ prorokování; prorockví (jako výtok); (dar) prorockví [19]
 προφητεύω (fut. προφητεύσω, aor. ἐπροφήτευσα i προεφήτευσα) prorokovat; zvěstovat Boží slovo, mluvit pod vlivem vnuknutí [28]
 προφήτης, ου, ὁ prorok; ten, kdo mluví pod vlivem vnuknutí i ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται n. Μωϋσῆς καὶ οἱ πρ. Ζάκων / Mojžíš a proroci = Pismo sv. SZ [144]
 προφητικός, ἡ, ὁν prorocký [2]
 προφήτης, ιδος, ἡ prorokyně [2]
 προφθάνω (aor. προέφθασα) předejít (Mt 17,25) [1]
 προχειρίζομαι (aor. προεχειρισάμην, pf. pas. προκεχειρισάμην) ustanovit, vyvolit, určit (τινὶ τινά koho jako / za koho); (?) předurčit i τὸν προκεχειρισμένον ὁμῖν Χριστόν, Ἰησοῦν (Sk 3,20) toho, který vám byl určen za Mesiáše, totiž Ježíše n. Ježíše, který vám byl určen za Mesiáše [3]
 προχειροτονέω (pf. pas. προκεχειροτονήμην) určit / stanovit / vyvolit předem (Sk 10,41) [1]
 Πρόχορος, ου, ὁ Prochor (jeden ze sedmi diakonů v Jeruzalémě; Sk 6,5) [1]
 πρύμνα, ης, ἡ záď (lodí) [3]
 πρωΐ (adv.) (brzy) ráno, zrána, časné i λίαν πρ. časné zrána i εὐθὺς / ἄμα πρ. hned ráno [12]
 πρωΐα, ας, ἡ ráno, jitro [2]

πρωϊνός, ἡ, ὁν ranní, časný i ὁ ἀστὴρ ὁ πρωϊνός jmenka (Zj 2,28; 22,16) [2]
 πρῶρα, ης, ἡ před (lodí) (Sk 27,30.41) [2]
 πρωτεύω být první, mít první místo (Ko 1,18) [1]
 πρωτοκαθεδρία, ας, ἡ přední / čestné / první místo / sedadlo (v synagoze) [4]
 πρωτοκλισία, ας, ἡ přední / čestné místo (u stolu) [5]
 πρωτομάρτυς, υρος, ὁ první svědek (?) krve; v.l. Sk 22,20) [0]
 πρῶτος, η, ον 1. (čas) první, dřívější; (prostor) přednější, přední; (co do význ.) první, nejnáženější, hlavní, nejdůležitější, nejlepší i πρῶτός μου přede mnou / dříve než já i ἐν πρώτοις v prvé řadě, především, nejprve 2. (jako adv.) (τὸ) πρῶτον dříve, spíše; předtím; nejprve; poprvé; zvláště. především [155]
 πρωτοστάτης, ου, ὁ vůdce, náčelník (bandy) (Sk 24,5) [1]
 πρωτοτοκεῖα, ων, τά = násli.
 πρωτοτόκια, ων, τά prvorozenecké právo (Žd 12,16) [1]
 πρωτότοκος, ον prvorozený (i přen.) [8]
 πρώτως (adv.) poprvé, nejprve (Sk 11,26) [1]
 πταίω (fut. πταίσω, aor. ἔπταισα) klopýtat; (přen.) (pol)chybit, provinit se, zhešit; (morálně) padnout [5]
 πτέρνα, ης, ἡ pata (J 13,18) [1]
 πτερύγιον, ου, τό („křídélko“) vrchol, cimbuří (τοῦ ἱεροῦ chrámu) [2]
 πτέρυξ, υγος, ἡ křídlo [5]
 πτηνός, (ἡ), ὁν okřídlený i τὰ πτηνά ptáci (1 K 15,39) [1]
 πτοέομαι (aor. ἔπτοήθην) být vyděšen, děsit se, strachovat se, nechat se vyděsit (L 21,9; 24,37) [2]
 πτόησις, εως, ἡ zastrážování; strach, děs, hrůza i μη φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν (1 Pt 3,6) když se nenecháváte ničím zastrážit [1]
 Πτολεμαίς, ιδος, ἡ Ptolemais (fénické

město; Sk 21,7) [1]
 πτύον, ου, τό lopata na provínání zrna (Mt 3,12; L 3,17) [2]
 πτύρομαι vyděsit se; nechat se zastrážit (ἐν τινι čim; Fr 1,28) [1]
 πτύσμα, τος, τό slina (J 9,6) [1]
 πτύσσω (aor. ἔπτυσα) složit, svinout, zavřít (τὸ βιβλίον knihu / svitek; L 4,20) [1]
 πτύω (aor. ἔπτυσα) plivat i πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ (Mk 8,23; asi:) potřel mu slinou oči [3]
 πτώμα, τος, τό mrtvola [7]
 πτώσις, εως, ἡ pád, zřícení, zhroucení, zkáza (i přen.) [2]
 πτωχεία, ας, ἡ chudoba i ἡ κατὰ βάθος π. veliká chudoba [3]
 πτωχεύω (aor. ἔπτωχευσα) žít v nouzi / chudobě, být (velmi) chudý; (v aor. iaké:) stát se chudým (2 K 8,9) [1]
 πτωχός, ἡ, ὁν 1. chudý, nuzný 2. ubohý, žalostný [34]
 πυγμή, ης, ἡ pěst (Mk 7,3 je význ. sporový; πυγμῇ pěstí, tj. polootevřenou dlaň, n. důkladně n. po loket (?) [1]
 πυθόμενος part. aor. od πυθάνομαι
 πύθων, ωνος, ὁ (pův.) Python (drak sířezící delfskou věštírnu); věštec, břichomluvec i πνεῦμα πύθων věštický duch (Sk 16,16) [1]
 πυκνός, ἡ, ὁν častý, četný i πυκνά (adv.) často i (komp.) πυκνότερον častěji, velmi často, co nejčastěji [3]
 πυκτεύω bojovat (pěsťmi) (1 K 9,26) [1]
 πύλη, ης, ἡ brána, vrata, dveře [10]
 πυλών, ὦνος, ὁ brána; vstupní hala / budova; předsíň; vstup [18]
 πυνθάνομαι (impf. ἐπυνθάνομην, aor. ἐπυθόμην, part. πυθόμενος) vyptávat se; zjišťovat, vyptávat; dovědět se [12]
 πῦρ, ὅς, τό oheň (i přen.) i ἡ γέεννα τοῦ πυρός ohnivě peklo, pekelný oheň [71]
 πυρά, ἄς, ἡ hranice (pro oheň n. už hořící), ohniště, oheň (Sk 28,23) [2]
 πυράζω = πυρράζω
 πύργος, ου, ὁ věž [4]

πυρέσσω *mít horečku* [2]
 πυρετός, οὐ, ὁ *horečka* [6]
 πύρινος, η, ον *ohnivý, (jsoucí) jako z ohně* (Zj 9,17) [1]
 πυρόμαι (pf. pas. πεπύρωμαι, aor. pas. ἐπυρώθη) *hořet* (i přen.), *být v ohni; žhnout; čistit ohněm* || πεπυρωμένος *hořící, ohnivý; pročištěný ohněm* [6]
 πυρράζω (pravopis πυράζω je pozdější) *být ohnivě rudý, červenat se (jako oheň)* || πυρράζει ὁ οὐρανός *nebe je rudé, na nebi jsou červenky* (Mt 16,2,3) [2]
 πυρρός, ἄ, ὅν *ohnivě rudý/červený* (Zj 6,4; 12,3) [2]
 Πύρρος, ου, ὁ *Pyrrhos* (otec jednoho Pavlova průvodce: Sk 20,4) [1]
 πύρωσις, εως, ἡ *pálení; požár; žár, výheň* (i přen.) [3]
 πωλέω (aor. ἐπώλησα) *prodávat* (ti tinos co zač), *nabízet* (k prodeji) || οἱ πωλοῦντες *prodavači* [22]
 πῶλος, ου, ὁ *mladá zvíře; oslí mládě, oslík, oslátka; hříbě* [12]
 πῶποτε (adv.) *(ně)kdy; (po záporu) nikdy*

|| οὐδεὶς πῶποτε *nikdo nikdy* [6]
 πωρόω (aor. ἐπώρωσα, pf. πεπώρωκα, pas. πεπώρωμαι, aor. pas. ἐπώρωθη) 1. *zatvrdit, otupit* (přen.) 2. (pas.) *být zatvrzen, zatvrdit se* [5]
 πώρωσις, εως, ἡ *zatvrzení, (přen.) slepota* [3]
 πῶς (tázací část. v přímých i nepř. ot.) *jak?, jakým způsobem?; jak to?, jakým právem?; jak to, že?, proč(pak)?; jak!*; (možná i jako sp.) *že* (např. 1 Te 1,9) || πῶς οὐ νοεῖτε (Mt 16,11) *jak to, že/pročpak nerozumíte* (i s konj. rozvažovací) πῶς φύγητε (Mt 23,33) *jak chcete/budete moci uniknout(?)* | ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν (J 11,36) *hle, jak ho miloval!* [103]
 πως (enkl. část.) *nějak, snad* || (v NZ vždy ve spojení s jinými část.) *eť πως zda snad; s nadějí, že i μη πως aby ne, že ne i μη πως eis kenon trécho (= konj.) ἢ ἔδρομον* (Ga 2,2) *z obavy, zda se nenamáham nebo jsem se nenamáhal nadarmo n. jestli snad se nenamáham...* [15]

P e

Ῥαάβ, ἡ (neskl.) *Rachab* (nevěstka: Žd 11,31; Jk 2,25 — sr. Ῥαάβ) [2]
 ῥαββί *rabi!, pane!, učitel!, mistře!* (oslovení učitele zákona) [15]
 ῥαββουνί (aram.) *rabbuni!, pane!, učiteli, mistře!* [2]

ῥαβδίζω (aor. pas. ἐραβδίσθην) *bít holí, (vy)mrskat* [2]
 ῥάβδος, ου, ἡ *hůl, hůlka; prut; metla; žezlo* || ἐν ῥάβδῳ *s holí* [12]
 ῥαβδοῦχος, ου, ὁ *(římský) liktor, soudní sluha, člen stráže, biřic* (Sk 16,35.38) [2]

Ῥαγαῦ, ὁ (neskl.) *Ragau* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,35) [1]
 ῥαδιοῦργημα, τος, τό *lehkovážný čin, podvod, zločin* (Sk 18,14) [1]
 ῥαδιουργία, ας, ἡ *lehkovážnost, zloba, darebáctví, podvod* (Sk 13,10) [1]
 ῥαίνω (pf. pas. ἔρραμαι n. ῥέραμαι) *pokropit* (v.1. Zj 19,13) [0]
 Ῥαιφάν, ὁ (neskl.) *Remfan* (jméno boha: Sk 7,43) [1]
 ῥακά (aram. nadávka) *blázne!, pošetilče!, duťá hlavo!* (Mt 5,22) [1]
 ῥάκος, ους, τό *kus látky, záplata* [2]
 Ῥαμά, ἡ (neskl.) *Ráma* (město na sever od Jeruzaléma: Mt 2,18) [1]
 ῥαντίζω (aor. ἐράντισα, pf. pas. ἐράντισμαι i ῥεράντισμαι) 1. *kropit* (ti tivo co čím); *očistit*, (o vodě s popelem též:) *být kropen* 2. (med.) *očistit se/si* [4]
 ῥαντισμός, οῦ, ὁ *pokropení* (αἵματος krvi) [2]
 ῥαπίζω (aor. ἐράπισα) *tlouci, bít, udeřit* (Mt 5,39; 26,67) [2]
 ῥάπισμα, τος, τό *rána, úder, políček* || δίδοναι ῥάπισμα *políčekovat/bít do tváře* (tíví koho) [3]
 ῥάσσω *srazit (k zemi)* (v.1. Mk 9,18) [0]
 ῥαφίς, ἰδος, ἡ *jehla* [2]
 Ῥαχάβ, ἡ (neskl.) *Rachab* (v Ježíšově rodokmenu: L 1,5 — sr. Ῥαάβ) [1]
 Ῥαχήλ, ἡ (neskl.) *Ráchel* (Jákovova manželka: Mt 2,18) [1]
 Ῥεβέκκα, ας, ἡ *Rebeka* (Izákova manželka: Ř 9,10) [1]
 ῥεδή, ης, ἡ *(čtyřkolový) vůz* (Zj 18,13) [1]
 ῥέραμαι pf. pas. od ῥαίνω
 ῥέω (fut. ῥεύσω) *téci* (J 7,38) [1]
 Ῥήγιον, ου, τό *Rhegium, Regium* (město na jihu Itálie, dnes Reggio di Calabria: Sk 28,13) [1]
 ῥήγμα, τος, τό *zřícení, zhroucení, pád* (L 6,49) [1]
 ῥήγνυμι (préz. také ῥήσσω, fut. ῥήξω, aor. ῥρηξα, imp. ῥήξον) 1. *(roz)trhat, rozsápat; rozpoutat, propuknout* (v jásoi);

|| ῥήξον (Ga 4,27) *propukni v jásoi, zajej* 2. (pas.) *roztrhnout se, prasknout, puknout* — sr. ῥήσσω [5]
 ῥηθείς part. aor. pas. od λέγω
 ῥῆμα, τος, τό 1. *slovo; výrok; příkaz* 2. (podle hebr.) *věc, záležitost; událost* [68]
 Ῥησά, ὁ (neskl.) *Resa* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,27) [1]
 ῥήσσω (aor. ῥρηξα) *srazit, mrštit (k zemi)* (Mk 9,18; L 9,42) — sr. ῥήγνυμι [2]
 ῥήτωρ, ορος, ὁ *řečník; právník, obhájce* (Sk 24,1) [1]
 ῥητέω (adv.) *výslovně, určitě, jednoznačně* (1 Tm 4,1) [1]
 ῥίζα, ης, ἡ *kořen* (i přen.); (přen.) *základ, zdroj; výhonek* [17]
 ῥιζόμαι (pf. ῥριζωμαί) *mít kořen, být zakořeněn* [2]
 ῥιπή, ης, ἡ *hod, vrh; mžik* || ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ (1 K 15,52) *v okamžiku* [1]
 ῥιπίζω *zmítat, pohybovat sem a tam* (Jk 1,6) [1]
 ῥιπτέω *házet, odhazovat, vyhazovat* (Sk 22,23) [1]
 ῥίπτω (aor. ῥριψα, part. ῥίψας, pf. pas. ῥριπμαι, 3. sg. ῥριπται) *(od)hodit; složit, položit* (παρὰ τοὺς πόδας *k nohám*); *srazit k zemi* (i přen.) || ῥριπόμενοι *ležící (bezmocně) na zemi, skleslí* [7]
 Ῥοβόαμ, ὁ (neskl.) *Roboam, Rechabeam* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,7b1s) [2]
 Ῥόδη, ης, ἡ *Rodé, Rode* (otrokyně: Sk 12,13) [1]
 Ῥόδος, ου, ἡ *Rodos* (ostrov v Egejském moři: Sk 21,1) [1]
 ῥοιζηδόν (adv.) *se svištěním, se sykotem, s rachotem* (2 Pt 3,10) [1]
 ῥομφαία, ας, ἡ *(široký) meč* (i přen.) [7]
 ῥοπή, ης, ἡ *sklon, vychýlení (dolů)* (v.1. 1 K 15,52) [0]
 Ῥουβήν, ὁ (neskl.) *Ruben* (Zj 7,5) [1]
 Ῥούθ, ἡ (neskl.) *Rúť* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,5) [1]
 Ῥοῦφος, ου, ὁ *Rufus* (1. syn Šimona z Kyrény; 2. římský křesťan [nejde-li

o stejnou osobu]] [2]
ῥύμη, **ης**, ἡ *ulicka, ulice* (mezi domy) [4]
ῥύομαι (fut. ῥύσομαι, aor. ἔρυσάμην, imp. ῥύσαι, aor. pas. ἔρυσάσθην, konj. ῥυσθῶ) *zachránit* (ἀπό/ἐκ τινος z čeho), *spasit; vysvobodit* || ὁ ῥυόμενος *zachránce, osvoboditel* [17]
ῥυπαίνομαι (imp. aor. 3. sg. ῥυπανθήτω) *poskvrnit se* (i přen.; Zj 22,11) [1]
ῥυπαρεύομαι (imp. aor. 3. sg. ῥυπαρευθήτω) *poskvrnit se* (v.l. Zj 22,11) [0]
ῥυπαρία, **ας**, ἡ *špina, nečistota* (přen.; Jk 1,21) [1]
ῥυπαρός, **ά**, ὁν *špinavý, nečistý, poskvrněný* (i přen.) [2]

Σ σ

σαβαχθάνι, **-θάνι**, **-θανεί** (aram. „[ty] jsi mě opustil“) *sabachtani* [2]
Σαββᾶθ (hebr.; neskl.), ve spoj.: κύριος *Σαββᾶθ* [2]
σαββατισμός, **οὔ**, ὁ *sobotní klid / odpočinek, slavení / zachování sabatu / soboty* (přen.; Žd 4,9) [1]
σάββατον, **ου**, τό (pl. τὰ σάββατα má též význ. sg.; dat. pl. σάββασι) 1. *sobota*, (židovský) *sabat / šabat* || τοῖς σάββασι *v sobotu* | κατά πᾶν σάββατον *každou sobotu* 2. *lýden* || πρώτη σαββάτου *n. μία / πρώτη (τῶν) σαββάτων první den v týdnu* | δις τοῦ σαββάτου *dvakrát týdně* [68]
σαγήνη, **ης**, ἡ (vlečná) *sít, nevod* (Mt 13,47) [1]
Σαδδουκαῖος, **ου**, ὁ *Saducej, Saduceus*

ῥύπος, **ου**, ὁ *špina, nečistota* (σαρκός [z] i těla: 1 Pt 3,21) [1]
ῥύσις, **εως**, ἡ *tok, proud* || ῥύσις (τοῦ) αἵματος *krvotok, krvácení* [3]
ῥυτίς, **ίδος**, ἡ *vráska* (Ef 5,27) [1]
Ῥωμαϊκός, **ή**, ὁν *římský, latinský* (v.l. L 23,38) [0]
Ῥωμαῖος, **ου**, ὁ *Říman; římský občan*; (pl.) *Římané* (v obojím sm.), *římsí křesťané* [12]
Ῥωμαῖστί (adv.) *latinsky* (J 19,20) [1]
Ῥώμη, **ης**, ἡ *Řím* [8]
ῥώννυμι (imp. pf. ἔρωσω, 2. pl. ἔρωσθε) *být silný, být zdravý, žít blaze* || ἔρωσθε *buďte zdraví!* (Sk 15,29) [1]

(člen židovské kněžské náb. strany) [14]
Σαδῶκ, ὁ (neskl.) *Sadok* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,14b) [2]
σαίνομαι *nechat se zvíkat / rozkolísat* (1 Te 3,3) [1]
σάκκος, **ου**, ὁ *pytel; žínice, zíněný / hrubý šat* [4]
Σαλά, ὁ (neskl.) *Sala* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,32.35) [2]
Σαλαθιήλ, ὁ (neskl.) *Salathiel, Šaltiel* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,12b; L 3,27) [3]
Σαλαμίς, **ῖνος**, ἡ *Salamis, Salamina* (město na Kypru: Sk 13,5) [1]
Σαλείμ, **τό** (neskl.) *Salim* (místo v Samaří: J 3,23) [1]
σαλεύω (aor. ἐσάλευσα, pf. pas. σεσάλευμαι, aor. pas. ἐσαλεύσθην, fut. pas.

σαλευθήσομαι) 1. *třást, natřást, setřást, oitřást; vzrušit* 2. (pas.) *být zmítán; zmítat se, oitřást se* || σαλευθῆναι ἀπὸ τοῦ νοῦς (2 Te 2,2) *nechat se zvíkat v (rozumném) uvažování / nechat se vyvést z míry* [15]
Σαλήμ, **ή** (neskl.) *Salem* || βασιλεὺς Σ. *král Salemu* (Žd 7,1.2) [2]
Σαλίμ = *Σαλείμ*
Σαλμών, ὁ (neskl.) *Salmon* (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,4.5) [2]
Σαλμώνη, **ης**, ἡ *Salmone, Salmóna* (předchozí na Krétě: Sk 27,7) [1]
σάλος, **ου**, ὁ *otřes, zemětřesení, pohyb (moře), příboj* (L 21,25) [1]
σάλπιγξ, **ιγγος**, ἡ 1. *trubka, polnice* 2. *zvuk trubky, (za)troubení* [11]
σαλπίζω (fut. σαλπίσω, aor. ἐσάλπισα) *troubit* (na trubku), *vytrubovat* (i přen.) || (neos.) *σαλπίζει* (1 K 15,52) *zazní / ozve se polnice* [12]
σαλπιστής, **οὔ**, ὁ *trubač* (Zj 18,22) [1]
Σαλώμη, **ης**, ἡ *Salome* (jedna z žen pod křížem: Mk 15,40; 16,1) [2]
Σαμάρεια, **ας**, ἡ *Samařsko, Samaří* (území n. město na sever od Judska) [11]
Σαμαρίτης, **ου**, ὁ *Samařan, Samaritán* (obyvatel Samaří) [9]
Σαμαρίτις, **ίδος**, ἡ *Samařanka, Samariánka* || (jako adj.) ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρίτις *samařská žena, Samařanka* (J 4,9b) [2]
Σαμοθράκη, **ης**, ἡ *Samothraké* (ostrov v Egejském moři: Sk 16,11) [1]
Σάμος, **ου**, ἡ *Samos* (ostrov v Egejském moři: Sk 20,15) [1]
Σαμουήλ, ὁ (neskl.) *Samuel* [3]
Σαμουριν, ἡ (neskl.) *Seforis* (v.l. J 11,54) [0]
Σαμψών, ὁ (neskl.) *Samson* (Žd 11,32) [1]
σανδάλιον, **ου**, τό *sandál, opánek* [2]
σανίς, **ίδος**, ἡ *prkno* (Sk 27,44) [1]
Σαούλ, ὁ (neskl.) 1. *Saul* (izraelský král) 2. *Šavel* (židovské jméno ap. Pavla) [9]
σαπρός, **ά**, ὁν *shnilý, zkažený, špatný, nepořádný, ošklivý* (i přen.) [8]
Σάπιφρα, **ης**, ἡ *Safira* (Ananiášova

manželka: Sk 5,1) [1]
σάπιφος, **ου**, ἡ *safir* (drahý kámen, asi modré barvy: Zj 21,19) [1]
σαργάνη, **ης**, ἡ *koš* (2 K 11,33) — sr. σπυρίς [1]
Σάρδεις, **εων**, αἱ *Sardy* (hl. město Lydie, v záp. části Malé Asie) [3]
σάρδιος, **ου**, ὁ *pozdější forma od sárdiov*
σάρδιον, **ου**, τό *sardis, karneol* (drahý kámen, asi načervenalé barvy: Zj 4,3; 21,20) [2]
σαρδόνυξ, **υχος**, ὁ *sardonys* (drahý kámen, různého zbarvení: Zj 21,20) [1]
Σάρεπτα, **ων**, τὰ *Sarepta* (sg.) (fénické město: L 4,26) [1]
σαρκικός, **ή**, ὁν *tělesný, hmotný, světský, přirozený, pozemský* [7]
σάρκινος, **η**, **ον** (jsoucí) *z masa; tělesný, přirozený, světský, hříšný* [4]
σάρξ, **σαρκός**, ἡ 1. *maso; tělo* || τῇ σαρκὶ ἄπειμι (Ko 2,5) *tělem / tělesně jsem nepřítomen* 2. (více či méně přen.) *tělo* (hmotná stránka člověka); *lidská bytost, člověk; tělesnost, přirozenost, přirozená stránka člověka; pomíjivost; hříšnost; sídlo hříšné žádostivosti* || πᾶσα σὰρξ (každý) *člověk* | κατὰ σὰρκα *tělesně, co do tělesného původu; lidsky, podle lidských měřítek* [147]
σαρώω (pf. pas. σεσάρωμαι) *zamést, vymést* [3]
Σάρα, **ας**, ἡ *Sára* (Abraháмова manželka) [4]
Σαρών, **ῶνος**, ὁ *Sáron, Saron* (pobřežní rovina v Samařsku: Sk 9,35) [1]
σατάν, ὁ (neskl.) *satán, d'ábel* (v.l. 2 K 12,7) [0]
σατανᾶς, **ᾱ**, ὁ *satán, d'ábel* (i přen.) [36]
σάτον, **ου**, τό *sat, sea* (žid. míra na obilí: asi 12 l); *měřice* [2]
Σαῦλος, **ου**, ὁ *Šavel* (Pavlovo židovské jméno) [15]
σβέννυμι (fut. σβέσω, aor. ἔσβεσα, inf. σβέσαι) 1. *zhasnout, uhasit* (τι co;

i přen.); *ušlumiť, potlačiť* 2. (pas.) *zhasnouť* || οὐ σβέννυται (Mk 9,44 aj.) *nehasne* [6]
σεαυτοῦ, ἧς (zájm. zvrátné 2. sg., překládá se podle vazby); *sebe, se; sobě, si; sebe (sama), se; (o) sobě; sebou* || σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ (Mt 8,4) *ukaz se knězi* | τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; (J 8,53) *koho ze sebe děláš?* [43]
σεβάζομαι (aor. ἐσεβάσθην) *prokazovat (náboženskou) počtu (tíná komu), uctívat* (Ř 1,25) [1]
σεβασμα, τος, τό *co je uctíváno, předmět náboženské úcty; svatyně* [2]
σεβαστός, ἧ, ὄν *ctihodný, (překl. lat. augustus) císařský* || ὁ Σεβαστός *císař* [3]
σεβόμαι *uctívat (božstvo, Boha) || sebožme- νοι (τὸν θεόν) bohabojní | sebožμενοι προσήλυνται zbožní proselytē* [10]
Σειλαῖς viz Σιλᾶς
σειρά, ᾧς, ἧ *prova, řetěz* (2 Pt 2,4) [1]
σειρός, οὗ, ὅ = *σειρά* (v.l. 2 Pt 2,4) [0]
σεισμός, οὗ, ὅ *zemětřesení; bouře* (s vlnobitím připomínajícím zemětřesení) || σεισμός μέγας *velké/silné zemětřesení; prudká bouře* [14]
σεῖω (fut. σεῖσω, aor. pas. ἐσεισθην) 1. (za)třást (ti čim), *lomcovat; vzrušit* 2. (pas.) *zaitřást se, rozitřást se; vzrušit se* [5]
Σεκοῦνδος, ου, ὁ *Secundus, Sekundus* (Pavlův průvodce: Sk 20,4) [1]
Σελεύκεια, ας, ἧ *Seleukie* (přístav v Sýrii: Sk 13,4) [1]
σελήνη, ης, ἧ (nebeské těleso) *měsíc* [9]
σεληνιαζομαι *být náměstičný, trpět epilepsií* (Mt 4,24; 17,15) [2]
Σεμείν, ὁ (neskl.) *Semej, Semei* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,26) [1]
σεμίδαλις, εως, ἧ *jemná (pšeničná) mouka* (Zj 18,13) [1]
σεμνός, ἧ, ὄν *ctihodný, důstojný, čestný, ušlechtilý; vážený* [4]
σεμνότης, ητος, ἧ *ctihodnost, důstojnost, (po)čestnost, poctivost, čest; vážnost* [3]
Σέργιος, ου, ὁ *Sergius* (kyperský prokonzul Sergius Paulus: Sk 13,7) [1]

Σερούχ, ὁ (neskl.) *Seruch* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,35) [1]
·σέσηπα pf. od σήπω
·σέσωκα pf. od σῶζω
Σήθ, ὁ (neskl.) *Sei* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,38) [1]
Σήμ, ὁ (neskl.) *Sem* (v Ježíšově rodokmenu: L 3,36) [1]
σημαίνω (aor. ἐσήμανα, inf. σηῶναι) *oznámit, ohlásit; upřesnit; naznačit; předponědět* [6]
σημεῖον, ου, τό *znamení, známka; zázrak jako znamení, div, podivuhodná událost* || τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν *znamení časů, známky doby* | σημεῖα καὶ τέρατα *znamení a divy/zázraky* [77]
σημειόμαι *zaznamenat si, poznačit si, zapamatovat si* (2 Te 3,14) [1]
σήμερον (adv.) *dnes* || ἡ σήμερον (dnešek) *dnešní den, dnešek* [41]
σήπω (pf. σέσηπα) *hnít, prächnivět* (Jk 5,2) [1]
σηρικός viz σιρικός
σής, σητός, ὁ *mol* [3]
σητόβρωτος, ον *rozežraný od molů* (Jk 5,2) [1]
σθενώ (fut. σθενώσω, aor. ἐσθένωσα) *posílit* (1 Pt 5,10) [1]
σιαγών, ὄνος, ἧ *tvář, líce* [2]
σιαίνωμαι *pociťovat nevoli, být znechucen* (v.l. 1 Te 3,3) [0]
σιγάω (aor. ἐσίγησα, pf. pas. σεσίγημαι) 1. *mlčet, být potichu; zmlknout* 2. (tr.) *zamlčet, nevyjevit, skrýt* || σεσιγημένος *skrytý* [10]
σιγή, ης, ἧ *ticho, mlčení* [2]
σίδηρος, ου, ὁ *železo* (Zj 18,12) [1]
σιδηροῦς, ᾧ, οὗν *železný* [5]
Σιδών, ὄνος, ἧ *Sidon* (starobylé fénické město) [9]
Σιδώνιος, ἰα, ον *sidonský, (jsoucí) ze Sidonu* [2]
σικάριος, ου, ὁ (lat. *sicarius* od *sica* = dýka) *zbojník, bandita, vzbouřenec, terorista* (Sk 21,38) [1]

σίκερα, τό (neskl.) *orojný pároj* (není jisté, jak silný; L 1,15) [1]
Σιλᾶς, ᾧ n. Σίλας, α, ὁ *Silas* (spolupracovník ap. Pavla) [12]
Σιλουανός, οὗ, ὁ *Silvanus, Silván* (lat. podoba jména Σιλᾶς) [4]
Σιλωάμ, ὁ (neskl.) *Siloe* (jméno rybníka v Jeruzalémě) || ἐν τῷ Σιλωάμ (L 13,4) *u rybníka Siloe* [3]
Σιμαίας, ου, ὁ *Simajáš* (syn Ακνίλῳν: v.l. 2 Tm 4,19) [0]
σιμικίνθιον, ου, τό *zástěra (pro dělníky); šátek, kapesník* (význ. ve Sk 19,12 je nejistý) [1]
Σίμων, ὄνος, ὁ *Simon* (jméno více osob v NZ: 1. Šimon Petr: Mt 16,17 aj.; 2. Šimon Horlivce: Mk 3,18 par.; 3. Ježíšův „bratr“: Mt 13,55; Mk 6,3; 4. otec Jidáše Iškariotského: J 6,71; 13,26; 5. Šimon z Kyrény: Mt 27,32; 6. farizej Šimon: L 7,40. 43,44; 7. Šimon Malomocný: Mt 26,6; Mk 14,3; 8. Šimon Kouzelník: Sk 8,9.13.18.24; 9. Šimon Koželuh: Sk 9,43; 10,6.17.32) [75]
Σινᾶ, τό (neskl.) (hora) *Sinaj* [4]
σίναπι, εως, τό *hořčice* [5]
σινδών, ὄνος, ἧ (lněné) *plátno* [6]
σινιάζω (aor. ἐσινίασα) *prosít, protřibit* (přen.: L 22,31) [1]
σιρά viz σειρά
σιρικός, ἧ, ὄν *hedvábný* || τὸ σιρικόν *hedvábné roucho* (Zj 18,12) [1]
σιρός, οὗ, ὁ *jáma, díra, jeskyně* (v.l. 2 Pt 2,4) [0]
σιτευτός, ἧ, ὄν *vykrmený, tučný* (L 15,23.27.30) [3]
σιτίον, ου, τό *obilí* || τὰ σιτία *potraviny* (z obilí) (Sk 7,12) [1]
σιτιστός, ἧ, ὄν *vykrmený* || τὰ σιτιστά *krmený dobytek* (Mt 22,4) [1]
σιτομέτριον, ου, τό *příděl jídla, dávka stravy* (L 12,42) [1]
σίτος, ου, ὁ *pšenice; obilí* [14]
Σιών, ἧ (neskl.) *Sion* (hora; Jeruzalém; Izrael) [7]

σιωπάω (fut. σιωπήσω, aor. ἐσιώπησα) *mlčet, být zticha; zmlknout* || σιωπῶν *mlčící, němý* [10]
σιωπῇ (adv.) *mlčky; tajně* (v.l. J 11,28) [0]
σκανδαλίζω (fut. σκανδαλιῶ, aor. ἐσκανδάλισα, pas. ἐσκανδαλίσθην, fut. pas. σκανδαλισθήσομαι) 1. *přivést k pádu* (přen.), *svést ke hříchu; pohoršit, dát pohoršení; vzrušit, pobouřit* 2. (pas.) *být sváděn ke hříchu / k odpadu, odpadnout; pohoršit se* (ἐν τινι nad kým) [29]
σκάνδαλον, ου, τό 1. *past, nástraha* 2. *příležitost k pádu; kámen úrazu* 3. *pohoršení, svedení ke hříchu* [15]
σκάπτω (aor. ἔσκαψα) *kopat, vykopat, okopat* (περί τι co) [3]
Σκαρίότα, Σκαριώθ, Σκαριώτης v.l. *místo Ἰσκαριώθ / Ἰσκαριώτης*
σκάφη, ης, ἧ *člun* (Sk 27,16.30.32) [3]
σκέλος, ους, τό *stehno, noha* (J 19,31.32.33) [3]
σκέπασμα, τος, τό *oděv, oblečení; (možná též:) přístřeší* (1 Tm 6,8) [1]
Σκευᾶς, ᾧ, ὁ *Skeva* (židovský velekněz: Sk 19,14) [1]
σκευή, ης, ἧ *vybavení, výstroj, nářadí* || σκευή τοῦ πλοίου *nářadí lodi, lanová* (Sk 27,19) [1]
σκεῦος, ους, τό 1. *nářadí, nástroj, výstroj* || τὰ σκεύη *majetek* 2. *nádoba* (i přen.); *tělo* (jako křehká nádoba); *žena*; (možná:) *pohlavní úd* 3. (Sk 27,17) *znamená nějaký předmět jako: pohyblivá kotva, plachta, stožár* (?) [23]
σκηνή, ης, ἧ *stan, síňek* (též o síňku smlouvy; i přen.); *příbytek, obydlí* [20]
σκηνοπηγία, ας, ἧ (židovský) *svátek stánků* (J 7,2) [1]
σκηνοποιός, οὗ, ὁ *stanař, výrobce stanů; (též:) zpracovatel kůží* (Sk 18,3) [1]
σκήνος, ους, τό *stan, příbytek, obydlí* (přen.) *tělo* (2 K 5,14) [2]
σκηνώ (fut. σκηνώσω, aor. ἐσκήνωσα) *bydlet* (ἐπὶ τινι u koho, s kým), *přebývat; ubytovat se, usídlit se* [5]

σκήνωμα, τος, τό *obydlí, přibyték; stan* (i přen.) [3]
 σκιά, ἄς, ἡ *stín* (i přen.); *nastínění, předobraz* [7]
 σκιρτάω (aor. ἐσκιρτήσα) *skákat, poskočit* (radostí); *živě se pohybuji* [3]
 σκληροκαρδία, ας, ἡ *tvrdost srdce, zatvrzelost* [3]
 σκληρός, ἄ, ὄν *tvrdý, drsný; přísny; zvrhlý, drzý; těžký, obilný; (vítr) prudký* [5]
 σκληρότης, ητος, ἡ *tvrdost, zatvrzelost* (Ř 2,5) [1]
 σκληροτράχηλος, ον *tvrdší jný, zpěchující se* (Sk 7,51) [1]
 σκληρόν (fut. σκληρυνῶ, aor. ἐσκληρύνα, pas. ἐσκληρόνθη) 1. (přen.) *zatvrdit* (τὰς καρδίας *srdce*) 2. (pas.) *zatvrdit se* [6]
 σκολιός, ἄ, ὄν *křivý; falešný, zkažený, zvrácený; tvrdý, přísny* [4]
 σκόλοψ, οπος, ὁ *irn, ostn* (přen.: 2 K 12,7) [1]
 σκοπέω (aor. ἐσκόπησα) *hledět* (ti nač), *pozorovat, mít na zřeteli, dávat (si) pozor* (ti nač; *mít aby ne, zda ne*) [6]
 σκοπός, οῦ, ὁ *cíl* || *κατὰ σκοπόν διώκειν běží k cíli* (Fr 3,14) [1]
 σκορπίζω (aor. ἐσκόρπισα, pas. ἐσκορπίσθην) 1. *rozptýlit, rozehnat; rozdělit, rozdat* 2. (pas.) *rozptýlit se, rozprchnout se* [5]
 σκορπίος, οῦ, ὁ *štír* [5]
 σκοτεινός, ἡ, ὄν *temný, tmavý* [3]
 σκοτία, ας, ἡ *ima, temnota* (i přen.) [16]
 σκοτίζομαι (pf. ἐσκοτίσμαι, aor. ἐσκοτίσθην, fut. σκοτισθήσομαι) *zatemnit se, zatemnit se, zakalit se* (i přen.) [5]
 σκοτόομαι (aor. ἐσκοτώθην, part. pf. ἐσκοτωμένος) *zatemnit se* (i přen.) [3]
 σκότος, οῦ, ὁ *temnota* (v.l. Žd. 12,18) [0]
 σκότος, ους, τό *ima, temnota* (i přen.) [31]
 σκύβαλον, οῦ, τό *odpad(ek), smetí; zbytečná věc, brak* (Fr 3,8) [1]

Σκύθης, οῦ, ὁ *Skyta* (obyvatel území dnešního Ruska, pokládáný Řeky za barbaru: Ko 3,11) [1]
 σκυθρωπός, ἡ, ὄν *posmutnělý, ponurý, ztrápený* [2]
 σκύλλω (pf. pas. ἐσκυλμαι) 1. *dřít; unavít, oběžovat, trápiti* 2. (pas.) *oběžovat se, namáhat se, dát si námahu; být vysílen* || *ἐσκυλμένοι vysílení* (lidé) [4]
 σκύλον, οῦ, τό *kořist* (v. l. 11,22) [1]
 σκωληκόβρωτος, ον *rozežraný od červů* (Sk 12,23) [1]
 σκώληξ, ηκος, ὁ *červ* (Mk 9,48) [1]
 σμαράγδινος, η, ον *smaragdový, (jsoucí) ze smaragdu* (Zj 4,3) [1]
 σμάραγδος, οῦ, ὁ *smaragd* (drahý kámen, asi zelené barvy: Zj 21,19) [1]
 σμήγμα, τος, τό *mast* (v.l. J 19,39) [0]
 σμίγμα, ατος, τό *místo míγμα* (v.l. J 19,39) [0]
 σμύρνα, ης, ἡ *myrha* [2]
 Σμύρνα, ης, ἡ *Smyrna* (město na záp. pobřeží Malé Asie: Zj 1,11; 2,8) [2]
 Σμυρναῖος, οῦ, ὁ *pocházející ze Smyrny* (v.l. Zj 2,8) [0]
 σμυρνίζω (pf. pas. ἐσμυρνισμαι) *okořenit myrhou* (Mk 15,23) [1]
 Σόδομα, ων, τά *Sodoma* (město zničené Bohem) [9]
 Σολομών, ὦνος n. Σολομῶν, ὦντος, ὁ (v.l. i neskl.) *Šalomoun* (izraelský král, syn Davidův) [12]
 σορός, οῦ, ἡ *rakev, máry* (L 7,14) [1]
 σός, σή, σόν (přivl. adj.) *tvůj, tvá, své* || *οἱ σοὶ tvoji* (přibuzní atd.) || *τὸ σὸν tvá věc, co je tvé* || *τὰ σὰ tvoje věci, co je tvé* [27]
 σουδάριον, οῦ, τό (lat. *sudarium*) *šátek, kapesník* [4]
 Σουσάννα, ης n. ας, ἡ *Zuzana* (jedna z žen v Ježíšově doprovodu: L 8,3) [1]
 σοφία, ας, ἡ *moudrost* (lidská i Boží) [51]
 σοφίζω (aor. ἐσοφίσα, pf. pas. σεσοφισμαι) 1. *poučovat, vybavit moudrostí* 2. (med.) *(listivě / chytrácky) vymyslet (si), vy-*

bájit (si) [2]
 σοφός, ἡ, ὄν (komp. σοφώτερος) *moudrý; znalý, zblhlý, zkušený* [20]
 Σπανία, ας, ἡ *Hispanie, Španělsko* (Ř 15,24,28) [2]
 σπάομαι (aor. ἐσπασάμην) *vytáhnout, iasit* (tj. *máchai* ran *meč*) [2]
 σπαράσσω (aor. ἐσπάρασα) *lomcovat, smýkat, třást* (tj. *kým*) [3]
 σπαργανώω (aor. ἐσπαργάνωσα, pf. pas. ἐσπαργανωμένος) *zavinout do plének* (L 2,7,12) [2]
 σπαταλάω (aor. ἐσπατάλησα) *hýřit, žít rozmařile* || *ἡ δὲ σπαταλῶσα ζωὴ τέθηκεν* (1 Tm 5,6) *anžak ta, která žije rozmařile, je už mrtvá zaživa* [2]
 σπεῖρα, ης, ἡ *kohorta* (u Římanů asi 600 vojáků), *oddíl (vojáků), četa* [7]
 σπεῖρω (aor. ἐσπείρω, pf. pas. ἐσπαρμαι, aor. pas. ἐσπάρην) *sít, rozsévat; zasít; osit* (vše i přen.) || *ἡ δὲ σπείρων rozsέα: ten, kdo rozsέα* || *ἡ δὲ σπείρας* (part. aor.) *rozsέα* || *ἡ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς* (Mt 13,19) *ten, u něhož bylo zaseto na okraj cesty / na cestu* [52]
 σπεκουλάτωρ, ορος, ὁ *kat. popravčí* (Mk 6,27) [1]
 σπένδομαι *být obětován (jako úliba), prolít svou krev* [2]
 σπέρμα, τος, τό 1. *semeno* 2. *potomstvo, potomci; potomek* 3. (přen.) *šimě, životní síla* [43]
 σπερμολόγος, οῦ, ὁ *mluvka, povídálek, žvanil, tlůchuba; vejtaha* (Sk 17,18) [1]
 σπεύδω (aor. ἔσπευσα) 1. *pospíšit si; spěchat, chvátat, mít naspěch* || *σπεύσας κατέβη* (L 19,6) *rychle slezl* 2. (tr.) *urychlit, uspíšit* [6]
 σπήλαιον, οῦ, τό *jeskyně; doupě* (ληστών *lupičů*) [6]
 σπιλάς, ἄδος, ἡ *útes* (v moři); (přen.) *skvrna, poskvrna* (Ju 12) [1]
 σπίλος, οῦ, ὁ *skvrna, poskvrna* [2]
 σπιλώω (pf. pas. ἐσπίλωμαι) *pospínit, poskvřnit* (i přen.) [2]

σπλαγχνίζομαι (aor. ἐσπλαγχνίσθην) *smilovat se, mít sliuování, mít soucit, ustrnout se* (ἐπὶ τινι / ἐπὶ τινι / περὶ τινος / [možná i:] *tinós nad kým*) || *σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου* (Mt 18,27) *ale pán se nad tím služebníkem smiloval n. pán toho služebníka měl sliuování* [12]
 σπλάγχνον, οῦ, τό (v NZ jen v pl.) 1. *vnitřnost* 2. (přen.) *srdce; milosrdenství, soucit, láska; náklonnost* || *σπλάγχνον ἐλέους* *milosrdná láska / náklonnost, srdečné sliuování* [11]
 σπόγγος, οῦ, ὁ *houba* [3]
 σποδός, οῦ, ἡ *popel* [3]
 σπορά, ἄς, ἡ *semeno, setba* (i přen.) (1 Pt 1,23) [1]
 σπόριμος, ον *oseý* || *τὰ σπόριμα oseít / obilné pole* [3]
 σπόρος, οῦ, ὁ *semeno* (i přen.) [6]
 σπουδάζω (fut. σπουδάσω, aor. ἐσπούδασα) 1. *pospíšit si* 2. *snažit se, usilovat* (+ Inf.) [11]
 σπουδαῖος, α, ον *horlivý, pilný* || (komp.) *σπουδαιότερος pilnější, horlivější; velmi pilný / horlivý* (2 K 8,17, 22bis) [3]
 σπουδαίως (adv.; komp. σπουδαιότερος) 1. *spěšně; co nejrychleji; naléhavě, snažně* 2. *horlivě* [4]
 σπουδή, ης, ἡ 1. *spěch, chvat* 2. *horlivost, pile* [12]
 σφυρίς, ἴδος, ἡ *koš* (menší, ale i stejné velký jako *σαργάνη*) [5]
 στάδιον, οῦ, τό (pl. οἱ στάδιοι i τὰ στάδια) 1. *stadium, stadion, hon* (antická délková míra nestejně délký, asi 190 m) || *ὡς ἂπὸ σταδίων δεκαπέντε* (J 11,18) *asi patnáct stadií odtud* 2. *závodní dráha* [7]
 σταθεῖς part. aor. pas. od ἵστημι
 σταθῆναι Inf. aor. pas. od ἵστημι
 σταθῆσθαι fut. pas. od ἵστημι
 στάμνος, οῦ, ἡ (i ὁ) *džbán* (Žd 9,4) [1]
 στάς part. aor. od ἵστημι
 στασιαστής, οῦ, ὁ *vzbouřenec, rebel* (Mk

15,7) [1]
στάσις, εως, ἡ 1. *postavení, stav; trvání, existence* 2. *vzpoua, povstání* 3. *rozepře, hádka* [9]
στατήρ, ἡρος, ὁ *statér* (stříbrná mince rovnající se 4 drachmám); *mince, peníz* (Mt 17,27) [1]
σταυρός, οὔ, ὁ *kříž* (1 přen.) || θάνατος σταυροῦ *smrt na kříži* [27]
σταυρώω (fut. σταυρώσω, aor. ἐσταύρωσα, pf. pas. ἐσταύρωμαι, aor. pas. ἐσταυρώθην) (u) *křížovat, přibít na kříž* (1 přen.) [46]
σταφυλή, ἡς, ἡ *hrozen* (vína) [3]
στάχυς, υος, ὁ *klas* [5]
Στάχυς, υος, ὁ *Stachys* (fímský křesťan: Ř 16,9) [1]
στέγη, ης, ἡ *stěcha* [3]
στέγω 1. *přikrýti; zamlčet, omluvit* 2. *snést, vydržet* [4]
στεῖρα, gen. ας (adj. f) *neploidná* [5]
στέλλομαι *odtahovat se, vzdalovat se* (ἀπό τινος od koho); *vyhýbat se* (τι čemu) [2]
στέμμα, τος, τό *věnc* (Sk 14,13) [1]
στεναγμός, οὔ, ὁ *vzdech, vzdychání, úpění* [2]
στενάζω (fut. στενάξω, aor. ἐστενάξα) *vzdychat; sténat, úpět; siěžovat si* (κατά τινος na koho) [6]
στενός, ἡ, ὅν *tesný, úzký* [3]
στενοχωρέω 1. *zúžit; hnát do úzkých* 2. (pas.) *být stísněn, být v úzkých, být sražen k zemi* (2 K 4,8; 6,12bis) [3]
στενοχωρία, ας, ἡ *tíseň, nouze, skličenosť, úzkost* [4]
στερεός, ἄ, ὅν *pevný, tuhý; silný, nezdolný, nezlomný* [4]
στερεώω (aor. ἐστερέωσα, pas. ἐστερεώθην) 1. *posílit, upevnit* (1 přen.) 2. (pas.) *být posílen; posílit se, slíit, zpevnit se* [3]
στερέωμα, τος, τό *pevnost, síla, stálost* (Ko 2,5) [1]
Στεφανός, ἄ, ὁ *Stefanos* (koriniský křesťan: 1 K 1,16; 16,15,17) [3]
Στέφανος, ου, ὁ *štěpán* (jeruzalémský

diakon a první křesť. mučedník) [7]
στέφανος, ου, ὁ *věnc, koruna, odměna, ozdoba* [18]
στεφανός (aor. ἐστεφάνωσα) *ozdobit věncem, korunovat* (τινά τινι koho čím), *pociť, vyznamenat* [3]
·στηθι imp. aor. od ἵστημι
στήθος, ους, τό *hrud, prsa* [5]
στήκω (sr. ἵστημι) *stát (pevně), být pevný* || ἐξω státi venku a poslali [10]
·στήναι inf. aor. od ἵστημι
στηριγμός, οὔ, ὁ *pevnost, pevná opora* (2 Pt 3,17) [1]
στηρίζω (fut. στηρίξω i στηρίσω, aor. ἐστήριξα i ἐστήρισα, pf. pas. ἐστήριγμαι, aor. pas. ἐστηρίχθην) 1. *posílit, upevnit* 2. *zříditi, (trvale) umístiti; zaměřiti, upřít* (zrak atd.) || τὸ πρόσωπον ἐστήρισεν τοῦ πορευέσθαι (L 9,51) *pevně se rozhodl jít* [13]
·στηρίζαι inf. aor. a opt. aor. 3. sg. od στηρίζω
·στήσομαι fut. med. od ἵστημι
·στήσω fut. od ἵστημι
στιβάς, ἄδος, ἡ *listnatá větev; (náruč apod.) listí* (Mk 11,8) [1]
σίγμα, τος, τό *značka, znamení; jízva* (Ga 6,17) [1]
στιγμή, ἡς, ἡ *bod(nutí), okamžik* || ἐν στιγμή χρόνου (L 4,5) v (jediném) okamžiku [1]
στίλβω *zářiti, lesknout se, třpytit se* (Mk 9,3) [1]
στοά, ἄς, ἡ *sloupovádi, podloubí* [4]
στοιβάς, ἄδος, ἡ vlt *στιβάς* (v.l. Mk 11,8) [0]
Στοιός, ἡ, ὅν *stoický* (Sk 17,18) [1]
στοιχεῖα, ων, τά 1. (prvo)počátky, základy 2. *živly, základní prvky* (podle antického pohledu); *souhvězdí* 3. *kosmické živly, (vesmírní) duchové* [7]
στοιχέω (fut. στοιχήσω) *držet řadu / zářiti; (přen.) držet se* (τινί čeho), *následovat* (τινί co), *říditi se* (τινί čím), *být*

v *souladu* (τινί s čím) [5]
στολή, ἡς, ἡ (dlouhý) *oděv, roucho, (svá- iežní) šat(y)* [9]
στόμα, τος, τό 1. *ústá* 2. *slova, výrok, řeč* 3. *výmluvnost* 4. (zvůčecí) *huba, llama* 4. *osůi* (μαχαίρης *meče*) [78]
στόμαχος, ου, ὁ *žaludek* (1 Tm 5,23) [1]
στρατεία, ας, ἡ *vojenské tažení, boj* (přen.) [2]
στράτευμα, τος, τό *vojsko, vojenský oddíl; (pl.) vojska / vojsko* [8]
στρατεύομαι (aor. ἐστρατεύσάμην) *táhnout do pole, váliti* (1 přen.); *být vojákem* || *στρατευόμενοι vojáci* [7]
στρατηγός, οὔ, ὁ 1. *prétor, magistrát, úředník* 2. *velitel* (τοῦ ἱεροῦ chrámu / chrámové strážce) [10]
στρατιά, ἄς, ἡ *vojsko* (1 přen.) || ἡ στρατιά τοῦ οὐρανοῦ (sr. Sk 7,42) *nebeské vojsko = nebeská tělesa, t.j. hvězdy* [2]
στρατιώτης, ου, ὁ *voják; bojovník* (1 přen.) [26]
στρατολογέω (aor. ἐστρατολόγησα) *najímat vojáky; být velitelem, vele* || *στρατευολόγησας ten, kdo najal do vojska; velitel* (2 Tm 2,4) [1]
στρατοπεδάρχης n. *στρατοπέδαρχος*, ου, ὁ *velitel tábora, vojenský velitel* (v.l. Sk 28,16) [0]
στρατόπεδον, ου, τό (přen. „vojenský tábor“) *vojsko; legie, pluk* (L 21,20) [1]
στρεβλόω *zkrouti, překrouti* (přen.: 2 Pt 3,16) [1]
στρέφω (aor. ἔστρεψα, pf. pas. ἔστραμμαι, aor. pas. ἐστράφην) 1. *obráti, změnit; nastavit* (tὴν σιάγονα inář); *obráti se, odvrátit se; vrátit, navrátit; proměnit se, odvrátit se; v co v co* 2. (pas.) *obráti se* (εἰς τὰ ὀπίσω *dozadu, tinv / předs* ke komu; 1 přen.), *odvrátit se* [21]
στρηνιάω (aor. ἐστρηνίασα) *vést rozmařilý život, žít rozmařile, hýřiti; žít smyslně* (Zj 18,7,9) [2]
στρηνός, ους, τό *rozmařilost, přepych, hýření; smyslnost* (Zj 18,3) [1]

στρουθίον, ου, τό *vrabec* [4]
στρώννυμι i στρωννύω (aor. ἔστρωσα, pf. pas. ἔστρωμαι) *rozložit, (roz)prostřít; ustlat; vyložit* (koberci, lehátka apod.), *upraviti* [6]
στυγητός, ἡ, ὅν *nenáviděný, odporný, ošklivý, ohavný* (1 Tm 3,3) [1]
στυγνάζω (aor. ἐστυгнаσα) *rmouti se, být zasmušilý, mračit se, být zamračený* (1 přen.); *zarazit se* (ἐπὶ τινι nad čím); *diviti se* (ἐπὶ τινι čemu) [2]
στυλός, ου, ὁ *sloup, pilíř* (1 přen.) [4]
Στωϊκός viz **Στοιός**
σύ (os. zájm. 2. sg.; gen. σοῦ, σου; dat. σοί, σοι; ak. σέ, σε) 1. *ty* || *σύ ... με ἀπαρνήση* (Mk 14,30) *ty – mě zapřeš* 2. *σου* (přl důrazu: σοῦ) *tvůj, iná, iné; svůj* || *σοῦ (δὲ) αὐτῆς τὴν ψυχὴν* (L 2,35) *(ale) inou vlastní duši* [1067]
συγγένεια, ας, ἡ *příbuzenstvo, příbuzní, (v š. sm.) rodina* [3]
συγγενεύς, ἑως, ὁ *příbuzný* [2]
συγγενής, οὗς, ὁ *příbuzný; krajan, soukmenovec* [9]
συγγενίς, ίδος, ἡ *příbuzná* (L 1,36) [1]
συγγνώμη, ης, ἡ *ústupek, dovození* (1 K 7,6) [1]
συγκαθήμε *sedět spolu* (τινί / μετά τινος s kým) [2]
συγκαθίζω (aor. συνεκάθισα) 1. (tr.) *posadit / dosadit / poskytnout místo spolu* (τινί s kým) 2. (inir.) *společně se posadit* (τινί s kým) [2]
συγκακοπαθέω (aor. συνεκακοπάθησα) *trpět spolu* (τινί s kým, čím; 2 Tm 1,8; 2,3) [2]
συγκακουχέομαι *zakoušet protivensťi spolu* (τινί s kým; Žd 11,25) [1]
συγκαλέω (aor. συνεκάλεσα, med. συνεκαλεσάμην) 1. *svolat, zavolat* 2. (med.) *ponolat si, zavolat si* [8]
συγκαλύπτω (pf. pas. συγκεκάλυμαι) *naprosto / zcela / úplně skrýti / zaháti* (L 12,2) [1]
συγκάμπω (aor. συνέκαμψα) *zkřiviti,*

ohnou (τὸν νῶτον *záda*; Ř 11,10) [1]
συγκαταβαίνω (αορ. συγκατέβην) *spo-*
lečnē sestoupit/sejít (Sk 25,5) [1]
συγκατάθεσις, *εως*, ἡ *shoda*, *souhlas*,
soulad (μετά τινος s čim; 2 K 6,16) [1]
συγκατανεύω (αορ. συγκατένευσα) *sou-*
hlásit (v.l. Sk 18,27) [0]
συγκατατίθεμαι (part. pf. συγκατατε-
 θεμένος) *souhlasit* (τῇ βουλῇ s rozhod-
 nutím: L 23,51) [1]
συγκατασηφίζομαι (αορ. συγκατεση-
 φίσθην) *být přidržen/připočítán* (μετά
 τινος ke komu) (Sk 1,26) [1]
σύνκειμαι *ležet/stolovat spolu* (v.l. Mt
 9,10) [0]
συγκεράννυμι (αορ. συνεκέρασα, pf.
 pas. συγκεκέρασμαι ἢ συγκεκράμαι) 1.
spojit, smíchat (τινί s čim), *dát dohro-*
madý, složit 2. (pas.) *být spojen, spojit se*
 (τινί s čim) [2]
συνέκχυμαι pf. pas. od συγχέω
συγκινέω (αορ. συνεκίνησα) *uvést do po-*
hybu; požit, pobouřit, rozbouřit, porudit
 (Sk 6,12) [1]
συγκλείω (αορ. συνέκλεισα, pf. pas. συγ-
 κέκλεισμαι) *zahrnout* (τι ὑπό τι co pod
 co); (*společnē*) *uzavřít* [4]
συγκληρονόμος, *ον* *dědicí společně* ἢ ὁ
 συγκληρονόμος *spoluúčedník* [4]
συγκοινωνέω (αορ. συνεκοινώνησα) *mít*
(společně) podíl, mít (spolu)účast (τινί na
 čem) [3]
συγκοινωνός, *οὐ*, ὁ *(spolu)účastník, druh;*
ten, kdo má spoluúčast (τινός na čem) [4]
συγκομίζω (αορ. συνεκόμισα) („nést
 společně“) *pochnout, pohřbít* (Sk 8,2) [1]
συγκρίνω (αορ. συνεκρίνα) 1. *spojit;*
srovnávat (τί τινι co s čim, kým) 2. *vy-*
kládat, vysvětlovat 3. *posuzovat, zkoumat*
 4. *postavit na roveň* (τινί τινι koho
 s kým) [3]
συγκύπτω *být zkrivený/ohnutý, křivit se*
 (L 13,11) [1]
συγκυρία, *ας*, ἡ *náhoda* ἢ κατὰ συγκυ-
 ρίαν *náhodou* (L 10,31) [1]

συγχαίρω (αορ. συνεχάρην, imp. aor. 2.
 pl. συγχάρητε) *radovat se (spolu)* (τινί
 s kým); *přát si čísti* (τινί komu) [7]
συγχέω ἢ **συγχύννω** (impf. συνέχεον ἢ
 συνέχυννον, pf. pas. συγκεχύμαι, aor.
 pas. συνεχύθην) *vzrušit, ohromit, vgnést*
z míry; pobouřit, požit [5]
συγχερόμαι *stýkat se* (τινί s kým), *udr-*
žovat styky (J 4,9) [1]
συγχύννω viz συγχέω
σύγχυσις, *εως*, ἡ *vzrušení, pobouření,*
zmatek (Sk 19,29) [1]
συγχωρέω (αορ. συνεχώρησα) *dovolit*
 (v.l. Sk 21,39) [0]
συζάω (fut. συζήσω) *žít (spolu)* (τινί
 s kým) [3]
συζεύγνυμι (αορ. συνέzeugα) *spojit* [2]
συζητέω (*spolu*) *zkoumat, přát se (navzá-*
jem); uvažovat; disputovat, přit se (τι-
 νί / πρὸς τινι s kým) [10]
συζήτησις, *εως*, ἡ *pře. dohadování se*
 (v.l. Sk 15,27; 28,29) [0]
συζητητής, *οὐ*, ὁ *diskutér, debatér* (1 K
 1,20) [1]
σύζυγος, *ου*, ὁ *druh, společník*; (n.:) vlast-
 ní jméno Σύζυγος (Fr 4,3) [1]
συζωοποιέω (αορ. συνεζωοποίησα) *spo-*
lu oživit, dát život (spolu), probudit k živo-
tu spolu (τινί ἢ σύν τινι s kým) [2]
συκάμινος, *ου*, ἡ *morušovník, moruše* (L
 17,6) [1]
συκῆ, *ῆς*, ἡ *fíkovník* [16]
συκομορέα, *ας*, ἡ *sykomora (divoký) fi-*
kovník (strom s listy podobnými moruši),
ale plody jsou jako fíky (L 19,4) [1]
σῦκον, *ου*, τό *fík* (plod fíkovníku) [4]
συκοφαντέω (αορ. ἐσυκοφάντησα) *po-*
mlouvat, falešně obviňovat; vydírat; fi-
kanovat, podvádět vylákat (τινός τι od
 koho co), *ošidit* (L 3,14; 19,8) [2]
συλαγωγέω *ukořísti, uloupit, unést* (přen.:
 Ko 2,8) [1]
συλάω (αορ. ἐσύλησα) *oloupit, obrat* (2 K
 11,8) [1]
συλλαλέω (αορ. συνελάλησα) *rozmilouvat*

(τινί / μετά τινος s kým, πρὸς ἀλλή-
 λους mezi sebou) [6]
συλλαμβάνω (fut. συλλήψομαι, aor.
 συνέλαβον, inf. συλλαβεῖν, med. συλ-
 λαβέσθαι, pf. συνείληφα, aor. pas. συν-
 ελήμην) 1. *chytit; zajmout, zadržet* 2.
požít, ožehout (ἢ přen.) ἢ πρὸ τοῦ συλ-
 ληφθῆναι αὐτόν (L 2,21) *dříve než byl*
požat 3. (med.) *pomoci* (τινί komu), *uj-*
mot se (τινί koho) [16]
συλλέγω (fut. συλλέξω, aor. συνέλεξα)
sebrat, shromáždit; sklídat [8]
συλλογίζομαι (αορ. συνελογισάμην)
uvažovat, přemýšlet, zvážit (L 20,5) [1]
συλλυπέομαι *mít soucit; být (velmi) zar-*
movcen (ἐπί τινι čim / k vůli čemu) (Mk
 3,5) [1]
συμβαίνω (αορ. συνέβην, part. συμβάς,
 pf. συμβέβηκα) *přihodit se, udát se, stát*
se ἢ συνέβη (+ inf.) *stalo se (že)* [8]
συμβάλλω (αορ. συνεβαλον, inf. συμβα-
 λεῖν, med. συνεβαλόμην) 1. *rozmilouvat*
 (τινί s kým), *radit se* (πρὸς ἀλλήλους
 navzájem); *zvažovat, rozvažovat* 2. *seikat*
se; střetnout se (τινί s kým) 3. (med.)
prospět, přispět, pomoci [6]
συμβασιλεύω (fut. συμβασιλεύσω, aor.
 συνεβασίλευσα) *kralovat spolu* (τινί
 s kým; ἢ přen.) [2]
συμβιβάζω (fut. συμβιβάσω, aor. συν-
 εβίβασα, pas. συνεβιβάσθην) 1. *spojit,*
složit, dát dohromady 2. *usuzovat, soudit,*
uzavírat (ὅτι že) 3. *dokázat; poučít, radit*
 (τινί komu) ἢ ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνεβί-
 βασαν Ἀλέξανδρον (Sk 19,33) *některí*
ze zástupu však informovali / pobídli Ale-
xandra [7]
συμβουλεύω (αορ. συνεβούλευσα, med.
 συνεβουλεύσάμην) 1. *radit* 2. (med.)
uradit se, (společně) se rozhodnout, usnést
se, dohodnout se [4]
συμβούλιον, *ου*, τό 1. *porada; usnesení,*
rozhodnutí ἢ συμβούλιον λαβεῖν *učinit*
rozhodnutí ἢ συμβ. *dědovat radit se, opo-*
vát plán 2. *poradní shromáždění, rada,*

rádce [8]
σύμβουλος, *ου*, ὁ *rádce* (Ř 11,34) [1]
Συμεών, ὁ (neskl.) *Symeon* (I. syn patri-
 archy Jáкова: Zj 7,7; 2. v Ježíšově ro-
 dokmenu: L 3,30; 3. Jeruzalémský sta-
 řec: L 2,25,34; 4. Šimon Petr: Sk 15,14; 2
 Pt 1,1; 5. Σ. Νίγερ, antiošský křesťan: Sk
 13,1) [7]
συμμαθητής, *οὐ*, ὁ *spoluúčedník* (J
 11,16) [1]
συμμετοχέω *svědčit spolu, vydat svědec-*
tví (spolu) (τινί s kým) [3]
συμμερίζομαι *dělit se* (τινί s kým); *mít*
podíl (τινί na čem) (1 K 9,13) [1]
συμμέτοχος, *ον* *mající podíl (spolu)* (τι-
 νός s kým) ἢ ὁ συμμετοχος *spoluúčast-*
ník, spolupodílník (Ef 3,6; 5,7) [2]
συμμιμητής, *οὐ*, ὁ *spolunapodobitel, spo-*
lunásledovník (Fr 3,17) [1]
συμμορφίζομαι *nabýt stejné podoby* (τινί
 s kým, čim / jako kdo, co) (Fr 3,10) [1]
σύμμορφος, *ον* *mající stejnou podobu* (τι-
 νί / τινός jako kdo, co) [2]
συμμορφόομαι *přijmout stejnou podobu*
 (τινί s kým, čim / jako kdo, co; v.l. Fr
 3,10) [0]
συμπαθέω (αορ. συνεπάθησα) *mít soucit*
 (τινί s kým, čim) (Žd 4,15; 10,34) [2]
συμπαθής, *ές* *mající soucit, soucitný* (1 Pt
 3,8) [1]
συμπαράγινωμι (αορ. συμπαρεγενό-
 μην) 1. *sejít se* (ἐπί τι k čemu, nač), *být*
přítomen 2. *zastat se* (τινί koho) (L
 23,48) [1]
συμπαράκαλέομαι (inf. aor. συμπαρα-
 κληθῆναι) *zakusit spolu útěchu / povzbu-*
zení (Ř 1,12) [1]
συμπαράλαμβάνω (αορ. συμπαρέλαβον)
vzít s sebou [4]
συμπαράμενω (fut. συμπαράμενῶ) *být*
nápomocen, být oporou (τινί komu, pro
 koho; v.l. Fr 1,25) [0]
συνπάρειμι *být (současně) přítomen* (τινί
 s kým) (Sk 25,24) [1]
συνπάσχω (αορ. συνέπαθον) *společně tr-*

při, trpěti stejně [2]
συνπέμπω (aor. συνεπέμψα) *poslat současně* (τινὰ τινί/τινὰ μετά τινος koho s kým; 2 K 8,18,22) [2]
συνπεριέχω *nacházet se současně* (v.l. L 12,1) [0]
συνπεριλαμβάνω (aor. συνεπερίελαβον) *obejmout, vzít do náruče* (Sk 20,10) [1]
συνπίνω (aor. συνέπιον) *pít spolu* (τινί s kým) (Sk 10,41) [1]
συνπίπτω (aor. συνέπεσον) *zhroust se, zřít se* (L 6,49) [1]
συνπληρώω 1. *naplnit* 2. (pas.) *naplnit se, dovršit se* (o čase); *nabírat vodu* (o lodí n. její posádce) [3]
συνπνίγω (aor. συνέπνιξα) *zadusit, udušit; utlačit, tlátnout, utlačit se* (τινὰ na koho) [5]
συνπολιτεύς, **οὗ**, **ὁ** *spoluobčan* (l přen.; Ef 2,19) [1]
συνπορεύομαι 1. *jít* (τινί s kým), *cestovat spolu* (τινί s kým) 2. *sejít se, shromáždit se* (πρός τινα u koho) [4]
συνποσία, **ας**, **ἡ** *společná hostina* (v.l. Mk 6,39) [0]
συνπόσιον, **οὗ**, **τό** *společensví u stolu / při jídle; skupina společně stolujících* || *συνπόσια* *συνπόσια* *po skupinách* (k jídlu) (Mk 6,39bis) [2]
συνπροεσβύτερος, **οὗ**, **ὁ** *spolustarší, představený společně s* (druhými) (1 Pt 5,1) [1]
συνφέρω (aor. συνήνεγκα) 1. *snést* (na jedno místo) 2. *pomoci, prospět, být užitečný* || *σύνφερει* *prospívá, je užitečný* | *οὐδὲ σὺν φερον* *co neprospívá, co není k němu* | *τὸ σὺν φερον* *užitek, prospěch; výhoda* | (part.) *συνφέρων* *užitečný* | *τὰ σὺν φερόντα* *to, co je užitečné* [15]
σύνφημι *souhlasit* (τινί s čím; Ř 7,16) [1]
σύνφορον, **οὗ**, **τό** *užitek, prospěch, zisk* (1 K 7,35; 10,33) [2]
συνφορτίζω *zatížit spolu* (τινί s kým) (v.l. Fp 3,10) [0]
συνφυλέτης, **οὗ**, **ὁ** *soukmenovec, krajan*

(1 Te 2,14) [1]
συνφύομαι (aor. συνεφύην) *růst spolu* (L 8,7) [1]
σύμφυτος, **ον** *srostlý, (nairvalo) spojený* (τινί s čím; Ř 6,5) [1]
συνφωνέω (fut. συμφωνήσω, aor. συμφώνησα, pas. συμφωνήθη) 1. *odpovídat, hodit se* (τινί k čemu), *shodovat se* (τινί s čím); *souhlasit* (τινί s čím) 2. *shodnout se, dohodnout se* (μετά τινος s kým n. τινί τινος s kým na čem; περί τινος na čem); *smluvit* (μετά τῶν ἔργων ἔκ δηναρίου τὴν ἡμέραν s dělníky denár na den) || *τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν* (Sk 5,9) *proč bylo mezi vámi smluveno = proč jste se smluvili* [6]
συμφώνησις, **εὼς**, **ἡ** *souzvuk, shoda, dohoda* (τινὸς πρὸς τινα koho s kým; 2 K 6,15) [1]
συμφωνία, **ας**, **ἡ** *hudba* (L 15,25) [1]
σύνφωνος, **ον** *souhlasný* || *τὸ σύνφωνον* *souhlas, shoda, dohoda* | *ἔκ συμφώνου* *po vzájemné dohodě* (1 K 7,5) [1]
συνψηφίζω (aor. συνεψήφισα) *spočítat (dohromady)* (Sk 19,19) [1]
σύνψυχος, **ον** *svorný, jednomyslný, (jsoucí) jednoho srdce, (?) jednající z celé duše* (Fp 2,2) [1]
σὺν (předl. s dat.) *s se, spolu s(e); u* (sr. μετά s gen.: Jsou to synonyma, pouze μετά však slouží i k vyjádření opozičního vztahu {*bojovat s/proti*}) || *οἱ σὺν αὐτῷ* (Sk 5,17) *jeho stoupenci* | *σὺν πᾶσιν τούτοις* (L 24,21) *k tomu všemu, kromě toho všeho* | *ἔμεινεν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ* (L 1,56) *Maria však u ní zůstala* [128]
συνάγω (fut. συναῶ, aor. συνήγαγον, inf. συναγαγεῖν, pf. pas. συνήγμαι, aor. pas. συνήχθην, fut. pas. συναχθήσομαι) 1. *sebrat, shromáždit; svolat* (συνέδριον *veletradi*); (L 15,13 *snad*) *zpeněžit* 2. *přijmout* (jako hosta); *ujmout se* (τινὰ koho) 3. *postoupit* (ἄνω výše, *dopředu*) 4. (pas.) *být shromážděn, shro-*

mázditi se, sejít se [59]
συναγωγή, **ἡς**, **ἡ** 1. *shromáždění* (l bohoslužebné) 2. *místo pro* (bohoslužebné) *shromáždění, synagoga; obec patřící k synagoze* [56]
συναγωνίζομαι (aor. συνηγωνισάμην) 1. *bojovat spolu* (τινί s kým) 2. (přen.) *potáhat* (Ř 15,30) [1]
συναθλέω (aor. συνήθλησα) *společně bojovat* (τινί s kým; τῇ πίστει *za víru*; Fp 1,27; 4,3) [2]
συναθροίζω (aor. συνήθροισα, pf. pas. συνήθροισμαι) 1. *shromážditi* 2. (pas.) *shromážditi se* (Sk 12,12; 19,25) [2]
συναίρω (aor. συνῆρα, inf. συναῖραι, vl. „zvedat spolu“, v NZ:) *sυναίρειν* (λόγον) *pronášet zúčtování, účtovat* (μετά τινος s kým) (Mt 18,23,24; 25,19) [3]
συναιχμάλωτος, **οὗ**, **ὁ** *spoluvězeň* [3]
συνακολούθηω (aor. συνηκολούθησα) *doprovázet* (τινί/μετά τινος koho), *jít* (τινί za kým), *jít* (τινί/μετά τινος s kým) [3]
συναλίζομαι 1. *jíst* (přen. „sůl“) *spolu, být (spolu) u stolu* 2. *shromážditi se, být dohromady* (Sk 1,4) [1]
συναλίσκομαι var. k předch., vl. *být společně zajiť* (v.l. Sk 1,4) [0]
συναλλάσσω *smířiti* || *συνήλλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην* (Sk 7,26) *snažil se je smířiti* (a přivést k pokoji) [1]
συναναβαίνω (part. aor. συναναβάς) *vystoupit / jít nahoru (spolu)* (τινί s kým) [2]
συνανάκειμαι *ležeť společně* (u stolu), *společně stoulat / jíst* (τινί s kým) || *ὁ συνανακείμενος* *spolustolovník* [7]
συναναμ(ε)ῖνυμαι *míchat se dohromady, sjít se* (τινί s kým) [3]
συναναπαύομαι (aor. συνανεπαυσάμην) *nalézt klid, odpočinout si* (τινί u koho) (Ř 15,32) [1]
συναναστρέφομαι (aor. συνεστράφη) *stýkať se* (τινί s kým) (v.l. Sk 10,41) [0]
συναντάω (fut. συναντήσω, aor. συνήνησα) 1. *jít naproti / vstříc; potkat* (τινί

koho), *sekat se* (τινί s kým) 2. *přihodit se, stát se* [6]
συνάντησις *setkání* (jen v.l.) [0]
συναντιλαμβάνομαι (aor. συναντελάβομαι) (vy) *potoci* (τινί komu); *ujmout se* (τινί koho, čeho) [2]
συναπάγομαι (aor. συναπήχθην, part. συναπαχθείς) *být stržen; nechat se strhnout / přitáhnout* (τινί ke komu, k čemu); *skláňet se* (τινί k čemu) [3]
συναποθνήσκω (aor. συναπέθανον, inf. συναποθανεῖν) *zemřít spolu* (τινί s kým; i abs.) [3]
συναπόλλυμαι (aor. 3. sg. συναπώλετο) *zahynout spolu / společně* (τινί s kým; Žd 11,31) [1]
συναποστέλλω (aor. συναπέστειλα) *poslat (spolu)* (τινί s kým) (2 K 12,18) [1]
συνᾶραι inf. aor. od συναίρω
συναρμολογέω *spojit, dát dohromady* (Ef 2,21; 4,16) [2]
συναρπάζω (aor. συνήρπασα, pas. συνήρπάσθην, plpf. συνήρπάκειν) (násilím) *uchopit, uchvátit; poradnout* (a vléci); *zachvátit* [4]
συναυλίζομαι var. *místo συναλίζομαι* (v.l. Sk 1,4) [0]
συναυξάνομαι *růst spolu* (Mt 13,30) [1]
συναχθήσομαι fut. pas. od συναγω
συνβ- viz συμβ-
συνγ- viz συγγ-
σύνδεσμος, **οὗ**, **ὁ** *pojitko; pouto* (l přen.); *vazivo* [4]
συνδέω (pf. pas. συνδέδεμαι) (s) *poslat dohromady / společně; společně uvrhnout do pout / uvěznit* || *συνδεδεμένοι* (spolu) *uvězní* (Žd 13,3) [1]
συνδοξάζω (aor. πασ. συνεδοξάσθην) 1. *spolu oslavit* 2. (pas.) *být oslaven spolu* (s Kristem; Ř 8,17) [1]
σύνδουλος, **οὗ**, **ὁ** *spoluslužebník, druh ve službě; otrok / služebník stejného pána* [10]
συνδρομή, **ἡς**, **ἡ** *sběh* (τοῦ λαοῦ *lidu*) (Sk 21,30) [1]
συνεβαλόμην aor. med. od συμβάλλω

·συνέβην aor. od συμβαίνειν
 ·συνεγείρω (aor. συνήγειρα, pas. συνεγέρθη) *vzkřísit spolu* (τινί s kým) [3]
 ·συνέδραμον aor. od συντρέχω
 ·συνέδριον, ου, τό 1. *synedrion, sanhedrin*, (židovská) *velerada* (jako orgán i jako zasedání) 2. (místní) *soud* [22]
 ·συνέξυζα aor. od συζεύγνυμι
 ·συνέθεντο aor. 3. pl. od συντίθεμαι
 ·συνέδριος n. σύνοδος, ου, ὁ *elen vele-rady* (v.l. Sk 5,35) [0]
 ·συνέιδοις, εως, ἡ 1. *vědomí* (ἀμαρτιῶν *hříchů/víný*) 2. *svědomí* || διὰ συν-είδεσθαι θεοῦ (1 Pt 2,19) *knáti vazbě svědomí na Boha* [30]
 ·συνειδυῖα part. f od σύνοιδα
 ·συνείλφα pf. od συλλαμβάνω
 ·συνεῖδον aor. od συνοράω
 ·σύνειμι I (od εἶμι „býti“) (part. πρέζ. συν-ών, impf. 3. pl. συνῶσαν) *býti spolu, býti pohromadě* (τινί s kým) [2]
 ·σύνειμι II (od εἶμι „jít“) (part. πρέζ. συν-ίων) *sejít se* (L 8,4) [1]
 ·συνεῖπετο impf. 3. sg. od συνέπομαι
 ·συνεισέρχομαι (aor. συνεισηλθον) (*sou-časně*) *vejíti, vstoupiti (společně)* (τινί s kým; εἰς τὸ πλοῖον *na loď*); (J 6,22; 18,15) [2]
 ·συνέκδοιμος, ου, ὁ *společník / průvodce na cestě* [2]
 ·συνεκέρασα aor. od συγκεράννυμι
 ·συνεκλεκτός, ἡ, ὅν *spoluvyvolený* || ἡ συνεκλεκτή *spoluvyvolená* (i. sesterská církev / církevní obec) (1 Pt 5,13) [1]
 ·συνεκκορεύομαι *vyjíti společně* (v.l. Sk 3,11) [0]
 ·συνέλαβον aor. od συλλαμβάνω
 ·συνελαύνω (aor. συνήλασα) *hnáti (dohromady), nutiti* (εἰς εἰρήνην *k pokoji, ke smíru*) (v.l. Sk 7,26) [0]
 ·συνελέλυθα pf. od συνέρχομαι
 ·συνελεῖν inf. aor. od συνέρχομαι
 ·συνελογισάμην aor. od συλλογίζομαι
 ·συνενέγκας part. aor. od συμφέρω
 ·συνέπεσον aor. od συμπίπτω

·συνεπείστην aor. od συνεφίσταμαι
 ·συνεπιμαρτυρέω *současně dosvědčiti, (do-datečně) potvrditi svědectvím* (Žd 2,4) [1]
 ·συνέπιον aor. od συμπίνω
 ·συνεπίσκοπος, ου, ὁ *spolupředstavený, spolubiskup* (v.l. Fp 1,1) [0]
 ·συνεπιτίθεμαι (aor. συνεπεθέμην) (*spo-lečně*) *napadnouti* (Sk 24,9) [1]
 ·συνέπομαι (impf. συνειπόμην) *doprová-zei* (τινί koho), *jíti (společně)* (τινί s kým; Sk 20,4) [1]
 ·συνεργέω (aor. συνήργησα) *spolupraco-vať, spolupřispívat* (τινί s kým, čím); *podporovat; napomáhat* (εἰς τι k čemu) [5]
 ·συνεργός, ὅν *spolupracující, spolupřispí-ací* || ὁ συνεργός *spolupracovník, pomoc-ník* [13]
 ·συνέρχομαι (fut. συνελεύσομαι, aor. συνήλθον, inf. συνελεῖν, pf. συνελή-λυθα) 1. *sejít se, shromáždit se; žít spolu* (jako manželé) 2. *cestovat (spolu), přijít (spolu)* (τινί s kým); *doprovázet* (τινί ko-ho; εἰς τὸ ἔργον *do práce, při poslání*) [30]
 ·συνεσθίω (aor. συνέφαγον) *jíst (spolu)* (τινί n. μετά τινος s kým) [5]
 ·σύνεσις, εως, ἡ 1. *rozum, chápání, chápa-vost; přesvědčení* 2. *chytrost* [7]
 ·συνεσπάραξα aor. od συσπαράσσω
 ·συνέσταλμαι pf. pas. od συστέλλω
 ·συνέστειλα aor. od συστήλλω
 ·συνέστηκα pf. od συνίστημι
 ·συνέστησα aor. od συνίστημι
 ·συνεστώς part. pf. od συνίστημι
 ·συνέσχοι aor. od συνέχω
 ·συνετάφην aor. pas. od συνθάπτω
 ·σύνετε imp. aor. 2. pl. od συνίημι
 ·συνετίθειντο plpf. 3. pl. od συντίθεμαι
 ·συνετός, ἡ, ὅν *rozumný, chytřý* [4]
 ·συνευδοκέω (aor. συνηυδόκησα) *souhla-sit* (τινί s čím), *schválit* (τινί co) [6]
 ·συνευαχέομαι *hodovat (spolu)* (τινί s kým) (2 Pt 2,13; Ju 12) [2]
 ·συνέφαγον aor. od συνεσθίω
 ·συνεφίσταμαι (aor. συνεπέστην) *ponstai*

n. *zvednout se současně* (κατά τινος pro-ti komu) (Sk 16,22) [1]
 ·συνέχεον impf. od συγχέω
 ·συνεχύθη aor. pas. od συγχέω
 ·συνέχυνον impf. od συγχέω
 ·συνέχω (aor. συνέσχον, impf. pas. συνει-χόμεν) 1. *přidržet, podržet; zachvat* (τὰ ὅτα uši); *sevíti; úsilni; tlačit se* (τινὰ na koho) 2. *držet; hlídat; ovládat; popohá-nět, nutit; vést, řídit* 3. (pas.) *být sužo-ván / trápen (nemocí); prožívat úzkost; být zcela oddán, zcela se věnovat* (τινί čemu) || πῶς συνέχομαι (L 12,50) *jak je mi úzko* || συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο (Fp 1,23) *ale doléhá na mě obojí n. přitahuje mě obojí* [12]
 ·συνζ- viz συζ-
 ·συνήγαγον aor. od συνάγω
 ·συνηγέρθη aor. pas. od συνεγείρω
 ·συνηγμένος part. pf. pas. od συνάγω
 ·συνήδομαι *radovat se spolu, s radostí sou-hlasit* (τινί s čím; Ř 7,22) [1]
 ·συνήθεια, ας, ἡ *zvyk, návyk; obyčej* || τῇ σ. τοῦ εἰδῶλου *z návyku na modlu* [3]
 ·συνήκα aor. od συνίημι
 ·συνήλθον aor. od συνέρχομαι
 ·συνήλικιότης, ου, ὁ *vrstevník, současník* (Ga 1,14) [1]
 ·συνήρπάκειν plpf. od συναρπάζω
 ·συνήρπασα aor. od συναρπάζω
 ·συνήσαν impf. 3. pl. od σύνειμι I
 ·συνήσω fut. od συνίημι
 ·συνήτε konj. aor. 2. pl. od συνίημι
 ·συνήχθη aor. pas. od συνάγω
 ·συνθάπτω (aor. pas. συνετάφην, part. συνταφεῖς) *pohřbít spolu* (τινί s kým; Ř 6,4; Ko 2,12) [2]
 ·συνθλάω (fut. pas. συνθλασθήσομαι) *rozbiti na kusy, roztržiti* [2]
 ·συνθλίβω *stlačit; tlačit se* (ze všech stran) (τινὰ na koho; Mk 5,24,31) [2]
 ·συνθρόπτω *rozbit, rozdrtit*; (přen.) *velmi zarmoutit* (Sk 21,13) [1]
 ·συνιδών part. aor. od συνοράω
 ·συνίημι I συνίω (3. pl. συνιῶσιν I συν-

ιούσιν, inf. συνιέναι, part. συνιείς [gen. -έντος] I συνίων, konj. 3. pl. συν-ιῶσιν, fut. συνήσω, aor. συνήκα, konj. συνῶ, imp. 2. pl. σύνετε) *rozumět* (τι čemu), *chápat, vnímat; mít vhled; být ro-zumný* || ὁ συνίων *ten, kdo je moudrý / ro-zumný; mudrc* [26]
 ·συνίστημι n. συνιστάνω I συνιστάω (aor. συνέστησα, pf. συνέστηκα, part. συνεστώς) 1. (tr.) *prokázat, dokázat; představit, ukázat, dát vyniknout; doporu-čit* 2. (intr.) a) (préz. med.) *držet pohro-madě* b) (v pf.) *stát* (τινί s kým, při kom); *trvat, existovat, mít své trvání, sestá-vat* || τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν (Ko 1,17) *všechno v něm má své trvání* [16]
 ·συνιών part. od σύνειμι II
 ·συνίων part. od συνίημι
 ·συνιῶσιν konj. prez. 3. pl. od συνίημι
 ·συνκ- viz συκ-
 ·συνοδεύω (aor. συνώδευσα) *jíti / cestovat spolu* (Sk 9,7) [1]
 ·συνοδία, ας, ἡ *skupina společně cestuji-cích, skupina poustníků* (L 2,44) [1]
 ·σύνοιδα (part. f συνειδυῖα, gen. -ύνης) 1. *vědět také, být také informován* (i abs.) 2. *být (si) vědom* || οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνοιδα (1 K 4,4) *nejsem si (totiž) ničeho vědom* [2]
 ·συνοικέω *žít / bydlit spolu* (τινί s kým) (1 Pt 3,7) [1]
 ·συνοικοδομέω (aor. pas. συνωκοδομή-θη) *budovat společně, spojovat v jednu stavbu* (Ef 2,22) [1]
 ·σύνολος, η, ον *celkový, naprostý* || τὸ σύνολον (adv.) *celkově, vůbec* (v.l. Sk 23,14) [0]
 ·συνομιλέω *baviti se, rozmlouvat, hovořit* (τινί s kým); *žít, stýkat se* (τινί s kým) (Sk 10,27) [1]
 ·συνομορέω *hraničit, sousedit* (τινί s čím) (Sk 18,7) [1]
 ·συνοράω (aor. συνεῖδον, part. συνιδών) *zpozorovat, všimnout si, uvědomit si* (Sk

12,12; 14,6) [2]
συνορία, **ας**, ή *sousední země/území* (v.l. Mt 4,24) [0]
συνοχή, **ης**, ή *úzkost, obava, tíseň* [2]
συνπ- viz συμπ-
συνρ- viz συρρ-
συνσ- viz συσσ-
συνσπ- viz συσπ-
συνστ- viz συστ-
συνταράσσω (aor. συνετάραξα) *uvést ve zmatek, zmást* (v.l. L 9,42) [0]
συντάσσω (aor. συνέταξα) *naříditi, přikázati* [3]
·συνταφείς part. aor. pas. od συνθάπτω
συντέλεια, **ας**, ή *dokončení, dovršení, konec* (τοῦ αἰῶνος věku/světa) [6]
συντελέω (fut. συντελέσω, aor. συντέλεσα, pas. συντελέσθην) 1. *dokončiti, dovršiti, zavřiti* 2. *provést, splniti, naplniti* 3. (pas.) *býti dovršen/naplňen; splniti se; skončiti, uplynouti* [6]
συντέμνω (pf. pas. συντέμνημαι) *zkrátiti, omeziti*; (předčasně) *ukončiti* (Ř 9,28) [1]
συντεχνίτης, **ου**, ό *ten, kdo vykonává stejné řemeslo* (v.l. Sk 19,25) [0]
συντηρέω (fut. συντηρήσω) *uchováti, zachováti; chrániti; podržeti* (v mysli), *zapamatovali si* [3]
συντίθεμαι (aor. συνεθέμην, pf. συντέθειμαι, plpf. συνετεθέμην) 1. *domluvit se, dohodnouti se* (τινί s kým); *souhlasiti* 2. *rozhodnouti mezi sebou, usnésti se* [3]
συντόμως (adv.) 1. *spěšně, bez prodlení, ihned* 2. *krátce, stručně* (Sk 24,4) [1+1]
συντρέχω (aor. συνέδραμον) 1. *seběhnouti se, přiběhnouti* 2. *běžeti/jíti (společně)* (i přen.) [3]
συντρίβω (fut. συντρίψω, aor. συνέτριψα, inf. pf. pas. συντετρίφθαι, part. pf. pas. συντετριμμένος, fut. pas. συντριβήσομαι) *zničiti, poříti, rozdrtit, zlomit; nalomit*; (přen.) *zdrtiti* [7]
σύντριμμα, **ατος**, τό *zničení, zkáza* (Ř 3,16) [1]
σύντροφος, **ου**, ό *ten, kdo byl společně*

vychován; přítel z dětství (Sk 13,1) [1]
συντυγχάνω (aor. συνέτυχον) *sejít se, připojit se/dostati se* (τινί ke komu) (L 8,19) [1]
Συντύχη, **ης**, ή *Syntyché, Syntyche* (žena z Filp; Fp 4,2) [1]
συντυχία, **ας**, ή *náhoda, shoda okolností* (v.l. L 10,31) [0]
συνυποκρίνομαι (aor. συνυποκρίθην) *jednat pokrytecky (spolu)* (τινί s kým) (Ga 2,13) [1]
συνυπουργέω (2 K 1,11) *podpořiti n. pomoci, vypomoci* (2 K 1,11) [1]
συνφ- viz συμφ-
συνχ- viz συγχ-
συνψ- viz συμψ-
συνωδίνω *spoluprožívat bolesti* (jako rodička, i přen.) (Ř 8,22) [1]
συνωμοσία, **ας**, ή *spiknutí* (Sk 23,13) [1]
·συνών part. od σύνεμαι
·συνῶσιν konj. aor. 3. pl. od συνήμι
Σύρα, **ας**, ή *Syřanka* (v.l. Mk 7,26) [0]
Συράκουσαι, **ων**, αἱ *Syrakusy* (město na východním pobřeží Sicílie; Sk 28,12) [1]
Συρία, **ας**, ή *Sýrie* (od r. 64 př. Kr. římská provincie) [8]
Σύρος, **ου**, ό *Syřan, obyvatel Sýrie* (L 4,27) [1]
Συροφονίσσα, **ης**, ή *Syrofénická* (Mk 7,26) [1]
συρρήγνυμι *zhroulti se (s rachotem)* (v.l. L 6,49) [0]
Σύρτις, **εως**, ή *Syrta* (dvojitý zállv u libyjského pobřeží; Sk 27,17) [1]
σύρω (aor. έσυρα) *táhnout, vléci; vést (násilím); smést* [5]
συσπάρασσω (aor. συνεσπάραξα) *škubnout, trhnout, sevřiti křeč* [2]
σύσσημον, **ου**, τό *smluvené znamení, signál* (Mk 14,44) [1]
σύσσωμος, **ον** *patřící ke stejnému tělu, jsoucí součástí téhož těla* (Ef 3,6) [1]
συστασιαστής, **ου**, ό *účastník vzpoury* (v.l. Mk 15,7) [0]
συστατικός, **ής**, όν *doporučující* || ή συ-

στατική επιστολή *doporučující dopis/list* (2 K 3,1) [1]
συσταυρόομαι (aor. συνεσταυρώθην, pf. συνεσταυρώμαι) *býti křižován spolu* (τινί/σύν τινι s kým) [5]
συστέλλω (aor. συνέστηλα, pf. pas. συνέσταλμαι) 1. *zhustiti, omeziti, zkrátiti* 2. *zahaliiti (plátnem), přikrýti* [2]
συστενάζω *vzdychati/úpěti spolu* (τινί s kým, i abs.; Ř 8,22) [1]
συστοιχέω *stát v řadě řadě / (přesněji): v řadě zákrytu; (přen.) (významem) odpovídati, znamenati, býti ve stejném řádu věcí* (τινί jako co; Ga 4,25) [1]
συστρατιώτης, **ου**, ό *spolubojovník, spoluvoják* (i přen.) [2]
συστρέφω (aor. συνέστρεψα) 1. (akt.) *sebrati, dáti dohromady* 2. (pas.) *shromáždit se; býti pohromadě, choditi spolu* [2]
συστροφή, **ης**, ή *srocení, vzpoura* (Sk 19,40; 23,12) [2]
συσχηματίζομαι *připodobňiti se, žiskati stejnou podobu* (τινί jako kdo, co) [2]
Συχάρ, **ή** (neskl.) *Sychar* (město v Samaří; J 4,5) [1]
Συχέμ, **ό** n. ή (neskl.) 1. m *Sichem* (syn Emorův; v.l. Sk 7,16) 2. f *Sichem* (samařské město; Sk 7,16b) [2]
σφαγή, **ης**, ή *zabíjení, porážka, řez* [3]
σφάγιον, **ου**, τό *(krvná) oběť, obětní zvíře* (Sk 7,42) [1]
σφάζω (fut. σφάξω, aor. έσφαξα, pf. pas. έσφαγμαι, aor. pas. έσφάγην) *poraziti, zabiti; obětovat* [10]
σφάλλομαι (fut. σφαλήσομαι) *uklouznout, klopýtnouti* (v.l. Mt 15,14) [0]
σφόδρα (adv.) *velice, velmi, mohutně, prudce* [11]
σφοδρῶς (adv.) *mohutně, prudce, silně* (Sk 27,18) [1]
σφραγίζω (aor. έσφράγισα, pf. pas. έσφράγισμαι, aor. pas. έσφραγίσθην) 1. *zapečetiti, opatřiti pečeti* (i přen.) 2. (v odvozeném sm.) *skrýti; potvrditi, ověřiti; zajistiti, zaručiti* 3. (med. týž význam ja-

ko akt., s odstínem důrazu na vlastní „pečeti“) *σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον* (Ř 15,28) *kdýž jim osobně potvrdím (= řádně odevzdám) tento plod*, tj. výteček sbírky [15]
σφραγίς, **ίδος**, ή *pečet* (i přen.); *pečetní prsten; nápis; potvrzení; znamení* [16]
σφυδρόν, **ου**, τό *kotník* (Sk 3,7) [1]
σφυρίς, **ίδος**, ή viz σφυρίς
σφυρόν, **ου**, τό 1. *kotník* 2. *pata* (v.l. Sk 3,7) [0]
σχεδόν (adv.) *skoro, téměř* [3]
σχήμα, **τος**, τό *(vnější) podoba, vzhled* (I K 7,31; Fp 2,7) [2]
σχίζω (fut. σχίσω, aor. έσχισα, pas. έσχίσθην) 1. *rozštěpiti, roztrhnout, rozdělit* 2. (pas.) *roztrhnout se, puknout; otevřít se; rozdělit se, znesvářiti se* [11]
σχίσμα, **τος**, τό 1. *trhlina, roztržené místo* 2. *roztržka, nesvár* [8]
σχοίνιον, **ου**, τό *provaz, lano* (J 2,15; Sk 27,32) [2]
σχολάζω (aor. έσχόλασα) 1. *mít čas* (τινί pro co), *věnovati se* (I K 7,5) 2. *býti neobsazený/prázdný* (Mt 12,44) [2]
σχολή, **ης**, ή *škola budova, škola; přednášková síň* (Sk 19,9) [1]
·σχω konj. aor. od έχω
σώζω (fut. σώσω, aor. έσωσα, pf. σέσωκα, pas. σέσωμαι, aor. pas. έσώθην, fut. pas. σωθήσομαι) 1. *zachrániti, uchováti (tj.ν ψυχήν život); spasiti; uzdraviti; vysvoboditi* 2. (pas.) *býti zachráněn/spasen; nechati se zachrániti/spasiti* || σώθητε από της γενεάς της σκολιάς ταύτης (Sk 2,40) *nechte se zachrániti z tohoto zvráceného/zkaženého pokolení* || σώζεσθε (I K 15,2) *jste na cestě ke spáse, docházíte spásy* [106]
σῶμα, **τος**, τό 1. *tělo* (i přen., např. o církvi) 2. *(mrtvé) tělo, mrtvola* 3. *těleso* 4. *skutečnost* 5. *otrok* [142]
σωματικός, **ής**, όν *(týkající se těla) tělesný; viditelný* (L 3,22; I Tm 4,8) [2]
σωματικῶς (adv.) *tělesně; skutečně* (Ko

2,9) [1]
Σώπατρος, ου, ὁ *Sopatros, Sopater* (Pavlůn průvodce: Sk 20,4) [1]
σωρεύω (fut. σωρεύσω, pf. pas. σεσώρευμαι) *nahromadiť, nakupiť, nasypať; naplniť, zaisťuť* [2]
Σωσθένης, ους, ὁ *Sosthenes* (1. představený synagogy v Korintě: Sk 18,17; 2. křesťan v Korintě [možná též jako 1.]: 1 K 1,1) [2]
Σωσίπατρος, ου, ὁ *Sosipatros, Sosipater* (Pavlůn krajan: Ř 16,21) [1]
σωτήρ, ἡρος, ὁ *zachránce, spasitel* (o Bohu i o Kristu) [24]
σωτηρία, ας, ἡ *záchrana, spása, spasení; vysvobození* [45+1]
σωτήριον, ου, τό *spása, spasení* [4]
σωτήριος, ον *spásný, přinášející spásu*

(Ti 2,11) [1]
σωφρονέω (aor. ἐσωφρόνησα) *být rozumný, být při rozumu; být uvážlivý, smýšlet rozumně; ovládat se* || *φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν* (Ř 12,3) *být zaměřen na uvážlivé smýšlení, smýšlet uvážlivě* [6]
σωφρονίζω *přivádět k uvážlivosti, napomínat, povzbuzovat* (Ti 2,4) [1]
σωφρονισμός, οῦ, ὁ *napomínání; rozvážnost, uvážlivost* (2 Tm 1,7) [1]
σωφρόνως *uvážlivě, střizlivě, zdrženlivě* (Ti 2,12) [1]
σωφροσύνη, ης, ἡ 1. *rozumnost, zdravý rozum* 2. *uvážlivost, střizlivost, mírnost; sebeovládání, cudnost* [3]
σώφρων, ον, gen. ονος *uvážlivý, rozumný; zdrženlivý, mírný, ovládající se; spořádaný* [4]

Τ τ

ταβέρνα, ας, ἡ n. násl.
ταβέρνη, ης, ἡ (z lat. *taberna*) *hospoda* || (ve vl. jménu): Τρεῖς ταβέρναι (Sk 28,15) *Tres tabernae, Tři hospody* [1]
ταβιθά, ἡ (neskl.; aram. „Srňka“, sr. Δορκάς) *Tabiṯha* (křesťanka z Joppe: Sk 9,36.40) [2]
τάγμα, τος, τό *oddíl, skupina, jednotka; pořadí* (1 K 15,23) [1]
τακτός, ἡ, ὅν *stanovený, určený* (hμέρα den: Sk 12,21) [1]
ταλαιπωρέω (aor. ἐταλαιπώρησα) *prožívat nouzi, zažívat bídu; úpět* (v bídě) (Jk 4,9) [1]
ταλαιπωρία, ας, ἡ *bída, nouze; strast* (Ř

3,16; Jk 5,1) [2]
ταλαίπωρος, ον *ubohý, nešťasný* [2]
ταλαντιαῖος, α, ον *vážící jeden talent* (tj. 34 až 41 kg), (volněji): *těžký jako cent* (Zj 16,21) [1]
τάλαντον, ου, τό (největší řecká měnová a váhová jednotka: 6000 denárů; 34 až 41 kg) *talent; (přen.) hřivna; (volněji): milion* [14]
ταλιθα n. ταλιθά (aram. „dívka, děnče; dívka“) *talīṯha* (Mk 5,41) [1]
ταμιεῖον, ου, τό 1. *komora, zásobárna, sklep* 2. *vnitřní (uzavřená) místnost; (soukromý) pokojík* [4]
ταμιεῖον, ου, τό *komora, uzavřený n.*

tajný prostor (v.l. Mt 24,26) [0]
τάξις, εως, ἡ *řád, pořádek, pořadí, řada; způsob; postavení* || *κατὰ τὴν τάξιν* *Melchisedek podle řádu Melchizedecheva, na způsob Melchizedechův* [9]
ταπεινός, ἡ, ὅν 1. *nízký; nevýznamný, nepatrný* 2. *pokorný, ponížený, skromný; sklíčený* [8]
ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ *pokora, poníženost, skromnost* [7]
ταπεινόφρων, ον, gen. ονος *pokorný, skromný* (1 Pt 3,8) [1]
ταπεινώω (fut. ταπεινώσω, aor. ἐταπεινώσω, pas. ἐταπεινώθη, fut. pas. ταπεινωθήσεται) 1. *snížit, vyrovnat, srovnat* 2. *ponížit, pokořit* 3. (pas.) *ponížit se, pokořit se; ovládat se, postit se, držet se v kázni, být chudý* [14]
ταπεινώσις, εως, ἡ 1. *pokoření, ponížení* 2. *nizkost, poníženost* [4]
ταράσσω (aor. ἐτάραξα, pf. pas. τετάραγμαi, aor. pas. ἐταράχθην, konj. ταράχῳ) 1. (roz)hýbat 2. *vzrušit, vylekat, rozrušit, zachvát* (ἐαυτὸν se); *provokovat; zmást, poplést* 3. (pas.) *hýbat se, vířit se; zachvát se* (τῷ πνεύματι v duchu); *zděsit se, vyděsit se* [17]
ταραχή, ης, ἡ 1. *pohyb* 2. *vzrušení; vzbouření* (v.l. Mk 13,8; J 5,4) [0]
τάραχος, ου, ὁ *vzrušení, neklid, vřava* (Sk 12,18; 19,23) [2]
Ταρσεύς, εως, ὁ *obyvatel Tarsu* (Sk 9,11; 21,39) [2]
Ταρσός, οῦ, ἡ *Tarsos* (hl. město Kilikie, na jihovýchodě Malé Asie) [3]
ταρταρώω (aor. ἐταρτάρωσα) *uvrhnout do tartaru/pekla, uzavřít/držet v zajetí v pekle* (2 Pt 2,4) [1]
τάσσω (aor. ἔταξα, pf. τέταχα, inf. τεταχέναι, pf. pas. τεταγμαι, aor. pas. ἐτάχθην) 1. *ustanovit, dosadit* || *ὑπὸ ἐξουσίας* *tašosómenos podřízený mocí/podřízený* 2. *dát, odevzdat, zasvětit* (ἐαυτοῦς se); *přikázat, určit, stanovit* || *ὥν*

téτακταί σοι ποιῆσαι (Sk 22,10) *co ti je přikázáno učinit, co máš učinit* 3. (med. = akl.) *přikázat, určit* [8]
ταῦρος, ου, ὁ *býk* [4]
ταῦτά (krasis z τὰ αὐτά) *totéž* (v.l. L 6,23.26; 17,30; 1 Te 2,14) [0]
ταφή, ης, ἡ *pohřeb, pohřbívání; místo pro pohřbívání* (Mt 27,7) [1]
τάφος, ου, ὁ *hrob* (i přen.) || *τάφοι κεκοινωνημένοι* *obílené hroby* [7]
τάχα (adv.) *snad, možná* (Ř 5,7; Fm 15) [2]
ταχέως (komp. τάχιον, superl. τάχιστα) *rychle, spěšně; ukvapeně; brzy* || *τάχιον* *rychleji; co nejdříve, rychle* || *ὡς τάχιστα* *co nejdříve* [15]
ταχινός, ἡ, ὅν *rychlý, spěšný; brzký, blízký* *se, nadcházející* (2 Pt 1,14; 2,1) [2]
·τάχιον komp. od ταχέως
·τάχιστα superl. od ταχέως
τάχος, ους, τό *rychlost* || *ἐν τάχει* *rychle, bez prodlení, brzy* [8]
ταχύς, εῖα, ὁ *rychlý, spěšný, hbitý* || *ταχύ* (adv.) *rychle; neprodleně, brzy* [13]
τε (enkl. sp., odpovídá lat. *-que*) *a, i* || *τε ... τε / τε ...* *καί* (vyjadřuje těsnější spojení než *pouhé* *καί*) *jak ... tak, i ... i, nejen ... ale i* || *τε καί i, jak ... tak, a* || *ἢ τε* *θάλασσα ... διεγείρετο* (J 6,18) *(a) může se vzdouvalo* || *ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας* (Sk 9,2; 22,4) *muže i ženy* [215]
·τεθῆναι inf. aor. pas. od τίθημι
·τεθλιμμένος part. pf. pas. od θλίβω
·τέθνηκα pf. od θνήσκω
·τέθραμαι pf. pas. od τρέφω
·τεθῶ konj. aor. pas. od τίθημι
τειχος, ους, τό *zeď, hradba* [9]
·τεκεῖν inf. aor. od τίκτω
τεκμήριον, ου, τό *(přesvědčivý) důkaz, jisté znamení* (Sk 1,3) [1]
τεκνίον, ου, τό *dítě, dítě* [8]
τεκνογονέω *rodit děti* (1 Tm 5,14) [1]
τεκνογονία, ας, ἡ *rození dětí, mateřství* (1 Tm 2,15) [1]
τέκνον, ου, τό *dítě* (i přen.), *syn* (apod.); *potomek; obyvatel* (města) || *θάρασει, τέκ-*

von (Mt 9,2) *bud' dobré mysli, synu* | (podle hebr. s oslabeným význ.) τέκνα ὑπακοῆς *poslušní (lidé), poslušné (děti)* [99]

τεκνοτροφέω (aor. ἐτεκνοτρόφησα) *vychovávat děti* (1 Tm 5,10) [1]

τεκνώω (aor. ἐτέκνωσα) *porodit (dítě)* (v.l. Žd 11,11) [0]

τέκτων, ονος, ὁ *tesař, řemeslník* (pracující nejen s dřevem, ale i s kamenem a kovem) [2]

τέλειος, α, ον (komp. τελειότερος) 1. *dokonalý; dokonale, dovršený* 2. *zralý, plnoletý* 3. *zasvěcený* [19]

τελειότης, ητος, ἡ 1. *dokonalost* 2. *dospělost, vyspělost* [2]

τελειόω (aor. ἐτελείωσα, pf. τετελείωκα, pas. τετελείωμαι, aor. pas. ἐτελείωθην) 1. *dokončit* (tò ἔργον *dílo*), *ukončit*, *skončit*; *dovržit, naplnit, vyplnit* 2. *učinít dokonale, zdokonalit, vést k dokonalosti* 3. *zasvětit* 4. (pas.) *být ukončen / dovršen; dospět k dovršení / cíli / dokonalosti; naplnit se* [23]

τελείωω (adv.) *úplně, zcela* (1 Pt 1,13) [1]

τελείωσις, εως, ἡ 1. *dovršení; přivedení k dokonalosti* 2. *naplnění* [2]

τελειωτής, οῦ, ὁ *dovršitel* (Žd 12,2) [1]

τελεσφορέω *nést zraje ovoce, přinášet plody* (L 8,14) [1]

τελευτάω (aor. ἐτελεύτησα, pf. τετελεύτηκα) *končit (život); zemřít* || *θανάτῳ τελευτάω αὐτὸν* *zemřel, ať je potrestán smrtí!* [11]

τελευτή, ης, ἡ *konec (životu), smrt* (Mt 2,15) [1]

τελέω (aor. ἐτέλεσα, pf. τετέλεκα, pas. τετέλεσμαι, aor. pas. ἐτελέσθην, fut. pas. τελεσθήσομαι) 1. *dokončit, ukončit, skončit, dovržit; naplnit, splnit; zachovávat* (τὸν νόμον *zákon*) 2. *provést, vykonat; dokonat* || οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ (Mt 10,23) *nebudete hořoviti s izraelskými městy* 3. *platiť* (τὰ δίδραχμα *chrámonou dan*) 4. (pas.) *být*

ukončen / dovršen; splnit se, naplnit se; uskutečnit se [28]

τέλος, ους, τό 1. *konec, cíl; účel; ukončení, závěr, výsledek* || εἰς (τὸ) τέλος *až do konce, úplně, zcela* | ἄχρι / μέχρι / ἕως *též do konce* | ἕως τέλους (2 K 2,13) *dokonale, úplně* | τὸ τέλος (ak.) *konečně, nakonec* 2. *daň (ze zboží), clo* [40]

τελώνης, ου, ὁ *celník, výběrčí daní* [21]

τελώνιον, ου, τό *celnice* [3]

τέξομαι fut. od τίκτω

τέρας, ατος, τό *div. zázrak* (obv. v pl. a ve spoj. se σημεία) [16]

Τερέντιος, ου, ὁ *Terentius* (lat. jméno; v.l. Ř 16,22) [0]

Τέρτιος, ου, ὁ *Tercius* (Pavlov po-mocník; Ř 16,22) [1]

Τερτούλλος, ου, ὁ *Tertullus* (v.l. Fm subscriptio) [0]

Τέρτυλλος, ου, ὁ *Tertullus* (žalobce židů proti Pavlovi; Sk 24,12) [2]

τεσσαράκοντα viz τεσσεράκοντα

τέσσαρες, η *τέσσαρα* (číslo) *čtyři* [41]

τεσσαρεσκαιδέκατος, η, ον *čtrnáctý* (Sk 27,27.33) [2]

τεσσεράκοντα (číslo) *čtyřicet* || τεσσεράκοντα (καὶ) δύο *čtyřicet dva* [22]

τεσσερακονταετής, ἔς *čtyřicetiletý* (Sk 7,23; 13,18) [2]

τέταγμα, τέτακται pf. pas. 1. a 3. sg. od τάσσω

τετάραγμα, τετάρακται pf. pas. 1. a 3. sg. od ταρασσω

τεταρταῖος, α, ον *čtyřdenní, trvající čtyři dny* || τεταρταῖος γὰρ ἔστιν (J 11,39) *už je čtyři dny mrtvý* [1]

τέταρτος, η, ον *čtvrtý* || ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας (Sk 10,30; při inkluzivním počítání) *před třemi dny* | τὸ τέταρτον *čtvrtina* [10]

τετραρχέω *být tetrarchou, vládnout jako tetrarcha* (L 3,11er) [3]

τετραρχής, ου, ὁ (panovník spravující část území, pův. čivrtinu) *tetrarcha, (čivrt)kníže, úředník kníže, panovník* [4]

τετράγωνος, ον *čtyřhranný, čtvercový* (Zj 21,16) [1]

τετράδιον, ου, τό *skupina čtyř (vojáků)* (Sk 12,4) [1]

τετρακισχίλιοι, αι, α (číslo) *čtyři tisíce (žndres mužů)* [5]

τετρακόσιοι, αι, α (číslo) *čtyři sta* [4]

τετράμηνος, ου, ἡ *doba čtyř měsíců* (J 4,35) [1]

τετραπλοῦς, ἡ, οὖν *čtyřnásobný* || τετραπλοῦν (adv.; L 19,8) *čtyřnásobně* [1]

τετράπους, ουν, gen. ποδός *čtyřnohý* || τὰ τετράποδα *čtyřnožci, čivernožci* [3]

τέτυχα pf. od τυγχάνω

τεφρώω (aor. ἐτέφρωσα) *zpopelnit, spálit* (2 Pt 2,6) [1]

τέχθεις pf. aor. pas. od τίκτω

τέχνη, ης, ἡ *řemeslo, umění, dovednost* [3]

τεχνίτης, ου, ὁ *řemeslník, umělec; budo-vatel, stavitel* [4]

τήκομαι (fut. τακήσομαι) *rozlít, rozlavit se* (2 Pt 3,12) [1]

τηλαυγῶς (adv.) *zcela zřetelně / jasně* (Mk 8,25) [1]

τηλικοῦτος, αὐτή, οὗτο (skloň. jako οὗτος) *tak velký, tak obrovský; tak významný* [4]

τηνικαῦτα (adv.) *tehdy, v té době* (subscriptio Fm) [0]

τηρέω (fut. τηρήσω, aor. ἐτήρησα, pf. τετήρηκα, pas. τετήρημαι, aor. pas. ἐτηρήθην) 1. *zachováť, uchováť* || τοῖς ... Χριστοῦ *zachovávaným* (Ju 1) *těm, kdo jsou uchováni pro Krista* 2. *siřezit, hlídat* 3. *uchránit, zachránit* (ἐκ τινος *před čím / od čeho*) 4. *zachovávat* (τὰς ἐντολάς *přikázání*), *dodržovat, plnit, držet se* (ti čeho) [70]

τήρησις, εως, ἡ 1. *zachovávaní, dodržování* (ἐντολῶν *přikázání*) 2. *uvěznění, vazba; vězení* [3]

Τιβεριάς, ἄδος, ἡ *Tiberias, Tiberiada* (město u Genezaretského jezera: J 6,1.23; 21,1) [3]

Τιβέριος, ου, ὁ *Tiberius* (římský císař T.

Claudius Nero [14–37 po Kr.] L 3,1) [1]

τίθημι (3. pl. τίθεσιν, part. τιθεῖς, impf. 3. sg. ἐτίθει, 3. pl. ἐτίθεσαν n. ἐτίθουν, fut. θήσω, aor. ἔθηκα, konj. θῶ, imp. aor. 2. pl. θέτε, inf. θεῖναι, part. θεῖς, pf. τέθεικα, part. τεθεικώς, aor. med. 2. sg. ἔθου, 3. pl. ἔθεντο, imp. 2. pl. θέσθε, pf. pas. τέθειμαι, aor. pas. ἐτέθην, konj. τεθῶ, inf. τεθῆναι) 1. *klást; položit* (θεμέλιον *základ*, τὴν ψυχὴν *život*), *uložit, postavit; dát* (σκάνδαλον *pohoršení*); *předložit* (οἶνον *vín*); *odložit, dát stranou, uložit* (peníze) || *titheň* τὰ γόνατα *klekat* | *θέτε* ἐν ταῖς καρδίαις (L 21,14) *vezměte si k srdci* 2. *určit* (τινὰ εἰς τι *koho k čemu*); (*u*)*stanovit* (τινὰ τινα *koho kým*); *přisoudit* 3. (med.; často není rozdíl od akt. výrazný) (*u*)*stanovit* (τινὰ τινα *koho kým / za koho*), *určit; vsadit, dát* (do vězení); *učinít* (τινὰ τι *koho čím*) || *θέσθαι* εἰς τὰ ὦτα *dobře si zapamatovat* [100]

τίκτω (fut. τέξομαι, aor. ἔτεκον, inf. τεκεῖν, pas. ἐτέχην, part. τεχθεῖς) 1. (*po*)*rodit* (1 přen.); *nechat urodit* 2. (pas.) *být narozen; narodit se* [18]

τίλλω (aor. ἔτιλα) *trhat, česat; vydrolovat* (στάχυας *klasy*) [3]

Τιμαῖος, ου, ὁ *Timaios, Timeus* (otec Barthelemy; Mk 10,46) [1]

τιμάω (fut. τιμήσω, aor. ἐτίμησα, pf. pas. τετίμημαι) 1. *cítit, uctívát; vážit si* (τινὰ *koho*); *podporovat* 2. (akt. i med.) *ocenit* (si), *odhadnout* | *určit / stanovit cenu / hodnotu, ohodnotit* [21]

τιμή, ης, ἡ 1. *cena* (τινός *za koho, za č*), *hodnota* 2. *úcta, vážnost; čest* 3. *počestnost* 4. *důstojnost, čestný úřad* 5. *pocta; (čestná) odměna* [41]

τίμιος, α, ον 1. *cenný, drahocenný; drahý* || λίθος *τίμιος drahokam* | (superl.) *τιμιώτατος* (*velmi*) *vzácný, drahocenný; nejvzácnější* 2. *počestný* 3. *vážený, ctný* [13]

τιμιότης, ητος, ἡ *drahocennost; blahobyť, přepych, bohatství* (Zj 18,19) [1]

Τιμόθεος, ου, ὁ *Timoteus, Timotej* (Pavlův spolupracovník) [24]

Τίμων, ωνος, ὁ *Timon* (jeden ze sedmi jeruzalémských diakonů: Sk 6,5) [1]

τιμωρέω (αορ. pas. ἐτιμωρήθην) *potrestat* (Sk 22,5; 26,11) [2]

τιμωρία, ας, ἡ *trest, potrestání* (Žd 10,29) [1]

τίνω (fut. τίσω) *zaplatit* || δίκην τίνω *do-stánám / odprkávám si jako trest* (2 Te 1,9) [1]

τίς, τί, gen. τίνος, dat. τίνι, ak. τίνα, τί (tázací zájm. v přímých i nepřímých otázkách) 1. (samostatně) *kdo?*, *co?* || (tázací adv.) τί = διὰ τί = εἰς τί = τί ὅτι = ἵνα τί *proč?* | τί καί; *pročpak?*, *proč také?* | (zvolací): τί θέλω (L 12,49) *jak si přeji!* | τίνα τῶν προφητῶν (Sk 7,52) *koho / kterého z proroků, kterého proroka* 2. (jako atribut) *který, jaký* || τί κακόν; *co zlého?* [555]

τις, τι, gen. τινός, dat. τινί, ak. τινά, τι (enkl. zájm. neurčité) 1. *někdo, kdosi; něco, cosi* || ἔάν τις, εἴ τις *jestliže / když někdo* | ταῦτά τινες ἦτε (1 K 6,11) *ta-ková jste někde byli* | ἀποδος εἴ τι (= ὅ τι) ὀφείλεις (Mt 18,28) *zaplat, co jsi dluž-en* 2. (jako atribut) *některý, nějaký, jakýsi, jistý, jeden; (pl.) někteří, několik* || Σίμωνά τινα (L 23,26) *jistého Šimona* | κρεῖττον τι (Žd 11,40) *něco lepšího* | ἡμέρας τινάς (Sk 9,19) *několik dní* [525]

τίσω fut. od τίνω

Τίτιος, ου, ὁ *Titius Iustus* (korintský křesťan: Sk 18,7) [1]

τίτλος, ου, ὁ (z lat. *titulus*) *nápis* (na kří-ži: J 19,19,20) [2]

Τίτος, ου, ὁ *Titus* (1. Pavlův spolupra-covník; 2. v někt. rkp. = Τίτιος) [13]

τοιγαροῦν (část. a sp.) *proto, tedy, a tak, tudíž* [2]

τοῖνον (část.) *tedy, proto* [3]

τοιόσδε, ἄδε, ὄνδε, gen. οὔδε, ᾧδε, οὔδε (korelat. zájm.) *takový, tak význam-ný* (2 Pt 1,17) [1]

τοιούτος, αὐτή, οὗτο(ν) (korelat. zájm.) *takový, (jsouci) takového druhu* || ὁ τοιούτος *takový, ten* | (τὰ) τοιαῦτα *ta-kové věci* | (nadbytečně): θλίψις, οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη (Mk 13,19) *soužení, ja-ké (ještě) nebylo* [57]

τοῖχος, ου, ὁ *zeď, stěna* || (jako nadávka) τοῖχε κεκονιαμένη (Sk 23,3) *obilená stě-no!* [1]

τόκος, ου, ὁ (vl. „narození“) (*peněžní*) *úrok* (Mt 25,27; L 19,23) [2]

τολμάω (fut. τολμήσω, αορ. ἐτόλμησα) *odvážit se; mít odvahu, být odvážný* || τολ-μήσας εἰσῆλθεν (Mk 15,43) *dodal si od-vahy a vešel* [163]

τολμηρός, ἄ, ὄν *odvážný, smělý* || (komp.) τολμηρότερον (adv.) (*dost*) *odvážně, směle* (Ř 15,15) [1]

τολμηροτέρως (adv.) *odvážně* (v.l. Ř 15,15) [0]

τολμητής, ου, ὁ *odvážlivec, opovázlivec* (2 Pt 2,10) [1]

τομός, ἡ, ὄν (komp. τομώτερος) *ostrý, pronikavý* (Žd 4,12) [1]

τόξον, ου, τό *luk* (Zj 6,2) [1]

τοπάσιον, ου, τό *topas* (drahý kámen, obvykle žluté barvy) (Zj 21,20) [1]

τόπος, ου, ὁ 1. (obecně): *místo; krajina;* (v knize): *místo, oddíl, text* 2. *místo, fun-ke, postavení, služba* 3. *příležitost, mož-nost* (μετανοίας *k obrácení*) || ὅδε τό-πον (Ř 12,19) *uvolněte místo / dejte příle-žitost* [94]

τοσοῦτος, αὐτή, οὗτο(ν) (korelat. zájm.) *takový, tak veliký, tak silný;* (čas) *tak dlouhý; tolik* || ἄρτοι τοσοῦτοι (Mt 15,33) *tolik chlebů* | τοσοῦτου (Sk 5,8) *za tolik* (peněz) | τοσοῦτῳ ... ὅσῳ ἔϊμ ... *tím, o to (více) ... ož* [20]

τότε (adv., pŕŕv. korelat. k πότε a ὅτε) *tehdy* (v minulosti i v budoucnosti), v té době; *potom, pak* || ἀπὸ τότε *od té doby* | τότε ἐπληρώθη (Mt 2,17) *tehdy se splnilo* | ὁ τότε κόσμος (2 Pt 3,6) *tehdejší svět* | πρῶτον ... καὶ τότε (Mt

5,24) *nejprve ... a teprve pak* | ὅτε (n. ὅ-ταν + konj.) ... τότε *když ... tak / teh-dy / potom* [160]

τοῦναντίον (= τὸ ἐναντίον) (adv.) *na-opak, naproti tomu* [3]

τοῦνομα (krasls z τὸ ὄνομα) (adv.) *jmé-nem* (Mt 27,57) [1]

τράγος, ου, ὁ *kozel* [4]

τράπεζα, ης, ἡ 1. *stůl* 2. (přen.) *jídlo, po-krm* || παραθεῖναι τράπεζαν *předložit pokrm, pozvat ke stolu* 3. *peněžní ústav, banka* [15]

τραπεζίτης, ου, ὁ *směnárník, peněžomě-nec* (Mt 25,27) [1]

τραῦμα, τος, τό *rána, poranění, zranění* (L 10,34) [1]

τραυματίζω (αορ. ἐτραυμάτισα, pf. pas. τετραυματίσμαι) (*krvně*) *zranit* (L 20,12; Sk 19,16) [2]

τραχηλίζω (pf. pas. τετραχέλισμαι) *od-halit* (pŕŕv. kŕk), *odkŕt* (Žd 4,13) [1]

τράχηλος, ου, ὁ *kŕk, šíje* [7]

τραχύς, εἷα, ὁ *drsný, nerovný* (L 3,5; Sk 27,29) [2]

Τραχωνίτις, ιδος, ἡ *Trachonitida, Tra-chonitis* (území na jih od Damašku, pod vládu tetrarchy Filipa: L 3,1) [1]

τρεῖς, τρία, gen. τριῶν, dat. τρισίν (čisl.) *tři* [69]

Τρεῖς ταβέρναι viz ταβέρνα

τρέμω *třást se, bát se, ostýchat se* [3]

τρέφω (αορ. ἔθρεψα, pf. pas. τέθραμμαι) 1. *živit, kŕmit* 2. *vychovávat* 3. (pas.) *být živ* / *vychován*; *vyrůst* [9]

τρέχω (αορ. ἔδραμον, part. δραμών) *běže* (ἀγῶνα *o závod*), *utíkat* (i přen.); *postu-povat vpřed, snažit se dosáhnout; šířit se, postupovat* [20]

τρήμα, τος, τό *otvor, ucho* (βελόνης *jeh-ly*) (L 18,25) [1]

τριάκοντα (čisl.) *třicet* || τριάκοντα (καὶ) ὀκτὼ *třicet osm* [11]

τριάκοσιοι, αι, α (čisl.) *tři sta* [2]

τρίβωλος, ου, ὁ *bodlák* [2]

τρίβος, ου, ἡ *stezka* [3]

τριετία, ας, ἡ *třiletí, doba tří let* (Sk 20,31) [1]

τρίζω *skřípat* (τοὺς ὀδόντας *zuby*: Mk 9,18) [1]

τρίμηνος, ον *tříměsíční* || ἡ τρίμηνος n. τὸ τρίμηνον *tříměsíční, doba tří měsíců* (Žd 11,23) [1]

τρίς (čisl. adv.) *třikrát* || ἐπὶ τρίς (Sk 10,16; 11,10) *(celkem) třikrát* [12]

τρίστεγον, ου, τό *třetí podlaží, druhé po-schodí* (Sk 20,9) [1]

τρισχίλιοι, αι, α (čisl.) *tři tisíc* (ψυχαί *duši*: Sk 2,41) [1]

τρίτος, η, ον *třetí* || τὸ τρίτον *třetína* | (τὸ) τρίτον *po třetí, za třetí* | ἐκ τρίτου *po třetí* | τρίτον τοῦτο *nyní (už) po třetí* [56]

τρίχιнос, η, ον *žíněný, zhotovený z vlasů* (Zj 6,12) [1]

·τρίχος gen. od θρίξ

τρόμος, ου, ὁ *třesení, chvění; bázeň* [5]

τροπή, ης, ἡ *změna, obrát, obrátka* (Jk 1,17) [1]

τρόπος, ου, ὁ 1. *způsob* || ὁν τρόπον *na způsob, jako* | κατὰ πάντα τρόπον (Ř 3,2) *v každém ohledu* | (ἐν) παντὶ τρόπῳ *každým způsobem, za všech okolností* 2. *charakter, chování, způsob života* [13]

τροποφορέω (αορ. ἐτροποφόρησα) *sná-že* *povahu* (τινά *č*) (Sk 13,18) [1]

τροφή, ης, ἡ *pokrm, jídlo, potrava* (i přen.); (v širším sm.) *obživa* || λαβεῖν τροφήν n. μεταλαβεῖν / προσλαβεῖσθαι τροφῆς *najíst se* [16]

Τρόφιμος, ου, ὁ *Trofimos* (Pavlův pŕŕv-vodce) [3]

τροφός, ου, ἡ *kojná, chůva, matka* (1 Te 2,7) [1]

τροφοφορέω (αορ. ἐτροφοφόρησα) *pečo-ναι* (τινά *o koho*), (jako matka) *chová* (v.l. Sk 13,18) [0]

τροχιά, ἄς, ἡ *kolej, stopa* (po kole); (přen.) *stezka, cesta* (Žd 12,13) [1]

τροχός, ου, ὁ *kolo; běh, průběh* (τῆς γε-νέσεως *životu*) (Jk 3,6) [1]

τρούβλιον, ου, τό *misa, miska* (Mt 26,23; Mk 14,20) [2]

τρουγάω (aor. ἐτρούγησα) *sklízet* (σταφυλήν *hrozny*), *česat* [3]

τρουγών, όνος, ή *hrdlička* (L 2,24) [1]

τρουμαλιά, ας, ή *otvor, ucho* (της ὀφίδος *jehty*) (Mk 10,25) [1]

τρούπημα, ατος, τό *otvor, ucho* (ὀφίδος *jehty*) (Mt 19,24) [1]

Τρύφαινα, ης, ή *Tryfaina* (φίμσκά κῆς-τάνκα: Ř 16,12) [1]

τρουφάω (aor. ἐτρούφησα) *žít rozmařile, hýřiti* (Jk 5,5) [1]

τρουφή, ης, ή *hýření; přepych, nádhera* [2]

Τρυφῶσα, ης, ή *Tryfosa* (φίμσκά κῆς-τάνκα: Ř 16,12) [1]

Τρωάς, άδος, ή *Troas, Troada* (μέστο na severozáp. pobřeží Malé Asie) [6]

Τρωγύλλιον, ου, τό *Trogyllium* (μέστο a výběžek na jhozápad od Efesu: v.l. Sk 20,15) [0]

τρώγω (pún. „křoupat, žvýkat“) *jíst* [6]

τυγχάνω (fut. τεύξομαι, aor. ἔτυχον, opt. 3. sg. τύχοι, inf. τυχεῖν, part. τυχών, pf. τέτυχα n. τέτευχα i τετύχηκα) („zasáhnouti, trefit“) 1. *dosáhnouti* (τινός *čeho*); *získat* (τινός *co*) 2. *vyskytnout se, přihodit se, stát se náhodou* || εἰ τύχοι *snad, možná, třeba* i τυχόν *snad, možná* i τυχών *obyčejný, ledajaký* i οὐχ ὁ τυχών *ne kdokoli, ne kterýkoli, neobyčejný, mimořádný* [12]

τυμπανίζω (aor. pas. ἐτυπανίσθη) *mu-žet, týrat* (Žd 11,35) [1]

τυπικῶς (adv.) *jako příklad, jako typ* (I K 10,11) [1]

τύπος, ου, ὁ 1. *předobraz, vzor; protějšek; příklad, výstraha* 2. *podoba; znění, obsah* 3. *zobrazení, socha* 4. *stopa; jizva* (τῶν ἡλῶν *po hřebech*) [15]

τύπτω (jen prez. a impf.) *bit, tlouci; udeřit; zasáhnouti, potrestat; zranit* (i přen.) [13]

τύραννος, ου, ὁ *krutý panovník, tyran* (v.l. Sk 5,39) [0]

Τύραννος, ου, ὁ *Tyran(n)os* (efeský rétor: Sk 19,9) [1]

τυρβάζομαι *trápit se, vzrušovat se, dělat si starost, znepokojoval se* (περί τινος *čím*) (v.l. L 10,41) [0]

Τύριος, ου, ὁ *Tyran, obyvatel Tyru* (Sk 12,20) [1]

Τύρος, ου, ή *Tyros, Tyr* (fénické přístavní město) [11]

τυφλός, ή, ὁν *slépý* (i přen.) || ὁ τυφλός *slepec* [50]

τυφλώω (aor. ἐτύφλωσα, pf. τετύφλωκα) *oslepiti* (i přen.); *zastepiti* [3]

τύφομαι *doutnat, kouřiti* (Mt 12,20) [1]

τυφόομαι (pf. τετύφωμαι, aor. ἐτυφώθη) *stát se nafoukaným / pyšným / ješitným / pošetilým* [3]

τυφωνικός, ή, ὁν *podobající se vichřici / smršti* || ἄνεμος *τυφωνικός vichřice, prudký vítr, orkán* (Sk 27,14) [1]

·τυχεῖν inf. aor. od τυγχάνω

τύχη, ης, ή *šesti* (v.l. L 10,31) [0]

Τυχικός, οὔ, ὁ *Tychikos* (Pavlovův průvodce) [5]

·τύχοι opt. aor. 3. sg. od τυγχάνω

·τυχών, τυχοῦσα, τυχόν part. aor. od τυγχάνω

Y u

ὕακίνθινος, η, ον *zbarvený jako hyacint, tmavě modrý, fialový* (Zj 9,17) [1]

ὕακίνθος, ου, ὁ *hyacint* (drahý kámen tmavě modré n. fialové barvy, sr. rozdíl oproti dnešnímu význ.) (Zj 21,20) [1]

ὕαλινος, η, ον *skleněný, průhledný* (Zj 4,6; 15,2bis) [3]

ὕαλος, ου, ή n. ὁ *sklo, křišťál* (Zj 21,18. 21) [2]

ὕβριζω (aor. ὕβρισα, pas. ὕβρισθην, fut. pas. ὕβρισθήσομαι) *brutálně zacházet* (τινά s kým), *týrat; urážet, zesměšňovat, tupit* [5]

ὕβρις, εως, ή *poupa, urážka; nepřijemnost, újma, škoda; nebezpečí* [3]

ὕβριστής, οὔ, ὁ *násilník, neurvalý člověk* (Ř 1,30; I Tm 1,13) [2]

ὕγιαίνω *býti zdravý, těžit se zdraví; býti při zdravé mysli* (i přen.) || ὕγιαίνων *zdravý* (také o nauce) [12]

ὕγιής, ές (ak. ὕγιῃ, -ές) *zdravý* (i přen.), *neporušený* [11]

ὕγρός, ά, ὁν *vlhký, svěží, zelený* (o dřevě: L 23,31) [1]

ὕδρία, ας, ή *džbán* (na vodu), *vědro, nádoba* (J 2,6.7; 4,28) [3]

ὕδροποτέω *pít vodu* (I Tm 5,23) [1]

ὕδρωπικός, ή, ὁν *vodnatelný* (L 14,2) [1]

ὕδωρ, ὕδατος, τό *voda* (i přen.); *řeka* || τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν *živá voda* (pramenitá, ale také v duchovním sm.) i τὰ ὕδατα *spousty vod, jezero, moře* (i přen.) [76]

ὕετός, ου, ὁ *děšť* [5]

ὕιοθεσία, ας, ή *adopce, přijetí za dítě / děti / vlastní, dosazení za syna / syny* [5]

ὕιός, οὔ, ὁ *syn* (i přen.); *dítě, potomek; následovník, učedník, žák* || (ὁ) *υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου* *Syn člověka* (o Kristu) i (ὁ) *υἱὸς*

τοῦ θεοῦ *Syn Boží* i (vyjadř. často pouze vztah.) *oí υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων lidé* i *oí υἱοὶ τοῦ νομφῶνος* (Mt 9,15) *hosté na svatbě* i *υἱὸς εἰρήνης* (L 10,6) *pokojný člověk* i *oí υἱοὶ τῆς ἀπειθείας* (Ef 2,2) *neposlušníci / vzpurní lidé* [377]

ὕλη, ης, ή *dříví; les* (Jk 3,5) [1]

ὕμεῖς, ὁμῶν, dat. ὁμῖν, ak. ὁμᾶς (osobní zájm. 2. pl.) 1. *vy* || αὐτοὶ ὕμεῖς (J 3,28) *vy sami* i ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἔφ' ὁμᾶς (Mt 11,29) *vezměte na sebe mé jho* 2. ὁμῶν (ve funkci přivl. zájm.) *váš; (přivlastnění podmět.) sváj* [1846]

ὕμέναιος, ου, ὁ *Hymenaios* (bludač: I Tm 1,20; 2 Tm 2,17) [2]

ὕμετερος, α, ον (zájm. přivlastňovací) *váš* (vždy s určitým důrazem) || (i jako gen. předmětový) *vň tñn ὕμετεραν καύχησιν ἦν ἔχω* (I K 15,31) *skutečně při své hrdosti na vás* [11]

ὕμνέω (fut. ὁμνήσω, aor. ὁμνησα) 1. (tr.) *opěvovat, velebit* 2. (intr.) *zpívat chvalozpěv* [4]

ὕμνος, ου, ὁ *chvalozpěv, hymnus* [2]

ὕπάγω (impf. ὀπήγων) *jíti; odejít, odebrat se; vrátit se* || ὕπαγε εἰς εἰρήνην *jdí v pokoji* [79]

ὕπακοή, ης, ή *poslušnost* (τοῦ Χριστοῦ *vůči Kristu*) [15]

ὕπακούω (aor. ὀπήκουσα) 1. *poslouchat* (τινί *koho*), *být poslušen, podříditi se, přijmout* (τῇ *πίστει víru*) 2. (podívat se a otevřít (dveře)) [21]

ὕπανδρος, ον (jsoucí) *pod mocí muže* || ή *ὁπάνδρος γυνή* *vdaná žena* (Ř 7,2) [1]

ὕπαντάω (aor. ὀπήνησα) *jíti naproti / vsříc; setkat se* (τινί s kým); *jíti* (τινί *proti komu*), *sřetnout se* (τινί s kým; i

nepřátelsky) [10]
 ὑπάντησις, εως, ἡ *setkání* || εἰς ὑπάντησιν *vstříc* (τινί / τινός komu) [3]
 ὑπαρξίς, εως, ἡ *majetek, jmění* (Sk 2,45; Žd 10,34) [2]
 ὑπάρχω (impf. ὑπῆρχον) 1. *být* (k dispozici); *náležet, patřit*; (s dat. osoby) *mít, vlastnit* || χρυσίον οὐκ ὑπάρχει μοι (Sk 3,6) *zlatu nemám* | τὰ ὑπάρχοντα *majetek, vlastnictví* (τινός / τινί čí) 2. (místo eἶμι) *být, existovat; žít* [60]
 ὑπέβαλον aor. od ὑποβάλλω
 ὑπέδειξα aor. od ὑποδείκνυμι
 ὑπέθηκεν aor. od ὑποτίθημι
 ὑπέκω *podřídil se, podrobil se* (τινί komu) (Žd 13,17) [1]
 ὑπέλαβον aor. od ὑπολαμβάνω
 ὑπελείφην aor. pas. od ὑπολείπω
 ὑπέμεινα aor. od ὑπομένω
 ὑπεμνήσθην aor. pas. ὑπομνήσκω
 ὑπεναντίος, α, ον *protivný, nepřátelský* (τινί vůči komu) || ὁ ὑπεναντίος *odpůrce* [2]
 ὑπενεγκεῖν inf. aor. od ὑποφέρω
 ὑπέπλευσα aor. od ὑποπλέω
 ὑπέρ (předl.) 1. (s gen.) *pro, za, ve prospěch; za, místo; kvůli, pro; ohledně, pokud jde* o || δεθήτε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ (Sk 8,24) *modlete se (vy) za mě* | τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ *co (utrpění atd.) (je) pro Krista* / *vzhledem ke Kristu* | ὑπὲρ σοῦ (Fm 13) *místo tebe* | οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον (J 1,30) *to je ten, o němž jsem řekl* | ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας (Fp 2,13) *podle / vzhledem ke své (= Boží) blahosklonnosti, podle svého přání; podle něč.*; *nad (vaši) dobrou vůli* 2. (s ak.) *nad, více než; (místo ἢ) než* || ὑπὲρ ἃ λέγω ποιήσεις (Fm 21) *uděláš víc, než co říkám / žádám* | τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν (Žd 4,12) *ostřejší než každý ... meč* 3. (jako adv.) *více, ve větší míře* || ὑπὲρ ἐγὼ (2 K 11,23) *já víc (než oni)* [150]
 ὑπεραίρομαι *vyvyšovat se, vynáset se* (ἐπί

τινα nad koho) [3]
 ὑπερακμος, ον (*jsoucí už*) *zralého věku, mající mládež za sebou; přilíží (vášnivě) silný* (1 K 7,36) [1]
 ὑπεράνω (adv. jako předl. s gen.) (*daleko / vysoko*) *nad, výše než* [3]
 ὑπερασπίζω *chránit* (v.l. „štitem“; v.l. Jk 1,27) [0]
 ὑπεραυξάνω *silně / značně růst* (o víře: 2 Te 1,3) [1]
 ὑπερβαίνω *překročit svá práva, dopustit se přestupků* (τινὰ vůči komu); *zanedbávat* (1 K 4,6) [1]
 ὑπερβαλλόντως (adv.) *nadměrně, v mnohem větší míře* (2 K 11,23) [1]
 ὑπερβάλλω *překonat, přesáhnout* (τί n. τινός co) || ἡ ὑπερβάλλουσα τῆς γνώσεως ἀγάπη *lásky přesahující všechno poznání* | (part.) ὑπερβάλλων *nesmírný, nesrovnatelný, mimořádný* [5]
 ὑπερβολή, ἡς, ἡ *přemíra, nadměrnost, nesmírnost* || καθ' ὑπερβολήν (jako adv.) *nesmírně, nadmíru* | (ve funkci adj.) ἔτι καθ' ὑπερβολήν *δὸν ὑμῖν δεικνύμι* (1 K 12,31) *ukážu vám ještě znamenitější cestu n. cestu, která je lepší než kterákoli jiná* | *je nejlepší* [8]
 ὑπερέκεινα (adv.) *na druhé straně, dál* || (jako předl. s gen.) τὰ ὑ. ὑμῶν *krajiny ležící za vámi* (2 K 10,16) [1]
 ὑπερεκπερισσοῦ (adv.) *nadmíru (hojně), přes všechnu míru; co nejsnažněji; zcela zvláštním způsobem; (s gen. kompara-tivním) mnohem / nadmíru více než* [3]
 ὑπερεκπερισσῶς (adv.) *přes všechnu míru; zcela zvláštním způsobem* (v.l. Mk 7,37; 1 Te 5,13) [0]
 ὑπερεκτείνω *prodloužit / natáhnout dál* (než je třeba) / *za (určitou) míru* || ὁ ἐμ-αυτὸν *natahuje se dál, překračuje svou míru* (2 K 10,14) [1]
 ὑπερεκχύνομαι *přetéká* (L 6,38) [1]
 ὑπερεντυγχάνω *přimlouvat se* (ὑπὲρ τι-νος za koho), *zastávat se* (Ř 8,26) [1]
 ὑπερέχω *mít převahu / vládu; překonávat;*

být vynikající, vynikat; být lepší || τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως (Fp 3,8) *nepřekonatelně velké / vznešené poznání* | ἀλλήλους ἡγοούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν (Fp 2,3) *pokládaje / at pokládá jeden druhého za lepšího, než je sám* [5]
 ὑπερηφανία, ας, ἡ *pýcha, domýšlivost* (Mk 7,22) [1]
 ὑπερήφανος, ον *pyšný, domýšlivý* [5]
 ὑπεριδών part. aor. od ὑπεροράω
 ὑπερλίαν (adv.) *nadmíru* || οἱ δ. ἀπόστο-λοι *nadaapoštolové / veleapoštolové* (2 K 11,5; 12,11) [2]
 ὑπερνωκῶ *jasně / skvěle / jednoznačně ví-tězit* (Ř 8,37) [1]
 ὑπέρογκος, ον *nadutý, chvástivý, nabu-břelý, pyšný* [2]
 ὑπεροράω (aor. ὑπερεῖδον, part. ὑπερι-δών) *přehlížet, nevšímat si* (τι čeho), *opo-míjet* (Sk 17,30) [1]
 ὑπεροχή, ἡς, ἡ 1. *znamenitost, přednost* || οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου (1 K 2,1) *ne se znamenitostí řečí* 2. *znamenitě / důleži-tě / rozhodující postavení* (1 Tm 2,2) [2]
 ὑπερπερισσεύω (aor. ὑπερεπερίσευσα) 1. *být* (k dispozici) *v nadbytku, být ještě větší* (Ř 5,20) 2. (pas.) *oplývat* (τινί čí) (2 K 7,4) [2]
 ὑπερπερισσῶς (adv.) *nade všechny míry, nesmírně* (Mk 7,37) [1]
 ὑπερπλεονάζω (aor. ὑπερεπλέονασα) *být n. projevit se v hojnosti / bohaté míře* (1 Tm 1,14) [1]
 ὑπερυψώω (aor. ὑπερύψωσα) *vyvýšit n. povýšit (na nejvyšší stupeň)* (Fp 2,9) [1]
 ὑπερφρονέω *být namyšlený, přeceňovat se* (Ř 12,3) [1]
 ὑπερφῶν, ου, τό *horní podlaží, hor-ní / vrchní místnost* [4]
 ὑπεστειλάμην aor. med. od ὑποστέλλω
 ὑπέταγην aor. pas. od ὑποτάσσω
 ὑπέταξα aor. od ὑποτάσσω
 ὑπέχω (aor. ὑπέσχον) *podstoupit, utrpět* || δίκην ὁ. *zakusit trest, být (po)hřestán* (Jud 7) [1]

ὑπήκοος, ον *poslušný* (τινί koho, vůči komu; εἰς πάντα v každém ohledu, ve všem) [3]
 ὑπήνεγκα aor. od ὑποφέρω
 ὑπηρετέω (aor. ὑπηρέτησα) *sloužit, po-máhat, být nápomocen* (τινί komu) [3]
 ὑπηρέτης, ου, ὁ *pomocník* (ve sm. „asist-ent“); *služebník; biřic* [20]
 ὕπνος, ου, ὁ *spánek* (i přen.) [6]
 ὑπό (předl.) 1. (s gen.) *od; pomoci* || ὑπό τινος s pas. *vyjadř. původce děje, v češtině většinou stojí instr.* | τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου (Mt 1,22) *co řekl Pán / Hospodin* | ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν (Mt 17,12) *Syn člověka bude od nich trpět* | ἀποκτείναι ... ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς (Z) 6,8) *zahubit ... pomocí zemských šel-lem / zemskými šelmami* 2. (s ak.) (na otázku kam? i kde?) *pod; (čas) kolem, asi o* || ἴνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσῃτε (Jk 5,12) *abyste nepropadli soudu* | ὑπὸ τῶν ῥοθῶν (Sk 5,21) *k ránu, za svítání* [220]
 ὑποβάλλω (aor. ὑπέβαλον) *navést, (ta-j-ně) podniit* (Sk 6,11) [1]
 ὑπογραμμός, οῦ, ὁ *příklad, vzor* (1 Pt 2,21) [1]
 ὑπόδειγμα, τος, τό 1. *příklad, vzor* 2. *předobraz, nastínění* [6]
 ὑποδεικνύμι n. ὑποδεικνύω (fut. ὑπο-δειξω, aor. ὑπέδειξα) *ukázat, dát po-kyn / příklad; dokázat, poučit* [6]
 ὑποδέομαι (aor. ὑπεδησάμην, imp. 2. sg. ὑπόδησαι, pf. ὑποδέδεμαι) *podvádá si (sandály), obou si* (σανδάλια *sandály*); *mít obuv* (τοὺς πόδας *na nohou*) [3]
 ὑποδέχομαι (aor. ὑπεδεξάμην, pf. ὑπο-δέδεμαι) *přijmout (jako hosta)* [4]
 ὑπόδημα, τος, τό *sandál, opánek*; (ko-lektivně) *obuv* || τὰ ὑποδήματα *sandály, opánky; obuv* [10]
 ὑπόδικος, ον *vinný (= vinen), provinilý, zaitžený vinou* (θεῶ *před Bohem*); *zodpo-vědný* (Ř 3,19) [1]
 ὑποδραμών part. aor. od ὑποτρέχω

ὑποζύγιον, ου, τό *iažné zvíře; osel* [2]
 ὑποζωννυμι (part. ὑποζωννύς) *podvázat*,
 (lany) *svázati* (τὸ πλοῖον *lod* — pro její
 zpevnění v bouři) (Sk 27,17) [1]
 ὑποκάτω (předl. s gen.) *pod* (na ot. kde?
 i kam?) [11]
 ὑπόκειμαι *leží dole / vespod, být zaklíněn*
 (ἐν τῷ ὀφθαλμῷ *o oku*; v.l. L 6,42) [0]
 ὑποκρίνομαι (aor. ὑπεκρίθην) *předstírat*,
tvářit se, dělat dojem (+ ak. s inf.; L
 20,20) [1]
 ὑπόκρισις, εως, ἡ *převládka, pokrytectví*
 (pl. o jeho různých podobách) [6]
 ὑποκριτής, οῦ, ὁ (přv. „herec“) *pokry-
 tec* [17]
 ὑπολαμβάνω (aor. ὑπέλαβον, part. ὑπο-
 λαβών) 1. *přijmout, pojmout, vzít* (ἀπὸ
 τῶν ὀφθαλμῶν *z očí*) 2. *přijmout (jako
 hosta)* 3. *ujmout se slova, odpovědět* 4.
domnívat se, mít za to [5]
 ὑπολαμπάς, ἄδος, ἡ (malé) *okno* (v.l.
 Sk 20,8) [0]
 ὑπόλειμμα, τος, τό *zbytek* (Ř 9,27) [1]
 ὑπολείπομαι (aor. ὑπελείφθην) *zůstat*
 (naživu) (Ř 11,3) [1]
 ὑπολήνιον, ου, τό *nádrž* (jako součást
 lusu na víno: Mk 12,1) [1]
 ὑπολιμπάνω *zanechat* (τινὶ τι komu co:
 1 Pt 2,21) [1]
 ὑπομεμενηκώς part. pf. od ὑπομένω
 ὑπομένω (fut. ὑπομενῶ, aor. ὑπέμεινα,
 part. ὑπομείνας, pf. ὑπομεμένηκα) 1.
zůstat (tj. neodejít), *držet se* 2. *vytrvat*
 (εἰς τέλος *do konce*, τῇ θλίψει *v sou-
 žení*); *vydržet* (τι co), *snést, strpět; obstát*
 (τι v čem) 3. (v.l. Ř 8,24) *očekávat* [17]
 ὑπομινῆσκω (fut. ὑπομνήσω, aor. ὑπ-
 ἐμνησα, inf. ὑπομνήσαι, aor. pas. ὑπε-
 μνήσθην) 1. *připomenout* (τινὰ τι / περί
 τινος komu co, τινὰ ὅτι komu, že); *na-
 pomínat* (připomínáním povinnosti) 2.
 (pas.) *vzpomenout si* (τινός nač) [7]
 ὑπόμνησις, εως, ἡ *připomínka, napomí-
 nání; vzpomínka, připomenutí si* ||
 ὑπόμνησιν λαβών (2 Tm 1,5) *když jsem*

si připomněl [3]
 ὑπομονή, ἥς, ἡ 1. *vytrvalost; trpělivost* ||
 δι' ὑπομονῆς *s vytrvalostí, vytrvale* i ὡς
 ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων *je* (Zj 14,12)
 ὑπόνοια, ας, ἡ *domněnka, dohad; pode-
 zření* (1 Tm 6,4) [1]
 ὑποπλέω (aor. ὑπέπλευσα) *plout v záně-
 lři* (τι čeho) (Sk 27,47) [2]
 ὑποπνέω (aor. ὑπέπνευσα) (*slabě*) *váti* (Sk
 27,13) [1]
 ὑποπόδιον, ου, τό *opora* (τῶν ποδῶν
nohou), *podnož* [7]
 ὑπόστασις, εως, ἡ 1. *skutečnost, základ,*
podstata; záruka; (pevná) důvěra, roz-
hodnost 2. *stav, situace* 3. *záměr, plán,*
podnik [5]
 ὑποστέλλω (aor. med. ὑπεστειλάμην,
 konj. 3. sg. ὑποστείληται) 1. (aki.) *od-*
tahovat, stahovat, *stahovat se* (se zvrát-
 ným zájm. i bez něho) 2. (med.) *stahovat*
se, ostýchat se (τι před čím); *zamlčet, za-*
tláti [4]
 ὑποστολή, ἥς, ἡ *bázlivost, ostýchavost,*
(ústupná) nerozhodnost (Žd 10,39) [1]
 ὑποστρέφω (fut. ὑποστρέψω, aor. ὑπέ-
 στρεψα) 1. *vrátit se* (εἰς τὰ ἴδια *domů*),
jít / jet zpět 2. *odvrátit se, (opět) odpad-*
nout (ἐκ τινος *od čeho*) [35]
 ὑποστρωννύω (aor. ὑπέστρωσα) *podes-*
tlat, (roz)prostít (vespod) (L 19,36) [1]
 ὑποταγή, ἥς, ἡ *podřízenost, poslušnost*
 (εἰς τι vůči čemu) [4]
 ὑποτάσσω (aor. ὑπέταξα, pf. pas. ὑποτέ-
 ταγμαι, aor. pas. ὑπετάγην, fut. pas.
 ὑποταγήσομαι) 1. *podříditi, podrobiti* (σί)
 2. (pas.) *podříditi se, podrobiti se; býti pod-*
řízen [38]
 ὑποτίθημι (aor. ὑπέθηκα) 1. *položiti, na-*
saditi (τὸν τράχηλον *krk*) 2. (med.) *pou-*
čovat (τινὶ τι komu v čem), *klást na srdce*
 (τινὶ τι komu co) [2]

ὑποτρέχω (part. aor. ὑποδραμών) *bě-*
žet / plout v záněři (νησίον *ostrůvku*) (Sk
 27,16) [1]
 ὑποτύπωσις, εως, ἡ (pra)vzor (proto-
 typ); *příklad* [2]
 ὑποφέρω (aor. ὑπήνεγκα, inf. ὑπενεγ-
 κεῖν) *snést, vydržet, strpět, přestát* [3]
 ὑποχωρέω (aor. ὑπεχώρησα) *ustoupit,*
stáhnout se, odebrať se, vzdáti se (L 5,16;
 9,10) [2]
 ὑπωπιάζω 1. *bit do očí* (pod oko) 2.
držet v kázni (τὸ σῶμα *tělo*); *trápi* [2]
 ὕς, ὅς, ἡ *vepř, prase, (f vlastníč:) svině*
 (2 Pt 2,22) [1]
 ὕσος, οῦ, ὁ *korpi* (konjekтура místo násl.
 pro J 19,29) [0]
 ὕσσωπος, ου, ἡ (ὅ) *yzop* (popínavá ro-
 slina) [2]
 ὕσσωπον, ου, τό = předch.
 ὕστερέω (aor. ὕστερησα, pf. ὕστερηκα,
 aor. pas. ὕστερήσθην) 1. *opozdit se; pro-*
meškať; připraviť se, přijít (ἀπὸ τινος
 oč); *zaostávat* (τινός τι za kým v čem) 2.
chybět, scházet (τινὰ komu); *mít nedosta-*
tek (τινός / τι v čem); *postrádat* (τι-
 νός / τι co) || ἐν σε ὕστερεῖ (Mk 10,21)
jedno ti schází | τί ἔτι ὕστερεῖ; (Mt
 19,20) *co mi ještě schází?* 3. (pas.) *mít ne-*
dostatek, býti v nouzi; postrádat (τινός / ἐν

τινὶ co); *zaostávat* (ἐν τινὶ v čem) [16]
 ὕστέρημα, τος, τό 1. *nedostatek* 2. *nepří-*
tomnost [9]
 ὕστέρησις, εως, ἡ *nedostatek, chudoba* ||
 καθ' ὕστέρησιν (Fr 4,11) *kvůli nedo-*
statku, protože mám nouzi [2]
 ὕστερος, α, ον (komp. i superl.) *poz-*
dější; poslední || (adv.) ὕστερον *později,*
poiom, poté, nato; posléze, nakonec [12]
 ὕφαινω *tkát* (v.l. L 12,27) [0]
 ὕφαντός, ἡ, ὄν *utkaný* (δι' ὅλου v celku:
 J 19,23) [1]
 ὕψηλός, ἡ, ὄν (komp. ὕψηλότερος) *vy-*
soký; vznešený; pyšný || (τὰ) ὕψηλά *výso-*
sti, nebe [11]
 ὕψηλοφρονέω *býti domýšlivý / pyšný* (1
 Tm 6,17) [1]
 ὕψιστος, η, ον (superl. od ὕψι „nahor“) *nejvyšší* || ὁ ὕψιστος *Nejvyšší* (= Bůh) |
 υἱὸς ὕψιστου *Syn Nejvyššího* | ἐν (τοῖς)
 ὕψιστοις *na výsostech, v nebi* [13]
 ὕψος, οὗς, τό *výše, výška* (i přen.); *pový-*
šení; výsost, nebe [6]
 ὕψω (aor. ὕψωσα, pas. ὕψωθην, fut. pas.
 ὕψωθήσομαι) *vyvýšiti, povýšiti, učiniti vel-*
kým [20]
 ὕψωμα, τος, τό 1. *výška* (i přen.); *nad-*
zemský svět; nebe 2. *pýcha, povýšenost, na-*
dulost [2]

Φ φ

·φαγεῖν inf. aor. od žesíw

·φάγομαι fut. od žesíw

φάγος, ου, ὁ jedlík, žroui (Mt 11,19; L 7,34) [2]

φαιλόνης, ου, ὁ plášť (2 Tm 4,13) [1]

φαίνω (fut. φανῶ, aor. ἔφανα, pas. ἐφάνην, konj. φανῶ, fut. med. φανοῦμαι, pas. φανήσομαι) 1. svítit, zářít || τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει (J 1,5) světle ve tmě svítí 2. (med. a pas.) zdát se, jevit se; být vidět; ukázat se, objevit se; zjevit se || ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις (Mt 6,5) aby se ukázali lidem / je lidé viděli / ὁ ... ἑμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; (1 Pt 4,18) kde se ukáže / ocitne ... hříšník? [31]

Φάλεκ, ὁ (neskl.) Fálek (v Ježíšově rodokmenu: L 3,35) [1]

φανερός, ἄ, ὁν viditelný, zjevný, zřejmý; známý || ἐν τῷ φανερῷ navenek, veřejně, zjevně / εἰς φανερόν navenek, najevo, viditelně [18]

φανερῶς (adv.) zjevně, zřejmě; otevřeně, veřejně [3]

φανέρωσις, εως, ἡ zjevení, odhalení; oznámení; projev (toῦ πνεύματος Duchy) [2]

φανός, οὔ, ὁ svítilna, lucerna; pochodň (J 18,3) [1]

Φανουήλ, ὁ (neskl.) Fanuel (otec prorokyně Anny: L 2,36) [1]

φαντάζομαι ukázat se, zjevit se || τὸ φανταζόμενον zjevení (Žd 12,21) [1]

φαντασία, ας, ἡ okázalost, pompa (Sk

25,23) [1]

φάντασμα, τος, τό zjevění, přízrak [2]

·φανῶ konj. aor. pas. (jinak také: ind. fut.) od φαίνω

φάραγξ, αγγος, ἡ rokle, průrva, soutěska (L 3,5) [1]

Φαραώ, ὁ (neskl.) farao, faraon (titul egyptských králů) [5]

Φάρες, ὁ (neskl.) Fares (v Ježíšově rodokmenu: Mt 1,3bis; L 3,33) [3]

Φαρισαῖος, ου, ὁ farizeus, farizej [98]

φαρμακεία, ας, ἡ čarodějnicí, magie [2]

φαρμακεύς, εως, ὁ kouzelník, čaroděj (v.l. Zj 21,8) [0]

φάρμακον, ου, τό jed; kouzlo; (pl.) čáry, čarování (Zj 9,21) [1]

φάρμακος, ου, ὁ kouzelník, čaroděj (Zj 21,8; 22,15) [2]

·φασίν 3. pl. od φημί

φάσις, εως, ἡ oznámení, zpráva, hlášení (Sk 21,31) [1]

φάσκω tvrdit (+ ak. s inf.) || φάσκοντες εἶναι σοφοί (Ř 1,22) zatímco tvrdili / myslili, že jsou moudří [3]

φάτνη, ης, ἡ jesle, žlab (pro dobytek) [4]

φαῦλος, η, ὁ špatný, zlý [6]

φέγγος, ους, τό svít, jas, světló [2]

φείδομαι (fut. φείσομαι, aor. ἐφείσάμην) ušetřít (tínos koho, co), být shovínáný (tínos vůči komu); zřít se (tínos čeho) || ... ὅτι φειδόμενος ὡμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον (2 K 1,23) ... že jsem dosud nepřišel do K., abych vás šetřil / φείδομαι δέ (2 K 12,6) ale zřeknu se toho / nechám toho (sc. τοῦ καυχᾶσθαι chlubení) [10]

φειδομένως (adv.) šetrně, skoupě (2 K 9,6bis) [2]

φέρω (fut. οἴσω, aor. ἤνεγκα, inf. ἐνεγε-

κεῖν / ἐνέγκαι, par. ἐνέγκας, pf. ἐνήνοχα, aor. pas. ἤνέχθη) 1. nést; přinést (καρπὸν plod, užitek), přivést (πρὸς τίνα n. tiví ke komu) 2. udržovat; snést, vydržet 3. přednést, vznést (κατηγορίαν žalobu), vynést (κρίσιν rozsudek); prokázat, stvrdit; dát (φαγεῖν najíst) 4. vést, pudit, hnát; směřovat || ἐπὶ τὴν πόλιν ... τὴν φέρουσσαν (Sk 12,10) k ... bráně vedoucí 5. (pas.) být nesen / veden / hnán atd.; nechati se hnát; směřovat (πρὸς τί k čemu); vanout; snášet se, zaznívat (ἐξ οὐρανοῦ z nebe) [66]

φεύγω (fut. φεύξομαι, aor. ἔφυγον, inf. φυγεῖν) 1. uíci (ti n. ἀπὸ τινος před čim; ἀπὸ τοῦ μνημεῖου od hrobu), (u)prchnout (1 přen.) 2. uniknout, vyhnout se (ti n. ἀπὸ τινος čemu) 3. zmizet, ztratit se [29]

Φήλιξ, ικος, ὁ Felix (Antonius (?) F., prokurátor Palestiny v letech asi 52 až 59 po Kr.) [9]

φήμη, ης, ἡ zpráva, zvěst, pověst [2]

φημί (3. sg. φησίν, 3. pl. φασίν, impf. [také ve výz. aor.] 3. sg. ἔφη, stojí před přímou řečí n. je do ní vloženo) říci (+ ὅτι n. ak. s inf.; tiví n. πρὸς τίνα komu); prohlásit; minit, domnívat se || αἱ ἐπιστολαὶ μὲν, φησίν (neos., tj. „říká se, říkájí“), βαρεῖται (2 K 10,10) listy prý jsou pádné n. říkají atd. [66]

φημίζω (aor. pas. ἐφημίσθη) rozšiřit / roznést (zprávu) (v.l. Mt 28,15; Sk 13,43) [0]

Φήστος, ου, ὁ Festus (Porcius F., prokurátor Palestiny v letech asi 59–62 po Kr.) [13]

φθάνω (aor. ἔφθασα, pf. ἔφθακα) 1. předejít, předstihnout (tinvá koho) 2. dostat se, dospět (εἰς τί k čemu, až k čemu) || ἀφ' ὧν ἀπὸ τῶν, přijít [7]

φθαρκός, ἡ, ὁν pomíjivý || φθαρκά pomíjivé věci / τὸ φθαρκόν (1 K 15,53n) to, co je pomíjivé; smrtelné tělo [6]

φθέγγομαι (aor. ἐφθεγάμην) vydávat

zvuky, pronášet (slova), vyslovit; řeční, mluvit; honořit [3]

φθεῖρω (fut. φθερῶ, aor. ἔφθειρα, pf. pas. ἔφθαρμαι, aor. pas. ἔφθάρην, konj. φθαρῶ, fut. pas. φθαρήσομαι) 1. zničit, zahubit, přivést ke zkáze; pokazit, zkazit; svěst 2. (pas.) být zahuben; zahynout; jít ke zkáze [9]

φθινοπωρινός, ἡ, ὁν podzimní, patřící k podzimu (Ju 12) [1]

φθόγγος, ου, ὁ zvuk, tón, hlas (Ř 10,18; 1 K 14,7) [2]

φθονέω (aor. ἐφθόνησα) závidět (tiví 1 tivá komu), být závistivý (Ga 5,26) [1]

φθόνος, ου, ὁ závist, žárlivost, zášť || διὰ φθόνον ze závnsti / zásti [9]

φθορά, ἄς, ἡ 1. zkáza, záhuba, zánik; zavržení 2. (mravní) úpadek [9]

φιάλη, ης, ἡ (obětní) miska [12]

φιλάγαθος, ὁν milující dobro, dobroitný (Ti 1,8) [1]

Φιλαδέλφεια, ας, ἡ Filadelfie (město v maloasijské Lydii: Zj 1,11; 3,7) [2]

φιλαδελφία, ας, ἡ bratrská láska, láska k(e) křesťanskému bratrovi [6]

φιλάδελφος, ὁν milující bratra / bratry, bratrský (1 Pt 3,8) [1]

φίλανδρος, ὁν milující manžel, mající lásku k manželovi (Ti 2,4) [1]

φιλανθρωπία, ας, ἡ láska k lidem, lidumilnost, přívětivost [2]

φιλανθρώπως (adv.) laskavě, přívětivě, lidsky (Sk 27,3) [1]

φιλαργυρία, ας, ἡ touha po penězích, lakota (1 Tm 6,10) [1]

φιλάργυρος, ὁν milující peníze, lakomý, hamizný [2]

φίλαυτος, ὁν sobecký (2 Tm 3,2) [1]

φιλέω (aor. ἐφίλησα) 1. (citově a něžně) milovat (viditelný rozdíl oproti ἀγαπᾶν je v NZ pouze v tom, že φιλεῖν se nepřikazuje), mít rád; (s inf.) rád, s oblibou 1 φιλοῦσιν ... προσεύχεσθαι (Mt 6,5) rádi se modlí 2. políbit [25]

φίλη, ης, ἡ viz φίλος

φιλήδονος, ον *milující rozkoš, požitkářský* (2 Tm 3,4) [1]
 φίλημα, τος, τό *polibek* [7]
 Φιλήμων, ονος, ὁ *Filemon* (pán otroka Onezima: Fm 1) [1]
 Φίλητος, ου, ὁ *Filētos* (jinak neznámý bludař: 2 Tm 2,17) [1]
 φιλία, ας, ἡ *lásky, přátelsví* || ἡ φιλία τοῦ κόσμου *přátelství se se světem* (Jk 4,4) [1]
 Φιλιππίσιος, ου, ὁ *obyvatel Filip(p)*, *Filip(p)an* (Fr 4,15) [1]
 Φίλιπποι, ων, οἱ *Filip(p)y* (město v Makedonii) [4]
 Φίλιππος, ου, ὁ *Filip* (1. syn Heroda Velikého; 2. první Herodiadin manžel (Mt 14,3; Mk 6,17); 3. jeden ze Dvanácti; 4. jeden ze sedmi dlakonů v Jeruzalémě) [36]
 φιλόθεος, ον *milující Boha, zbožný* (2 Tm 3,4) [1]
 Φιλόλογος, ου, ὁ *Filologus* (římský křesťan: Ř 16,15) [1]
 φιλονεικία, ας, ἡ *spor, pře* (L 22,24) [1]
 φιλόνομος, ον *chůžící se přátelství, hádavý, hašteřivý* (1 K 11,16) [1]
 φιλοξενία, ας, ἡ *pohostinnost* [2]
 φιλόξενος, ον *pohostinný* [3]
 φιλοπρωτεύω *chůžící být první, být rád v čele* (3 J 9) [1]
 φίλος, η, ον *přátelsky nakloněný* (τινί [vůči] komu), *přátelský* || ὁ φίλος přítel || ἡ φίλη přítelkyně [29]
 φιλοσοφία, ας, ἡ *touha po moudrosti, filozofie* (Ko 2,8) [1]
 φιλόσοφος, ου, ὁ *filozof* (Sk 17,18) [1]
 φιλόστοργος, ον *něžně/vroucně milující* (Ř 12,10) [1]
 φιλότεκνος, ον *milující děti* (Τι 2,4) [1]
 φιλοτιμέομαι *pokládat si za čest, horlivě se snažit* (+ Inf.) [3]
 φιλοφρόνων (adv.) *přívětivě, laskavě* (Sk 28,7) [1]
 φιλόφρων, ον (gen. -ονος) *přítelství nakloněný, přátelský* (v.l. 1 Pt 3,8) [0]

φιμόω (aor. ἐφίμωσα, pf. pas. κεφίμωμαι, imp. κεφίμωσο) 1. *zavázat ústa* (1 přen.), *nasadit náhubek* (τινά komu); *umlčet* 2. (pas.) *zmlknout, být zticha* [7]
 φλαγγέλλω *bičovat* (v.l. Mk 15,15) [0]
 Φλέγων, οντος, ὁ *Flegon* (římský křesťan: Ř 16,14) [1]
 φλογίζω *založit požár; podpalit* (i přen.: Jk 3,6bis) [2]
 φλόξ, φλογός, ἡ *plamen* || ἐν πυρὶ φλογός *v planoucí ohni* [7]
 φλυαρέω *provídat nesmysly* (τινά o kom), *pomlouvat* (3 J 10) [1]
 φλύαρος, ον *klevetivý, pomlouvavý* (1 Tm 5,13) [1]
 φοβέομαι (aor. ἐφοβήην, fut. φοβηθήσομαι) 1. *bát se* (τινά / από τινος koho, τι čeho), *děsit se; obávat se* (τινά koho) || ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν (Mk 4,41; Lk 2,9) *dostali velký strach, padla na ně veliká bázeň* || φ. μη n. μη πως n. μήποτε n. μη που + konj. *bát se, aby ne / že* || φοβούμαι ὑμᾶς μήπως (+ ind.; Ga 4,11) *bojím se o vás, že / aby ne* 2. *mít úctu / bázeň* (τινά před kým) || ὁ φοβούμενος τὸν θεόν *bojící se / uctívající Boha, bohabojný* [95]
 φοβερός, ἄ, ὄν *strašný, hrozný* (Žd 10,27.31; 12,21) [3]
 φόβητρον, ου, τό *hrozná / strašná událost* (L 21,11) [1]
 φόβος, ου, ὁ *strach, úzkost, bázeň; úcta; zstrašování, hrozba* || ἀπὸ (τοῦ) φόβου *ze strachu* (τινός před kým, z koho), *strachem* || τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μη φοβηθῆτε (1 Pt 3,14) *ale jejich vyhrůžování se nebojte n. nemějte před nimi strach* [47]
 Φοίβη, ης, ἡ *Foibé* (jáhenka: Ř 16,1) [1]
 Φοινίκη, ης, ἡ *Fénicie* (území na syrském pobřeží) [3]
 φοῖνιξ, ικος, ὁ 1. *palma* (strom) 2. *palmová větve* [2]
 Φοῖνιξ, ικος, ἡ *Foinix, Fénix* (přístav na pobřeží Kréty: Sk 27,12) [1]

φονεύς, ἑως, ὁ *vrah* [7]
 φονεῦω (fut. φονεύσω, aor. ἐφόνευσα) *zabíjet, vraždit* || οὐ φονεύσεις n. μη φονεύσης *nebudeš zabíjet, nezabiješ* [12]
 φόνος, ου, ὁ *vražda, zabití* (μαχαίρης με-
 δει) [9]
 φορέω (fut. φορέσω, aor. ἐφόρεσα) *nést, nosit* (τὴν μάχαιραν μετ', i přen. = *mít* *tresní pravomoc*); *mít na sobě* (τὴν ἐσθῆτα *šaty*) || τὴν εἰκόνα φ. *nést podobu* (1 K 15,49) [6]
 φόρον, ου, τό (lat.) *forum; tržní městečko* || Ἀπκίου φόρον (viz i též toto heslo) *Forum Appii* (Sk 28,15) [1]
 φόρος, ου, ὁ *daň, poplatek, dávka* [5]
 φορτίζω (pf. pas. πεφορτισμαι) *zatižit* (τινά τι koho čím; i přen.), *obtěžkat, obtížit; nechat nést, zatěžovat* [2]
 φορτίον, ου, τό *břemeno* (i přen.); *náklad, zálež* [6]
 φόρτος, ου, ὁ (lodní) *náklad, zálež* (v.l. Sk 27,10) [0]
 Φορτουνάτος, ου, ὁ *Fortunatus* (korintský křesťan: 1 K 16,17) [1]
 φραγέλλιον, ου, τό (z lat. *flagellum, flagellum*) *bič, důtky* (J 2,15) [1]
 φραγελλώω (aor. ἐφραγέλλωσα) *bičovat, nechat zbičovat* [2]
 φραγῆ konj. aor. pas. 3. sg. od φράσσω
 φραγμός, ου, ὁ *plot, ohrada; zeď* (i přen.) || τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ (Ef 2,14) *dělicí zeď* [4]
 φράσσω (aor. ἔφρασα) *vysvětlit, vyložit* (Mt 15,15) [1]
 φράσον imp. aor. od φράζω
 φράσσω (aor. ἔφρασα, pas. ἐφράσθην, konj. φραγῶ, fut. pas. φραγήσομαι) 1. *uzavřít / zacpat* (τὰ στόματα ústa), *umlčet* 2. (pas.) *být umlčen; zmlknout* [3]
 φρέαρ, ατος, τό *studna, jáma* [7]
 φρεναπατάω *klamat* (ἐαυτὸν sám sebe), *podvádět* (Ga 6,3) [1]
 φρεναπάτης, ου, ὁ *podvodník, svůdce* (Τι 1,10) [1]
 φρήν, φρενός, ἡ (pl. φρενές i ve význ.

sg.) *rozum(nost), soudnost, uvážlivost* (1 K 14,20bis) [2]
 φρίσσω *trást se, děsit se* (Jk 2,19) [1]
 φρονέω (fut. φρονήσω, aor. ἐφρόνησα) *mínit, myslet* (τι nač), *usuzovat; myslet si* (τι ὑπὲρ τινος co o kom); *smýšlet, uvažovat; mít na mysli, usilovat* (τι oč), *být zaměřen* (τι nač) || τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν (Fr 4,10) *starostlivost* o mě || τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ (Ř 14,6) *zachovávat den pro Pána / kvůli Pánu* [26]
 φρόνημα, τος, τό *smýšlení; snaha, touha, úsilí* (Ř 8,6bis.7.27) [4]
 φρόνησις, εως, ἡ *smýšlení; moudrost* [2]
 φρόνιμος, ον (komp. φρονιμώτερος) *chytrý, prozíravý, rozumný, rozvážný, moudrý* (po praktické stránce), *obezřetný* [14]
 φρονίμως (adv.) *prozíravě, rozumně* (L 16,8) [1]
 φροντίζω *starat se, snažit se* (+ Inf. aby), *být zaměřen* (+ Inf. na to, aby) (Τι 3,8) [1]
 φρουρέω (fut. φρουρήσω) 1. *sřežít, hlídat, držet ve vězení* (i přen.) 2. *uchovat, uchránit* [4]
 φρυάσσω (aor. ἐφρύαξα) (pův. hl. med. např. o koni: „frkat“) *naparovat se, běsnit, zuřit* (Sk 4,25) [1]
 φρύγανον, ου, τό *suché dřevo; (pl.) kletí, dříví* (na oheň: Sk 28,3) [1]
 Φρυγία, ας, ἡ *Frýgie* (krajina v nitru Malé Asie) [3]
 φυγεῖν Inf. aor. od φεύγω
 φυγαδεύω (aor. ἐφυγάδευσα) *vyhnat / vypudit ze země*; (Intr.) *být vyhnancem* (v.l. Sk 7,29) [0]
 Φύγελος, ου *Fygelos* (křesťan z Malé Asie: 2 Tm 1,15) [1]
 φυγή, ης, ἡ *útek* (Mt 24,20) [1]
 φύν part. aor. pas. n od φύω
 φυλακή, ης, ἡ 1. *stráž, hlídka; strážný* 2. *vězení, žalář* (i přen.) 3. *noční hlídka* (část noci) [47]
 φυλακίζω *uvrhovat / vsadit do vězení* (Sk 22,19) [1]
 φυλακτήριον, ου, τό („ochranný pro-

středek, amulet“) modlitební řemínek (Mt 23,5) [1]
φύλαξ, ακος, ὁ στραῖνός [3]
φυλάσσω (fut. φυλάξω, aor. ἐφύλαξα, pf. πεφύλαχα, aor. pas. ἐφύλαχθην) 1. hlídai, sṭēzū; držeť (φυλακᾶς hlídky) 2. ochraňovat, chránit (τινὰ ἀπό τινος koho před čim); uchovávat 3. (akt. i med.) dodržovat, zachovávat (τὸν νόμον zákona) 4. (med.) sṭēzū se, mít se na pozoru (ἀπό τινος před kým, čim; ἵνα μή aby ne); varovat se (τινὰ, τι koho, čeho) [31]
φυλή, ἡς, ἡ 1. kmen 2. národ [31]
φύλλον, ου, τό list; (pl. také:) listí [6]
φύραμα, τος, τό iṣto [5]
φυσικός, ἡ, ὁν 1. přirozený 2. (jen) přírodní, nerozumný || ζῷα γεγεννημένα φυσικά (2 Pt 2,12) nerozumné bytosti [3]
φυσικῶς (adv.) přirozeným způsobem, pudem (Ju 10) [1]
φυσιώω (pf. pas. πεφυσίωμαι) 1. činit domýšlivým, vést k domýšlivosti 2. (pas.) být domýšlivý, být nafoukaný, dělat se důležitým, nafukovat se [7]
φύσις, εως, ἡ 1. přirozenost; původ; přirozená vlna; přirozený řád; podstata 2. druh (θηρίων zvířat), rod || τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ (Jk 3,7) člověkem [14]
φυσίωσις, εως, ἡ nafoukanost, pýcha (2 K 12,20) [1]
φύτεία, ας, ἡ rostlina (Mt 15,13) [1]
φυτεύω (aor. ἐφύτευσα, pf. pas. πεφύτευμαι, aor. pas. ἐφύτεύθην) 1. zasadit

(φυτεῖαν rostlinu), vysadit, přesadit 2. (pas.) být vysazen; přesadit se (ἐν τῇ θαλάσῃ do moře) [11]
φύω (aor. pas. ἐφύην, part. n. φυέν) (akt. i pas.) vzrůst, vzklížit, vzejít; rašit [3]
φωλός, ου, ὁ pora, doupe [2]
φωνέω (fut. φωνήσω, aor. ἐφώνησα, pas. ἐφωνήθην) 1. vydávat zvuky, (o kohoutu) kokrhát 2. volat, křičet; nazývat; zavolat, pozvat [43]
φωνή, ἡς, ἡ 1. hlas, zvuk; nářek, pláč || (ἐν) φωνῇ μεγάλῃ n. μεγάλῃ τῇ φωνῇ silným hlasem, hlasitě 2. volání; výrok; slovo || αἱ φωναὶ τῶν προφητῶν výroků/slova proroků 3. řeč, jazyk [139]
φῶς, φωτός, τό světlo (i přen.); jas, třpyt; svítilna, lampa; oheň || ἐν τῷ φωτί na světle, na veřejnosti || πρὸς τὸ φῶς (Mk 14,54; Lk 22,56) u ohně [73]
φωστήρ, ἥρος, ὁ světilo (světelné těleso); hvězda; zář, jas [2]
φωσφόρος, ον vydávající světlo || ὁ φωσφόρος jiuṣenka (2 Pt 1,19) [1]
φωτεινός, ἡ, ὁν jasný, světlý; zářivý, plný světla [5]
φωτίζω (fut. φωτίσω n. φωτιῶ, aor. ἐφώτισα, pf. pas. πεφώτισμαι) 1. (intr.) svítit, zářit (ἐπὶ τινα na koho) 2. (tr.) osvětit, ozářit, prozářit; vynést na světlo, zjevit [11]
φωτινός, ὁν = φωτεινός
φωτισμός, ου, ὁ 1. osvícení; zář, světlo 2. vyjevení, odhalení (2 K 4,4,6) [2]

X χ

χαίρω (fut. χαρήσομαι, aor. ἐχάρην, inf. χαρῆναι) 1. radovat se (ἐπὶ τινι, διὰ τι, ἐν τινι z čeho; χαρὰν μεγάλην velkou radost), být veselý || χαίρετε radujte se || χάρητε zaradujte se || χαίρειν (inf.; Ř 12,15) radujte se 2. (forma pozdravu) být zdravý || χαῖρε, χαίρετε buď zdraví, buďte zdraví! (L 1,28 chápou někdejší ve sm. 1.) || Κλαύδιος Λυσίας ... (sc. λέγει) χαίρειν (Sk 23,26) Klaudius Lysias (posílá) pozdrav / zdraví (sr. i Sk 15,23 a Jk 1,1) [74]
χάλαζα, ἡς, ἡ krupobití, kroupy [4]
χαλάω (fut. χαλάσω, aor. ἐχάλασα, pas. ἐχάλασθην) spustit (τὰ δίκτυα síť) (dolů) [7]
Χαλδαίος, ου, ὁ Chaldec || γῆ Χαλδαίων chaldejská země (Sk 7,4) [1]
χαλεπός, ἡ, ὁν 1. obtížný, těžký 2. zlý, nebezpečný [2]
χαλιναγωγέω (aor. ἐχαλιναγωγήσα) vést / držet na uzdě (Jk 1,26; 3,2) [2]
χαλινός, ου, ὁ uzda [2]
χαλινὸς držet na uzdě, ovládat (v.1. Jk 1,26) [0]
χαλκεός, εως, ὁ kovář (2 Tm 4,14) [1]
χαλκηδών, ὄνος, ὁ chalcedon (drahý kámen, snad šedé barvy, nelze ho však přesně identifikovat; Zj 21,19) [1]
χαλκίον, ου, τό měděná / bronzová nádoba (Mk 7,4) [1]
χαλκολίβανον, ου, τό (přesný význam není znám; možný překl.) mosaz, bronz, lesklý kov (Zj 1,15; 2,18) [2]
χαλκολίβανος, ου, ὁ = předch.
χαλκός, ου, ὁ 1. kov; měď; bronz 2. (měděná) mince; (měděné) peníze [5]
χαλκοῦς, ἡ, οὖν bronzový, měděný (Zj

9,20) [1]
χαμαί (adv.) na zemi; k zemi, na zem (J 9,6; 18,6) [2]
Χανάν, ἡ (neskl.) Kanaan (zaslíbená země a její obyvatelé; Zj 7,11; 13,9) [2]
Χαναναῖος, α, ον kananejský (tj. týkající se země Kanaan; Mt 15,22) [1]
χαρά, ας, ἡ 1. radost || μετὰ χαρᾶς / ἐν χαρᾷ s radostí / ἀπὸ τῆς χαρᾶς pro radost / χαρᾷ χαίρει (J 3,29; podle hebr.) velmi / srdečně / opravdově se raduje || γίνεταί χ. (L 15,10) je / panuje radost 2. radostná věc / slavnost / hostina [59]
χάραγμα, τος, τό 1. značka, (vypálené n. vyražené) znamení 2. výtvor (τέχνης umění), socha [8]
χαρακτήρ, ἥρος, τό přesné zobrazení, charakteristický rys, výraz; podoba (Žd 1,3) [1]
χάραξ, ακος, ὁ val (zpevněný dřevěný - mí kůly) (L 19,43) [1]
χαρῆναι inf. aor. od χαίρω
χαρήσομαι fut. od χαίρω
χαρίζομαι (fut. χαρίσομαι, aor. ἐχαρίσαμην, pf. κεχαρίσμαι, aor. pas. ἐχαρίσθην, fut. pas. χαρισθήσομαι) 1. (laskavě) darovat; obdařit (τι čim) || κεχαρισταὶ σοὶ ὁ θεὸς πάντας (Sk 27,24) Bůh ti daroval všechny 2. vydat (ἀνθρώπων člověka) 3. odpustit; zachovat se milostivě (τινὶ vůči komu) [23]
χάριν (ak. od χάρις ve funkci předl. s gen., většinou v postpozici) kvůli, pro, díky || τούτου χ. kvůli tomu, proto || χ. τίνος; kvůli čemu?, proč? [9]
χάρις, ιτος, ἡ (ak. sg. χάριν i χάριτα [jen Sk 24,27]) 1. milost (τοῦ Θεοῦ Boží); dar milosti; omilostnění || χάριν ἀντι

χάριτος (J 1,17) *milost za milostí 2. přízeň, náklonnost; zalíbení, obliba* (παρὰ τῷ θεῷ u Boha) 3. uznání, důvěra, křesť. 4. vděk, vděčnost || χάριν ἔχω τῷ θεῷ (1 Tm 1,3) *děkuji Bohu* 5. *příjemnost, líbeznost, pánab* || οἱ λόγοι τῆς χάριτος (στ. L 4,22) *milá slova* | ὁ λόγος ... ἐν χάριτι (Κο 4,6) *Feč ... přívětivá/laskavá* [155]

χάρισμα, τος, τό *dar, dar milosti, duchovní dar, udělená milost* || χαρίσματα λαμπρῶν *dary uzdravování, dar uzdravování* [17]

χαριτώ (αορ. ἐχαρίτωσα, pf. pas. κεχαρίτωμαι) *obdařiti / zahrnouti / naplniti milostí* (L 1,28; Ef 1,6) [2]

Χαρράν, ἡ (neskl.) *Charan* (místo v Mezopotámii: Sk 7,2,4) [2]

χάρτης, ου, ὁ *arch papyru, list papíru* (2 J 12) [1]

χάσμα, τος, τό *propast, průrva* (1 přen.; L 16,26) [1]

χεῖλος, ους, τό 1. *ret*; (přen.) *řeč* || ἐν χεῖλεσιν ἐτέρων (1 K 14,21) *ry cizinců n. jinými/cizími jazyky* 2. *břeh* (τῆς θαλάσσης moře) [7]

χειμάζομαι *ocitnou / zmítat se v bouři* (Sk 27,18) [1]

χειμαρρος n. χειμαρρους, ου, ὁ (zimní) *potok, vádí* (J 18,1) [1]

χειμών, ὦνος, ὁ 1. *zima* (toční doba) || χειμῶνος (Mt 24,20; Mk 13,18) v zimě 2. *studené / bouřkové / špatné počasí, nečas; bouře, bouřka* [6]

χεῖρ, χειρός, ἡ *ruka* (i přen.); *mocná ruka, moc, vláda* || διὰ χειρός / διὰ (τῶν) χειρῶν *tinou od koho, kým* | ἐν / οὖν χεῖρι (+ gen.) *skrže* (μεσίουτου prostředníka), *prostřednictvím* [177]

χειραγωγέω *vzít / vést za ruku* (Sk 9,8; 22,11) [2]

χειραγωγός, οὔ, ὁ *ten, kdo vede* (za ruku) || ἐξήτει χειραγωγούς (Sk 13,11) *hledal, kdo by ho vedl* [1]

χειρόγραφον, ου, τό (ručně psaná) *listi-*

na, dlužní úpis (Kol 2,14) [1]

χειροποίητος, ον *udělaný (lidským) rukama* [6]

χειροτονέω (αορ. ἐχειροτόνησα, pas. ἐχειροτονήθη) *zvoliti (zvednutím ruky), vybrat; ustanovit* [2]

χείρων, ον, gen. ονος (komp. ke κακός) *horší, nejhorší* || ἐπὶ / εἰς τὸ χεῖρον *k horšímu* [11]

Χερούβ, τό 1. ὁ (neskl., ale pl. Χερουβίν) *cherub*; (pl.) *cherubové / cherubíni* (Žd 9,5) [1]

χήρα, ας, ἡ *vdova* (i přen.) || αἱ ὄντως χῆραι *skutečně vdovy* (tj. nikým nepodporované) [26]

χθές (= ἐχθές) *včera* (jen v.1.) [0]

χιλίαρχος, ου, ὁ *velitel (kohorty, tj. 500—1000 vojáků, ale i obecně); důstojník* [21]

χιλιάς, ἄδος, ἡ *tisícovka*; (počet) *tisíc* || χιλιάδες πέντε *pět tisíc* | ὀκτώδεκα χιλιάδες *dvanáct tisíc* [23]

χίλιοι, αι, α (čís.) *tisíc* || χίλια ἔτη *tisíc let* [11]

Χίος, ου, ἡ *Chios* (ostrov v Egejském moři u pobřeží M. Asie: Sk 20,15) [1]

χιτών, ὠνος, ὁ (spodní) *šat* (nošený na těle), *košile, tunika; roucho*; (v pl. též) *šaty* || χιτῶνας καὶ ἱμάτια (Sk 9,39) *košile / sukně a pláště* [11]

χιών, ὄνος, ἡ *sníh* [2]

χλαμύς, ὄδος, ἡ (vojenský) *plášť* (Mt 27,28,31) [2]

χλευάζω *posmívat se, dělat si posměšky* (Sk 17,32) [1]

χλιαρός, ὁ, ὄν *vlažný* (Zj 3,16) [1]

Χλόη, ης, ἡ *Chloe* || οἱ Χλόης Chloiní *lidé* (tj. příslušníci její domácnosti, otroci n. svobodní: 1 K 1,11) [1]

χλωρός, ἄ, ὄν 1. (světle) *zelený, žlutozelený* || χλωρός χόρτος *zelená tráva* 2. *slivý, popelavý; bledý* [4]

χξς' (= ἐξακόσιοι ἐξήκοντα ἑξ) 666 (v.1. Zj 13,18) [0]

χοϊκός, ἡ, ὄν *učiněný z prachu / hlíny,*

pozemský [4]

χοῖνις, ικος, ἡ *choinix* (míra obilí pro jednoho člověka na den, asi 1,1 l), *mírka* (Zj 6,6bis) [2]

χοῖρος, ου, ὁ (mladý) *vepř* [12]

χολάω *hněvat se, zlobit se* (tinví na koho) (J 7,23) [1]

χολή, ης, ἡ *žluč* (i přen.) [2]

Χοραζίν, ἡ (neskl.) *Chorazin* (mesto v Galileji) [2]

χορηγέω (fut. χορηγήσω, aor. ἐχορήγησα) *opatiřiti* (ti co), *zaopatiřiti* (ti čím), *poskytnouti* [2]

χορός, οὔ, ὁ *tanec, rej* (L 15,25) [1]

χορτάζω (αορ. ἐχόρτασα, pas. ἐχορτάσθην, fut. pas. χορτασθήσομαι) 1. *sytiť* (tinvá *tinou* koho čím), *nasytiť* 2. (pas.) *býti nasycen; sytiť se* (ἐκ *tinou* čím) [16]

χόρτασμα, τος, τό *pokrm, potravina* (Sk 7,11) [1]

χόρτος, ου, ὁ 1. *tráva; stéblo; výhonek* 2. *suchá tráva, seno* [15]

Χουζᾶς, ἄ, ὁ *Chuzá* (manžel Ježíšovy pomocnice: L 8,3) [1]

χοῦς, χόος, ὁ (ak. χοῦν) *prach* [2]

χράω viz *κίχημαι*

χράομαι (imp. χρῶ, aor. ἐχρησάμην, imp. χρῆσαι, pf. κέχημαι) 1. *užíti, (po)užívat* (tinví i ti [1 K 7,31] čeho); *využívat* 2. *zacházet* (tinví s kým, čím), *chovat se* (tinví ke komu) || τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; (2 K 1,17) *choval jsem se lehkovážně?* [11]

χρεία, ας, ἡ *potřeba, nutnost* (tinós čeho); *nedostatek; použití; služba, úkol* || χρεῖαν ἔχειν *potřebovat* (tinós koho, co); *mít nedostatek, býti v nouzi* | ἐνός δέ ἐστιν χρεία (L 10,42) *ale jednoho je zapotřebí* | τὰ πρὸς τὰς χρείας (Sk 28,10) *potřebné věci* [49]

χρεοφειλέτης, ου, ὁ *dlužník* (L 7,41; 16,5) [2]

χρηή (neos) *je zapotřebí, je třeba* (+ ak. s inf.) || οὐ χρηή ... ταῦτα οὕτως γίνεσθαι (Jk 3,10) *to se nesmí stávat / tak*

to(mu) býti nemá [1]

χρηῖς 1. *mít zapotřebí, potřebovat* (tinós co) 2. *iouzi* (ti po čem) [15]

χρημα, τος, τό 1. (pl.) *majeetek, jmění; bohatství* 2. (sg. i pl.) *peníze* [6]

χρηματίζω (fut. χρηματίσω, aor. ἐχρημάτισα, pf. pas. κεχρημάτισμαι, aor. pas. ἐχρηματίσθην) 1. (o Bohu) *dáti / udělit pokyn, poučiti* 2. *jmenovat se, míti / dostati jméno* 3. (pas.) *býti poučen; dostati pokyn / zjevení* (od Boha) [9]

χρηματισμός, οὔ, ὁ (Boží) *výrok / pokyn* (Ř 11,4) [1]

·χρηῖσαι imp. aor. od *χράομαι*

χρησίμος, η, ον *užitečný, použitelný, dobrý* (2 Tm 2,14) [1]

χρησις, εως, ἡ *užívání; (pohlavní) styk* (Ř 1,26,27) [2]

·χρηῖσον imp. aor. od *κίχημαι*

χρηστεύομαι *býti laskavý / dobrotivý* (1 K 13,4) [1]

χρηστολογία, ας, ἡ *hezké mluvení, kra-sořeči* (Ř 16,18) [1]

χρηστός, ἡ, ὄν (komp. χρηστότερος) *příjemný; dobrý* (ἐπὶ *tinu* vůči komu); *laskavý, dobrotivý; lahodný* || τὸ χρηστόν *dobrota* [7]

χρηστότης, ητος, ἡ *dobrota, dobrotivost; laskavost; mírnost; poctivost* [10]

χρίσμα, τος, τό *pomazání* (1 J 2,20, 27bis) [3]

Χριστιανός, οὔ, ὁ *křesťan* [3]

Χριστός, οὔ, ὁ *Pomazaný, Kristus, Mesias* [529]

χρίω (aor. ἔχρισα, pas. ἐχρίσθην) *poma-zati* (tinvá *tinu* i tinvá *ti* koho čím) [5]

χρονίζω *oiáeti, váhati, dávat si na čas, nepřicházeti* [5]

χρόνος, ου, ὁ *čas* (jako irvání), *doba; chvíle* || ἐπὶ χρόνον *dlouhý / určitý čas* | ὅσον χρόνον (Mk 2,19) *dokud* | χρόνους ἱκανούς (na) *delší čas* — sr. *καιρός* [54]

χρονοτριβέω (aor. ἐχρονοτρίβησα) *trá-viti / ztráceli čas* (Sk 20,16) [1]

χρύσεος viz *χρυσός*

χρυσίον, ου, τό 1. *zlató* 2. *zlatý předmět; peníze* [12]
χρυσόδακτύλιος, ον *mající zlatý prsten, ozdobený zlatými prsteny, se zlatým(i) prstenem/prsteny* (Jk 2,2) [1]
χρυσόλιθος, ου, ό *chrysolit (drahý kámen, asi zlatoně žluté barvy); (možný překl.) žlutý topas* (Zj 21,20) [1]
χρυσόπρασος, ου, ό *chrysopras (drahý kámen, pravděpodobně nazelenalé barvy)* (Zj 21,20) [1]
χρυσός, οὔ, ό *zlato; zlatý předmět, zlatý šperk* [10]
χρυσούς, ἡ, οὔν (kontrakce z -εος, -εα, -εον) *zlatý* [18]
χρυσός (pf. pas. κεχρύσωμαι) *pozlatit* (Zj 17,4; 18,16) [2]
·χρῶ imp. od χρᾶσμαι
χρῶς, **χρωτός**, ό *pokožka, kůže; (volněji:) ižlo* (Sk 19,12) [1]
χωλός, ἡ, όν *chromý* || τό *χωλόν chromý úd (i přen.)* [14]
χώρα, ας, ἡ *krajina, kraj, země, území; pevnina, pobřeží; venkov; pole* || εἰς *χώραν μακράν* (L 19,12) *do vzdálené/da-*

leké země | οἱ ἐν ταῖς χώραις (L 21,21) *ti, kdo jsou na polích n. bydlí / jsou na venkově* [28]
χωρέω (fut. χωρήσω, aor. ἐχώρησα) 1. *jít, odejít; postoupovat, směřovat; přijít; přistoupit; dospět (εἰς τι k čemu) 2. udělat / mít prostor (i přen.); najít místo, mít úspěch, ujmout se; uchopit; chápát; obsáhnout, pojmut, mít obsah* || ὥστε μηκέτι *χωρεῖν* μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν (Mk 2,2) *takže nestačilo ani místo u dveří / přede dveřmi* [10]
χωρίζω (fut. χωρίσω, aor. ἐχώρισα, pf. pas. κεχώρισμαι, aor. pas. ἐχώρισθην) 1. *oddělit, odloučit, rozloučit (manželství) 2. (pas.) být odloučen / oddělen; oddělit se, odloučit se, odejít, vzdálit se* [13]
χωρίον, ου, τό *pozemek, pole; statek* [10]
χωρίς 1. (adv.) *odděleně, zvlášť* 2. (předl. s gen.) *bez; mimo* || ἦτε ... *χωρίς Χριστοῦ* (Ef 2,12) *byli jste ... bez Krista / oddělení od Krista* [41]
χωρισμός, οὔ, ό *rozdělení, nejednota (v.l. Sk 4,32)* [0]
χώρος, ου, ό *severozápad* (Sk 27,12) [1]

Ψ ψ

ψάλλω (přn. „brnkat“; fut. ψαλλῶ) *zpívat chvály / chvalozpěv, zpívat, jásat* (τῇ καρδίᾳ v srdci, ze srdce) [5]
ψαλμός, οὔ, ό *žalm; (obecně:) chvalozpěv, hymnus* [7]
ψευδάδελφος, ου, ό *falešný bratr* [2]
ψευδαπόστολος, ου, ό *falešný apoštol, lžiapoštol* (2 K 11,13) [1]

ψευδής, ἐς *lživý, falešný* || ό *ψ. lhář* [3]
ψευδοδιδάσκαλος, ου, ό *falešný učitel, lžiučitel, bludař* (2 Pt 2,1) [1]
ψευδολόγος, ου, ό *lhář* (1 Tm 4,2) [1]
ψεύδομαι (fut. ψεύσομαι, aor. ἐψεύσαμην) *lhát; obelhávat (τινά / tiví i εἰς τινα koho); podvádět* [12]
ψευδομαρτυρέω (fut. ψευδομαρτυρήσω,

aor. ἐψευδομαρτύρησα) *falešně / lživě svědčít, podávat falešné svědectví* [5]
ψευδομαρτυρία, ας, ἡ *falešné svědectví* (Mt 15,19; 26,59) [2]
ψευδόμαρτυς, υρος, ό *falešný / lživý svědek* [2]
ψευδοπροφήτης, ου, ό *falešný prorok, lži prorok* [11]
ψεῦδος, ους, τό *lež, lživá výpověď; falešná věc* [10]
ψευδόχριστος, ου, ό *lžimesiáš, falešný mesiáš* [2]
ψευδώνυμος, ον *takzvaný, údajný, nepравý* (1 Tm 6,20) [1]
ψεῦσμα, τος, τό *lež, neupřímnost, nepravdovost, nevěrnost; špatný život* (Ř 3,7) [1]
ψεύστης, ου, ό *lhář* [10]
ψηλαφᾶω (aor. ἐψηλάφησα, opt. aor. 3. sg. ψηλαφήσειεν, 3. pl. -σειαν, -σαιεν, -σαισαν) *ohmat, nahmat; dotýkat se* (τι θεο); *vyčítl* [4]
ψηφίζω (aor. ἐψηφισα) *spočítat, vypočítat* [2]
ψῆφος, ου, ἡ *kamének; hlas* (při hlasování) || ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατ' ἑνεγκα *ψηφον* (sc. αὐτῶν) (Sk 26,10) *a když měli být zabiti, hlasoval jsem proti nim / souhlasil jsem s tím* [3]
ψιθυρισμός, οὔ, ό *pomluva, našeptávání*

(2 K 12,20) [1]
ψιθυριστής, οὔ, ό *pomlouvající, našeptávající* (Ř 1,29) [1]
ψίξ, **ψιχός**, ἡ *skýva, kousek (chleba)* (jen v.l.) [0]
ψιχίον, ου, τό (malý) *kousek (chleba), drobet* [2]
·ψυγήσονται fut. od ψύχομαι
ψυχή, ἡς, ἡ *duše; život; mysl, nitro; živoučich, (živá) bytost; osoba* || ἐρῶ τῇ *ψυχῇ μου*, *Ψυχῇ*, ἔχεις ... (L 12,19) *řeknu si: Máš ...* | *ψυχὰς ὡσεὶ τρισχίλια* (Sk 2,41) *asi tři tisíce lidí* | ἐκ *ψυχῆς z duše, ochotně, upřímně* [103]
ψυχικός, ἡ, όν *duševní, neduchovní, (jen) přirozený* [6]
ψύχομαι (fut. ψυγήσομαι) *stát se chladným, vychladnout, ochladnout (i přen.)* (Mt 24,12) [1]
ψυχρός, ους, τό *zima, chlad* || *ψυχρός ἦν* (J 18,18) *bylo chladno / zima* [3]
ψυχρός, ά, όν *studený (i přen.)* || τὸ *ψυχρόν studená voda* [4]
ψωμίζω (aor. ἐψώμισα) *živit, krmít, sytit, dáti najíst; rozdat (na obživu druhých)* (Ř 12,20; 1 K 13,3) [2]
ψωμίον, ου, τό *sousto* [4]
ψώχω *drolit, vydrolovat* (τοὺς στάχυας *klasy*) (L 6,1) [1]

Ω ω

Ω, τό *ō omega* (poslední písmeno řecké abecedy, později [od 9. stol.] nazývané *ō méγα*); *konec* (Zj 1,8; 21,6; 22,13) [3]
ᾠ (cltosl. při oslovení n. zvolání) *ó!* n. se

nepřekládá [17]
Ὁβήδ, ό (neskl.) *Obed* (v.l. Mt 1,5; L 3,32 *místo Ὁβήδ*) [0]
ᾠδε (adv.) 1. *zde, tady; v této věci, v tom* ||

πάντα τὰ ὥδε vŕechno, co je zde | ὥδε λοιπὸν (1 K 4,2) pŕitom onŕem | τὰ ὥδε zdejší věci, co je zde 2. sem || ἔως ὥδε až sem 3. (L 16,25?) = ὅδε [61]

ὥδῃ, ἥς, ἡ píseň, zpěv, chvalo zpěv [7]

ὥδίν, ἴνος, ἡ (porodní) bolest (1 přen.) [4]

ὥδίνω mít porodní bolesti, (v bolestech) rodit (1 přen.) [3]

ὥδῖς, ἴνος, ἡ = ὥδίν

ῥαμος, ου, ὁ ramo [2]

ῥαμοσα aor. od ὁμνύω

ῥαμέομαι (aor. ῥαμίσσῃ) koupit, od-koupit (τι παρά τινος co od koho; Sk 7,16) [1]

ῥαόν, οὗ, τό vejce (L 11,12) [1]

ῥαα, ας, ἡ 1. hodina (dvanáctý díl doby mezi východem a západem slunce) || τῇ ἐνάτῃ ῥαα (Mk 15,34) o hodině deváté (tj. v 15 hod.) | ῥααν ἐβδόμην (J 4,52b) o sedmé hodině | περὶ τρίτην ῥααν (Mt 20,3) kolem třetí hodiny n. o třetí hodině 2. čas, doba; chvíle, chvilka, okamžik || πρὸς ῥααν na chvíli [106]

ῥααῖος, α, ον 1. přícházející ve správný čas, včasný, příhodný 2. příjemný; krásný, milý, spanilý 3. vítaný [4]

ῥαυξια aor. od ῥαύσσω

ῥαυόμαι řvát (např. o Ihu: 1 Pt 5,8) [1]

ῥας 1. (část.) jako, jak; coby; jakoby; tak, jak; asi, přibližně; (seml.) něco jako; (se superl.) co (možná) || ὥς τάχιστα co nejrychleji | ὥς σταδίους ἑξοκοσι πέντε (J 6,19) asi dvacet pět stadií/honů | (udává směr:) ὥς ἐπὶ τὴν θαλάσσαν (v.l. Sk 17,14) směrem k moři | ὥς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην (Mt 21,26) pokládají Jana za proroka 2. (sp.) jako, jak; jako by; když; pokud, dokud; zatímco; jakmile (by); proto, protože; aby; (po sl. ústního projevu a poznání = ὅτι) že; takže; (s part.) jako ien (aid.), kdo || ὥς ἄν/ἑάν (+ konj.) když, až, jakmile; jako by/když | ὥς ἐγένετο ἡμέρα (L 22,66) když nastal den | ὥς ἀποστρέ-

φοντα τὸν λαόν (L 23,14) protože/který prý pobuřuje/svádí lid | τί καυχᾶσαι ὥς μὴ λαβών; (1 K 4,7) proč se chlubit, jako bys nedostal | (s inf. úč.) ὥς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου (Sk 20,24) jen když dokončím svůj běh | ὥς ἔπος εἰπεῖν (Žd 7,9) viz ἔπος | οὐχ ὥς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν (Sk 28,19) ne že bych chtěl (doslovně): měl možnost) v něčem žalovat na svůj národ [504]

ῥασαννά (cltosl. z hebr. כִּנְיָנִי „pomoz přece!“) hosana [6]

ῥασαύτως (adv.) stejně, právě tak [17]

ῥασεῖ (časť.; v.l. „jako by“) 1. jako, tak jako 2. asi, přibližně || ῥασεῖ πεντακισχίλιοι asi pět tisíc [21]

ῥασηέ, ὁ (neskl.) Ozeáš (sz. prorok: Ř 9,25) [1]

ῥασί dat. pl. od οὗς

ῥασπερ (časť.) právě tak jako, stejně jako, jako || ῥασπερ ... οὕτως jak(o) ... tak [36]

ῥασπερεῖ (časť.) jako, jakožto, coby (1 K 15,8) [1]

ῥαστε (sp.) 1. (souřadící) tedy, proto || ῥαστε ἐορτάζωμεν (1 K 5,8) proto slavme svátky 2. (podřadící, s ind., konj. a inf.) takže; (úč.) aby || ἡγαγον αὐτὸν ἔως ὁφρύος τοῦ ὄρους ... ῥαστε κατακρημνίσαι αὐτόν (L 4,29) přivedli ho až na sráz hory ... aby ho svrhli dolů [83]

ῥαστα pl. od οὗς

ῥασάριον, ου, τό ucho, ušní boltec [2]

ῥασίον, ου, τό ucho [3]

ῥασέλεια, ας, ἡ užitek, výhoda, prospěch (Ř 3,1; Ju 16) [2]

ῥασελέω (fut. ῥασελήσω, aor. ῥασέλησα, pas. ῥασελήθην, fut. pas. ῥασεληθήσομαι) 1. být užitečný, prospívat (τινά komu) 2. dosáhnout (τι čeho), pořídit 3. (pas.) mít užitek, dosídnout jako pomoc/podporu [15]

ῥασέλιμος, ον užitečný, prospěšný (τινί pro koho); výhodný [4]

ῥασθην aor. pas. od ῥάω

Doc. Ladislav Tichý, Th.D.

SLOVNÍK NOVOZÁKONNÍ ŘEČTINY

Kniha vychází za laskavého přispění Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci z prostředků výzkumného záměru „Jednotná Evropa a křesťanství“, číslo CEZ J14/98, 152600021.

Pro Cyrilometodějskou teologickou fakultu UP
vydalo nakladatelství Mgr. Jiří Burget jako svou 8. publikaci.

Vydání první

Olomouc 2001

ISBN 80-902798-5-6